2009 M. KOVO 10 D., ANTRADIENIS

PIRMININKAVO: Mechtild ROTHE

Pirmininko pavaduotoja

1. Sesijos pradžia

Pirmininkė. – 2009–2010 m. Europos Parlamento sesiją skelbiu atidarytą.

2. Posėdžio pradžia

(Posėdis pradėtas 9.05 val.)

3. Diskusijos dėl žmogaus teisių, demokratijos ir teisinės valstybės principų pažeidimų atvejų (paskelbiami pateikti pasiūlymai dėl rezoliucijų) (žr. protokolą)

4. Balsavimas dėl prašymo taikyti skubos tvarką

Pirmininkė. – Kitas klausimas – balsavimas dėl prašymo taikyti skubos tvarką dėl pasiūlymo dėl Tarybos reglamento nustatančio daugiametį paprastųjų tunų išteklių rytinėje Atlanto dalyje ir Viduržemio jūroje atkūrimo planą.

Philippe Morillon, Žuvininkystės komiteto pirmininkas. – (FR) Gerb. pirmininke, ponios ir ponai, šį rytą svarstytiną prašymą taikyti skubos tvarką pagal Darbo tvarkos taisyklių 134 straipsnį Taryba pateikė praeitą savaitę; jis susijęs, kaip minėjote, su pasiūlymu dėl Tarybos reglamento, nustatančio daugiametį paprastųjų tunų išteklių rytinėje Atlanto dalyje ir Viduržemio jūroje atkūrimo planą.

Šio pasiūlymo tikslas – įgyvendinti naują atkūrimo planą šioje srityje pagal Tarptautinės Atlanto tunų apsaugos komisijos (TATAK) rekomendacijas, pateiktas praeitų metų lapkričio mėn. posėdyje.

Kaip Taryba pabrėžė prašyme taikyti skubos tvarką, šis reglamentas turi įsigalioti prieš pagrindinio žvejybos sezono pradžią balandžio 15 d. Tai reiškia, kad šioje plenarinėje sesijoje turi įvykti privaloma šio Parlamento konsultacija, siekiant paruošti dirvą politiniam susitarimui Taryboje artimiausiomis savaitėmis.

Atsižvelgiant į tai, kas paminėta aukščiau, ir į tai, kad Europos Sąjunga privalo laikytis tarptautinių įsipareigojimų ir sutelkti esmines pastangas, kad išspręstų didelę paprastųjų tunų išteklių krizę, Europos Parlamento Žuvininkystės komitetas vieningai pritarė prašymui taikyti skubos tvarką. Todėl raginu patvirtinti šį pasiūlymą rytiniame balsavime.

(Parlamentas pritarė prašymui taikyti skubos tvarką)

*

José Ribeiro e Castro (PPE-DE). – (PT) Gerb. pirmininke, norėjau tik užsiminti apie šios savaitės posėdžių darbotvarkę. Kovo 11 d. – Europos terorizmo aukų atminimo diena. Šią dieną paskelbti Europos diena terorizmo aukoms atminti pirmiausia pasiūlė Parlamentas balsavimu, kuris įvyko 2004 m. kovo 11 d. Tąkart diskutavome dėl pažangos laisvės, saugumo ir teisingumo erdvėje. Tą dieną Madride buvo įvykdyti tragiški išpuoliai. Iš pradžių buvo siūlyta rugsėjo 11 d., tačiau, atsižvelgiant į tą dieną įvykusią tragediją, Parlamentas balsavo dėl kovo 11 d. paskelbimo terorizmo aukų atminimo diena.

Po kelių dienų, kovo 25 d., jeigu gerai prisimenu, Europos Vadovų Taryba paskelbė šią dieną Europos diena terorizmo aukoms atminti. Tačiau dabar pastebėjau, jog darbotvarkėje nurodyta, kad rytoj - kovo 11 d. – trečiadienį vyks plenarinis posėdis, ir nenumatytas joks minėjimas. Norėčiau žinoti, ar šios savaitės dalinėje sesijoje numatyta paminėti šią dieną.

Pirmininkė. – Gerb. J. Ribeiro e Castro, kiek man žinoma, Pirmininkas rytoj plenarinę sesiją pradės pareiškimu jūsų minėtos dienos ir ypatingų jos aplinkybių minėjimo proga. Tai bus indėlis į šios dienos minėjimą.

5. Variklinių transporto priemonių tipo patvirtinimo, atsižvelgiant į jų bendrąją saugą, reikalavimai (diskusijos)

Pirmininkė. – Kitas klausimas - Pranešimas dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl variklinių transporto priemonių tipo patvirtinimo, atsižvelgiant į jų bendrąją saugą, reikalavimų [COM(2008)0316 - C6-0210/2008 - 2008/0100(COD)] - Vidaus rinkos ir vartotojų apsaugos komitetas. Pranešėjas: Andreas Schwab (A6-0482/2008).

Andreas Schwab, pranešėjas. – (DE) Gerb. pirmininke, ponios ir ponai, iš pradžių norėčiau – ir ne dėl įprasto formalumo, o labai nuoširdžiai iš mano pusės – širdingai padėkoti Komisijos nariui Günteriui Verheugenui, Komisijai, jos personalo nariams, Tarybai pirmininkaujančiai Čekijai, kurios atstovų šiandien, deja, nėra su mumis, ir komiteto nariams už pozityvų ir naudingą bendradarbiavimą kuriant šį dokumentų rinkinį.

Jeigu paanalizuotumėte, kokio lygio aplinką tausojančias priemones galima išvystyti automobilių atžvilgiu, nustebtumėte, kad sugaišta tiek daug laiko, mėginant įgyvendinti kitas priemones. Manyčiau, kad Parlamentas kaip Europos institucija žengė svarbų žingsnį į priekį, kurio svarbos, deja, iki šiol nepavyko atskleisti bendrai visuomenei ar politinėse diskusijose.

Reglamentas, kurio priėmimą šiandien svarstome, yra aplinką tausojantis, nes, kaip CO₂ paketo dalis, jis reikšmingai prisideda Europos politikos atžvilgiu prie išmetamų iš variklinių transporto priemonių CO₂ dujų kiekio mažinimo. Tačiau tuo pačiu – vadinčiau tai protinga aplinkosaugos politika – jis padeda vartotojams, t. y. vairuotojams, mokėti mažiau ir kartu tausoti aplinką, nes tai leidžia žymiai sutaupyti ne vien tik CO₂, bet ir benzino ir dyzelio, atžvilgiu. Be to, šis reglamentas – tai irgi svarbus aspektas, kuris ypač didelę reikšmę turėjo Parlamentui ir jo nariams – leidžia pagerinti Europos kelių saugumą, ir ne vien tik krovininėms transporto priemonėms, bet ir lengviesiems automobiliams.

Neketinu atskirai aptarti reglamento punktų, tačiau manau, kad dėl minėtų aspektų turime įsigilinti į kelis svarbius politinius signalus.

Pirma, įvedus privalomą padangų oro slėgio stebėjimo sistemą variklinėse transporto priemonėse, didesnis oro slėgis padangose ir geresnis padangų riedėjimas, kurį padangų pramonė sugebės realizuoti, leis Europos vairuotojams sunaudoti 5 proc. mažiau degalų, nepastebint išaugusių sąnaudų.

Antra, ypatingo dėmesio nusipelno tai, kad mums pavyko pasiekti, kad privaloma elektroninė stabilumo kontrolės sistema, dar vadinama ESK sistema, transporto priemonėse būtų pradėta diegti kiek įmanoma anksčiau, t. y. nuo 2011 m., ir kad taip pasielgėme ne prieš Europos automobilių pramonės valią, bet aktyviai jai dalyvaujant ir palaikant, nes tai žymiai pagerins Europos kelių saugą. Deja, kadangi tinkami techniniai aprašymai dar nebuvo paruošti, mums nepavyko užtikrinti ir privalomo staigaus stabdymo sistemos (AEBS) ir įspėjimo apie nukrypimą nuo kelio juostos sistemos (LDWS) – atsiprašau dėl techninių terminų, kurie paprastai nenaudojami viešose diskusijose šiuo klausimu – įdiegimo iki 2018 m, ypač krovininėse transporto priemonėse. Ši priemonė žymiai pagerins Europos kelių saugą, ypač mūsų greitkeliuose. Galiu pasakyti tik tiek, kad tai galėtų sumažinti mirties atvejų ir sužalojimų skaičių apie 35 tūkst.

Ir, galiausiai – vis dar yra nuomonių skirtumų šiuo klausimu – šiame reglamente taip pat atsižvelgėme į tai, kad padangos kels žymiai mažiau triukšmo. Tiesa, tai pareikalaus šiek tiek išlaidų, todėl, mūsų manymu, buvo ypač svarbu į reglamentą įtraukti pastraipą, kad kelių eismo triukšmo emisijų mažinimas negali būti patikėtas išimtinai padangų gamintojams ir, netiesiogiai, vartotojams, bet ir valstybėms narėms, kad jos rūpintųsi kelių danga, ir esu nepaprastai dėkingas, kad Taryba, galų gale, pritarė šiai nuostatai.

Dėkoju jums už bendradarbiavimą ir tikiuosi įdomių diskusijų.

Günter Verheugen, *Komisijos pirmininko pavaduotojas.* – (*DE*) Gerb. pirmininke, gerbiami nariai, aš taip pat pirmiausia norėčiau padėkoti pranešėjui A. Schwabui bei tiems nariams šioje salėje, kurie dalyvavo paruošiamajame darbe, už jų tikrai naudingą ir aktyvų bendradarbiavimą, dėl kurio susitarimą galima pasiekti jau pirmajame svarstyme.

Iš tiesų čia svarstome labai techninį reglamentą, tačiau jis turi didžiulę ir ilgalaikę politinę reikšmę. Reglamentas, kurį šiandien ruošiamės priimti, yra kertinis akmuo gerinant kelių saugą. Šis reglamentas pavers Europos automobilius saugesniais. Tai - kertinis akmuo Europos derinant transporto priemones su aplinka, nes suderinamumą su aplinka galima pasiekti ne vien gaminant daugiau ekonomiškų variklių – automobilių srityje yra ir kitų skirtingų pasirinkimų degalams taupyti ir užterštumui mažinti. Viską apsvarsčius, matyti,

LT

kad šis reglamentas neatsiejamas ir nuo teisėkūros tobulinimo, nes leidžia iš esmės supaprastinti visą teisinį reguliavimą.

Norėčiau pradėti nuo saugumo aspekto, svarbiausio elemento šiame projekte. Iki šiol saugumas Europos keliuose – klausimas, reikalaujantis daug dėmesio ir keliantis didžiulį susirūpinimą. Čia mūsų kuriamos taisyklės, kurios kaip standartas bus taikomos Europos automobiliams nuo 2011 m., mirties atvejų ir rimtų sužalojimų skaičių Europos keliuose sumažins 35 tūkst. per metus. Elektroninės stabilumo kontrolės sistemos įdiegimas keleivinėse transporto priemonėse ir ypač prekybos transporto priemonėse gali išsaugoti gyvybę beveik 3 tūkst. žmonių per metus ir užkirsti kelią rimtiems sužalojimams 25 tūkst. žmonių. Ši saugos įrangos dalis, kuri, ypač kalbant apie krovinines transporto priemones, dažnai patenkančias į rimtus nelaimingus atsitikimus, iki šiol retai naudota. Bendra ekonominė nauda gerokai pranoks gamintojų patiriamas išlaidas.

Šis priemonių paketas suvaidins svarbų vaidmenį įgyvendinant Europos strategiją dėl lengvųjų automobilių ir nedidelės galios prekybos transporto priemonių išmetamų CO_2 dujų. Joje numatytos privalomos mažo pasipriešinimo riedėjimui padangos, padangų oro slėgio stebėjimo sistemos įdiegimas ir pavarų perjungimo indikatoriai. Šios priemonės sumažins vidutinį išmetamų CO_2 dujų kiekį nuo 6 iki 7 gramų CO_2 kilometrui. Vadinasi, tai - labai vertingas indėlis. Be to, norėčiau pabrėžti, kad šis pasiūlymas žymiai sumažins triukšmo taršą keliuose, nes padangų keliamo triukšmo lygių sumažinimas labai pagerins padėtį šioje srityje.

Čia dar kartą norėčiau pabrėžti, kad tvarų mobilumą Europoje galime pasiekti tik jeigu įtrauksime visų susijusių veiksnių potencialą kaip integruoto metodo dalį, ir tai reiškia pačią transporto priemonę – apie tai šiandien diskutuojame – tačiau turime aptarti ir transporto infrastruktūrą bei vairuotojų elgesį. Man labai džiugu, kad būtent tokia yra Europos Parlamento pozicija.

Dėl įstatymų leidybos supaprastinimo norėčiau pasakyti, kad šis reglamentas įspūdingai supaprastins teisinio reguliavimo aplinką. Vien šis reglamentas panaikins 50 galiojančių direktyvų ir, kur tik įmanoma, jas pakeis tarptautinėmis taisyklėmis. Mažesnės administravimo išlaidos, didesnis skaidrumas ir geresnis tarptautinis harmonizavimas leis pramonei nemažai sutaupyti, ir tai padės stiprinti jos konkurencingumą. Be to, valstybės narės turės naudos iš mažesnių išlaidų, kurias jos skiria administravimui.

Automobilių pramonės klausimu, vargu, ar įmanoma nepaminėto to, kad šiuo metu Europos automobilių pramonė susiduria su labai rimta krize - didžiausia krize pastaraisiais dešimtmečiais. Taigi natūralu užduoti klausimą, ar atėjo tinkamas metas įgyvendinti techninius reglamentus. Norėčiau gana aiškiai atsakyti į šį klausimą: reglamentas, kurio priėmimą šiandien svarstome, yra vienas iš programos CARS 21 proceso rezultatų, kuriame aktyviai dirbome su gamintojais, valstybėmis narėmis ir pilietine visuomene, siekdami apibrėžti Europos automobilių pramonės ateitį ir numatyti, koks bus Europos ateities automobilis. Ypač norėčiau pabrėžti, kad per šią krizę – ir ypač šią krizę – Europos gamintojai neturi susilpnėti, atėjus metui išvystyti ir į rinką patiekti automobilius, atitinkančius XXI a. reikalavimus. Šie reikalavimai pakankamai aiškūs: vartotojai pageidauja transporto priemonių, kurios sunaudoja mažiau degalų, yra tausojančios aplinką ir saugesnės.

Europos ateities automobilio vizija, iškylanti programoje CARS 21, ir bendra visų dalyvių pozicija dėl šios pramonės ateities yra būtent tokia: mes pageidaujame, kad Europa į tarptautinės konkurencijos areną išleistų ne tik kokybiškai geriausius automobilius, bet ir mažiausiai degalų sunaudojančius, saugiausius ir labiausiai tausojančius aplinką automobilius, ir aš visiškai įsitikinęs, kad su tokiais gaminiais Europos pramonė išlaikytų vadovaujančią poziciją tarptautinėje transporto priemonių rinkoje. Labai jums dėkoju.

Jorgo Chatzimarkakis, *Pramonės, mokslinių tyrimų ir energetikos komiteto nuomonės sudarytojas.* – (*DE*) Gerb. pirmininke, Komisijos nary, pirmiausia norėčiau pasveikinti A. Schwabą su kompromisu, kurį jis pasiekė bendradarbiaudamas su Taryba. Ne visi klausimai buvo paliesti, tačiau tai būdinga klausimų sprendimui kompromisų keliu.

Aš ypač pritariu privalomų saugos sistemų transporto priemonėse įrengimui. Tokių naujų saugos technologijų kaip ESK įdiegimas reiškia, kad ateityje naudos iš aukštesnio saugumo keliuose standarto turės ne vien tie, kurie pirks aukščiausios kokybės automobilius, bet ir krovininių transporto priemonių vairuotojai. Taip prisidedame prie Europos saugos. Tai turi būti besąlygiškai taikoma ir padangų saugai.

Reikia aiškiai suskirstyti padangų tipus į klases pagal reikalavimus dėl sukibimo važiuojant šlapia danga, taigi ir pagal jų saugą, kurie svarbesni už pasipriešinimą ridėjimui, mažinantį išmetamų CO₂ dujų kiekį. Dėl padangų pasipriešinimo riedėjimui, priklausančio nuo važiavimo sąlygų ir greičio, sunaudojama nuo 20 iki 30 proc. degalų. Todėl akivaizdu, kad, atsižvelgiant į dabartines diskusijas aplinkosaugos klausimais ir siekiant sumažinti benzino sąnaudas, reikia mažinti pasipriešinimo riedėjimui lygį. Vis dėlto būtina suvokti, kad

nesant pasipriešinimo riedėjimui, kuris atsiranda dėl padangų deformacijos ir priklauso nuo jų elastingumo savybių, neįmanomas saugus ir patogus vairavimas. Taigi į saugą turime žiūrėti ir iš kitos pozicijos. Padangų gamintojų diegiami nauji pažangūs elementai rodo, kad įmanoma užtikrinti tiek saugumą, tiek mažesnį pasipriešinimą riedėjimui. Šitaip galėsime pasiekti, kad Europos automobilių pramonė užimtų ir išlaikytų vadovaujančią poziciją pasaulyje.

Kompromisiniai pasiūlymai, dėl kurių balsuosime rytoj, aiškiai byloja apie tai, kad derėtų nukreipti dėmesį nuo CO₂ išmetimo keliamos isterijos į didesnę saugą keliuose.

Malcolm Harbour, *PPE-DE frakcijos vardu.* – Gerb. pirmininke, frakcijos vardu norėčiau padėkoti kolegai Andreas Schwabui už meistrišką labai sudėtingo dokumentų rinkinio rengimą. Taip pat tikriausiai vertėtų pasakyti, nors šiandien Tarybos atstovai nedalyvauja, kad derybos buvo sunkios, tačiau teisingos, o pasiekti rezultatai – labai geri.

Norėčiau pasakyti keletą pastabų dėl kai kurių Komisijos nario paminėtų aspektų. Man teko garbė iš pat pradžių dalyvauti CARS 21 iniciatyvoje, ir štai dabar matome to integruoto metodo poveikį. Tai – svarbi terminologija ir klasikinis pavyzdys, kaip daugelis skirtingų nuostatų buvo sujungtos į atnaujintą reguliavimo sistemą, turinčią įtakos motorinių transporto priemonių eksploatavimui, bet tokią, kokios tikėtasi ir laukta pramonėje.

CARS 21 programoje numatėme aplinkos ir saugos iššūkius, į kuriuos, kaip tikėjomės, pramonė atsilieps, ir esminis dalykas – tai suteikti jai stabilumo ir žinių, kad šios pramonės dalyviai galėtų protingai ir nuosekliai planuoti ir kurti naujus gaminius, nors ir esant reikliems terminams ir tikslams. Mes nenorime atsisakyti tų sudėtingų tikslų, tačiau norime suteikti stabilumą. Kaip pabrėžė Günteris Verheugenas, su pramone, kuri šiuo metu yra tokioje baisioje padėtyje dėl paklausos stokos, šis reguliavimo stabilumas lemiamai svarbus.

Norėčiau pabrėžti du dalykus. Pirma, susitarimas kiek įmanoma anksčiau įdiegti elektronines stabilumo kontrolės sistemas – labai svarbus indėlis į saugą, ir aš ypač pritariu šioms pastangoms. Tie, kuriems teko galimybė išbandyti šias sistemas, supranta jų veiksmingumą. Antra, norėčiau išryškinti klausimus, susijusius su tarptautine programa, ES direktyvų panaikinimu ir jų perkėlimu į valstybių narių teisę. Aš tam pritariu, tačiau manau, kad dabar kaip niekada svarbu, Komisijos nary, kad tas procesas taptų skaidresnis, atsižvelgiant į tai, kad Komisija derasi dėl tų direktyvų su kita institucija, JT institucija, o ne šioje salėje.

Gary Titley, *PSE frakcijos vardu.* – Gerb. pirmininke, norėčiau pradėti savo kalbą pasveikindamas A. Schwabą su jo pranešimu ir padėkodamas jam už tokį glaudų bendradarbiavimą, sprendžiant šiuos klausimus.

Praeito ketvirtadienio vakarą mūsų kolega Linda McAvan pateko į labai rimtą avariją. Jos automobilis buvo sudaužytas, tačiau ji beveik nesusižalojo. Nesusižalojo dėl to, kad jos vairuojamame automobilyje buvo įrengti šiuolaikiškiausi saugos elementai, apsaugoję ją nuo rimtų susižalojimų. Štai aplinkybės, kuriomis aptariame šį pranešimą. Saugumas keliuose išgelbėja gyvybes, kaip pastebėjo Komisijos narys G. Verheugen; jis yra labai svarbus daugelio Europos Sąjungos šeimų gerovei. Negalime to užmiršti net šiais sunkiais laikais.

Todėl buvau pasiryžęs nepritarti Europos Parlamento ir Tarybos nariams, siekusiems sumenkinti šio Komisijos pasiūlymo svarbą. Manau, kad pirminis Komisijos pasiūlymas buvo labai geras, ir mes buvome pasiryžę pasipriešinti jo pakeitimams.

Vis dėlto pasiūlymas turėjo vieną pagrindinį trūkumą: jame nebuvo nuostatos dėl padangų, neatitinkančių naujų reikalavimų, pardavimo nuo nustatytos įgyvendinimo datos. Manau, kad tai – pagrindinė klaida. Todėl pasiūliau komitetui – ir komitetas pritarė mano pasiūlymui – įtraukti pataisą, kad standartų neatitinkančios padangos galėtų būti parduodamos 12 mėn. nuo nustatytos įgyvendinimo datos.

Tačiau dabartinėmis automobilių pramonės aplinkybėmis, kai mažai parduodama automobilių, diskusijose su Taryba paaiškėjo, kad iš tiesų 12 mėn. laikotarpis pasirodė esantis nerealus, tad teko apsvarstyti rimtus padarinius aplinkai, kuriuos padarytų padangų, kurios dar geros ir tinkamos naudoti, išmetimas. Todėl trišalėse derybose buvome pasiruošę pritarti 30 mėn. laikotarpiui nuo nustatytos įgyvendinimo datos, kuriuo galėtų būti parduodamos reikalavimų neatitinkančios padangos. Vis dėlto, atsižvelgiant į A. Schwabo nuomonę, jeigu Komisija mano, kad reikia nustatyti ankstesnę datą, tą numato komitologijos procedūra. Šią sritį buvo svarbu sustiprinti.

Taip pat norėčiau atkreipti dėmesį į svarbias aplinkosaugos priemones – ypač padangų oro slėgio stebėjimo sistemas – kurios ne tik leistų sutaupyti ${\rm CO}_2$, bet ir padarytų automobilius saugesnius, nes nepakankamai pripūstos padangos – daugelio avarijų priežastis. Šiame pasiūlyme numatėme sumažintą pasipriešinimą riedėjimui ir pavarų perjungimo indikatorius, kurie nebuvo numatyti pirminiame pasiūlyme. Tai duos naudos

ne tik aplinkai, bet ir sutaupys vairuotojams pinigų – šiuo metu žmogui ypač svarbu turėti grynųjų pinigų kišenėje.

Pasiūlyme išsamiai aptartas saugos klausimas. Mano manymu, padangų oro slėgio stebėsenos sistemos turi didelę reikšmę, nes nepakankamai pripūstos padangos – man gėda pripažinti, tačiau Jungtinė Karalystė yra viena iš didžiausių pažeidėjų šioje srityje – yra nelaimių priežastis. Taip pat svarbios įspėjimo apie nukrypimą nuo kelio juostos ir elektroninės stabilumo kontrolės sistemos. Sveikinu A. Schwabą, kad šių priemonių įgyvendinimas buvo atkeltas metais, nes jos atneš didžiulę naudą saugos srityje.

Kaip M. Harbour ir Komisijos narys pabrėžė, supaprastinimas – labai svarbi šio pasiūlymo dalis.

Ir, galiausiai, norėčiau atkreipti dėmesį į tai, kad reikalavome daugiau dėmesio skirti triukšmo mažinimui kelių transporto srityje. Triukšmas keliuose – streso priežastis, o stresas sukelia sveikatos negalavimus ir nelaimes, todėl šį klausimą spręsti svarbu.

Olle Schmidt, ALDE frakcijos vardu. – (SV) Gerb. pirmininke, Komisijos nary, tai – konstruktyvus pranešimas, turintis aiškius saugos ir aplinkosaugos tikslus. Komitetas išsakė aiškią nuomonę dėl triukšmo ir žalos sveikatai. Šiuo metu apie 210 mln. europiečių susiduria su eismo triukšmu, kuris, Pasaulio sveikatos organizacijos atstovų teigimu, kelia tiesioginį pavojų sveikatai. Spręsti padangų keliamo triukšmo problemą – ne vienintelis būdas mažinti eismo triukšmą, tačiau geriausių rezultatų galime pasiekti taikydami priemonių, iš kurių svarbią dalį sudarytų priemonės padangų keliamam triukšmui mažinti, derinį.

Kai kurie žmonės, gal netgi vieni iš esančių šioje salėje, teigia, jog tarp padangų keliamo triukšmo lygio ir jų saugos savybių yra prieštaravimų. Tai neįrodyta išsamiais ir nepriklausomais tyrimais. Todėl esu nusivylęs, kad kompromise neatsispindi tai, dėl ko balsavome komitete. 90 proc. sunkvežimių padangų jau atitinka triukšmo lygius, numatytus kompromise. Deja, negalime to vadinti dideliu siekiu.

Seán Ó Neachtain, *UEN frakcijos vardu.* – *(GA)* Gerb. pirmininke, norėčiau pasveikinti A. Schwabą su pristatytu pranešimu ir šiuo pasiekimu.

Turime pritarti viskam, kas prisideda prie didesnio saugumo keliuose. Be abejonės, pati transporto priemonė – tai svarbiausias elementas, taigi svarbu užtikrinti, kad ši transporto priemonės būtų saugesnė.

Kaip minėjo Komisijos narys, tai daugiau nei 50 kitų normų konsolidavimas ar derinys. Pritariu šiam supaprastinimui, nes visoje Europoje gaminamos transporto priemonės turi atitikti aukščiausius standartus, o transporto priemonių gamintojai turi būti atsakingi už šių standartų pasiekimą – svarbūs ne vien reikalavimai automobilių padangoms, bet ir kiti šį rytą čia paminėti aspektai, pvz., elektroninė kontrolė ir kiti pažangūs elementai, kurie užtikrintų, kad lengvieji automobiliai ir kitos transporto priemonės keliuose atitiktų aukščiausią įmanomą standartą.

Heide Rühle, *Verts/ALE frakcijos vardu.* – (*DE*) Gerb. pirmininke, aš taip pat norėčiau padėkoti pranešėjui ir šešėliniam pranešėjui, ir ypač G. Titley bei Komisijos nariui už išsamų pasiūlymą.

Kita vertus, mano padėka Tarybai pirmininkaujančiai Čekijai yra dvilypė. Turiu pasakyti, kad Taryba šiose trišalėse derybose mums darė didelį spaudimą, tačiau pati rodė mažai ambicijų. Visiškai priešingai, ji iš anksto įspėjo, kad nenustatytume per didelių reikalavimų ir nepastatytume gamintojų į pavojų šiais sunkiais ekonominės krizės laikais. Aš į tai žvelgiu visiškai iš kitos pozicijos, kaip, manau, ir dauguma esančiųjų šioje salėje – tai, ko reikia, ypač ekonominės krizės laikais, yra aiškūs standartai ir motyvuota Europos pramonė bei paskatos nustatyti aukštus standartus ir kurti modelius, žvelgiant į ateitį, o ne į dabartinę padėtį. Energetinis veiksmingumas ir išmetamų CO₂ dujų kiekiai vaidina labai svarbų vaidmenį šiame procese.

Taip pat svarbus saugos klausimas, nes į triukšmo mažinimo problemą, apie kurią vos teužsiminta šiose diskusijose, negalima žiūrėti aplaidžiai, nes vis daugiau žmonių suserga dėl triukšmo ir visuomenė patiria dideles išlaidas. Dėl to svarbu, kad šis reglamentas būtų suderinamas su atitinkamais standartais.

Apibendrindama turiu pasakyti, kad pasiekėme gerą kompromisą. Nepasirašėme susitarimo per pirmąjį svarstymą, nes kritiškai vertinome procedūrą, taip pat jautėme Tarybai pirmininkaujančios Čekijos spaudimą, tačiau šiam kompromisui galime pritarti, ir mūsų frakcija balsuos už jį.

Jim Allister (NI). – Gerb. pirmininke, naktį mano rinkimų apygardoje Šiaurės Airijoje teroristai įvykdė dar vieną žmogžudystę. Prieš pasisakydamas šiuo klausimu norėčiau pareikšti užuojautą mano rinkėjo policininko, kurį žiauriai nužudė Airijos respublikonų armija (IRA), šeimai ir pasmerkti šį terorizmo nusikaltimą.

Šioje salėje minėtu klausimu norėčiau pasakyti, kad mano rinkimų apygardos rinkėjai nesistengia daryti įtakos, kai svarstomas ES reglamento priėmimas, ir dar rečiau mane įkalbinėja pritarti jo priėmimui. Tačiau šiuo atveju man buvo malonu girdėti raginimus iš rinkėjų, nes šiame pasiūlyme yra nuostatų, kurios gali ne vien pagerinti saugą keliuose, bet ir ištiesti pagalbos ranką Šiaurės Airijos bendrovei, kuri taiko pažangias technologijas ir įdiegia padangų oro slėgio stebėjimo sistemas. Taigi pasiūlymas, kuris nustato privalomą tokių sistemų įrengimą, naudingas ne tik saugumui keliuose, bet ir darbo rinkai mano rinkimų apygardoje.

Kadangi mirties atvejų Europos Sąjungos keliuose skaičius yra pribloškiantis, turime pritarti priemonėms, kurios užtikrintų didesnį automobilių - ir Europos kelių – saugumą. Tai, visų pirma, sritis, kurioje neabėjotinai reikšmingą vaidmenį atlieka reglamentas. Šis reglamentas turi būti praktiškas, racionalus ir būtinas, o ne vien reglamentas teorine prasme. Vis dėlto manau, kad šis pranešimas pateikia teisingą sprendimą, ir sveikinu pranešėją už jo parengimą.

Zuzana Roithová (PPE-DE). – (CS) Gerb. pirmininke, ponios ir ponai, vertinu aukštą A. Schwabo profesionalumą, kurį jis parodė pateikdamas Komisijos reglamento projekto pakeitimą ir įtraukdamas priemones, kurios pakels Europos automobilių pramonės konkurencingumą, kartu suteikiant valstybėms narėms galimybę veiksmingai stebėti, kaip rinkoje laikomasi variklinių transporto priemonių tipui patvirtintų reikalavimų. Pvz., tikrindami oro slėgį padangose galime sumažinti sunaudojamų degalų ir išmetamųjų teršalų kiekius, o 2011 m. įrengdami šiuolaikines elektronines važiavimo kontrolės sistemas, vienais metais anksčiau pasieksime mažesnį nelaimių Europos keliuose skaičių. Triukšmo mažinimas – dar vienas privalumas; jis susijęs tiek su padangomis, tiek su kelių tiesimu. Šis reglamentas sumažins administravimo naštą ir supaprastins teisines nuostatas pagal Jungtinių Tautų susitarimą dėl suvienodintų techninių normų priėmimo transporto priemonėms. Šis reglamentas – puikus integruotos įstatymų leidybos pavyzdys, ir aš džiaugiuosi, kad Tarybai pirmininkaujanti Čekija buvo gerai tam pasiruošusi, todėl susitarimas tarp Parlamento, A. Schwabo ir Tarybos bus pasiektas jau per pirmąjį svarstymą.

Wolfgang Bulfon (PSE). – (*DE*) Gerb. pirmininke, pasiektas sudėtingas kompromisas – mano nuomone, A. Schwab sukūrė šedevrą, taigi nuo šiol į jį norėčiau kreiptis kaip į didįjį meistrą A. Schwabą.

Siekiant užtikrinti didesnį saugumą automobilių vairuotojams Europos keliuose, ypač pritartina kiek įmanoma greitesniam ESK stabdžių antiblokavimo sistemos įdiegimui. Be to, į sukibimo važiuojant šlapia danga padangoms nustatytų ribinių verčių padidinimą ateityje reikia žiūrėti kaip į teigiamą pažangą, nes reikia apsvarstyti padangų oro slėgio stebėjimo, įspėjimo apie nukrypimą nuo kelio juostos ir pažangių staigaus stabdymo sistemų įrengimą ir kitų kategorijų transporto priemonėse.

Tačiau kritiškai vertinu tai, kad gamintojai pasiekė aukštesnius padangų keliamo triukšmo lygius krovininėse transporto priemonėse, ir neigiamai vertinu tai, kad nepavyko anksčiau nei siūloma įdiegti saugos priemonių, išskyrus ESK.

Todėl norėčiau pabrėžti, kad į kompromisą su Taryba nebuvo įtraukti tikslūs aprašymai apie eksploatavimo reikalavimus, susijusius su žieminių padangų geba išjudinti transporto priemonę arba palaikyti jos judėjimą. Man asmeniškai atrodo nesuvokiama, kad nebuvo pateikti, pvz., savybių, reikalingų važiavimui plikledžiu padengtu keliu ar per dumblą, aprašymai.

Kaip numatyta 1 priede, C1, C2 ir C3 klasės padangas, neatitinkančias šio reglamento nuostatų, leidžiama parduoti dar 30 mėn. pagal kompromisą dėl pereinamųjų laikotarpių. Parlamentas buvo numatęs 12 mėn. pereinamąją laikotarpį – ir būtent tokia nuostata būtų buvusi teisinga.

Norėčiau baigti savo kalbą dar kartą visiems primindamas apie 180 km/h didžiausią projektinį greitį, nes manau, kad tai labai protinga priemonė.

Toine Manders (ALDE). – (*NL*) Gerb. pirmininke, norėčiau padėkoti A. Schwabui už įsipareigojimą, nes trišalėse derybose jis buvo tiesiog priremtas prie sienos. Akivaizdu, kad tais laikais, kai studijavau Europos teisę, bendro sprendimo priėmimo procedūroje Europos Parlamento galios visiškai skyrėsi nuo šiandieninių.

Susitarimas per pirmąjį svarstymą, kurį šiandien matome priešais mus ir kurį pasiekė keturi Europos Parlamento nariai – aš buvau šešėliniu pranešėju – žymiai skiriasi nuo Parlamento priimto teksto. Šis tekstas skiriasi nuo Komisijos pateikto pasiūlymo – piktnaudžiaujant ekonomine krize, pateiktas siaubingas pasiūlymas. Iš tiesų, visi skundžiasi, kad jame trūksta esmės, tačiau jam akivaizdžiai pritariama.

Liberalų ir demokratų aljanso už Europą frakcijos nuomone, pažeidžiama demokratija ir kenkiama Parlamento vaidmeniui. Galų gale, jeigu po pirmojo svarstymo Parlamento priimtas tekstas nebuvo įtrauktas į trišales

derybas, reikia surengti antrąjį svarstymą, nes tokia yra procedūra. Taip pat manome, kad rodomas blogas pavyzdys, kai keturi nariai pritaria tekstui trišalėse derybose, o visa salė tiesiog seka jų pėdomis.

Liberalų ir demokratų aljanso už Europą (ALDE) frakcija balsuos prieš šį pasiūlymą – tai principo reikalas. Taip pasielgsime iš esmės dėl procedūrinių priežasčių, o ne dėl netinkamo pasiūlymo turinio, nors šiame pasiūlyme dar daug ką galima būtų patobulinti.

Avril Doyle (PPE-DE). – Gerb. pirmininke, norėčiau iškelti panašų klausimą. Komisija turėtų žinoti, kad trys F-dujos yra tarp šešių pagrindinių šiltnamio efektą sukeliančių dujų. Buvau pranešėja Direktyvos dėl mobiliųjų oro kondicionavimo sistemų (MAC) klausimu, kuri susijusi su šių dujų naudojimu mobiliosiose oro kondicionavimo sistemose.

Gali pasirodyti, kad naudojamasi įstatymo spragomis, taikant minėtą teisės aktą ir tipo patvirtinimą reglamentuojančius įstatymus, kurie pasirinkti kaip priemonė direktyvai įgyvendinti. Pastarąsias keletą savaičių stebėjau, ar nėra pavojaus, kad automobilių gamintojai iš viso išvengs šaldymo skysčių pakeitimo 2011 m. ir vėlesniu laikotarpiu, taikant tipo patvirtinimą tam tikriems komponentams. Tai reikštų, kad galutinis R134a naudojimo uždraudimo terminas bus 2017 m., o ne 2011 m. Taigi, nebebus galima išvengti tonų CO, ekvivalento išmetamųjų teršalų.

Valstybių narių tipo patvirtinimo institucijos galiausiai yra atsakingos už MAC direktyvos įgyvendinimą. Pvz., transporto priemonių sertifikavimo agentūra (VCA), kuri yra tipo patvirtinimo institucija Jungtinėje Karalystėje, neseniai pareiškė, kad nuo 2011 m. sausio mėn. patvirtins naujo tipo transporto priemones su esamomis – jau patvirtintomis pagal Reglamento (ET) Nr. 706/2007 standartus – MAC, turinčiomis F-dujų su aukštesniu nei 150 globalinio atšilimo potencialu (GWP). Tai paaiškina, kodėl automobilių gamintojai atidėlioja – jeigu visai nestabdo – vystymą ir investicijas į naujas tvarias technologijas. Ar galėtų Komisijos narys tai paaiškinti?

Günter Verheugen, Komisijos pirmininko pavaduotojas. – (DE) Gerb. pirmininke, ponios ir ponai, galiu tik nuoširdžiai padėkoti už didelį palaikymą, kurio sulaukiau iš visų šios salės pusių, pateikdamas šį pasiūlymą. Be abejo, turime kompromisą, ir tokiu atveju visada norisi daugiau. Taip pat galiu pasakyti, kad aš, asmeniškai, ir Komisija buvome pasiruošę žengti kitą žingsnį į priekį. Tačiau pasiekėme tai, ką galėjome pasiekti, ir tai jau yra didelė pažanga.

Ypač dar kartą norėčiau pabrėžti tai, apie ką jau kalbėjo H. Rühle. Politiniu požiūriu, esminis dalykas, ypač šioje situacijoje, yra gerinti Europos transporto priemones tose srityse, kurios turės lemiamą reikšmę ateityje. Viena yra pakankamai aišku, kad dabartinė krizė – ne vien bendrų ekonominių sąlygų ir ekonominio netikrumo rezultatas, bet ji susijusi ir su tuo, kad Europos gamintojų siūlomos transporto priemonės galbūt neatitiko Europos rinkos reikalavimų pastaraisiais metais, kai didelę reikšmę turi degalų sunaudojimas, aplinkos tausojimas ir sauga. Todėl dabar labai svarbu ištaisyti šią padėtį.

Norėčiau atkreipti dėmesį į A. Doyle iškeltą problemą. Žinau, jog kai kuriose valstybėse narėse klaidingai aiškinami reikalavimai, susiję su tipo patvirtinimu – kaip ką tik visai teisingai pastebėjote – tačiau šis aiškinimas yra klaidingas. Jis neatitinka esamos teisinės aplinkos. Gerb. A. Doyle, Komisija imsis priemonių, kad būtų pateikti reikiami paaiškinimai ir neatsirastų neigiamų padarinių, kuriuos jūs numatėte.

Andreas Schwab, *pranešėjas.* – (*DE*) Gerb. pirmininke, ponios ir ponai, man, be abejonės, labai malonu girdėti sveikinimus, tačiau turiu pasakyti, kad trišalėse derybose pasižymi tokiu pat stiprumu ir greitumu kaip ir tie, su kuriais teko dirbti. Todėl džiaugiuosi galėdamas pasidalyti su jumis W. Bulfono pagyrimais.

Tačiau norėčiau pasakyti, ir manau, jog tai nepaprastai svarbu, kad man nebuvo daromas spaudimas, taip pat nejaučiau jokio politinio spaudimo. Vienintelis sunkumus, su kuriuo susidūrėme šiame pasiūlyme dėl teisės akto - ir nenorėčiau slėpti, mes tai jau aptarėme - be abejo, buvo parengti šį ambicingą reglamentą taip, kad jis nesukeltų darbo vietų praradimo Europos Sąjungoje, o jas išsaugotų. Šią pusiausvyrą ne visada buvo lengva pasiekti atskirais klausimais, tačiau manau, kad galiausiai mums pavyko surasti labai patikimą nuosaikų sprendimą, kuris patenkina visų interesus.

Vis dėlto turiu pasakyti, kad visuose trišalių derybų procesuose pastarosiomis savaitėmis ar mėnesiais sulaukėme nuolatinės kritikos, kad sprendimai priimami pernelyg greitai. Tai, be abejonės, galėtume aptarti Parlamento kadencijos pradžioje, ir per visą kadenciją laikytis numatytos eigos, tačiau neturėtume sulaukti kritikos, kad procesai demokratiniu požiūriu yra nepatikimi kadencijos pabaigoje – tai laikas, kai sprendžiami ypatingi klausimai – po trejus metus trukusio proceso čia, Europos Parlamente. Aš priimu kritiką, tačiau manau, kad šį klausimą reikia išspręsti nedelsiant po rinkimų, užuot pasirinkus visą Parlamento kadenciją.

Be to, svarbu šį pasiūlymą suderinti su G. Sacconi pasiūlymu, kuris buvo sėkmingai priimtas. Jo pasiūlyme numatyta sumažinti transporto priemonių išmetamų CO₂ dujų kiekius iki 130 gramų, ir dar 10 gramų, taikant papildomas priemones. Dalis šių papildomų priemonių jau numatyta. Nekantriai laukiu, kaip spręsime šių likusių gramų problemą ir kokius pasiūlymus Komisija pateiks Parlamentui.

Galėčiau pridurti, kad, sprendžiant pereinamojo laikotarpio klausimą, turėjome pasirinkti vidurio kelią, žvelgiant iš ekonomikos pozicijų. Nusprendėme, kad 30 mėn. laikotarpis nebus numatytas, tačiau Komisija atliks dar vieną poveikio vertinimą kiekvienam atskiram padangų tipui, kuriuo remdamiesi vėliau galėsime nuspręsti, koks galutinis terminas galėtų būti taikomas kiekvienam padangų tipui. Mano įsitikinimu, ekonominiu požiūriu būtų protingiausia kiek įmanoma greičiau pašalinti iš apyvartos Europos Sąjungoje teisėtai pagamintas padangas, tačiau tik tada, kai rinka iš tiesų pasiūlys tam tinkamą potencialą. Todėl norėčiau baigdamas savo kalbą dar kartą nuoširdžiai padėkoti visiems, prisidėjusiems prie šio darbo.

Pirmininkė. – Diskusijos baigtos.

Balsavimas vyks šiandien 12.00 val.

Raštiški pareiškimai (Darbo tvarkos taisyklių 142 straipsnis)

Ioan Lucian Hămbăşan (PPE-DE), *raštu.* – (*RO*) Pirmiausia norėčiau padėkoti A. Schwabui už parengtą išsamų pranešimą. Šis pranešimas atitinka pramonės poreikius, sukuriant aiškius ir supaprastintus teisės aktus, kurie pakeičia ne mažiau kaip 50 pagrindinių direktyvų ir kartu sumažina administracinę naštą. Taip padedame konkurencingai automobilių pramonei.

Mums visiems svarbu padaryti Europos kelius saugesnius ir sumažinti mirčių bei rimtų sužalojimų skaičių įdiegiant standartinę įrangą. ESK sistema turi tapti visiems privaloma ir daugiau negali būti papildoma, t. y. laisvai pasirenkama, priemonė. Be to, neturime pamiršti poveikio aplinkai, kurį turės naujoji padangų oro slėgio stebėjimo sistema išmetamo anglies dioksido kiekio mažinimui. Ji taip pat turės įtakos triukšmo mažinimui ir apskritai užterštumui. Naujos technologijos leis naudoti saugesnius bei "žalesnius" automobilius.

6. Pramoniniai teršalai (integruota taršos prevencija ir kontrolė) (nauja redakcija) (diskusijos)

Pirmininkė. – Kitas klausimas – Pranešimas dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos dėl pramoninių išmetamųjų teršalų (taršos integruotos prevencijos ir kontrolės) (nauja redakcija) [COM(2007)0844 - C6-0002/2008 - 2007/0286(COD)] - Aplinkos, visuomenės sveikatos ir maisto saugos komitetas. Pranešėjas: Holger Krahmer (A6-0046/2009).

Holger Krahmer, *pranešėjas.* – (*DE*) Gerb. pirmininke, Komisijos nariai, ponios ir ponai, greitai balsuosime dėl direktyvos dėl pramoninių išmetamųjų teršalų. Daugumai pritariant Aplinkos, visuomenės sveikatos ir maisto saugos komitetas patvirtino nemažai kompromisų. Tikiu, kad galime išlaikyti šį kursą, nes minėtos taisyklės suderins aplinkosaugos reikalavimus pramoniniams įrenginiams visoje ES. Taip galėsime pagerinti aplinkos apsaugą ir kartu užtikrinti sąžiningą konkurenciją.

Kompromisų centre – Europos apsaugos tinklas. Ši koncepcija siūlo visą Bendriją apimančias ribines vertes pramoninių teršalų išmetimui. Jos nustato aiškius reikalavimus, kaip licencijuoti pramoninius įrenginius. Siekiant gauti leidimą, šie įrenginiai privalės būti kokybiškesni nei numato apsaugos tinklo aprašymas. Šis metodas suteikia pakankamai erdvės individualiems reikalavimams nustatyti. Tai reiškia piktnaudžiavimo eksploatuojant įrenginius su žemu išmetamųjų teršalų kiekiu taikant išimtis pabaigą. Turėdami apsaugos tinklą pasieksime aiškumą, kartu užtikrinsime būtiną lankstumą. Ir čia visiškai nereikės perdėtų išimčių, atveriančių kelią galimoms interpretacijoms.

Kai pateikiau šį pasiūlymą, mane pavadino "žaliuoju aktyvistu". Tai – dar kartą kartoju – perdėta. Tai metų metais galiojusių ES taisyklių įgyvendinimo tobulinimas. Geriausios galimos priemonės (GGP) – į jas nukreiptas Europos apsaugos tinklas – nuo praėjusio rudens turėjo tapti standartu visiems ES pramoniniams įrenginiams, bet tai vis dar toli nuo realybės. Minėtosios GGP šiuo metu yra apgalvotai naudojamos tik trijose valstybėse narėse.

Azoto oksidų ir sieros klausimai - tai vieni iš svarbiausių pramoninėje aplinkos taršoje. Europos aplinkos agentūros duomenimis, nuosekliai taikant geriausias galimas priemones, šią taršą potencialiai galima sumažinti nuo 60 iki 80 proc. Šios priemonės nėra mokslinė fikcija. Tai nėra kažkas iš laboratorijos, laboratorinėje stadijoje, tai - prieinama, įperkama, ir veikia. Nepaisant to, daugybė valstybių narių bando jų išvengti, nes

LT

čia svarbiu rodikliu tampa dideli pinigai, net turint teršalus išmetančių įrenginių. Kai kurios valstybės narės jau ne pirmus metus paprasčiausiai ignoruoja poreikį investuoti bei modernizuoti įrenginius. Tai iškreipia konkurenciją bei kenkia aplinkai, todėl reikia naujo metodo geriausių galimų priemonių įgyvendinimui gerinti.

Šie kompromisiniai paketai taip pat sumažintų išlaidas biurokratijai, kuri tik brangiai kainuoja ir niekuo nepadeda aplinkai. Todėl bandome susieti daugelį ataskaitų, kurias gamyklų operatoriai turi pateikti valstybės institucijoms, su jų įrenginių keliama rizika ir tuo, ar šie įrenginiai atitinka jiems keliamus reikalavimus. Tas pats galioja ir valstybinėms inspekcijoms. Pavojų keliančios situacijos turi būti vertinamos atidžiau. Tačiau tose srityse, kuriose pavojus nekyla, nuolatinės stebėsenos nereikia.

Dirvožemio apsauga – opus klausimas daugeliui narių šioje salėje. Deja, konstruktyvios diskusijos šiuo klausimu jau nebeįmanomos, nors ir buvo galimybių pasiekti kompromisus. Jose apsiribota dirvožemio būklės ataskaitos esminiais aspektais – dirvožemio būklės ataskaita neturi būti visapusiška ir ne visada turi būti rengiama. Vietoj to dėmesį sutelkiame į tam tikro įrenginio keliamą faktinę riziką. Analizės reikia tada, kai realiai susiduriama su tam tikrais išmetamų pavojingų medžiagų kiekiais.

Be to, vietų išvalymas iki jų originalios pradinės būklės yra neįgyvendinamas, todėl kompromise siūloma išvalyti jas iki patenkinamos būklės. Tai nekeičia mano asmeninės nuomonės, kad dirvožemio apsauga nėra ta sritis, kuri turėtų būti reguliuojama ES lygmeniu. Šį klausimą vertėtų palikti spręsti valstybėms narėms.

Taršos integruota prevencija ir kontrolė (IPPC) daro įtaką beveik visiems pramonės sektoriams. Apie tai byloja intensyvi lobizmo veikla pastarosiomis dienomis. Kai kuriose srityse iš tikrųjų reikėjo patobulinti pirminius kompromisus, pvz., žemės ūkio srityje. Ribinių verčių paukštynams nustatymas ir skaičiavimas yra pernelyg biurokratinis. Užuot diferencijavę pagal rūšis – į kalakutus, antis ir mėsinius viščiukus - turėtume nustatyti paukštynams 40 000 vietų ribą.

Natūralių trąšų gamyba, skystas mėšlas ir srutos nėra šios direktyvos taikymo sritis. Tema yra susijusi, reglamentavimas būtinas, bet, malonėkite, tik ne šiame teisės akte. Ūkininko laukas nėra pramoninis objektas. Ūkininkai turi kur kas daugiau pageidavimų, ir sprendimas dėl šių dviejų klausimų turi būti atitinkamas. Todėl reikėjo laiko, kad "šesėliniai" pranešėjai pasiektų susitarimą šiuo klausimu.

Tas pats ir su plieno gamyboje išsiskiriančių dujų panaudojimu energijos gamybai. Šis procesas labai veiksmingas ir gamina energiją iš kitais atvejais beverčio šalutinio produkto. Norimą mažesnį ribinį išmetamųjų teršalų kiekį buvo galima pasiekti tik po didelių finansinių išlaidų. Tai reiškė išlaikyti proporcingumą.

Pastebėjau, kad Europos liaudies partijos (krikščionių demokratų) ir Europos demokratų frakcija siekia prailginti kompromiso pasiekimo laiką, vis svarsto pranešimą iš naujo, siūlo gausybę pakeitimų, vargina visus ir kelia nepasitenkinimą. Tai nėra konstruktyvus metodas. Siekiant politinių sprendimų, reikia bent jau minimalaus abipusio pasitikėjimo bei bendradarbiavimo. Suprantu, kad PPE-DE frakcijos nariai galbūt nėra visiškai patenkinti įvairiais kompromisais. Šiuo atžvilgiu galiu pasakyti, kad su džiaugsmu būčiau aptaręs jų pasiūlymus, bet ne tada, kai tokie pasiūlymai pateikiami derybose dėl kompromisų su šešėliniais pranešėjais. Jų nekoordinuoti veiksmai, kurių jie imasi paskutinę minutę, kelia riziką, kad rezultatai bus priešingi – pagrįsti ir teisingi siūlymai pastatyti į pavojų.

Dabar norėčiau nuoširdžiai padėkoti kitiems šešėliniams pranešėjams, ypač C. Turmesui, G. Hegyi ir J. Bloklandui, kurie buvo patikimi partneriai derybose, nepaisant atsiskleidusių skirtingų pažiūrų.

Šiandien turime galimybę pasiųsti žinią tiek dėl geresnės aplinkos apsaugos, tiek dėl sąžiningos konkurencijos. Tikiu, kad išnaudosime šią galimybę planui, kuriam pritaria didžiausios ekonominės ir aplinkosaugos grupės. Prašau palaikyti kompromisus! Ačiū.

Stavros Dimas, Komisijos narys. (EL) Gerb. pirmininke, džiaugiuosi, kad šiandien diskutuojame dėl pasiūlymo pakeisti direktyvą dėl pramoninių išmetamųjų teršalų, ir ypač norėčiau padėkoti pranešėjui H. Krahmeriui ir Aplinkos, visuomenės sveikatos ir maisto saugos komitetui už puikiai atliktą darbą šiuo klausimu. Taip pat norėčiau padėkoti Teisės reikalų komitetui už pozityvų indėlį.

Pastarosiomis savaitėmis Komisijos apibendrinti patikimi duomenys rodo, kad dabartinė taršos integruotos prevencijos ir kontrolės direktyva nėra tinkamai taikoma ir pramoninių išmetamųjų teršalų kiekiai tebėra aukšti. Ši padėtis daro rimtą poveikį aplinkai bei Europos piliečių sveikatai. Be to, iškreipiama konkurencija tarp Europos pramonės šakų.

Tokia nepriimtina padėtis turi būti išspręsta. Pagrindinė sudėtinė integruoto metodo dalis, kuria iš esmės pagrįsta ši direktyva - tai geriausios galimos priemonės. Šios priemonės nulemia žymius aplinkosaugos ir ekonominius pranašumus.

Pirmiausia, jos mažina išmetamųjų teršalų kiekį ir riboja išteklių naudojimą, taip prisidėdamos prie ilgalaikių tikslų siekiant energijos tiekimo saugumo Europos Sąjungoje. Taip pat skatinamos ekologinės naujovės, kurios padės Europos pramonei reaguoti į globalinę aplinkosaugos technologijų paklausą ateityje.

Siekiant adekvačiai išnaudoti geriausių galimų priemonių pranašumus, reikia stiprinti ir gerinti jų taikomumo sistemą. Toks – Komisijos pasiūlymo tikslas. Jame aiškinamas ir tobulinamas GGP informacinių dokumentų (BREF) atliekamas vaidmuo įstatymų taikyme. Tai padeda suvienodinti verslo licencijavimo sąlygas visoje Europos Sąjungoje ir pasiekti didesnę konvergenciją konkurencijos sąlygomis.

BREF dokumentai rengiami skaidrios procedūros metu, plačiai dalyvaujant valstybėms narėms, pramonės atstovams ir kitoms atitinkamoms agentūroms. Siekiant parengti ir patvirtinti projektą reikėjo labai pasistengti. Mes privalome palaikyti patvirtinimo procedūrą ir apskritai BREF įvedimą. Tai leis BREF atlikti svarbesnį vaidmenį apibrėžiant sąlygas, pagal kurias pramonės bendrovėms turi būti išduodamos licencijos, o tai, savo ruožtu, užtikrins, kad pramoniniai įrenginiai atitiktų aukščiausius įmanomus aplinkosaugos reikalavimus, numatytus Europos Sąjungos teisės aktuose.

Komisijos pasiūlymas užtikrina reikalingą lankstumą nukrypimams nuo BREF, be abejonės, jeigu tai leidžia vietos sąlygos. Tačiau kiekvienos išimties atveju reikalinga detali pagrindžianti ataskaita, numatanti priežastis ir pateisinančias aplinkybes, kad būtų užkirstas kelias piktnaudžiavimui. Tuo pačiu metu Europos Sąjungos lygmeniu turi būti nustatyti minimalūs privalomieji reikalavimai tam tikriems pramonės sektoriams, darantiems ypatingai didelę įtaką aplinkai. Galima priminti, kad atitinkami minimalūs reikalavimai jau nustatyti tokiems sektoriams, kuriuose naudojami dideli kurą deginantys ar atliekų deginimo įrenginiai.

Kaip žinote, šis klausimas kėlė ypatingą Europos Parlamento pranešėjo susirūpinimą. Nors minimalūs privalomieji reikalavimai gali būti laikomi naudingais tam tikruose pramonės sektoriuose, negalime būti tikri, jog būtina ar naudinga nustatyti minimalius standartus visiems sektoriams. Minimalūs standartai turėtų būti numatyti tiktai atsižvelgus į jų reikalingumą ir svarbą vertinant situaciją iš aplinkosaugos pozicijos.

Tipišku pavyzdžiu galėtų būti dideli kurą deginantys įrenginiai, kurie daro labai didelę įtaką atmosferos taršai. Šiame specifiniame sektoriuje reikia teisingai taikyti geriausias galimas priemones. Būtent todėl Komisija nustatyti naujus minimalius reikalavimus dideliems kurą deginantiems įrenginiams, remdamasi atitinkamų BREF išvadomis. Juos numatoma pradėti taikyti 2016 m.

Tai – priemonės, padėsiančios pasiekti svarbius teminės strategijos tikslus dėl aplinkos taršos ekonomiškai įgyvendinamu būdu. Be to, galutinė nauda iš aptariamų reikalavimų tiek Europos Sąjungos lygmeniu, tiek šalių lygmeniu atsvers atitinkamas sąnaudas.

Ir, galiausiai, be geresnio direktyvos taikomumo pagrindinis reformos tikslas - supaprastinti įstatymų bazę ir sumažinti administracines sąnaudas tiek pramonės sektoriui, tiek kompetentingoms institucijoms pagal Europos Sąjungos geresnės teisėkūros programos principus.

Dėl to šiuo pasiūlymu siekiama sujungti septynis galiojančius teisės aktus į vieną direktyvą. Tai pagerintų įstatymų aiškumą ir sąsają tiek valstybėms narėms, tiek bendrovėms. Šis paprastinimas suteikia labai daug pranašumų.

Pramoninių įrenginių keliamos taršos mažinimas - pagrindinis prioritetas, atsižvelgiant į aplinkosaugos ir ekonomines priežastis. Pateiktas pasiūlymas supaprastins dabartinę teisinę bazę ir kartu sustiprins geriausių galimų priemonių pritaikomumą. Tai bus indėlis į geresnę aplinkos apsaugą ir didesnį Europos pramonės gyvybingumą. Taigi, laukiu jūsų nuomonės dėl šio svarbaus pasiūlymo bei konstruktyvių tolesnių diskusijų, kurių klausysiuosi susidomėjęs.

Marcello Vernola, *PPE-DE frakcijos vardu.* – (*IT*). Gerb. pirmininke, ponios ir ponai, pritariu nuomonei, kad ši direktyva numato patį svarbiausią įrankį taršos kontrolei, apie kurį Parlamentas diskutavo nuo Europos Sąjungos klimato ir energijos paketo laikų.

Atsižvelgiant į pramonės sektorių veikiančią finansinę krizę, ši direktyva svarstoma galbūt ir ne pačiu geriausiu laiku, todėl ir kilo toks neproporcingas lobistų spaudimas Parlamento frakcijoms iš bendrovių pusės, kurios sunerimusios dėl finansinių šios direktyvos padarinių, kaip ir ES klimato ir energijos paketo atveju. Mus

padrąsina tai, kad vis dar esame pirmojo svarstymo stadijoje, todėl tikėtina, kad per antrąjį svarstymą galėsime pasiekti persvarą, pateikdami pataisymų ir patobulinimų.

Turiu pasakyti pranešėjui H. Krahmeriui, kad kelias nebuvo lengvas. H. Krahmer kritikavo Europos liaudies partijos (krikščionių demokratų) ir Europos demokratų frakcijos, kuri suabejojo kai kuriais kompromisais, poziciją. Norėčiau atkreipti dėmesį į tai, kad buvo pateikta ne mažiau kaip 60 pakeitimų, ir mažiausiai trečdalis jų buvo gauti iš PPE-DE frakcijos narių. Todėl Parlamentas išreiškė visuotinį siekį persvarstyti esminius direktyvos punktus, tačiau, deja, pasitarimas tarp pranešėjų ir šešėlinių pranešėjų, kuriame būtų aptarti 60 pataisymų, taip ir nebuvo surengtas. Nepamirškime, kad direktyvos būtinumas kilo dėl to, jog ankstesnė direktyva iki šiol nėra lengvai įgyvendinama valstybėse narėse. Kontrolės ir tikrinimo sistema tapo per daug įvairiapusiška. Kaip minėjo H. Krahmer, šią padėtį reikia taisyti. Be to, daugiau pastangų reikėtų iš Europos Komisijos pusės.

Geriausių galimų priemonių informacinių dokumentų (BREF) rengimas trunka per ilgai, todėl negalime garantuoti, kad direktyva bus taikoma skaidriai. Tiesa, vyksta labai glaudus ir intensyvus bendradarbiavimas, į kurį įsitraukę ir pramonininkai, tačiau jeigu BREF būtų ruošiamasi priimti daug greičiau ir reguliariai, tada pastebėtume pažangą ir visuomenės sveikatos priežiūros srityje. Taip pat norėčiau pastebėti, kad praeityje pramonininkai neabejotinai atliko keletą investicijų, tačiau reikia didesnio įsipareigojimo. Kadangi dėl pramoninių išmetamųjų teršalų sukeltos atmosferos taršos Europoje suserga ir miršta labai daug žmonių, privalome įdiegti tinkamas valymo priemones ir griežtą stebėsenos ir tikrinimo sistemą.

PIRMININKAVO: Luigi COCILOVO

Pirmininko pavaduotojas

Guido Sacconi, *PSE frakcijos vardu.* – (*IT*) Gerb. pirmininke, ponios ir ponai, pirmiausia noriu paaiškinti, kad kalbu vietoje mūsų šešėlinio pranešėjo, kuris, deja, negalėjo šiandien dalyvauti, tačiau galiu pristatyti vieningą mūsų frakcijos poziciją. Mes visiškai palaikome kompromisą, kuriam pasiekti prireikė daugiau nei metų darbo. Už tai dėkojame H. Krahmeriui, kuris suvaidino svarbų vaidmenį, atidžiai išklausydamas ir netgi persvarstydamas savo pirminę poziciją. Dėl šio kompromiso, iš dalies suteikiant daugiau lankstumo, Europos pramonė taps labiau apsaugota ir gaus reikiamą paramą.

Kaip jau minėta, šio susitarimo dėmesio centre – geriausių galimų priemonių (GGP) taikymo įtvirtinimas ir praplėtimas, sustiprinant taisykles ir padarant jas aiškesnes. Tam, kad būtų galima taikyti GGP ir oro kokybės kriterijus šiame sektoriuje, būtina laikytis pasiūlytų minimalių reikalavimų dideliems atliekų deginimo įrenginiams. Todėl mes teigiame, kad plenariniame posėdyje pasiūlyti pakeitimai neturėtų būti priimti. Jie silpnina kompromisą, ypač tie, kuriais siekiama susiaurinti taršos integruotos prevencijos ir kontrolės (IPPC) veikimo sritį, GGP taikymą ir reikalavimus dideliems atliekų deginimo įrenginiams.

Norėčiau pabrėžti, kad mūsų frakcija, nors ir po gyvų tarpusavio diskusijų, nusprendė nesiūlyti jokių pakeitimų. Todėl kviečiame ir kitus pasekti mūsų pavyzdžiu ir nepritarti pasiūlytiems pakeitimams, kad pasiųstume ryžtingą ir aiškią žinią per pirmąjį svarstymą.

Chris Davies, ALDE frakcijos vardu. – Gerb. pirmininke, Direktyvos dėl taršos integruotos prevencijos ir kontrolės (IPPC) tikslas buvo sudaryti sąlygas gauti didžiausią naudą iš aplinkos už mažiausią kainą, suteikiant daugiau lankstumo pramonei bei valstybėms narėms. Tačiau, kaip pastebėjo Komisijos narys, šiuo principu piktnaudžiaujama: dauguma valstybių narių interpretuoja geriausias galimas priemones taip, kaip Komisija nebuvo numačiusi.

Todėl labai palaikau pranešėjo išsakytą mintį, kad reikia nustatyti minimalius standartus. Tam galbūt turi įtakos tai, kad mūsų pranešėjas yra vokietis; šiuo atveju Vokietija vertinama labai palankiai. Nematau priežasčių, kodėl valstybei narei, investavusiai į tai, kad jos pramonėje būtų nustatyti aukšti standartai, konkurencijos ir aplinkos atžvilgiu kenktų valstybės narės, nepasiruošusios panašioms investicijoms.

Taip pat noriu priminti apie galimybę, kurią suteikia ši naujos redakcijos direktyva, siekiant pakeisti Direktyvą dėl didelių kurą deginančių įrenginių. Labai norėčiau, kad didelėms įmonėms, deginančioms anglį ir dujas, būtų nustatyti išmetamųjų teršalų standartai, kadangi jos išmeta didelius CO_2 kiekius. Tačiau vyksta daug diskusijų, kurias sukėlė susirūpinimas globaliniu atšilimu, kuris galbūt nebuvo taip stipriai juntamas tada, kai priėmėme šią direktyvą. Vyrauja tam tikra pusiausvyra tarp senų tradicinių problemų dėl teršalų ir naujo susirūpinimo globalinį atšilimą sukeliančiomis dujomis.

Visai tikėtina, kad mano šalyje 2015 m. pabaigoje gyventojai susidurs su rimta elektros trūkumo problema, nes užsidarys daugelis senų anglimi kūrenamų elektrinių, kurios nebuvo modernizuotos pagal reikalavimus, nustatytus didelėms kurą deginantiems įrenginiams.

Asmeniškai, aš esu pasiruošęs kompromisui. Esu pasiruošęs per antrąjį svarstymą derėtis dėl išlygos – išplėsti reikalavimus didelėms kurą deginantiems įrenginiams – kuri leistų veikti seniems įrenginiams, kad nenutiktų taip, jog būsime priversti statyti naujas anglimi kūrenamas elektrines ir taip dar kelis ateinančius dešimtmečius teršti aplinką dideliais išmetamųjų ${\rm CO}_2$ dujų kiekiais. Tačiau tai turėtų būti tikras kompromisas: valstybės narės privalo nuoširdžiai įsipareigoti atlikti visus reikiamus pakeitimus, kad būtų sumažinti išmetamų ${\rm CO}_2$ kiekiai, jeigu siekia, kad joms būtų leista išmesti teršalus iš esamų gamyklų dar kelerius metus.

Claude Turmes, *Verts/ALE frakcijos vardu.* – Gerb. pirmininke, visų pirma noriu padėkoti H. Krahmeriui, kuris buvo labai organizuotas ir naudingas pranešėjas šios direktyvos klausimu.

Ką mes čia veikiame? Skatiname geriausias galimas technologijas Europoje sveikatos, aplinkosaugos labui, bet ir Europos pramonės konkurencingumo labui. Turėtume suprasti, kad šiandien didžiojoje Europos pramoninės gamybos dalyje darbo išlaidos yra mažesnės už medžiagų išlaidas ir elektros energijos, vandens ar kitų išteklių išlaidas. Todėl ši direktyva bus labai naudinga, nes liausimės žvalgęsi vien tik į baigiamojo etapo technologijas, o pradėsime rengti geriausių galimų priemonių dokumentus ir įdiegti geriausias technologijas, jau naudojamos pramonėje. Būtent šiuo keliu turime eiti. Tai sustiprins ir ekologiškų technologijų tiekėjus Europoje. Atsivėrė didžiulė pasaulinė rinka ekologiškam eksploatavimui, kurioje turime išgarsinti Europą.

Kaip Žaliųjų frakcijos nariai, esame patenkinti Europos apsaugos tinklu, kuris sumažins dempingo galimybes tam tikroms vyriausybėms, ir patobulinome dokumentų kontrolę bei galimybę susipažinti su jais gyventojams.

Visas procesas vyko labai sklandžiai, tik, deja, nesuprantu, M. Vernolos. Jūs palankiai aptarėte su mumis visus šiuos kompromisus. Gyvenime, kaip ir politikoje, svarbus pasitikėjimas, todėl nesuprantu, kodėl galiausiai jūs, gerai išmanantis šį dokumentų rinkinį, nusileidžiate tokiems politikams kaip C. Jackson ir kiti, kuriems nerūpi nei sveikatos apsauga, nei konkurencingumas. Tai apmaudu. Apmaudu, kad didžiausia politinė frakcija šioje salėje jau nebėra patikima derybų partnerė. Negalime siekti kompromisų ištisas savaites ir sužlugdyti juos paskutinę akimirką. Tai nėra rimtas būdas vykdyti politiką tokiu svarbiu klausimu.

Roberto Musacchio, *GUE/NGL frakcijos vardu. – (IT)* Gerb. pirmininke, ponios ir ponai, nors tai - kelių direktyvų konsolidavimas ir turime ribotas galimybes keisti teisės akto tekstą, ši nauja IPPC direktyva tai būtina ir labai naudinga priemonė ne tik siekiant dramatiškai sumažinti išmetamųjų teršalų kiekius naudojant geriausias galimas priemones, bet ir paskatinti naujas kryptis pramoninėse investicijose.

Dėl visų šešėlinių pranešėjų ir, visų pirma, personalo ir pranešėjo H. Krahmerio, kuriam noriu padėkoti už sąžiningumą ir kantrybę, dėmesio smulkmenoms ir įdėtų pastangų išlaikėme visišką skaidrumą priimdami sprendimą dėl GGP taikymo, keisdamiesi informacija ir publikuodami galiojančias šių dokumentų išvadas internete. Užtikrinome, kad tęstųsi kolektyvinės konsultacijos procesas, pradėtas Sevilijos forume. Labai svarbu, kad nenukryptume nuo šio kurso; norėčiau paprašyti visų pranešėjų toliau išlaikyti tokį pat nuoseklumą, kurį parodėme per tuos atvirų diskusijų mėnesius.

Aš pats dirbau rengiant direktyvą dėl dirvožemio apsaugos. Deja, tebelaukiame Tarybos nuomonės dėl šios direktyvos, kuri, kaip neseniai minėjo Komisijos narys S. Dimas, yra esminė siekiant išlaikyti natūralią anglies išmetimo į atmosferą pusiausvyrą. Tam tikri pakeitimai, įskaitant IPPC direktyvos projekto pakeitimus, pažeidžia privalomus regeneracijos reikalavimus nenaudojamai pramoninės paskirties žemei: jais neketinama susieti nuostatas su kitais reikalavimais, kuriuos nustatys dirvožemio direktyva. Mano nuomone, tai nepriimtina, bet ne dėl su aplinka susijusių priežasčių, o dėl to, kad siekiame užtikrinti visuomenės sveikatą bei užkirsti kelią bet kokiam netinkamam valstybės išteklių panaudojimui vystant verslą ir gerinant ES piliečių gyvenimo sąlygas. Praeityje buvo pernelyg pažeidinėjami anksčiau galiojusios IPPC direktyvos nustatyti leidimai valstybėse narėse, įskaitant Italiją, ir šie pažeidimai sukėlė prieštaravimų tiek aplinkosaugos, tiek rinkos ir pramonės požiūriu. Mano šalis jau sumokėjo didelę kainą už nevaldomą pramonės plėtrą, įskaitant Seveso, Eternito ir kitus atvejus, kurie turėjo padarinių kraštovaizdžiui bei vietiniams gyventojams.

Baigdamas savo kalbą, norėčiau pasakyti, kad pritariu galutinio termino ir sąlygų deginimo įrenginiams nustatymui. Negalime sumažinti reikalavimų šioje srityje, nes turime pasiruošti ir žengti link visuomenės su nuliniu atliekų lygiu. Pagrįsti ir visų frakcijų aptarti pakeitimai, kurie leistų sugriežtinti išmetamų furano ir dioksino kiekių kontrolę. Manau, kad į tai atsižvelgdami turėtume konsoliduoti šias diskusijas balsavimu šioje salėje. Tai svarbi direktyva, ir tikiuosi, kad ji bus priimta.

Johannes Blokland, IND/DEM frakcijos vardu. – (NL) Gerb. pirmininke, Europos Sąjungos pramonė labai svarbi jos ekonomikai, tačiau ji dažnai teršia orą, vandenį ir dirvožemį. Europos Sąjunga ištisus dešimtmečius stengėsi sustabdyti tokį aplinkos teršimą, ir pastaruoju metu visas dėmesys aplinkos srityje sutelktas į išmetamus CO_2 dujų kiekius ir klimato kaitą. Kartais atrodo, kad tai vienintelė aplinkos problema. Al Gore neabejotinai paliko įspūdį.

Tačiau čia slypi pavojus susiaurinti visas aplinkos problemas iki klimato kaitos; tuo tarpu susiduriame dar su daugeliu kitų aplinkos politikos iššūkių. Pasauliui grėsmę kelia ir į atmosferą išmetami teršalai, kurių 40–80 proc. sukelia dideli pramoniniai įrenginiai. Vadinasi, mes pagrįstai siekiame patikimos aplinkos apsaugos Direktyvoje dėl taršos integruotos prevencijos ir kontrolės (IPPC) numatytomis priemonėmis.

Aplinkos apsaugos, visuomenės sveikatos ir maisto saugos komitete išsamiai apsvarstėme pasiūlymus ir daugeliu klausimu pasiekėme priimtiną kompromisą. Manau, kad pranešime trūksta tik nuostatų dėl pramoninių išmetamųjų teršalų standartų dideliems kurą deginantiems įrenginiams. Būtent čia reikalinga didžiausia pažanga aplinkos apsaugos srityje.

Todėl pateikiau porą papildomų pakeitimų. Pvz., išmetamųjų teršalų standartai elektrinėms turi būti panašūs į standartus, taikomus atliekų deginimo įrenginiams griežtumo požiūriu, ypač jei laikysime, kad elektrinės yra bendri atliekų deginimo įrenginiai. Be to, siūlau užpildyti šią teisės aktų spragą: dujofikacija, kuri prilygsta įprastiniam deginimui, turi atitikti tuos pačius išmetamųjų teršalų standartus. Paskutinis precedentas parodė, kad taip nėra. Todėl reikia keisti šiuos teisės aktus.

Christa Klaß (PPE-DE). – (*DE*) Gerb. pirmininke, Komisijos nary S. Dimasai, ponios ir ponai, aiškus šios direktyvos tikslas - supaprastinti galiojančių įstatymų nuostatas pramoninių išmetamųjų teršalų srityje bei sujungti jas į vieną direktyvą taip mažinant biurokratiją. Tačiau turiu pasakyti, kad šiame konkrečiame Komisijos pasiūlyme apie tai mažai kalbama.

Man biurokratizmo mažinimas reiškia ne naujų ataskaitų teikimo įsipareigojimų ir sudėtingų procedūrų kūrimą, o, pirmiausia, dvigubo reglamentavimo ir nereikalingų prievolių išvengimą. Komisijos pasiūlymas sukels naują biurokratizmo bangą, ypač žemės ūkyje. Taikymo išplėtimas reiškia, kad bus įtrauktas ir gyvulininkystės bei veisimo verslas, kuris jokiu būdu nėra prilyginamas pramoniniams įrenginiams, į kuriuos nukreipta ši direktyva.

Be to, Komisija siūlo taisykles, kurios jau nustatytos Nitratų direktyvoje, Bendrojoje vandens politikos direktyvoje arba Direktyvoje dėl požeminio vandens apsaugos. Prašau jūsų pritarti mūsų pasiūlytiems pakeitimams siekiant išvengti tokio dvigubo reglamentavimo. Viršutinių ribų apskaičiavimas gyvulininkystėje taip pat turi būti pagrįstas bei išsamus paukščių skirstymo klausimu. Prašau balsuoti kartu su manimi prieš suskirstymą į mėsinius viščiukus, dedekles vištas ir mėsinius kalakutus. Vokietijoje tokį kibimą prie smulkmenų vadiname "pupų skaičiavimu". Taip pat neturi būti stengiamasi naudotis šia direktyva siekiant netiesiogiai pakartotinai iškelti dirvožemio apsaugos klausimus. Dirvožemio apsauga svarbi. Ši problema turi būti sprendžiama veiksmingais šalių įstatymais.

Norėčiau pasakyti pranešėjui, kad aš, asmeniškai, ir kiti frakcijos nariai labai pritariame Europos apsaugos tinklui. Jis byloja apie gerą kompromisą. Nustatydami išmetamųjų teršalų ribą kaip absoliučią aukščiausią ribinę vertę valstybėse narėse išduodant leidimus didelėms pramonės įmonėms, sustabdysime perdėtą išlygų taikymą, kuris iki šiol paplitęs kai kuriose valstybėse narėse. Taip užtikrinsime vienodą aukštą apsaugos lygį. Taigi valstybės narės jau nebegalės įgyti konkurencinio pranašumo aplinkos sąskaita.

Åsa Westlund (PSE). – (SV) Gerb. pirmininke, tai labai svarbus teisės aktas. Tarp kitko, jis padėjo spręsti didžiulę rūgštėjančių ežerų problemą, su kuria susidūrėme Švedijoje. Kita vertus, svarbu šioje direktyvoje nenustatyti papildomų išlygų ar ilgesnių terminų, kad galėtume toliau siekti tokios teigiamos pažangos mažinant pavojingus išmetamuosius teršalus Europoje. Dėl to siekiame panaikinti galimybes tolesniai išlygų plėtrai.

Taip pat norėtume nustatyti aiškią išmetamo anglies dioksido dujų ribą. Prekyba išmetamaisiais teršalais nėra tinkamas įrankis spręsti klimato krizę, su kuria susidūrėme. Tą netrukus pastebėsime, įžengdami į recesiją, kai automatiškai bus suteikiama daugiau nuolaidų išmetamiesiems teršalams. Jie bus parduodami labai mažomis kainomis, o tai reiškia, kad prarasime kelerius pereinamuosius metus, kurių reikia siekiant kovoti su šia problema ilguoju laikotarpiu; be to, po šios recesijos būsime mažiau pasirengę ir ne tokie pajėgūs tvarkytis su šia plėtra, jei neįtvirtinsime tokių papildomų priemonių kaip išmetamųjų teršalų reikalavimai dideliems, kurą deginantiems įrenginiams. Todėl, mano nuomone, nepaprastai apmaudu, kad šie pakeitimai nebuvo pripažinti priimtini balsavimui.

Fiona Hall (ALDE). – Gerb. pirmininke, palaikau šią priemonę ir jos tikslą skatinti geriausių galimų priemonių taikymą aplinkos apsaugai, bet man kelia rūpestį, kokiais metodais Parlamentas sieks šių tikslų. Iš esmės ši direktyva skirta reguliuoti sunkiąją pramonę, tačiau tekste ir priede yra daug pastraipų, darančių tiesioginę įtaką ūkininkams.

Žemės ūkio komitetui nebuvo suteikta galimybė pareikšti savo nuomonę, ir, deja, kai kurie ūkininkus liečiantys pasiūlymai yra nepriimtini. Ypač reikalavimai dėl mėšlo ir srutų atkartoja Nitratų direktyvoje ir Vandens pagrindų direktyvoje išdėstytus reikalavimus. Dėl paukščiams nustatytų apatinių ribinių verčių maži šeimos ūkiai patenka į sudėtingą reguliavimo sistemą, skirtą globalinių pramonės gigantų kontrolei. Ši direktyva netinka mažų ūkių veiklai reguliuoti.

Urszula Krupa (IND/DEM). – (*PL*) Gerb. pirmininke, rezoliucijos dėl pramoninių išmetamųjų teršalų projekte aiškėja stipri tendencija apriboti svarbius galiojančios direktyvos aspektus dėl aplinkos, nors tuo pačiu stengiamasi įtraukti vis platesnes nuorodas į šiltnamio efektą.

Daugybė pasiūlymų dėl pakeitimų drastiškai sugriežtina standartus šiluminės energijos gamybos įrenginių išmetamiesiems teršalams, kurie neturi tiesioginio toksinio poveikio, o kiti liberalesni projekto pakeitimai tik šiek tiek patobulina nuostatas dėl atliekų deginimo arba bendro atliekų deginimo.

Išmetamos anglies dioksido dujos nėra toksiškos, o dioksinas, furanas, vandenilio chloridas, vandenilio fluoridas, sunkieji metalai ir kiti labai pavojingi junginiai kelia didelę ir tiesioginę grėsmę žmonių sveikatai ir aplinkai.

Kruopšti tiek deginamų atliekų rūšių, tiek pavojingų medžiagų, atsirandančių per gamybos procesą, stebėsena - svarbi sąlyga saugiai utilizuoti atliekas jas deginant. Švelnios nuostatos dėl ribinių verčių įvedimo, nustatant reikalavimus imtis prevencinių priemonių, kai viršijami tam tikri išmetamųjų teršalų kiekiai, gali pakenkti aplinkai ir žmonių sveikatai.

Siūlomas metodas nustato nevienodą tvarką atskiroms įrenginių klasėms, ypač apribodamas šiluminės energijos įrenginių, naudojančių įprastinį kurą, naudojimą.

Caroline Jackson (PPE-DE). – Gerb. pirmininke, šios direktyvos šerdyje glūdi kontrolės ir sąnaudų problema. Kaip galime užtikrinti, kad Europos Sąjungos priimti teisės aktai būtų taikomi visos ES mastu, ir kaip galime priimti teisės aktus, nežinodami, kiek kainuoja tai, ko mes norime? Pranešėjas nori sukurti universalią vienodų išmetamųjų teršalų ribinių verčių sistemą, kuri būtų vykdoma pasitelkiant plačią biurokratinę priemonę ir užtruktų mažiausiai aštuonerius metus. Niekas nežino, kiek tai kainuotų – tai vadinama Europos apsaugos tinklu.

Pasiūliau 134 pakeitimą dėl geriausiomis galimomis priemonėmis paremtų standartų taikymo, aplenkiant didelius teršalų kiekius išmetamas pramonės sritis, palikdamas šių priemonių įgyvendinimą valstybių narių nuožiūrai. Tai realus ir prieinamas variantas, kuriame laikomasi subsidiarumo principo.

Jei sprendimas dėl Europos apsaugos tinklo bus priimtas, tikiuosi, kad Taryba ir Komisija darys spaudimą Parlamentui, kad būtų atliktas šio sumanymo poveikio vertinimas. Kyla klausimas, ar norime, kad visą Europos Sąjungą apimanti sistema – Europos apsaugos tinklas – veiktų. Visi įrodymai byloja apie tai, kad valstybėms narėms kol kas trūksta šio noro. Jos nepritaria Europos aplinkos inspekcijai: valstybės narės nori likti prie nacionalinių vykdomųjų agentūrų. Teisingiausias sprendimas šioje keblioje padėtyje - nekurti naujo biurokratinio aparato, kuris niekada nepradės veikti, o verčiau panaudoti mūsų pinigus tam, kad pakeltume nacionalinių vykdomųjų agentūrų moralės standartus ir jos atliktų savo darbą, padėdamos įgyvendinti ES teisę.

Aš jums siūlau 129 pakeitimą, kuris nustato, kad rezerviniams generatoriams, naudojamiems sveikatos priežiūros įstaigose, nebūtų taikomos taršos kontrolės priemonės tarsi jie veiktų nepertraukiamai. Kritišku metu šis pakeitimas sutaupytų pinigų sveikatos priežiūros įstaigų biudžetams. Rekomenduoju pakeitimus dėl didelių kurą deginančių įrenginių: jei neįtrauksime jų į šią direktyvą, mano šalyje iškils energijos nutrūkimo problemos. Žmonės ir taip turi kuo kaltinti Europos Sąjungą!

Baigdamas savo kalbą, norėčiau išreikšti susirūpinimą dėl kompromisų ir C. Turmeso kritikos mano atžvilgiu: pirmasis svarstymas skirtas ne kompromisams, o visų mūsų mintims ir pakeitimams pateikti bei aptarti. Negalime priimti kompromisų, ribojančių galimybę diskutuoti.

Ir, galiausiai, būsimam Parlamentui siūlau taikyti dabar galiojantį 55 straipsnį, kuris leistų atnaujinti pirmąjį šios svarbios direktyvos svarstymą. Neteisinga, kad pirmasis svarstymas vyksta šios kadencijos Parlamente, o antrasis svarstymas be pirmojo vyks jau naujos kadencijos Parlamente.

Dorette Corbey (PSE). – (*NL*) Gerb. pirmininke, naujoji Taršos integruotos prevencijos ir kontrolės direktyva (IPPC) užtikrins, kad įmonės įdiegtų geriausias galimas priemones dideliuose įrenginiuose. Kai kuriose valstybėse jos jau privalomos, ir atėjo metas pasirinkti vieną kryptį ir sukurti visiems vienodas sąlygas. Iki šiol viskas klostėsi gerai.

Vis dėlto, ponios ir ponai, ypač prašyčiau pritarti pakeitimams, kuriais siekiama ateityje nustatyti reikalavimus anglimi kūrenamoms jėgainėms. Šioms jėgainėms turi būti numatyta išmetamųjų teršalų riba, ir tai gali būti padaryta naudojant anglies dioksido surinkimo ir saugojimo (CCS) technologiją arba 40–50 proc. ekologiškos biomasės kogeneracijos procesą. CO_2 dujų išmetimo riba - vienintelis būdas toliau naudoti anglį, tuo pat metu siekiant tikslų klimato politikos srityje.

Kai kurie Europos Parlamento nariai tvirtina, kad nauja prekybos išmetamųjų teršalų leidimais sistema (ETS) apima ir elektros gamybos sektorių, todėl nėra reikalo nustatyti naujus reikalavimus. Tačiau toks samprotavimas turi trūkumų, nes prekybos išmetamųjų teršalų leidimais sistema (ETS) ne tik leidžia taikyti išimtis anglimi kūrenamoms jėgainėms, bet ir kompensuoti elektros energiją naudojančioms pramonėms šakoms padidėjusias išlaidas elektros energijai. Dėl to prarandama paskata, kuriai įtaką daro išlaidos, mažinti išmetamų CO₂ dujų kiekį.

Tie, kurie tiki, kad prekybos išmetamųjų teršalų leidimais sistema (ETS) - atsakymas į visas problemas, neturėtų nustatyti reikalavimų automobiliams arba uždrausti elektros lempučių; jiems nereikia ir Tvarios energijos direktyvos. Mums reikia būti nuosekliems. Jei nustatėme reikalavimus automobiliams ir apšvietimui, neabejotinai turime nustatyti reikalavimus ir anglimi kūrenamoms jėgainėms, nes jos – tikrieji taršos šaltiniai. Tiesa ir tai, kad jei norime surasti lengvą būdą sumažinti ${\rm CO_2}$, turime atsigręžti ne į plieno ar cemento pramonę, o būtent į energijos sektorių.

Avril Doyle (PPE-DE). – Gerb. pirmininke, jei Nitratų direktyvoje ir Vandens pagrindų direktyvoje yra kokių nors trūkumų, tai klausimai, susiję su kiaulininkystės, paukštynų ir pieno ūkių veikla, turi būti sprendžiami šiose direktyvose. Iš tiesų tikiu, kad reikalavimų laikymosi išlaidos nusvertų naudą, juos įtraukus į šiuos teisės aktus. Tačiau yra kitų teisinių priemonių šių konkrečių sektorių problemoms spręsti, ir dėl to turime jas apsvarstyti.

Didelių kurą deginančių įrenginių klausimu norėčiau pasakyti, kad ES prekybos išmetamųjų teršalų leidimais sistemos (ETS) veikimas šiuo metu neapsaugo nuo per didelės taršos daugelyje naujų brangių ir didelį teršalų kiekį išmetančių įrenginių, ypač kalbant apie naujas anglimi kūrenamas jėgaines, kurios, kaip buvo tikimasi jas statant, turėjo veikti daugiau nei 40 metų, todėl pasiekti klimato politikos tikslus tampa sudėtinga ir kur kas brangiau.

Išmetamųjų CO₂dujų standartai padėtų užtikrinti, kad elektros sektorius būtų dekarbonizuotas pagal numatytą grafiką, kuris suderinamas tiek su vidutinės globalinės temperatūros kilimo ribojimu mažiau nei 2°C, tiek su naujų švaresnių technologijų įdiegimu. Pramonei juk reikia teisinio tikrumo, kad ji galėtų priimti sprendimus dėl investicijų į šiuos didelius brangius ir pagrindinius projektus. 350 g riba užtikrintų, kad, pvz., būtų statomi tik moderniausi dujomis kūrenami įrenginiai. CO₂dujų standartai, kurie būtų taikomi, tarkime, nuo 2020 m. reikštų, kad būtų galima statyti naujus anglimi kūrenamus įrenginius tik įsigaliojus šiam pasiūlymui, jeigu nuo 2020 m. jie naudotų CO₂dujų surinkimo įrangą, o iki to laiko, kaip tikimės, anglies dioksido surinkimo ir saugojimo įranga jau būtų prekiaujama. Šiuo metu veikiantiems įrenginiams būtų suteiktas ilgesnis laikotarpis, per kurį jie turėtų būti priderinti prie standartų įdiegiant CO₂dujų surinkimo įrangą arba uždaryti. Įrenginiai galėtų atitikti standartus ir kitaip, pvz., naudojant biomasės kogeneracijos procesą arba šilumą, išgaunamą kogeneracijos būdais.

Kaip pranešėja naujai atliktos ES prekybos išmetamųjų teršalų leidimais sistemos apžvalgos klausimais esu susirūpinusi dėl bendro mūsų vykdomų politikos krypčių tikslų lygio. Paskutiniai moksliniai tyrimai rodo, kad turime nustatyti griežtesnes išmetamųjų teršalų ribas per trumpesnį laikotarpį, jei norime pasiekti 2°C tikslą, kurį balsuodami Parlamente dėl klimato ir energijos paketo gruodžio mėn. pripažinome kaip būtiną elementą visuomenės aplinkosaugos, socialinės ir ekonominės ateities kūrime. Vien tik prekybos išmetamųjų teršalų leidimais sistemos nepakaks, kad išmetamųjų teršalų kiekis elektros sektoriuje būtų sumažintas iki reikiamo lygio.

Baigdama kalbą norėčiau pasakyti, kad Europos apsaugos tinklas teikia paguodos, bet nerimauju, jog tai gali skatinti mažiausias galimas bendrojo vardiklio vertes ir minimalų išmetamųjų teršalų kiekio sumažinimo lygį – kitaip tariant, "ritimąsi į dugną". Įtikinkite mane, kad yra kitaip.

Glenis Willmott (PSE). – Gerb. pirmininke, nors pritariu pasiūlymuose numatytiems tikslams supaprastinti ir padaryti aiškesnes teisės aktų nuostatas bei užtikrinti geresnį ir vienodesnį jų įgyvendinimą, esu susirūpinusi dėl trijų svarbiausių dalykų. Pirmiausia, Komisija siekė ne tik supaprastinti ir užtikrinti geresnį nuostatų įgyvendinimą, bet padidino ir užmojus tam tikrose srityse. Manau, kad turime surasti pusiausvyrą tarp aplinkos apsaugos ir biurokratijos bei išlaidų, kurias patirs pramonė ir smulkesni pramonės dalyviai, pvz., ūkininkai, sveikatos priežiūros institucijos ir kt.

Antra, minimalūs reikalavimai dideliems kurą deginantiems įrenginiams kelia didelių problemų tam tikrose Jungtinės Karalystės energetikos sektoriaus srityse. Girdėjau, jog jie kelia nerimą ir Lenkijai, Prancūzijai, Italijai, Ispanijai ir kai kurioms Rytų ir Šiaurės valstybėms narėms. Šie reikalavimai reiškia, kad nesant laikinos išlygos kiltų grėsmė trumpalaikiams nacionaliniams išmetamųjų teršalų mažinimo planams įgyvendinti arba energijos apsaugai.

Ir, galiausiai, man didelį nerimą kelia Europos apsaugos tinklas, kuriam negaliu pritarti. Nemanau, kad tai gera mintis. Manau, kad minimalios išmetamųjų teršalų ribinės vertės turėtų tapti numatytosiomis vertėmis, o ne būti nukreiptos į sudėtingesnį visišką geriausių galimų priemonių pritaikymą, - tai gerokai sumažintų aplinkos apsaugos lygį ir žymiai padidintų įgyvendinimo išlaidas. Norėčiau paprašyti visų narių atidžiai apsvarstyti šiuos klausimus prieš balsavimą.

Mairead McGuinness (PPE-DE). – Gerb. pirmininke, kaip Žemės ūkio komiteto narė apsiribosiu pastabomis apie šio pasiūlymo poveikį žemės ūkio sektoriui visoje Europos Sąjungoje. Pritariu kitiems kolegoms, kurie išreiškia rūpestį dėl "tinklo išplėtimo" ir ūkininkų, kaip pramoninių taršos šaltinių, įtraukimo į jo veikimo sriti.

Žemės ūkio išmetamųjų teršalų kiekis turi būti stebimas, tačiau nesutinku, kad šią stebėseną turime atlikti taip, kaip numatėme. Norėčiau pasakyti, kad Nitratų direktyva savo dabartine forma atlieka daugelį tų funkcijų, apie kurias dabar kalbame. Galbūt mums reikia apsvarstyti tą direktyvą, kuri kelia problemų daugeliui valstybių narių, analizuoti, kaip ji įgyvendinama ir ar įgyvendinama veiksmingai.

Be to, ypač didelį rūpestį kelia paukštynų įtraukimas, kadangi šiam Europos sektoriui didžiulę grėsmę kelia importas iš trečiųjų šalių, kuriose tokie apribojimai nėra taikomi. Pritariu pakeitimams, kurie numato įtraukti siekį, kad taip neatsitiktų, į dabartinį pasiūlymą Be to, susirūpinimą kelią pieno ūkių įtraukimas, todėl pritariu savo ir kitų frakcijų kolegoms, kurie pateikė pakeitimus, numatančius, kad šie sektoriai nebūtų įtraukti į dabartinį pasiūlymą.

Žemės ūkio klausimu norėčiau pakartoti, jog yra daugybė direktyvų, reglamentuojančių išmetamųjų teršalų kiekio ir taršos kontrolę šiame sektoriuje, ir galbūt atėjo metas apsvarstyti visų šių direktyvų keitimą, kad ūkininkai, iš kurių reikalaujama jų laikytis, jas gerai suprastų bei įvertintų jų reikšmę. Vienas dalykas yra parengti teisės aktus, ką ir veikiame šioje salėje, bet kartais neturime supratimo apie tai, kaip jie vykdomi, kas juos vykdo ir ar šis vykdymas veiksmingas.

Jutta Haug (PSE). – (*DE*) Gerb. pirmininke, ponios ir ponai, Direktyvos dėl pramoninių išmetamųjų teršalų persvarstymas gerokai pavėluotas. Teisės aktas, kuriame visos svarbios priemonės taršai mažinti priklauso nuo geriausių galimų priemonių, turėtų būti koreguojamas bent kas penkerius metus, o ne po 13 metų. Po tokio ilgo laikotarpio geriausios galimos priemonės mus gerokai pralenkė.

Taip pat turime atkreipti dėmesį į tai, kad, nepaisant technologijos pažangos, tikslai, siejami su to meto direktyva, nebuvo pasiekti. Todėl esu labai geros nuomonės apie Aplinkos, visuomenės sveikatos ir maisto saugos komiteto pasiektą kompromisą. Įgyvendinę jį, pasieksime tai, ko norime. Man isterija, kilusi sprendžiant dirvožemio apsaugos problemas, ir ūkininkų sąjungų norai yra nesuprantami.

Socialistų frakcija Europos Parlamente viliasi pasiekti aplinkos tikslus, neribodami ekonominės veiklos. Šitaip veikdami žvelgsime labiau į ateitį nei atgal, ir tai atsispindi Europos liaudies partijos (krikščionių demokratų) ir Europos demokratų frakcijos pateiktuose pasiūlymuose.

Eija-Riitta Korhola (PPE-DE). – (FI) Gerb. pirmininke, pernai įdėta daug pastangų ruošiant Taršos integruotos prevencijos ir kontrolės (IPPC) direktyvą ir, nors galutinė jos redakcija labai svarbi ES pramonei ir jos gyventojams, ją užgožė klimato ir energijos paketas. Gaila, nes ši direktyva kartu su klimato paketu galėtų

turėti didelį ekonominį poveikį jau nutartoms įgyvendinti priemonėms. Dėl to jos turėtų būti atitinkamai proporcingos klimato ir aplinkosaugos naudai, gautai pritaikius direktyvos numatytas priemones.

Patobulinimo priemonės, pasiūlytos atsižvelgiant į direktyvos tikslus, visų pirma turi būti ekonomiškos, kitaip neverta stengtis sujungti septynias skirtingas direktyvas į vieną. Turime sumažinti dabartines biurokratines ir veiklos išlaidas, nors, deja, Aplinkos, visuomenės sveikatos ir maisto saugos komiteto pranešime to nenumatyta. Licencijas išduodančios institucijos privalo apsvarstyti išmetamųjų teršalų kiekio nuostatus įrenginiams, atsižvelgdamos į įrenginio amžių ir techninį standartą, jo poveikį aplinkai ir būklę bei patobulinimo priemonių išlaidas. Taip būtų užtikrintas pakankamas lankstumas šiuo metu veikiančioms energiją gaminančioms jėgainėms, ypač piko metu veikiančioms elektrinėms ir avarinėms jėgainėms, kad jos galėtų veikti iki jų galiojimo laiko pabaigos.

Taip pat būtų labai neparanku nuspręsti įdiegti Europos apsaugos tinklo sistemą taip, kaip pasiūlė pranešėjas, dėl kelių priežasčių. Mes nežinome, kur ir kaip Europos apsaugos tinklas, kuris pats savaime yra neracionalus procesas, bus nustatytas. Antra, vietinės leidimus išduodančios institucijos turi daugiau galimybių atsižvelgti į vyraujančias sąlygas, pvz., įrenginio amžių, vietą ir, tarkime, vandens sunaudojimą, o tai, skirtingai nuo nelanksčios Europos apsaugos tinklo sistemos, užtikrintų lankstumą. Leidimo sąlygos ir taip jau labai griežtos. Dar griežtesnė kontrolė, susijusi su naujais leidimais, lemtų milžiniškas išlaidas, nors aplinkai tai iš esmės neduotų naudos. Praktikoje tokia sistema netgi susilpnintų aplinkos apsaugos standartus. Džiaugiuosi, kad mūsų frakcijos pateiktuose pakeitimuose šios problemos aptartos.

Čia norėčiau ypač padėkoti savo kolegei C. Jackson už jos 134 pakeitimą, kuriam mano frakcija nusprendė pritarti. Dar kartą norėčiau pakartoti, kad esame praktiškos išminties, kylančios iš patirties, liudininkai. Šiuo pakeitimu pasiekiamas kompromisas daugeliu sudėtingiausių klausimų.

Anders Wijkman (PPE-DE). – Gerb. pirmininke, kadangi mano kalbos laikas ribotas, padėkojęs H. Krahmeriui už jo sunkų darbą, norėčiau atkreipti dėmesį į 136-139 pakeitimus, kuriuose apie keturiasdešimt kolegų, įskaitant ir mane, siūlo, kad į šią direktyvą būtų įtrauktas aplinkos apsaugos veiklos veiksmingumo standartai dideliems kurą deginantiems įrenginiams, apribosiantis išmetamųjų CO_2 dujų kiekį ateityje. Vis dar neaišku, ar šiandien balsuosime dėl šių keturių pakeitimų.

Naujos redakcijos direktyva apima ir nuostatą, numatančią, kad jei nauji patobulinimai yra verti pakeitimų ir pasiūlymų, kurie pranoksta pradinį pasiūlymą, jų įgyvendinimas - įmanomas. Manau, jog paskutiniai moksliniai tyrimai iš esmės įrodo, kad klimato kaitos sušvelninimo klausimu turime būti dar reiklesni nei prieš metus ar dvejus.

Mano nuomone, prekybos išmetamųjų teršalų leidimais sistemos (ETS) nepakaks, kad būtų pasiektas 2°C tikslas, dėl kurio susitarė ES. Naudodami dabartinę prekybos išmetamųjų teršalų leidimais sistemą, anglies neišskiriantį energijos sektorių turėsime tik maždaug po 60–65 metų. Todėl ir pateikėme šiuos pakeitimus, kuriuose reikalaujame, kad visos jėgainės, kurios bus statomos ateityje, nuo 2020 m. apribotų išmetamųjų teršalų kiekį iki 350 g CO₂, o tos, kurios jau pastatytos, iki 2025 m. būtų modernizuotos arba uždarytos. Pasiūlymas yra neutralus technologijos atžvilgiu, ir jo galima siekti skirtingomis priemonėmis. Labai norėčiau paraginti pirmininką suteikti mums galimybę balsuoti dėl šių pakeitimų bei paskatinti narius jiems pritarti.

Zuzana Roithová (PPE-DE). – (*CS*) Gerb. pirmininke, galima pastebėti, kaip per didelės Europos gamintojų išlaidos, kurias jie patiria dėl vis aukštesnių aplinkos apsaugos standartų, mažina konkurencingumą ir daro įtaką įsidarbinimui, kai panašūs standartai negalioja Kinijos, Brazilijos, JAV bei kitose šalyse. Labiausiai kelia nerimą tai, kad Komisija neatliko ekonominio poveikio įsidarbinimui tyrimo, kad galėtume priimti pagrįstą ir atsakingą sprendimą dėl naujų reikalavimų sumažinti išmetamo azoto oksido kiekį, nes tai - labai siektinas dalykas. Aš palaikau spaudimą modernizuoti gamyklas. Šiandien, kai valstybės narės įgyvendina krizės įveikimo priemones, siekdamos sumažinti išlaidas įmonėms ir gamykloms, turiu atkreipti dėmesį į tai, kad Aplinkos, visuomenės sveikatos ir maisto saugos komiteto pateiktus siūlymus gali įvykdyti tik labai konkurencingos įmonės, tuo tarpu mažos įmonės turėtų apriboti savo veiklą arba uždaryti gamyklas ir atleisti darbuotojus. Balsuosiu prieš šios direktyvos dėl išmetamųjų teršalų kiekio mažinimo taikymo srities išplėtimą, per ekonominę krizę įtraukiant namų ūkius, mažas gamyklas, smulkius ūkius ir netgi mokyklas, bažnyčias ir pan. Tai neproporcinga ir neprotinga. Norėčiau padėkoti C. Jackson už pasiūlymą dėl pakeitimo.

Robert Sturdy (PPE-DE). – Gerb. pirmininke, kalbėsiu tik apie problemas, susijusias su žemės ūkiu; pirmiausia norėčiau prisipažinti, kad esu ūkininkas, nors neauginu kiaulių, neturiu paukštyno, tik sode turiu šiltnamį. Man regis, labai svarbu, kad Komisijos narys suvoktų, jog, kaip jau buvo minėta, ši direktyva skirta pramonei reguliuoti.

Komisijos nary, prašau dar kartą apsvarstyti padėtį, kuriai daro įtaką žemės ūkio direktyvos. Mes jau žinome, kad žemės ūkiui ir taip tenka didelis spaudimas. Daug kartų šioje salėje buvo iškelti klausimai apie maisto saugą. Prašyčiau persvarstyti pakeitimus, kurie jai daro didelę žalą. Manau, jog daugelis pakeitimų, nesusijusių su žemės ūkiu, yra labai geri, ir aš sveikinu M. Vernolą su jo pranešimu.

Komisijos nary, per pristatymą kalbėjote apie konkurencijos iškraipymą. Užduosiu jums vieną klausimą ir prašyčiau pasistengti atsakyti į jį šiandien. Ar parengsite teisės aktus, kad sustabdytumėte maisto produktų, kurie išauginti pagal kitokius nei Europos Sąjungos standartus, importą į Europos Sąjungą?

Stavros Dimas, *Komisijos narys.* – Gerb. pirmininke, norėčiau padėkoti visiems šiandien diskusijose dalyvavusiems nariams. Jie visi prisidėjo savo konstruktyviais indėliais. Ir ypač norėčiau padėkoti pranešėjui H. Krahmeriui už puikiai atliktą nelengvą darbą. Prieš baigdamas kalbą dar norėčiau pasakyti keletą pastabų apie šiandien pristatytus pakeitimus.

Visų pirma norėčiau pasidžiaugti gausiu pritarimu Komisijos pateiktiems pasiūlymams, o ypač geriausių galimų priemonių (GGP) pritaikomumui ir BREF dokumentų statusui. Tai - Komisijos pasiūlymo kertinis akmuo.

Komisija iš dalies arba iš esmės pritaria daugumai pakeitimų. Kalbant konkrečiau, dauguma pakeitimų aiškina Komisijos pasiūlymo tekstą arba padeda tobulinti BREF vystymo skaidrumą, kartu sustiprindami ir sudarydami galimybes vykdyti valstybių narių praktiką. Geresnis visuomenės informavimas ir dalyvavimas priimant šiuos sprendimus labai pageidautinas.

Taip pat norėčiau pasidalyti savo nerimu dėl galimo piktnaudžiavimo lankstumu nustatant leidimų išdavimo sąlygas, kurio turime išvengti. Kaip jau minėjau, minimalūs reikalavimai gali tapti labai naudinga ir reikalinga priemone sprendžiant konkrečias problemas, jeigu tam tikruose sektoriuose dar nesiimta jokių būtinų veiksmų įgyvendinti GGP. Tačiau sistemingas minimalių reikalavimų nustatymas nelabai reikalingas ir gali tapti papildoma riziką keliančia administracine našta, kuri duotų nedaug naudos aplinkai. Todėl esu įsitikinęs, kad minimalūs standartai turėtų būti nustatyti tik tais atvejais, kai to reikia geresniam GGP įgyvendinimui.

Dėl dideliems kurą deginantiems įrenginiams skirtų minimalių reikalavimų svarbu atkreipti dėmesį į poveikį, kurį tokie operatoriai turi aplinkai ir Europos Sąjungos piliečių sveikatai. GGP dideliems kurą deginantiems įrenginiams buvo numatytos 2006 m., ir Komisija mano, kad minimalūs kriterijai turėtų būti taikomi nuo 2016 m. Turime užtikrinti, kad šiame sektoriuje naudojamos priemonės pirmai progai pasitaikius būtų suderintos su GGP ir palengvintų tikslų, numatytų Teminėje oro taršos strategijoje, pasiekimą.

Kitas svarbus elementas, kuris galėtų užtikrinti, kad teisės aktu bus pasiekti jame numatyti tikslai - tai atitikties nuostatos ir įgyvendinimo priemonės. Anksčiau nustatėme keletą šios srities trūkumų, todėl labai svarbu, kad naujieji teisės aktai numatytų aiškias nuostatas, užtikrinančias tinkamą teisės įgyvendinimą. Būtent dėl to Komisijos pasiūlyme numatytos minimalios tikrinimo sąlygos, leidimo persvarstymas ir pranešimas apie tai, kaip laikomasi leidimo sąlygų. Šie pakeitimai užtikrins tinkamą GGP įgyvendinimą ir sumažins konkurencijos iškraipymą. Komisija bus ypač budri šiais klausimais.

Taip pat norėčiau pasakyti keletą žodžių apie intensyviems žemės ūkiams, daugiausia paukštynams, nustatomas ribas. Šiuo metu vienodos ribos taikomos visiems paukštynams, neatsižvelgiant į skirtingas paukščių rūšis. Skirtingų rūšių auginimas turi skirtingą poveikį aplinkai; daug lemia ir skirtingas auginamų gyvūnų svoris. Naujos siūlomos ribos nustatytos remiantis konkrečios rūšies aplinkai daromu poveikiu. Naujosios ribos numatytų ribotą papildomų ūkių skaičių lyginant su dabartiniais mastais ir kai kuriose srityse rentabiliai sumažintų išmetamo amoniako kiekį siekiant Teminėje oro taršos strategijoje numatytų tikslų.

Pateikiu Parlamento sekretoriatui sąrašą, kuris detalizuoja Komisijos poziciją dėl pakeitimų.

H. Krahmerio pranešimas (A6-0046/2009)

Komisija visiškai, iš dalies arba iš esmės pritaria šiems pakeitimams: 1, 5-8, 12-14, 16, 18-21, 27, 34-37, 40, 42-44, 46, 48-56, 58-62, 64-66, 68, 69, 71-73, 75 ir 79.

Komisija nepritaria šiems pakeitimams: 2-4, 9-11, 15, 17, 22-26, 28-33, 38, 39, 41, 45, 47, 57, 63, 67, 70, 76-78, 80, 93, 97, 114, 115, 117, 129 ir 133.

Holger Krahmer, *pranešėjas.* – (*DE*) Gerb. pirmininke, pasisakysiu trumpai. Norėčiau padėkoti už naudingą narių indėlį į šiandienes diskusijas.

Šių diskusijų pabaigoje paminėsiu dar keletą dalykų. Pirmiausia norėčiau nuoširdžiai padėkoti Komisijos nariui už tai, kad jis kategoriškai neprieštaravo apsaugos tinklo minimalių reikalavimų koncepcijai. Šis pasiūlymas nėra nei blogis, nei biurokratinis monstras. Tai problemų sprendimui skirta priemonė, kurią turėtumėme leisti įgyvendinti. Todėl norėčiau pasinaudoti proga ir dar kartą paprašyti jūsų palaikymo.

Antra, norėčiau kreiptis į savo kolegas britus visose partijose. Gerbiamieji kolegos britai, aš jus suprantu; Caroline Jackson, įžvelgiu šią problemą. Puikiai suprantu, kad energetinis saugumas valstybėje tam tikrą laiką bus svarbesnis už atitikimą oro taršos ribinėms vertėms. Aš tam pritariu. Be to, būčiau paskutinis asmuo, kuris nesuteiktų Jos Didenybei daugiau laiko spręsti naujų anglimi kūrenamų jėgainių statybos klausimą. Tai - tema, dėl kurios galime diskutuoti. Problema ta, kad kaip tik to mes ir nedarome. Per pastaruosius keturis mėnesius šis klausimas nebuvo paliestas nė karto.

Artėjant antrajam svarstymui norėčiau jus paskatinti būti nešališkus ir pasakyti: "dabar pakalbėkime apie kompromisą", taip pat atsispirti pasipriešinimui - jis, mano nuomone, visiškai neracionalus - minimaliems standartams, nes tai nepateisinama tiek konkurencijos politikos, tiek aplinkosaugos politikos požiūriu. Tikiu, kad galime pasiekti kompromisą, ir net manau, kad mums pavyks jį pasiekti antrojo svarstymo pabaigoje. Tačiau tai nereiškia, kad neturime siekti kompromiso per pirmąjį svarstymą. Šie įstatymai – per daug sudėtingi. Nenorėčiau baigti šios Parlamento sesijos kaip pranešėjas ir palikti kitos kadencijos Parlamentui nagrinėti teisės aktą, t. y. aptariamą direktyvą, kurios tekstas nenuoseklus, nelogiškas ir prieštaringas. Todėl prašau jūsų pritarti kompromisams, kai balsuosime per artimiausią balsavimą.

Pirmininkas. – Diskusijos baigtos.

Balsavimas vyks 2009 m. kovo 10 d., antradienį.

Raštiški pareiškimai (Darbo tvarkos taisyklių 142 straipsnis)

Rovana Plumb (PSE), raštu. – (RO) Pritariu tiek integruotam požiūriui (septynių atskirų direktyvų dėl pramoninių išmetamųjų teršalų sujungimui į vientisą testą), tiek griežtesnėms nuostatoms, reguliuojančioms geriausių galimų priemonių panaudojimą ieškant naujų sprendimų, kaip sumažinti gamybos sukeliamą taršą. Mažiau teršiantiems produktams vystyti reikia skirtingų šalių, pvz., bendrovių, kompetentingų institucijų ir nevyriausybinių organizacijų (NVO), dalyvavimo. Ši direktyva siūlo bendradarbiavimo tarp skirtingų šalių (vietos valdžios ir bendrovių) galimybes, įgalindama jas siekti naujovių. Olandijoje ir Danijoje galime rasti puikių tokio bendradarbiavimo pavyzdžių, kaip ir Rytų Europoje, pvz., Rumunijoje.

Siūloma viena direktyva dėl pramoninių išmetamųjų teršalų kartu su rekomenduojamomis politikos priemonių paketo galimybėmis padės pagerinti įstatymo veiksmingumą siekiant aplinkosaugos ir sveikatos apsaugos tikslų ekonomiškiausiu būdu. Tai sumažins ir nereikalingas administracines išlaidas (kasmet planuojama iš viso jas sumažinti nuo 105 iki 225 mln. EUR dydžio suma) bei konkurencijos iškraipymą Europos Sąjungoje, nepažeidžiant Europos pramonės konkurencinės pozicijos.

Daciana Octavia Sârbu (PSE), *raštu.* – (RO) Nors pramonės veikla atlieka esminį vaidmenį palaikant bei didinant ekonominę gerovę, neturėtume pamiršti ir jos poveikio aplinkai.

Taršos integruotos prevencijos ir kontrolės (IPCC) direktyvos persvarstyme didžiausias dėmesys skiriamas tam tikrų kurą deginančių įrenginių ribinių verčių nustatymui bei geriausių galimų priemonių (BAT) panaudojimui taip užtikrinant atitinkamą aplinkos apsaugos lygį. Pritariu šios direktyvos įgyvendinimui nuo 2020 m. sausio 1 d. įvedant 350 g anglies dioksido ribinę vertę didesniems nei 500 MW kurą deginantiems įrenginiams, gaminantiems elektrą, nes būtent šie įrenginiai nulemia anglies dioksido koncentracijos atmosferoje padidėjimą, taigi ir globalinį atšilimą.

Ribinių verčių nustatymas taptų paskata investuoti į tokias priemones, kurios padėtų sumažinti išmetamuosius teršalus, nes visi įrenginiai 2025 m. jau turėtų atitikti šias ribines vertes.

Manau, kad pramonės šaltinių keliamos taršos sumažinimas padės Europos Sąjungai pasiekti nustatytą tikslą - globalinės temperatūros padidėjimo neviršijimą 2°C. Šios direktyvos veiksmingumą parodys vėlesni patikrinimai, atliekami visuose kurą deginančiuose įrenginiuose; jis taip pat atsispindės atitiktyje leidimo sąlygoms.

Richard Seeber (PPE-DE), *raštu.* – (*DE*) Sprendimas dėl Taršos integruotos prevencijos ir kontrolės (IPCC) suteikia Europai galimybę pasiekti labai aukštus apsaugos standartus. Jautrioje pramoninių išmetamųjų teršalų srityje svarbu, kad Europos verslas būtų skatinamas įdiegti pačias švariausias ir efektyviausias technologijas. "Geriausių galimų priemonių" principas ateityje turėtų būti stiprinamas. Įgyvendinant direktyvą

būtina užtikrinti, kad šis naujoviškas IPPC direktyvos projektas ir vėl netaptų biurokratinis, o valstybės narės bei verslo sektoriai nesusidurtų su neįveikiamomis užduotimis.

Todėl turime rūpestingai nuspręsti, ar labai reikia įsipareigoti teikti ataskaitas, ir kokiu lygiu šios idėjos įgyvendinimas būtų žalingas, susiklosčius tam tikroms aplinkybėms.

Be to, nereikalingų pareigų užkrovimas mažosioms ir vidutinėms įmonėms taip pat neatitinka tikslo, kaip ir perdėtas tokių sričių kaip dirvos apsauga reguliavimas, nes ši sritis - valstybių narių atsakomybė. Taigi verčiau dėmesį sutelkime į esminius dalykus: aplinkos apsaugos standartų suderinimą ir aukšto lygio aplinkos apsaugos įtvirtinimą pramonės veikloje.

7. Galimybė visuomenei susipažinti su Europos Parlamento, Tarybos ir Komisijos dokumentais (diskusijos)

Pirmininkas. – Kitas klausimas - Pranešimas dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl galimybės visuomenei susipažinti su Europos Parlamento, Tarybos ir Komisijos dokumentais (nauja redakcija) (COM(2008)0229 – C6-0184/2008 – 2008/0090(COD)) - Piliečių laisvių, teisingumo ir vidaus reikalų komitetas. Pranešėjas: Michael Cashman (A6-0077/2009).

Michael Cashman, *pranešėjas.* – Gerb. pirmininke, laukiau šių diskusijų, ypač norėdamas išklausyti tuos, kurie nelinkę pritarti didesniam skaidrumui ir galimybei visuomenei susipažinti su dokumentais.

Norėčiau iš pradžių padėkoti septyniems ES ministrams, palaikiusiems mano pranešimą. Cituoju jų žodžius: "todėl džiaugiamės, kad Europos Parlamento Piliečių laisvių, teisingumo ir vidaus reikalų komitetas 2009 m. vasario 17 d. priėmė pranešimą, kuris dalijasi mūsų bendra vizija dėl skaidresnės Europos Sąjungos."

Mane stebina tai, kad mėginant vėl užmegzti ryšį su mūsų piliečiais, kai kurie asmenys nepalaiko skaidrumo ir atvirumo. Mane lygiai taip pat stebina tai, kad mėginant priartinti institucijas prie visuomenės, stokojama ryžto gerinti visuomenės priežiūrą ir atskaitingumą jai.

Kai kurie nariai iškėlė abejonių, ar visi mano pranešime pasiūlyti pakeitimai atitinka teisinį reglamento pagrindą – EB sutarties 255 straipsnį. Norėčiau juos nuraminti: Reglamento (EB) Nr. 1049/2001 tikslas – "suteikti visuomenei kaip galima platesnę teisę susipažinti su institucijos dokumentais. Ši visuomenės teisė susipažinti su institucijos dokumentais susijusi su demokratine tų institucijų prigimtimi." Nepasikliaukite vien mano žodžiais – pažodžiui cituoju Teisingumo Teismo sprendimą M. Turco byloje. Šio sprendimo dvasia turime aiškinti EB sutarties 255 straipsnį.

Paanalizuokime 44 pakeitimą dėl slaptų dokumentų. Tiesiog nesąžininga sakyti, kaip padarė Komisija, kad dokumentų klasifikavimas į slaptus nėra susijęs su visuomenės galimybe susipažinti su tokiais dokumentais. Pagal galiojančią Reglamento (EB) Nr. 1049/2001 redakciją, dokumentai gali būti įslaptini tik siekiant apsaugoti pagrindinius interesus, numatytus 4(1) straipsnyje. Taigi sąsaja egzistuoja. Mes padarėme logiškas išvadas iš šios sąsajos ir perkėlėme taisykles dėl dokumentų įslaptinimo į patį reglamentą. Šios taisyklės, kurios yra rūpestingai sukurtos pagal Tarybos ir Komisijos jau taikomas taisykles, apibrėžia visuomenės teisės susipažinti su dokumentais apribojimus, kaip to reikalauja 255 straipsnis, ir niekas EB sutartyje neužkerta kelio institucijoms įtraukti tokių taisyklių į reglamentą.

24 pakeitime kalbama apie agentūras ir įstaigas, kurias įsteigė šios institucijos. Reglamentas (EB) Nr. 1049/2001 su pakeitimais išdėstytų principus, sąlygas ir apribojimus visuomenei susipažinti su tų agentūrų dokumentais, tačiau pats savaime nesukurtų įsipareigojimų toms agentūroms.

Pvz., 29 pakeitime numatyta, kad reglamentas taikomas tik institucijos turimiems dokumentams, nors jis nustato standartus, kuriais, kaip tikimasi, vadovausis agentūros, priimdamos taisykles dėl galimybės visuomenei susipažinti su jų dokumentais, ir aš pridurčiau - pagal Tarybos, Komisijos ir Parlamento 2001 m. gegužės 30 d. priimtą bendrą deklaraciją.

Be to, apgailestauju, kad Taryba šiandien nedalyvauja diskusijose, nes taip ji galėtų suteikti deramą reikšmę šiam nepaprastai svarbiam pranešimui.

Žinau, kad kai kurie iš jūsų nerimavote, kad nuėjome per toli, siekdami užtikrinti, jog valstybės narės nepažeistų reglamente numatyto skaidrumo lygio. Manau, labai stengiausi, siekdamas išsklaidyti šį susirūpinimą, ir tai atsispindi kompromiso pakeitimuose, kurie primena valstybėms narėms laikytis pareigos pagal EB sutarties 10 straipsnį netrukdyti siekti Bendrijos tikslų, įskaitant skaidrumą ir demokratiją.

LT

Hartmuto Nassauerio pasiūlyti pakeitimai galėtų šiek tiek nuraminti šią frakciją ir kitus EP narius, susirūpinusius, kad asmeninė informacija nepatektų į visuomenės akiratį. Pagal mano pranešimą tai nevyks ir negali vykti. Yra pagrindo manyti, kad asmeniniai ir privatūs duomenys liks apsaugoti, taigi man labai įdomu būtų išgirsti, kodėl kai kurie asmenys nepritaria šiam reglamentui.

Margot Wallström, Komisijos pirmininko pavaduotoja. – Gerb. pirmininke, dėkoju už svarbų pranešimą dėl Komisijos pasiūlymo dėl naujos Reglamento (EB) Nr. 1049/2001 redakcijos, susijusios su galimybei visuomenei susipažinti su dokumentais. Tai labai svarbi ir brangi tema, ir aš vertinu didžiulį darbą, kurį atliko M. Cashman kaip pranešėjas ir dauguma kitų aktyvių, suinteresuotų ir patyrusių asmenų, esančių šioje salėje.

Tai tema, susijusi su pagrindinėmis ir neretai viena kitoms prieštaraujančiomis piliečių, asociacijų ir įmonių teisėmis. Privalome labai atidžiai žiūrėti į būtinus šio reglamento pakeitimus, ir turime siekti atvirumo. Visos trys institucijos pritarė, kad apskritai Reglamentas (EB) Nr. 1049/2001 pakankamai gerai veikė beveik aštuonerius metus. Dabar Parlamentas, Taryba ir Komisijos yra kur kas atviresnės nei anksčiau. Galima sakyti, kad taisyklių pakeitimas paskatino pakeisti praktiką, mąstymą ir požiūrį.

Tuo pačiu Parlamentas, Taryba ir Komisija sutinka, kad teisėti interesai sulaukė tinkamos apsaugos. Nepamirškime, kad ES institucijos leido susipažinti su didesniu skaičiumi dokumentų, tačiau užregistruotas mažesnis skaičius atsisakymų leisti susipažinti su tokiais dokumentais. Taigi, tikiuosi, pritarsite, kad Reglamentas (EB) Nr. 1049/2001 vertingas. Dėl to nereikia jo nuodugniai tikrinti.

Tačiau net ir gera priemonė visada gali būti patobulinta. Teisinis pagrindas, kurį taikome kaip pradinį tašką, yra EB sutarties 255 straipsnis, kaip jau minėjo pranešėjas. Toliau Reglamentas apibrėžia piliečių teisės susipažinti su dokumentais principus ir apribojimus. Dėl mūsų turimo pranešimo turiu pastebėti, kad kai kurie jo pakeitimai nepatenka į EB sutarties 255 straipsnio taikymo sritį, todėl šie pakeitimai negali būti priimti. Tačiau - ir šis "tačiau" svarbus – jie nurodo reikšmingus klausimus, kuriuos galėtume spręsti kitomis aplinkybėmis. Komisija, be abejo, pažiūrės į tai dalykiškai, praktiškai ir atvirai.

Būtų gerai retkarčiais įvertinti, ar įstatymų leidyba veikia gerai ir pasiekia savo tikslus, ir būtent su tokiu nusistatymu Komisija parengė pasiūlymą dėl naujos reglamento redakcijos. Šio teisės aktų išdėstymo nauja redakcija metodo naudojimas atitinka geresnės teisėkūros tikslą. Kadangi šis reglamentas susijęs su pagrindinėmis piliečių teisėmis, svarbiausia priimti vientisą, aiškų ir lengvai skaitomą teisinį tekstą.

Šis teisės aktų išdėstymo nauja redakcija metodas nesuriša rankų įstatymų leidėjui labiau nei įprastas teisės aktų keitimo metodas. Nepriklausomai nuo teisės aktų leidimo metodo, Bendrijos įstatymų leidėjas negali nukrypti nuo pasiūlymo tikslo.

Mes įsipareigoję toliau gerinti skaidrumą ir atvirumą, ir tvirtai tikiu, kad pasirinkome tinkamą kelią. Tačiau šiuo požiūriu norėčiau atkreipti dėmesį, kad dauguma pakeitimų susiję su Reglamento (EB) Nr. 1049/2001 nuostatomis, kurių Komisija nesiūlė keisti. Mes nesame pasirengę jiems pritarti, nes jie nepatenka į Komisijos pasiūlymo taikymo sritį.

Priėmusi tokią poziciją, Komisija, be abejo, yra pasiruošusi pritarti geroms idėjoms, nors šiuo metu esame ankstyvoje šios procedūros stadijoje. Norėčiau patvirtinti, kad Komisija pasiryžusi diskutuoti su dviem teisės aktų leidėjais ir pamėginti surasti bendrą pagrindą, kad pasiektume suderintą ir veiksmingą pasiūlymą, kai du teisės aktų leidėjai išsakys savo nuomonę. Negalime iš anksto nuspręsti, ar užbėgti už akių diskusijoms ar deryboms.

Be to, turime nepamiršti pakeitimų šiuo svarbiu klausimu, kuriuos reikės priimti, jeigu įsigalios Lisabonos sutartis ir po to, kai ji įsigalios. Tada Reglamentas (EB) Nr. 1049/2001 bus taikomas visoms Europos Sąjungos institucijoms, įstaigoms, agentūros ir biurams, taip pat, nors ir ribota apimtimi, Teisingumo Teismui, Europos centriniam bankui ir Europos investicijų bankui. Piliečiams Lisabonos sutartis reikš tikrą pažangą, kai visos ES institucijos pradės taikyti bendrą taisyklių rinkinį dėl galimybės susipažinti su dokumentais. Toks vientisas taisyklių rinkinys užtikrina nuoseklumą, tačiau taip pat jis turi būti pritaikytas daugeliui institucijų su labai skirtingais įgaliojimais ir kompetencija.

Taip pat norėčiau pakartoti tai, ką minėjau ankstesnėse diskusijose, ir ne tik šioje salėje. Reglamentas (EB) Nr. 1049/2001 - kertinis skaidrumo politikos akmuo, tačiau turime galvoti ir apie tai, ką galime iniciatyviai nuveikti už formalios įstatymų leidybos ribų. Todėl bendrame Piliečių laisvių, teisingumo ir vidaus reikalų komiteto susirinkime sausio 20 d. pareiškiau, kad imuosi iniciatyvos parengti atvirumo veiksmų planą. Tobulesni registrai, didesnis palankumas vartotojams ir platesnė prieigos galimybė, aktyvus dokumentų platinimas ir greitesnis jų leidimas – tai veiksmų, kuriuos norėčiau įtraukti į šį veiksmų planą ir kuriuos, be

10-03-2009

Šiuo atžvilgiu turėtume taip pat ieškoti būdų, kaip padaryti mūsų institucijas ir jų veikimo būdus suprantamesnius piliečiams. Mums reikia aktyvios piliečių informavimo politikos, kad jie suvoktų, kaip politikos kryptys Europos mastu daro įtaką jų kasdieniam gyvenimui. Be abejo, Reglamentas (EB) Nr. 1049/2001 – svarbi priemonė, tačiau esminę reikšmę turi tai, kaip praktiškai įgyvendinsime tai, kas slypi už teisinio teksto.

Apibendrindama Komisijos poziciją dėl M. Cashmano pranešimo šioje procedūros stadijoje, norėčiau pasakyti štai ką: yra pakeitimų, kuriems Komisija negali pritarti, nes jie neatitinka teisinio EB sutarties 255 straipsnio pagrindo. Yra kitų pakeitimų, kuriems nepritariame, nes jie neatitinka Komisijos pasiūlytų pakeitimų taikymo srities, tačiau tam tikrais atvejais tokie pakeitimai atkreipia dėmesį į svarbius klausimus, kuriuos galima išspręsti kitomis aplinkybėmis. Be to, Komisija visada pasiruošusi pritarti geroms idėjoms, neatsižvelgdama į aplinkybės. Kai turėsime Parlamento ir Tarybos pozicijas, pateiksime poziciją iš trečiojo "institucinio trikampio" kampo.

Laukiu įdomių ir verčiančių susimąstyti diskusijų. Ši tema jų nusipelno, o mūsų piliečiai turi teisę tikėtis aiškaus ir gerai veikiančio teisės akto, numatančio galimybę visuomenei susipažinti su mūsų dokumentais.

Monica Frassoni, *Teisės reikalų komiteto nuomonės sudarytoja.* – (*IT*) Gerb. pirmininke, ponios ir ponai, po vieną minutę turiu pasisakymui už Teisės reikalų komitetą ir Žaliųjų frakciją/Europos laisvąjį aljansą. Norėčiau sujungti šiuos pasisakymus, nes jie turi daug ką bendra šiuo klausimu.

Gerb. pirmininke, Teisės reikalų komitete išsamiai aptarėme teisės akto pakeitimus. Atvirai pripažinsiu, kad nesame patenkinti: manome, kad teisės akto išdėstymo nauja redakcija procedūra šios rūšies teisės aktui nebuvo ypač protingas sprendimas, iš dalies dėl to, kad, kaip sakė Komisijos narė, tikroji užduotis – suvokti, kaip pakankamai gerai veikęs reglamentas, kurį galima patobulinti, galėtų būti iš tiesų patobulintas. Taigi, rezultatas, be abejonės, yra žingsnis atgal lyginant su dabartine padėtimi, nesvarbu, ar taikyta ši procedūra, ar remtasi pateiktais praktiniais pasiūlymais. Todėl reikia kažkaip spręsti šią situaciją, ir tą padaryti sunkiau, taikant teisės akto išdėstymo nauja redakcija procedūrą, o ne visus įgaliojimus teisės aktų leidybos srityje.

Antra, norėčiau pasakyti, kad nėra prasmės kalbėti užuolankomis: džiaugiuosi, kad Komisijos narė skelbia sveikintinas iniciatyvas dėl skaidrumo ir atvirumo, tačiau esmė ta, kad Komisijos pasiūlyme iš šio teisės akto taikymo srities pašalinti dokumentai, kurie šiuo metu yra visuomenei atviri ir skaidrūs. Štai kur slypi tiesa. Tiesa ir tai, kad kai kurios valstybės narės, įskaitant jos šalį, pakankamai aiškiai pabrėžė, jog tai nepriimtina.

Šiandien problema yra ta, kad jeigu norime patobulinti teisės aktą, negalime visi paprasčiausiai ginti status quo, nes taip elgdamiesi rizikuojame būti ne tokie skaidrūs, ne tokie suprantami, ir netgi, sakyčiau, ne tokie demokratiški, kokie siekiame būti.

Anneli Jäätteenmäki, Konstitucinių reikalų komiteto nuomonės sudarytoja. – (FI) Gerb. pirmininke, skaidrumas – demokratijos pagrindas. Deja, Europos Sąjunga vargu, ar gali pasigirti tokiu skaidrumu. Reikia keisti ne tik direktyvas, bet ir požiūrį. Ką galėtumėte pasakyti apie Tarybos pareiškimą, kad pašaliniams asmenims neturėtų būti pateikiami dokumentai, susiję su teisinėmis konsultacijomis dėl teisės aktų leidybos procedūros? Vadinasi, jie neturi būti pateikiami pašaliniams asmenims, šiuo atveju - piliečiams. Negaliu suprasti, kaip Europos Sąjungos piliečiai gali būti pašaliniai asmenys.

Todėl turime pakeisti požiūrį. Teisės aktų leidyba turi būti pakeista taip, kad Tarybos, Parlamento ir Komisijos leidybos dokumentai taptų skaidrūs, ir čia pabrėžiu teisės aktų leidybos dokumentus. Pvz., mano šalyje ir Suomijos Parlamente neįmanoma įsivaizduoti, kad Konstitucinės teisės komitetas galėtų būti slaptas. Tai reikštų, kad nuo žmonių slepiamos priežastys, kodėl išleidžiamas vienas ar kitas įstatymas, o Taryba tvirtina, kad neturėtume teikti šios informacijos, nes visuomenė - pašaliniai asmenys.

Leisdami teisės aktus, rengdami direktyvas ir kitus teisės aktus, turime dirbti su prielaida, kad reikia didinti skaidrumą, taip pat būtų galima patobulinti balsavimo procedūras. Vertėtų įdiegti elektroninio balsavimo sistemą...

(Pirmininkas nutraukė kalbėtoją)

22

LT

David Hammerstein, *Peticijų komiteto nuomonės sudarytojas.* – (ES) Gerb. pirmininke, Komisijos nare, neturėtume praleisti progos, kurią numato pristatytas pranešimas, pasiekti susitarimą per pirmąjį svarstymą –t. y. per šią Parlamento kadenciją – kad sukurtume teisės aktą, užtikrinantį didesnį skaidrumą dėl galimybės

susipažinti su dokumentais. Nepriimtini jokie pasiteisinimai, ir tikiuosi, kad pakaks laiko ir sveiko proto tokiam susitarimui pasiekti, remiantis šiuo puikiu pranešimu.

Peticijų komitetas susirūpinęs dėl pasiūlymo, numatančio, kad, jeigu pagal piliečių pateiktą peticiją prieš valstybę narę pradedama pažeidimo procedūra, valstybė narė turi teisę neleisti susipažinti su viešais dokumentais, naudojamais tokioje pažeidimo procedūroje, taip neleisdama piliečiui dalyvauti procedūroje.

Taip pat esame labai susirūpinę dėl suderinamumo stokos ir techninių kliūčių Europos Parlamente naudotis suderinamaisiais dokumentais, kitaip sakant, tais atvirojo standarto dokumentais, kurie nėra suderinami su vienos bendrovės taikoma programine įranga ir informacinių technologijų (IT) platforma, kuria šiuo metu naudojasi Parlamentas.

Aišku, kad Europos institucijos neužtikrina piliečiams realios galimybės susipažinti su dokumentų turiniu be techninio pobūdžio diskriminacijos. Tai nepriimtina, nes žmonės neturi galimybės susipažinti su mūsų kuriamais dokumentais. Čia kalbėdamas žinau, kad nė vienas asmuo negali susipažinti su mano pasakytais žodžiais, neturėdamas techninės platformos, kurią taiko speciali firma, turinti šios informacijos monopolį. Tai iš tiesų prieštarauja skaidrumui ir teisei susipažinti su informacija.

Charlotte Cederschiöld, PPE-DE frakcijos vardu. – (SV) Gerb. pirmininke, mes visiškai pritariame M. Cashmano tikslams ir įsipareigojimams skaidrumui, tačiau turime nepamiršti, kad čia svarstomas reglamento pakeitimas. Mes visi kartu siekiame iki galo išspręsti šiuo metu galiojančio skaidrumą reglamentuojančio teisės akto klausimą. Keturios Šiaurės valstybės parašė komitetui, pareikšdamos, kad šis reglamentas didina piliečių pasitikėjimą Europos Sąjunga ir sukuria didžiausią galimą skaidrumo lygį. Aš ir M. Cashman visada gerai sutarėme darbo klausimais, tačiau šį kartą nepakako laiko visiems neaiškiems klausimams išspręsti. Kitaip tariant, dar anksti kalbėti apie šio proceso rezultatus, tačiau sveikinu daugelį pasiūlymų ir tikiuosi tolesnio bendradarbiavimo.

Kai buvo priimtas Skaidrumo reglamentas, Europos liaudies partijos (krikščionių demokratų) ir Europos demokratų frakcijos balsai "už" nulėmė balsavimo rezultatą. Ir šį kartą PPE-DE balsai tikriausiai bus reikšmingi galutiniam rezultatui, kuris, tikėtina, bus pasiektas per naująją Parlamento kadenciją. PPE-DE frakcija savo balsus skirs teisiniam tikrumui, nuspėjamumui ir aiškumui stiprinti, kad taisyklės būtų kuriamos, tebesitęsiant procesui. Mes siekiame didesnio skaidrumo, o piliečiai turi turėti galimybę stebėti demokratines diskusijas. Mes manome, kad šiam klausimui reikia geriau pasiruošti, pvz., įvertinti institucijų atliekamo darbo bendrą poveikį.

Apie 40–50 pakeitimų, susijusių su Komisijos iniciatyvos teise, sukėlė diskusijų. Vienintelis dalykas, kurį norėčiau pridurti, yra tai, kad rezultatas neturėtų būti didesnis aiškumo trūkumas, nes tai prieštaraus pakeitimo tikslui. Tai, ką šiandien svarstome, tikriausiai bus pakeista po rinkimų. Taigi PPE-DE frakcija pageidauja pasiekti tokį skaidrumo lygį, kuris sulauktų visų ES piliečių ir valstybių narių pritarimo. Tam reikia, kad visi dalyvaujantieji žinotų, kokios yra taisyklės – tai pasiūlymo tikslas. Negalima naudoti ir sankcijų, jeigu nėra aiškių nurodymų. Dėl sankcijų norėčiau pasakyti, kad jau yra teisės aktas, į kurį reikia atsižvelgti. Todėl į pasiūlymą žvelgiame kaip dar į nebaigtą projektą, tačiau visiškai pritariame M. Cashmanui, kad jis turi užtikrinti didesnį skaidrumą, ir būtent tai nurodėme pakeitimuose. Skaidrumas – svarbi demokratijos dalis.

PPE-DE frakcijai skirtos penkios minutės, taigi ar galėčiau pasakyti kelis paskutinius žodžius?

(SV) Mes pritariame skaidrumui, tačiau norime išvengti naivumo, kuris gali pastatyti žmones į pavojų ar sukelti piktnaudžiavimą.

Ar PPE-DE frakcija praras tris minutes?

Pirmininkas – Nežinau, ką pasakyti. Darbotvarkėje numatytos dvi minutės, tačiau esu įsitikinęs, kad dar turėsite galimybę pasisakyti.

Costas Botopoulos, *PSE frakcijos vardu.* – Gerb. pirmininke, kalbėsiu anglų kalba mūsų pranešėjo garbei. Šiuo įdomiu pranešimu Parlamentas atskleidžia tris aspektus. Pirma, jis atsižvelgia į tikrovę. Dabar kalbame apie privatumą interneto amžiuje, o ne privatumą kaip abstrakčią sąvoką. Mes svarstome Reglamentą (EB) Nr. 1049/2001, kuris tam tikrą laiką buvo taikomas problemoms spręsti, ir šis taikymas buvo naudingas.

Mes atsižvelgiame į Pagrindinių teisių chartiją, ombudsmeno ir kitų agentūrų pasiūlymus bei precedentinę teisę. Be to, atsižvelgiame į realų Komisijos pasiūlymą su jo galimybėmis ir trūkumais – manau, kad jis iš tiesų turi tam tikrų trūkumų.

24

Antra – tai labai įdomu – šis pranešimas paremtas principais, o ne techniniais formalumais; pusiausvyra tarp galimybės susipažinti su dokumentais ir privataus gyvenimo apsauga; bendra galimybe susipažinti su dokumentais, tačiau vadovaujantis aiškiomis taisyklėmis; labai svarbiu viešųjų ir privačiųjų interesų atskyrimu ir Europos viešojo intereso samprata, kuri ypač svarbi mylintiems Europą; teisėkūros ir su teisėkūra nesusijusių procedūrų atskyrimu, kuris taip pat įdomus; ES skaidrumo ir valstybių narių skaidrumo lygiavertiškumu.

Ir svarbiausia, kad šiuo pranešimu mėginama sukurti išsamią skaidrumo sistemą – ne skaidrumą, skirtą atskirai kiekvienai institucijai, o skaidrumą tarpinstituciniu pagrindu, atsižvelgiant į visas institucijas ir gero administravimo principus bei Pagrindinių teisių chartiją. Čia pateiktas ir bendras slaptos informacijos rinkinys, nors ir su pavadinimais iš filmų apie slaptuosius agentus, pvz., "ES konfidenciali", "ES visiškai slapta", tačiau ir šiuo klausimu svarbu turėti bendrą taisyklių rinkinį.

Čia siekiame skaidrumo ne kaip bendrojo pobūdžio taisyklės su išimtimis, kurias pagrindžia kitų teisių apsauga, o bendro taisyklių rinkinio, kuriame skaidrumas - svarbiausia taisyklė, tačiau galioja ir tam tikros išimtys.

Marco Cappato, ALDE frakcijos vardu. – (IT) Gerb. pirmininke, ponios ir ponai, atleiskite, kad negaliu pasilikti ir išklausyti Komisijos narės atsakymo. Manau, kad šioms diskusijoms trūksta kažko labai svarbaus, ir tai - Taryba, kuri, tiesą pasakius, nedalyvavo nė vienose diskusijose, įskaitant svarstymo komitetuose stadiją. Be to, esminis dalykas yra šis: ypač Taryboje taikoma Europos kaip nacionalinių valstybių vyriausybių visumos koncepcija. Taigi, kai šios vyriausybės susitinka kaip įstatymų leidėjai, šie reikalai, sakykime, tampa konfidencialūs; tada piliečiai turi laukti galutinių rezultatų.

To paprasčiausiai negalima toleruoti, nes Europos Sąjunga turi teisėkūros galią, o piliečiai turi teisę susipažinti su informacija visame teisėkūros procese. Kaip patvirtina ir atskleidžia Maurizio Turco byla, piliečiai turi teisę į informaciją apie šalies delegacijų pozicijas Taryboje, taip pat teisinę nuomonę. Todėl visiškai pritariame M. Cashmano pranešimui, nes jis įkūnija kitokią Europos idėją – demokratiškos Europos idėją.

Manau, kad reikėtų palaikyti M. Cashmano pastangas iškelti pasiūlymus, geresnius už Komisijos pateiktus pasiūlymus. Europos Komisija būtų neteisi, jeigu reikalautų iš Europos Parlamento, teisėkūros institucijos, riboti savo veiklą Komisijos pateiktų pasiūlymų atžvilgiu. Manau, kad mūsų teisė išplėsti mandatą numatyta netgi tarptautinėse sutartyse. Tikiuosi, kad M. Cashman pritars mūsų pasiūlytiems pakeitimams, ypač dėl didesnio finansinio skaidrumo, ir manau, kad Europos Parlamentas taip parodys gerą pavyzdį.

Šiandien spaudoje skaičiau, kad mūsų sprendimas paskelbti apie Parlamento posėdžių lankomumą – tai neturi nieko bendra su šiuo pranešimu – kurį priėmėme šioje salėje, susidūrė su techninėmis kliūtimis, ir jis negalės būti įgyvendintas iki Europos rinkimų. Nėra jokių techninių kliūčių, šį darbą galima atlikti greitai ir lengvai, ir viliuosi, kad Parlamentas parodys gerą pavyzdį ir čia, kaip ir dėl pranešėjo nurodytų būtinų ir teigiamų Komisijos pasiūlymo pakeitimų, susijusių su geresne galimybe susipažinti su dokumentais. Anksčiau ar vėliau tikimės išgirsti pasisakymus iš tuščių Tarybai skirtų suolų, bent jau viešą paaiškinimą, kodėl ji nepritaria mūsų pasiūlymams. Ji privalo turėti drąsos viešai apginti Europos, kuri turi slaptai priimti sprendimus teisėkūros procese, idėją – man ši mintis visiškai nepriimtina.

Eva-Britt Svensson, *GUE/NGL frakcijos vardu.* – (*SV*) Gerb. pirmininke, skaidrumas ir galimybė visuomenei susipažinti su dokumentais, susijusiais su teisėkūra, ir politiniais sprendimais – tai vienas svarbiausių veiksnių, nulemiančių demokratinę visuomenę. Skaidrumas ir galimybė visuomenei susipažinti su dokumentais sukuria dalyvavimo ir pasitikėjimo politine sistema jausmą. Ir priešingai, slaptumas ir neleidimas susipažinti su dokumentais sukuria nepasitikėjimo ir nedalyvavimo jausmą, ir neretai dėl to gali atsirasti korupciją bei piktnaudžiavimą galia.

Šiuo metu vis daugiau valstybių narių teisės aktų pagal galimybės visuomenei susipažinti su dokumentais principą, pvz., Švedijoje, kuriami ES lygmeniu. Sprendimai perkeliami į ES lygmenį, tačiau ne skaidrumas ir teisė visuomenei su jais susipažinti. Mūsų piliečiai, be abejo, tai pastebi, ir tai yra viena iš priežasčių, kodėl jie negausiai dalyvauja rinkimuose į Europos Parlamentą. Piliečiams sunku perprasti ir suvokti sprendimų priėmimo procesą ES sistemoje; jie visiškai teisingai mano, kad sprendimai priimami, ir teisės aktai kuriami ES lygmeniu, nesuteikiant jiems realios galimybės išanalizuoti visų dokumentų. Todėl jie netenka galimybės aptarti, diskutuoti ar daryti įtaką sprendimų priėmėjams.

Visi siekiame gausesnio dalyvavimo rinkimuose į Europos Parlamentą, tačiau jeigu norime, kad mums tikrai pavyktų, nepakanka kampanijų ir raginimų ateiti ir balsuoti. Tam, kad šis procesas būtų prasmingas, turime daryti viską, kad suteiktume piliečiams informacijos ir keltume jų sąmoningumą. Turime užmegzti dialogą su piliečiais, o ne vienpusiškai teikti informaciją iš viršaus. Galimybė visuomenei susipažinti su dokumentais

LT

turi būti pagrindiniu principu, o slaptumas – išimtimi. Turime sukurti specialų metodą ir taikyti slaptumą konkrečiais atvejais, esant griežtiems pagrindams, jeigu toks slaptumas būtinas.

Europos vieningųjų kairiųjų jungtinė frakcija/Šiaurės šalių žalieji kairieji pateikė pakeitimus siekdami, be kitų dalykų, išplėsti dokumentų sąvoką, suteikti galimybę visuomenei susipažinti su daugiau dokumentų ir užkirsi kelią atskirai valstybei narei taikyti "veto" teisę. Komisijos narė Margot Wallström teigė, kad net gera priemonė visada gali būti patobulinta. Deja, šis pranešimas nepadarys pažangos, o iš tiesų tik viską pablogins. Kita vertus, jį galima patobulinti pritariant mano ir GUE/NGL frakcijos pasiūlytiems pakeitimams. Todėl demokratijos vardu balsuokite už GUE/NGL frakcijos pakeitimus ir išplėskite piliečių galimybę dalyvauti priimant sprendimus.

Hanne Dahl, IND/DEM frakcijos vardu. – (DA) Dėkoju, gerb. pirmininke, M. Cashman pristatė puikų pranešimą, kuriam norėčiau pritarti. Komisijos persvarstoma 2008 m. Skaidrumo iniciatyva tik apribos galimybę visuomenei susipažinti su ES dokumentais. Šio pranešimo priėmimas labai padėtų ištaisyti šią padėtį. Tačiau mums trūksta konsultavimosi su patariamosiomis darbo grupėmis Komisijoje. Remiantis Lobizmo skaidrumo ir etikos reglamentavimo aljanso (ALTER-EU) pareiškimu, padarytu prieš Kalėdas, į sąrašą galėjome įtraukti tik apie du trečdalius darbo grupių narių, dalyvavusių rengiant teisėkūros pasiūlymus Europos Sąjungoje. Tai visiškai nepriimtina. Kaip pilietis turiu žinoti, tabako pramonės lobistai ar sveikatos organizacijos pataria Komisijai, kai rengiama iniciatyva visuomenės sveikatai gerinti. Taip pat turiu žinoti, cheminių medžiagų pramonė ar aplinkosaugos organizacijos susirenka prie apskritojo stalo, kai rengiamas vandens aplinkos planas.

Hans-Peter Martin (NI). – (*DE*) Gerb. pirmininke, viena iš priežasčių, kodėl patekome į globalizacijos spąstus, yra ta, kad mums nepavyko išvengti Europos spąstų. Europos spąstus iš esmės nulėmė tai, kad mums taip ir nepavyko veikti pagal išmėgintus ir patikrintus Skandinavijos ir kitų šalių skaidrumo principus.

Šio Parlamento nariu esu jau 10 metų, ir visai ne per atsitiktinumą čia atvykęs – neturėdamas tokio ketinimo, tačiau visai netikėtai – tariau: "ak, patikėkite, skaidrumas – esminis dalykas", todėl 2000 m. pradėjau rengti Europos skaidrumo iniciatyvą. Komisija priėmė šią iniciatyvą pažodžiui; problema ta, kad jos esmės atžvilgiu pasiekta dar mažai.

Komisijos nare, galite pasimokyti iš to, ką pasakiau šiuo klausimu jūsų kolegei Swere Annai Lindh, sakydamas ilgą kalbą Nicos viršūnių susitikime. Jūs, kaip švedė, suprantate, apie ką kalbu. Jūs tikrai žinote, ko iš tiesų reikėtų imtis šioje srityje.

Tačiau Europos Sąjungoje tikrovė yra kitokia, kai paliečiami skaidrumo klausimai: užduotis, su kuria susiduriame, yra tarsi mėginimas nukasti sniegą po sniego griūties. Mes nepasistūmėjame į priekį, o naujas sniegas krinta ir krinta. Yra vienintelis kelias išgelbėti Europos Sąjungą - tai tikras skaidrumas, nedelsiant įgyvendintas pagal Švedijos modelį ir JAV informacijos laisvės aktą. Be šio skaidrumo sulauksime tik dar daugiau griūčių, ir šį kartą jos užgrius tankiai apgyvendintas vietoves.

Manfred Weber (PPE-DE). – (*DE*) Gerb. pirmininke, Komisijos nare, ponios ir ponai, mes sprendžiame, kokius teisės aktus priimti Europos lygmeniu už kelis šimtus milijonų žmonių; todėl reikia skaidrumo. Mes visi pritariame, kad reikia siekti skaidrumo - skaidrumas yra svarbus, ir aš manau, kad mes, kaip Europos Parlamentas, neturime slėptis. Esame žiniasklaidos dėmesio centre, mus stebi žurnalistai, mūsų darbas jau yra skaidrus.

Mes visi pritariame tikslui siekti skaidrumo, tačiau mums turi būti leista svarstyti dėl metodų, kurie padėtų pasiekti šį skaidrumą, ir vien tai, kad kažkas ginčijasi ir siekia išsiaiškinti tų metodų esmę, dar nereiškia, kad jis ar ji pageidauja, kad viskas būtų atliekama už uždarų durų. Priešingai, tai dažnai yra asmenys, užduodantys klausimus. Europos liaudies partijos (krikščionių demokratų) ir Europos demokratų frakcijoje kyla gausybė esminių klausimų, pvz., dėl konkurencijos procedūros Taryboje, dėl to, ar turime paviešinti visus Teisės tarnybos dokumentus, ar asmeniniai Europos Parlamento narių reikalai turėtų tapti viešų diskusijų tema. Mes siekiame duomenų apsaugos mūsų piliečiams, tuo tarpu iš EP narių tikimasi visiško viešumo. Užduoti tokius klausimus nėra uždrausta.

Pagrindinė priežastis, kodėl mūsų frakcijoje yra ir tiek skepticizmo - tai teisėkūros proceso klausimas. Kai balsuojame, visi gali sužinoti, už ką balsavo atskiras EP narys. Visi EP nariai turi prisiimti atsakomybę, už ką balsuoja. Tai jau būna akivaizdu iš įvykių eigos. Tačiau teisėkūros procese, trišalėse derybose, kai diskutuojame tarpusavyje, turi likti vietos ir deryboms.

Mes žinome, kad jeigu viskas būtų vieša, šiandieninė derybų forma nebeegzistuotų, nes kaišiotume galvą iš apkaso kiekvieną kartą, kai stengtumės ieškoti politinių kompromisų. Todėl šioje frakcijoje vis dar yra daug skepticizmo šio pasiūlymo atžvilgiu. Galutinę mūsų frakcijos poziciją pateiksime šį vakarą.

Tačiau frakcijos vardu norėčiau aiškiai pasakyti, kad mes tikrai norime skaidrumo, tačiau jo siekimo metodai turi būti toliau svarstomi. Visi pritariame šiam tikslui. Vertinant Europos institucijas individualiai, matyti, kad problema - ne Parlamentas. Problemų kelia Taryba, kuriai niekas neatstovauja šiandienos diskusijose, kadangi mes, deja, nė nenutuokiame, kas vyksta Tarybos darbo grupėse.

Inger Segelström (PSE). – (SV) Gerb. pirmininke, Komisijos nare M. Wallström, pirmiausia norėčiau padėkoti M. Cashmanui ir kitiems, prisidėjusiems prie naujo ir ilgai laukto žingsnio, kurį netrukus žengsime, kad ES piliečiai turėtų didesnę galimybę susipažinti su mūsų darbu. Pirmininko pavaduotoja ir Komisijos narė M. Wallström taip pat ilgai ir sunkiai dirbo siekdama šio tikslo.

Kai Švedija įstojo į Europos Sąjungą, daugelis žmonių buvo susirūpinę, kad dokumentai "nutekės" toje šalyje, kurioje galioja tvirtas galimybės visuomenei susipažinti su informacija principas, tačiau to neįvyko. M. Cashman gali apie tai papasakoti, nes jeigu asmuo palaiko skaidrumą ir prieinamumą, tas asmuo žino ir tai, kur yra darbinės medžiagos, slaptumo ir uždarumo ribos.

Piliečių laisvių, teisingumo ir vidaus reikalų komitete Europos liaudies partijos (krikščionių demokratų) ir Europos demokratų frakcija susilaikė nuo balsavimo. Viliuosi, kad dabar pritariate didesnei galimybei visuomenei susipažinti su informacija Europos Sąjungoje siekiant, kad Tarybai pirmininkaujanti Švedija kartu su visais mumis galėtų toliau spręsti šį svarbų ir pagrindinį demokratinį klausimą už visus ES piliečius. Kita vertus, galiu suprasti PPE-DE frakcijos dvejones – galų gale, tai buvo jūsų frakcija, kuri tikino, kad turime įvesti slaptą balsavimą, kai Turkija pradėjo derybas dėl stojimo. Ar iš tiesų to norite? Tikiuosi, kad Parlamentas dabar bus vieningas ir kad galėsime išdidžiai sakyti mūsų rinkėjams ES rinkimuose, vyksiančiuose birželio mėn., kad ES taps vis labiau atvira – kad neturime slaptų darbotvarkių ir norime, jog mūsų darbas būtų peržiūrimas ir vertinamas, atsižvelgiant į tai, ką nuveikėme – ir su skaidrumu, kuriuo galėtume didžiuotis. Mes daug nuveikėme, ir būtų gerai, jeigu piliečiai turėtų didesnę galimybę stebėti mūsų darbą.

Bogusław Rogalski (UEN). – (*PL*) Gerb. pirmininke, visiems aišku, kad sprendimų priėmimo procesas Bendrijos institucijose ir įstaigose turi vykti atvirai ir viešai. Tai – demokratijos pagrindas. Remiantis šiuo principu, piliečiai ir išrinktos institucijos turi turėti plačiausią galimybę susipažinti su dokumentais, kuriuos turi Europos institucijos, įskaitant šį Parlamentą. Tai leis piliečiams iš tiesų dalyvauti politiniame procese ir užduoti klausimus viešoms institucijoms, jeigu jiems iškils neaiškumų.

Nepaisant Europos institucijų pastangų didinti atvirumą ir skaidrumą, padėtis, deja, visai nėra patenkinama. Peticijų komitetas pareiškė, kad piliečiai žino apie trūkumus ir nepavykusį mėginimą įgyvendinti šią teisę. Ypač svarbu, kad teisių pažeidimo procedūrose, kurios dažnai pradedamos gavus piliečių peticijas, piliečiams būtų užtikrinta visiška galimybė susipažinti su visais dokumentais kiekvienoje jų teisių įgyvendinimo stadijoje. Tai turėtų būti taikoma ir dokumentams, kuriuos Europos institucijoms pateikia valstybės narės. Tai pagrindinė problema, su kuria susidūrė net Komisija Vokietijos vaikų teisių tarnybos ("Jugendamt") byloje, kurią nagrinėjant galimybė susipažinti su informacija buvo labai ribojama net tais atvejais, kai ta informacija buvo vieša.

Norėčiau dar kartą pabrėžti, kad lengva peticijų teikėjų prieiga prie jiems reikalingos informacijos turi būti Europos Skaidrumo iniciatyvos sėkmės pagrindas. To reikalauja demokratijos principai.

Andreas Mölzer (NI). – (*DE*) Gerb. pirmininke, visuomenės atitolimo nuo Europos Sąjungos politikų problema gerai visiems žinoma, todėl mes vis stengiamės parodyti draugiškumą mūsų piliečiams. Tai apima nuolat kuriamas iniciatyvas, siekiant supaprastinti prieigą prie Parlamento, Tarybos ir Komisijos dokumentų.

Be abejonės, internetas – pigi ir paprasta priemonė šiam tikslui pasiekti. ES tinklalapis buvo atnaujintas ir logiškiau išdėstytas, todėl dabar lengviau po jį naršyti nei anksčiau. Interneto atžvilgiu ES pabrėžė ir daugiakalbiškumo svarbą kaip reikšmingą veiksnį siekiant didesnio skaidrumo, teisėtumo ir veiksmingumo Europos Sąjungoje. Tačiau visos jo teikiamos galimybės dar neišnaudotos. Praktiškai, nuolatinis trijų darbinių kalbų - vokiečių, anglų ir prancūzų - naudojimas iš tiesų suteiktų galimybę jam tapti prieinamu daugumai gyventojų.

Net dabartinės Tarybai pirmininkaujančios šalies interneto tinklalapyje, parengtame anglų, prancūzų ir čekų kalbomis, neatsižvelgiama į tai, kad vokiečių kalba, kuria, kaip gimtąja, kalba 18 proc. gyventojų Europos

LT

Sąjungoje, yra kalba, turinti daugiausia šia kalba, kaip gimtąja, kalbančiųjų Europos Sąjungoje; be to, 14 proc. Europos Sąjungos piliečių ja kalba kaip užsienio kalba. Man regis, metas daugiau dėmesio skirti šiam klausimui.

Sirpa Pietikäinen (PPE-DE). – Gerb. pirmininke, galimybė susipažinti su informacija – vienas iš kertinių demokratijos akmenų. Žmonėms reikia turėti didžiausią galimybę susipažinti su visa informacija ankstyvose institucijų sprendimų priėmimo stadijose arba prieš priimant šiuos sprendimus, kad jie galėtų visapusiškai dalyvauti kuriant politikos kryptis.

Europos Sąjunga siekia tapti demokratiškesne ir labiau prieinama savo piliečiams, taigi didžiausios įmanomos galimybės susipažinti su ES dokumentais suteikimas yra lemiamai svarbus ES pastangoms didinti piliečių pasitikėjimą jos institucijomis ir visu šios institucijos teisėtumu. Todėl jaučiausi pakankamai nusivylęs Komisijos pasiūlymu dėl šio reglamento, nors norėčiau pasveikinti pranešėją už puikų, pasišventusį ir prityrusį darbą šioje srityje.

Be to, norėčiau padėkoti Anneli Jäätteenmäki už dideles pastangas šioje srityje. Jie abu laikėsi pagrindinių atvirumo ir skaidrumo principų, kur atsisakymas suteikti galimybę susipažinti su institucijos turimais dokumentais yra aiški išimtis. Tokios išimtys kai kuriais atvejais būtinos, tačiau jų turi būti kaip įmanoma mažiau, nustatant joms aiškiai apibrėžtą pagrindą.

Aš taip pat pritariu iniciatyvoms atkakliai siekti iniciatyvaus ir aiškaus dokumentų atskleidimo patobulintose Interneto duomenų bazėse. Prieiga prie dokumentų – tai ir jų suradimo klausimas. Dažnai internete yra informacija, tačiau ji slepiasi sudėtingose duomenų bazėse, todėl šioje srityje reikia daugiau pažangos.

Mieli kolegos, esame demokratijos gynėjai, todėl jau anksčiau turėjome būti aktyvesni. Turime labai drąsiai ginti didesnę galimybę susipažinti su dokumentais ir skaidrumą. Manau, ne laikas pradėti ieškoti kompromisų, nes taip galime prarasti mūsų kaip gerų sprendimų priėmėjų reputaciją rinkėjų akyse.

Andrzej Jan Szejna (PSE). – (*PL*) Gerb. pirmininke, pirmiausia norėčiau pasveikinti Michaelą Cashmaną su nuostabiu pranešimu, kuriame aptariamas vienas svarbiausių Europos demokratijos aspektų.

Europos Sąjungoje nuolat vyksta permainos ir pasikeitimai. Deja, ryšys tarp Europos Sąjungos ir jos piliečių nesuspėja plėtotis kartu su šiomis permainomis. Padėtis panaši į susiklosčiusią galimybės susipažinti su patiems piliečiams skirtais dokumentais ir informacija srityje.

Skaidrumas – pagrindinis Europos Sąjungos principas, numatytas EB sutarties 255 straipsnyje. Kiekvienas Europos Sąjungos pilietis ir bet kuris fizinis ar juridinis asmuo, gyvenantis ar įsikūręs valstybėje narėje, turi teisę susipažinti su Europos Parlamento, Tarybos ir Komisijos dokumentais.

Europos piliečių suinteresuotumą ir pasitikėjimą ES institucijomis, Europos Parlamento nariais ir šalių politikais galime skatinti tik teikdami išsamią ir sąžiningą informaciją. Todėl mūsų pareiga – į aukščiausią galimą lygį pakelti Europos Sąjungos institucijų skaidrumą ir veiksmingumą. Mes turime sutelkti dėmesį į lengvesnės prieigos prie informacijos suteikimą vartotojams ir sistemos bei jos priemonių supaprastinimą.

Nors tą galima pasiekti šiek tiek patobulinus ir modernizavus sistemas, reglamentas, apie kurį kalbama šiame pranešime, sukuria tvirtą teisinį pagrindą. Todėl apgailestauju, kad Komisija neatsižvelgė į pranešėjo 2006 m. pasiūlymą skaidrumo klausimu.

Mairead McGuinness (PPE-DE). – Gerb. pirmininke, galimybė susipažinti su dokumentais – tai skaidrumo proceso dalis, tačiau yra daug kitų klausimų. Svarbiausias - dokumentų ir informacijos naudojimas, ir viena iš didžiausių problemų šioje srityje – mes ją pripažįstame, o šioje salėje esanti Komisijos narė yra viena iš labiausių prityrusių šiuo klausimu – supažindinti piliečius su ES sprendimų priėmimo procesu, nes žmonės šio proceso nesupranta. Diskusijose dėl Lisabonos sutarties Airijoje žmonės prieidavo prie manęs ir sakydavo: "raginate mus balsuoti "už", nors netrukus prarasite darbą". Jie palaikė mane Komisijos nare - sergėk Dieve!

Nepakanka nuspręsti suteikti žmonėms gausybę informacijos, nes, viena vertus, tai atvestų į skaidrumo trūkumą: tai reikštų krūvą popierių, bet ne aiškumą. Man labiau patiktų, jei žmonės gerai suprastų, kaip veikia ši sistema, ir galėtų joje dalyvauti. Drįstu teigti, kad net šioje salėje yra daug asmenų, kurie gerai nesuvokia, kaip veikia ši institucija. Šiais žodžiais baigiu savo kalbą.

Danutė Budreikaitė (ALDE). – (*LT*) Mėgindama spręsti Baltijos šalių energetinių salų problemą, ypač padidėsiančią grėsmę Lietuvos energetiniam saugumui po Ignalinos atominės jėgainės uždarymo šių metų pabaigoje Europos Komisija parengė Europos Sąjungos Baltijos jūros strategijos projektą. Kreipiausi į Europos Komisijos Energetikos ir Transporto direktoratą, kad jis leistų susipažinti su dokumentu. Man buvo atsakyta,

kad su aukšto lygio grupe, rengiančia projektą, nebuvo diskutuota galimybė pateikti informaciją ir dokumentus viešai, kaip buvo suformuluota atsakyme: *Sharing with outside world*. Europos Parlamentas vadinamas išoriniu pasauliu, kuriam informacija neteikiama. Apie kokias galimybes visuomenei susipažinti su Europos institucijų dokumentais mes kalbame nebe pirmą kartą? Jei piliečiams atstovaujantis Parlamentaras neturi tokios teisės? Tai – tiesiog katastrofa.

Margot Wallström, *Komisijos pirmininko pavaduotoja.* – Gerb. pirmininke, norėčiau padėkoti visiems nariams už įdomias diskusijas ir naudingas pastabas.

Galima pasakyti, kad Reglamentas (EB) Nr. 1049/2001 atnaujinamas iki "antrosios redakcijos". Svarbu paminėti, kad mes nepradedame nuo pradžios, o turime tvirtą pagrindą, kuriuo remdamiesi patobuliname šį reglamentą. Tai bus ir interneto amžiui skirta redakcija, kaip jau minėta diskusijose. Dar bus įtraukti elektroniniai registrai, kurie kartu su aktyviu platinimu yra šių patobulinimų pavyzdžiai.

Be abejo, būtų idealu, jei informaciją galėtume skleisti taip aktyviai, kad, nepaisant keleto išimčių, nereikėtų pateikti prašymų dėl prieigos prie informacijos, nes visa informacija jau būtų prieinama. Galėčiau pateikti vieną pavyzdį – aš jau paskelbiau savo korespondencijos registrą internete, tad visi gali susipažinti su mano korespondencija ir dokumentais.

Negaliu aptarti visų diskusijose išsakytų pastabų, bet norėčiau trumpai aptarti kelis esminius aspektus, iš kurių vienas - 3 straipsnyje pateiktas dokumentų apibrėžimas. Tai – vienas iš daugiausia diskusijų sukėlusių, ir turiu pripažinti, kad vienas iš labiausiai kritikuotų straipsnių Komisijos pasiūlyme.

Mūsų teigimu, dabartinis apibūdinimas kelia dviprasmiškumą ir nenuspėjamumo bei blogos patirties riziką. Ar lipnūs lapeliai - dokumentas? M. Cashman teigia, kad taip, ir remiantis plačiu Reglamento apibrėžimu iš tikrųjų tai gali būti tiesa, kaip ir kitų mano turimų raštelių atveju. Kartais nenaudinga pateikti pernelyg platų apibrėžimą. Mes ir dabar pritariame plačiam apibrėžimui, tačiau siekiame apriboti dokumentų neatskleidimą savo nuožiūra. Mūsų pasiūlytas apibrėžimas daug platesnis nei dažniausiai nacionalinės teisės oficialiuose dokumentuose naudojamos sąvokos. Labai priartėjama prie informacijos sąvokos, įtvirtintos Informacijos laisvės akte Jungtinėje Karalystėje arba, pvz., Skaidrumo įstatyme Olandijoje. Pagal Komisijos vidaus tvarkos taisykles privaloma registruoti dokumentus, tačiau jos nenumato, ar dokumentas patenka į reglamentavimo sritį. Todėl pateikėme paaiškinimus ir padėjome apibrėžti dokumentų sąvoką. Tai padės piliečiams suprasti, ko galima ir ko reikėtų prašyti siekiant gauti išsamią informaciją. Tikslesnis dokumentų apibrėžimas reiškia saugesnį administravimą ir didesnį aiškumą piliečiams.

Teismas nusprendė, kad dokumentai, susiję su atliekamu tyrimu, neabejotinai priklauso teisės į informaciją išimčiai; tokiu metu šios bylos neprieinamos, bet tai nesukuria papildomų teisės į informaciją apribojimų. Aš tik norėjau dar kartą pabrėžti, kad jokioje valstybėje narėje piliečiai neturi galimybės susipažinti su konkurencijos institucijų duomenimis.

Taip pat pripažįstu, kad galėjome geriau paaiškinti ir išdėstyti 3 straipsnio nuostatas. Manau, kad visi turime bendrą tikslą, todėl turėtume sugebėti jį išdėstyti aiškiai ir nedviprasmiškai. Tai - srities, kurioje turėtume sukurti gerą kompromisinį tekstą, pavyzdys.

Kitas aktyviai aptartas klausimas - 5(2) straipsnis, kuriame numatoma galimybė susipažinti su valstybių narių dokumentais. Norėčiau paaiškinti, kad Komisija siekia įgyvendinti Europos Teisingumo Teismo sprendimus, todėl valstybės narės privalo veiksmingai pagrįsti, kodėl jos atsisako suteikti galimybę susipažinti su kai kuriais iš jų dokumentų, kaip ir institucijos – su visais kitais dokumentais. Galutinis taškas bet kuriuo atveju – tai Reglamento (EB) Nr. 1049/2001 nuostatos.

Kita vertus, svarbu ir tai, kad Komisija gali susirašinėti su valstybėmis narėmis, pvz., dėl Europos Sąjungos teisės pažeidimų. Mes privalome turėti galimybę greitai surasti sprendimus, kurie tenkintų tiek Komisijos, tiek ES piliečių interesus, kaip numato ES teisė. Tokie kontaktai turi išlikti konfidencialūs, kaip nusprendė ir Teismas.

Ir, galiausiai, norėčiau pateikti pastabą dėl "erdvės mąstyti", apie kurią minima 4(3) straipsnyje. Manau, kad daugelis žmonių sutiktų, jog Parlamentui, Komisijai ir Tarybai reikia tam tikros erdvės pamąstymui. Dokumentai, susiję su dar nepriimtais sprendimais, arba atspindintys vidines diskusijas, nėra lygiaverčiai kitiems dokumentams. O kaip su politinių frakcijų susitikimų ar pasiruošimų įrašais? Jūs patys atpažįstate tam tikras problemas ir apribojimus, kurie kyla, kai nebelieka erdvės mąstyti, todėl čia vėl reikėtų atsižvelgti į tai, kas būtų naudingiausia ir reikalingiausia piliečiams.

Vertėtų pasakyti, kad norėjau, jog Taryba dalyvautų diskusijose – tą paminėjo ir daugelis iš jūsų – taip pat džiaugčiausi gausesniu narių dalyvavimu, nes šie reikalai yra be galo svarbūs mums visiems. Mums iškyla svarbi užduotis – per kelias ateinančias savaites ar mėnesius sukurti bendrą pagrindą. Čia kalbu ir apie darbą šioje salėje, nes šiandienos diskusijos parodė, kad tai ne visada taip paprasta. Juo daugiau nesutarimų, tuo sunkiau, nes diskusijose Parlamentas, Taryba ir Komisija turi skirtingus vaidmenis, į kuriuos būtina atsižvelgti, ir tikiuosi, kad Parlamento balsas bus stiprus ir vieningas; tai būtų naudinga mums visiems, galutiniam rezultatui, kuris, viliuosi, bus suderintas ir tinkamas kompromisinis tekstas.

Michael Cashman, *pranešėjas*. – Gerb. pirmininke, išgirdome labai įdomių pastabų, bet manau, kad jos labai mažai susijusios su mano pranešimo turiniu.

Pabrėžiu, kad neturime ko būgštauti dėl visuomenės kontrolės, tačiau turime pagrindą būgštauti kaip institucijos, slepiančios informaciją. Mes tampame labiau pažeidžiami. Komisijos nare, oficialūs dokumentai yra prieinami. Grįžkite atgal ir peržvelkite dokumentą. Erdvė mąstyti. Oficialūs dokumentai. Jei apibrėžiame "erdvės mąstyti" sąvoką, šie dokumentai jau nebėra oficialūs. Grįžkite prie pranešimo. Pripažinkite mūsų principus.

Tai buvo įdomios diskusijos, tačiau turiu pasakyti, kad naujoji redakcija – kurią jūs palaikote – neatspindi tarpinstitucinio susitarimo dvasios, ir to nepakanka. Tvirtinate, kad ji puikiai veikia, tačiau bijau, jog naujoji redakcija ignoruoja gyvybiškai svarbų teisės mokslą dėl to, ką iš tiesų reikėtų įgyvendinti.

Mano argumentai dėl galutinio balsavimo atidėjimo grindžiami tuo, kad mums reikalingas absoliutus lankstumas derybose su politinėmis partijomis ir institucijomis. Dar norėčiau pridurti, kad nėra nieko, kas galėtų sutrukdyti Komisijai bet kuriuo metu po rytojaus balsavimo pakeisti savo pasiūlymą, išskyrus institucinį ir politinį nepasitenkinimą.

Mums žada pateikti veiksmų planus, tačiau man tai atrodo globėjiška. Komisijos nare, neabejoju jūsų asmeniniais atvirumo ir skaidrumo pažadais, tačiau mūsų piliečiams nereikia veiksmų planų. Jiems reikia teisės aktuose įtvirtintų neatimamų teisių - ne dovanų, o teisių.

Todėl Parlamentas turi daryti politinį spaudimą Tarybai pirmininkaujančiai valstybei, kad ji derėtųsi; gali nutikti taip, kad turėsime derėtis nedalyvaujant Komisijai. Taip, Komisijos nare, žinau, kad Tarybos čia nėra, tačiau negaliu netekti vilties vien dėl Tarybos. Politikoje dalyvauju pakankamai ilgai ir pastebėjau, kad jūs nuolat kovojate.

Ir, galiausiai, norėčiau pacituoti JAV Prezidento žodžius: "Mano administracija įsipareigoja sukurti beprecedentį atvirumo lygį Vyriausybėje. Mes dirbsime kartu siekdami užsitarnauti visuomenės pasitikėjimą ir sukurti skaidrią sistemą, visuomenės dalyvavimą ir bendradarbiavimą. Atvirumas sustiprins demokratiją ir skatins vyriausybės našumą ir efektyvumą". Taip pasakė Barack Obama 2009 m. sausio 21 d. Tikiuosi išgirsti panašų pareiškimą ir iš Europos Komisijos ar jos Prezidento J. Barosso.

Pirmininkas. – Diskusijos baigtos.

Balsavimas vyks 2009 m. kovo 11 d., trečiadienį.

(Posėdis buvo sustabdytas 11.45 val. ir atnaujintas 12.50 val.)

Raštiški pareiškimai (Darbo tvarkos taisyklių 142 straipsnis)

Stavros Lambrinidis (PSE), *raštu.* – (*EL*) Reglamento dėl galimybės visuomenei susipažinti su Europos Parlamento, Tarybos ir Komisijos dokumentais pakeitimai, padaryti Europos Parlamento, ypač dokumentų, susijusių su teisėkūros procedūra, atžvilgiu - tai katalizinis žingsnis siekiant apsaugoti skaidrumą ir dalyvavimo demokratiją Europoje.

Mano nuomone, ypač svarbu nustatyti reikalavimą, kad kiekviena iniciatyva ar dokumentas, sukurti siekiant daryti įtaką sprendimų priėmimo procedūrai, būtų paviešinti.

Visi gerai žinome, kad įvairūs lobistai dažnai mėgina daryti įtaką teisėkūros procedūrai, pateikdami savo argumentus. Europos piliečiai turi teisę žinoti, kokie tai argumentai ir įsikišimai. Jie turi gebėti vertinti jų esmę ir galutinę poziciją, kurią priima jų vyriausybės, Europos Komisija ir, be abejonės, jų šaliai atstovaujantys Europos Parlamento nariai.

Be to, valstybės narės turi užtikrinti bent jau tokį patį skaidrumo lygį savo piliečiams šalies lygmeniu, remiantis aiškiu reikalavimu, išdėstytu Europos Parlamento pranešime. Tai kvietimas, kurį, kaip tikimės, labai greitai priims vyriausybės ir šalių parlamentai.

PIRMININKAVO: Edward McMILLAN-SCOTT

Pirmininko pavaduotojas

8. Balsuoti skirtas laikas

Pirmininkas. – Prieš prasidedant balsavimui norėčiau pranešti nariams, kad šiandien įvedame naują informacinę balsavimo sistemą šioje salėje. Pagrindinė savybė - tai viename iš didžiųjų ekranų rodomas ekranas, kuriame matote oficialų balsavimo sąrašą, paruoštą pagal pasiūlymų pateikimo lentelę. Ekrane išryškinamas kiekvienas atskiras balsas, vos tik jis paskelbiamas, šitaip palengvinant visiems nariams stebėti balsavimo eigą.

Kitas klausimas - balsavimas.

(Išsamūs balsavimo rezultatai: žr. protokolą)

Graham Watson, *ALDE frakcijos vardu*. – Gerb. pirmininke, norėčiau gauti paaiškinimą. Ar tiesa, kad Pirmininkas nutarė šiandien taikyti išdėstymo nauja redakcija procedūrą balsavime dėl Holgerio Krahmerio pranešimo, o rytoj – dėl Michaelio Cashmano pranešimo? Jeigu taip, mano frakcija prašo atidėti balsavimą dėl Holgerio Krahmerio pranešimo rytojui, kad galėtume ištirti išdėstymo nauja redakcija procedūros taikymo padarinius tame balsavime.

Pirmininkas. – Pirmininkas svarsto šias dvi galimybes. Kai prieisime prie Holgerio Krahmerio pranešimo, įvertinsime jūsų procedūrinį pasiūlymą.

Thomas Mann (PPE-DE). – (*DE*) Gerb. pirmininke, sveikinu salės narius su šia nauja informacine sistema. Nors pora bitų informacijos kasdieniame darbe, regis, neturėtų kažko pakeisti.

Tuo tarpu esu labai patenkintas, kad sukakus 50 metų nuo tibetiečių nacionalinio sukilimo, kurį numalšinusi Kinija visiškai okupavo Tibetą, daugelis iš mūsų prisisegė Tibeto vėliavėles. Tačiau atkreipiau dėmesį, kad biuras iš anksto įspėjo, jog negalima iškelti tam tikrų vėliavų, ir tai reiškia, kad EP nariai negali nešiotis šių vėliavėlių šią svarbią dieną. Ar kas nors pasikeitė šiuo klausimu?

Pirmininkas. – Suprantu, kad šiuo klausimu yra painiavos, tačiau Pirmininkas pasakė, kad geros tvarkos vardan šiandien - ir džiaugiuosi matydamas tiek daug vėliavėlių salėje; iš tiesų ir pats ją turiu kišenėje - Tibeto vėliavą galima demonstruoti.

Tai suteikia man progą pasveikinti šioje salėje esantį Kasur Tashi Wangdi, Jo Šventenybės Dalai Lamos atstovą. (Ilgi plojimai)

Zbigniew Zaleski (PPE-DE). – Gerb. pirmininke, jeigu sutinkate, norėčiau pasakyti keletą rimtų ir svarbių žodžių. Ką tik paminėjome barbariškų žudynių, kai "tautų tėvo" Josepho Stalino įsakymu 1940 m. Katynėje šūviais į pakaušį buvo nužudyti 20 000 Lenkijos pareigūnų ir inteligentų, metines. Tai reiškė tautos, kovojusios už savo ir Europos laisvę, lyderių ir elito sunaikinimą.

Prieš ketverius metus paprašiau jų atminimą pagerbti tylos minute, tačiau salė atsisakė. Todėl šiandien to neprašysiu ir išvaduosiu Tarybai pirmininkaujančią valstybę nuo tokio, pasirodo, sunkaus sprendimo. Taigi norėčiau tik priminti apie šią tragediją ir išreikšti pageidavimą, kad mūsų bendros pastangos užkirstų kelią tokiems genocidams pasikartoti ateityje Europos žemyne.

(Plojimai)

Pirmininkas – Dėkoju, gerb. Z. Zaleski - plojimai kalba patys už save.

8.1. EB ir Armėnijos susitarimas dėl tam tikrų oro susisiekimo aspektų (A6-0049/2009, Paolo Costa) (balsavimas)

- 8.2. EB ir Izraelio susitarimas dėl tam tikrų oro susisiekimo paslaugų aspektų (A6-0059/2009, Paolo Costa) (balsavimas)
- 8.3. EB ir Pietų Afrikos susitarimo Papildomas protokolas, siekiant atsižvelgti į Bulgarijos ir Rumunijos įstojimą į Europos Sąjungą (A6-0073/2009, Josep Borrell Fontelles) (balsavimas)
- 8.4. Kiti Europos Sąjungos sienų valdymo etapai ir panaši trečiųjų šalių patirtis (A6-0061/2009, Jeanine Hennis-Plasschaert) (balsavimas)
- 8.5. Įmonių registruotųjų buveinių perkėlimas į kitą šalį (A6-0040/2009, Klaus-Heiner Lehne) (balsavimas)
- 8.6. Bendros Europos prieglobsčio suteikimo sistemos ateitis (A6-0050/2009, Giusto Catania) (balsavimas)
- 8.7. Komisijos veiksmų planas dėl integruotos vidaus kontrolės sistemos (A6-0022/2009, Gabriele Stauner) (balsavimas)
- 8.8. Valstybių narių teismų tarpusavio bendradarbiavimas renkant įrodymus civilinėse ar komercinėse bylose
- 8.9. Direktyvos 2006/43/EB dėl teisės aktų nustatyto metinės finansinės atskaitomybės ir konsoliduotos finansinės atskaitomybės audito įgyvendinimas (A6-0014/2009, Bert Doorn) (balsavimas)
- 8.10. Vienodas požiūris į vyrus ir moteris scenos menų srityje (A6-0003/2009, Claire Gibault) (balsavimas)

- Prieš balsavima:

Claire Gibault, *pranešėjas.* – (*FR*) Ger. pirmininke, ponios ir ponai, scenos menų srityje labai juntama nuolatinė moterų ir vyrų nelygybė ir nelygios įsidarbinimo galimybės.

Kadangi menų srityje turiu įsipareigojimų, tai – mano širdžiai artima tema, nes moterų diskriminacija scenos menų srityje vis dar paplitusi, ypač aukštesnių pareigų atžvilgiu: teatre, šokiuose, operoje ir t. t. labai mažai vadovaujančių moterų.

Pvz., svarbu išplėsti konkursų rengimo praktiką, įdarbinant orkestro muzikantus, kai per klausymus atlikėjai groja už širmos, kaip analogišką jau taikomai praktikai peržiūrint anonimiškus gyvenimo aprašymus, iš dalies dėl to, kad tai – vienintelis kelias moterims įsidarbinti orkestro solistėmis ir geras būdas kovoti su rasine diskriminacija.

Be to, pusiausvyra tarp profesinių ir šeimos įsipareigojimų – dar keblesnė moterų problema šiame sektoriuje dėl neįprastinių darbo valandų, susijusių su šia profesija, taigi vertėtų nustatyti tam tikras vaikų lopšelių darbo valandas siekiant patenkinti artisčių poreikius.

Ponios ir ponai, Europa kaip protėvių kultūros namai, negali toliau nespresti šių kankinančių ją problemų.

8.11. Variklinių transporto priemonių tipo patvirtinimo, atsižvelgiant į jų bendrąją saugą, reikalavimai (A6-0482/2008, Andreas Schwab) (balsavimas)

8.12. Pramoniniai teršalai (integruota taršos prevencija ir kontrolė) (nauja redakcija) (A6-0046/2009, Holger Krahmer) (balsavimas)

- Prieš balsavima:

Graham Watson, *ALDE frakcijos vardu.* – Gerb. pirmininke, jeigu teisingai supratau, teigiate, jog Tarybai pirmininkaujanti valstybė pageidauja šiandien taikyti išdėstymo nauja redakcija procedūrą Holgerio Krahmerio ir Michaelio Cashmano pranešimams. Tokiu atveju mano frakcija prašo atidėti balsavimą rytojui, kad galėtume ištirti šios procedūros taikymo padarinius.

Guido Sacconi, *PSE frakcijos vardu.* – (*IT*) Gerb. pirmininke, kaip jau minėjau anksčiau, pritariu šiam pasiūlymui, nors norėčiau pabrėžti, kad jeigu nebūtų buvę pateikti pakeitimai, kurie tam tikra prasme prieštarauja tam, kas buvo nuspręsta remiantis bendru kompromisu Aplinkos, visuomenės sveikatos ir maisto saugos komitete, ši problema nebūtų iškilusi, nes kompromisiniai pakeitimai visiškai atitiko šios pataisos, tiksliau, išdėstymo nauja redakcija, prigimtį. Tokiu atveju šiandien būtume galėję balsuoti, tačiau pritariame atidėjimui, nes jis yra pagrįstas.

Caroline Jackson, PPE-DE frakcijos vardu. – Gerb. pirmininke, jeigu G. Watson siūlo apsvarstyti išdėstymo nauja redakcija padarinius, jam derėtų mums dabar paaiškinti, kokie jie. Prieš atsakydamas jis tikriausiai norės pasitarti su R Corbettu.

Man tai nekelia problemų, tačiau būtų protingiau, atsižvelgiant į tai, kad turime balsuoti - už, prieš arba susilaikyti - ir neketiname keisti nuomonės dėl šio balsavimo taikant išdėstymo nauja redakcija procedūrą, balsuoti dabar, kai turime laiko, o ne skubėti, įtraukus šį balsavimą į rytojaus balsavimų sąrašą, kai turėsime daug kitų darbų. Todėl prieštarauju šio balsavimo atidėjimui.

Holger Krahmer, *pranešėjas.* – (*DE*) Gerb. pirmininke, esu labai patenkintas, kad Pirmininkas galų gale suteikė žodį pranešėjui. Ir labai nustebintas!

Šiuo metu vis dar stengiamės priprasti prie išdėstymo nauja redakcija taisyklių. Tačiau norėčiau atkreipti dėmesį į tai, kad šių taisyklių taikymas nestebina, net prieš pat balsavimą. Šias taisykles jau nuosekliai taikome komitete, ir būtų logiška, jeigu jas nuosekliai taikytume ir per plenarinę sesiją.

Jeigu balsuotume dabar, balsavimui būtų pateikta ne vienas pakeitimas ir ne vienas kompromisas, kurie dar nebuvo aptarti. Viskas išvardyta papunkčiui balsavimo sąraše. Dėl tos pačios priežasties kaip ir G. Sacconi, tačiau su skirtinga išvada, aš nematau jokios priežasties atidėlioti. Galime balsuoti dabar!

(Plojimai)

(Parlamentas prašymą atmetė)

Avril Doyle (PPE-DE). – Gerb. pirmininke, kadangi nusprendėme balsuoti, gal galėtumėte paaiškinti, kodėl tiek daug pakeitimų nebuvo priimta. Tai - problema ir klausimas, kuris paprastai iškyla svarstant naujas redakcijas. Nesuprantame, kodėl nebuvo priimti kai kurie pakeitimai. Ar galite tai paaiškinti, kol tęsiame balsavimą?

Pirmininkas. – Bendrais bruožais žinau, apie kokią problemą kalbate, tačiau apgailestauju, kad negaliu išsamiai jos pakomentuoti. Dabar balsuojame dėl pakeitimų, kurie buvo nuodugniai apsvarstyti komitete, įvertinti kaip priimtini, esminiai ir kurie gali ar negali išreikšti šios salės narių požiūrį.

Monica Frassoni (Verts/ALE). – (*IT*) Gerb. pirmininke, norėčiau tik pasakyti, kad šiandienos situacija aiškiai rodo, jog susitarimas dėl išdėstymo nauja redakcija neveiksmingas ir turės įtakos mūsų, kaip suverenios valdžios, galioms. Štai kur slypi šios procedūros problema, kurią šiandien labai gerai atskleidžiame.

Anders Wijkman (PPE-DE). – Gerb. pirmininke, apgailestauju, kad tenka pratęsti šią diskusiją, tačiau ar galėčiau pridurti kelis žodžius prie to, ką pasakė mano kolegės, A. Doyle ir M. Frassoni? Kaip vienas iš kelių pakeitimų autorių susisiekiau su Pirmininko kabinetu iki 11.50 val. ir negalėjau gauti aiškaus teigiamo arba neigiamo atsakymo, ar bus balsuojama dėl mūsų pateiktų pakeitimų - nuo 136 iki 139 pakeitimo. Taip ir liko neaišku, o paskutiniai pasakyti žodžiai buvo tie, kad pakeitimai tikriausiai yra atmesti. Kaip teigė Avril Doyle, mes tiesiog negalime suprasti, kodėl šie pakeitimai yra nepriimtini. Mums reikia daugiau laiko ir paaiškinimų iš Pirmininko kabineto.

- . Man pranešė, kad vyko svarstymas, ir tik tam tikri pakeitimai buvo pripažinti priimtini tai įprastinė procedūra. Manau, būtų geriau, jeigu rytoj balsuojant Pirmininkas padarytų pranešimą siekiant aiškumo. Tačiau dabar turime tęsti balsavimą. Apgailestauju dėl tų, kurie liko nepatenkinti.
- Prieš balsavima dėl 88 pakeitimo:

Christopher Heaton-Harris (PPE-DE). – Gerb. pirmininke, daugumoje balsavimo sąrašų 88 ir 89 pakeitimai yra sąrašo pabaigoje kaip nepriimtini, ir nenurodyta, kaip turėtume balsuoti. Kadangi pageidaujate, jog balsuotume, čia susiduriame su šiokia tokia problema, nes nežinome, dėl ko balsuojame ir kaip turėtume balsuoti.

Norėčiau pasiūlyti, kad ši nauja išdėstymo nauja redakcija procedūra būtų kruopščiau apsvarstyta, nes šiuo atveju, regis, trūksta koordinavimo ir ryšio tarp atskirų frakcijų.

Holger Krahmer, *pranešėjas.* – (*DE*) Gerb. pirmininke, ponios ir ponai, čia galėčiau jums padėti ir netgi atkreipti dėmesį į paties Pirmininko priimtą sprendimą. Dabar balsuojame dėl 106, 139, 88 ir 89 pakeitimų. Pirmininkas pripažino 88 pakeitimą priimtinu. Visi balsavimo sąraše matote pastabą. Jeigu ne, apgailestauju, tačiau jums teks aiškintis su atsakingais asmenimis jūsų frakcijoje.

- Po balsavimo:

Chris Davies (ALDE). – Gerb. pirmininke, kai kuriuos pakeitimus, kuriuos pripažinote nepriimtinais, nepriimtinais pripažino ir Aplinkos, visuomenės sveikatos ir maisto saugos komiteto pirmininkas pagal išdėstymo nauja redakcija procedūrą. Šis Parlamentas neturi teisės pateikti teisės akto projekto. Jis gali tik pateiktą teisės akto projektą priimti arba atmesti. Man regis, taip, kaip mes išaiškinome išdėstymo nauja redakcija procedūrą, reiškia, kad "praradome savo vyriškumą". Ar galėtumėte pranešti Pirmininkui, kad jeigu šis Parlamentas siekia parodyti tikrąją savo galią, turime ją apsvarstyti iš naujo?

8.13. Europos privačiosios bendrovės statutas (A6-0044/2009, Klaus-Heiner Lehne) (balsavimas)

– Po balsavimo:

Zbigniew Zaleski (PPE-DE). – Gerb. pirmininke, mano nuomone, šios gražios aukštos technologijos įdiegimas šioje salėje buvo skirtas sutaupyti mūsų laikui ir didinti veiksmingumui. Juk žinote, kad gerbiu jūsų pirmininkavimo būdą, tačiau ar negalėtume apsieiti be išsamaus rezultatų pateikimo? Galite paskelbti "priimta" ar "nepriimta". To pakanka. Mes viską matome savo ekranuose.

8.14. 2010 m. biudžeto sudarymo procedūros gairės. III skirsnis – Komisija (A6-0111/2009, László Surján) (balsavimas)

Prieš balsavimą dėl 13 dalies:

László Surján, *pranešėjas*. – Gerb. pirmininke, susitaikymo vardan, norėčiau pateikti žodinį 13 dalies pakeitimą, kuris ką tik išplatintas. Tekstą siūlyčiau išdėstyti taip: "[...] taip pat vidaus saugumui, visų pirma sutelkiant dėmesį į kovą su terorizmu; imigraciją ir demografinius pokyčius [...]", o ne senąja redakcija: "[...] taip pat vidaus saugumui, kuris reiškia visų pirma kovą su terorizmu, imigraciją ir demografinius pokyčius [...]".

Prašyčiau Parlamento pritarti šiam žodiniam pakeitimui.

Anne E. Jensen (ALDE). – Gerb. pirmininke, balsavimui pateiktame tekste yra kablelis tarp "terorizmo" ir "imigracijos", nors susitarėme naudoti kabliataškį. To negalėjote išgirsti, L. Surjánui skaitant tekstą. Norėtume padėti kabliataškį tarp "terorizmo" ir "imigracijos".

(Žodinis pakeitimas buvo priimtas)

- Prieš balsavimą dėl 16 pakeitimo:

Hannes Swoboda, *PSE frakcijos vardu.* – (*DE*) Gerb. pirmininke, čia kalbame apie "dujų tiekimo maršrutų įvairovę", norėčiau pridėti "ir išteklių", nes:

Tai ne tik dujų tiekimo maršrutai, bet ir dujų išteklių, kuriuos reikėtų išskirti ir įtraukti į pakeitimą. Jeigu atmesite šį pakeitimą, jį reikėtų įtraukti į originalų tekstą.

László Surján, pranešėjas. – Gerb. pirmininke, neprieštarauju šiam žodiniam H. Swobodos pakeitimui, susijusiam su originaliu tekstu. Pasiūlymų pateikimo biuras man pranešė, kad šis pakeitimas galioja tik pataisai. Jeigu tai netiesa, aš pritariu šiam žodiniam pakeitimui kaip originalaus teksto daliai. Todėl besivadovaujantys mano patarimu balsuos prieš pirmąją dalį šiame penktajame balsavime, o paskui bus surengtas papildomas balsavimas, kuris neįtrauktas į balsavimo sąrašą, dėl šio žodinio pakeitimo, kurį palaikau.

Hannes Swoboda (PSE). – Gerb. pirmininke, žodinis pakeitimas taikomas abiem atvejais, tačiau žinau, kad PPE-DE frakcija balsuos kitaip balsavime dalimis, taigi pritariu, kad tai nieko nekeičia.

(Žodinis pakeitimas buvo priimtas)

László Surján (PPE-DE). – Gerb. pirmininke, mes nebalsavome dėl H. Swobodos žodinio pasiūlymo, taigi jeigu Parlamentas pageidauja pritarti jo žodiniam pakeitimui, turime balsuoti dėl to, ar tai vis dar galioja originaliam tekstui. Kitaip balsuosime keturis kartus ir jį atmesime, o tam reikia penkių balsavimų.

Pirmininkas. – Žodinis pakeitimas įtrauktas į pirmą iš keturių balsavimų. Taip nurodoma balsavimo sąraše. Jis neįtrauktas į pirmą balsavimą dalimis ir atmestas.

László Surján (PPE-DE). – Gerb. pirmininke, netiesa: vadovaudamiesi balsavimo sąrašu be žodinio pakeitimo balsavome dėl pirmos PSE frakcijos pakeitimo dalies, kuri buvo atmesta. Originaliame PSE frakcijos pakeitime H. Swoboda pasiūlė pridėti žodį "ištekliai". Aš nei pritariu, nei prieštarauju. Nesiskundžiu, jeigu PSE frakcija nesiskundžia. Tik noriu paaiškinti, kad, kiek žinau, žodžio "ištekliai" tekste nėra.

Pirmininkas. - Teisingai.

László Surján (PPE-DE). – Gerb. pirmininke, taigi vertétų balsuoti, ar tam pritariame, ar prieštaraujame.

Pirmininkas. – Ne. Aš paklausiau, ar yra prieštaravimų dėl žodinio pakeitimo. Prieštaravimų nebuvo, todėl jis sudarė pakeitimo dalį, dėl kurios buvo balsuota pirmajame vardiniame balsavime ir kuri buvo atmesta. Tai tokia padėtis.

- Prieš balsavima dėl 31 dalies:

László Surján (**PPE-DE**). – Gerb. pirmininke, tai labai paprasta. Siūlau pakeisti žodį "baimė" originaliame tekste žodžiu "susirūpinimas".

(Žodinis pakeitimas buvo priimtas)

8.15. 2010 m. biudžeto sudarymo procedūros gairės. I, II, IV, V, VI, VII, VIII ir IX skirsniai (A6-0057/2009, Vladimír Maňka) (balsavimas)

- Prieš balsavimą:

Christopher Beazley (PPE-DE). – Gerb. pirmininke, mums reikia padaryti pažangą, tačiau matau, kad vardinis balsavimas absurdiškai išplėstas. Paskutiniam pranešimui, dėl kurio turime balsuoti – Editos Herczog pranešimui – numatytas vardinis balsavimas dėl kiekvieno atskiro pakeitimo. Ar galėtume kreiptis į R. Corbettą ir kitus "šviesius protus", kad jie išrastų racionalią sistemą, ir mes galėtume eiti pietauti?

- 8.16. Azartinių lošimų internete patikimumas (A6-0064/2009, Christel Schaldemose) (balsavimas)
- 8.17. Maisto kokybės užtikrinimas, įskaitant standartų derinimą arba tarpusavio pripažinimą (A6-0088/2009, Maria Petre) (balsavimas)
- 8.18. 2006 ir 2007 m. konkurencijos politikos ataskaitos (A6-0011/2009, Jonathan Evans) (balsavimas)

8.19. Smulkiojo verslo aktas (A6-0074/2009, Edit Herczog) (balsavimas)

Prieš balsavimą dėl 8 dalies:

Alexander Alvaro (ALDE). – Gerb. pirmininke, tik norėjau pabrėžti – kadangi alkanas C. Beazley padarė pastabą dėl vardinio balsavimo - kad PPE-DE frakcija prašė atskirų vardinių balsavimų dėl tolesnio pranešimo. Tiek daug balsavimų tam pranešimui!

Pirmininkas. – Ir C. Beazley - labai pasišventęs PPE-DE frakcijos narys!

(Juokas)

Balsavimas baigtas.

9. Paaiškinimai dėl balsavimo

Žodiniai paaiškinimai dėl balsavimo

- Pranešimas: Klaus-Heiner Lehne (A6-0040/2009)

Daniel Hannan (NI). – Gerb. pirmininke, kaip keista, kad bet kokios krizės atveju šie Rūmai visuomet randa sprendimą – didesnę Europos integraciją. Daugelis nukentėjusių nuo pastaruosius šešis mėnesius mus blaškančių ekonomikos neramumų žmonių teigė, kad susiklosčiusią padėtį vertina kaip bauginančią ir galinčią atnešti skaudžių padarinių. Tačiau šis pranešimas rodo, kad šiuose Rūmuose ją matome kaip galimybę padidinti reguliavimą, suvienijimą ir suderinimą ES lygmeniu.

Problema ta, kad šį sprendimą priimantys žmonės nepatirs jo padarinių. Gyvendami savo rūmuose ir leisdami laiką kanceliarijose, apsupti motorizuotų palydų ir automobilių su samdomais vairuotojais, besimėgaudami oficialiais kviestiniais pietumis jie nemokės tos kainos, kurią, kaip šios ekonomikos politikos padarinį, turės sumokėti mūsų rinkėjai. Man be įrodymų aišku, kad į ekonomikos krizę turėtume reaguoti lanksčiau ir leisti šalims pritaikyti jų palūkanų normas prie jų poreikių. Deja, elgiamės visiškai priešingai.

- Pranešimas: Giusto Catania (A6-0050/2009)

Simon Busuttil (PPE-DE), – (*MT*) Balsavau už šį pranešimą, nes jame ypatingai pabrėžiama solidarumo svarba, būtent tai, kad bendra prieglobsčio politika turi būti grindžiama solidarumu. Tačiau norėčiau pabrėžti ir tai, kad į pranešimą įtraukta keletas pastraipų, su kuriomis negaliu sutikti ir dėl kurių, jei dėl kiekvienos būtume balsavę atskirai, būčiau balsavęs prieš. Ypač norėčiau pabrėžti asmens sulaikymo politikos klausimą. Manau, kad svarstydami prieglobsčio prašytojų sulaikymo klausimą turėtume būti itin atsargūs, nes tai nėra tiesiog sprendimas kartą ir visiems laikams nutraukti įkalinimą ar taikyti sulaikymą visiems be išimties. Šiuo atveju yra tam tikrų specifinių aplinkybių, todėl sulaikymo politikos taikymas yra ir visuomet bus labai svarbus.

Frank Vanhecke (NI). – (*NL*) Gerb. pirmininke, balsavau prieš G. Catanios pranešimą, nes visiškai nesutinku su neseniai Komisijos pateiktais pasiūlymais dėl prieglobsčio politikos, kuriuos šiame pranešime taip teigiamai vertina pranešėjas.

Baiminuosi, kad naujoji direktyva, suteiksianti prieglobsčio prašytojams geresnę prieigą prie darbo rinkos ir, be viso kito, sukursianti jiems tam tikrų nuolaidų, veiks kaip traukos veiksnys, panašus į kolektyvinių reguliavimo priemonių rinkinį, kurį įgyvendinome Ispanijoje, Olandijoje, Belgijoje bei Italijoje ir kurio padariniai buvo tiesiog pražūtingi.

Iš tikro norėčiau šiems Rūmams priminti, jog remiantis nesenų surašymų duomenimis, Europos Sąjungoje tebėra daugiau kaip 20 mln. bedarbių; galimas daiktas, dabar šis skaičius išaugo iki 25 mln. Tai reiškia, jog pritraukti dar daugiau prieglobsčio prašančių asmenų iš esmės reikštų savotišką kolektyvinę savižudybę. Be to, manau, kad visa ši sritis privalo likti išskirtinai valstybių narių kompetencija.

Philip Claeys (NI). – (*NL*) Gerb. pirmininke, balsavau prieš G. Catanios pranešimą, nes jame aiškiai atsispindi kraštutinis kairiojo sparno šališkumas, kuriuo siekiama bet kokią veiksmingą prieglobsčio valdymo sistemą paversti visiškai neįmanoma. Apsaugos nuo bet kokio piktnaudžiavimo egzistuojančiomis sistemomis priemonės galioja valstybių narių lygmeniu, ir, jei tai įmanoma, tvirtai apibrėžtos galiojančiuose teisės aktuose.

Vienas pavyzdys – apsimetėlių, nepilnamečiais vaikais kaip priemone leidimui gyventi gauti besinaudojančių prieglobsčio prašančių asmenų toleravimas. Kitas – priešinimasis uždarų priėmimo centrų, skirtų pabėgėlio statusui suteikti keliamų reikalavimų nesugebėjusiems atitikti ir nuo perdavimo besislapstantiems žmonėms, steigimui. Aišku, kad iš visų jėgų stengiamasi palengvinti esamų ir galimų nelegalių imigrantų gyvenimą.

Pranešėjas džiaugiasi, kad Teisingumo Teismas saugių šalių sąrašą laiko netinkamu, nors siekiant kontroliuoti pabėgėlių srautą toks sąrašas būtinas. Taip kairiojo sparno strategijos kūrėjai stengiasi pernelyg apkrauti visą sistemą ir bet kokį galimą jos veiksmingumą padaryti neįmanomu. Deja, ne to nori dauguma europiečių, todėl šis klausimas aiškiai atsispindės mūsų rinkimų kampanijoje.

Hubert Pirker (PPE-DE). – (*DE*) Gerb. pirmininke, pasisakau už tokią bendrą Europos Sąjungos prieglobsčio politiką, kuri leistų priimti greitus ir būtinus sprendimus. Po tokių savo žodžių negaliu palankiai vertinti šio pranešimo, nes į jį įtraukta keletas visiškai nepriimtinų aspektų, pvz.: pabėgėlių statuso apibrėžties išplėtimas už dabar jų statusą reglamentuojančios Ženevos konvencijos taikymo srities ribų, saugių trečiųjų šalių reglamento (dėl kurio pavyko pasiekti aiškų susitarimą) atsisakymas, priskyrimas Europos operatyvaus bendradarbiavimo prie Europos Sąjungos valstybių narių išorės sienų valdymo agentūrai (*Frontex*) tokių užduočių, su kuriomis ji neturi nieko bendro, leidimas prieglobsčio prašantiems asmenims laisvai pasirinkti šalį, atsakingą už prieglobsčio suteikimo svarstymo procedūrą – tai prieštarauja Dublino konvencijos nuostatoms, – ir paprastesnės prieigos prie darbo rinkos prieglobsčio prašytojams suteikimas. Norime greitų procedūrų, o ne prieglobsčio prašančių asmenų, kurie, galimas daiktas, po 14 dienų negavę pabėgėlio statuso vis tiek privalės palikti Europos Sąjungą, integracijos.

Apskritai plėtra Europos Sąjungoje vykdoma teisinga bendrosios politikos linkme, tačiau tai, kas buvo pasiūlyta šiame pranešime, duos visiškai priešingų rezultatų. Todėl balsavau prieš šį pranešimą.

Daniel Hannan (NI). – Gerb. pirmininke, vadinasi, Europos Sąjunga toliau vieną po kito atranda tautybės požymius ir savybes: teisinė sistema, bendros išorės sienos, o dabar – ir bendra politika, padėsianti nuspręsti, kam leidžiama kirsti tas sienas ir įsikurti Sąjungos teritorijoje. Vieną po kitos ji į savo kompetencijos ribas prisiėmė visas ypatybes, kurias tarptautinė teisė pripažįsta visiškai priklausančias valstybės statusui.

Norėjau pagirti jus, gerb. pirmininke, kad jums pirmininkaujant šio Parlamento nariai ant savo stalų gali pasistatyti mažas Tibeto vėliavėles, kaip padarė mano kaimynas. Jos – akivaizdus kontrastas prieš mus iškilusiems plakatams, pasirodžiusiems kai šiuose Rūmuose išdrįsome garsiai ištarti žodį "referendumas". Norėčiau paprašyti jūsų – nes žinau, kad jūs ir kiti šiuose Rūmuose esantys nariai domitės šia tema – apmąstyti veidmainystę, kai palankiai vertiname nacionalinį Tibeto apsisprendimą ir kartu neigiamai žiūrime į nacionalinę apsisprendimo teisę Europos Sąjungos viduje. Jei manote, kad sugretindamas autoritarinę Kiniją su Europos Sąjunga esu pernelyg radikalus, įrodykite, kad klystu ir leiskite žmonėms balsuoti referendumuose dėl sutarties, kaip esate prisižadėję. *Pactio Olisipiensis censenda est*!

- Pranešimas: Andreas Schwab (A6-0482/2008)

Mairead McGuinness (PPE-DE). – Gerb. pirmininke, kalbėsiu trumpai. Balsavau už šį pranešimą, nes bet kokia kelių eismo saugumą gerinanti iniciatyva turi būti vertinama palankiai.

Turiu papildomą klausimą. Airijoje nerimaujame dėl kelių eismo saugumo klausimų. Kai mūsų kelius prižiūri vietinės institucijos, juose nuolat įvyksta baisių tragedijų. Galbūt tai – klausimas, į kurį reikėtų pažvelgti iš Europos pozicijos ir pagal jos taikomus standartus.

James Nicholson (PPE-DE). – Gerb. pirmininke, visų pirma teigiamai vertinu pranešimą ir sveikinu pranešėją su puikiai atliktu darbu. Turiu pripažinti, jog labai retai man, Šiaurės Airijai atstovaujančiam nariui, daromas spaudimas, kad dėl ES direktyvos balsuočiau teigiamai. Tačiau šiuo atveju būtent taip nutiko, taigi, džiaugiuosi matydamas, kad šiandien balsuojant pranešimas išties vertinamas teigiamai. Bent kartą mano provincija išgirs gerų naujienų, kurių jai iš tikro reikia.

Didesnis saugumas ir aplinkosaugos požiūriu jautresni bei pažangūs sprendimai visada sveikintini. Tikiuosi, kad ateityje jie padės išsaugoti esamas šios srities darbo vietas bei galbūt sukurs naujų. Kol Europa yra suinteresuota, pozityviai nusiteikusi, pažangiai mąstanti, o ne statanti ekonomikai kliūtis, tol tokius sprendimus visi galime vertinti palankiai.

- Pranešimas: Holger Krahmer (A6-0046/2009)

Mairead McGuinness (PPE-DE). – Gerb. pirmininke, dėl visos šios painiavos, kilusios dėl senos ir naujos redakcijos, daugeliui Parlamento narių buvo labai sunku apsispręsti dėl balsavimo. Galiausiai balsuojat dėl

šio pranešimo susilaikiau, nes man ypatingą nerimą kelia su dirvožemiu susiję klausimai. Žemės ūkio ir kaimo plėtros komitetas nerimauja dėl dirvožemio direktyvos, ir šį klausimą būtina atidžiai išnagrinėti. Svarstydami su žemės ūkio klausimais susijusius pakeitimus apskritai padarėme pažangą, tačiau vietoj balsavimo "prieš" galiausiai nusprendžiau susilaikyti, nes šiame pranešime nagrinėjami aplinkos apsaugos, energijos gamybos ir teršalų išmetimo aspektai, kuriuos vertinu teigiamai.

Anja Weisgerber (PPE-DE). – (DE) Gerb. pirmininke, labai palankiai vertinu pagrindinį H. Krahmerio pranešimo aspektą – europinio apsaugos tinklo sukūrimą. Pranešimu siekiama nustatyti didžiausias išmetamųjų teršalų ribas, kurių valstybės narės privalės laikytis išduodamos leidimus stambioms pramonės gamykloms. Siūloma sistema palieka erdvės visoms pusėms elgtis lanksčiai ir taip suteikia vienodas galimybes. Tai sustabdys iki šiol kai kuriose valstybėse narėse paplitusį naudojimąsi išimtimis dėl infliacijos, todėl leis vienodomis sąlygomis konkuruoti visoje Europoje. Taip kartu Europos lygiu galėsime nustatyti aukštus standartus.

Tačiau norėčiau aiškiai pareikšti, jog griežtai atmetu reglamentą dėl dirvožemio apsaugos. Manau, kad reikėtų labiau atsižvelgti į subsidiarumo principą. Reglamentas dėl dirvožemio apsaugos neturi jokio tarpvalstybinio poveikio. Dirvožemio apsauga – ne tarpvalstybinis klausimas, todėl toliau laikausi savo nuomonės, jog reglamentuoti dirvožemio apsaugą valstybės narės gali pačios.

Pranešime taip pat bandoma slaptai pasinaudoti TIPK (taršos integruotos prevencijos ir kontrolės) direktyva ir taip pateikti svarstyti kai kurias direktyvos dėl dirvožemio apsaugos, kurios sėkmingai atsisakėme praeityje, dalis. Labai apgailestauju, kad mano pasiūlymai išbraukti atitinkamas dalis buvo atmesti itin nedidele balsų persvara, vienu atveju – tik šešių balsų. Todėl, nors ir labai palankiai vertinu Europos apsaugos tinklo sukūrimą, nusprendžiau balsuoti prieš visą šį pranešimą.

Neena Gill (PSE). – Gerb. pirmininke, nesu visiškai patenkinta šiuo pranešimu ir būdu, kaip jį šiandien nagrinėjame, tačiau nepaisant to, vis tiek balsavau už jį, nes manau, kad jis padės sumažinti biurokratiją. Pramonės įrenginiai akivaizdžiai išmeta didelę dalį Europos teršalų, tačiau sunkioji pramonė – viena varomųjų mūsų ekonomikos jėgų ir reikėtų paskatinti dėti visas pastangas, kad jos išmetami teršalai būtų ekologiškesni.

Šis klausimas – svarbiausias mano atstovaujamam Vakarų Midlandso regionui, kuriame, žvelgiant visos Jungtinės Karalystės mastu, pramonė išvystyta labiausiai. Integruota strategija – išties sveikintinas dalykas, tačiau pranešime nustatyti privalomieji nuostatai kelia nerimą. Man neramu, kad įgyvendinimo išlaidos gali būti tokios didžiulės, jog pakenks aplinkos apsaugos nuostatoms.

Turime patikrinti Europos apsaugos tinklą ir atidžiau pažvelgti į tokius svarstomus klausimus, kaip trąšų ir srutų naudojimas, kuris, mano manymu, nėra proporcingas aplinkos apsaugai teikiamai naudai.

Administracinė našta ir patiriamos išlaidos turi būti proporcingos aplinkos apsaugai teikiamai naudai, nes tokiu atveju susiklostys abipusiškai naudinga situacija, padėsianti verslo bendrovėms įvykdyti savo su aplinkos apsauga susijusius įsipareigojimus, reikšmingai paremsianti kovą su klimato kaita ir galėsianti pagerinti mano regiono jaunimo ir pagyvenusių žmonių sveikatos būklę.

James Nicholson (PPE-DE). – Gerb. pirmininke, balsavau prieš šį pranešimą. Nors jame galima rasti gerų minčių, galiausiai buvo peržengtos tam tikros ribos. Teigiamai vertinu Europos Sąjungos reglamentų supaprastinamą, tačiau nemanau, kad jie turėtų tapti labiau biurokratiški, sudėtingai pritaikomi ir nepalankūs pramonei.

Pastangos reglamentuoti žemės ūkį šiais teisės aktais man atrodo visiškai nepriimtinos; šiuo žingsniu peržengtos visos ribos. Šios pastangos turėtų būti atmestos. Dirvožemio apsaugos nustatymas – visiškai ne Europos Parlamento atsakomybė, ir negalima to primesti visai Europos Sąjungai. Šis klausimas turėtų priklausyti šalių vyriausybių atsakomybei.

Privalau paklausti, kodėl svarstant šį ypatingą klausimą nebuvo pasitarta su Žemės ūkio komitetu. Negalite pateikti svarstyti neigiamą poveikį sukeliantį reglamentą, dėl kurio kiaulių ir paukščių augintojai bus priversti pasitraukti iš verslo. Tiesa ta, kad Europoje priimame reglamentus ir suvaržome Europos gamybą, tačiau tuo pat metu leidžiame į Europos Sąjungą importuoti prekes ir produktus, pagamintus nesilaikant Europoje galiojančių standartų. Negaliu tam pritarti.

Richard Corbett (PSE). – Gerb. pirmininke, dėl naujos redakcijos procedūros kilo šiek tiek nesutarimų, ir šiomis aplinkybėmis buvo paminėtas mano vardas. Pirmiausia norėčiau atkreipti dėmesį, jog įtraukti šį klausimą į darbo tvarkos taisykles pasiūlė pranešėja Marylène Renault, o ne aš.

Galbūt reikėtų trumpai paaiškinti teisingus veiksmus, kurių ėmėsi Parlamento pirmininkas. Dažnai svarstome teisės aktų dalis, 15-tą, 16-tą ar 17-tą kartą iš dalies keičiančius kai kurias galiojančias teisės aktų dalis. Tai labai sudėtinga žmonėms, dirbantiems su šiais teisės aktais. Todėl deramai pradėjome procedūrą dėl tokių teisės aktų kodifikavimo – sudėjome juos į vieną lengvai skaitomą ir paprastai tvarkomą dokumentą. Dažnai taip elgdavomės ir anksčiau ir, kadangi tai nekeičia klausimo esmės, taikėme supaprastinti procedūrą.

Tačiau kai kalba pasisuka apie naują redakciją, susiduriame su sunkumais. Štai Komisija pateikia pasiūlymą pakeisti vieną galiojančių teisės aktų paketo dalį ir paprasčiausiai kodifikuoti likusius nekeičiant viso paketo. Laisva valia apribojome savo galimybes pateikti svarstymui tik tų aspektų esmės pakeitimus, kuriuos Komisija siūlo pakeisti, ir netaikyti kodifikacijos procedūros likusiai teisės aktų daliai kaip galimybės atnaujinti esmės svarstymą. Galbūt turėtume taip elgtis (kaip pasiūlė vienas mūsų kolegų), tačiau tada kiltų problema dėl vadovavimosi Sutartimi: kaip nustatyti teisės imtis iniciatyvos ribas tarp mūsų ir Komisijos. Nekyla abejonių, kad šis klausimas nėra tas, kurio atžvilgiu kolegos buvo teisūs reikšdami nepasitenkinimą pirmininko veiksmais. Vadovaujantis galiojančiomis darbo tvarkos taisyklėmis – kurias nustatėme sau šiame Parlamente ir kurias patvirtino absoliuti mūsų narių dauguma – buvo vykdoma teisinga procedūra.

* *

Jim Allister (NI). – Gerb. pirmininke, balsavau prieš šį pranešimą dėl jame išreikštų ketinimų be jokio reikalo apkrauti žemės ūkį didžiule reglamentų našta, kurią jis patirtų įgyvendinus pranešimo pasiūlymus. Neseniai buvau susitikęs su keliais mano rinkimų apygardos gamintojais. Mačiau privalomų dokumentų, kuriais apkrautas konkretus gamintojas, kiekį, nes gamintojas jau patenka į šio reglamento taikymo sferą. Baisu net pagalvoti, kas nutiks eiliniams itin mažos gamybos apimties gamintojams, kai jie bus taip pat apkrauti šia milžiniška ir visiškai nereikalinga reglamento našta.

Manau, kad šis pranešimas veda visiškai klaidinga linkme ir jaučiuosi mažų mažiausiai laimingas, kad buvau čia ir balsavau prieš jį.

- Pranešimai: László Surján (A6-0111/2009), Vladimír Maňka (A6-0057/2009)

Christopher Heaton-Harris (PPE-DE). – Gerb. pirmininke, neprašiau leisti paaiškinti dėl balsavimo dėl V. Maňkos pranešimo, nes šie du pranešimai nagrinėja kokį biudžetą sudarysime kitiems metams, taigi savo paaiškinimą norėjau suderinti su paaiškinimu dėl balsavimo dėl L. Surjáno pranešimo. Kitais metais manęs čia nebebus; nebebus nuo birželio mėn. Žinau, kad dėl šio klausimo kitoje Rūmų pusėje kilo didžiulis susirūpinimas.

Norėčiau įvardyti keletą pagrindinių taisyklių, kurios šiuose pranešimuose buvo iki šiol ignoruojamos. Atsižvelgus į kilusias didžiules problemas dėl to, kur šiuo metu išleidžiami Europos mokesčių mokėtojų pinigai, turėtume atidžiau stebėti, kiek lėšų skiriama nevyriausybinėms organizacijoms ir agentūroms. Kaip pavyzdį pateiksiu Europos Pagrindinių teisių agentūrą, kurios veiklą šiuo metu tiria Europos kovos su sukčiavimu tarnyba (OLAF).

Bendrais bruožais nusakant, galbūt didžiulio ekonominio nuosmukio ir sunkių išmėginimų laikais turėtume atsigręžti į save ir apkarpyti savo biudžetą, kad taip galėtume daugiau pinigų grąžinti nacionaliniams valstybių iždams, kuriems jų beviltiškai reikia ir kuriuose jaučiama didžiulė įtampa. Ir būtent šiuo metu, kai visuose viso pasaulio verslo sektoriuose ir vyriausybių ministerijose užimtumo srityje priimami svarbūs – kone nelogiški – sprendimai, šiame Parlamente turėdami tik po vieną vietą turėtume rimtai susirūpinti.

Koenraad Dillen (NI). – (*NL*) Gerb. pirmininke, balsavau prieš šį pranešimą. Nors, manau, sveikintina tai, kad nelegali imigracija ir kova su terorizmu pranešime įvardyti prioritetais ir kad šie Rūmai pagaliau ėmė raginti Komisiją atidžiai stebėti, kaip ES fondų lėšos panaudojamos Kosove ir Balkanų valstybėse, apmaudu, kad turint omenyje, jog skubota plėtra apims ir Bulgariją su Rumunija, nesiūloma jokių su šiuo klausimu susijusių veiksmų ir nenustatomos jokios sąlygos.

Tarp kitko, mano frakcija pasisako už plėtros sustabdymą po Kroatijos įstojimo. Grįžtant prie pranešimo, – kaip buvo ką tik paminėta – kodėl šie Rūmai bent kartą nepasivargina panaikinti keleto iš daugybės nereikalingų nevyriausybinių organizacijų ir Europos agentūrų, kurios nepaklūsta jokiai demokratinei

kontrolei, dažnai pernelyg plačiai suvokia savo įgaliojimus ir ragina Europos mokesčių mokėtojus perniek skirti joms pinigų?

Philip Claeys (NI). – (*NL*) Gerb. pirmininke, puiku, kad Parlamente pabrėžiamos vienodos galimybės visiems šių Rūmų nariams naudotis vertimo paslaugomis. Parlamentas privalo tapti daugiakalbiu. Be abejonių galima teigti, kad asmenų, kuriuos samdo subrangovų organizacijos, darbo sąlygos turi atitikti kalbos normas.

Kita vertus, viename pranešimo skyriuje apie pastatus šie Rūmai užsimiršo užimti aiškią poziciją dėl kartą per mėnesį į Strasbūrą keliaujančio cirko, kuris per metus kainuoja apytiksliai 200 mln. EUR. Tai nėra gera žinia Europos piliečiams, mokesčių mokėtojams, todėl balsavau prieš šį pranešimą.

Richard Corbett (PSE). – Gerb. pirmininke, ar galėčiau dviejų balsavimų dėl biudžeto kontekste atkreipti dėmesį į vieną daugeliui žmonių rūpintį klausimą: kokią mokesčių paskatą šiais ekonomikos krizės laikais gali suteikti Europos Sąjungos biudžetas? Atsakymas: labai mažą. Visas Europos Sąjungos biudžetas siekia mažiau nei 1 proc. bendrojo vidaus produkto (BVP), be to, ši BVP proporcija per pastaruosius metus tik prastėjo. Makroekonomikos terminais kalbant, šis biudžetas – labai mažas, o tai daugelis euroskeptikų prisimins ilgai.

Kita vertus, biudžetas gali turėti didžiulę struktūrinę reikšmę ir padėti palaipsniui gerinti Europos ekonomikos struktūrą. Kalbant apie tyrimus ir taikomąją veiklą, kai kuriais regioninių fondų išlaidų ir socialinių išlaidų aspektais galime padėti savo ekonomikai pasiruošti atsigauti.

Džiaugiuosi, kad šie aspektai biudžete palaipsniui atsispindi vis labiau, o žemės ūkio ir kitų sričių prerogatyva mažėja. Vis dėlto manau, kad šios tendencijos vystymasis turi būti paspartintas, o mes turime daug sparčiau nukreipti turimus išteklius ta linkme, kuria jie gali turėti įtakos išties reikšmingiems skirtumams.

- Pranešimas: Christel Schaldemose (A6-0064/2009)

Simon Busuttil (PPE-DE), – (MT) Balsavau už alternatyvų pasiūlymą dėl šio pranešimo, tačiau susilaikiau per balsavimą dėl pagrindinio pasiūlymo. Nekyla abejonių, kad interneto azartinių lošimų sektoriaus vientisumas nepaprastai svarbus. Privalome užtikrinti, kad sugebėsime apsiginti nuo visos jam pakenkti galinčios nusikalstamos veikos. Tačiau tai nereiškia, kad turime imtis protekcionizmo. Turime atminti, kad laisvė teikti paslaugas Europos Sąjungoje – pagrindinis pripažintas Sąjungos principas, todėl neturėtume griebtis protekcionizmo. Be to, atsižvelgiant į tai, kad kalbame apie interneto azartinius lošimus, faktas, jog internete yra apsaugos priemonių, kuriomis galime pasitikėti, pvz., įsipareigojimas prieš pradedant žaisti užsiregistruoti, tam tikros galimai nesąžiningos veiklos susekimas ar naudojamų kreditinių kortelių identifikacija, grupė – nieko vertas. Todėl vientisumui turime sakyti "taip", o protekcionizmui – "ne".

Zuzana Roithová (PPE-DE). – (*CS*) Gerb. Parlamento nariai, interneto azartinių lošimų augimas – naujas šalių sienų nepripažįstantis reiškinys, sukeliantis neigiamų padarinių, kuriuos turime nedelsiant spręsti remdamiesi bendru ES pagrindu ir stengtis veiksmingai apsaugoti vaikus bei jaunimą. Valstybės narės turi kiek įmanoma greičiau nustatyti bendrą reglamentų dėl išmokų rinkinį, į kurį įtrauktų tapatybės ir amžiaus patikrinimą. Pagrindinis klausimas, žinoma, – prevencija, todėl primygtinai siūlau visoje Europoje uždrausti į jaunus žmones orientuotas azartinių lošimų reklamas, kaip tokie draudimai galioja alkoholio ir tabako produktams. Taip pat privalome stebėti kitus neigiamus šios pramogų industrijos šakos padarinius, įskaitant pinigų plovimą bei organizuotą nusikalstamumą. Kol šie klausimai neišspręsti, iš esmės esu nusistačiusi prieš laisvąją rinką.

Carlo Fatuzzo (PPE-DE). – (IT) Gerb. pirmininke, nebuvau tikras, kaip turėčiau balsuoti dėl C. Schaldemose pranešimo dėl interneto azartinių lošimų paslaugų vientisumo, todėl pasiteiravau savo atstovaujamų pensininkų nuomonės. Vakar susitikau su į pensiją išėjusiu buvusiu meistru vardu Ugo Rossi. Jis man pasakė: "O, interneto azartiniai lošimai, netekau 10 000 EUR". Truputį vėliau susitikau su į pensiją išėjusia moterimi vardu Lucia Annone. Ji pasakė: "Nekalbėkit man apie interneto azartinius lošimus, per juos praradau 100 000 EUR". Tačiau balsuoti apsisprendžiau tada, kai netgi mano motina, kuriai šiuo metu – 94 metai, pasakė: "Davei man kompiuterį, ir pralošiau visą 2009 m. kovo mėn. pensiją – 450 EUR". Taigi, ne, gerb. pirmininke, apsisprendžiau, kad norint protestuoti prieš azartinius lošimus ir siekiant juos išnaikinti visoje Europoje, turiu balsuoti prieš šį pranešimą.

Miroslav Mikolášik (PPE-DE). – Gerb. pirmininke, interneto azartinių lošimų atveju turi būti priimti aiškūs ir nedviprasmiški įstatymai, kurie ribotų, kontroliuotų ir nustatytų atsakomybę už beveik 3 mlrd. EUR vertės iš azartinių lošimų rinkos gautas bendrąsias metines pajamas. Tačiau, anot C. Schaldemose, tie 3 mlrd. EUR sudaro tik 5 proc. visos Europos Sąjungos azartinių lošimų rinkos.

Todėl šios pramonės svarba ir įtaka – akivaizdžios, kaip ir jos keliami pavojai. Azartiniai lošimai dažnai ne be pagrindo siejami su tarptautinio lygmens nusikaltimais bei su tarptautinėmis azartinių lošimų grupuotėmis, kurias internete žymiai lengviau valdyti taip sukeliant grėsmę atskirų tautų įstatymams ir nuslepiant šalių suverenitetui kylantį pavojų.

Taip pat labai svarbu atkreipti dėmesį į neigiamus azartinių lošimų sveikatai sukeliamus padarinius. Būdamas gydytoju puikiai žinau visas žalingas poreikį ar priklausomybę sukeliančių azartinių lošimų ypatybes. Tai – ne tie klausimai, kurių Europos Parlamentas galėtų sau leisti neįvertinti.

Kai kalbame apie kovą su sukčiavimu ir nusikalstamomis veikomis bei finansinių ir sveikatos klausimų sprendimą interneto azartinių lošimų srityje, raginu Europos Parlamentą pakartotinai balsuoti dėl vis geresnių ateities sprendimų.

Christopher Heaton-Harris (PPE-DE). – Gerb. pirmininke, dėl šio pranešimo balsavau taip pat, kaip ir S. Busuttil. Man nedavė ramybės argumentavimo lygis. Iš tikrųjų, kvailos per šias diskusijas išsakytos mintys, kurių pavyzdžiu galima įvardyti ką tik išėjusio kolegos C. Fatuzzo nuomonę – tiesiog neįtikėtinos. Visiška nesąmonė, kad visame žemyne turime uždrausti interneto azartinius lošimus tik todėl, kad trys seni žmonės niekieno neverčiami neteko šiek tiek pinigų.

Šios diskusijos atskleidė daugybę valstybių narių skirtumų. Jose nebuvo jokio atvirumo. Vidaus rinkos ir vartotojų apsaugos komitetas užsakė atlikti tyrimą, kurio rezultatai parodė, jog interneto azartiniai lošimai nesukelia jokių kenksmingesnių padarinių už įprastus nacionalinės loterijos organizuojamus žaidimus. Buvo viena priimtina dalis – tai dalis apie sąžiningos grąžos užtikrinamą sporto vientisumą. Deja, šios diskusijos, užuot suartinusios interneto azartinių lošimų dalyvius ir sporto sritį valdančius organus bei padėjusios surasti bendrą klausimo sprendimą, juos dar labiau vienus nuo kitų atitolino. Jos akivaizdžiai įrodė poreikį įkurti tam tikrą forumą, kuriame dvi anksčiau minėtos grupės galėtų susirinkti ir aptarti šį klausimą. Deja, akivaizdu, kad ta vieta – ne čia.

Syed Kamall (PPE-DE). – Gerb. pirmininke, visi žinome, kad azartiniai lošimai – labai daug emocijų kelianti tema. Tik paklausykite prieš mane pasakytų kalbų. Yra manančių, jog azartiniai lošimai – velnio sumanymas, ir kad visi jais užsiimantys užsitarnavo degti pragaro liepsnose bei nusipelno visų savo patirtų praradimų šiame ir pomirtiniame gyvenimuose. Tai – itin kraštutinis požiūris, tačiau jei pažvelgsite į kai kurias šiame pranešime naudojamas formuluotes – skaidraus visuomenės ir vartotojų interesus ginančio sektoriaus, kovos su sukčiavimu ir kitomis nuskalstamomis veikomis, žalos vartotojams prevencijos klausimus – kalbant apie interneto azartinius lošimus (nors ir nuosaikiau) išreiškiami tokie patys jausmai.

Tačiau apsvarstykime ir šio pranešimo veidmainystes. Jame apie interneto azartinius lošimus kalbama kaip apie neigiamą ir žalą darančią veiklą, tačiau nei žodžiu neužsimenama apie už emocionalios kalbos besislepiančias ir taip privačius novatoriškus konkurentus išstumti besistengiančias valstybines monopolijas. Per šias diskusijas būkime atviri ir pripažinkime, apie ką eina kalba. O kalba eina apie valstybinių monopolijų palaikymą; visi žinome, kur link tai veda – būtent link vergijos.

- Pranešimas: Maria Petre (A6-0088/2009)

Jim Allister (NI). – Maisto produktų kokybė – ne Europos siekiamybė; ji turi likti realybe. Tačiau maisto produktų gamyba reikalauja teisingos bei konkurencingos grąžos. Mūsų žemės ūkio gamintojai turi uždirbti pakankamai, kad galėtų padengti papildomas išlaidas, patiriamas dėl ES keliamų maisto saugos, gyvūnų gerovės ir aplinkosaugos reikalavimų. Kai susiduriame su pigių ir žemesnių standartų laikantis pagamintų produktų importu, kokybės suteikiamas konkurencinis privalumas dažniausiai nėra pakankamas, todėl reikia, kad užtikrinant mūsų gamintojų konkurencingumą bendrosios žemės ūkio politikos fondai vaidintų svarbų vaidmenį. Tai turėtų būti *quid pro quo*, atitinkantys didžiules ES reglamento sąlygotas išlaidas.

Labai apgailestauju dėl besitęsiančio gamintojų išnaudojimo, kurį jie patiria iš Europos maisto produktų rinkoje dominuojančių didžiųjų prekybos centrų pusės. Jų piktnaudžiavimas dominuojančia padėtimi tebesitęsia, o gamintojai toliau nuolat išnaudojami ir verčiami sumokėti net už jų reklamos išlaidas.

- Pranešimas: Jonathan Evans (A6-0011/2009)

Syed Kamall (PPE-DE). – Gerb. pirmininke, dėkoju už suteiktą galimybę paaiškinti savo balsavimą. Neturėtumėte nustebti, kad iš tikro balsavau už šį pranešimą, atsižvelgiant į tai, jog jo autorius – puikus mano kolega britas konservatorius.

Šiais ekonominių sunkumų laikais turėtume vengti raginimų griebtis didesnio protekcionizmo bei reikalavimų laikinai nutraukti įprastų savo konkurencijos taisyklių taikymą ir valstybės pagalbos teikimą. Matome, kaip griebtis protekcionizmo ragina prezidentas N. Sarkozy įrodinėdamas, jog mokesčių mokėtojų pinigai turėtų būti panaudoti Prancūzijos automobilių pramonei apsaugoti. Panašius taikomos paramos paketus matome Amerikoje. Mane sudomino neseniai viename automobilių gamintojų bendrovių remiamame Amerikos žurnale pasirodęs skelbimas, kuriame buvo teigiama: "Nenorėjote pirkti mūsų gaminamų automobilių – vis tiek atimsime jūsų pinigus pasinaudodami mokesčių mokėtojų pinigais, skirtais neleisti mūsų bendrovėms išnykti". Panašu, kad būtent tai ir vyksta. Dabar atmetame valstybės pagalbai gauti taikomas taisykles ir palaikome galbūt ateityje žlugsiančias bendroves, nes įmonės nesiūlė tokių prekių ir paslaugų, kurias norėjo pirkti vartotojai. Suprantame darbo vietų svarbą, tačiau būkime tikri, jog priimame tinkamus ekonominius sprendimus.

- Pranešimas Edit Herczog (A6-0074/2009)

Zuzana Roithová (PPE-DE). – (CS) Gerb. pirmininke, deja, mažosios ir vidutinės įmonės (MVĮ) vis dar nesudaro ekonomikos pagrindo, ypač naujosiose valstybėse narėse. Jos – tam tikro užimtumo garantijos laipsnio viltis. Žinoma, reikia lankstesnių darbo teisės įstatymų, leisiančių smulkiajam verslui lanksčiau reaguoti į naujus poreikius ir, atsižvelgiant į naujus tikslus, paprasčiau atlyginti specialistams už jų atliktą darbą. Turime supaprastinti naujų įmonių steigimą, o kartu – ir jų likvidavimą. Visų svarbiausia – reikia ne tik padėti lengviau gauti kreditus, bet ir užtikrinti galimybę naudotis įmanomomis finansinių Europos fondų lėšomis. Tą puikiai žinome. Per pastaruosius penkerius metus čia, Europos Parlamente, atlikome didžiulį darbą, tačiau dabar valstybės narės, užuot apie tai tik kalbėjusios, privalo rimtai įvertinti visus pasiūlymus bei praktiškai juos įgyvendinti. Dabar, krizės laikotarpiu, tapo visiškai aišku, kas šioje srityje liko nepadaryta, ypač naujųjų valstybių narių. Balsavau už E. Herczog pranešimą, tačiau jo pasiūlymų įgyvendinimas bus beprasmiškas, jei valstybės narės nenorės dirbti.

Milan Gal'a (PPE-DE). – (*SK*) Gerb. pirmininke, balsavau už E. Herczog pranešimą. Europos Sąjungoje turime 23 mln. mažųjų ir vidutinių įmonių. Jos sudaro beveik 99 proc. visų įmonių ir aprūpina darbo vietomis daugiau nei 100 mln. ES piliečių. Todėl per šią krizę jos vaidina lemiamą vaidmenį užtikrinant ekonomikos augimą, socialinę sanglaudą ir ypač darbo vietų kūrimą. MVĮ – dinamiškos ir turi didžiausias galimybes augti bei diegti naujoves, taigi, reikšmingai prisideda prie Lisabonos tikslų įgyvendinimo.

Kreditai ir paskolos – svarbiausi Europos MVĮ finansavimo šaltiniai. Tai, kad MVĮ paprastai laikomos didesnę riziką turinčiomis įmonėmis, apsunkina jų galimybes gauti finansavimą. Privalu sudaryti MVĮ palankias sąlygas pasiekti finansavimo šaltinius tiek paskolų, tiek ES fondų formomis ir taip užtikrinti ilgalaikį jų verslo tvarumą.

Neena Gill (PSE). – Gerb. pirmininke, palaikiau šį pranešimą, nes, kaip jau girdėjome, smulkusis verslas mūsų ekonomikoje atlieka labai svarbų vaidmenį. Daugybė valstybių narių savo ekonomikos atsigavimo planuose pabrėžia svarbų smulkiojo verslo vaidmenį, galintį išvesti mus iš susiklosčiusios krizės.

99,2 proc. mano regiono įmonių samdo mažiau nei 49 žmones. Palyginti su bet kuriuo kitu Jungtinės Karalystės regionu, Vakarų Midlandse įsikūrusių mažųjų įmonių skaičius – didžiausias. Jei tik bus tinkamai atsižvelgta į valstybių narių gebėjimus tokios srityse kaip kolektyvinių derybų teisės, šis pranešimas užtikrins, kad visų pirma galvosime apie mažiausius.

Ypač palankiai vertinu tai, kad šiame pranešime ypatingai pabrėžiami sunkumai, su kuriais smulkusis verslas susiduria norėdamas gauti kreditus, ir švietimui, mokymui bei – svarbiausia – moksliniams tyrinėjimams skirtas laikas bei ištekliai. Kuo toliau, tuo labiau smulkiojo verslo atžvilgiu valstybių sienos praranda savo reikšmę, nes jis turi vis daugiau prekybinių reikalų su partneriais visoje Europoje. Tačiau smulkiajam verslui sudarant tarptautinės prekybos sandorius privalome jį apsaugoti pasitelkdami priemones, numatytas mano pranešime dėl skolininkų turto išieškojimo.

ES taip pat tenka pagrindinis vaidmuo užtikrinant, kad MVĮ gautų finansavimą. Tai reiškia, kad turime užtikrinti ne banko teikiamų mikrokreditų prieinamumą. Tai įgyvendinti galime ne imdami pinigus iš mokesčių mokėtojų, o pasinaudodami struktūriniais fondais ir plėtodami mikrokreditus teikiančių institucijų veiklą. Ši iniciatyva gali pažaboti nedarbą ir atgaivinti mūsų ekonomiką.

Gary Titley (PSE). – Gerb. pirmininke, palankiai vertinu ši pranešimą su keliomis nežymiomis išlygomis. Iš mano kolegės N. Gill sužinojome, koks svarbus mūsų ekonomikai smulkusis verslas ir kokius didžiausius šių laikų sunkumų smūgius jam tenka atlaikyti. Problema ta, kad Europos Sąjunga išimtinai susitelkusi ties stambiuoju kapitalu, tiek kalbant apie įstatymų leidybą, tiek apie prieigą prie rinkų ar finansavimo.

Dažnai kalbame apie geresnį reguliavimą, tačiau iš išties mums reikia proporcingumo. Turime užtikrinti, kad mūsų teisės aktai būtų proporcingi mūsų sprendžiamoms problemoms, o ypač – TIPK (taršos integruotos prevencijos ir kontrolės) direktyvos, apie kurią šiandien kalbėjome, nuostatoms. Ji taikytina stambiojo kapitalo įmonėms, o ne mažosioms. Turime į tai atsižvelgti.

Teigiamai vertinu tokias iniciatyvas, kaip Bendrų veiksmų mikrofinansų institucijoms Europoje remti (angl. JASMINE) iniciatyva, kurios, mano manymu, nukreipia mūsų veiksmus tinkama linkme, tačiau turime atsižvelgti į finansavimą, galimybes patekti į rinką, teisės aktus ir turėti omenyje specifinius smulkiojo verslo poreikius.

Leiskite paprašyti vieno ypatingo dalyko: turime bendrąją rinką, tačiau neturime bendro Bendrijos patento. Metų metus ketinome jį parengti. Apmaudu, kad negalime išspręsti šios problemos. Bendrijos patentas galėtų labai padėti Europos Sąjungos verslui. Imkimės veiksmų.

Christopher Heaton-Harris (PPE-DE). – Gerb. pirmininke, norėčiau padėkoti vertėjams už tai, kad pasiliko su mumis, nes jie neturėjo pasirinkimo eiti ar neiti pietauti galimybės, kuria anksčiau pasinaudojo C. Beazley.

Turėčiau paaiškinti, kad priklausyti didžiulei frakcijai nėra taip paprasta, kaip atrodo. Jei jūsų nuomonė nesutampa su didžiosios frakcijos nuomone, jei nesileidžiate į dramatiškus kompromisus dėl savo užimamos pozicijos arba jei nesibaigiančiuose nuobodžiuose ir protą bukinančiuose posėdžiuose nesileidžiate niekinamas, labai sudėtinga per svarbiausias diskusijas gauti pasisakymų laiko. Būtent todėl tokiems žmonėms, kaip aš, paaiškinimai dėl balsavimo – labai svarbūs.

Manau, kad bendrais bruožais turėčiau teigiamai vertinti Smulkiojo verslo aktą ar bet kokias pastangas, reikalingas smulkiojo verslo poreikiams pripažinti. Iš tikro, kai vadovavau mažai nuosavai įmonei, galiojo ypač blogas reguliavimas, todėl pirmiausia pasukau į politiką – kad pakeisčiau vieną konkretų dalyką.

Tačiau esu tikras, kad bet kokia šiuose Rūmuose kilusi reguliavimo iniciatyva padės sukurti daugiau mažųjų įmonių. Deja, šios mažosios įmonės šiuo metu linkusios būti stambiuoju kapitalu, kuris, apkrautas daugybe jūsų Europos reglamentų, palaipsniui virsta mažomis mažai žmonių samdančiomis įmonėmis. Dėl reguliavimo jos mažina savo apyvartą, taigi mūsų žemyne nyksta darbo vietos. Šiuose Rūmuose turime būti itin atidūs, kad skatindami asmenis kurti naujas įmones skatintume juos kurti naujas darbo vietas čia, o ne perkelti gamybą ir kartu darbo vietas į kitus žemynus. Mūsų reguliavimas jas naikina.

Syed Kamall (PPE-DE). – Gerb. pirmininke, kaip ir anksčiau pasisakęs Parlamento narys, norėčiau padėkoti visiems atidžiai mūsų kalbų besiklausiusiems vertėjams. Esu tikras, kad jos jums teikia kur kas mažesnį malonumą, nei mums.

Dėl tam tikrų ne visiškai suprantamų priežasčių vadovaujuosi dviem elgesio principais: "Kas maža – gražu" ir "Dydis neturi reikšmės". Atstovauju Londonui – mano manymu, nuostabiausiam viso pasaulio miestui, nuostabiausios pasaulio šalies sostinei. Nors ir nebeturime savo vadinamosios kaminų pramonės, kūrybiniame ir mados pramonės sektoriuose plėtojame mažų, naujoviškų įmonių verslus bei nuolat besiplečiančiose srityse kuriame naujas darbo vietas.

Kaip sakė anksčiau kalbėjęs Parlamento narys, panašu, kad daugeliu Europos reglamentų siekiama padėti verslui, tačiau labai dažnai šis reguliavimas tampa stambių verslo įmonių, siekiančių smulkiąsias laikyti nuošalyje, lobizmo rezultatu. Prieš kelerius metus pietavau su vienos itin stambios verslo įmonės atstovais, kurie smulkiąsias įmones apibūdino kaip išlaikytines. Tokį požiūrį turime stengtis įveikti. Taip pat turime padėti smulkiajam verslui lengviau sudaryti viešojo pirkimo sutartis ir geriau konkuruoti su stambiomis įmonėmis, tačiau, be visa ko, dabartiniais kreditų trūkumo laikais privalome užtikrinti, kad šios perspektyvios įmonės Europos Sąjungoje toliau augs bei kurs gerovę ir darbo vietas.

Raštiški paaiškinimai dėl balsavimo

- Pranešimas: Paolo Costa (A6-0049/2009)

Luca Romagnoli (NI), *raštu.* – (*IT*) Gerb. pirmininke, balsavau už P. Costos pranešimą dėl tam tikrų galiojančių valstybių narių ir Armėnijos dvišalių susitarimų dėl oro susisiekimo paslaugų nuostatų pakeitimo. Manau, kad siekiant išvengti diskriminacijos tarp Bendrijos oro vežėjų ir Europos ekonominės erdvės bei Šveicarijos oro vežėjų, turi būti įtrauktas paskyrimų straipsnis. Be to, teigiamai vertinu į 5-tą straipsnį įtrauktą pakeitimą dėl oro susisiekimo tarifų, pagal kurį oro vežėjai tiktai Bendrijos teritorijoje vykdomam vežimui taikys pagal Bendrijos teisę nustatytus tarifus. Manau, kad supaprastinus biurokratines procedūras ir išsprendus teisines

kolizijas, paprastai atsirandančias tokiais atvejais, kai tuo pat metu galioja ir Bendrijos reglamentas, ir dvišaliai susitarimai, šie pakeitimai bus naudingi ir oro susisiekimo paslaugų sektoriaus operatoriams, ir piliečiams.

- Pranešimas: Paolo Costa (A6-0059/2009)

Glyn Ford (PSE), *raštu*. – Suprantu, kad P. Costos pranešime sprendžiami techniniai oro susisiekimo paslaugų tarp Sąjungos ir Izraelio aspektai. Vis dėlto balsavau prieš šį pranešimą. Net jei ir nėra jokio organizacijos "Hamas" kovotojų į Izraelio gyvenvietes paleistos raketų atakos pateisinimo ir galima suprasti, kad Izraelis priešinasi, tai – mano protesto prieš nežmoniškus Izraelio vyriausybės veiksmus Gazos ruože ženklas.

Problema ta, kad pastarasis įsiveržimas į Gazos ruožą buvo visiškai neproporcingas ir didžia dalimi nesirenkantis aukų. Nekaltų Palestinos vyrų, moterų ir vaikų skaičius šimtus kartų viršijo Izraelio armijos aukų skaičių.

Bogusław Liberadzki (PSE), *raštu.* – (*PL*) Balsuoju už pranešimą dėl EB ir Izraelio susitarimo dėl tam tikrų oro susisiekimo paslaugų aspektų. Sutinku su pranešėjo pasiūlymu susitarimą pasirašyti.

Manau, kad šiuo metu galiojančių dvišalių susitarimų pakeitimai dėl paskyrimų, aviacinių degalų apmokestinimo ir kainodaros straipsnių – tinkami. Tikiuosi, kad abipusis pasitikėjimas kitos šalies sistemomis padės įgyvendinti šį susitarimą.

Luca Romagnoli (NI), *raštu*. – (*IT*) Gerb. pirmininke, balsavau už P. Costos pranešimą dėl Europos bendrijos ir Izraelio susitarimo dėl tam tikrų oro susisiekimo paslaugų aspektų. Sutinku su pranešėju, kad tam tikrų paslaugų, pvz., oro susisiekimo atžvilgiu turėtų būti sustiprintas ekonominis bendradarbiavimas su Izraeliu siekiant ne tik abipusės naudos, bet ir teigiamų visos aplinkinės srities užsienio politikos rezultatų. Pats esu pranešimo dėl bendros aviacijos bazės su Izraeliu kūrimo pagal Komisijos pasiūlymą dėl visuotinio susitarimo dėl aviacijos su šiuo svarbiu Europos Sąjungos partneriu Viduriniuosiuose Rytuose atsižvelgiant į Europos kaimynystės politiką ir į vieną iš pagrindinių prekybos partnerių Europos ir Viduržemio jūros šalių partnerystės regione pranešėjas.

Be to, Izraelis – ilgametis Tarptautinės civilinės aviacijos organizacijos narys, įvykdęs savo įsipareigojimus ir pasirinkęs tokios politikos gaires, kuri atitinka tarptautinius šios srities teisės aktus, ypač susijusius su saugumo, apsaugos ir aplinkos apsaugos bei oro transporto bendrovių darbuotojų gerovės užtikrinimu. Visa tai reiškia, kad anksčiau paminėtas išsamus susitarimas turėtų būti įgyvendintas Bendrijos lygmeniu ypatingą dėmesį skiriant didėjančių transporto srautų aplinkos apsaugai daromam poveikiui ir prieigos sąlygų lygybei.

- Pranešimas: Joseph Borrell Fontelles (A6-0073/2009)

Călin Cătălin Chiriță (PPE-DE), *raštu.* – (RO) Balsavau už EB ir Pietų Afrikos Respublikos susitarimo papildomo protokolo sudarymą, nes jame siekiama atsižvelgti į Rumunijos ir Bulgarijos įstojimą į ES.

Dėl Rumunijos ir Bulgarijos įstojimo į ES Europos Parlamentas pritars Komisijos sprendimo projektui dėl Europos bendrijos bei jos valstybių narių ir Pietų Afrikos Respublikos prekybos, plėtros ir bendradarbiavimo susitarimo papildomo protokolo sudarymo, siekiant atsižvelgti į Bulgarijos ir Rumunijos įstojimą į Europos Sąjungą.

Manau, ypatingai svarbu tai, kad į visus ES su trečiosiomis šalimis pasirašomus susitarimus kaip ES valstybė narė būtų įtraukta ir Rumunija. Rumunija – pilnateisė Europos šeimos narė, taigi, ji turi būti įtraukta į visus su ES susijusius dokumentus. Ji privalo turėti visas ES valstybės narės teises ir prisiimti visus įsipareigojimus.

Luca Romagnoli (NI), *raštu.* – (*IT*) Gerb. pirmininke, gerb. Parlamento nariai, susilaikiau balsuodamas dėl J. Borrellio Fontelleso pranešimo dėl EB ir Pietų Afrikos Respublikos susitarimo papildomo protokolo sudarymo, siekiant atsižvelgti į Bulgarijos ir Rumunijos įstojimą į ES. Iš tiesų nemanau, kad galiu visiškai pritarti kolegos Parlamento nario atliktam darbui.

- Pranešimas: Jeanine Hennis-Plasschaert (A6-0061/2009)

Alessandro Battilocchio (PSE), *raštu.* – (*IT*) Dėkoju, gerb. pirmininke. Nuo Šengeno susitarimo įgyvendinimo pradžios buvo padaryta didžiulė pažanga. Šioje sutartyje buvo sutelktas dėmesys į naują požiūrį į sienų valdymą, tai radikaliai pakeitė daugybės Europos piliečių gyvenimus.

2002 m. prasidėjo naujas integruotam sienų valdymui skirtas etapas, per kurį buvo sukurta bendra teisės aktų visuma, bendras koordinavimo mechanizmas, operatyvaus koordinavimo nurodymai ir bendra integruota rizikos analizė, nustatytos personalo rengimo ir naštos pasidalijimo tarp valstybių narių, rengiantis sudaryti Europos pasieniečių korpusą, gairės.

Dabar, kai šis etapas baigtas, pats laikas pradėti galvoti apie ateitį, kad siekdami visiškai integruoto sienų valdymo galėtume įgyvendinti du uždavinius: sustiprinti saugumą ir sudaryti palankesnes sąlygas trečiųjų šalių piliečiams keliauti. Todėl palankiai vertinu Komisijos Parlamentui pateiktus pasiūlymus, į daugelį kurių buvo atkreiptas dėmesys mano pranešime dėl Bendrijos kodekso, nustatančio asmenų judėjimą per sienas reglamentuojančias taisykles. Šiuo atveju neišvengiamai privalome laikytis pasirinktos krypties ir pritarti atvykimo ir išvykimo registravimo sistemos diegimui, sienų kirtimo keliautojams palengvinimui ir elektroninio kelionės leidimo sistemos sukūrimui.

Carlos Coelho (PPE-DE), *raštu.* – (*PT*) Valstybės narės tebėra atsakingos už atitinkamų savo sienų kontrolę, tačiau tik bendrasis susitarimas ir bendroji politika leis sėkmingai susidoroti su svarbiausiais sienų valdymo ir migracijos srautų iššūkiais.

Erdvė be vidaus sienų negali veikti, kai nėra bendros atsakomybės ir solidarumo valdant šios erdvės išorės sienas. Nederėtų pamiršti pagrindinės to priežasties: ES išorės sienas kasmet kerta daugiau nei 300 mln. keliautojų.

Visiškai integruota sienų valdymo sistema turi padėti įgyvendinti du pagrindinius uždavinius: sustiprinti saugumą ir sudaryti palankesnes sąlygas keliauti tiems, kurie ketina atvykti vadovaudamiesi įstatymais ir dėl tesėtų priežasčių.

Tačiau negalime įgyvendinti kitų naujų iniciatyvų neturėdami išsamaus bendrojo ES sienų strategijai skirto plano. Taip pat svarbu įvertinti egzistuojančias sistemas apsvarstant ir nusprendžiant, ar išties esama tikro naujų priemonių kūrimo poreikio bei įvertinant jų įgyvendinamumą, sąveikumą ir sąnaudas. Be to, reikia įsitikinti, ar tinkamai atsižvelgiama į pagrindines asmenų teises.

Gérard Deprez (ALDE), *raštu.* – (*FR*) Palaikiau J. Hennis-Plaschaert pranešimą dėl kitų Europos Sąjungos sienų valdymo etapų.

Susidūrusi su iššūkiu didinti vidaus saugumą ir kartu sudaryti palankesnes sąlygas trečiųjų šalių piliečiams keliauti, Komisija pasiūlė tris sprendimo priemones: atvykimo ir išvykimo registravimą (siekiant iš esmės išspręsti asmenų, viršijančių vizose nustatyto leistino buvimo šalyje laiką, problemą), sienos kirtimo palengvinimą bona fide keliautojams ir elektroninio kelionės leidimo sistemos įdiegimą remiantis Jungtinėse Valstijose nuo sausio mėn. įvestos sistemos pavyzdžiu. Kalbant apie pastarąjį, norėčiau pabrėžti Komisijos politikos tyrimo, nagrinėjančio tokio pobūdžio sistemos veiksmingumą, poveikį ir praktinį įgyvendinamumą, svarbą: turime turėti galimybę objektyviai įvertinti jos naudingumą bei ne tik numanomą, bet ir tikrąją pridėtinę jos vertę.

Neturėtume pamiršti, kad prieš įgyvendindami šią įspūdingą priemonę turime atsižvelgti į dvi išankstines sąlygas: siekiant sudaryti sąlygas patikrinti pasų ir vizų biometrinius duomenis turime paspartinti antrosios kartos Šengeno informacinės sistemos (SIS II) nuostatų įgyvendinimą bei turime išnagrinėti sistemos poveikį asmens duomenų apsaugai kad užtikrintume, jog ši priemonė tinkama.

Carl Lang (NI), *raštu.* – (*FR*) Tokį retą įvykį verta pabrėžti. Šis savo iniciatyva parengtas pranešimas dėl ES išorės sienų valdymo ateities – pagrįstas; jo pasiūlymuose atsispindi tam tikro laipsnio realizmo gaidelės, pvz., pirmasis naujojo ES sienų valdymo nagrinėjimo etapas, kritiška ir nuodugni egzistuojančių sistemų veikimo ir veiksmingumo bei jų sąveikos analizė.

Jei nebūsime lengvatikiai, galime būti nusiteikę optimistiškai. Galbūt tuomet galėsime diskutuoti.

Kaip pavyzdį, padėsiantį mums suprasti šio teksto autorių psichinę būseną, pateiksiu dvi jo ištraukas.

Pirmoje pripažįstama, kad "sudėtinga pasiekti pusiausvyros tarp laisvo tarptautinio vis didesnio žmonių skaičiaus judėjimo ir didesnio Europos piliečių saugumo…". Tai – tiesa, tačiau kitoje vietoje skaitome, kad "pasienio apsaugos stiprinimo priemonės turi būti įgyvendinamos kartu sudarant geresnes sąlygas keleivių srautams ir skatinant judumą vis labiau globalizuotame pasaulyje".

Šis šizofrenijos lygis pranoksta mus visus.

LT

Roselyne Lefrançois (PSE), raštu. – (FR) Man, kaip Socialistų frakcijos Europos Parlamente šešėlinei šio pranešimo pranešėjai, iš pat pradžių kilo rimtų abejonių dėl Europos Komisijos komunikate paminėtos atvykimo ir išvykimo sistemos naudos bei veiksmingumo. Tokios sistemos, kurią akivaizdžiai įkvėpė Jungtinių Valstijų lankytojų ir imigrantų statuso rodiklių technologijų (US-VISIT) programos pavyzdys, įgyvendinimas reikštų milžiniškas investicijas, duosiančias labai abejotinus kovos su nelegalia imigracija bei nusikalstamumu rezultatus. Bet kokiu atveju, tą rodo Jungtinių Valstijų eksperimentas.

Be to, suplanuotos masiniu asmens duomenų rinkimu pagrįstos priemonės, mano manymu, kelia grėsmę privatumui. Šios nuomonės laikosi ir Europos Duomenų apsaugos priežiūros pareigūnas.

Per plenarinį posėdį nusprendžiau palaikyti šį pranešimą, nes buvo priimti tam tikri mano siūlyti pakeitimai, kuriais norėjau pabrėžti dėl sistemos būtinumo bei proporcingumo kylančias abejones ir kritiškai įvertinti vis labiau dėl išorės sienų valdymo priimamuose sprendimuose įsigalinčią įtarties kultūrą.

Laikotarpiu, kai pasaulinę ekonomiką kankina krizė, Europos biudžetui, be jokių abejonių, numatomi kiti prioritetai.

Marian-Jean Marinescu (PPE-DE), raštu. – (RO) Savo iniciatyva parengtas pranešimas dėl ES sienų valdymo – labai svarbus, nes jis taps 2009 m. EB pateiktų svarstyti teisės aktų orientyru. Būdamas PPE-DE frakcijos pranešėju manau, kad tekste turėtų aiškiau atsispindėti pasirengimui kitiems integruoto sienų valdymo etapams skirta parama.

Dėl ES atvykimo ir išvykimo sistemos, tai dalis jai sukurti reikalingų duomenų jau surinkta tokiose sistemose, kaip Vizų informacinė sistema (VIS), Šengeno informacinė sistema (SIS) ir prieglobsčio prašančių asmenų pirštų atspaudų palyginimo sistema "EURODAC". Siekdama sumažinti išlaidas, Komisija privalo kontroliuoti šių sistemų tarpusavio ryšį ir padidinti jų funkcionalumą.

Galimybė ES piliečiams pasirinkti naudotis automatizuotais vartais, kaip Registruotų *bona fide* keliautojų programos dalis, taip pat sveikintina, nes ji padės pagreitinti keleivių srautus ir išvengti spūsčių. Tačiau pasiūliau sąvoką "*bona fide* keliautojas" pakeisti sąvoka "dažnai keliaujantis asmuo", kad kiti keliautojai nebūtų laikomi "keliančiais didelę grėsmę".

Elektroninio kelionės leidimo sistemos sukūrimas finansiškai nepasiteisina, todėl pasiūliau ją pakeisti reikalavimu į ES atvykstantiems trečiųjų šalių piliečiams privalomai naudotis pasais su biometriniais duomenimis ir iš jų nereikalauti vizų.

Siekdama įgyvendinti strateginius ES tikslus Komisija neturėtų pradėti plėtoti visiškai naujų priemonių, kol esančios veikia puikiai ir yra patikimos.

Alexandru Nazare (PPE-DE), *raštu.* – (RO) Išorės sienų apsauga – sritis, kuriai deramo dėmesio neskyrėme nei mes Europos Parlamente, nei kitos Komisijos institucijos. Palaikiau šį pranešimą, nes esu tvirtai įsitikinęs, jog geresnė trečiųjų šalių piliečių identifikacija ne tik užkirs kelią žmonėms, kurie neturėtų įvažiuoti [į ES], bet ir leis lengviau bei paprasčiau atvykti teisėtiems keliautojams.

Iš daugybės būtinų šiame pranešime išvardytų rekomendacijų ir pastabų norėčiau sustoti ties viena – kaip ypatingai svarbu sudaryti išsamų tinkamam sienų valdymui skirtą bendrąjį planą. Net jei dabar institucinius ES pokyčius diktuoja kiti prioritetai, sujungti daugybę tiek pateiktų svarstyti, tiek esančių sienoms skirtų programų į vieną ir išvengti nereikalingo dubliavimosi bei išlaidų tampa būtinybe.

Taip pat noriu pabrėžti, kad labai svarbu koordinuoti šį potencialų planą vadovaujantis patirtimi bei Šengeno erdvės (kuri yra aiškiausias tokios atviros erdvės, kokios visi norime Europoje, pavyzdys) tikslais. Mums nereikia laikinų procedūrų, jau nekalbant apie bendrai nesuderinamo mechanizmo priėmimą.

Nicolae Vlad Popa (PPE-DE), *raštu.* – (RO) Balsavau už šį pranešimą, nes manau, kad ES vidaus sienų kontrolės panaikinimas – labai svarbus žingsnis Europos integracijos link. Deja, jis sukelia ir problemų, į kurias turime atsižvelgti.

Palankiai vertinu Komisijos iniciatyvą parengti pasiūlymus dėl teisės aktų 2009–2010 m. laikotarpiui dėl atvykimo ir išvykimo sistemos, registruotų keliautojų programos (RKP) ir Elektroninio kelionės leidimo sistemos (EKLS) diegimo. Nors manau, kad šios programos turi būti įgyvendintos kiek įmanoma greičiau ir veikti kiek įmanoma efektyviau, jos turi būti tinkamai parengtos.

Tinkamas atvykimo ir išvykimo sistemos veikimas priklausys tiek nuo įrangos, tiek nuo VIS, SIS II ir EURODAC sistemų sėkmingo veikimo galimybių. Manau, labai svarbu parengti išsamaus bendrojo plano projektą,

kuriame būtų nustatyta bendroji ES sienų strategijos struktūra ir užtikrintas koordinavimas bei įvairių sistemų bendradarbiavimas su atsakingomis šios srities institucijomis.

Taip pat turime atsižvelgti ir į Jungtinių Valstijų patirtį šioje srityje. Pritariu autorei, kad techniniu požiūriu tokia programa kaip US VISIT gali veikti, ir todėl iš esmės ji negali trukdyti įprastam keleivių srautui.

Luís Queiró (PPE-DE), *raštu.* – (*PT*) Prastai apsaugota nuo sukčiavimo, sunkiai įgyvendinama ir retai praktiškai pritaikoma teisinė sistema – atviras pasiūlymas pažeisti – jei ne tiesiog ignoruoti – įstatymus. Atsižvelgiant į turimą informaciją tikriausiai manoma, kad tai – vienas iš daugelio Europos migracijos srities teisės aktų sunkumų. Puikiai žinoma, kad atgrasantis įstatymo poveikis labiau priklauso nuo tikimybės, kad jis bus pritaikytas, dydžio, o ne nuo sankcijų, kurias gali užtraukti. Tai leidžia suprasti, kad taikant dabartinius teisės aktus ir siekiant juos pritaikyti prie įvairiuose pranešimuose apibūdinamos realybės aplinkybių Europos institucijoms reikia bendradarbiauti.

Galiausiai, solidarumo ir nešališko teisingumo vardan reikėtų pabrėžti, kad būtina apsvarstyti naštą, kurią tam tikroms valstybėms narėms sukelia išorinių sienų valdymas.

Bogusław Rogalski (UEN), *raštu.* – (*PL*) Balsavau už šį pranešimą dėl kitų ES sienų valdymo etapų, tačiau norėčiau atkreipti jūsų dėmesį į keletą svarbių aspektų, į kuriuos reikėtų atsižvelgti ateityje.

Erdvė be vidaus sienų negali funkcionuoti, jei nėra atsakomybės už tų sienų valdymą. Didėjanti pasienio apsauga, kuri turėtų būti vystoma kartu su laisvo žmonių judėjimo vieningesnėje Europoje sąlygų gerinimu, – svarbi šio valdymo dalis. Tačiau pagrindiniu tikslu turėtų tapti siekis atrasti pusiausvyrą tarp laisvo žmonių judėjimo užtikrinimo ir didesnio Europos piliečių saugumo.

Reikėtų vadovautis tokia sistema, kuri taip apsaugotų keliautojų privatumą, kad jų asmens duomenimis nebūtų piktnaudžiaujama ir kad keliautojai pasitikėtų tuos duomenis kaupiančiomis institucijomis. Naudojimasis asmens duomenimis naudingas viešajam saugumui, tačiau neleiskime sau pamiršti, kad bet kokia šios srities teisės aktų leidimo veikla turi būti vykdoma remiantis visuomenės pasitikėjimu institucijų veikla. Norint to pasiekti, būtina apsaugoti asmens duomenis ir tinkamai juos prižiūrėti.

Luca Romagnoli (NI), raštu. – (IT) Gerb. pirmininke, ketinu palaikyti J. Hennis-Plasschaert pranešimą dėl svarbaus kitų Europos Sąjungos sienų valdymo etapų ir panašios trečiųjų šalių patirties klausimo. Pritariu pranešėjai, kad prieš investuojant papildomas lėšas ir diegiant sistemas, kurioms Komisija, atrodo, teikia pirmenybę, būtent: visiems trečiųjų šalių piliečiams taikytinai atvykimo ir išvykimo sistemai, taip pat jiems atvirai registruotų keliautojų programai (RGP) bei "vietos" registruotų keliautojų sistemų ir automatizuotos pasienio kontrolės kūrimo sistemos deriniui, būtina įvertinti sienų valdymo sistemoje jau esančias priemones. Anksčiau minėtos naujosios priemonės atveria daug galimybių, tačiau reikia pabrėžti (ir šiuo atžvilgiu palankiai vertinu pranešėjos atliktą darbą), kad pats svarbiausias dalykas – užtikrinti asmens duomenų apsaugą ir vystyti asmenų konfidencialumo atžvilgiu mažiausiai "grobikiškų" technologijas, neužmirštant ir išsamios naudos ir sąnaudų analizės.

Daciana Octavia Sârbu (PSE), *raštu.* – (*RO*) Atsižvelgiant į tai, kad laisvas žmonių judėjimas –Europos projekto dalis, per pastaruosius metus priimtomis priemonėmis buvo siekiama palengvinti vidaus sienų kontrolę. Tačiau taip pat reikia griežtesnių priemonių išorinių sienų kontrolei.

Atsidūrus tokioje situacijoje, kai, pvz., per 2006 m. ES buvo užregistruoti apie 8 mln. nelegalių imigrantų, manau, kad Komisijos iniciatyva per 2012–2015 m. įdiegti atvykimo ir išvykimo sistemą, registruotų keliautojų programą ir elektroninio kelionės leidimo sistemą (EKLS) – tikrai reikalinga. Iš troškimo realybe pavirtusi Europos erdvė be sienų gali funkcionuoti tik prisiėmus bendrą atsakomybę ir būnant solidariems valdant šios erdvės išorės sienas (tai – užduotis, kurią atliekant ES pasienio srityje įsikūrusios valstybės narės, taip pat ir Rumunija, vaidins pagrindinį vaidmenį).

Tačiau neturėtume pamiršti, kad jau yra sienų apsaugos sistemos, pvz., Europos sienų stebėjimo sistema (EUROSUR) ir agentūra *Frontex*. Todėl labai svarbu atsižvelgiant į jų veiksmingumą įvertinti, kiek naujoji iniciatyva nedubliuodama kitų programų gali papildyti jau esančias. Be to, nuolat turime stengtis užtikrinti teise į asmens privatumą ir vystyti naujas, mažiau "grobikiškas" technologijas.

Daniel Strož (GUE/NGL), *raštu. – (CS)* Pirmiausia norėčiau pasakyti, kad visiškai nesutinku su viena pagrindinių šio pranešimų išvadų, kurioje teigiama, kad ES vidaus sienų kontrolės panaikinimas – vienas didžiausių Europos integracijos laimėjimų. Sienų kontrolės panaikinimas – paprasčiausiai neišvengiamas neoliberalaus ES projekto ir jo suinteresuotumo laisvu kapitalo, prekių ir asmenų (kitais žodžiais tariant –

darbuotojų) judėjimu padarinys. ES turėtų skinti pergales visų pirma taikos ir socialinės politikos srityse, deja, tokių atvejų skaičius visuomet daug mažesnis.

Taip pat panešime savaime suprantamu dalyku laikoma tai, kad ES, valdydama išorės sienas, turėtų kopijuoti JAV įdiegtas sistemas. Turint omenyje išties egzistuojančią "geležinę uždangą" tarp Jungtinių Valstijų ir Meksikos, kurios apribojimų verčiama griežtai laikytis, šis pasiūlymas visiškai prašauna pro šalį. Kalbant apie ES išorės sienas, taip pat norėčiau pabrėžti, kad pastaruoju metu Europoje tapo visiškai aišku, jog politinių ir socialinių problemų policija bei įprastų priemonių naudojimas išspręsti negali.

- Pranešimas: Klaus-Heiner Lehne (A6-0040/2009)

Jan Andersson, Göran Färm, Anna Hedh, Inger Segelström ir Åsa Westlund (PSE), raštu. – (SV) Šiame paaiškinime dėl balsavimo mes, Švedijos socialdemokratų partijos nariai Europos Parlamente, siekiame paaiškinti, kodėl nusprendėme balsuoti už K. H. Lehnės pranešimą dėl įmonių registruotųjų buveinių perkėlimo į kitą šalį. Manome kad jis – svarbus K. H. Lehnės pranešimo dėl Europos privačiosios bendrovės statuto papildymas.

Manome, kad įmonės registruotosios buveinės perkėlimą į kitą šalį reglamentuojančio bendrojo nuostatų rinkinio trūkumas sukelia problemų vidaus rinkos sienas peržengti norinčioms įmonėms, nes norėdamos perkelti savo registruotąją buveinę dabar jos priverstos likviduotis ir taip nutraukti įmonės veiklą. Taip pat teigiamu dalyku laikome tai, kad Europos Parlamentas siūlo užtikrinti, jog įmonės registruotosios buveinės turėtų būti perkeliamos laikantis teisinių, socialinių bei fiskalinių sąlygų. Pritariame pabrėžtai Europos Parlamento nuomonei, kad įmonės buveinės perkėlimas mokesčių aspektu turėtų būti neutralus.

Deja, nesutinkame su visomis komiteto pateiktomis išvadomis dėl pranešimo diskusijų. Pvz., nesutinkame su G konstatuojamosios dalies formuluote, kad Europos Parlamentas negali leisti teisės aktų, prieštaraujančių Europos Teisingumo Teismo praktikai. Norėtume pabrėžti, kad tik Europos Parlamentas, kartu su Taryba, leidžia įstatymus, o po to Europos Teisingumo Teismas tuos įstatymus aiškina, ir jokiu būdu ne priešingai. Be to, norėtume, kad sakinys "Europos Parlamentas, atsižvelgdamas į Lisabonos strategiją, pabrėžia teigiamą konkurencijos mokesčių srityje poveikį ekonomikos augimui" iš pranešimo būtų išbrauktas.

Luca Romagnoli (NI), *raštu. – (IT)* Gerb. pirmininke, gerb. Parlamento nariai, balsavau prieš K. H. Lehnės pranešimą dėl įmonių registruotųjų buveinių perkėlimo į kitą šalį. Manau, kad įmonės perkėlimas į kitą šalį turėtų būti laikomas ne vienu esminių vidaus rinkos sukūrimo elementų, bet, kaip dažniausiai pasitaiko, vienu galimų būdų, padedančių apeiti įvairius šalies teisės aktais reglamentuojamus aspektus (kalbu ne tik apie apmokestinimą). Neigiamai vertinu šį pranešimą, nes kyla grėsmė, jog registruotųjų buveinių perkėlimas į kitą šalį gali būti atliekamas nesilaikant teisinių, socialinių ir fiskalinių Europos Sąjungos reikalavimų.

- Pranešimas: Giusto Catania (A6-0050/2009)

Adam Bielan (UEN), *raštu.* – (*PL*) Gerb. pirmininke, palankiai įvertinau Giusto Catanios pranešimą. Mano manymu, turime persvarstyti Dublino reglamentą, kad už prieglobsčio prašymo nagrinėjimą atsakinga valstybė priimdama sprendimą atsižvelgtų į individualius prieglobsčio prašytojo poreikius. Turime pabrėžti prieglobsčio prašančių asmenų integracijos į naują aplinką svarbą ir užtikrinti, kad jiems bus suteikta galimybė išmokti šalies, kurioje jie pasilieka, kalbą. Taip jie galės geriau įsilieti į naująją kultūrą.

Guy Bono (PSE), *raštu.* – (*FR*) Balsavau už šį savo iniciatyva parengtą Italijai atstovaujančio Europos Parlamento vieningųjų kairiųjų jungtinės frakcijos/Šiaurės šalių žaliųjų kairiųjų frakcijos nario Giusto Catanios pranešimą dėl bendros Europos prieglobsčio sistemos ateities.

Šio pranešimo tekstu bandoma atkreipti mūsų dėmesį į prieglobsčio prašančių asmenų, kurių likimas kartais panašus į loteriją priklausomai nuo šalies, kurioje jie apsistojo ir kurioje sulaikymo sąlygos kartais tik patenkinamos, padėtį. Ši situacija ypač aktuali pasienio šalims, tačiau ją reikia spręsti visos Europos lygmeniu. Pagrindinės prieglobsčio prašančių asmenų teisės atsidūrė pavojuje, tam tikrų šalių gebėjimai susidoroti su šiuo migracijos srautų keliamu spaudimu – taip pat. Tai – bendra atsakomybė.

Šio pranešimo privalumas – aiškiai įvertinta padėtis ir įvardyti Europos Sąjungos laukiantys iššūkiai šių diskusijų kontekste.

Per balsavimą prisijungiau prie Prancūzijos socialistų. Smerkiame susiklosčiusią padėtį, kurios nebegalime ilgiau toleruoti ir kurią Europa, būdama demokratine institucija bei žmogaus teisių gynėja, privalo ištaisyti.

Martin Callanan (PPE-DE), *raštu.* – Pasisakau prieš tolesnius žingsnius bendros Europos imigracijos ir prieglobsčio politikos link. Manau, kad suderinta prieglobsčio sistema pakenks suvereniai Jungtinės Karalystės teisei pačiai spręsti, kam mano šalyje turėtų būti leidžiama prašyti prieglobsčio, o kam – ne. Be to, manau, kad bendra prieglobsčio sistema susilpnins Didžiosios Britanijos ministrų ir parlamento narių atskaitingumą juos išrinkusiems piliečiams.

Pripažįstu, kad tokios išsivysčiusios šalys kaip mano turi humanitarinių įsipareigojimų žmonėms iš trečiųjų šalių, kurie patyrė ar grįžę į savo šalį gali būti persekiojami, kankinami ar jiems ten gali kilti mirties grėsmė. Tačiau man neramu, kad panaikinę nepriklausomą Jungtinės Karalystės galimybę pačiai kontroliuoti ir reguliuoti į šalies teritoriją atvykstančius prieglobsčio prašytojus, potencialiai pastatysime save į papildomą teroristų išpuolių keliamą pavojų.

Gérard Deprez (ALDE), *raštu.* – (FR) Palankiai vertinu G. Catanios pranešimą dėl bendros Europos prieglobsčio sistemos ateities.

Visi politiniai pabėgėliai turi teisę atvykti į Europos Sąjungą, o pripažinus jų statusą – Europos teritorijoje apsigyventi. Deja, ši teisė atskirose valstybėse narėse taikoma nevienodai: pabėgėlio statuso pripažinimo lygis valstybėse narėse skiriasi nuo 0 iki 90 proc.

Jei ketiname nustatyti vienodai aukštą apsaugos lygį visoje ES, privalome skubiai nustatyti keletą sistemos elementų. Reikėtų priimti bendras prieglobsčio prašymų procedūras ir bendrus standartus, pagal kuriuos asmenys būtų priskiriami pabėgėliams, įdiegti teisinę ir veiksmingą valstybių narių solidarumo sistemą – kai kurios šalys tiesiog užtvindytos prieglobsčio prašymais, tuo tarpu kitos jų sulaukia kur kas mažiau, – gerinti priėmimo sąlygas prašymų teikėjams, ypač nepilnamečiams, mažinti sulaikymo praktikos atvejų skaičių ir įkurti Europos prieglobsčio pagalbos tarnybą.

Šie viso "prieglobsčio teisės aktų paketo" aspektai atsidūrė pavojuje. Svarstyti jį pradėjome tik baigiantis šio Parlamento kadencijai.

Bruno Gollnisch (NI), *raštu.* – (*FR*) Pagrindinė G. Catanios pranešimo mintis ta, kad tarptautinės apsaugos prašantys asmenys visuomet yra *bone fide*, tačiau iš esmės visi žino, kad labai dažnai prieglobstis – ne kas kita, kaip dingstis, kuria potencialūs ekonominiai imigrantai naudojasi, kad nebūtų išsiųsti iš šalies. Jų teigimu, valstybės narės tariamai kurčios jų nelaimėms, imasi represinių priemonių ir pernelyg lėtai priima sprendimus. Deja, niekas neatkreipia dėmesio, kad tai – piktnaudžiavimas procedūra siekiant neteisėtų tikslų, apsunkinantis ir sulėtinantis tikrųjų prieglobsčio prašymų įvertinimą.

Nekyla abejonių, kad iš šių teiginių atsirado keletas pranešime pateiktų pasiūlymų, pvz., siūlymai, kad už prieglobsčio prašymo nagrinėjimą atsakinga valstybė turėtų atsižvelgti į prieglobsčio prašytojo pageidavimus, kad prašymą nagrinėjančią šalį turėtų paskirti atsakingas Europos organas, kad prieglobsčio prašytojams būtų suteiktos tokios pačios teisės, kokios suteikiamos ilgalaikiams gyventojams, kad jiems būtų suteikta galimybė laisvai judėti Europos teritorijoje ir pan.

Sutinkame, kad reikia bendradarbiauti su tomis Europos šalimis, kurios dėl savo geografinės padėties susiduria su didžiausiais migracijos srautais ir su jais tvarkydamosi patiria sunkumų, tačiau šis bendradarbiavimas jokiu būdu neturėtų baigtis Europos politikos, nurodančios, ką valstybės turėtų priimti į savo šalies teritoriją ir pagrįstos prieglobsčio prašančių asmenų bei viršvyriausybinės administracijos užgaidomis, sukūrimu.

Louis Grech (PSE), *raštu.* – Pritariame kompromisinio pranešimo esmei, todėl balsuojame už jį. Nors iš esmės vertiname jį teigiamai, nesutinkame su tam tikromis jo išlygomis, pvz., dėl asmenų kalinimo. Mano manymu, jos iki galo neatspindi ir nevisiškai teisingai interpretuoja sudėtingą tokių mažų valstybių narių kaip Malta, situaciją.

Atsižvelgus į jos geografinį plotą (121 kvadratinė mylia), mažą gyventojų skaičių (400 000 žmonių) ir kitus ribotus (administracinius, finansinius ir t. t.) išteklius, Malta susiduria su neproporcingai dideliu nelegalių imigrantų srautu. Į šį aspektą reikėtų atsižvelgti derinant ir svarstant šį klausimą bei leidžiant su juo susijusius įstatymus.

Carl Lang (NI), *raštu.* – (*FR*) Iš tikrųjų, už šio troškimo sukurti bendrą Europos prieglobsčio sistemą slypi vienas vienintelis tikslas – suteikti Europos Sąjungos valstybėms narėms pasirinkimo teisę paprasčiau ir be jokių suvaržymų (kurie anksčiau buvo laikyti beverčiais ir prieštaraujantys žmogaus teisėms) priimti kiek įmanoma daugiau potencialių imigrantų.

Taip Europa dar kartą patvirtino savo, kaip visus imigrantus priimančios šalies, poziciją. Buvo ypatingai pabrėžtas visapusiškas negrąžinimo principo laikymasis ir Jungtinių Tautų Jūrų teisės konvencijoje įtvirtinta pareiga suteikti paramą.

Vadinasi – tai išties suprantama iš šių imigraciją skatinančių modelių – akivaizdus faktas, kad kiekviena valstybė narė vis dar yra suvereni šalis ir turi savas prieglobsčio teisės procedūras neišvengiamai sąlygoja skirtingą prieglobsčio prašymų priėmimą ir užkerta kelią bendram prieglobsčio prašančių asmenų prašymų priėmimui.

Susidūrę su beveik 26 mln. šalies viduje perkeltų žmonių ir daugiau nei 12 mln. pabėgėlių visame pasaulyje, užuot ieškoję tolesnių jų priėmimo sprendimų, – nes pastangų sprendžiant proporcingai didėjančio poreikio augimą niekada nebus per daug – verčiau leiskime tiems žmonėms ir paraginkime juos likti savo šalyse, susirasti ten darbus ir kurti ten savo šeimas.

Jean-Marie Le Pen (NI), *raštu.* – (*FR*) Komunisto Parlamento nario G. Catanios pranešime siūloma sukurti imigraciją skatinančią Europos politiką.

Iš esmės prisidengęs žmogaus teisių gynimo dingstimi jis nori paversti Europą atvira viso pasaulio vargus priimti pasiruošusią bendruomene.

Šiuo tikslu jis siūlo hierarchiškai suderinti prieglobsčio teisės aktus, laikytis negrąžinimo principo, vengti sulaikymo praktikos ir netgi išplėsti direktyvos dėl trečiųjų šalių piliečių, kurie yra ilgalaikiai gyventojai, taikymo sritį ir taikyti ją pabėgėliams.

G. Catania apsimeta pamiršęs, jog dauguma į Europą atvykstančių nelegalių imigrantų – iš kurių per 2008 m. net 75 000 pasiekė Viduržiemio jūros pakrantę – ne politiniai, bet ekonominiai pabėgėliai, bėgantys nuo savo šalių skurdo.

Priešingai Ženevos konvencijai, pranešime nei žodžiu neužsimenama apie šį piktnaudžiavimą teise į prieglobstį. Ir ne be priežasties: labai patogu nuolat primenant koks baisus kolonizatorius buvo "baltasis žmogus" priversti jį jaustis kaltu ir kartoti, kad dabar jis turi už tai sumokėti tiesiogine šio žodžio prasme. Legendos ilgai nemiršta.

Stengdamasis prieglobsčio teisę pertvarkyti į įprastą imigracijos sritį G. Catania ruošia dirvą piktnaudžiavimo atvejų įvairovei ir nelegalius imigrantus paverčia tikrais atpirkimo ožiais.

Jörg Leichtfried (PSE), raštu. – (DE) Palankiai vertinu faktą, jog Komisija pasiūlė ES prieglobsčio teisės aktus atnaujinantį reglamentą, nes, atsižvelgiant į dabartines aplinkybes, toks reglamentas skubiai reikalingas. Pabėgėlių skaičius nuolat didėja, o dabar galiojantys prieglobsčio teisę apibrėžiantys reglamentai ir direktyvos nebepajėgios padėti susidoroti su susiklosčiusia padėtimi. Todėl manau, kad būtina kiek įmanoma greičiau įgyvendinti Komisijos siūlomas reformas ir norėčiau išskirti šiuos ypatingai svarbius reformų aspektus.

Turi būti sukurta bendra prieglobsčio sistema, kuri užtikrintų "vienodus ir pakankamus terminus".

Turi būti gerbiamos pabėgėlių teisės – dėl savo kaip asmenų, kuriems "reikalinga apsauga", statuso jie negali būti iš principo suimti ir uždaryti į kalėjimą.

Turi būti įkurta vienoda sienų kontrolė, kad turintys teisę į tarptautinę apsaugą žmonės galėtų lengviau patekti į [ES] teritoriją.

Siekiant kad žmonės, kuriems reikia ypatingos apsaugos, galėtų gyventi ir kitoje ES šalyje, reikia iš naujo išnagrinėti šiuo metu galiojančią Dublino sistemą, pagal kurią į prieglobsčio prašančių asmenų pageidavimus, pvz., Europos šalies pasirinkimą, šiuo metu neatsižvelgiama.

Atskiroms valstybėms narėms turi būti užtikrinama galimybė savarankiškai spręsti, kuriuos žmonės jos nori priimti ir kiek jų nori priimti bei suteikiama teisė pagrįsti tokius savo sprendimus.

Palankiai vertinu Komisijos pasiūlymą ir savo iniciatyva parengtą pranešimą, tačiau norėčiau dar kartą atkreipti dėmesį, kad greitai ir vienodai įgyvendinti sprendimus – vienas esminių dalykų.

Erik Meijer (GUE/NGL), *raštu. – (NL)* Gerb. pirmininke, balsavau prieš G. Catanios pasiūlymą dėl bendros Europos prieglobsčio sistemos ateities. Mano partija – Olandijos socialistų partija – nemano, kad prieglobsčio politikos suderinimas ir jos vykdymui skirtos agentūros įkūrimas ateityje veiksmingai prisidėtų prie didesnio prieglobsčio prašymų skaičiaus padalijimo skirtingoms valstybėms narėms. Prieglobsčio prašymus dažniausiai

sąlygoja prašytojų šeimos narių ir pažįstamų apsigyvenimas tam tikrose valstybėse narėse, o tai pritraukia naujus gauti prieglobstį siekiančius asmenis.

Taip pat laikausi nuomonės, kad dėl prieglobsčio politikos suderinimo gali atsirasti žemesnės kokybės prieglobsčio politika tose šalyse, kuriose ši politika dabar reglamentuojama palyginti gerai, nes valstybės narės naudosis šia standartizacija orientuodamosi į žemiausią įmanomą lygį. Toks orientavimasis į žemiausią lygį nepageidaujamas ir pakenktų prieglobsčio prašantiems asmenims. Nors labai vertinu G. Catanios pastangas, negaliu teigiamai vertinti jo šiuo klausimu padarytų išvadų.

Andreas Mölzer (NI), raštu. – (DE) Nors, atsižvelgiant į didžiulius pabėgėlių srautus, bendradarbiavimas sprendžiant prieglobsčio klausimus labai svarbus, pasiūlymo steigti Europos prieglobsčio agentūrą prasmė abėjotina. Tolesnis modernizavimas gali būti įgyvendintas be tokios agentūros, o kai kurios jai priskirtos funkcijos yra tokių organizacijų, kaip Europos operatyvaus bendradarbiavimo prie ES valstybių išorės sienų valdymo agentūra (Frontex) kompetencija. Visiškai nepriimtina, kad ši naujoji agentūra rengs rizikos analizes, kuriomis valstybės narės privalės naudotis tarsi nurodymais, kuriuos prieglobsčio prašančius asmenis jos privalės priimti. Tai – įžūlus kišimasis į valstybių narių suverenitetą, kuriam tėra vienintelis atsakymas – jo atmetimas.

Luís Queiró (PPE-DE), *raštu.* – (*PT*) Nepaisant to, kad kai kuriais atvejais emigruoti asmenį skatinančios priežastys būna panašios į prašyti prieglobsčio asmenis priverčiančias priežastis, šios dvi sistemos turi būti pakankamai atskirtos arba teisinių aspektų, arba administracinių procedūrų atžvilgiu.

Atsižvelgiant į šią svarbią išlygą būtina apsvarstyti faktą, kad dėl iš esmės atvirų Šengeno erdvės sienų vienoje valstybėje narėje priimti sprendimai gali turėti didžiulės reikšmės kitai valstybei narei. Taip pat reikėtų turėti omenyje, kad prieglobsčio prašantis asmuo Europos idėją suvokia kaip visumą, nes jis "Europos Sąjungą" mato kaip nedalomą regioną ir įsivaizduoja jį kaip priešingybę pavojui, nuo kurio bėga. Galiausiai prieglobsčio prašančiam asmeniui, bėgančiam nuo tikros jo ar jos gyvybei iškilusios grėsmės, bus sunku pasirinkti patekimo į Europos teritoriją vietą ar atlikti visas imigranto statusui įgyti reikalingas ir būtinas administracines procedūras. Šie pasvarstymai rodo valstybių narių koordinacijos ir bendradarbiavimo būtinybę, nekalbant jau apie aukštesnę prasmę, kad prieglobstis turėtų tapti alternatyvia imigracijos priemone, o ypač priemone, padėsiančia išvengti tam tikrų migracijos srautų neteisėtumo.

Luca Romagnoli (NI), *raštu.* – (*IT*) Gerb. pirmininke, negaliu sutikti su daugeliu G. Catanios pranešimo dėl bendros Europos prieglobsčio sistemos ateities aspektų, todėl privalau balsuoti prieš jį. Nors pritariu G. Catanios minčiai, jog prieglobsčio sąvoka – esminė demokratijos ir žmogaus teisių apsaugos dalis, tačiau siekiant, kad ji būtų veiksminga, reikia pasistengti išvengti bet kokio įmanomo piktnaudžiavimo.

Todėl, kalbant Europos Vadovų Tarybos praėjusių metų spalio mėn. priimto Europos imigracijos ir prieglobsčio pakto žodžiais, vietoj bendros Europos prieglobsčio sistemos ir vietoj "prieglobsčio Europos sukūrimo" verčiau reikėtų sukurti "teisių Europą", kitaip tariant, sukurti tokią Europą, kuri kovoja su padidėjusio pabėgėlių skaičiaus (į ką atkreipia mūsų dėmesį pranešėjas) priežastimis, kuri tam tikrose šalyse sprendžiant konfliktus prisiima ryžtingesnį tarptautinį vaidmenį, ir kuri daro didesnį spaudimą reikalaudama užtikrinti pagarbą orumui, žmogaus gyvenimui ir pagrindinėms laisvėms visur, kur tik šios teisės nėra gerbiamos. Kova su šiais teisių pažeidimų padariniais nesprendžia ir niekada veiksmingai neišspręs esminės problemos, kuriai spręsti turėtų būti taikomos visiškai kitokios priemonės.

Bart Staes (Verts/ALE), *raštu.* – (*NL*) Pastaraisiais metais pabėgėlių skaičius ES išaugo iki 12 mln., be to, yra 26 mln. šalies viduje perkeltų asmenų.

Bendra Europos prieglobsčio politika būtina, nes 27 ES valstybių narių prieglobsčio politikos kryptys pernelyg skirtingos, o tai praktiškai reiškia žaidimą su žmonių ateitimi. Tai absurdiška. Per pirmąjį Europos bendros prieglobsčio sistemos diegimo etapą (1999–2005 m.) ES, remdamasi bendraisiais minimaliais standartais, stengėsi suderinti valstybių narių politikos metodus. Per antrąjį etapą buvo dirbama su bendra prieglobsčio suteikimo procedūra ir vienodo statuso tiems, kuriems suteiktas prieglobstis ar papildoma apsauga, užtikrinimu.

Pranešime, kurį šiandien priimsime, palankiai vertinamas Europos prieglobsčio agentūros įkūrimas, tačiau apgailestaujama dėl lėtos antrojo etapo tikslų įgyvendinimo pažangos. Dėl to, žinoma, turėtume kaltinti neįsigaliojusią Lisabonos sutartį. Teigiamai vertinu raginimus patobulinti veikiančius teisės aktus, susijusius su abiem Prieglobsčio procedūrų direktyvomis: direktyva, nustatančia priėmimo sąlygas ir su pabėgėlio statuso suteikimo ir panaikinimo tvarką reglamentuojančia direktyva.

Palaikau šį pranešimą, nes manau, kad svarbu įdiegti pabėgėliams taikomus apsaugos standartus. Taip pat svarbu, kad visos valstybės narės prisiimdamos atsakomybę ir tikslingai bendradarbiaudamos parodytų savo solidarumą.

- Pranešimas: Gabriele Stauner (A6-0022/2009)

Luca Romagnoli (NI), *raštu.* – (*IT*) Gerb. pirmininke, balsavau už G. Stauner pranešimą dėl Komisijos veiksmų plano dėl integruotos Sąjungos biudžeto vidaus kontrolės sistemos. Teisingo finansų valdymo ir biudžeto skaidrumo principų laikymasis – esminis dalykas ne tik pritaikant supaprastintas kontrolei taikomas teisės normas ir remiantis dėl to galimu išlaidų sumažėjimu stengiantis pelnyti teigiamą Europos Audito Rūmų patikinimo pareiškimą, bet taip pat ir siekiant vidutinės trukmės laikotarpiu veiksmingiau kontroliuoti Europos Sąjungos piliečių lėšų panaudojimą ir taip sustiprinti ES veiksmų pagrįstumą. Todėl manau, kad labai svarbu pradėti bendradarbiauti su valstybėmis narėmis ir nepriklausomomis audito institucijomis, į ką, beje, jau atkreipė dėmesį pranešėja.

- Pranešimas: Manuel Medina Ortega (A6-0058/2009)

Andreas Mölzer (NI), raštu. – (DE) Vis dažniau teismai susiduria su įvairiais tarptautiniais ir tarpvalstybiniais įrodymų rinkimą reglamentuojančiais įstatymais. Tokių atvejų pavyzdžiais būtų Vokietijoje automobilių avarijas sukėlę austrai, su defektais kitose valstybėse narėse įsigytos prekės ar paslaugos, visiškai kitame ES krašte gyvenantys liudininkai ar į užsienį persikėlę kaltinamieji. Teisė į žalos atlyginimą jokiu būdu neturi nustoti galiojusi tik todėl, kad įrodymai egzistuoja ne toje valstybėje narėje, kurioje įsikūręs bylą nagrinėjantis teismas. Tuo remiantis galima teigti, kad civilinėse ir komercinėse bylose tiek praeityje, tiek dabar tarpvalstybiniu mastu yra likusių neišspręstų įrodymų rinkimo klausimų. Kadangi šias bylas tikrai vis dar reikia spręsti, balsavau už šį pranešimą.

Luca Romagnoli (NI), *raštu.* – (*IT*) Gerb. pirmininke, balsavau už M. Medinos Ortegos pranešimą dėl valstybių narių teismų tarpusavio bendradarbiavimo renkant įrodymus civilinėse ar komercinės bylose. Nekyla abejonių, kad siekiant didinti veiksmingumą ir taip išvengti nereikalingo laiko ir pinigų švaistymo, reikėtų skatinti tiesioginius teismų ryšius ir jų aktyvų bendradarbiavimą. Be to, reikėtų dažniau naudotis informacinėmis technologijomis, ypač saugiu elektroninio pašto ryšiu, ir rengti vaizdo konferencijas, nes šios priemonės duoda veiksmingesnių rezultatų ir yra rentabilesnės. Galiausiai pritariu pranešėjui, kad reikėtų teigiamai vertinti tai, kas šioje srityje padaryta atsižvelgiant į e. teisingumo programą.

- Pranešimas: Bert Doorn (A6-0014/2009)

Luca Romagnoli (NI), *raštu.* – (*IT*) Gerb. pirmininke, balsavau už B. Doorno pranešimą dėl Direktyvos 2006/43/EB dėl teisės aktų nustatyto metinės finansinės atskaitomybės ir konsoliduotos finansinės atskaitomybės audito įgyvendinimo. Visiškai sutinku, kad būtina reikalauti, jog Komisija, glaudžiai bendradarbiaudama su valstybėmis narėmis, remtų jų kokybės užtikrinimo institucijas, teikiančias nepriklausomą ir objektyvų audito įmonių kokybės užtikrinimą. Be to, manau, kad teisinga ir būtina stebėti bei pranešti apie tai, kokiu mastu buvo pasiekti arba tikimasi pasiekti direktyvos tikslų.

- Pranešimas: Claire Gibault (A6-0003/2009)

Robert Atkins (PPE-DE), *raštu.* – Britų konservatorių partijai atstovaujantys Europos Parlamento nariai visais visuomenės aspektais, įskaitant ir scenos menų sritį, pasisako už vienodą požiūrį į vyrus ir moteris ir vienodas jiems suteikiamas galimybes. Tuo remdamiesi šiandien palaikėme šį pranešimą.

Tačiau norėtume pabrėžti, kad nesutinkame su kvotų koncepcija, kurią turima omenyje, pvz. 12-oje šio pranešimo dalyje.

Alessandro Battilocchio (PSE), *raštu.* – (*IT*) Dėkoju, gerb. pirmininke. Balsavau už šį pranešimą. Praėjus kelioms dienoms po Tarptautinės moters dienos vėl susirinkome šiuose Rūmuose ir svarstome socialinės dviejų lyčių nelygybės klausimus. Kaip aiškiai pabrėžė Komisija, netgi scenos menų pasaulis negali išvengti šių problemų.

Visame scenos menų sektoriuje moterys vis dar vargsta siekdamos visiškos lygybės, retai eina aukštas vadovaujamąsias pareigas didelėse kultūros institucijose ir dažnai gauna mažesnį atlyginimą, negu jų kolegos vyrai. Netipinės menų srityje dirbančias moteris apibūdinančios darbo valandos ypač apsunkina jų vaidmenų – darbuotojų, žmonų ir motinų – suderinimą ir dažnai verčia moteris rinktis tarp šeimos ir karjeros.

Norėčiau baigti pabrėždamas, kad reikia užtikrinti lyčių pusiausvyrą sprendimų priėmimo ir patariamuosiuose organuose, kurie dalyvauja įdarbinant, skiriant į aukštesnes pareigas, skirstant ir skiriant finansines lėšas, taip pat ir kitose sektoriaus šakose siekiant sukurti statistinės stebėsenos sistemą, kuri padėtų atlikti lyginamąją moterų darbo sąlygų skirtingose ES valstybėse narėse analizę.

Nicodim Bulzesc (PPE-DE), *raštu.* – (RO) Balsavau už pranešimą dėl vienodo požiūrio į vyrus ir moteris scenos menų srityje, nes šioje srityje labai juntama ir gaji nuolatinė moterų ir vyrų nelygybė bei nelygios įsidarbinimo galimybės. Taip pat būtina praktiškai įgyvendinti demokratinį principą, pagal kurį "už tą patį atliekamą darbą turi būti mokamas toks pats užmokestis" ir kuris menų sektoriuje, kaip ir kituose sektoriuose, vis dar ne visada taikomas.

Martin Callanan (PPE-DE), *raštu.* – Scenos menų sritis tūkstančius metų klestėjo visose visuomenėse. Todėl galima ginčytis, kodėl ES jaučia poreikį primesti savo valią tam sektoriui, kuris klesti būtent todėl, kad didžia dalimi išvengia Briuselio kišimosi.

Nemanau, kad mano, kaip Europos Parlamento nario, pareiga nurodinėti scenos menų srities darbuotojams, kaip jie turėtų reguliuoti savo santykius. Iš tikro galvoju, kad mano užduotis – užtikrinti, kad menininkus ir scenos menų srities organizacijas kiek įmanoma mažiau paveiktų gerų ketinimų vedamos, tačiau orientuotos visiškai ne ta, kuria derėtų, linkme ir naivokos iniciatyvos, kaip ši.

Įstatymo atžvilgiu visuomet palaikau vienodą požiūrį į vyrus ir moteris, tačiau manau, kad neturėtume leisti politiniam spaudimui kištis į menų srities sprendimų priėmimą. Šiuose Rūmuose tvirtai laikėmės savo pozicijos dėl reakcijos, kurią išprovokavo Danijos laikraščiuose publikuoti pranašą Mahometą vaizduojantys piešiniai. Bijau, kad netgi nežymiai ribodami menininkų laisvę, griauname žodžio laisvės vertybes.

Ilda Figueiredo (GUE/NGL), *raštu.* – (*PT*) Balsavome už šį pranešimą, nes jame pabrėžiama didelė ir gaji moterų ir vyrų nelygybė scenos menų srityje bei jos poveikis visai visuomenei. Jame taip pat pabrėžiama, kad būtina skatinti moterų galimybes dirbti visus meno specialybių darbus, kuriuos dirbančių moterų vis dar yra mažiau negu vyrų.

Kaip pabrėžiama pranešime, meno profesijas pasirinkusių ir oficialias pareigas kultūros srityje einančių moterų dalis labai maža. Be to, kultūros įstaigose ar akademijose ir universitetuose, kuriuose mokoma kai kurių menų, vadovaujamąsias pareigas eina per mažai moterų.

Todėl sutinkame su daugeliu pristatytų pranešimo pasiūlymų ir pabrėžiame, kad būtina skatinti moterų galimybes dirbti visus meno specialybių darbus ir užsiimti kita su menais susijusia veikla, kurioje dirbančių moterų vis dar mažiau negu vyrų. Taip pat reikėtų paraginti valstybes nares panaikinti visas kliūtis, trukdančias moterims eiti vadovaujamąsias pareigas kultūros institucijose, akademijose ir universitetuose.

Taip pat pabrėžiame, kad moterų diskriminacija užkerta kelią toliau vystytis kultūros sektoriui, nes taip iš jo atimami talentai ir mažėja gebėjimai. Pritariame, kad siekiant, jog talentai būtų pripažinti, jiems reikia susitikti su publika.

Hélène Goudin ir Nils Lundgren (IND/DEM), *raštu.* – (*SV*) Nereikia nei sakyti, kad mes, atstovaujantys "June List" partijai, esame už vienodą požiūrį į vyrus ir moteris, už vienodą užmokestį, mokamą už tokį pat atliekamą darbą, ir už pagrindinių moterų ir vyrų lygybės principų laikymąsi. Todėl balsavome už šį pranešimą.

Tačiau mūsų balsas "už" turi vieną aiškią išlygą. Nepritariame Europos Parlamento pastangoms nustatyti, kaip atskiros valstybės narės turėtų, pvz., organizuoti savo šalies vaikų priežiūrą ar taikyti kvotų sistemą.

Šis pranešimas – tipiškas Europos Parlamentą apibūdinantis kišimosi ne į savo reikalus ir užsidegimo reglamentuoti visus reikalus pavyzdys. Užuot atlikęs susirinkimo, sprendžiančio neatidėliotinus iššūkius, su kuriais norint susidoroti reikia tarpvalstybinio bendradarbiavimo, funkciją, jis nuolat kišasi į tas svarstomas problemas, kurios yra ir turėtų likti valstybių narių klausimais.

David Martin (PSE), *raštu.* – Šiame pranešime pabrėžiama nuolatinė scenos menų srityje dirbančių moterų ir vyrų nelygybė ir nelygios įsidarbinimo galimybės. Palaikau šį pranešimą, kuriame valstybės narės raginamos imtis konkrečių veiksmų ir paskatinti bei padrąsinti moteris tęsti savo profesinę karjerą tose srityse, kur jų dalis vis dar labai maža.

Miroslav Mikolášik (PPE-DE), *raštu*. – Manau, kad lyčių nelygybė turėtų palaipsniui išnykti iš mūsų gyvenimų. Civilizuotame šių dienų pasaulyje turime atsikratyti vyrų ir moterų, daugumos ir mažumos nelygybių. Europos Parlamentas privalo laikytis anksčiau savo priimtų teisės aktų ir puoselėti visuotinio solidarumo

vertybes. Per scenos menų ir įvairių kitų sričių sprendimų priėmimo procesus turi būti užtikrinta lyčių pusiausvyra. Siekiant atrasti tikrus talentus, gabiausius atlikėjus ir labiausiai nusipelniusius kandidatus, tose pačiose srityse moterims turi būti suteikiamas toks pat statusas, kaip ir vyrams. Jei vyrams teikiama pirmenybė prieš moteris ar atvirkščiai, tokioje situacijoje reikia imtis rimtų pataisų, įgyvendinamų apsaugos priemonių ir taip panaikinti susidariusią prieštaringą padėtį. Tam tikros grupės išskyrimas remiantis lyties ar bet kokia kita ypatybe ES toleruojamas nebus, o mūsų pareiga – užtikrinti, kad šis principas būtų taikomas scenos menų (taip pat ir kitose) srityse. Todėl mano ir visos PPE-DE frakcijos pareiga – balsavimu pareikšti savo pasitikėjimą bet kokiais teisės aktais, kuriais skatinamas vienodas požiūris į vyrus ir moteris, taisomi įstatymų pažeidimai ir puoselėjama abiejų lyčių asmenų sanglauda.

Maria Petre (PPE-DE), raštu. – (RO) Balsavau už C. Gibault pranešimą. Mudviem puikiai sekėsi bendradarbiauti. Neturėtume pamiršti, kad scenos menų srityje moterų dalis apskritai labai maža, ypač šiame sektoriuje užimančių vadovaujamąsias pareigas. Taip pat turėtume atsižvelgti ir į tai, kad kalbame apie ypatingai didžiuliam atsveriamajam poveikiui jautrią sritį, kuri savo publikai ir visai visuomenei perduoda svarbių pamokymų. Neturime pakankamai vaikų lopšelių ir darželių. Taip pat scenos menų sektoriaus darbo valandos – ilgos ir nestandartinės. Jei patobulinsime šiuos aspektus, pranešime pasiūlytas tikslas – užtikrinti, kad menų sektoriuje dirbtų bent 30 proc. mažumą lyties požiūriu sudarančių asmenų – gali būti pasiektas.

Luca Romagnoli (NI), *raštu.* – (*IT*) Gerb. pirmininke, balsavau už C. Gibault pranešimą dėl vienodo požiūrio į vyrus ir moteris scenos menų srityje. Pritariu C. Gibault pranešime iškeltiems tikslams: nustatyti, kaip socialiniu ir kultūriniu požiūriu scenos meno srityje susiformavo tapatybės ir pasiūlyti konkrečių sprendimų, kurie padėtų ištaisyti sutrikusią pusiausvyrą, susijusią su esama nelygybe. Siekiant pagerinti sektoriaus būklę ir padėti vyrams ir moterims asmeniškai skleistis, reikia sudaryti sąlygas panaudoti visus gebėjimų šaltinius. Galiausiai manau, kad labai svarbu nedelsiant rasti sprendimų, kaip kultūros pramonės įstaigose įsteigti vaikų lopšelius, kurių darbo valandos būtų pritaikytos prie repeticijų ir spektaklių laiko.

- Pranešimas: Andreas Schwab (A6-0482/2008)

Adam Bielan (UEN), *raštu.* – (*PL*) Gerb. pirmininke, palankiai vertinu A. Schwabo pranešimą dėl CO₂ dujų išmetimo ir kelių eismo saugumo pagerinimo. Labai svarbu užtikrinti, kad pastangos sumažinti išmetamų CO₂ dujų kiekį nepakenktų kitiems vienodai svarbiems automobilio konstrukcijos elementams ir neigiamai nepaveiktų kelių eismo saugumo. Manau, kad novatoriškos Europos automobilių pramonės skatinimas ir plėtojimas padės mums veiksmingai išsaugoti šio labiausiai nuo finansinės krizės nukentėjusio sektoriaus darbo vietas.

Šarūnas Birutis (ALDE), *raštu.* – (*LT*) Dabar yra naujų technologijų, kuriomis galima iš esmės pagerinti transporto priemonių saugą (pvz., elektroninės stabilumo kontrolės sistemos) arba sumažinti išmetamų CO₂ dujų kiekį (pvz., mažo pasipriešinimo riedėjimui padangos), jei tokios technologijos būtų naudojamos kaip standartas naujose transporto priemonėse.

Avril Doyle (PPE-DE), *raštu.* – Europos Parlamento narys A. Schwab pateikė svarstyti pranešimą, kuriuo remiantis nustatant automobilių gamintojams didesnius saugos priemonių reikalavimus siekiama padidinti automobilių saugumą. Visos naujos Sąjungoje pagamintos transporto priemonės privalės atitikti techninius reikalavimus ir jose turės būti įmontuotos priemonės, sumažinsiančios transporto priemonių poveikį aplinkai, jų keliamą triukšmą ir padidinsiančios kelių eismo saugumą. Reglamentas sujungia Europos gamybos ir technologijų pažangą ir padidina saugos, kurios Europos vartotojas gali tikėtis, užtikrinimo lygį. Šios naujovės padės sumažinti išmetamų CO₂ dujų kiekį, degalų suvartojimą ir keliamą triukšmą.

Džiaugiuosi galėdama palankiai įvertinti šį pranešimą, atnešiantį naudos mums visiems.

Astrid Lulling (PPE-DE), raštu. – (DE) Balsavau už šį pranešimą, nes vartotojai nori saugesnių bei ekologiškesnių transporto priemonių ir jiems jų reikia. Kalbant apie saugą, ypač palankiai vertinu privalomą elektroninių stabilumo sistemų (angl. ESP) įdiegimą visuose nuo 2011 m. pagamintuose keleiviniuose automobiliuose.

Kadangi pranešime užsimenama ir apie padangas, mano nuomone, verta stengtis sumažinti išmetamų CO₂ dujų kiekį naudojantis geresnėmis mažo pasipriešinimo riedėjimui padangomis bei įdiegiant elektronines padangų oro slėgio stebėjimo sistemas. Tačiau išmetamų CO₂ dujų kiekis neturėtų būti mažinamas padangų saugos sąskaita, kitaip tariant – sukibimo važiuojat šlapia danga sąskaita.

Taip pat džiaugiuosi, kad dabartinis [padangų] asortimentas iš rinkos bus išimtas ne per 12 mėn., kaip buvo planuota, bet per 30 mėn. skaičiuojant nuo naujojo standarto įdiegimo datos. Taip išvengsime sukauptų padangų atsargų sunaikinimo ir nesukelsime papildomos žalos aplinkai. Be to, taip suteiksime savo pastaruoju metu nuo ekonominės krizės skaudžiai nukentėjusioms tiekimo įmonėms pakankamą pereinamąjį laikotarpį imtis įgyvendinti aukštus joms keliamus reikalavimus.

Adrian Manole (PPE-DE), *raštu.* – (*RO*) Bet kuris visuotinio atšilimo reikšmę suvokiantis planetos gyventojas gali imtis veiksmų, padėsiančių sustabdyti šio Žemei grėsmę keliančio proceso eigą. Vairuotojų ir jų vairuojamų transporto priemonių atveju šios pastangos išdėstytos pranešime, dėl kurio šiandien balsavome.

"Ekologiškas vairavimas" reiškia kuro vartojimo sumažinimą. ES siekia iki 2010 m. sumažinti šias išlaidas 20 mlrd. EUR. Ji taip pat skatina 50 mln. tonų sumažinti išmetamų CO_2 dujų kiekį. Nereikia nei sakyti, kad šių priemonių rezultatai bus matomi tik ateityje, tačiau būtų labai naudinga, jei jų įgyvendinimas įsigaliotų metais anksčiau už Komisijos pasiūlymą.

David Martin (PSE), *raštu.* – Palankiai vertinu šį reglamentą, dėl kurio įdiegus naujas technologijas automobiliai ir keliai taps saugesni. Šios technologijos apima padangų oro slėgio sistemas, reikalavimus dėl šlapios dangos ir įspėjimo apie nukrypimą nuo kelio juostos sistemas. Pranešime skatinama naudojantis naujais padangų standartais mažinti išmetamų CO₂ dujų kiekį ir taip pagerinti kuro naudojimo efektyvumą bei sumažinti kurui skirtas išlaidas.

Luca Romagnoli (NI), *raštu.* – (*IT*) Gerb. pirmininke, balsavau už A. Schwabo pranešimą dėl variklinių transporto priemonių tipo patvirtinimo, atsižvelgiant į jų bendrąją saugą, reikalavimų. Šio išties puikaus pranešimo tikslas – užtikrinti tinkamą vidaus rinkos veikimą kartu nustatant aukštesnį saugos ir aplinkos apsaugos lygį. Šie tipo patvirtinimo reikalavimai buvo suderinti Bendrijos lygmeniu siekiant išvengti skirtingų atskirose valstybėse narėse galiojančių sistemų ir stengiantis visoje Bendrijoje užtikrinti aukštą kelių eismo saugumo ir aplinkos apsaugos lygį. Todėl visiškai sutinku su A. Schwabu, nes pasiūlytu reglamentu siekiama supaprastinti variklinių transporto priemonių saugumo ir padangų srityje galiojančius tipo patvirtinimo teisės aktus iki vieno Europos Vadovų Tarybos ir Parlamento reglamento.

- Pranešimas: Holger Krahmer (A6-0046/2009)

Jan Andersson, Göran Färm, Anna Hedh, Inger Segelström ir Åsa Westlund (PSE), raštu. – (SV) ES valstybės narės iki galo neįgyvendino pradinės TIPK direktyvos ir kitų šešių direktyvų, todėl nebuvo pasiekti jomis užsibrėžti tikslai. Todėl buvo nuspręsta šias direktyvas pateikti naujai redakcijai ir šiandien dėl jų balsavome Parlamente. Mes, Švedijos socialdemokratai, palankiai vertiname naują redakciją ir manome, kad joje šiek tiek pagerintos šiuo metu galiojančios taisyklės. Tačiau per galutinį balsavimą nusprendėme balsuoti prieš direktyvą, nes manome, jog dėl keleto balsuojant priimtų pakeitimų direktyva, palyginus su pirminiu Komisijos pasiūlymu, tapo žymiai prastesne. Pvz., negalėjome teigiamai įvertinti papildomų stambiems atliekų deginimo įrenginiams suteikiamų lengvatų.

Kita priežastis, dėl kurios jautėmės priversti balsuoti "prieš" – šioje direktyvoje pasigedome galimybės reikšmingai sumažinti šiltnamio efektą sukeliančių dujų išmetimą. Atmesdami pakeitimus, kuriuos mūsų delegacija įtraukė į pasiūlymų pateikimą, ir palaikydami naujoms didelėms elektrinėms taikomas anglies dioksido išmetimo ribines vertes šie Rūmai parodė, kad į užduotį sumažinti šiltnamio efektą sukeliančių dujų išmetimą jie nežiūri rimtai. Negalime palankiai vertinti tokio pasiūlymo.

Liam Aylward, Brian Crowley, Seán Ó Neachtain ir Eoin Ryan (UEN), raštu. – Tvirtai remiame pradinę TIPK direktyvą. Į šios direktyvos taikymo sritį įtrauktos pramonės veikla išskiria 55 proc. Europos Sąjungos CO₂, 83 proc. SO₂ ir 34 proc. azoto oksido teršalų. Vadovaujantis dabar galiojančios direktyvos nuostatomis, leidimus išduoda Aplinkos apsaugos agentūra, kuri reikalauja, kad pramoninės gamyklos naudotųsi "geriausiomis galimomis priemonėmis".

Per šį rytą vykusį balsavimą buvo pateikta abejotinų pakeitimų dėl naujojo TIPK pasiūlymo.

- 1. Minimalūs reikalavimai. Airija pasisako prieš minimalių reikalavimų pakeitimą, nes jis sukels neigiamą poveikį Airijos pramonei bei darbui, kuris pastaruoju metu buvo atliktas norint pasiekti dabar galiojančios direktyvos lygį. Lėšas verčiau reikėtų skirti direktyvos įgyvendinimo skatinimui tose valstybėse narėse, kuriose jos nuostatos nepakankamai įgyvendintos.
- 2. Paukštiena, mėšlas ir srutos. Buvo keletas pakeitimų, kuriais siekiama į direktyvos taikymo sritį labiau įtraukti paukštienos ir mėšlo barstymo klausimus. Siekdamas išvengti dvigubo reglamentavimo (direktyva

dėl nitratų pakankamai reglamentuoja mėšlo ir srutų klausimus) balsavau prieš šį pakeitimą. Kalbant apie paukštieną, TIPK direktyva jau reguliuoja 40 000 paukštienos vietų. Pakeitimu nuo 40 000 būtų sumažintos ribinės vertės vištoms dedeklėms iki 30 000, antims – iki 24 000, o kalakutams – iki 11 500. Apie tai, kaip šie skaičiai buvo sudaryti ir kokiu moksliniu pagrindu remiantis jie buvo nustatyti, poveikio įvertinime nieko nekonstatuojama.

3. Įmokos. Taip pat balsavau už įmokoms taikytiną lankstumą.

Niels Busk, Anne E. Jensen ir Karin Riis-Jørgensen (ALDE), raštu. – (DA) Danijos liberalų partijai atstovaujantys Europos Parlamento nariai Anne E. Jensen, Karin Riis-Jørgensen ir Niels Busk balsavo už Liberalų ir demokratų aljanso už Europą frakcijos pateiktą 96 pakeitimą, kuriuo siūloma išbraukti 16 straipsnio 4 dalį, nes galvijų mėšlo barstymas prieštarauja TIPK direktyvos tikslui veiksmingai kovoti su stambių pramonės įrenginių išmetamaisiais teršalais. Be to, šį klausimą jau reglamentuoja Vandens pagrindų direktyva (Direktyva Nr. 2000/60/EB) ir Nitratų direktyva (Direktyva Nr. 91/676/EEB).

Martin Callanan (PPE-DE), *raštu*. – Pradinių šio pranešimo nuostatų įgyvendinimas būtų smarkiai padidinęs mano regiono – šiaurės rytų Anglijos – ir kitų Jungtinės Karalystės regionų nacionalinės sveikatos apsaugos tarnybos ligoninių išlaidas už šildymo katilus.

Nacionalinės sveikatos apsaugos tarnybos ligoninės privalo turėti dideles šildymo katilų pajėgumų atsargas, kurios padėtų susidoroti su nenumatytais atvejais ir įvykus techninėms avarijoms. Vadovaujantis direktyva ligoninių šildymo katilai būtų įvertinami remiantis ne faktiniu, o galimu jų išmetamų teršalų kiekiu, todėl siekiant gauti leidimą būtų patiriama papildomų išlaidų.

Palankiai įvertinau pasiūlymą dėl pakeitimų dėl ne visu pajėgumu veikiančių atsarginių šildymo katilų išbraukimo iš direktyvos taikymo srities.

Nepaisant šių klausimų turime veikti išvien ir atkreipti dėmesį į bendrąją dėl klimato kaitos ir aplinkos taršos kylančią grėsmę.

Ilda Figueiredo (GUE/NGL), *raštu.* – (*PT*) Šiuo pasiūlymu dėl direktyvos siekiama persvarstyti ir į vieną tekstą sujungti atskiras septynias direktyvas dėl pramoninės taršos.

Komisijos pasiūlyme pabrėžiama, kad juo siekiama numatyti integruotą strategiją, siekiančią užtikrinti, kad suteikiant leidimus eksploatuoti įrenginius būtų kuo plačiau ir laikantis pusiausvyros atsižvelgiama į aplinkos apsaugos aspektus. Pasiūlymo tikslas – nustatyti veiksmingas išmetamųjų teršalų kiekio ribas pasinaudojant geriausiomis galimomis priemonėmis (GGP) ir užtikrinti nuoseklesnį jų taikymą, negu buvo daroma iki šiol.

Pranešime pabrėžiama, kad teisėkūros procesas turės įtakos 52 000 Europos pramonės įrenginių, todėl teigiamai vertiname keletą išimčių, taikytinų labai mažoms, mažoms ir vidutinėms įmonėms, kurios neturėtų būti verčiamos laikytis tokių pat įsipareigojimų, kokių taikomi dideliems pramonės subjektams. Tačiau palaikome griežtesnį paprastomis ir bendromis krosnimis šiukšlėms deginti besinaudojančių pramonės subjektų reglamentavimą ir atidesnį negu buvo pasiūlyta Europos Komisijos jų tikrinimą.

Pakeistu tekstu siekiama suteikti daugiau reikšmės viešosioms konsultacijoms ir su aplinkos apsauga susijusių nevyriausybinių organizacijų vaidmeniui, atsižvelgiama į labai mažų, mažų ir vidutinių įmonių interesus bei reikalaujama grąžinti Europos Komisijai iš jos atimą sprendimų priėmimo teisę. Todėl tikėdamiesi, jog Portugalijos vyriausybė pradės labiau palaikyti ir tikrinti oro kokybę, galiausiai balsavome už šį pranešimą.

Luca Romagnoli (NI), *raštu.* – (*IT*) Gerb. pirmininke, gerb. Parlamento nariai, balsavau prieš H. Krahmerio pranešimą dėl pramoninių išmetamųjų teršalų. Nesutinku su tuo, kad kompetentingos vietos institucijos, nors ir palikdamos erdvės lankstumui, kad būtų galima tinkamai atsižvelgti į vietos sąlygas, turėtų atskiriems įrenginiams nustatyti taršos ribojimo priemones, kurias taikant išmetamųjų teršalų kiekis vidutiniškai atitiks GGP informaciniuose dokumentuose pateiktus reikalavimus. Šios užduoties vykdymas turėtų būti pavestas Bendrijos lygmens institucijoms, o ne vietinėms ar šalies lygmens. Specifinės regiono charakteristikos neturėtų tapti diskriminaciniu šios srities veiksniu, nes skirtingos minimalios ribos sąlygoja nepaprastai permainingas pajamas ir išlaidas, neišvengiamai darančias įtaką teisingam verslo konkurencingumui.

Czesław Adam Siekierski (PPE-DE), *raštu.* – (*PL*) Siekdami įgyvendinti neseniai priimto klimato kaitos ir energetikos priemonių paketo tikslus privalome imtis ryžtingų veiksmų.

Ankstesnėms ES pastangoms sumažinti išmetamuosius pramoninius teršalus sutrukdė sanglaudos ir bendradarbiavimo trūkumas bei aukštas neatitikimų lygis, todėl itin palankiai vertinu Komisijos iniciatyvą

ir pranešėjo pasiūlymą. Pakeisti daugybę direktyvų dėl pramoninių ir išmetamųjų teršalų vienu suprantamu teisės aktu – be abejonės žingsnis teisinga linkme. Esu pasirengęs palaikyti bet kokias iniciatyvas, kuriomis siekiama sumažinti biurokratiją, padidinti su įrenginių patikrinimu susijusio reguliavimo lankstumą bei užtikrinti skaidrumą. Visiškai palaikau pranešėjo pasiūlymą padidinti Europos Parlamento vaidmenį rengiant būsimus reguliavimo nuostatų keitimus.

Georgios Toussas (GUE/NGL), *raštu.* – (*EL*) Europos Komisijos pateiktas pasiūlymas dėl direktyvos dėl pramoninių išmetamųjų teršalų ir Europos Parlamento pasiūlyti pakeitimai dar kartą parodė, kad tikrasis "ekologiškos ekonomikos" tikslas – ne apsaugoti aplinką, o užtikrinti iš kapitalo gaunamas pajamas. Europos Komisijos nutarimai dėl šiltnamio efektą sukeliančių dujų išmetimo ribojimo – klaidingi ir klaidinantys.

Ši direktyva turės įtakos daugiau kaip 52 000 pramoninių gamyklų, ES valstybėse narėse išmetančių didelę dalį teršalų ir kartu trukdančių siekti Europos Komisijos sau išsikeltų tikslų sumažinti atmosferos taršą.

Svarbiausi Europos Parlamento pakeitimai reikšmingai apriboja direktyvos taikymo sritį ir siekia įtraukti dviprasmybes ir abejones sukeliančius veiksnius, visuomet veikiančius plutokratijos naudai ir mažinančius kapitalo atskaitingumą. Kartu pramonininkams sumažinamos aiškios išmetamųjų teršalų nustatymo ribinės vertės, kurios vėliau bus nustatytos pagal jų poreikius ir prioritetus, kitais žodžiais tariant – vadovaujantis pelno motyvu.

Aklavietė, kurioje atsidūrė aplinkos apsauga, įtraukiama į antimonopolinę antiimperialistinę darbininkų kovą su ekonominiu monopolių suverenitetu bei jų politine jėga, į kovą su ES ir šalimis, palaikančiomis vienakryptės Europos idėją.

- Pranešimas: Klaus-Heiner Lehne (A6-0044/2009)

Jan Andersson, Ole Christensen, Göran Färm, Anna Hedh, Dan Jørgensen, Poul Nyrup Rasmussen, Christel Schaldemose, Inger Segelström, Britta Thomsen ir Åsa Westlund (PSE), raštu. – Komisijos pasiūlymas dėl Europos privačiosios bendrovės statuto suteikia galimybę nerimtoms bendrovėms apeiti darbuotojų dalyvavimui nustatytas taisykles. Jei privačiosios Europos bendrovės buveinė registruota valstybėje narėje, kurioje taikomi žemi ar netaikomi jokie darbuotojų dalyvavimo reikalavimai, o ji savo veiklą vykdo kitoje valstybėje narėje, kurioje keliami aukšti darbuotojų dalyvavimo reikalavimai, ji gali apeiti šias taisykles.

Tačiau socialistų frakcija Europos Parlamente, kartu su Europos profesinių sąjungų konfederacija (angl. ETUC), rado kompromisą, kuriuo iš esmės pagerinamas Komisijos pasiūlymas. Jame teigiama, kad kai dalis bendrovės darbuotojų dirba kitoje valstybėje narėje, kurioje, palyginus su valstybės narės, kurioje įsikūrusi vyriausioji bendrovės valdyba, darbuotojų dalyvavimui keliamais reikalavimais, taikomi aukštesni darbuotojų dalyvavimo reikalavimai, jiems turėtų būti taikomi darbuotojams palankesni reikalavimai.

Nors pasiūlytas kompromisas pranoksta pradinį pasiūlymą, mums savo tikslo visiškai įgyvendinti nepavyko. Palyginti su kai kuriose valstybėse narėse galiojančiomis taisyklėmis, siekiamas darbuotojų dalyvavimo lygis tebėra aukštas. Taip pat tebėra problemų, susijusių su didesnio darbuotojų dalyvavimo laipsnio apibrėžties nustatymu. Todėl mes – Danijos ir Švedijos delegacijų Europos Parlamento socialistų frakcijoje atstovai – per galutinį balsavimą nusprendėme susilaikyti.

Johannes Blokland (IND/DEM), *raštu. – (NL)* Šią popietę balsavome dėl Europos privačiosios bendrovės statuto. Galiausiai dėl šių priežasčių balsavau prieš šį pasiūlymą. Visų pirma manau, jį priėmus padidės teisinis Europos Sąjungos netikrumas. Iki šiol nepakankamai aiškūs nei santykis tarp privačiosios nacionalinės bendrovės ir Europos privačiosios bendrovės, nei taikomų valstybių narių teisės aktų ir šio reglamento ryšiai. Kaip užkirsime kelią galimiems bandymams apeiti valstybių narių teisės aktus? Kaip šis pasiūlymas atitinka vartotojų apsaugos reikalavimus?

Į šiuos klausimus nepateikiama jokių įtikinančių atsakymų. Šiandien taip pat balsavome ir dėl kito K. H. Lehnės pranešimo, kuriame jis siūlo rekomendacijas kaip pagerinti įmonių registruotųjų buveinių perkėlimą į kitą šalį. Iš tikro manau, kad ši mintis daug geresnė už pasiūlymą dėl Europos privačiosios bendrovės statuso. Jei mažindama biurokratines kliūtis Komisija siektų palengvinti įmonių registruotųjų buveinių perkėlimo į kitą šalį sąlygas, pasiūlymas dėl Europos privačiosios bendrovės būtų nebereikalingas.

Carlos Coelho (PPE-DE), *raštu.* – (*PT*) Reikšmingi skirtingose valstybėse narėse veikiančių skirtingų teisinių sistemų skirtumai verčia užsienyje savo veiklą pradėti vykdyti norinčias bendroves inicijuoti itin brangius procesus. Šis atvejis ypač dažnai sutinkamas mažesne struktūra pasižyminčių mažųjų ir vidutinių (MVĮ) įmonių sektoriuje.

Kuriant šį statutą žengiamas dar vienas žingsnis siekiant pašalinti šias kliūtis, o tai turės ypač didelės reikšmės pagrindiniam Europos ekonomikos sektoriui.

"Europos privačiosios bendrovės" reglamento sukūrimas leis MVĮ pasinaudojus tuo pačiu statutu įkurti patronuojamąsias įmones nepriklausomai nuo to, kur įsikūrusi pagrindinė jų būstinė. Užsienyje jos galės vykdyti savo komercinę veiklą taip pat lengvai, kaip ir savo šalyse.

Remiantis šia, Smulkiojo verslo akto priemone, sutaupomas MVĮ laikas ir pinigai parodo aiškią kryptį būsimai Europos verslo politikai.

Todėl Portugalijos socialdemokratų partijai atstovaujantys Parlamento nariai palankiai vertina šį pranešimą.

Avril Doyle (PPE-DE), raštu. – K. H. Lehne pateikė svarstyti savo iniciatyva parengtą pranešimą dėl Tarybos reglamento, kuriuo siekiama palengvinti mažųjų ir vidutinių įmonių (MVĮ) vienoje Bendrijos valstybėje narėje registruotos buveinės perkėlimą į kitą Bendrijos šalį. Tikslas išties pagirtinas. Tačiau turime būti apdairūs, kad šiomis supaprastintomis sąlygomis nebūtų piktnaudžiaujama siekiant pakenkti nacionalinės bendrovių teisės nuostatoms ir užtikrinti, kad Statutas (Societas Privata Europea) verslui suteikia įgyvendinamą perspektyvą.

Tarp daugybės pakeitimų vis tik gausu labai ginčytinų pasiūlymų, pvz., minimalus kapitalas, registracijos kontrolė, nuorodos į valstybių narių teisės aktus, tarpvalstybiniai aspektai ir darbuotojų dalyvavimas. Tam tikruose Ekonomikos ir pinigų politikos komiteto pateiktuose pasiūlymuose reikalaujama kai kuriose srityse, įskaitant ir mokesčių, iki 2010 m. įvesti vienodą sistemą. Tai iš esmės apribos šalių valstybių narių įstatymų taikymą.

Nors iš esmės pagrindinis pasiūlymo principas – Europos bendrovės visoje ES veikia vadovaudamosi tais pačiais principais – išties priimtinas, šio pranešimo taikymo sritis neturėtų aprėpti šalių mokesčių klausimų, kurie griežtai priklauso tik atskirų valstybių narių kompetencijai.

Lena Ek (ALDE), *raštu.* – (*SV*) Per galutinį balsavimą balsavau prieš pasiūlymą dėl Europos privačiosios bendrovės (SPE) statuto. Pagrindinė idėja – privačiosioms bendrovėms nustatyti bendrą Europos bendrovės formą – išties labai gera. Tai – be jokių abejonių reikalinga reforma.

Komisijos pasiūlymas labai prastas. Riba, kada turi būti taikomi ne valstybių narių teisės aktai, o Europos privačiosios bendrovės statutas – visiškai neaiški. Didelė bendrovių taisyklių ir reguliavimo nuostatų dalis turi būti apsprendžiama jų įstatuose. Net jei šis statutas kai kurioms bendrovėms gali būti naudingas, yra keletas klausimų, kurie jame turi būti aiškiai apibrėžti, pvz., ribos tarp bendrovės, kaip juridinio asmens, kompetencijos ir smulkiųjų akcininkų apsaugos. Be to, darbuotojų atstovavimo bendrovės valdyboje lygis – pernelyg žemas.

Per tebevykstančias Tarybos derybas SPE statutas buvo žymiai patobulintas. Vis dar tikiuosi, kad galutinis rezultatas bus geras. Tačiau tai – ne tas pasiūlymas, kurį šiandien turime galimybę priimti. Dabar kalbame apie Komisijos pateiktą pranešimą su K. H. Lehnės pakeitimais. Mano sprendimas gana paprastas: aiškumo trūkumas ir šio pranešimo uždaviniai nusveria teigiamus reformos aspektus, ir neišvengiamai kyla pavojus, kad turėsime savo tikslams prieštaraujantį statutą. Be to, atsižvelgiant į jau pasiektą Tarybos pažangą, palaikyti šį pranešimą reikštų trukdyti Tarybai atlikti savo darbą.

Šiandien balsuojame ne dėl Tarybos, o dėl Komisijos pasiūlymo, todėl nusprendžiau balsuoti prieš jį.

David Martin (PSE), *raštu.* – Šia iniciatyva siekiama sukurti naują Europos teisinę formą, kuria supaprastinant MVĮ steigimą ir sudarant geresnes sąlygas jų veiklai bendrojoje rinkoje bus skatinamas jų konkurencingumas. Palaikau šį pranešimą, kuris padės geriau apsaugoti darbuotojus ir užtikrins, kad jų įmonė suteiks jiems daugiau informacijos.

Bernhard Rapkay (PSE), *raštu.* – (*DE*) Vokietijos socialdemokratų (SPD) delegacija balsavo už galimybę kurti Europos privačiąją bendrovę. Tačiau norėtume kai ką paaiškinti.

Darbuotojų dalyvavimas – kertinis demokratinės ir socialinės Europos akmuo. Todėl teisė gauti informaciją, konsultuotis ir kaip darbuotojui dalyvauti bendrovės veikloje be jokių apribojimų turi įgyti tokį patį statusą, koks apibrėžtas galiojančiose Europos Bendrovės (*Societas Europae* – SE) ir Europos kooperacinės bedrovės (*Societas Cooperativa Europaea* – SCE) nuostatose.

Šiuo atžvilgiu Europos privačiosios bendrovės variantas, dėl kurio dabar sutarėme, geresnis už Komisijos pasiūlymą (todėl už jį ir balsavome), tačiau jame trūksta vieno tikslo – galiojančių taisyklių pritaikymo. Į darbuotojų dalyvavimo teisių nepaisymo pavojų atsižvelgiama nepakankamai.

Procesas dar nėra baigtas. Raginame ES Ministrų Tarybą įtraukti į pasiūlymą šias iniciatyvas:

- įtraukti aiškias nuorodas į Europos bendrovių direktyvą (SE), ypač į standartines jos taisykles dėl asmenų išrinkimo į administracinę valdybą ar stebėtojų tarybą,
- supaprastinti neįgyvendinamas 34 straipsnio sąlygas, reikšmingai sumažinti ribas,
- iškelti sąlygą, kad Europos privačioji bendrovė veiktų tarpvalstybiniu mastu.

Raginame Komisiją pagaliau pradėti taikyti 14-ąją direktyvą dėl ribotos turtinės atsakomybės įmonių registruotųjų buveinių perkėlimo į kitą šalį, nes darbuotojų dalyvavimo teisės perkeliant registruotąsias įmonių buveines į kitą šalį gali būti protingai užtikrinamos tik remiantis visoje Europoje taikoma direktyva dėl darbuotojų dalyvavimo.

Luca Romagnoli (NI), *raštu.* – (*IT*) Gerb. pirmininke, gerb. Parlamento nariai, balsavau už K. H. Lehnės pranešimą dėl Tarybos reglamento dėl Europos privačiosios bendrovės statuto. Palaikau jo atliktą darbą siekiant nustatyti savarankiškas taisykles sprendžiant klausimus, kurie ypač svarbūs kasdienei SPE veiklai, pvz., minimalus kapitalo dydis, darbuotojų dalyvavimas bendrovės veikloje ir registracijos kontrolė. Galiausiai, kadangi yra nuorodų į valstybių narių teisės aktus, manau, jog SPE reglamento tikslas, būtent – vienodos bendrovės formos visoje Bendrijoje sukūrimas – visais atžvilgiais sveikintinas ir vertas siekimo.

Czesław Adam Siekierski (PPE-DE), raštu. – (PL) Įsisiautėjus ekonomikos krizei, MVĮ sektoriaus plėtra – itin pageidautinas dalykas. Turime stengtis panaikinti administracines ir teisines kliūtis, trukdančias verslą pradėti norintiems asmenims. Savo verslo idėjas vystyti norintiems žmonėms neturėtų trukdyti procedūriniai reikalavimai, biurokratizmas ir aukštos registravimo kainos. Naujos bendrovės reiškia naujas darbo vietas, vadinasi, ir ekonomikos atsigavimą.

Europos Sąjungą sudaro 27 valstybės narės, kuriose galioja skirtingos teisinės ir skirtingos bendrovių steigimo sistemos. Vienodos visos Europos mastu verslo bendrovės įsiteigimo formos – Europos privačiosios bendrovės – sukūrimas be abejonių pagerins sąlygas visiems verslą pradėti norintiems asmenims ir padės veiksmingiau įgyvendinti laisvo kapitalo judėjimo principą.

Vienodos bendrovės įkūrimo ir jos veiklos vykdymo sąlygos, žemi akcinio kapitalo reikalavimai ir supaprastinti registracijos būdai neabejotinai prisidės prie Europos privačiosios bendrovės sėkmės. Taip bus numatyta patraukli alternatyva valstybių narių norminiams teisės aktams. Ji bus greita, nebrangi ir nereikalaus bereikalingų formalumų, tačiau užtikrins deramą teisinio aiškumo lygį.

- Pranešimas: László Surján (A6-0111/2009)

Hélène Goudin ir Nils Lundgren (IND/DEM), raštu. – (SV) Šiuo pranešimu raginama skirti dar daugiau finansinių išteklių vienai ar kitai ES sričiai, nors valstybės narės priverstos taupyti tokiose srityse, kaip sveikatos apsauga, mokyklos ir socialinė globa.

Be to, keletas pranešime įvardytų sričių (pvz., finansų krizė, klimato kaita ir energetikos politika) susijusios su milžiniškomis ir ES biudžetui visiškai neproporcingomis išlaidomis. Šie klausimai turi būti sprendžiami atskirose valstybėse narėse vadovaujantis jų vidaus politikos procesais, kurie sąlygos demokratinį taip laukiamo pasiaukojimo pagrindą.

Todėl nusprendėme balsuoti prieš šį pranešimą dėl 2010 m. Komisijos biudžeto sudarymo.

Pedro Guerreiro (GUE/NGL), *raštu.* – (*PT*) Susidūrusi su blogėjančia ekonomine ir socialine daugelio valstybių narių padėtimi ES iki šiol nesiėmė jokios veiksmingos iniciatyvos, kuria nebūtų siekiama apsaugoti finansinio kapitalo.

Turime nedelsdami Bendrijos lygmeniu priimti priemones, kurios mobilizuodamos reikalingus finansinius išteklius padės veiksmingai reaguoti į darbininkų, gamybinio sektoriaus, labai mažų, mažų ir vidutinių įmonių poreikius.

Deja, ES apsvarstė ir priėmė 2009 m. biudžetą tarsi nieko nevyktų; ji patvirtino Bendrijos biudžetą, kuris, apskritai kalbant, mažiausias nuo pat Portugalijos įstojimo į EEB. Taip ji dar kartą įrodė savo klasinę prigimtį.

Susidūręs su gilios kapitalistinės krizės (politikoje) įrodymais Europos Parlamentas nesugebėjo nuslėpti tikrosios situacijos. Todėl dabar priimta rezoliucija bandoma nedrąsiai pareikšti, kad 2010 m. Bendrijos biudžetas turi būti glaudžiau susijęs su Daugiametėje 2007–2013 m. finansinėje programoje nustatytomis ribomis (kurių be to, kad jos – akivaizdžiai neadekvačios, dar ir nesilaikoma), ir pripažįstama, kad išlaidų kategorija – "nepakankama".

Kadangi "kas liežuvį nudega, tas ir šaltą pučia", tikimės, jog šis garsiai paskelbtas nerimą keliantis klausimas ir ketinimai nėra tik trumpalaikiai artėjančių Europos Parlamento rinkimų sąlygoti pageidavimai ir kad jie netaps, kaip įprasta, tik dar vienu gerų ketinimų atveju.

Luca Romagnoli (NI), *raštu.* – (*IT*) Gerb. pirmininke, gerb. Parlamento nariai, atidžiai perskaitęs L. Surjáno pranešimą dėl 2010 m. biudžeto sudarymo procedūros gairių, nusprendžiau balsuoti prieš jį. Nemanau, kad Europos Parlamento patikimumas priklauso nuo skatinimo ar sąsajų su biudžeto eilutėmis nustatymo. Jei taip, vadinasi, netekome tikros Europos institucijas dirbti skatinančios motyvacijos. Be to, nors ir sutinku su maksimaliu skaidrumo lygio principu, manau, kad įvairiems sektoriams skirstomos lėšos turėtų būti padalytos be jokios veiksmingumo ar rezultatų aspektais išreikštos diskriminacijos. Prastus rezultatus pasiekę sektoriai taip pat turi būti subsidijuojami. Iš tikrųjų, galbūt būtent jiems labiausiai reikia institucinės Bendrijos paramos.

- Pranešimas: Vladimír Maňka (A6-0057/2009)

Hélène Goudin ir Nils Lundgren (IND/DEM), raštu. – (SV) Kai viešojo sektoriaus srityje karpomos sveikatos priežiūrai, mokykloms ir socialinei globai skirtos lėšos, išlaidas mažinti turėtų ir ES institucijos. Manome, kad labiausiai reikėtų sumažinti Regionų komitetui bei Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui skiriamas biudžeto lėšas. ES mokesčių mokėtojai nepastebėtų jokio skirtumo, jei šioms dviems institucijoms būtų pritaikytas griežtas išlaidų mažinimo planas.

Taip pat nepritariame Europos Parlamento politinių frakcijų darbuotojų skaičiaus didinimui. Atsižvelgę į dabartinę situaciją nemanome, kad tai – būtinos išlaidos.

Atidaryti Europos istorijos muziejų – kaip nusprendė Europos Parlamento Biuras – taip pat nėra gera mintis. Patirtis rodo, kad toks muziejus skatins propagandą apie vis labiau federaline tampančią ES.

Todėl nusprendėme balsuoti prieš šį pranešimą, kuriame, be kitų klausimų, svarstomas ir 2010 m. Europos Parlamento biudžetas.

Pedro Guerreiro (GUE/NGL), *raštu.* – (*PT*) Palankiai vertiname tai, kad nustatydamas Bendrijos 2010 m. biudžeto sudarymo prioritetus Europos Parlamentas lingvistinius klausimus laiko "pagrindiniu principu":

- "Ypatingą dėmesį skiria pagrindiniam principui, pagal kurį visiems Parlamento nariams turėtų būti suteikiama vienoda galimybė gauti visa apimančias ir kokybiškas paslaugas, sudarančias jiems sąlygas dirbti, reikšti nuomonę ir gauti dokumentus savo gimtąja kalba…";
- "Mano, kad 2010-ieji turėtų būti metai, kai didžiausios pastangos skiriamos tam, kad visų valstybių narių ir visomis kalbomis kalbantiems Parlamento nariams būtų užtikrinamos vienodos galimybės vykdyti savo pareigas ir visą jiems privalomą politinę veiklą savo kalba, jei taip jie pasirinko";
- "pabrėžia … visiems Parlamento nariams taikomą demokratinio teisėtumo principą ir jų teisę į visapusišką daugiakalbystę; taigi mano, kad šiuo biudžetu taip pat galėtų ir turėtų būti naudojamasi siekiant minėtojo tikslo…"

Tačiau negalime pamiršti, kad Portugalijos komunistų partijai atstovaujančių Europos Parlamento narių pateikti svarstyti pasiūlymai dėl biudžeto sudarymo, kuriais buvo raginama sudaryti galimybes visuose (tiek vykstančiuose Bendrijos institucijose, tiek išoriniuose, rengiamuose kaip Parlamento darbo dalis) posėdžiuose kalbėti visomis oficialiomis ES kalbomis, per tuos metus buvo kelis kartus atmesti.

Luca Romagnoli (NI), *raštu*. – (*IT*) Gerb. Pirmininke, nepritariu V. Maňkos pranešimui dėl 2010 m. biudžeto sudarymo procedūros gairių, todėl balsavau prieš jį. 5-ame pasiūlymo dėl rezoliucijos punkte užsimenama apie galimą visišką prisitaikymą atsižvelgiant į Kroatijos įstojimą į Europos Sąjungą, tačiau rezoliucijoje rašoma, kad tokiais atvejais kaip šis, kai kalbama apie 27 valstybes nares ir vieną galimą kandidatę, prisitaikyti turi ne senbuvės, o naujokė. Be to, nemanau, kad galėčiau teigiamai vertinti antriems metams pratęstą bandomąją glaudesnio ES Biuro ir Biudžeto komiteto bendradarbiavimo programą, nes nemanau, kad ji veiksminga ar to verta.

- Pranešimas: Christel Schaldemose (A6-0064/2009)

Jim Allister (NI), raštu. – Šis pranešimas atkreipia dėmesį į reikšmingą dabartinės reguliavimo sistemos trūkumą. Mane ypač sudomino ES įsikūrusių ir Jungtinėje Karalystėje prekiaujančių bendrovių, kurios gali reklamuotis Jungtinėje Karalystėje, tačiau neprivalo prašyti leidimo, atskaitomybės trūkumas. Iš tikro Jungtinės Karalystės mokesčių sistemos trūkumas tik paskatino tokius nerimą keliančių bendrovių tipus įsisteigti užsienyje ir taip išvengti poreikio kreiptis dėl leidimo Jungtinėje Karalystėje išdavimo. Todėl teigiamai vertinu šį pranešimą, turintį padėti surasti kokį nors šios problemos sprendimo būdą.

Liam Aylward, Brian Crowley ir Eoin Ryan (UEN), raštu. – Vartotojų apsauga – pirmaeilės svarbos dalykas visoms valstybėms narėms. Tai sritis, kurioje siekdamos užtikrinti tarptautinėmis paslaugomis besinaudojančių vartotojų apsaugą valstybės narės gali bendradarbiauti. C. Schaldemose pranešimas dėl interneto azartinių lošimų paslaugų vientisumo – pavyzdys, kaip vadovaudamosi praktišku požiūriu ir linkusios bendradarbiauti valstybės narės gali sukurti sistemą, kurios pagrindas – vartotojų apsauga.

Pranešime pripažįstama, kad geriausiai interneto azartinių lošimo paslaugų vientisumo klausimas sprendžiamas pasitelkiant subsidiarumo principo pripažinimą ir leidžiant valstybėms narėms savarankiškai reguliuoti pramonę. Tačiau siekiant kovoti su sukčiavimu ir nusikaltimais bei atkreipti dėmesį į tokias socialines ir viešosios tvarkos problemas, kaip priklausomybė nuo azartinių lošimų ir asmens duomenų apsauga, pranešime raginama bendradarbiauti ir suderinti pastangas.

Svarbiausias pranešimo aspektas – sporto ir sporto renginių vientisumo užtikrinimas. Sportą būtina suvokti ir pripažinti pirmiausiai dėl jo socialinei, gero laiko praleidimo ir sveikatos sritims teikiamos naudos, o šioms vertybėms jokiu būdu negalima grasinti ar jomis manipuliuoti siekiant gauti finansinės naudos. Interneto azartiniais lošimais mėgaujasi daugybė Europos piliečių, taigi, privalome užtikrinti, kad tie piliečiai būtų apsaugoti. Manau, kad šiuo atveju C. Schaldemose pranešimas – svarbus žingsnis.

Martin Callanan (PPE-DE), *raštu.* – Palaikau atviresnę lošimų aplinką Europoje. Pernelyg ilgai Europoje vyriausybių kontroliuojamos nacionalinės monopolijos neleido naujiems rinkos dalyviams siūlyti lošimo paslaugų.

Azartiniai lošimai internete vartotojams siūlo naują būdą mėgautis lošimu. Nematau nieko blogo, kai atsakingi lošėjai dalyvauja atsakingų lošimų operatorių organizuojamose interneto azartinių lošimų varžybose. Šiuo pranešimu siekiama užtikrinti aukštą vartotojų apsaugos lygį ir teisingą bei skaidrią kibernetinės erdvės lošimų aplinką. Mano manymu, taip pat svarbu žengti visus atitinkamus žingsnius ir uždrausti nepilnamečiams naudotis interneto azartinių lošimų paslaugomis.

Žinoma, neramu dėl socialinių padarinių, kylančių dėl interneto azartinių lošimų. Pritariu šiems nuogąstavimams, tačiau manau, kad praeityje pernelyg didelė atsakomybė buvo užkrauta azartinių lošimų bendrovėms ir nepakankama – asmenims. Galiausiai sprendimas "dalyvauti lažybose ar ne" – asmeninio pobūdžio, taigi pats asmuo turi būti atsakingas už galimus padarinius.

Eija-Riitta Korhola (PPE-DE), *raštu. – (FI)* Gerb. pirmininke, esu labai patenkinta balsavimo dėl C. Schaldemose pranešimo dėl interneto azartinių lošimo paslaugų rezultatais. Jie rodo, kad didžioji dalis Parlamento narių mano, jog lošimas – labai ypatingo pobūdžio ekonominė veikla, kuriai vidaus rinkos taisyklės negali būti taikomos išimtinai.

Reikėtų atsižvelgti į lošimų sukeliamą socialinį poveikį ir jo padarinius sveikatai, taip pat į su lošimu susijusį nusikaltimų pavojų bei į ypatingus jo kultūrinius aspektus. Tai taikytina ir daugybei tyrimų, internetą vaizduojančių kaip šiuos pavojus didinančią priemonę. Akivaizdu, kad jokia institucija negali viena kontroliuoti visų visos Europos interneto azartinių lošimų.

C. Schaldemose pranešime minimas teigiamas azartinių lošimų poveikis, kurį, mano nuomone, labai svarbu išsaugoti. Daugelyje Europos šalių pajamos iš šių žaidimų sudaro nemažas pinigų sumas, kurios skiriamos, pvz., meno, mokslo, jaunimo veiklos ir ligoninių sritims. Tūkstančių nevyriausybinių organizacijų veikla finansuojama iš šių žaidimų gaunamomis lėšomis, be to, azartiniai lošimai – didžiausias ES lygiu veikiančių sporto organizacijų, o ypač sportinės veiklos, kuria užsiima eiliniai žmonės, pajamų šaltinis.

Tai, kad šio Parlamento dauguma trokšta išsaugoti dabartinius galiojančius valstybių narių azartinių lošimų srities įstatymus ir nenori jų paprasčiausiai pakeisti praktiniu kodeksu, suteiksiančiu vartotojams žymiai mažesnį apsaugos lygį, dar nereiškia, kad rinka neturėtų būti liberalizuota. Tai reiškia, kad liberalizacija turi vykti pačių valstybių narių nustatytomis sąlygomis. Be to, jei trokštama toliau palaikyti nacionalines monopolijas, reikėtų užtikrinti, kad sistema būtų nediskriminuojanti ir teisiškai pateisinama.

Mairead McGuinness (PPE-DE), raštu. – Balsavau prieš pranešimą dėl interneto azartinių lošimų paslaugų vientisumo, nes manau, kad alternatyvus pasiūlymas, kuris buvo atmestas per plenarinį posėdį, būtų geriau atspindėjęs naujausią interneto azartinių lošimų sektoriaus padėtį.

Pritariu nuogąstavimams dėl apiplėštų piliečių ir nerimavimui dėl priklausomybės nuo azartinių lošimų, tačiau noriu pabrėžti, kad azartiniai lošimai daugumoje valstybių narių kontroliuojami siekiant apsaugoti piliečius nuo priklausomybės nuo jų bei sukčiavimo ir stengiantis užkirsti kelią pinigų plovimui.

Be kovos su sukčiavimu ir nusikaltimais, turime neleisti piliečiams tapti probleminiais lošėjais ir užkirsti kelią nepilnamečių lošimui. Manau, kad alternatyvi rezoliucija būtų veiksmingiau atkreipusi dėmesį į šiuos nerimą keliančius klausimus.

Seán Ó Neachtain (UEN), *raštu.* – (*GA*) Vartotojų apsauga – gyvybiškai svarbus visoms valstybėms narėms klausimas. Tai sritis, kurioje valstybių narių bendradarbiavimas itin reikalingas, ypač teikiant tarptautines paslaugas. Šis pranešimas dėl interneto azartinių lošimų paslaugų įrodo, kad bendradarbiavimu pagrįstas pragmatiškas požiūris gali užtikrinti, kad vartotojų apsauga – Europos Sąjungos politikos pagrindas.

Pranešime pripažįstama, jog geriausias interneto azartinių lošimų klausimų sprendimo metodas – šiame sektoriuje galiojančio subsidiarumo principo pripažinimas ir leidimas reguliavimo klausimus kiekvienai valstybei narei spręsti savarankiškai. Pranešime taip pat pripažįstama, jog bendradarbiaudamos ir suderindamos pastangas Europos Sąjungos valstybės narės galės geriausiai kovoti su sukčiavimu, nusikaltimais ir socialinėmis problemomis.

Vieni pagrindinių pranešimo aspektų – sporto svarba ir poreikis išsaugoti jo vientisumą bei atvirumą. Turi būti apsaugota socialinė ir kultūrinė sporto reikalų vertė bei užtikrinama, kad dėl pinigų ar kitokių panašių priežasčių sportu nebūtų manipuliuojama. Daugybė žmonių Europos Sąjungoje mėgaujasi interneto azartiniais lošimais, todėl turime užtikrinti, kad jie internete būtų apsaugoti nuo bet tokios žalos.

Luca Romagnoli (NI), *raštu.* – (*IT*) Gerb. pirmininke, balsavau už C. Schaldemose pranešimą dėl interneto azartinių lošimų paslaugų vientisumo. Esu tvirtai įsitikinęs, jog šis sektorius, kuris, tarp kitko, labai svarbus sporto organizacijų pajamų šaltinis, turi būti visiškai skaidrus, kad galėtų apginti visuomenės ir vartotojų interesus. Galiausiai manau, kad vienodi, o ne kaip dabar galiojantys skirtingi teisės aktai gali būti labai naudingi siekiant išvengti interneto azartinių lošimų vadinimo socialine problema.

Toomas Savi (ALDE), *raštu.* – Deja, negalėjau dalyvauti balsavime dėl Christelės Schaldemose pranešimo dėl interneto azartinių lošimų paslaugų vientisumo. Tačiau norėčiau pasinaudoti šia galimybe ir pritarti pranešėjos požiūriui, nes pranešime atkreipiamas dėmesys į keletą svarbių ir pavojingų su interneto azartiniais lošimais susijusių aspektų. 2004 m. interneto azartiniai lošimai sudarė apie 5 proc. visos ES azartinių lošimų rinkos, o per pastaruosius keletą metų skaičiai sparčiai didėjo.

Svarbu suprasti, kad įvairios neteisėtos veiklos, pvz., sukčiavimas kreditinėmis kortelėmis, nepilnamečių prieiga prie azartinių lošimų, surežisuotos lažybos ir rungtynės ir t. t. dabar tapo neišvengiamomis azartinių lošimų internete dalimis. Be to, tikėtina, kad nuo azartinių lošimų priklausomų žmonių skaičius tik didės, nes daugeliui jų interneto azartiniai lošimai labai patogūs.

Kaip teisingai atkreipia dėmesį pranešėja, azartinių lošimų internete poveikis dar nėra nuodugniai ištirtas. Todėl siekiant apsaugoti piliečius be galo svarbu užtikrinti, kad visos valstybės narės atliktų išsamius interneto azartinių lošimų poveikį nustatančius tyrimus ir geriau reguliuotų bei kontroliuotų azartinių lošimų rinkas.

Christel Schaldemose (PSE), raštu – C. Schaldemose pranešime dėl interneto azartinių lošimų paslaugų vientisumo nustatomos valstybių narių atsakomybės už jų azartinių lošimų rinkų reguliavimą ribos siekiant apsaugoti pažeidžiamus vartotojus (ypač vaikus), spręsti nusikaltimų problemas ir apsaugoti sporto renginius nuo tokių pavojų, kaip surežisuotos varžybos ir lošimai.

Dėl ypatingo azartinių lošimų statuso Europos Parlamento nariai pašalino juos iš Paslaugų direktyvos taikymo srities, ir nebuvo pareikštas joks pageidavimas ES lygmeniu sukurti naujus teisės aktus. Todėl Leiboristų partijai atstovaujantys Europos Parlamento nariai tvirtai remia pranešime išreikštą raginimą valstybėms narėms reguliuoti savo azartinių lošimų rinkas siekiant apsaugoti vartotojus. Pranešime aiškiai pasakyta, kad toks reguliavimas turi būti proporcingas ir nediskriminuojantis, kaip išdėstyta ES sutartyse.

Iš esmės, Leiboristų partijai atstovaujantys Europos Parlamento nariai mano, kad Jungtinės Karalystės Lažybų įstatymas adekvatus Europos bendrijos steigimo sutartį atitinkantiems teisės aktams, kuriais siekiama užtikrinti teisingą ir atvirą prieigą prie azartinių lošimų paslaugų kartu užkertant kelią nusikaltimams bei apsaugant

vaikus ir pažeidžiamus vartotojus. Keletas valstybių narių šiuo metu iš naujo nagrinėja savo azartinių lošimų srities teisės aktus siekdamos užtikrinti, kad jų nuostatos atitiktų ES sutarčių nuostatas.

Leiboristų partijai atstovaujantys Europos Parlamento nariai pabrėžia, kad visos ES valdžios institucijos turi išlikti budrios ir bendradarbiauti kovodamos su visų rūšių nusikaltimais, surežisuotomis varžybomis ir lošimais, jaunimui bei pažeidžiamiems vartotojams dėl visų azartinių lošimų formų kylančiomis grėsmėmis. Leiboristų partijai atstovaujantys Europos Parlamento nariai palankiai vertina ilgalaikes garbingų interneto azartinių lošimų paslaugų teikėjų operatorių pastangas imtis veiksmų ir užtikrinti, kad tokios problemos būtų išspręstos.

Marianne Thyssen (PPE-DE), *raštu. – (NL)* Skirtingai, negu keletas šių Rūmų narių mano, azartinių lošimų ir lažybų operacijos skiriasi nuo kito pobūdžio ekonominės veiklos. Europos Teisingumo Teismas savo praktikoje patvirtino, kad valstybės narės pačios nustato apsaugos lygį, kurį mano esant tinkamą apsaugoti savo piliečiams nuo su azartiniais lošimais susijusių pavojų.

Čia taikomas subsidiarumo principas reiškia, kad valstybės narės privalo pačios kontroliuoti ir reguliuoti savo azartinių lošimų rinkas atsižvelgdamos į savo tradicijas ir kultūrą, kad apsaugotų savo vartotojus nuo priklausomybės, sukčiavimo ir pinigų plovimo. Atsižvelgdama į papildomą su interneto azartiniais lošimais susijusį pavojų, esu įsitikinusi, kad visos Europos azartinių lošimų pramonės savireguliavimas negali pakeisti valstybių narių teisės aktų.

Todėl prisijungsiu prie didžiosios daugumos savo kolegų iš Vidaus rinkos ir vartotojų apsaugos komiteto, manančių, kad azartinių lošimų nedera traktuoti vien kaip vidaus rinkos. Taigi, nusprendžiau visiškai pritarti C. Schaldemose pranešimui.

- Pranešimas: Maria Petre (A6-0088/2009)

Adam Bielan (UEN), *raštu.* – (*PL*) Gerb. pirmininke, balsavau už Marios Petre pranešimą dėl maisto produktų kokybės užtikrinimo. Tačiau man neramu dėl to, kad vidutinis vartotojas sunkiai suvokia skirtumą tarp saugomų kilmės vietos nuorodų (SKVN) ir saugomų geografinių nuorodų (SGN). Manau, kad būtinas informacinės kampanijos organizavimas šiuo klausimu.

Šarūnas Birutis (ALDE), raštu. – (LT) Valstybėse narėse reikia skatinti tas kokybės užtikrinimo sistemas, kurias Europos vartotojai jau gerai žino, nereikėtų šių sistemų vienodinti ar sujungti į vieną. Kad būtų užtikrintos Bendrijos kokybės sertifikavimo minimalios normos, jos turi būti įvertintos ir pripažintos Europos mastu. Todėl reikia, kad Komisijoje būtų tarnyba, kuri atsakytų už šių sistemų naudojimo Europos mastu patvirtinimą ir leidimą bei užtikrintų vienodą ir veiksmingą kontrolę Europos ir šalies lygmeniu.

Nicodim Bulzesc (PPE-DE), *raštu.* – (*RO*) Balsavau už šį pranešimą, nes pritariu pasiūlymui naudojant kilmės šalies ženklą įvesti privalomą nurodymą apie pirminių produktų pagaminimo vietą, taip patenkinant vartotojo norus daugiau sužinoti apie perkamo produkto kilmę. Tokia sistema taip pat turėtų būti taikoma ir perdirbtiems maisto produktams, nurodant pagrindinių sudedamųjų dalių ir žaliavų kilmę bei jų kilmės ir paskutinio produktų perdirbimo vietą.

Niels Busk, Anne E. Jensen ir Karin Riis-Jørgensen (ALDE), raštu. – (DA) Kadangi vyko tik visuotinis balsavimas, pasvėrę visus "už" ir "prieš" argumentus Danijos liberalų partijai atstovaujantys Europos Parlamento nariai Anne E. Jensen, Karin Riis-Jørgensen ir Niels Busk balsavo už M. Petre savo iniciatyva parengtą pranešimą dėl maisto produktų kokybės užtikrinimo. Manome, kad galime palaikyti didžiąją pranešime pateiktų pasiūlymų daugumą, nors yra keletas dalykų, kuriems visiškai pritarti negalime.

Richard Corbett (PSE), *raštu.* – Nusivylęs turėjau susilaikyti balsuodamas dėl šio pranešimo, turėjusio prisidėti prie Komisijos Žaliosios knygos sumanymų įgyvendinimo patikrinant, kokį didžiausią privalumą rinkoje visos Europos ūkininkams suteikia aukšti jų gamybai taikomi standartai. Pranešime pabrėžiami svarbūs svarstomi klausimai, pvz., kilmės šalies ženklinimas, ekologiškų produktų rinkos (kurioje Europoje pagamintų produktų kokybė aukščiausia pasaulyje) vystymas ir Europos ūkininkavimo stabilumo panaudojimas siekiant suteikti mūsų ūkininkams pranašumą pateikiant jų produktus į rinką. Ši pranešimo dalis išties sveikintina.

Deja, pranešime dominavo Žemės ūkio komiteto ir ypač tų, kurie siekia pateisinti stambias rinką iškraipančias bendrosios žemės ūkio politikos subsidijas bei stengiasi apsunkinti trečiųjų šalių gamybos produktų importą į ES, propaguojamos protekcionistinės idėjos.

Constantin Dumitriu (PPE-DE), *raštu.* – (RO) Leiskite pasveikinti savo kolegę M. Petre su jos puikiai parengtu pranešimu.

Kai kalbame apie Europos maisto produktų kokybę, reikia atsižvelgti į kelis dalykus:

- 1. Vadinamojo riboto patekimo į rinką koncepcijos įdiegimas siūlo sprendimą, užtikrinsiantį, kad Europos vartotojams prieinami tiek šalies viduje pagaminti, tiek importuoti produktai atitiktų tuos pačius standartus.
- 2. Išlaidos, kurias siekdami užtikrinti maisto saugos reikalavimus patiria Europos gamintojai, ir paklausa, susijusi su kompleksiniu paramos susiejimu, kurio išlaidas turėtų padengti bendrosios žemės ūkio politikos fondai.
- 3. Specifinių europietiškų žemės ūkio ir maisto produktų skatinimas. Kaip prašiau pranešime dėl reglamento Nr. 3/2008 pakeitimo, bendro Europos Sąjungos finansavimo dalis turi būti padidinta. Taip pat turime supaprastinti administracines Garantuotų tradicinių gaminių sistemos procedūras ir pasiūlyti geresnę apsaugą produktams su geografine ar kilmės vietos nuoroda.

Tikiuosi, kad rekomendacijas, kurias ketiname priimti, Europos Komisija ir valstybės narės įgyvendins kaip įmanoma greičiau, nes tokiomis aplinkybėmis, kai Europos piliečius paveikė ypač rimto ekonomikos nuosmukio padariniai, negalime leisti gaišti nei akimirkos.

Ilda Figueiredo (GUE/NGL), *raštu.* – (*PT*) Nepaisant gerų pranešimo ketinimų, jame toliau vykdoma ir netgi plėtojama politika, sukelianti daugelio smulkiųjų gamintojų, ypač Portugalijoje, patiriamas problemas. Taikant vadinamąjį "Europos žemės ūkio produktų kokybės skatinimą" padidinamos gamybos išlaidos tiems gamintojams, kurie išsilaikydami gamybos sektoriuje jau patiria sunkumų. Tai ypač pasakytina apie smulkiuosius gamintojus, nes tokioje situacijoje atsidūrė daugybė smulkių sūrinių, gaminančių nepriekaištingos kokybės "Serra da Estrela" regiono sūrį. Nepriimtina, kad norėdami tęsti gamybą gamintojai turi tenkinti naujus reikalavimu,s negaudami jokios jiems priklausančios finansinės kompensacijos ir kartu patirdami išlaidų dėl "oficialios kontrolės" reikalavimų. Priešingai pareikštiems tvirtinimams, su tikra kokybe susijusiai gamybai gresia rimtas pavojus išnykti.

Nepriimtina suderintus gamybos ir prekybos standartus taikyti ir smulkiesiems gamintojams, ir žemės ūkio pramonei. Šių standartų taikymas tokiose šalyse, kaip Portugalija, naikina gamybos ir kultūros įvairovę. Svarbu iš pagrindų pakeisti šią tendenciją ir vietiniu lygiu skatinti gamybą bei vartojimą. Žemės ūkis turi būti laikomas jautria veikla, visiškai nesiderinančia su šiuo ekologiškai netvariu ir milžinišką grėsmę žmogaus sveikatai keliančiu prekybinės liberalizacijos modeliu.

Duarte Freitas (PPE-DE), *raštu.* – (*PT*) Sutinku su pranešimu, nes manau, kad būtina sumažinti biurokratiją ir supaparastinti pagrindinių standartų sistemą. Taip bus lengviau reguliuoti žemės ūkio produktus ir kontroliuoti kokybę.

Šis supaprastinamas padėtų sumažinti viešųjų subjektų administracines išlaidas.

Palankiai vertinu ir tai, kad ypatingas dėmesys skiriamas geografinėms nuorodoms ir Komisijai skirtam raginimui užtikrinti, jog šis klausimas būtų įtrauktas į Pasaulio prekybos organizacijos darbotvarkę.

Bruno Gollnisch (NI), *raštu*. – (*FR*) Negalime nepritarti šio pranešimo ketinimams: užtikrinti Europos maisto produktų kokybę, gamintojų konkurencingumą, paprastos, tačiau išsamios informacijos apie produkto kilmę vartotojams suteikimą, geografinės kilmės ir kokybės ženklo nuostatų laikymąsi, geresnę tradicinių ar ekologinių gaminių apibrėžtį ir t. t.

Pranešėja yra visiškai teisi pabrėždama, kad turime iškelti sąlygas, kad į Europą importuojami žemės ūkio ir maisto produktai turi atitikti tuos pačius standartus, kurių privalu laikytis Europos gamintojams. Deja, dabar taip būna ne visada. Ji taip pat teisi norėdama įdiegti sąlygotą patekimą į mūsų rinkas.

Tačiau dar yra keletas spręstinų problemų, įskaitant ir nesąžiningą Bendrijos viduje vykstančią konkurenciją, kai vienos valstybės narės, motyvuodamos daugiausiai visuomenės sveikatos ir aplinkos apsaugos aspektais, nustato griežtesnius standartus, nei numatyta Bendrijos lygmeniu. Tokiais atvejais valstybė, patinka jums tai, ar ne, privalo taikyti tas pačias taisykles, kurių reikalaujate laikytis Pasaulio prekybos organizacijos lygmeniu.

Kitas problemiškas aspektas – bendra pranešimo atitiktis šio Parlamento keliamiems aplinkosauginiams klausimams. Turėtume susitelkti ties vadinamųjų "maisto mylių" mažinimu (t. y. valgyti daugiau vietoje pagamintų, sezoninių produktų), o ne ties neišvengiamai nepakankamu prisitaikymu prie pasaulio rinkos.

Hélène Goudin ir Nils Lundgren (IND/DEM), *raštu.* – (*SV*) Šiuo jokios teisės aktų leidybos dalies nesudarančiu pranešimu pristatoma keletas brangių pasiūlymų, pvz., įkurti ES produktų kokybės agentūrą, skatinti naujus pardavimus ir priemonės, skirtos palaikyti žemės ūkio srities produktų pardavimams. Taip pat norėtume atkreipti dėmesį į tai, kad pranešime yra formuluočių, skatinančių labiau protekcionistinę ES žemės ūkio prekių politiką.

"June List" partija kaip paprastai nori pasakyti, jog laimei tokiomis aplinkybėmis Europos Parlamentas neturi įgaliojimų bendrų sprendimų priėmimo procedūros tvarka reguliuoti ES žemės ūkio politikos. Kitaip ES patektų į protekcionizmo ir didelių įvairioms žemės ūkio srities grupėms skiriamų subsidijų spąstus.

Mieczysław Edmund Janowski (UEN), raštu. – (PL) Balsavau už M. Petre pranešimą dėl maisto produktų kokybės užtikrinimo. Standartų derinimo ir tarpusavio pripažinimo klausimas maisto produktų srityje labai svarbus siekiant užtikrinti žmonių sveikatą. Šiandien vis dažniau ir dažniau suvokimas santykis tarp įvairių ligų paplitimo ir vartojamų maisto produktų kokybės. Deja, atrodo, kad terminas "sveikas maistas" paradoksalus. Ar gali kas nors, kas nėra žmonėms sveikas, būti apibūdinamas žodžiu "maistas? Maisto produktų kokybė nepaprastai svarbi mūsų piliečių maisto saugai. Šie produktai turi atitikti aiškiai nustatytus dabartinėmis žiniomis bei higienos principais pagrįstus kriterijus, kurie turėtų prisidėti prie aplinkos saugojimo ir gerbti tinkamo elgesio su skersti auginamais gyvūnais principus. Maisto produktai taip pat turi būti tinkamai pakuojami, gabenami ir sandėliuojami.

Siekiant užtikrinti gerą maisto produktų kokybę reikėtų suteikti vartotojams išsamią informaciją apie jų perkamus produktus, sudedamąsias dalis, bet kokias galimas genetines modifikacijas, gamybos vietą, laikymo sąlygas, kaip tinkamai juos paruošti ir informuoti apie produktų galiojimo pabaigos datą. Pranešėja pritaria už sertifikavimo procedūras ir maisto produktų kokybę atsakingos Europos tarnybos įkūrimui Komisijos lygmeniu, kuri turėtų užtikrinti, kad patenkinami visi būtiniausi sertifikavimo reikalavimai. Taip būtų įdiegta vienoda kontrolės sistema ES ir valstybių narių lygmenimis. Remiantis ankstesne rezoliucija, pranešime palaikomas specialaus Europoje pagamintiems produktams skirto kokybės ženklo pristatymas.

Andreas Mölzer (NI), raštu. – (DE) Pasaulio finansų ir maisto krizė reiškia, kad žmonės vartodami taupo, dėl to didėja prekių žemomis kainomis parduotuvių rinkos dalis. Tuo tarpu mes savo šalių maisto produktų gamintojams nustatome ribojantį gamybos reguliavimą ir skatiname kokybės ženklus bei panašius projektus. Taip pat importuojame savo šalių kokybės standartų neatitinkančius produktus, kurių atitiktis minėtiems standartams negali būti patikrinta. Tai reiškia, kad mūsų šalių ūkininkai jaučiasi atsidūrę itin keblioje padėtyje, todėl privalome užtikrinti, kad ypač šiomis sudėtingomis aplinkybėmis nykstančių ūkių procentas nedidėtų, o mes maisto produktų gamybos srityje visoje ES neprarastume savo ekonominės nepriklausomybės gebėjimų.

Žmonės, pasirengę mokėti už savo maisto produktų kokybę, gali greitai didžiulėje kokybės ženklų ir simbolių painiavoje nebesugebėti atsirinkti kas yra kas. Ne viskas, kas pažymėta ženklu "ekologiškas", pagaminta mūsų šalių rinkoje ir ne visais tam tikros šalies nurodymo kaip kilmės šalies atvejais visos sudedamosios produktų dalys atvežtos iš būtent tos šalies. Yra veikėjų, kurie elgiasi nerimtai. Pakartotinai girdime apie atkleistus maisto produktų skandalus ir ženklinimo sukčiavimo atvejus. Galų gale vartotojai turi pasitikėti ženklinimu. Atrodo, kad ši iniciatyva veda mus ta linkme, todėl balsavau už ją.

Alexandru Nazare (PPE-DE), *raštu.* – (RO) Pranešime, kurį šiandien pristatė mano kolegė Maria Petre, siūloma keletas rekomendacijų, kurias visiškai palaikau. Jos apima pasiūlymus nuo kokybės standartų užtikrinimo administravimo supaprastinamo ir finansinės naštos gamintojams sumažinimo siekiant paremti tradicinius gaminius iki pasiūlymų dėl kilmės vietos ar geografinės nuorodos.

Dabar, kai susiduriame su rimta ekonomikos krize, mūsų pareiga – imtis priemonių, kuriomis paremtume Europos ūkininkus ir gamintojus bei užtikrintume, kad vartotojams pačiomis palankiausiomis kainomis būtų prieinami patys geriausi produktai.

Manau, kad turime užtikrinti, jog norėdami paremti Europos žemės ūkį suteiksime vartotojams teisingą informaciją apie produktų kilmę. Tačiau neturėtume painioti šių su Europos kokybės ženklu susijusių nuostatų su protekcionizmu, kurio tikslas – užkirsti kelią prieigai prie Bendrijos rinkos. Tiesą sakant manau, kad šio ženklo įdiegimas turėtų skatinti vartoti Europoje pagamintus produktus ir pabrėžti jų pranašumą prieš trečiųjų šalių gaminamus produktus, taip pat suteikti Europos vartotojams tikslesnės informacijos. Kartu produktų kilmės atpažinimo sistema padės sumažinti dėl "užterštų produktų" kylančius nuogąstavimus.

Luca Romagnoli (NI), *raštu.* – (*IT*) Gerb. pirmininke, balsavau už M. Petre pranešimą dėl maisto produktų kokybės užtikrinimo ir su juo susijusių standartų derinimo. Manau, kad šis klausimas ypatingai svarbus, nes maisto produktų kokybė daro vis didesnį poveikį Europos piliečių gyvenimo kokybei. Iš tikro, ES turi

LT

primygtinai reikalauti, kad visi maisto produktai atitiktų jos gamybai taikomos standartus, ypač saugos ir sveikatos. Be to, Sąjunga privalo užtikrinti vienodą Europoje ir trečiosiose šalyse pagamintų produktų konkurencijos lygį. Galiausiai pritariu pranešėjos nuomonei dėl to, kad kalbant apie SGN (saugomas geografines nuorodas), SKVN (saugomos kilmės vietos nuorodas) ir GTG (garantuotus tradicinius gaminius), Bendrija turėtų suteikti valstybėms narėms techninę pagalbą, skirtą šioms sistemoms įgyvendinti ir įvertinti tokiomis nuorodomis paženklintus produktus.

Olle Schmidt (ALDE), *raštu.* – (*SV*) Nusprendžiau nepalaikyti M. Petre pranešimo dėl maisto produktų ženklinimo skatinimo. Pranešime pateikta gerų pasiūlymų, kaip supaprastinti taisykles ir sutrumpinti procedūrų atlikimo laiką. Tačiau juos, mano nuomone, nusvėrė protekcionistinės formuluotės apie ribotą pateikimą į rinką ir siekis produktų kokybės valdymui nustatyti viršvyriausybinius įgaliojimus.

Georgios Toussas (GUE/NGL), *raštu.* – (*EL*), Kai maisto produktai gaminami ne siekiant patenkinti eilinių žmonių poreikius, o vadovaujantis gaunamo pelno vertinimu, kai maisto produktų gamyba bei pardavimas sutelkti tik kelių subjektų rankose ir apsprendžiami tarptautinių bendrovių bei kartelinių susitarimų (tai – alternatyvos, apibūdinančios ES ir valstybių narių vyriausybių politiką), maistas negali būti nei pigus, nei kokybiškas.

Tariamas grįžimas prie maisto produktų kokybės nėra skirtas ūkininkų pajamoms padidinti ar eilinių žmonių poreikiams patenkinti. Jo tikslas – padidinti tarptautinių bendrovių konkurencingumą ir uždirbamą pelną, paskatinti žemės ūkio sektoriaus darbuotojų išnaudojimą, dar labiau sutelkti žemės nuosavybę bei kontroliuoti gamybą.

Genetiškai modifikuotų organizmų (GMO) pristatymas ir auginimas, kartu su kitais dėl maisto kilusiais skandalais, rodo, kad maisto produktų kokybė ir sauga ES stambiajam kapitalui atstovaujantiems suinteresuotiems asmenims tėra antraeilis dalykas.

Maisto produktų skirstymas į kategorijas remiantis kokybe – tai maisto diferencijavimas visuomenės klasės pagrindu pagal loginį rinkos išaiškinimą: aukščiausios rūšies maisto produktai atitenka dideles pajamas gaunantiems asmenims, antrarūšiai – darbininkų klasės šeimoms.

Mažus ir vidutinius žemės sklypus valdantys ūkininkai ypač suinteresuoti priešintis bendrajai žemės ūkio politikai (BŽŪP), ES ir pigiam jų ūkių perpardavimui stambiojo kapitalo bendrovėms. Jie taip pat suinteresuoti prisijungti prie Graikijos komunistų partijos ir Darbininkų susivienijimo, darbininkų ir savarankiškai dirbančių socialinės sąjungos siekiant panaikinti monopolijų valdžios suverenitetą ir jas nuversti.

- Pranešimas: Jonathan Evans (A6-011/2009)

Šarūnas Birutis (ALDE), raštu. – (LT) Konkurencijos politikos atnaujinimas – itin svarbus veiksnys rengiant naują ES konkurencijos politikos užtikrinimo struktūrą ir veikimą. Esminiai šio proceso elementai – valstybių narių konkurencijos institucijų bendradarbiavimas ir koordinavimas per Europos konkurencijos tinklą. Europos Parlamentas išreiškė rimtą susirūpinimą, kad be veiksmingo EKT politikos atnaujinimas iš esmės tebūtų konkurencijos politikos renacionalizavimas, o tai akivaizdžiai pakenktų vienodo konkurencijos politikos užtikrinimo visoje ES koncepcijai. 2006 ir 2007 m. ataskaitose teigiamai įvertintas EKT darbo veiksmingumas ir plėtra, remiantis lankstumo ir pragmatiškumo kriterijais. Sveikintinos ir pastangos finansuoti valstybių teisėjų, aiškinančių ES konkurencijos teisę ir užtikrinančių jos įgyvendinimą, mokymą ir teismų bendradarbiavimą.

David Casa (PPE-DE), *raštu.* – Pranešime pabrėžiama laisvos prekybos ir sąžiningos konkurencijos principo laikymosi svarba. Be to, pabrėžiama ir Romos sutartimi patvirtintų dalykų reikšmė. Privalome užtikrinti veiksmingas antimonopolines priemones ir taip apsisaugoti nuo ribojančio piktnaudžiavimo prekyba.

Ilda Figueiredo (GUE/NGL), *raštu.* – (*PT*) Balsavome prieš pranešimą, nes nebuvo priimtas pasiūlymas, raginantis atkreipti dėmesį į stambiojo kapitalo įmonių piktnaudžiavimą dominuojančia padėtimi rinkoje, ypač kalbant apie didžiųjų prekybos centrų grandines. Pastarieji piktnaudžiauja savo perkamąja galia numušdami Europos Sąjungos ir trečiųjų šalių tiekėjams mokamas kainas.

Taip pat nebuvo parodyta jokio būtino pasiryžimo poveikiui, kurį didžiųjų prekybos centrų susitelkimas daro mažoms bendrovėms, tiekėjams, darbininkams ir vartotojams, ištirti. Be to, nebuvo įvertintas dažnai iš tokio susitelkimo kylantis piktnaudžiavimas perkamąja galia.

Priimtoje rezoliucijoje toliau plėtojamos kišimosi į konkurencijos gynimo ir prieš viešąsias paslaugas nukreipto modelio gairės. Joje sekama liūdnai pagarsėjusios nuolat ir atkakliai vidaus rinkos taisyklių laikytis

reikalaujančios Bolkešteino direktyvos (angl. Bolkestein Directive) pėdomis. Labai gaila, kad netgi kalbant apie krizę bei ekonomikos patiriamus sunkumus, iš Komisijos reikalaujama, jog ji būtų budri ir todėl nebūtų abejojama konkurencija. Kitais žodžiais tariant, susidūrus su neoliberalaus kapitalizmo sukelta krize, sprendimas yra daugmaž toks pats. Tai nepriimtina.

Luca Romagnoli (NI), *raštu.* – (*IT*) Gerb. pirmininke, balsavau už J. Evanso pranešimą dėl 2006 ir 2007 m. konkurencijos politikos ataskaitų. Per pastaruosius metus konkurencijos srityje buvo padaryta didžiulė pažanga. Iš tikro, jei pagalvojame apie įmonių susijungimų kontrolę ir valstybės pagalbą (ši problema tapo svarbiausia po rinkas ištikusios finansų ir ekonomikos krizės), Komisija atliko išties didžiulį darbą. Todėl pritariu pranešėjo nuomonei, kad būtina modernizuoti teisinę ir institucinę šios srities struktūrą.

Peter Skinner (PSE), *raštu.* – Atsižvelgiant į Europos Sąjungą apėmusios pasaulinio masto ekonomikos krizės aplinkybes, labai svarbu, kad Parlamentas pasiektų susitarimą. Šiame pranešime pagaliau surastas būdas, kaip Ekonomikos ir pinigų politikos komitete galima prieiti vieningos nuomonės. Aišku, nuogąstavimai dėl valstybės kišimosi – vis dar vieni aktualiausių, tačiau atsižvelgiant į sumažėjusio vartojimo ir mažėjančios gamybos bazės sukeltos žalos pobūdį, tam tikra parama valdžios sektoriaus išlaidų lygmeniu – tikrai reikalinga.

- Pranešimas: Edit Herczog (A6-0074/2009)

Liam Aylward (UEN), raštu. – Smulkiojo verslo įmonės, sudarančios beveik 98 proc. visų Europos įmonių ir suteikiančios darbo vietų beveik 60 proc. ES darbuotojų, atlieka labai svarbų Europos ekonomikos vaidmenį. Reikėtų pagirti iniciatyvas, kurių iki šiol ėmėsi Europos Komisija, bei jos ilgalaikį darbą siekiant panaikinti smulkiajam verslui tenkančią biurokratizmo naštą. E. Herczog pranešime pripažįstama Komisijos atlikto darbo svarba ir raginama žengti tolesnius žingsnius šia linkme.

Nors iš tiesų palaikau daugelį pranešimo dėl Smulkiojo verslo akto komentarų, labai nusivyliau sužinojęs, kad į Pramonės, mokslinių tyrimų ir energetikos komiteto parengtą pranešimą buvo įtraukta dalis, kurioje raginama sukurti bendrą konsoliduotą pelno mokesčio bazę (BKPMB). Galėjau tikėtis, kad šiame etape bus pasaulio lygiu pripažinta, jog pasiūlymas dėl BKPMB nepakankamai gerai apgalvotas ir neprotingas. Šis svarstomas klausimas toks svarbus Airijai (ypač šiais sunkiais ekonomikai laikais), kad turėjau balsuoti prieš pasiūlymą. Toks mano poelgis neturės neigiamų rezultatų pagirtinam smulkiojo verslo labui atliktam darbui, tačiau pasiųs aiškią žinią, jog turime pasipriešinti bergždiems, sunkiai įgyvendinamiems ir nesuvokiamiems pranešimams, kurie Europos ekonomikai neatneš jokios naudos.

Gerard Batten, Nigel Farage ir Jeffrey Titford (IND/DEM), raštu. – Šiame akte siūlomos įvairios priemonės, iš kurių keletas, galbūt, smulkiajam verslui būtų naudingos. Tačiau bendras jų rezultatas tik sujaudintų visuomenę, skatintų ES kontrolę ir feministiškai nuteikiančių principų plėtojimą bei sudarytų sąlygas ES pareigūnams kištis į verslą tik tam, kad būtų patenkintas jų smalsumas sužinoti, kaip verslas veikia. Todėl Jungtinės Karalystės Nepriklausomybės partija negalėjo palaikyti šio pranešimo.

Šarūnas Birutis (ALDE), raštu. – (LT) Globali finansinė krizė, sulėtėjęs ekonomikos augimas neigiamai daro neigiamą įtaką verslumo lygiui, todėl sveikintinos šios Smulkiojo verslo akto (SVA) įtvirtintos priemonės, kurių įgyvendinimas ekonomikos augimui būtų pats efektyviausias: sudaryti kuo palankesnes sąlygas MVĮ gauti finansavimą; supaprastinti verslo perdavimo sąlygas; sąžiningiems bankrotą patyrusiems verslininkams suteikti galimybę antrą kartą pradėti verslą. Labai svarbi iniciatyva MVĮ sudaryti kuo palankesnes sąlygas gauti finansavimą (rizikos kapitalą, mikrokreditus ir pan.).

Kylant energijos ir žaliavų kainoms, MVĮ tampa ypač pažeidžiamos, todėl įgyvendinant SVA sustiprinamas konkurencingumo aspektas. Tik kompleksinės priemonės, t. y. aukštesnių gamybos procesų ir produktų ekologinių standartų ES viduje skatinimas, kartu su tų pačių standartų populiarinimu visame pasaulyje bei dar labiau sustiprinta ES rinkos priežiūra galės prisidėti prie bendrų pasaulinių iššūkių, tokių kaip klimato kaita ir iškastinių energetinių resursų mažėjimas.

David Casa (PPE-DE), *raštu.* – Kiekviena MVĮ paremianti ar jų padėtį gerinanti iniciatyva turėtų būti sveikintina, o šiame pranešime pateikta daugybė visos Europos MVĮ vertingų pagrįstų argumentų. Turime tinkamai pasinaudoti didžiausiais dabartinės pažangos teikiamais privalumais ir užtikrinti, kad sukursime geresnę MVĮ skirtą verslo aplinką, taip pat visoje Europoje įsitvirtinančią veiksmingesnę reguliavimo kultūrą.

Derek Roland Clark (IND/DEM), *raštu.* – Šiame pranešime siūlomos įvairios priemonės, iš kurių keletas, galbūt, smulkiajam verslui būtų naudingos. Tačiau bendras jų rezultatas sujaudintų visuomenę, skatintų ES kontrolę ir feministiškai nuteikiančių principų plėtojimą bei sudarytų sąlygas ES pareigūnams kištis į verslą

tik tam, kad būtų patenkintas jų smalsumas sužinoti, kaip verslas veikia. Todėl Jungtinės Karalystės Nepriklausomybės partija negalėjo palaikyti šio pranešimo.

Carlos Coelho (PPE-DE), *raštu.* – (*PT*) Nors 99 proc. (t. y., apie 23 mln.) ES įmonių – MVĮ, kurios per pastaruosius metus Europoje sukuria 80 proc. naujų darbo vietų, dauguma taisyklių paprastai kuriamos atsižvelgiant į 41 000 stambių Europos bendrovių interesus. Tai skatina akivaizdžią konkurencijos srities nelygybę.

Atėjo laikas iš pagrindų pakeisti šią tendenciją ir vadovaujantis atlygintina nauda pagrįsta politika prisiimti įsipareigojimus, skirtus ekonomikos sektoriams, dirbantiems išties pelningai. Taip Europos MVĮ taps lygiavertės analogiškoms viso pasaulio įmonėmis.

Be to, dėl savo itin lankstaus pobūdžio, MVĮ laikomos įmonėmis, paprastai atsiduriančiomis savo veiklos srities diegiamų naujovių centre, taigi, taip jos Smulkiojo verslo aktą paverčia svarbiu Lisabonos strategijos įgyvendinimo žingsniu.

Todėl Portugalijos socialdemokratų partijai (PSD) atstovaujantys Parlamento nariai palaiko šį pranešimą, kuris, iš tikro, neprieštarauja mano šalyje Portugalijos socialdemokratų partijos lyderės daktarės Manuelos Ferreiros Leites pasiūlytoms priemonėms.

Avril Doyle (PPE-DE), *raštu.* – Komisijos pasiūlymas dėl Smulkiojo verslo akto – jos komunikato dalis, apimanti teisėkūros pasiūlymus, pagrindinius principus ir priemones, kurių įgyvendinimas turėtų padėti Europos MVĮ. Palankiai vertinu dešimties pagrindinių principų, sutelkiančių dėmesį į būtinas MVĮ sąlygas bei jų poreikius ir siekiančių padėti realizuoti visas jų rinkos galimybes, išskyrimą.

Sveikintinos ir teisės aktų, atspindinčių tų, kuriems jie bus taikomi, poreikius ir būtinas sąlygas, nuostatos, ir MVĮ poreikius atitinkančių viešosios politikos priemonių priėmimas. Gyvybiškai svarbu priimti priemones, kurios pasinaudojant visapusiškomis aplinkosaugos vadybos sistemomis ir didinant efektyvumą leistų išnaudoti dabartinę krizę ir spręsti aplinkos apsaugos krizės klausimus. Būdama pranešėja dėl ES išmetamųjų teršalų leidimų prekybos sistemos (ES LPS), puikiai žinau (ir, tikiuosi, visi susirinkusieji žino), kad norėdami išspręsti šį kilusį iššūkį, turime imtis veiksmų, ir jų imtis turime greitai.

Nors sutinku su daugeliu šio pranešimo minčių, man šiek tiek neramu dėl bendros konsoliduotos pelno mokesčio bazės, taigi balsavau "prieš".

Ilda Figueiredo (GUE/NGL), *raštu.* – (*PT*) Nepaisant visų pagyrų ir akivaizdžiai gerų ketinimų apsaugoti MVĮ, šiuo pranešimu siekiama ir kitų tikslų, būtent: sustiprinti laisvąją konkurenciją ir vidaus rinką arba, kitais žodžiais tariant, paskatinti didžiąsias ekonomikos ir finansų grupes; primygtinai reikalaujama liberalizuoti paslaugų, įskaitant ir viešąsias paslaugas, teikimą ir, prisidengus apgaulinga netikros pagalbos mažosioms ir vidutinėms įmonėms išore, siekiama labiau išnaudoti darbuotojus.

Iš tikrųjų, vardan 91,5 proc. Europos Sąjungos įmonių, 2003 m. įdarbinusių mažiau nei 10 darbuotojų, norima užtikrinti geresnes sąlygas tam, kad būtų sunaikintos būtiniausios viešosios paslaugos, išvesta iš pusiausvyros darbo rinka ir pradėta abejoti socialinėmis bei dirbančiųjų teisėmis. Tai – aiškiausiai matoma neoliberalizmo forma.

Todėl balsavome prieš šį pranešimą: norėjome apginti tikras, labai mažas, mažas ir vidutines įmones palaikančias priemones, kitokią – jų atliekamą vaidmenį ir reikšmingą indėlį į pramonės, žemės ūkio ir žvejybos sektorių gamybą užtikrinančią – politiką, darbuotojo teises užtikrinantį darbą, prekybą bei pagrindinių visuomenės poreikių atitikimą.

Bruno Gollnisch (NI), *raštu.* – (*FR*) Gerb. pirmininke, gerb. Parlamento nariai, pritarėme šiam pranešimui, kuriame troškimų (be abejo, kurį laiką liksiančių neįgyvendintais) pavidalu pristatomi smulkiojo verslo Europos Sąjungoje veiklą palengvinantys būdai ir priemonės.

Tačiau turiu keletą pastabų.

Visų pripažintas apdairus raginimas dėl tam tikros teigiamos ir MVĮ labui skirtos, cituoju: "menkai atstovaujamų etninių mažumų atstovų valdomų MVĮ" diskriminacijos – beprasmiškas, nesuvokiamas ir absoliučiai idėjinis.

Nepaisant perspėjimų apie galimus neigiamus padarinius, prieš 15 metų šiuose Rūmuose buvo patvirtinti dokumentai, užkertantys kelią toliau pranešėjos skatinti siekiamai galimybei MVĮ, o ypač vietos MVĮ sudaryti viešųjų pirkimų sutartis. Šiais dokumentais buvo veiksmingai skatinamos stambiųjų (ypač užsienio) įmonių,

turinčių reikiamą informaciją, administracinius ir teisinius išteklius ir todėl galinčių teikti pasiūlymus dėl viešųjų pirkimų sutarčių sudarymo bendrovių galimybės tokias sutartis sudaryti, kai vietos MVĮ tokių išteklių neturi.

Dėl Europoje galiojančių teisės aktų reikalavimų mažosioms ir vidutinėms įmonėms nepaprastai sudėtinga gauti prieinamą valstybinę ir Europos pagalbą.

Trumpai tariant, susidaro įspūdis, jog turime priimti Europos dokumentus tik tam, kad išspręstume iš anksto numatomas kitų priimtų Europos dokumentų sukeltas problemas.

Françoise Grossetête (PPE-DE), *raštu.* – (*FR*) Balsavau už E. Herczog pranešimą dėl Smulkiojo verslo akto priėmimo.

Mūsų MVĮ – pirmosios skaudžiai bankų suteikiamų kreditų suvaržymą pajutusios dabartinės ekonomikos ir finansų krizės aukos, todėl varomoji jų augimo jėga turi būti neatidėliotinai atnaujinta. Priimdami Europos Smulkiojo verslo aktą suteiksime galimybę sustiprinti MVĮ konkurencingumą ir taip pagaliau savo žodžius paversime darbais. Siekdamas užtikrinti, kad Smulkiojo verslo nuostatos išties būtų įgyvendintos, būtent, kad "pirmenybė bus teikiama MVĮ" ir kad apie naująsias priemones sužinoti bei jas taikyti galės visos tokio pobūdžio įmonės, ypač įskaitant tokius veiksmus, kaip nereikalingos naštos pašalinimas, skatinimas kurti naujoviškas ir Komisijos MVĮ taikomos apibrėžties (250 darbuotojų) nuostatas peržengiančias vidutinio dydžio įmones, sudaryti geresnes sąlygas MVĮ gauti finansavimą bei sudaryti daugiau viešųjų pirkimų sutarčių ir taip padidinti jų augimo galimybes, Europos Parlamentas pasiuntė Europos Vadovų Tarybai ir Europos Komisijai aiškų ženklą.

Deja, apgailestauju, kad šis veiksmų planas – ne teisiškai privaloma priemonė

Mieczysław Edmund Janowski (UEN), raštu. – (PL) Balsavau už Editos Herczog pranešimą dėl Smulkiojo verslo akto, nes manau, kad jis – svarbus teisėkūros dokumentas, turėsiantis poveikį mažiausiems ir šiuo metu už maždaug 100 mln. darbo vietų ES atsakingiems ekonomikos dalyviams. Jie sudaro beveik 99 proc. visų ES įmonių. Atsižvelgdami į tai ir dabartinei krizei grasinant skaudžiu ekonomikos žlugimu, turime ES lygmeniu įgyvendinti teisinio reguliavimo nuostatas, padėsiančias toliau veikti šioms įmonėms. Reguliavimas turėtų būtinai apimti tokius klausimus, kaip nuosavybės įmonėse perdavimas (ypač savininko ligos ar išėjimo į pensiją atvejais) ir komercinių sandėrių mokėjimų terminų suderinimas siekiant išvengti kreditų krizės.

Dokumente taip pat pabrėžiama naujovių, mokslo tiriamųjų darbų, patentų ir išradimų, intelektinės nuosavybės apsaugos ir e. prekybos svarba šioms įmonėms. Taip pat reikėtų užtikrinti, kad MVĮ suteikiama daugiau galimybių naudotis finansavimo šaltiniais, įskaitant ir Europos fondus bei kreditus. Atskiras, tačiau ne mažiau svarbus klausimas – daugeliui MVĮ ramybės neduodančio biurokratizmo mažinimas. Verta paminėti ir dešimt principų, skirtų vadovautis vykdant smulkiųjų įmonių politiką tiek ES, tiek valstybių narių lygmenimis. Taip pat manau, kad būtina vidaus rinkoje tarptautiniu lygiu pabrėžti MVĮ veiklos palaikymo ir skatinimo poreikį.

Astrid Lulling (PPE-DE), raštu. – (FR) Dabartinėmis aplinkybėmis Komisijos komunikatas dėl Smulkiojo verslo akto įgauna ypatingos reikšmės, nes jame išdėstyti pagrindiniai principai, kuriais turėtų būti grindžiamas tiek Europos Sąjungos, tiek šalių lygmenimis vykdomos politikos vystymas ir įgyvendinimas siekiant sukurti vienodas sąlygas visoms Europoje veikiančioms MVĮ. Kalbant apie veiklos lygmenį, pranešime pateikiamas daugiau nei 50 skirtingų priemonių, įskaitant ir keturis teisės aktų pasiūlymus, kurie šiuos principus paverčia veiksmais, paketas. MVĮ skirta parama turi tapti didžiausiu prioritetu, ypač šiuo rimtos ekonomikos krizės laikotarpiu. MVĮ investicijos – vienas pagrindinių nekantriai laukiamo ekonomikos atsigavimo veiksnių.

Atsižvelgiant į tai, jog dauguma pasiūlytų veiksmų priklauso valstybių narių kompetencijai, turime rasti būdų, kaip siekiant užtikrinti, kad MVĮ veiklai įtakos turėsiančios priemonės gali būti joms naudingos, įtraukti valstybes nares ir Bendrijos institucijas. Tam tikrais mano frakcijos pasiūlytais pakeitimais principą "visų pirma galvokime apie mažuosius" siekiama paversti esmine visų būsimų teisės aktų dalimi. Taip pat palaikau sumanymą atskirą biudžeto eilutę skirti MVĮ...

(Paaiškinimas dėl balsavimo buvo nutrauktas vadovaujantis Darbo tvarkos taisyklių 163 str.)

Mairead McGuinness (PPE-DE), *raštu*. – 68 šio pranešimo dalyje kalbama apie bendrą konsoliduotą įmonių apmokestinimo bazę (BKĮAB) pabrėžiant, kad įmonės turi būti apmokestinamos remiantis bendru pagrindu. Šio požiūrio negaliu palaikyti ir nepalaikau. Apmokestinimas – ne ES, o valstybių narių kompetencija, o bet kokia užuomina apie BKĮAB neišvengiamai kelia susirūpinimą dėl ES įmonių pelno mokesčio tarifų. Tam negaliu pritarti.

Todėl atmečiau pirmąją tos pranešimo dalies dalį ir, kadangi per plenarinį posėdį buvo balsuota už visą pranešimo dalį, per galutinį balsavimą balsavau prieš šį pranešimą.

Andreas Mölzer (NI), *raštu.* – (*DE*) Jei mažosios ir vidutinės įmonės (MVĮ) pirmą kartą atsiduria Europos teisės aktų dėmesio centre, nėra priežasties švęsti. Tai, greičiau, tragedija. 2009-ieji, be abejo, bus tie metai, kai išsispręs tūkstančių MVĮ likimas: išlikimas ar kitas nuosprendis. Jei didžiosios bendrovės žlugs, mažosios neišvengiamai paseks jų pavyzdžiu.

Plačiai aptarinėjama kreditų krizė įgavo grėsmingą pavidalą, pasireiškiantį paskolų apimties išdavimo sumažėjimu. Šiuo atveju reikia užtikrinti, kad susitarimo "Basel II" nuostatos neskatina galiausiai MVĮ sąstingiu pasibaigsiančio pinigų srauto. Jei išties norime sumažinti biurokratizmą, iš procedūros supaprastinamo gaunama nauda – tol, kol ji duos verslui bet kokios apčiuopiamos naudos – neturėtų nueiti niekais dėl kažkur kitur atsirandančių kliūčių. Jei daugiau nieko kito nelieka, paraiškų teikimo ir viešųjų pirkimų organizavimas taip pat turėtų būti palankesnis MVĮ ir suteikti šioms bendrovėms galimybę. Balsavau už Smulkiojo verslo aktą tikėdamasis, kad šį kartą – galų gale – jis reikš daugiau, nei popieriaus lapas su tiksliai apibrėžtais tikslais, ir bus iš tikrųjų įgyvendintas.

Luca Romagnoli (NI), *raštu.* – (*IT*) Gerb. pirmininke, balsavau už E. Herczog pranešimą dėl Smulkiojo verslo akto. Visiems aišku, kokios svarbios Europos Sąjungoje MVĮ, todėl ketinu palaikyti kruopščiai atliktą E. Herczog užduotį. Politika, valstybės įsikišimas ir socialinė aplinka – visi turi patenkinti tikruosius mažųjų įmonių, Europos Sąjungoje atliekančių labai svarbų vaidmenį, poreikius. Todėl sutinku su pranešime išreikšta nuomone, ypač su teisėkūros pasiūlymais dėl MVĮ taikytinų bendrųjų bendrosios išimties nuostatų, susijusių su valstybės pagalba.

José Albino Silva Peneda (PPE-DE), *raštu.* – (*PT*) Puikiai žinoma, kad MVĮ Europoje sukuria daugiau nei 90 proc. darbo vietų. Tačiau dabar mūsų patiriama krizė parodė (ar netrukus parodys), kad daugybė šio sektoriaus darbuotojų tampa bedarbiais.

Paprastesnis Komisijos skatinamas struktūrinių fondų procedūrų vykdymas – ženklas, kuris turi būti vertinamas teigiamai ir palankiai.

Globalizacija, kartu su dabartine krize, pakeitė daugybę aplinkybių, į kurias atsižvelgiant praeityje buvo priimti tuo laikotarpiu teisingais laikyti Europos lygio sprendimai.

Atsižvelgdamas į tai esu įsitikinęs, kad, pvz., kai kurie regioninės ir sanglaudos politikos aspektai turi būti persvarstyti iš naujo.

Taip pat privalome išnagrinėti dabartines finansines sąlygas, su kuriomis susiduria MVĮ. Jos išties lemiamos, ypač kai įmonės ekonominės stagnacijos laikais turi grąžinti paskolas.

Todėl palaikau šį pranešimą, nes labai svarbu, kad dabar galvotume apie MVĮ ir jų indėlį kuriant naujoves ir užtikrinant ekonomikos augimą bei užimtumą.

Todėl Europos lygmeniu reikia anticiklinės politikos. Siekiant Europos lygmeniu sukurti tikrą makroekonominę politiką (kurios vis dar nėra), reikia žengti daug ryžtingesnius žingsnius.

Peter Skinner (PSE), *raštu.* – Palankiai vertinu šį pranešimą ir, išskyrus nežymią išimtį, su džiaugsmu balsavau už pagrindinį jo tekstą. Negaliu sutikti su bendros konsoliduotos įmonių apmokestinimo bazės įvedimu, nes tam nėra jokio susitarimo. Esu panašios nuomonės ir dėl nuobaudų už mokėjimo termino nesilaikymą ar jo vėlavimą įvedimą; vengiant painiavos man priimtinesnė pavėluotų mokėjimų direktyva.

Atsižvelgiant į tai, kad mažosios ir vidutinės įmonės – stipriausias ekonomikos augimo elementas, šis pasiūlymas padeda pagerinti šiam augimui skirtas sąlygas. Anglijos pietryčių regionui toks požiūris turėtų būti naudingas.

Silvia-Adriana Țicău (PSE), *raštu.* – (RO) Balsavau už Europos Parlamento rezoliuciją dėl Europai skirto "Smulkiojo verslo akto", nes labai svarbu nustatyti geresnes pamatines sąlygas, kurios padėtų sukurti naujovėms palankią aplinką MVĮ, ypač nustatyti veiksmingesnius intelektinės nuosavybės apsaugos stiprinimo ir kovos su prekių klastojimu bei sukčiavimu visoje Europos Sąjungoje būdus.

Reikia, kad finansinės institucijos, Komisija ir valstybės narės kartu siektų užtikrinti MVĮ galimybes gauti finansavimą ir sudarytų joms sąlygas konsoliduoti savo kapitalą reinvestuojant pelną į savo įmones. Balsavau už pakeitimą, kuriuo siekiama imtis neatidėliotinų veiksmų ir užtikrinti, kad prieš pradėdamos savo veiklą MVĮ neturėtų mokėti rinkliavų ir taip leisti joms sukaupti savo išteklių. Raginau Europos investicijų banką

kurti naujų formų finansines priemones ir rasti konkrečių būdų, kaip pašalinti kredito gavimo kliūtis, kylančias dėl reikalavimo įkeisti turtą. Be to, raginau valstybes nares, atsižvelgiant į dabartinę finansų krizę, paskatinti bankus užtikrinti MVĮ galimybes gauti kreditus priimtinomis sąlygomis.

10. Balsavimo ketinimai ir pataisymai (žr. protokolą)

(Posėdis buvo sustabdytas 13.50 val. ir atnaujintas 15.05 val.)

PIRMININKAVO: A. BIELAN

Pirmininko pavaduotojas

11. Ankstesnio posėdžio protokolo tvirtinimas (žr. protokolą)

12. Laivų patikrinimo ir apžiūros organizacijų ir atitinkamos jūrų administracijų veiklos bendrosios taisyklės ir standartai (nauja redakcija) - Laivų patikrinimo ir apžiūros organizacijų bendrosios taisyklės ir standartai (nauja redakcija) - Uosto valstybės kontrolė (nauja redakcija) - Bendrijos laivų eismo stebėsenos ir informacijos sistema - Avarijų jūrų transporto sektoriuje tyrimai - Keleivių vežėjų jūra atsakomybė avarijų atveju - Laivų savininkų atsakomybės pagal jūrinius reikalavimus draudimas - Vėliavos valstybės reikalavimų laikymasis (diskusijos)

Pirmininkas. - Kitas klausimas - bendros diskusijos dėl:

- Luis de Grandes Pascualio pranešimo (A6-0097/2009) Europos Parlamento delegacijos Taikinimo komitete vardu dėl Taikinimo komiteto patvirtinto Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos dėl laivų patikrinimo ir apžiūros organizacijų ir atitinkamos jūrų administracijų veiklos bendrųjų taisyklių ir standartų (nauja redakcija) bendro teksto (PE-CONS 3719/2008 C6-0042/2009 2005/0237A(COD)),
- Luis de Grandes Pascualio pranešimo (A6-0098/2009) Europos Parlamento delegacijos Taikinimo komitete vardu dėl Taikinimo komiteto patvirtinto Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl laivų patikrinimo ir apžiūros organizacijų bendrųjų taisyklių ir standartų (nauja redakcija) bendro teksto (PE-CONS 3720/2008 C6-0043/2009 2005/0237B(COD)),
- Dominique Vlasto pranešimo (A6-0099/2009) Europos Parlamento delegacijos Taikinimo komitete vardu dėl Taikinimo komiteto patvirtinto Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos dėl uosto valstybės kontrolės (nauja redakcija) bendro teksto (PE-CONS 3721/2008 C6-0044/2009 2005/0238(COD)),
- Dirko Sterckxo pranešimo (A6-0100/2009) Europos Parlamento delegacijos Taikinimo komitete vardu dėl Taikinimo komiteto patvirtinto Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos, iš dalies keičiančios Direktyvą 2002/59/EB, įdiegiančią Bendrijos laivų eismo stebėsenos ir informacijos sistemą, bendro teksto (PE-CONS 3722/2008 C6-0045/2009 2005/0239(COD)),
- Jaromíro Kohlíčeko pranešimo (A6-0101/2009) Europos Parlamento delegacijos Taikinimo komitete vardu dėl Taikinimo komiteto patvirtinto Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos, nustatančios pagrindinius principus, taikomus avarijų jūrų transporto sektoriuje tyrimui, ir iš dalies keičiančios Direktyvas 1999/35/EB ir 2002/59/EB, bendro teksto (PE-CONS 3723/2008 C6-0046/2009 2005/0240(COD)),
- Paolo Costos pranešimo (A6-0102/2009) Europos Parlamento delegacijos Taikinimo komitete vardu dėl Taikinimo komiteto patvirtinto Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl keleivių vežėjų jūra atsakomybės avarijų atveju bendro teksto (PE-CONS 3724/2008 C6-0047/2009 2005/0241(COD)),
- rekomendacijos dėl antrojo svarstymo dėl Tarybos bendrosios pozicijos, siekiant priimti Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą dėl laivų savininkų atsakomybės pagal jūrinius reikalavimus draudimo (14287/2/2008 C6-0483/2008 2005/0242(COD)) (Pranešėjas: Gilles Savary) (A6-0072/2009) ir
- rekomendacijos dėl antrojo svarstymo dėl Tarybos bendrosios pozicijos, siekiant priimti Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą dėl vėliavos valstybės reikalavimų laikymosi (14288/2/2008 C6-0484/2008 2005/0236(COD)) (Pranešėjas: Emanuel Jardim Fernandes) (A6-0069/2009).

Luis de Grandes Pascual, *pranešėjas.* – (*ES*) Gerb. pirmininke, A. Tajani, ponios ir ponai, šiandien ratifikuodami paketą Erika III mes baigiame daugiau kaip prieš trejus metus pradėtą procesą. Šią akimirką esu labai patenkintas. Esu tikras, kad visi, kas ėjo šiuo keliu, jaučia tą patį. Stiprindami mūsų jūrų saugumą, rašome naują Europos istorijos skyrių.

Paketo Erika III, kuriuo siekiama apsaugoti mūsų jūras, atsiradimą, kaip jums gerai žinoma, paskatino laivų "Erika" ir "Prestige" avarijos, per kurias išsipylęs didžiulis naftos kiekis padarė didžiulės žalos pietinėms Europos pakrantėms.

Mes pasimokėme iš praeities pamokų ir suprantame, kad turime nedelsiant imtis veiksmų, kad tokių avarijų ateityje nebūtų. Europa privalo deramai įvertinti strategiškai svarbų jūrų transporto sektoriaus indėlį į jos ekonomiką: 90 proc. Europos Sąjungos užsienio prekybos ir 40 proc. prekybos Bendrijos viduje vykdoma naudojant jūrų transportą.

Šis paketas – tai viso kelis dešimtmečius užtrukusio ES darbo kuriant teisinę jūrų transporto sektoriaus sistemą rezultatas.

Tačiau šis kelias anaiptol nebuvo klotas rožėmis, nes nepaisant to, kad visus mus siejo bendras tikslas, dėl Tarybos pozicijos, kurią ji priėmė pradžioje, atsirado kliūčių einant šiuo keliu. Kartu teisybės dėlei turėčiau pridurti, kad tvirta politinė valia, kurią parodė Tarybai pirmininkaujanti Prancūzija, kad šis labai svarbus taikinimo procesas būtų užbaigtas, verta pagyrimo.

Taip pat nereikia net pabrėžti, kokį lemiamą vaidmenį atliko Komisijos Pirmininko pavaduotojas A. Tajani, duodamas galutinį postūmį, kad susitarimas būtų pasiektas. Galiausiai norėčiau padėkoti šiems Rūmams už ne mažiau svarbų indėlį taip tvirtai ginant Europos ir piliečių, kuriems mes atstovaujame, interesus.

Dabar norėčiau pereiti prie paties svarstomo klausimo temos. Norėčiau pasidalyti savo pastabomis dėl kiekvieno į paketą įtraukto pasiūlymo. Iš karto galiu pasakyti, kad abejonės dėl daugumos klausimų, kėlusių man susirūpinimą, jau išsklaidytos.

Ponios ir ponai, yra vienas klausimas, kuris man kėlė didžiausią susirūpinimą per visas derybas, nes jis susijęs su pagrindiniu paketo aspektu. Turiu galvoje nepriklausomą organizacijų ir valdžios institucijų, steigiamų siekiant užtikrinti geriausių galimų sprendimų priėmimą per kaip galima trumpesnį laiką, veiklos pobūdį. Konkrečiai kalbu apie naują nepriklausomą valdžios instituciją, kuriai bus pavesta priimti visais atvejais sudėtingą sprendimą dėl to, ar suteikti į bėdą pakliuvusiam laivui prieglobstį. Ką gi, ponios ir ponai, aš palankiai vertinu šiuo klausimu priimtą galutinį sprendimą. Dabar kiekviena valstybė narė turės įsteigti nepriklausomą valdžios instituciją, aprūpintą visais ištekliais ir turinčią visus įgaliojimus, kurių reikia tam, kad geriausi galimi sprendimai galėtų būti priimti per kiek galima trumpesnį laiką. Tačiau sprendimas dėl laivo priėmimo ar jo išsiuntimo bus priimamas tik nuodugniai įvertinus visus rizikos veiksnius.

Reikėtų padėkoti D. Sterckxui už atkaklumą sprendžiant šį sudėtingą klausimą. Taip pat džiaugiuosi pažanga, padaryta laivų buvimo vietos nustatymo ir sekimo priemonių atžvilgiu, nes jų naudojimas būtinas mažinant rizikos situacijos atvejų skaičių. Kalbėdamas apie pranešimą, pateiktą D. Vlasto, kuriai dėkoju už puikiai atliktą darbą, norėčiau išskirti esminį dabar galiojančio laivų tikrinimo ir apžiūros Bendrijos uostuose režimo patobulinimą, kurį įgyvendinus laivų tikrinimo ir apžiūros procesas, remiantis sudarytais laivų rizikos profiliais taps veiksmingesnis. Taip pat norėčiau padėkoti J. Kohlíčekui už norą pradėti dialogą ir už gerai atliktą darbą.

Kitas aspektas, kurį norėčiau išskirti, susijęs su pasiūlymu keleivių teisių srityje, kuri iki šiol nebuvo reglamentuojama Bendrijos teisėje. Šią pažangą pavyko pasiekti dėl atkaklių P. Costos pastangų, kuris nesiliovė to siekęs iki paskutinės akimirkos.

Dėl G. Savary ir E. J. Fernandeso pranešimų. Džiaugiuosi, kad Taryba pagaliau atsisakė savo ankstesnės pozicijos, kuri niekur nevedė. Dėl šio pokyčio atsirado galimybė pasiekti susitarimą, kad ir nedideliu mastu. Šiaip ar taip esu patenkintas, nes dabar jau pasiektas susitarimas dėl visų paketo pasiūlymų.

Galiausiai norėčiau pereiti prie savo pranešimo. Po nagrinėjimo Taryboje jis buvo padalytas į dvi teisines priemones.

Galėčiau apibendrinti pagrindinius savo pranešimo aspektus taip: dėl šio ketvirtojo Bendrijos teisės aktų, reglamentuojančių laivų patikrinimo ir apžiūros organizacijų veiklą, pakeitimo mums pavyko sustiprinti priežiūros mechanizmus įsteigiant nepriklausomą vertinimo komitetą, turintį nuolatinius įgaliojimus ir teisę veikti savo iniciatyva.

Mums taip pat pavyko nustatyti teisingesnę ir lankstesnę nuobaudų sistemą, kuri taip pat yra veiksmingesnė už ankstesniąją, nes pažeidėjams taikomos nuobaudos dabar nustatomos atsižvelgiant į pažeidimo sunkumą ir pažeidėjo finansinę padėtį.

Galiausiai mums pavyko padaryti pažangą labai kebliu klausimu, susijusiu su klasifikacinių bendrovių sertifikatų pripažinimu, nustatant sąlygas, pagal kurias pripažintos organizacijos privalės viena kitą pripažinti, bet nekeliant pavojaus saugiai laivybai ir pasirenkant etalonu pačias griežčiausias taisykles, kad būtų užtikrintas aukštų kokybės standartų, būdingų Europos karinės laivybos pramonei, laikymasis.

Dominique Vlasto, *pranešėja.* – (*FR*) Gerb. pirmininke, Komisija paskelbė savo pasiūlymą dėl paketo Erika III 2005 m. lapkričio 23 d., ir tikiuosi, kad leisite man pasinaudojus šia proga padėkoti Komisijos nariui Jacques Barrotui, kuris tuo metu buvo atsakingas už transporto sritį, už jo ambicingas pastangas padidinti laivybos saugą Europoje.

Paketu III galutinai užbaigiama visa teisėkūros veikla, pradėta nuo laivo "Erika" avarijos prie Bretanės krantų ir užtrukusi 10 metų. Jis leido Europos Sąjungai panaikinti pirmiau buvusias tam tikras rimtas spragas, kad ES galėtų tapti tarptautiniu etalonu jūrų laivybos srityje.

Po šių avarijų Europos piliečiai, pasipiktinę tuo, kas įvyko, turėjo teisę tikėtis, kad politikai duos tvirtą ir ryžtingą atsaką užkirsdami kelią neatsakingai laivybai.

Mūsų siekis buvo sukurti atsakomybės sritį, kurioje kiekviena laivybos veikloje dalyvaujanti šalis privalėtų sąžiningai prisiimti atsakomybę už savo pasirinkimą, veiksmus ir klaidas, jei tokių buvo.

Taigi paketas Erika III, kuriame skirtingi pasiūlymai vienas kitą iš tiesų papildo, apima kelis jūrų transporto veiklos etapus. Dėl tokio bendro požiūrio dabar kiekvienas iš šių mūsų pranešimų yra svarstomas kaip neatsiejama visumos dalis.

Šiandien, kai šių Rūmų prašoma pateikti nuomonę dėl ilgą, daugiau nei trejus metus užtrukusį procesą užbaigsiančios taikinimo procedūros rezultato, mes, pranešėjai, džiaugiamės dėl šio bendro požiūrio, kuris leido mums pasiekti tai, ką laikau labai geru rezultatu.

Norėčiau padėkoti savo kolegoms pranešėjams, kurių visi pirmiausia atsižvelgė į šį bendrą interesą, o tik po to į savo atskirus interesus, todėl kartu mes pasiekėme gerą rezultatą, kurio nei vienam iš mūsų atskirai nebūtų pavykę pasiekti.

Dabar norėčiau pakalbėti apie savo pranešimą. Jame yra visa tai, ko Parlamentas norėjo beveik visais svarbiausiais klausimais, pirmiausia todėl, kad laivai bus tikrinami ne tik uostuose, bet ir inkaravimo vietose, kaip reikalavome. Tai labai svarbu, nes dabar laivai nebegalės būti inkaruojami vietose žinant, kad ten bus išvengta jų tikrinimo.

Antra, mums pavyko susitarti dėl labai griežto laivų tikrinimo režimo: valstybės narės galės bendradarbiauti planuodamos tikrinti laivus kitame sustojimo uoste, kad nesitrukdytų didelės rizikos laivų tikrinimas ir apžiūra, nes tokie laivai turės būti tikrinimi ne rečiau kaip kas pusmetį.

Tačiau labiausiai džiuginantis derybų su Taryba aspektas yra tas, kad už pakartotinus pažeidimus bus baudžiama laikinai atsisakant priimti laivą arba laikinai uždraudžiant jam plaukioti mūsų vandenyse, taip pat gal net taikant nuolatinio draudimo įplaukti į Europos uostus ir inkaravimo vietas priemonę. Ši priemonė skirta plaukioti nebetinkamiems laivams.

Tam bus nustatyta toleravimo riba – patikimumo slenkstis, kurio negalima peržengti, nes laivai, kuriems bus nustatytas nuolatinis draudimas įplaukti į mūsų uostus ir inkaravimo vietas, bus pažymėti kaip netinkami plaukioti. Ši priemonė turės atgrasomąjį poveikį.

Susitarimas šiuo klausimu su Taryba buvo pasiektas taikinimo procedūros būdu, taigi taikinimo susitikimas, įvykęs gruodžio 8 d., davė teigiamų rezultatų. Norėčiau padėkoti Tarybai pirmininkavusiai Prancūzijai ir Dominique Bussereau, nes esu tikra, kad dėl jo asmeninio įsipareigojimo ir viso pirmininkaujančios valstybės komandos atlikto darbo šiandien mes galime pateikti labai gerą rezultatą. Raginu Parlamentą besąlygiškai patvirtinti šį rezultatą.

Dirk Sterckx, *pranešėjas.* – (*NL*) Gerb. pirmininke, Komisijos nary, baigiame darbą, pradėtą prieš 10 metų. Dar labai gerai prisimenu, kokią pasipiktinimo bangą sukėlė 1999 m. gruodžio mėn. įvykusi laivo "Erika" avarija: tuo metu vienas po kito tuo metu pasipylę Komisijos narės L. de Palacio pasiūlymai, Tarybos bendradarbiavimas – spaudžiant visuomenei ši institucija bent jau iš dalies prisiėmė pareigą užtikrinti, kad

pirmieji du paketai būtų parengti iki 2002 m. birželio mėn. kartu su mano pranešimu dėl stebėsenos ir Europos laivų ir prieglobsčio uostų stebėsenos politikos ir kitais dokumentais.

Taip pat labai gerai prisimenu mūsų pasipiktinimo reakciją į 2002 m. lapkričio mėn. įvykusią laivo "Prestige" avariją. Beje, tuo metu Strasbūre vyko mūsų dalinė sesija. Įvykus šiai avarijai, mums iškilo klausimas, kam visų tų priemonių reikėjo, jei jas taikant galėjo įvykto tokia baisi avarija. Beje, tuo metu Parlamentas atliko savo vaidmenį.

Norėčiau priminti šiems Rūmams apie pranešimą, parengtą Laikinojo komiteto dėl saugos jūroje gerinimo, kuriam pirmininkavo G. Jarzembowski. Šiame pranešime mes išaiškinome, kad nors reguliavimo sistema jau yra skurta Europos ir tarptautiniu lygmeniu, dar turime užtikrinti praktinį šių taisyklių taikymą laivuose, uostuose ir kitose vietose, kad būtų užtikrinta kuo didesnė laivybos sauga.

Tačiau praktiškai šios taisyklės buvo taikomos blogai, ir atsakydama į tuo metu Europos Parlamento užduotus klausimus, Komisija pateikdama septynis Komisijos nario J. Barrot pasiūlymus. Manau, šie pasiūlymai sudarė darnią visumą, ir taip pat norėčiau padėkoti Komisijos nariui A. Tajani, kad šį darbą tęsia. Mano nuomone, visa tai sudaro labai darnią visumą. Esamas taisykles patobulinti ir papildyti numatoma dviejuose pranešimuose, kurių vieną parengė G. Savary, o kitą – E. J. Fernandes. Taigi pateikėme suderintą paketą.

Norėčiau pasakyti kelis žodžius apie savo pranešimą dėl laivų eismo stebėsenos. Esamas saugos jūroje tinklas, vadinamas *SafeSeaNet* tinklu, leidžia valstybėms narėms tarpusavyje bendrauti ir keistis informacija. Visuose laivuose turi būti įdiegta automatinė informacijos sistema (AIS), teikianti informaciją apie į Europos vandenis įplaukiančius laivus ir leidžianti mums nustatyti rizikos veiksnius ir neleisti atsirasti pavojingoms situacijoms. AIS taip pat naudinga žvejybos laivams, nes ji padeda užtikrinti saugą jūroje. Mes dar kartą primygtinai reikalaujame – manau, tai labai svarbu – kad įvykus avarijai su laivo įgulos nariais nebūtų elgiamasi kaip su nusikaltėliais.

Mes taip pat sugriežtinome prieglobsčio suteikimo į bėdą pakliuvusiems laivams tvarką. Jau tada žinojome, kad reikia planų, bet dabar dar reikia sukurti instituciją, kuri būtų atsakinga ne tik už šių planų rengimą, bet taip pat už jų įgyvendinimą. Tai turi būti nuolatinė organizacija, turinti kompetencijos šioje srityje ir gebanti savarankiškai priimti sprendimus. Jau dabar būtina tokią instituciją įsteigti, o nelaukti, kada bus dar viena avarija, ir daryti tą paskubomis. Gerb. Komisijos nary, mes dar laukiame, kada bus parengta prieglobsčio uostų nuostolių kompensavimo sistema, bet tikiuosi, kad šiuo klausimu pateiksite pasiūlymą tinkamu laiku.

Darbas šioje srityje vyksta jau 10 metų. Šiandien sprendžiame šiuos klausimus nespaudžiami kraštutinių aplinkybių, kaip kad buvo anksčiau, įvykus avarijoms. Norėčiau prisijungti prie D. Vlasto padėkos Tarybai pirmininkavusioms Slovėnijai ir Prancūzijai. Manau, kad be šių valstybių pastangų nebūtume sugebėję priimti sprendimą, bet taip pat norėčiau pabrėžti, kad Parlamentas buvo labai atkaklus ir vieningas, todėl jo poziciją daugeliu klausimų pavyko "prastumti".

Už tai norėčiau padėkoti savo kolegoms, Parlamento nariams, kurie dalyvavo šiame darbe, taip pat šešėliniams pranešėjams, pranešėjams ir visiems kitiems. Šiandien prisiminėme asmenį, kurio su mumis jau nebėra, atlikusį didžiulį vaidmenį, kad šis paketas išvystų šviesą, ir tas asmuo yra W. Piecyk. Norėčiau jam po mirties nuoširdžiai padėkoti.

Ponios ir ponai, mes negalime priimti direktyvos, kuria būtų uždraustos avarijos ar kurioje būtų skelbiama, kad jūroje daugiau nebus audrų, bet manau, kad tai, ką galima padaryti siekiant padidinti jūrų laivybos saugą, politikai dabar daro.

Jaromír Kohlíček, pranešėjas. – (CS) Ponios ir ponai, avarija jūroje gali būti laikoma didžiausią žalą atnešančiu įvykiu transporto sektoriuje. Jūrų transportas jau nuo mitologijos laikų siejamas su įvairiais įsitikinimais ir tradicijomis. Dar visai neseniai jūrų transporto veikla buvo valdoma vadovaujantis skirtingais taisyklių rinkiniais. Palaipsniui Tarptautinė jūrų organizacija (TJO) nustatė aiškesnes taisykles, grindžiamas, be kitų nuostatų, paprotine teise. Tačiau nepakanka vien tik nustatyti taisykles. Taip pat būtina užtikrinti prekinio ir keleivinio transporto saugą, nustatyti techninius reikalavimus laivams ir infrastruktūrai ir sukurti navigacijos taisykles. Kiti reglamentai, dėl kurių pastaruoju metu diskutuojama Europos Parlamente, priimti siekiant suvienodinti būtinuosius reikalavimus, taikomus laivo įgulos parengimui. Taip pat yra taisyklių, kuriomis siekiama užkirsti kelią laivų avarijoms, tačiau nepaisant visų techninių priemonių, didelio masto avarijų galimybė išlieka. Iki tanklaivio "Prestige" avarijos Europos Sąjungos šalys nesuvokė būtinybės suvienodinti reikalavimus techniniam avarijų tyrimui jūrų transporto sektoriuje. Nesugebėjimas ištirti laivo "Prestige" avariją ir aiškiai nustatyti jos priežastis parodė, kad būtina suvienodinti avarijų tyrimo metodus. Šie reikalavimai avarijų tyrimui apima tyrimo pradžios ir baigimo terminus ir galutinių ataskaitų struktūrą, taip

pat objektyvių tyrimo komisijų suformavimą. Buvo būtina susieti atskiras direktyvos dalis su TJO reikalavimais ir kitais dokumentais iš trečiojo jūrų paketo kartu įtraukiant nuostatas iš kitų Europos Sąjungoje galiojančių privalomąją teisinę galią turinčių dokumentų, pvz., reglamentuojančių asmens duomenų konfidencialumą.

Manau, kad taikinimo procedūros būdu sugebėsime sėkmingai susitarti dėl visų likusių neišspręstų klausimų, įskaitant klausimą dėl aiškaus reikalavimo tinkamai elgtis su avariją patyrusių laivų įgula. Pranešime pateikta formuluotė atitinka formuluotę iš D. Sterckxo pranešime pateiktos direktyvos dėl ES laivų eismo informacijos sistemos ir stebėsenos, kaip mano kolega kalbėdamas kitais klausimais apie tai užsiminė. Baigdamas norėčiau padėkoti už kolegialų požiūrį į darbą sprendžiant šią užduotį, kurį parodė pasiūlytų pakeitimų autoriai, taip pat Komisijos personalui ir Tarybai pirmininkavusių šalių – Vokietijos, Slovėnijos ir Prancūzijos – atstovams, dalyvavusiems šiame darbe. Tai pat labai daug prisidėjo užtikrinant teksto kokybę specialistų padėjėjai. Pradžioje rengiant pranešimą man labai padėjo kartu su kitais, pvz., Hannes Kugi, o taikinimo procedūros etape daug pagalbos sulaukiau iš niekad nenuilstančios Katrinos Huber. Dėka ir šių žmonių pavyko parengti praktinį ir tinkamą naudoti direktyvos dokumentą, skirtą tik specialistams.

Paolo Costa, *pranešėjas.* – (*IT*) Gerb. pirmininke, Komisijos nary, ponios ir ponai, šį vakarą baigiame ilgai trukusį darbą, kurio rezultatu, mano nuomone, galime būti patenkinti. Turime pagrindo jausti pasitenkinimą dėl daugybės priežasčių, pirmiausia tų, kurios susijusios su Europos Sąjunga kaip visuma, nes aišku, kad regioninių reguliavimo sričių, kurias jau reglamentuoja tarptautiniai standartai, sukūrimas, reikalaujantis taisyklių derinimo tarp valstybių narių ir tarptautinių organizacijų, yra kažkas, ką reikėtų daryti tik esant būtinybei. Tačiau aišku, kad tokia būtinybė vis tik yra. Deja, tą parodė avarijos, paskatinusios šį procesą.

Manau, kad rezultatas, kurį mums pavyko pasiekti, negali tenkinti visų ta prasme, kad prie jo buvo prieita suradus kompromisą tarp visų šiame ilgame darbe dalyvavusių institucijų, t. y. Komisijos, Pralamento ir Tarybos, kurių kiekviena, atstovaudama, atitinkamai jai pavestai interesų sričiai, atliko savo vaidmenį. Tai užtikrino, kad visas jūrų transporto sektorius ir visa saugos jūroje sistema šiandien žengia žingsnį pirmyn. Pagaliau man ir mano kolegoms buvo suteikta garbė ir galimybė išspręsti konkrečias problemas. Džiaugiuosi, kad man buvo pavesta spręsti klausimą dėl keleivių vežėjų jūra atsakomybės įvykus avarijai.

Tačiau, žinoma, reikėtų pripažinti, kad rezultatas, kaip visada, neatitinka mūsų pareikštų siekių, siekių, kurie kai kartais atrodydavo mums net įgyvendinami. Mes siekėme, kad reglamentas dėl kompensacijų ir apsaugos iš karto būtų taikomas visų laivų keleiviams, neatsižvelgiant į tai, kur jie plaukioja – tarptautiniuose vandenyse, valstybių narių vandenyse ar upėmis. Tačiau reali situacija buvo tokia, kad reglamento taikymo sritį reikėjo iš dalies susiaurinti. Tarkim, aš tą suprantu, bet negaliu nepažymėti, kad šiame taisyklių rinkinyje vis tik kai ko trūksta, dėl to, kad daug laivų, plaukiojančių ir jūra, ir upėmis, nėra įtraukti į šio reglamento taikymo sritį. Šis klausimas, be abejo, turi būti kaip nors išspręstas. Esu tikras, kad Komisija kuo skubiau pateiks atitinkamą teisėkūros pasiūlymą, kad šių kategorijų laivai būtų įtraukti į reglamento taikymo sritį.

Tačiau mes nustatėme ilgą laikotarpį, per kurį reglamentas turės įsigalioti, kad vidaus vandenyse plaukiojantys laivai taip pat būtų įtraukti į jo taikymo sritį. Ši problema dėl ilgo laikotarpio susijusi su pereinamaisiais laikotarpiais ir galbūt šį klausimą nepakankamai įvertinome. Bijau, kad šie pereinamieji laikotarpiai pernelyg ilgi, todėl mums teks per ilgai laukti, kol šis reglamentas įsigalios. Bet vis tik tai, kad nustatėme šiuos laikotarpius, yra geriau nei iš viso nieko nekeisti.

Kitas svarbiausiais diskusijų klausimas, kuriuo galiausiai mums pavyko pasiekti susitarimą, yra tas, kad šios keleivių apsaugos nuostatos vis tik pradės galioti tam tikru laiku. Žinoma, dabar mes jau galime pasakyti savo piliečiams, kad nuo 2012 m. pabaigos jie turės teisę reikalauti kompensacijos iš vežėjų neatsižvelgiant į laivų, kuriais jie keliauja, kategoriją. Apibendrinant galima būtų pasakyti, kad šiuo požiūriu mes taip pat sudarėme sąlygas visiems mūsų piliečiams labiau pasijusti europiečiais, nes reglamento nuostatos galios plaukiojant visomis jūromis, visoje teritorijoje ir visais laivais.

Gilles Savary, *pranešėjas*. – (FR) Gerb. pirmininke, Komisijos nary, šiandien užbaigiame teisėkūros maratoną, kuris, kaip buvo minėta, užtruko dešimtmetį, ir kuriam, kaip mums buvo primintą šį rytą įvykusiose diskusijose, buvo duotas netinkamas "Erika III" pavadinimas.

Jis netinkamas todėl, kad po laivo "Erika" avarijos įvyko laivo "Prestige" avarija, po to sužinojome apie "Tricolor" nelaimę ir, deja, apie daugybę kitų laivų avarijų, įvykusių ir Europos vandenyse, ir už jų ribų.

Nors pavadinimas netinkamas, svarbiausia, kaip pažymėjo D. Sterckx, kad pirmą kartą mums pavyko parengti tinkamą teisėkūros priemonių paketą. Kitaip tariant, rengiant jį išvengta aistrų, nesaikingumo ir polemikos, kurios ėmė viršų įvykus laivų "Erika" ir "Prestige" avarijoms. To dideliu mastu pavyko išvengti dėl J. Barroto ir Komisijos suteikto pasitikėjimo, nors jį gauti taip pat buvo labai sunku.

Valstybės narės įprastomis aplinkybėmis, kai neįvyko jokia rimta avarija, nėra labai linkusios imtis teisėkūros priemonių tokiose srityse kaip ši, bet įvykus avarijai jos kai kartais perlenkia lazdą. Šiaip ar taip, mes iš tikrųjų parengėme labai svarbų teisėkūros priemonių paketą, nes jis sudarytas iš septynių tekstų.

Šiuo paketu siekiama, kad Europos – gal teisingiau būtų pasakyti valstybių narių – jūrų erdvė taptų saugiausia pasaulyje. Šis siekis yra visiškai pagrįstas, nes laivų eismas mūsų jūrose yra didžiausiais pasaulyje, taip pat geografiniu požiūriu vienas iš sudėtingiausių. Turime atvirų kanalų, įskaitant Bosforo, Gibraltaro ir Lamanšo sąsiaurius, kuriais kiekvieną dieną perplaukia 800 komercinių laivų ir kuriuose laivus priima vieni iš didžiausių uostų planetoje.

Todėl mūsų laukė didžiulis darbas, kurio ėmėmės ne siekdami užtikrinti, kad tokios avarijos daugiau nepasikartotų, nes gyvenimas yra nenuspėjamas ir tokių avarijų tikimybė visada yra, bet siekdami būti tikri, jog padarėme viską, kas įmanoma, kad padarytume viską, kas įmanoma, tokių avarijų prevencijai ir taip pat kad kaltininkai būtų baudžiami už avarijų padarinius.

Šio paketo struktūra paprasta: ji sudaro virtualų apskritimą, kuriame kiekviena transporto grandinės grandis – nuo uosto valstybės iki draudėjo, apimanti frachtuotoją, klasifikacinę bendrovę ir vėliavos valstybę – yra atsakinga už savo veiksmus ir tam tikru būdu taiko spaudimą (bent jau to mes tikimės), kad būtų sutvarkytos transporto sąlygos ir būtų leista plaukioti tik tiems vežėjams, kurie atitinka taikytinus standartus.

Geriau pagalvojus, galbūt mums vertėjo grįsti savo modelį bendrų principų ir struktūros požiūriu tuo, ką bandome įgyvendinti finansų srityje. Reitingo agentūros finansų srityje nepasiteisino lygiai taip pat, kaip klasifikacinės bendrovės jūrų laivyboje.

Kai kurių valstybių narių laivai plaukioja su patogios šalies vėliava, finansų srityje atitinkančia tai, ką vadiname mokesčiu rojumi. Jūrų laivybos srityje tokie vežėjai yra nepageidaujami ir įtraukiami į juoduosius sąrašus arba jiems taikomi draudimai. Todėl galime laikyti šį teisėkūros paketą gana pavyzdiniu ir, kas dar svarbiau, atitinkančiu tarptautiniu lygmeniu nustatytas Tarptautinės jūrų organizacijos (JRO) taisykles.

Taip pat pasakyčiau, kad politiniu požiūriu šis paketas yra iš tiesų didelis Bendrijos laimėjimas, nes dėl ryšio tarp Komisijos ir Parlamento pavyko parengti labai sudėtingą tekstą ir teisėkūros paketą, kurio atžvilgiu valstybės narės laikėsi labai pasyviai.

Už tai norėčiau padėkoti A. Tajani ir Komisijai. Tai pat norėčiau padėkoti Tarybai pirmininkavusiai Prancūzijai, nes D. Bussereau suvokė šio klausimo svarbą, ir savo kolegoms Parlamente, nes visiems čia žinoma, kokių gudrybių turėjome imtis ir kokiais sudėtingais keliais turėjome eiti, kad pasiektumėme tai, ką šiandien turime. Mums pavyko parengti šį jūrų paketą tik dėl to, kad buvome vieningi ir parodėme tokį solidarumą, kad kai kurie Parlamento nariai, taip sakant, užsitarnavo teisę keliauti vietoj bilieto rodydami mano ir J. Fernandeso tekstus, kurių Taryba nenorėjo įtraukti.

Taigi, ponios ir ponai, būtent dėl šių priežasčių mums sėkmingai pavyko parengti šį paketą. Norėčiau dabar nuodugniau pakalbėti klausimais, dėstomais mano pranešime, bet manau, dar tokią progą turėsiu pabaigoje.

(Plojimai)

Emanuel Jardim Fernandes, pranešėjas. – (*PT*) Gerb. pirmininke, Tarybos nary, ponios ir ponai, diskusijos dėl trečiojo laivybos saugos paketo Erika III artėja į pabaigą. Šios diskusijos užtruko ilgiau nei trejus metus ir per tą laiką mes daug ginčijomės siekdami užtikrinti didesnę keleivių, laivybos vandenynuose ir jūrose bei laivybos maršrutų saugą. Esu kilęs iš Portugalijos, Madeiros salos, todėl buvau ypač įsipareigojęs įgyvendinti šį projektą ir pagrindinius jo tikslus: užtikrinti, kad valstybės narės nuosekliai laikytųsi savo, kaip Tarptautinės jūrų organizacijos narių, įsipareigojimų, priimtų šios organizacijos konvencijas ir visa apimtimi taikytų savo šalyse privalomas šių konvencijų nuostatas. Derybų procesas buvo sunkus. Parlamentas Erika III visada vertino kaip paketą, o ne kaip paskubomis kartu sudėtų priemonių rinkinį.

Per pirmąjį svarstymą Parlamentas patvirtino keletą pakeitimų. Tai buvo pakeitimai dėl valstybės narės pareigos užtikrinti vėliavos valstybės inspektorių ir tyrėjų mokymą ir didinti gebėjimus persvarstyti ir tvirtinti laivų konstrukcijos ir įrangos projektus ir teikti jiems leidimus, dėl valstybių narių pareigos įsitikinti, kad joje pirmą kartą registruoti laivai atitinka galiojančias tarptautines taisykles ir nuostatas, ir užtikrinti, kad tai būtų patvirtinta dokumentiniais įrodymais, o jei laivas nėra naujai pastatytas, valstybė narė turi susisiekti su ankstesne vėliavos valstybe ir paprašyti jos perduoti būtinus dokumentus ir duomenis. Europos Parlamentas taip pat laikėsi pozicijos, kad valstybės narės kurtų ir tobulintų savo laivyno duomenų bazę, į kurią būtų įtraukta kiekvieno laivo techninė informacija, taip pat informacija apie TJO sąlygų pažeidimus.

Tuo metu pavyko pasiekti susitarimą dėl šešių pasiūlymų iš aštuonių. Dėl mano ir G. Savary pasiūlymų dar reikėjo susitarti. Dabar susitarimas dėl to, kaip galima būtų įtraukti šiuos pasiūlymus į galutinį Erika III paketo tekstą, pasiektas. Padedant Parlamentui, kuris labai atkakliai laikėsi savo pozicijos, taip pat Tarybai pirmininkaujančioms Slovėnijai ir ypač Prancūzijai – šioms valstybėms esu dėkingas – ir galiausiai mums visiems labai norint dabar galime patvirtinti trečiąjį jūrų saugos paketą. Vertėtų pabrėžti tai, kad šiame procese labai svarbus tarptautinių konvencijų ratifikavimas taikant šalies metodą. Būtent tokią požiūrį parėmiau iš pagarbos įvairioms ratifikavimo sistemoms, galiojančioms skirtingose valstybėse narėse. Kol TJO audito sistema taps privaloma, valstybės narės turi pareikalauti iš savo jūrų administracijų, kad būtų atliktas toks auditas ir jo rezultatai viešai paskelbti. Valstybės narės turi įdiegti pagal tarptautinius standartus patvirtintą savo jūrų administracijos kokybės valdymo sistemą, taip pat prieš suteikdamos laivui teisę plaukioti su savo vėliava, patikrinti, ar jis laikosi tarptautinių taisyklių.

Valstybės narės turi užtikrinti, kad su jų vėliava plaukiojantys laivai, sulaikomi uosto valstybės kontrolei, atitiktų atitinkamų TJO konvencijų reikalavimus. Valstybės narės, kurių vėliava įtraukta į juodąjį sąrašą arba dvejus metus iš eilės įtraukta į Paryžiaus susitarimo memorandumo dėl uosto valstybės kontrolės pilkąjį sąrašą, Komisijai turi pateikti ataskaitą, kurioje būtų nurodytos prastos veiklos priežastys.

Kartu su bendrąja pozicija valstybių narių vyriausybių atstovų deklaracijoje patvirtinami jų įsipareigojimai iki 2012 m. sausio 1 d. ratifikuoti pagrindines tarptautines konvencijas dėl laivybos saugos, jūrų administracijoms taikyti TJO vėliavos valstybės kodeksą ir su tuo susijusią audito sistemą ir paraginti TJO siekti, kad šios dvi priemonės taptų privalomos visame pasaulyje.

Baigdamas, gerb. pirmininke, ponios ir ponai, norėčiau pasakyti, kad šio trečiojo laivybos saugos paketo patvirtinimas – didelė pergalė Europos teisėkūros procese. Komisija, Taryba ir Parlamentas pasiūlė, aptarė ir susitarimo pagrindu priėmė tekstą, naudingą piliečiams ir verslui, skatinantį saugumą jūrose ir vandenynuose ir parengiantį mus ateičiai. Man buvo didelė garbė dalyvauti šiame procese. Netrukus balsuodami dėl šio paketo pagerbsime visų jūroje įvykusių tragedijų, atsitikusių laivams "Prestige", "Erika", keltui "Estonija" ir t. t., aukas. Tuo taip pat prisidėsime prie to, kad panašių tragedijų pasikartojimo būtų išvengta arba kad tokių avarijų padariniai būtų sumažinti.

Antonio Tajani, *Komisijos Pirmininko pavaduotojas.* – (*IT*) Gerb. pirmininke, šiandien baigėme sudėtingą darbą, sunkų kelią, kuriuo Europos Parlamentas, Taryba ir Komisija žengė kartu, lydimi sunkumų, kuriuos turėjo įveikti, techninių problemų ir kai kurių neesminių prieštaravimų.

Dabar norėčiau kreiptis ne tik į visus savo kolegas šiuose Rūmuose, kurie netrukus padės galutinį spaudą, kad mūsų parengtas naujasis jūrų paketas būtų priimtas,. bet taip pat į visus Europos Sąjungos piliečius, kuriems jūs atstovaujate. Tuo, kad ši sudėtinga darbo užduotis baigiama Europos Parlamento rinkimų išvakarėse, siunčiama tvirta Europos institucijų žinia visiems Europos piliečiams. Europos institucijų užduotis – reaguoti į visuomenės iškeliamas problemas nustatant atitinkamas taisykles. Kai reikia, jos gali įveikti sunkumus ir pasiekti susitarimą pusės milijardo europiečių labui. Jos geba duoti žinią, kad būtų užtikrintas saugumas. Jos geba duoti žinią, kad būtų užtikrinta keleivių teisių apsauga. Jos taip pat geba duoti žinią, kad būtų apsaugotos įmonės ir paisoma taisyklių.

Nes Europoje mes tradiciškai grindžiame savo teisinę sistemą tvirtu teisiniu tikrumu, naujų taisyklių nustatymas jūrų laivybos sektoriuje reiškia tai, kad mes vėl pateikiame Europos piliečiams taisykles, kurias jie galės gerbti, taisykles, kurios galės pagerinti sąlygas šiame svarbiame transporto sektoriuje, kuris turi įtakos mūsų jūrų būklei. Būtent todėl norėjau pabrėžti jūsų balsavimo dėl šio paketo svarbą, nes neskaitant jo turinio, tai taip pat yra Europos institucijų siunčiama politinė žinia. Šio sprendimo taikymo sritis peržengia mūsų neatidėliojamų poreikių ribas, peržengia mūsų sprendžiamų klausimų, kuriuos jūs nutarėte Komisijos ir Tarybos sutikimu paversti taisyklėmis, ribas. Norėčiau pakartoti, kad tai – politinis pasirinkimas, žinia, kurią mes siunčiame Europos piliečiams, kad jie pasitikėtų savo institucijomis, nes jos geba spręsti ir išspręsti jas.

Todėl aš be abejo noriu padėkoti Komisijos personalui, kuris sudarė sąlygas pirma J. Barrotui, o po to ir man kuo efektyviau dirbti. Noriu padėkoti Tarybai pirmininkavusioms Prancūzijai ir Slovėnijai. Noriu padėkoti D. Bussereau už visą darbą, kurį jis atliko pačiais sunkiausiais derybų etapais, taip pat pabrėžti svarbų darbą, kurį bendromis pastangomis atliko visi pranešėjai, Transporto ir turizmo komitetas ir Parlamentas. Dėkoju L. de Grandes Pascualiui, D. Vlasto, D. Sterckxui, J. Kohlíčekui, pirmininkui, P. Costai, G. Savary – kuriam dar kartą norėčiau padėkoti už šį darbą– E. J. Fernandesui už jo indėlį ir gebėjimą užbaigti derybas įveikiant net labai šališkas ir giliai įsišaknijusias nuostatas, kad visuomenei būtų duoti apčiuopiami atsakymai.

LT

Mūsų iššūkis buvo sujungti Europos teisėkūros priemones į vieną paketą, kuris padėtų kovoti su neteisėta laivyba, taip pat užkirsti kelią laivų avarijoms ir mūsų jūrų taršai. Dabar privalome panaudoti visas turimas jūrų transporto reguliavimo priemones, kad tokios avarijos, kurios paskatino mus viso šio darbo imtis, nepasikartotų. Šios priemonės pirmiausia susijusios su vėliavos valstybe, kuriai tenka pagrindinė atsakomybė už laivybos saugą, ir šioje srityje politinė linija jau nubrėžta. Visos Europos vėliavos valstybės be išimties turi būti įtrauktos į baltąjį sąrašą ir turėti konkrečiai šiam tikslui sukurtas priemones. Bendra Europos klasifikacinių bendrovių akreditacijos sistema taip pat leis mums efektyviau kontroliuoti savo laivus.

Kitos priemonės bus taikomos uosto valstybei. Laivams ir laivybos bendrovėms, nesilaikančioms būtinųjų saugos reikalavimų, turės būti draudžiama plaukioti mūsų vandenyse. Pakrančių valstybėms bus taikomas dar vienas naudingas prevencinių priemonių rinkinys: veiksminga trumpais ir ilgais atstumais plaukiančių laivų stebėsena. Sugriežtintos į bėdą pakliuvusių laivų priėmimo prieglobsčio vietose taisyklės neleis laivų avarijoms virsti ekologinėmis nelaimėmis. Mes taip pat privalome imtis veiksmų, kad neatsirastų avarijų padarinių, kartu prisiimdami atsakomybę už jų pašalinimą, taip pat mokytis iš savo klaidų. Laivybos bendrovės privalo tinkamai apdrausti savo atsakomybę trečiųjų šalių ir keleivių atžvilgiu. Bendra avarijų tyrimo sistema taip pat leis mums gauti optimalų grįžtamąjį ryšį, kad galėtumėme mokytis iš klaidų. Savaime aišku, kad mes negalime jūrų transporto sektoriuje, kaip ir kituose sektoriuose, iš karto panaikinti visą riziką, bet įstatymų leidėjo, to, kas atstovauja visuomenei, pareiga padaryti viską, kas įmanoma, kad tokia rizika būtų kiek įmanoma mažesnė.

Taigi manau, kad tai – mūsų bendras tikslas. Tikiu, kad mums pavyko žengti visais atžvilgiais svarbų žingsnį pirmyn. Paketas, kurį netrukus ketinate patvirtinti, yra svarbus žingsnis teisinga kryptimi ir – norėčiau pakartoti – reikšminga politinė žinia, ženklas, bylojantis apie Europos institucijų norą pateikti atsakymus į 500 mln. Europos piliečių rūpimus klausimus.

Georg Jarzembowski, PPE-DE frakcijos vardu. – (DE) Ačiū, gerb. pirmininke, ačiū, gerb. Komisijos Pirmininke. Ponios ir ponai, leiskite man visų pirma mano frakcijos vardu padėkoti visiems pranešėjams, ne tik už patį darbą, kurį jie atliko, bet taip pat už tai, kad mums pavyko pasiekti tai, ką buvome sumanę, t. y. kad visi pasiūlymai būtų vertinami kaip vienas paketas. Vertindami juos kaip vieną paketą, mes privertėme Tarybą pagaliau padaryti žingsnį mūsų link, nes mes visi žinome, kad pradžioje Taryba labai kategoriškai nenorėjo priimti dviejų pasiūlymų. Tik dėl mūsų solidarumo mums pavyko pasiekti, kad Taryba sutiktų įtraukti šiuos du dokumentus.

Aš pritariu Komisijos Pirmininko pavaduotojo nuomonei, kad šis paketas – didelė sėkmė piliečiams. Apie tai taip pat vertėtų kalbėti per rinkimų kampaniją.

Matau, kad šiandien šiose diskusijose dalyvauja ne taip daug Parlamento narių, nepaisant to, kad visų pasiūlymų sujungimas į vieną paketą buvo vienas iš didžiausių Transporto ir turizmo komiteto laimėjimų.

Piliečiams galbūt kai kartais nesuprantama, kodėl mes taip ilgai posėdžiaujame ir kodėl viskas taip ilgai užtrunka. Tačiau šiuo atveju jie gali matyti, kad šį paketą sudaro daugybė taisyklių, taikomų stebėsenai, klasifikacinėms bendrovėms, avarijų tyrimui, draudimo prievolėms, atsakomybei, taip pat uosto valstybės ir vėliavos valstybės kontrolei. Mes turime sugriežtinti reikalavimus visose šiose srityse, kad būtų užkirstas kelias avarijoms, kai tai įmanoma, ir kad galėtumėme kuo operatyviau reaguoti, jei avarija vis tik įvyksta.

Gerb. D. Sterckxai, norėčiau labai padėkoti jums dar kartą, nes jūs buvote specialaus komiteto, kuriam man teko garbė pirmininkauti, pranešėjas, po to mes dar kartą susitikimo po laivo "Prestige" skendimo, kad patartumėme, ką reikėtų patobulinti. Tarpininkaujant J. Barrotui, Komisija iš esmės priėmė mūsų pasiūlymus, kurie teisėkūros proceso būdu buvo galutinai įtraukti į paketą.

Šiuo atžvilgiu iš tikrųjų galime būti patenkinti, kad pagaliau po daugybės metų mums pavyko susitarti dėl trečiojo jūrų paketo. Tačiau norėčiau paminėti dar du dalykus. Pirma, turėtumėme padėkoti Dominique Bussereau, kuris, kaip Prancūzijos ministras, pabaigoje sėkmingai "prastūmė" paketą įveikdamas visas paskutines kliūtis. Už tai esame jam ypač dėkingi.

Gerb. Komisijos Pirmininke, dabar visų akys nukreiptos į jus! Jūs, Komisija, kartu su jūsų puikiąja Europos laivybos saugumo agentūra dabar turite užtikrinti, kad visos valstybės narės šio paketo nuostatas taip pat įgyvendintų ir taikytų. Tik tuomet, kai mes įsitikinsime, kad šios taisyklės yra praktiškai taikomos, galėsime užkirsti kelią tokių avarijų, kurios atsitiko laivams "Erika" ir "Prestige", pasikartojimui. Siekdami šio tikslo turėtumėme kovoti išvien.

Rosa Miguélez Ramos, *PSE frakcijos vardu.* – (*ES*) Gerb. pirmininke, aš tiesiog tekina bėgau, kad suspėčiau čia. Savo biure klausiausi Komisijos Pirmininko pavaduotojo A. Tajani ir kitų kalbėtojų kalbų ir supratau, kad turiu padėkoti visiems pranešėjams ir Komisijai. Aš, kaip A. Tajani, norėčiau nuoširdžiai padėkoti Komisijos nariui J. Barrotui už jo atliktą labai svarbų darbą, taip pat Tarybai pirmininkavusiai Prancūzijai už parodytą gerą valią.

Noriu čia pasakyti, kad šiuo jūrų paketu bus pradėtas didelis pokytis Europoje, pokytis, skatinantis kokybę ir skaidrumą laivybos sektoriuje. Tikiu, kad įgyvendinus šį paketą mums daugiau nebeteks būti neskaidrios veiklos liudininkais, kaip kad buvo atsitikę praeityje, po šių baisių "Erika" ir ypač "Prestige" avarijų. Šiuo atžvilgiu J. Kohlíčeko pranešimas, prie kurio rengimo prisidėjau kaip šešėlinė pranešėja, yra garantija – iš esmės, garantija – tam, kad avarijos laivybos sektoriuje ateityje galės būti būtų tiriamos visiškai skaidriai. Tai užtikrins, kad visi mes – visuomenė ir valdžios institucijos – žinosime, dėl kokių priežasčių įvyko avarija ir kokių veiksmų buvo imtasi jai įvykus, kad nebūtų kartojamos tos pačios klaidos ir kad tai, kas daroma negerai, galėtų būti ištaisyta.

Europa šioje srityje turi eiti toliau. Esu tikra, kad tuo neapsiribosime ir mūsų darbas bus tęsiamas, nes visada buvome priešaky, ypač atsižvelgiant į tai, kad laivų eismas jūrose nesiliauja didėjęs.

Anne E. Jensen, ALDE frakcijos vardu. – (DA) Ačiū, gerb. pirmininke, aš taip pat norėčiau pasveikinti pranešėją pasiekus puikų rezultatą ir padėkoti Tarybai pirmininkavusiai Prancūzijai už pastangas. Rezultatas, kurį mums pavyko pasiekti, yra didelis laimėjimas aplinkos apsaugos ir Europos laivybos srityse. Pastaraisiais metais daugiausia ES pastangomis teisėkūros srityje ir Tarptautinės jūrų organizacijos veikloje buvo nustatytas laivybos poveikio aplinkai standartas. Laivyba – globali veikla, todėl siekiant užtikrinti sąžiningą konkurenciją ir aplinkos apsaugą, būtina nustatyti bendras taisykles, galiojančias globaliu mastu. ES galėtų imtis vadovaujamo vaidmens ir nustatyti standartą, reikalaudama griežtesnių taisyklių. Mes turime užtikrinti, kad ES valstybės narės iš tikrųjų laikosi TJO susitarimų, ir šiandien tvirtindami šį teisėkūros priemonių paketą būtent tai mes ir darome. Septynios direktyvos, sudarančios trečiąjį jūrų paketą, leis mums užkirsti kelią aplinkos taršai, labiau suderintai reaguoti į avarijas ir neleisti prastos būklės laivams patekti į ES vandenis. Dirbdama kaip savo frakcijos šešėlinė pranešėja, ypač daug dėmesio skyriau direktyvoms dėl uosto valstybės kontrolės ir avarijų tyrimo, todėl norėčiau padėkoti dviem pranešėjams, D. Vlasto ir J. Kohlíčekui už profesionalų ir sėkmingą darbą. Mums pavyko patobulinti laivų tikrinimo tvarką, kad prasčiausios būklės laivai būtų tikrinami dažniau, ir avarijų tikrinimo tvarką, kad būtų užtikrinta teisinė apklausiamų avarijų liudininkų apsauga ir kad turėdami galimybę susipažinti su ankstesnių avarijų tyrimo ataskaitomis ir keisdamiesi informacija tarp valstybių narių galėtumėme mokytis iš klaidų.

Mogens Camre, *UEN frakcijos vardu.* – *(DA)* Ačiū, gerb. pirmininke, mūsų pasitenkinimas jūrų paketu yra visiškai pagrįstas. Savo frakcijos vardu norėčiau padėkoti už labai kokybišką darbą, kurį šioje srityje atliko pranešėjai, Komisija ir Taryba. Tikrinant ir apžiūrint laivus, dabar didžiausiais dėmesys bus skiriamas dideliems laivams, todėl norėčiau atkreipti jūsų dėmesį į problemą, susijusią su mažaisiais laivais. Mes turime kompetentingas organizacijas, kurioms pavesta tikrinti laivus, bet mes neturime nustatę pakankamai aiškių taisyklių, pagal kurias būtų nustatomas šių laivų tinkamumams plaukioti, ar taisyklių, pagal kurias būtų nustatoma, kada šie laivai turėtų būti tikrinami. Tai ypač aktualu kalbant apie žvejybos laivus, ypač mažus žvejybos laivus, kurie buvo rekonstruoti siekiant tęsti žvejybą ar panaudoti juos turizmui. Dažnais atvejais tokie laivai rekonstruojami padidinant jų svorį ar variklio galingumą, o dėl to jų svorio centras pakinta ir sumažėja tinkamumas plaukioti. Mano šalyje, Danijoje, dėl to buvo įvykę daug tragiškų avarijų. Mes turime nustatyti griežtą reikalavimą, kad dėl tinkamumo plaukioti būtų tikrinami visi laivai – ir nauji, ir rekonstruoti. Todėl pritardamas P. Costai, aš taip pat norėčiau paprašyti, kad Komisija kuo skubiau pateiktų teisėkūros pasiūlymą šios kategorijos laivus įtraukti į nuostatas, reglamentuojančias laivų apžiūrą ir jų tinkamumo plaukioti tvirtinimą.

Michael Cramer, *Verts/ALE frakcijos vardu.* – (*DE*) Gerb. Komisijos Pirmininke, ponios ir ponai, mes, Žaliųjų frakcija/Europos laisvasis aljansas, pritariame šiam galutiniam kompromisiniam tekstui. Džiaugiamės, kad Parlamentui pavyko apginti savo poziciją ir dėl to dabar balsuosime kartu dėl visų viename pakete pateiktų aštuonių teisėkūros pasiūlymų. Norėčiau nuoširdžiausiai padėkoti visiems pranešėjams už bendradarbiavimą.

Tam, kad nebūtų avarijų, kuriose žūsta žmonės ir kurių padariniai virsta ekologinėmis katastrofomis, laivybos saugos srityje būtina priimti griežtesnius ES teisės aktus. Negalime leisti, kad tokios avarijos, kurias patyrė laivai "Erika" ir "Prestige", ateityje pasikartotų.

Uosto šalies kontrolė reiškia, kad dabar pagerės į ES uostus įplaukiančių laivų stebėsena ir – manome, tai labai svarbu – laivams, neatitinkantiems saugos reikalavimų, bus taikomos atitinkamos sankcijos. Laivų

stebėsena teritoriniuose vandenyse labai svarbi, ypač teritorijose, kuriose aplinkos apsaugos klausimas ypač aktualus, nes jūrų ir vandenynų tarša plinta nepaisydama sienų. Būtent todėl būtina imtis veiksmų tarptautiniu lygmeniu. Reglamentas dėl keleivių vežėjų atsakomybės, deja, taikomas tik keleivių vežėjams jūra. Mes, Žaliųjų frakcija, norėtumėme, kad į šio reglamento taikymo sritį taip pat būtų įtraukti vidaus vandenyse plaukiojantys laivai.

Džiaugiamės, kad Taryba taip pat pagaliau apsisprendė dėl uosto valstybių įsipareigojimų ir laivų savininkų draudimo ir atsakomybės. Šis paketas – didelis žingsnis pirmyn, nors žinome, kad jame nustatytos taisyklės gali ir turi būti ateityje tobulinamos.

Jacky Hénin, *GUE/NGL frakcijos vardu*. – (*FR*) Gerb. pirmininke, ponios ir ponai, dėl pasikartojančių avarijų ir išaugusių pavojingas prekes jūra gabenančių laivų srautų nuolat iškyla aktualūs klausimai dėl laivybos saugą visuose ES teritoriniuose vandenyse esančiuose sąsiauriuose reglamentuojančių taisyklių sugriežtinimo ir priemonių, būtinų tam, kad šios taisyklės būtų įgyvendintos ir jų laikomasi, stiprinimo.

Ypač būtų naudinga suklasifikuoti šiuos kanalus ir suskirstyti prie jų vedančius maršrutus zonomis pagal principą, pritaikytą Seveso direktyvoje, nes taupydami kurą vežėjai visais įmanomais būdais ir neatsižvelgdami į galimus padarinius stengiasi kuo greičiau patekti į šiuos kanalus, taip sukurdami pavojingas laivų eismo šiais maršrutais sąlygas.

Komisija ir Taryba, spaudžiama ekonominių sunkumų, atsiradusių dėl finansų krizės, pradėjo galvoti, kaip išspręsti klausimą dėl "mokesčių rojumi" vadinamų teritorijų. Jei bus imtasi realių veiksmų, bus žengtas labai svarbus žingsnis.

Šiuo atžvilgiu norėtųsi sužinoti, kiek dar laivų avarijų ir ekologinių nelaimių turi įvykti, kad Komisija, Taryba ir šis Parlamentas pagaliau atkreiptų dėmesį į ilgai trunkantį skandalą dėl plaukiojimo su patogios šalies vėliava? Nors galbūt Europos Parlamento rinkėjams vertėtų balsuoti už tuos Parlamento narius, kuriems labiau rūpi piliečių saugumas, ne laisvoji žmonėms ir aplinkai daug žalos atnešanti laisvoji prekyba.

Derek Roland Clark, IND/DEM frakcijos vardu. – Gerb. pirmininke, praeitą rugsėjo mėn atkreipiau dėmesį į tai, kad elektroniniai laivų duomenys, kuriuos reikalaujama pateikti šiuose pranešimuose, gali labai lengvai patekti į Somalio pakrantėse laivus užpuolančių piratų rankas. Šie mano žodžiai nebuvo išgirsti. Pranešimuose buvo padaryti pakeitimai, bet ne į gerąją pusę. Tiesą sakant, dabar tarp šių pranešimų atsirado prieštaravimų. Todėl dar kartą pabandysiu būti išgirstas.

D. Sterckxo pranešime teigiama, kad uostai privalo priimti laivus, o G. Savary dokumente rašoma, kad uostai gali atsisakyti priimti laivus, jei nėra pateikiami draudimo pažymėjimai. Dar vieną prieštaravimą randame D. Vlasto pranešime, kuriame rašoma apie uosto kontrolę, taikomą toli nuo kranto inkaruojamiems laivams. Taigi jei laivas, neturėdamas jokio pažymėjimo, stovi toli nuo kranto ir dėl oro sąlygų atsiduria pavojingoje padėtyje, jam turi būti leista įplaukti į uostą, nes D. Sterckxo pranešime numatyta į bėdą pakliuvusių laivų teisė gauti prieglobstį. Todėl vežėjas, gabenantis pavojingą krovinį, manipuliuodamas šiais prieštaravimais galės patekti į uostą. Kas bus, jei įvykus rimtai avarijai didelis uostas turės būti uždarytas? Ar esant tokiai situacijai galios prievolė dėl kompensacijos, apie kurią rašoma D. Sterckxo pranešime, ir kas turės šią kompensaciją išmokėti? Matome, kad šie pranešimai turi būti iš esmės pakeisti.

Galiausiai E. J. Fernandeso pranešime rašoma apie įvairių TJO rekomendacijų įgyvendinimą. Gerai – JK jas jau patvirtino – bet ES nori įtraukti savo laivyno duomenų bazę, o tam aš ir kiti nariai prieštarautumėme. Pavartojau tariamąją nuosaką todėl, kad E. J. Fernandeso pranešimas bus tvirtinamas nebalsuojant. Ar tai demokratiška? O kaip su kalbomis, kad šie Rūmai daro pataisas, kurias girdėjome net šiandien ryte?

Fernand Le Rachinel (NI). – (FR) Gerb. pirmininke, ponios ir ponai, norėčiau pasveikinti visus pranešėjus atsakius į svarbius klausimus, susijusius su mūsų iššūkiais laivybos saugos srityje, ir prisiėmus pareigą juos išspresti.

Visi gerai prisimename 1999 ir 2002 m. laivams "Erika" ir "Prestige" atsitikusias avarijas, atnešusias tragiškų padarinių aplinkai, žmonėms ir ekonomikai.

Naujasis įstatymų paketas, skirtas apsaugoti europiečius nuo nelaimių jūroje, dabar pagaliau išvys šviesą. Konkrečiai šiame pakete numatomas reguliarus senų, prastos techninės būklės laivų tikrinimas, privalomas atsakomybės mokėti kompensaciją už padarytą ekologinę žalą draudimas, taip pat Europos valstybių laivų auditai, nes mes žinome, kad nereti atvejai, kai plaukiojama su patogios šalies vėliava.

Šių priemonių, kurios iš tikrųjų sumažins laivų savininkams galimybę manevruoti, o tai buvo leidžiama šimtmečiais, buvo imtasi pačiu laiku. Jos padės padaryti galą nebetinkančių plaukioti laivų savininkų nebaudžiamumui, nes didelių laivų tikrinimo dėl tinkamumo plaukioti tvarka bus ypač sugriežtinta.

Sauga jūrose ir vandenynuose – neginčijamas prioritetas: būtent sauga, o ne pinigai, pelnas ir neribojama prekyba turėtų būti mūsų pagrindine vertybe.

Tačiau yra vienas dalykas, kuris mane liūdina: praeis daug laiko, kol šios naujos represinės ir prevencinės priemonės bus įgyvendintos. Kaip Parlamento narys, atstovaujantis Europos šiaurės vakaruose esančiam ir daugybę jūros pakrančių turinčiam regionui, aš su palengvėjimu ir pasididžiavimu balsuosiu už šį jūrų paketą.

Ioannis Kasoulides (PPE-DE). – (*EL*) Gerb. pirmininke, jūrų laivybos paketas, sudarytas iš septynių pasiūlymų, yra svarbus žingsnis užkertant kelią laivų avarijoms, taip pat užtikrinant operatyvią reakciją įvykus avarijoms, ir dėl to aš, kaip šešėlinis pranešėjas, norėčiau pakalbėti apie tai, kas buvo susitarta dėl prieglobsčio suteikimo pavojingoje padėtyje atsidūrusiems laivams. Norėčiau pasveikinti pranešėją D. Sterckxą ir visą derybų grupę, nes jiems pavyko surasti šiuo labai svarbiu klausimų naudingą kompromisą.

Nesuteikus laivui prieglobstį, kad būtų tinkamai pašalintas smulkus gedimas, pvz., užtaisytas plyšys tanklaivio naftos cisternoje, dėl vibracijos banguojant jūrai ar trikdžių perpilant krovinį į kitą laivą jis gali padidėti ir sukelti ekologinę katastrofą. Tačiau dėl įgulos baimės, kad bus patraukti baudžiamojon ar civilinėn atsakomybėn, ar dėl to, kad laivas nėra tinkamai apdraustas, vežėjai gali vengti prašyti prieglobsčio.

Šis kompromisas leidžia užtikrinti nepriklausomą ekspertizę nustatant, ar į bėdą pakliuvusiam laivui būtina suteikti prieglobstį, tinkamą elgesį su avariją patyrusio laivo įgula, kaip reikalaujama pagal TJO kodeksą, taip pat neapdraustų laivų, kuriems buvo suteiktas prieglobstis, atsakomybę išmokėti kompensacijas už uostams ar prieglobsčio vietoms padarytą žalą (šiuo klausimu Komisija pasiūlys įvairias pasirinkimo galimybes) ir naftos tanklaivių savininkų pareigą pranešti uostas apie gabenamą krovinį, jei jo svoris viršija 1 000 tonų. Kartu nustatomas reikalavimas, kad visi laivai, įskaitant žvejybinius, turėtų įdiegę automatinę informacijos sistemą.

Džiaugiuosi, kad atkakliomis Parlamento pastangomis Taryba pagaliau sutiko patvirtinti galutinę bendrą poziciją dėl visų septynių paketo pasiūlymų.

Michel Teychenné (PSE). – (FR) Gerb. pirmininke, ponios ir ponai, paketas, dėl kurio rytoj balsuosime, neišvystų šviesios, jei Europos Parlamentas nebūtų toks atkaklus, todėl naudodamasis proga norėčiau padėkoti už visą atliktą darbą.

Europos Sąjungai pavyko sukurti teisinę priemonę, kuri, kaip tikiuosi, padės užkirsti kelią tokioms katastrofoms kaip laivų "Erika" ir "Prestige" avarijos ir pagaliau priversti teršėjus prisiimti atsakomybę už žalą aplinkai tik dėl Europos Parlamento ryžto ir atkaklumo Tarybos nedrąsumo akivaizdoje. Turbūt nebūtina net priminti, kiek pastangų reikėjo, kad G. Savary ir E. J. Fernandeso pranešimai būtų įtraukti į paketo svarstymo darbotvarkę. Tai politinė Europos Parlamento pergalė, taip pat tvirtos pozicijos ir darbo kartu pergalė.

Dėl šio jūrų laivybos saugos priemonių paketo valstybės narės dabar pagaliau galės įgyvendinti savo, kaip TJO narių, įsipareigojimus, ypač įsipareigojimą atlikti techninį laivo auditą prieš suteikiant jam teisę plaukioti su jų valstybės vėliava. Kitas nuoseklus žingsnis – reikalavimas, kad laivai turėtų tinkamo draudimo pažymėjimus, užtikrinančius realią vežėjų atsakomybę.

Jei Parlamentas rytoj patvirtins šiuos tekstus, Europos Sąjunga galės parodyti, kad turi veiksmingą priemonę, padėsiančią jai kovoti su nebetinkančiais plaukioti laivais ir įstatymus pažeidžiančiais vežėjais ir laivų savininkais. Taip pat reikia tikėtis, kad šios priemonės bus naudingos užtikrinant aplinkos ir mūsų piliečių sveikatos apsaugą.

Baigdamas norėčiau padėkoti už darbą, kurį šioje srityje atliko šiandien čia esantis A. Tajani ir pranešėjai transporto teisės klausimais, nes dabar mes perėjome prie galutinių teisėkūros proceso jūrų transporto srityje etapų, kuriuos baigus į šių teisėkūros priemonių taikymo sritį bus įtraukti visų kategorijų laivai. Todėl tikiuosi, kad Parlamentas sugebės užbaigti šią taip ilgai vilkintą svarbią viso teisėkūros proceso jūrų transporto srityje dalį jau per šią sesiją ar kiek galima skubiau.

PIRMININKAVO: M. A. MARTÍNEZ MARTÍNEZ

Pirmininko pavaduotojas

Josu Ortuondo Larrea (ALDE). – (ES) Gerb. pirmininke, Komisijos nary, ponios ir ponai, džiaugiuosi, kad baigiame Parlamento kadenciją galutinai priimdami paskutinijį jūrų paketą. Tačiau prisimenu, kad 1999 m., per mano pirmąją kadenciją Europos Parlamente, prie Prancūzijos krantų įvyko baisi avarija, kurią patyrė laivas "Erika", ir šio laivo vardu buvo pavadintas teisėkūros pasiūlymų rinkinys, parengtas siekiant, kad tokios avarijos nepasikartotų.

Tuo metu manėme, kad mums pavyko apsisaugoti nuo pavojaus, bet netrukus įvyko dar baisesnė laivo "Prestige" avarija, per kurią išsiliejęs degutas suniokojo visą Galicijos pakrantę. Nuo tada mes Transporto ir turizmo komitete pradėjome vieną po kito rengti ir siūlyti teisėkūros priemonių paketus, kad įveiktumėme didžiulį laivų savininkų, naftos bendrovių, klasifikacinių bendrovių ir net kai kurių valstybių narių, kurios atmetė tris pasiūlymus teigdamos, kad juose numatomi reikalavimai per griežti, pasipriešinimą.

Per pastarąjį dešimtmetį buvo priimta daug direktyvų ir reglamentų. Kai kurios iš šių priimtų teisėkūros priemonių turėjo būti persvarstytos ir pakeistos, nes dėl Tarybos "apkarpymų" pradinės jų versijos pasitvirtino esančios neveiksmingos.

Mes priėmėme teisėkūros priemones, į kurias buvo įtraukti dvigubo korpuso laivai, laikomi rimtų ekologinių nelaimių, atsitinkančių į aplinką išsiliejus naftai, Europos fondu, ir prieglobsčio uostai, o dabar mes persvarstome ir priimame teisėkūros priemones dėl keleivių vežėjų jūra atsakomybės, laivų avarijų tyrimo, laivų eismo Bendrijoje stebėsenos ir informacijos sistemos, uosto valstybės kontrolės ir galiausiai reglamentą ir direktyvas dėl laivų tikrinimo ir apžiūros organizacijų. Visa tai labai gerai, bet pageidaujama, kad šios priemonės įsigaliotų ir būtų įgyvendintos visose valstybėse narėse kuo skubiau.

Esu patenkintas šiuo rezultatu. Tačiau šio Parlamento kadencija artėja į pabaigą. Man tai paskutinė kadencija Parlamente, todėl pasitraukiu apgailestaudamas, kad mums nepavyko nustatyti privalomą reikalavimą įdiegti kontrolės sistemas – kurios jau yra sukurtos ir užpatentuotos – kad galima būtų parodyti, koks kiekis laivo žiaunose susikaupusio vandens ar cisternoje likusios naftos likučių buvo neteisėtai išpiltas į jūrą ir iš kurio konkretaus laivo. Šią kontrolės sistemą sudaro tam tikra juodoji dėžė, t. y. tachometras, kurio rodmenis jūrų administracija galėtų tikrinti laivui kiekvieną kartą įplaukiant į uostą.

Manau, kad jūrų aplinkos klausimams turime skirti daugiau dėmesio ir nustatyti griežtesnes taisykles, kad būtų padarytas galas jūrų taršai. Taip pat manau, kad jei to nepadarysime, tai neigiamai atsilieps mūsų maisto tiekimo grandinei ir mūsų gyvenimui, todėl galutinai už jūrų taršą sumokėsime labai aukštą kainą. Tikiuosi, kad šios veiksmingesnės ir efektyvesnės neteisėto nuotekų išleidimo į jūrą kontrolės sistemai įgyvendinti neprisireiks dar 10 metų.

Pirmininkas. – Ačiū, gerb. Ortuondo Larrea. Esu tikras, kad jūsų pastangos nebus užmirštos šiuose Rūmuose. Taip pat esu tikras, kad jūs, kad ir kur būtumėte, nesiliausite siekęs šių tikslų. Gal jie dar nėra visiškai įgyvendinti, bet šis darbas bus greitai užbaigtas. Dėkui už pastangas.

Georgios Toussas (GUE/NGL). – (*EL*) Gerb. pirmininke, po penkerius metus užtrukusių diskusijų ir konsultacijų su Taryba šis išliaupsintasis jūrų paketas, sudarytas iš šešių direktyvų ir vieno reglamento, nebeteko savo teigiamo turinio, kuris galėtų padėti užtikrinti žmonių saugumą jūroje ir aplinkos apsaugą. Kitaip tariant, iš didelio debesies mažas lietus.

Taryba, lojaliai vykdydama prieš žmones nukreiptą Europos Sąjungos politiką ir gindama kapitalo interesus, vykdo visus vežėjų, laivų savininkų ir monopoliją turinčių verslo grupių, kurie priešinasi bet kokiai priemonei, galinčiai bent mažiausiu mastu sumažinti jų pelną, reikalavimus. Taigi šiame ilgame procese jiems pasisekė "ištraukti dantis" bet kokiai teigiamai nuostatai, skirtai saugos taisyklių kontrolei, arba atidėti tokių taisyklių įtvirtinimą neribotam laikui.

Į paketą neįtraukta nei viena priemonė, skirta žmogiškojo veiksnio apsaugai ir gerinimui. Kalbu apie jūrininkus, nes jie – pagrindinis veiksnys, užtikrinantis jūroje esančių žmonių ir aplinkos apsaugą. Jau nuo 1986 m. Europos Sąjungai įgyvendinant bendrą laivybos politiką girdime melagingus pareiškimus, kad klausimai, susiję su žmogiškuoju veiksniu, darbo sąlygų gerinimu ir jūrininkų mokymu, bus sprendžiami, bet visus šiuos ilgus metus padėtis šiose srityse tik blogėja. Todėl Graikijos komunistų partija balsuos prieš visą vadinamąjį laivybos paketą.

Luca Romagnoli (NI). – (IT) Gerb. pirmininke, A. Tajani, ponios ir ponai, EP Transporto ir turizmo komitetas negalėjo ir negali išvengti savo pareigos duoti holistinį atsaką į poreikį pagerinti laivybos saugą ir nustatyti priemones, kurių turės būti imamasi įvykus avarijai. Trečiajame jūrų pakete taip pat duodamas veiksmingas atsakas į klausimus, susijusius su vežėjų atsakomybe keleivių ir gabenamų krovinių atžvilgiu. Tą reikėjo jau seniai padaryti, bet visą tą laiką šis klausimas nebuvo paliktas be dėmesio, kaip kad yra, toks įspūdis man susidarė, oro linijų keleivių teisių atžvilgiu.

Tiesą sakant, aš manau, kad tikslai dėl A kategorijos laivų įtraukimo į paketo taikymo sritį iki 2016 m., o B, C, ir D kategorijos laivams nustatytos dar vėlesnės datos, yra pernelyg negriežti ir suteikia vežėjams per daug laisvės. Tikiuosi, kad tokį Europos Sąjungos dosnumą vežėjai kompensuos tuo, kad įsigaliojus naujoms taisyklėms iš karto jų laikysis. Mums reikėjo ir dar dabar reikia bendrų standartų, taikomų klasifikacinėms bendrovėms, atsakingoms už laivų stebėseną ir laivybos leidimų išdavimą, taip pat aiškesnių taisyklių, reglamentuojančių laivų tikrinimo ir jų įtraukimo į juodąjį sąrašą tvarką.

Todėl palankiai vertinu pasiūlymus ir priemones, skirtus avarijų, laivybos ir ekologinių katastrofų rizikai ir atitinkamai atsakomybei valdyti, ir raginu Komisiją dar labiau įsipareigoti šias priemones remti. Šiame toli siekiančiame pakete taip pat atsižvelgta į priemones, susijusias su avarijų tyrimu, tyrėjų kompetencijomis ir nepriklausomumu, kuriomis, tikiuosi, galima bus vadovautis kaip vadovu aiškinantis klausimus dėl atsakomybės ir kompensacijos. Todėl balsavau už šį pranešimų rinkinį.

Corien Wortmann-Kool (PPE-DE). – (*NL*) Gerb. pirmininke, Komisijos nary A. Tajani, procesas rengiant šį laivybos saugos priemonių paketą nebuvo lengvas, bet jo rezultatas gana geras. Šį rezultatą didžia dalimi pavyko pasiekti todėl, kad Komisijos narys A. Tajani ir jo tarnautojai laikėsi išvien su Europos Parlamentu ragindami Tarybą imtis rimto darbo Parlamentui labai svarbiais klausimais.

Pagaliau norint geriau apsaugoti laivybą, būtina bendradarbiauti Europos lygmeniu. Laimei jau išsiaiškinome dėl trūkstamų grandžių, nors Parlamentas buvo linkęs eiti toliau kai kuriais klausimais. Tai, kad dabar nepriklausomas tyrimas įvykus didelėms avarijoms jūroje bus privalomas, yra pažanga, nes tai leis atlikti iš tikrųjų nuodugnų tyrimą ir išsiaiškinti visas avarijos aplinkybes ir priežastis.

Tiriant avarijas nemažai patirties sukaupta aviacijos sektoriuje. Pvz., praeitą savaitę Turkijos oro linijų lėktuvas sudužo netoli Amsterdamo Nyderlanduose ir šiuo atveju dėl to, kad tyrimą atliko nepriklausomi ekspertai, nustatę laivo sudužimo priežastis per savaitę, buvo užkirstas kelias bet kokioms spekuliacijoms. Tai, kad dabar ir įvykus laivų avarijoms bus atliekamas nepriklausomas tyrimas neatsižvelgiant į kaltumą, yra tikra pažanga. Šiuo atžvilgiu pranešėjas atliko puikų darbą.

Gerb. pirmininke, norėčiau pabrėžti dar vieną šio paketo aspektą, būtent patobulintą reglamentą dėl keleivių vežėjų jūra atsakomybės įvykus avarijai. Gerai, kad reglamentas buvo patobulintas, bet taip pat gerai, kad į jo taikymo sritį neįtraukti maži vidaus vandenimis plaukiojantys laivai, nes jie negali būti traktuojami vienodai kaip atviroje jūroje plaukiojantys laivai. Šios laivų kategorijos labai skirtingos, todėl gerai, kad tas skirtumas buvo patvirtintas pasiūlyme.

Marusya Ivanova Lyubcheva (PSE). – (BG) Gerb. pirmininke, Komisijos nary, ponios ir ponai, jūrų laivybos bendrija, susirūpinusi avarijų, aplinkos taršos, pavojaus žmonių gyvybei ir neteisėtos prekybos žmonėmis, kurios mastas toli gražu nėra nedidelis, rizika, jau ilgai svarstė būtinybę pagerinti reglamentą dėl laivų eismo kontrolės ir stebėsenos. Naujų technologijų naudojimas jūrų laivyboje ir suintensyvėjusi piratavimo veikla kartu su griežtos bendros kontrolės nebuvimu – prielaidos, dėl kurių atsirado ši problema. Pakeista direktyva sukuriamos ir plėtojamos sąlygos jūrų laivybos saugos tinklui, taip pat sąlygos veiksmingos automatizuotos IT sistemos įdiegimą. Tai laimėjimai, už kuriuos turime būti dėkingi Europos Parlamentui, Komisijai ir Tarybai.

Labai svarbu, kad buvo sukurtas pagrindas spręsti problemas, susijusias su jūrų tarša pavojingomis atliekomis. Patvirtinus ir įgyvendinus direktyvą, pavojingus krovinius gabenantys laivai dabar negalės nebaudžiamai teršti Europos vandenų pavojingomis atliekomis. Laivų eismo jūroje kontrolė – neabejotina būtinybė. Dėl to būtina sukurti jūrų laivybos saugos kultūrą ir atitinkamą logistikos sistemą, taip pat šios sistemos techninį ir technologinį pagrindą. Be to, būtina sukurti sistemą efektyviam informacijos platinimui kartu apsaugant informacijos dalį, užtikrinančią eismo saugą. Palankiai vertinu Europos laivybos saugumo agentūros veiklą, taip pat jos pastangas sukurti laivų eismo valdymo ir informacijos sistemą kartu pateikiant integruotą duomenų bazę, rodančią laivų buvimo vietą realiuoju laiku ir kitus duomenis apie laivų gabenamus krovinius ir jų savybes. Net jei laivo "Erika" avarijos atvejis tapo puikiu pavyzdžiu, iš kurio galima mokytis valdyti ir analizuoti riziką, aš nenoriu, kad tokia ar panašios avarijos ateityje pasikartotų.

Marian-Jean Marinescu (PPE-DE). – (RO) Kompromisinis trečiojo jūrų paketo tekstas leidžia geriau apsaugoti keleivius, taip pat užtikrinti aplinkos apsaugą ir sustiprinti kontrolės sistemas.

Juodasis sąrašas, į kurį bus įtraukiami ne kartą taisykles pažeidę laivai, yra, kaip ir aviacijos sektoriuje, svarbus žingsnis gerinant saugą. Erika III paketas ypač svarbus Rumunijai, nes kartu su pastaruoju metu patvirtintais dokumentais dėl integruotos Europos Sąjungos jūrų politikos ir Juodosios jūros sinergijos jis galės prisidėti prie to, kad europiniai principai ir geroji patirtis būtų sėkmingai perimti kitų ES nepriklausančių pajūrio valstybių naudojant Komisijos siūlymą į Rytų partnerystės programą įtrauktą naująją priemonę.

Įgyvendinant su jūrų transportu susijusias priemones, taip pat būtina užtikrinti glaudesnį pajūrio valstybių bendradarbiavimą, kad ištekliai būtų naudojami kuo efektyviau ir sumažinta aplinkos tarša, kurią sukelia veikla, vykdoma uostuose ir pakrantėse, taip pat visoje Danubės upėje. Tik suderinus visų šalių veiklą galės būti užtikrinta veiksminga Juodosios jūros apsauga.

Jim Higgins (PPE-DE). – Gerb. pirmininke, Parlamento ir Tarybos susitarimas dėl šio paketo buvo pasiektas labai sunkiai. Teko daug derėtis ir diskutuoti, bet džiaugiuosi, kad visi klausimai galiausiai buvo išspręsti.

Šis paketas – tai Europos Parlamento ir, žinoma, pranešėjų, kurie labai stengėsi, net turėjo įveikti stiprų valstybių narių vyriausybių pasipriešinimą, kad būtų pateiktas rezultatas, pirmiausia ginantis mūsų piliečių teises ir interesus.

Šių teisinių priemonių paketas paveiks įvairias sritis, įskaitant standartus dėl Europos valstybių vėliavos, užtikrinančius geresnę laivų tikrinimo tvarką. Dabar laivai bus tikrinami skaidriau ir griežčiau. Iš esmės, šis paketas padės užtikrinti, kad laivai būtų saugesni, o tai savo ruožtu reiškia mažesnę aplinkos nelaimių ir jūrų faunos ir floros nykimo riziką.

Airijai laiko veiksnys labai svarbus, nes dabar viename Airijos uostų stovi sulaikytas Latvijos laivas, kurio įgula negauna pinigų, pakankamai maisto ir negali sugrįžti į Latviją, kuri irgi yra ES valstybė narė. Tokius klausimus būtina spręsti, ir aš nekantriai laukiu šio paketo priemonių įgyvendinimo.

Silvia-Adriana Țicău (PSE). – (RO) Trečiasis jūrų paketas yra labai svarbus. ES norėtų plėtoti laivybos koridorius įgyvendindama transeuropinio transporto tinklo (TEN-T) programą. Šis jūrų paketas padės padidinti jūrų transporto saugą ir pritaikyti praktiškai pamokas, kurias mums pateikė pastaraisiais metais įvykusios laivų "Erika" ir "Prestige" avarijos, taip pat nelaimingi įvykiai Juodojoje jūroje.

Šis paketas ypač svarbus Juodajai jūrai, nes daug valstybių, besiribojančių su Juodaja jūra, yra įtrauktos į Paryžiaus memorandumo juodajį ir pilkąjį sąrašus. Turi būti nustatyta laivų savininkų atsakomybė įvykus avarijoms, įskaitant avarijas vidaus vandenyse. Manau, kad į bėdą pakliuvę laivai turi būti priimami specialiai įrengtose vietose, kuriose jiems galėtų būti suteikta būtina pagalba. Tačiau sistema, pagal kurią už šias paslaugas atsiskaitoma, turi būti aiškiai reglamentuota.

Marie Anne Isler Béguin (Verts/ALE). – (FR) Gerb. pirmininke, ponios ir ponai, įvykus laivo "Erika" avarijai, aš buvau viena iš tų Prancūzijos parlamento narių, kurie reikalavo, kad Prancūzijos jūrų administracija uždarytų šliuzus, kad druskingos seklumos būtų apsaugotos nuo taršos.

Įvykus laivo "Prestige" avarijai, kartu su D. Sterckxu parengėme pranešimą – mes abu buvome atsakingi už transporto sritį, o man konkrečiai buvo pavesti aplinkos apsaugos aspektai – kuriame mes visiškai pagrįstai raginome užtikrinti didesnę jūrų transporto saugą. Puikiai prisimenu, kaip sunkiai mes šiame Parlamente kovojome už tai, kad būtų sukurta laivo "Prestige" avarijos tyrimo komisija, ir šios mūsų pastangos, žinoma, padarė įspūdį.

Todėl manau, kad šiandien galime džiaugtis tuo, kad šiuo jūrų paketu įtvirtinama daug tarptautinių ir Europos taisyklių, ir tikiuosi, kad minėtos avarijos ir kiti nelaimingi įvykiai netrukus liks viso labo blogais prisiminimais.

Tačiau jei leisite, aš vis tik norėčiau atkreipti jūsų dėmesį į ...

(Pirmininkas nutraukė kalbėtoja)

Avril Doyle (PPE-DE). – Gerb. pirmininke, norėčiau pakartoti, kad būtų aiškiau šio labai svarbaus jūrų paketo atžvilgiu, kas dėstoma persvarstytos ES LPS direktyvos 3 konstatuojamoje dalyje. Šioje direktyvoje, priimtoje didžiosios daugumos balsų sprendimu, nustatomi mūsų tikslai mažinant taršą anglies dvideginio išlakomis ir pateikiami šių tikslų įgyvendinimo terminai.

Taigi 3 konstatuojamoje dalyje teigiama, kad "išmetamų teršalų kiekis turėtų būti mažinamas visuose ekonomikos sektoriuose, įskaitant tarptautinę jūrų laivybą ir aviaciją. Jeigu valstybės narės nepatvirtintų tarptautinio susitarimo, kuriame aptariamas tarptautinės laivybos sektoriuje išmetamų teršalų kiekis ir planiniai jų mažinimo rodikliai, parengti pasitelkiant Tarptautinę jūrų organizaciją (TJO), ir (arba) iki 2011 m. gruodžio 31 d. Bendrija nepatvirtintų nė vieno susitarimo, parengto remiantis Jungtinių Tautų bendrąja klimato kaitos konvencija (JTBKKK), Komisija turėtų teikti pasiūlymą, pagal kurį būtų numatyta įtraukti siekį mažinti tarptautinės laivybos sektoriuje išmetamų teršalų kiekį į Bendrijos įsipareigojimą, kuris turėtų įsigalioti iki 2013 m. Toks pasiūlymas, kuriame būtų atsižvelgiama į galimą naudą aplinkai, turėtų sumažinti bet kokį neigiamą poveikį ES konkurencingumui." Gerb. Komisijos nary, norėčiau kad pakomentuotumėte.

Brian Simpson (PSE). – Gerb. pirmininke, mes, kaip Parlamentas, nuėjome ilgą kelią nuo laivo "Prestige" avarijos, atnešusios pražūtingų padarinių Galicijos pakrantei ir jos ekosistemai. Nuėjome ilgą kelią nuo laivo "Erika" avarijos, dėl kurios puikioji Bretanės pakrantė buvo užteršta ir suniokota. Nuėjome ilgą kelią nuo laivų "Sea Empress", "Exxon Valdez" ir kitų avarijų jūroje.

Šis paketas – tai darbo, kurį atliko Parlamentas, Komisija ir Taryba, nors ji prisidėjo pavėluotai, testamentas. Manau, kad šio paketo svarbą jausime dar daugelį metų. Tai taip pat visų mūsų pranešėjų ir Parlamento narių, kurie ilgus metus atkakliai siekė, kad būtų priimtos tokios teisėkūros priemonės, darbo testamentas.

Šis paketas – Parlamento, visų EP frakcijų narių, ypač tų, kurie dalyvauja Transporto ir turizmo komiteto darbe, pergalė, bet tikiuosi leisite man šį kartą išskirti du asmenis – gerb. R. Miguélez Ramos ir velionį Willi Piecyką.

Antonio Tajani, Komisijos Pirmininko pavaduotojas. – (IT) Gerb. pirmininke, nepaisant to, kad šiuose Rūmuose įvykusių diskusijų dalyviai sakė, kad yra pasitenkinti tuo, kad Taryba, Parlamentas ir Komisija priėmė taisykles, pateikiančias visuomenei konkretų atsaką, mano manymu, iškilo vienas pagrindinis klausimas: ar visos šios geros taisyklės, dėl kurių buvo tiek daug dirbta ir deramasi, bus tinkamai taikomos? Ar Komisija sugebės užtikrinti, kad jų būtų laikomasi? Ar Agentūra sugebės efektyviai bendradarbiauti su Komisija, kad būtų užtikrintas šių taisyklių įgyvendinimas? Kalbu remdamasis diskusijose išgirstais komentarais, ypač pastabomis, kurias pateikė G. Jarzembowski ir L. Romagnoli, taip pat pastaraisiais mėnesiais D. Sterckxo ir B. Simpsono Komisijai pateiktais laiškais, kuriuose iškeliama ta pati problema.

Manau galiu patvirtinti Komisijos, kuri primygtinai ragino šį paketą patvirtinti, įsipareigojimą užtikrinti, kad pakete nustatytų taisyklių laikysis visos valstybės narės. Ketinu paraginti Agentūrą – instituciją, kuri, mano manymu, visada efektyviai dirba ir visada puikiai atlieka savo vaidmenį talkindama Komisijai ir valstybėms narėms – bendradarbiauti įgyvendinant šį reglamentą, kaip tai buvo daroma įgyendinant kitus reglamentus. Lankydamasis Lisabonoje, kur įsikūręs Agentūros biuras, turėjau progos įsitikinti šios institucijos nusiteikimu bendradarbiauti, taip dideliu noru, įsipareigojimu ir entuziazmu imtis darbo įgyvendinant šiame pakete nustatytas taisykles. Saugumo sistemos, t. y. "SafeSeaNet" tinklo, ir visų kitų šiuolaikinių technologinių priemonių panaudojimas leis įsitikinti visuomenei, kad Europos Sąjungos taisyklės yra iš tikrųjų taikomos. Kaip jums puikiai žinoma, kad vykdydama įstatymu pavestą pareigą, Komisija visada gali kreiptis į Agentūrą, kad ši padėtų jai atlikti techninį darbą.

Ketinu toliau eiti ta pačia kryptimi, kurią pasirinko mano pirmtakas Jacques Barrot, ir pasitelkti į pagalbą instituciją, kuri, mano nuomone, dirba efektyviai, yra tinkamai valdoma ir kurioje dirbantys žmonės tiki tuo, ką daro. Tai galioja, pvz., tikrinimams, atliekamiems siekiant įsitikinti, kad taisyklės taikomos tinkamai ar kad yra diegiamos eismo stebėsenos informacijos sistemos. Norėčiau pabrėžti, kad minėtų informacijos sistemų srityje Agentūrai tenka pagrindinis vaidmuo – šiuos žodžius skiriu konkrečiai D. Sterckxui – diegiant "SafeSeaNet" tinklą ir Europos platformą, skirtą keistis duomenimis apie laivų eismą, taip pat kuriant Europos ilgais nuotoliais plaukiojančių laivų buvimo vietos nustatymo ir sekimo duomenimis sistemą.

Šios užduotys neprieštarauja Agentūros darbo reglamentui, nors jos nėra konkrečiai jame nurodytos, nes paskutinį kartą reglamentas buvo pakeistas 2004 m., tačiau šiuo metu rengiamoje naujoje reglamento versijoje šios funkcijos, žinoma, bus įtrauktos. Tai, kad šios funkcijos nėra nurodytos direktyvose ir konkrečiuose reglamentuose, neturi įtakos Komisijos ir Agentūros vaidmenų pasidalijimui.

Tikiuosi, man pavyko įtikinti Parlamentą dėl to, kad Komisija nori ir yra pasiryžusi taikyti taisykles, tvirtinamas remiant Agentūrai. Būtų beprasmiška sakyti mūsų piliečiams, kad priėmėme geras taisykles, jiems naudingas, jei nesugebėtumėme šių taisyklių taikyti praktiškai ir užtikrinti, kad jų būtų laikomasi. Turėtumėme atminti, kad valstybės narės, atstovaujamos Tarybos, yra neatskiriama šio susitarimo dalis. Valstybės narės kartu su mumis yra įstatymų leidėjos, todėl tikiu, kad jos taikys mūsų tvirtinamas taisykles. Komisija, be abejo,

užtikrins, kad šis įsipareigojimas būtų gerbiamas ir vykdomas. Tas pats galioja Agentūros įsipareigojimui teikti techninę paramą.

Luis de Grandes Pascual, *pranešėjas.* – (*ES*) Gerb. pirmininke, manau, dabar galime džiaugtis baigę tokią ilgą kelionę. Jei bendro sprendimo procedūra iš viso pasiteisino, tai, mano galva, įvyko būtent rengiant šį paketą.

Kad šis paketas galėtų išvysti šviesą, buvo būtina pasiekti Komisijos, Tarybos ir Parlamento susitarimą. Parlamentas puikiai pasirodė imdamasis iniciatyvos – dabar galime teigti, kad šį kartą tai ypač pasiteisino – ir darydamas spaudimą, kad būtų pripažinta šio paketo priėmimo būtinybė. Nuo pat pradžių mes nesitaikėme su bandymais kaip nors suskirstyti šį paketą į atskiras dalis ir siekėme, kad jis būtų svarstomas kaip visuma, galinti užtikrinti saugą jūroje.

Manau galime būti tikri dabar turį garantijas, kad ateityje neteks imtis specialiųjų politinių priemonių. Taigi išvengsime tokių gėdingų situacijų, kai aukšti valdžios pareigūnai priima sprendimus nešališkai, vienų vyriausybių pozicijas kritikuodami, o kitų girdami. Todėl ateityje pagrindinius sprendimus priims nepriklausomos komisijos, gebančios kruopščiai, patikimai ir operatyviai naudotis sprendimų priėmimo priemonėmis. Tai padės užtikrinti priimtų sprendimų tikslumą, teisingumą ir nešališkumą.

Labai stengiamės, kad būtų užtikrinta tinkama pusiausvyra tarp daugybės skirtingų paketo dalių: turėjome sujungti klausimus dėl klasifikacinių bendrovių, taip pat aiškiai suformuluoti ir suderinti visus interesus. Iniciatyvą parodė Parlamentas.

Džiaugiamės, kad Parlamentas tai pasiūlė. Dabar jis gali didžiuodamasis garsiai ir aiškiai pareikšti, kad Europos Sąjunga nelaukė, kol iniciatyvos imsis Tarptautinė jūrų organizacija, o pati ėmėsi iniciatoriaus vaidmens.

Mes jautėmės įsipareigoję, todėl nelaukėme, kol kiti tai padarys. Manau, šio darbo rezultatu galime būti patenkinti ir turėti vilties dėl ateities tikėdami, kad buvo pasimokyta iš praeities pamokų ir kad klaidos, kurių anksčiau būta, nepasikartos.

Dominique Vlasto, *pranešėja.* – (FR) Gerb. pirmininke, baigdama norėčiau pasakyti, kad rezultatas, kurį mums visiems pavyko pasiekti – žinoma, jei Parlamentas patvirtins paketą – leis mums daug mažiau nerimauti dėl mūsų jūrų, pakrančių ir piliečių apsaugos.

Dabar bus svarbu užtikrinti, kad šios rekomenduojamos prevencinės ir teisėsaugos nuostatos būtų tinkamai ir veiksmingai įgyvendintos visose mūsų šalyse. Jei mums pavyks tai padaryti, išsaugosime savo jūrų paveldą.

Esu dėkinga Komisijos nariui, kuris ryžosi užtikrinti, kad ši Europos direktyva būtų ne tik svarstoma ir aptariama, bet ir įgyvendinta.

Dirk Sterckx, *pranešėjas.* – (*NL*) Gerb. pirmininke, dar kartą norėčiau pabrėžti, kad paketo klausimu Parlamentas laikosi sutartinai. Didžioji dauguma remia paketo turinį, t. y. kompromisą, kurį mums pavyko pasiekti. Manau, kad kiekvienam, susijusiam su šiuo paketu, tai – ženklas, kad tai nėra ideologinis ginčas, bet klausimas dėl praktinių planų, kaip geriau apsaugoti jūrų laivybą.

Taip pat norėčiau padėkoti Komisijos nariui už atsakymą į mano klausimą dėl abejonių, susijusių su Agentūra ir jos vaidmeniu. Reikėtų priminti, kad Agentūra buvo viena iš pirmojo Erika paketo sudedamųjų dalių.

Vienas iš pirmųjų pasiūlymų buvo susijęs su Agentūra – institucija, kuri prisidėtų techninėmis žiniomis ir specialistų patirtimi ir taip suteiktų mums – konkrečiai Komisijai, taip pat Parlamentui – visą būtiną paramą mūsų atliekamame teisėkūros darbe.

Dabar džiaugiuosi susitarimu, taip pat didžiuojuosi tuo, ką mums pavyko pasiekti, bet manau, gerb. Komisijos nary – kaip jūs ir D. Vlasto jau minėjote – kad dabar viskas priklausys nuo to, kaip šio paketo priemonės bus įgyvendinamos. Taigi visose valstybėse narėse turės veikti aukštos kokybės institucijos, pvz., atsakingos už prieglobsčio suteikimą į bėdą pakliuvusiems laivams. Jeigu jų veikla neatitiks nustatytos kokybės, jūs turėsite imtis veiksmų.

Todėl dabar jums – Komisijai, Komisijos tarnyboms ir Agentūrai – tenka atsakomybė užtikrinti, kad valstybės narės iš tikrųjų įgyvendintų į jų teisės aktus perkeltas nuostatas, reglamentuojančias uosto valstybės kontrolės sritį, klasifikacinių bendrovių, taip pat "SafeSeaNet" tinklo veiklą ir visus reikalus, kuriuos dabar baigiame išspręsti ar tobuliname.

Gerb. Komisijos nary, mes jus kontroliuosime, tai pat ir tada, jei naujos sudėties Komisijoje liksite atsakingas už transporto sritį, kad šis darbas iš tikrųjų būtų atliekamas taip, kaip pradžioje numatėme. Taigi linkiu jums visokeriopos sėkmės šiame darbe. Mes stebėsime, kaip vyksta darbas, ir suteiksime jums paramą, jei reikės pateikti papildomus pasiūlymus.

Jaromír Kohlíček, pranešėjas. – (CS) Šį kartą nebūdingai šiai vietai leisiu sau pataisyti savo kolegą, nes neaišku ne tik tai, ar Komisijos narys liks dirbti Komisijoje kitą kadenciją, kad galėtumėme kontroliuoti jo darbą, bet ir tai, ar mes liksime Parlamente. Komentuodamas G. Toussas su kartėliu išsakytas pastabas dėl to, kad pakete, iš esmės, neatsižvelgta į darbo jūroje sąlygas, turėčiau pripažinti, kad šiame pakete tiesiogiai nekalbama apie laivų įgulų darbo sąlygas, išskyrus tik reikalavimą dėl padoraus elgesio su į bėdą pakliuvusių ar avariją patyrusių laivų įgulos nariais, tačiau tikiu, kad Europos Parlamentas kartu su Komisija artimiausioje ateityje prie šio klausimo sugrįš. Būtų logiška to tikėtis, nes mes dalyvaujame sprendžiant klausimą dėl darbo sąlygų kitose transporto srityse. Iki šiol saugos klausimams jūrų transporto srityje, priešingai nei vidaus laivyboje, buvo skiriamas nepakankamas dėmesys. Grįždamas prie to, nuo ko pradėjau, norėčiau pakartoti, kad jei galėsime suvienyti jėgas su A. Tajani bendrame darbe, galėsime bendradarbiauti.

Paolo Costa, pranešėjas. – (IT) Gerb. pirmininke, aš taip pat prisijungiu prie padėkos visiems, kas dalyvavo šiame ilgame ir svarbiame darbe. Norėčiau labai nuoširdžiai jiems padėkoti, nes dabar Europos Sąjungos jūrų laivybos saugą reglamentuojančiuose teisės aktuose nustatytos taisyklės, be abejo, yra daug tobulesnės nei anksčiau. Dabar, žinoma, Komisijai tenka pareiga užtikrinti, kad šios taisyklės būtų taikomos, ir esu tikras, kad Komisijos narys stengsis užtikrinti, kad šios taisyklės neliktų tik tuščiais žodžiais. Laimei, kai kurios iš šių taisyklių pradės galioti iš karto. Kitų taisyklių atžvilgiu Komisija turės užtikrinti direktyvų perkėlimą į valstybių narių teisę.

Žinoma, užvėrus vieną skyrių, iš karto atsidaro kitas. Buvo atidėta nemažai klausimų, prie kurių dabar galbūt reikėtų sugrįžti. Iš jų paminėsiu tik du: mes dar galutinai neišsprendėme tam tikrų konkrečių klausimų dėl prieglaudos uostų, bet tikiuosi, kad dėl to į sunkią padėtį pakliuvusiems laivams pavojus neiškils, o kita problema susijusi su keleivių vežėjų atsakomybe vidaus laivybos srityje.

Galėčiau tęsti, bet nebūtų prasmės. Dabar vertėtų dar kartą padėkoti Komisijai už iniciatyvą ir Komisijos nariui už sąžiningą bendradarbiavimą su Parlamentu, taip pat nesididžiuojant savo teisumu atiduoti duoklę vaidmeniui, kurį atlikome mes, Parlamentas. Jei prisiminsime, kokį kelią nuo šio teisėkūros proceso pradžios mums teko nueiti, kad Tarybą atsisakytų savo pradinės pozicijos ir būtų pasiektas galutinis rezultatas, manau, galime didžiuodamiesi teigti, kad Parlamentas atliko savo darbą, o tai yra daug daugiau nei būti – negaliu pasakyti "prižiūrėtoju", nes šis vaidmuo tenka Komisija – bet ryžtingu Europos teisės ir vaidmens, kurį ji turi atlikti bendram labui, propaguotoju.

Gilles Savary, *pranešėjas.* – (*FR*) Gerb. pirmininke, kiekvienas Parlamente su keliomis išimtimis žino, ką reiškia išleisti įstatymą ir sukurti pridėtinę vertę Komisijos tekstui. Norėčiau pakartoti P. Costos mintis: Parlamentui tai nėra tik vadovėlinė užduotis, kurią atlikus galima didžiuotis, bet jaudinanti tikrovė tuo metu, kai Europai reikia pakilimo.

Norėčiau pasakyti, nes nesu tikras, ar tai buvo pakankamai pabrėžta, kad šis teisėkūros priemonių paketas, sudarytas iš septynių ir vieno tekstų, iš esmės, bus tvirtinamas "važiuojant dviem greičių juostomis": penkių ir vieno tekstų atžvilgiu mūsų bus prašoma rytoj ratifikuoti taikinimo procedūros ir susitarimo rezultatą, o kiti du tekstai – mano ir E. J. Fernandeso pranešimai – bus pateikti antrajam svarstymui, nes pradžioje Taryba juos atmetė.

Kadangi mums pavyko, beveik stebuklingai, pasiekti susitarimą su Taryba, nes mūsų kolegos pranešėjai mums labai pagelbėjo savo pranešimuose numatydami dalykus, kurie privertė Tarybą sutikti ir pareikšti savo poziciją, mano ir E. J. Fernandeso pranešimai dabar yra tik antrojo svarstymo etape. Žinoma, mes nenorime, kad jie būtų pakeisti, ir nemanau, kad taip atsitiks, nes nėra užregistruota jokių pasiūlymų dėl pakeitimų. Tikimės, kad rytoj jie bus patvirtinti tokie, kokie yra. Taip mes galėsime iš naujo sujungti visus pasiūlymus į vieną paketą ir tai bus labai džiuginantis mūsų laimėjimas Tarybos atžvilgiu.

Dabar, gerb. Komisijos nary, kamuolys yra jūsų aikštelėje: mes visi puikiai suprantame, kad norint užtikrinti tinkamą šių teisės aktų įgyvendinimo įvairiose srityse kontrolę, būtina, kad šie tekstai būtų perkelti į valstybių narių teisę.

Įgyvendinant reikalavimą dėl atsakomybės įvykus avarijai atlyginti trečiosioms šalims padarytą žalą, bus būtina užtikrinti, kad valstybės narės įvykdytų savo įsipareigojimą ir ratifikuotų pagrindines tarptautines konvencijas. Taip pat manau, kad būtų neblogai, jei Komisija 2012 m. šiuo klausimu galėtų pateikti ataskaitą.

Emanuel Jardim Fernandes, pranešėjas. – (PT) Gerb. pirmininke, pirmiausia norėčiau padėkoti Tarybai pirmininkavusiai Prancūzijai už suteiktą galimybę užbaigti su šiuo paketu susijusį darbą. Dėkoju Komisijai ir ypač Pirmininko pavaduotojui A. Tajani už reikšmingą indėlį galutiniame derybų etape. Dėkoju visiems jums už pastabas ir indėlį. Norėčiau padėkoti visiems pranešėjams, ypač J. Kohlíčekui, ir jei leisite, taip pat šešėlinei pranešėjai R. Miguélez Ramos. Jų pastangomis dabar galime užtikrinti, kad tokie ginčai, kokie buvo įsiplieskę tarp valstybių narių po laivo "Prestige" avarijos, daugiau nepasikartos ir kad tokiais atvejais kiekvienas prisiims savo atsakomybės dalį. Dėkoju P. Costai, su kuriuo aš per visą procesą dirbau kartu, ypač rengdamas pranešimą dėl keleivių vežėjų atsakomybės įvykus avarijai, nes man, kaip EP Socialistų frakcijos pranešėjui, buvo pavesta užtikrinti, kad apsauga būtų garantuota visų jūrų transporto rūšių keleiviams, t. y. kad įvykus nelaimingiems atsitikimams jie gautų kompensaciją ir kad tiems, kurie įvykus tokioms avarijoms nukenčia labiausiai, tokia kompensacija būtų išmokama kuo greičiau, gal net iš anksto, neatsižvelgiant į tai, kuri šalis kalta dėl avarijos.

Priemonės kreiptis į teismą yra numatytos ir jos yra pakankamai skaidrios, prieinamos ir grindžiamos aiškia informacija, kurią galimą gauti iš anksto. Kaip minėjau, šis laivybos saugai skirtų priemonių paketas yra reikšminga Europos teisėkūros proceso pergalė. Komisija, Taryba ir Parlamentas priėmė tekstą, padėsiantį pagerinti visų gyvenimą, užtikrinti didesnį saugumą jūrose, vandenynuose ir vidaus vandenyse ir pasiruošti ateičiai. Rytoj balsuodami dėl šio paketo pagerbsime visų praeityje ar pastaruoju metu jūroje įvykusių tragedijų aukas ir išreikšime pagarbą savo piliečiams ir verslui.

Tikiuosi, gerb. Komisijos Pirmininke, kad nuostatų, kurias rytoj tvirtinsime priimdami šį paketą, bus laikomasi, kad piliečių lūkesčiai dėl jų saugumo ir teisių stiprinimo, kuriems atsirasti šis paketas davė pagrindo, bus įgyvendinti.

Georg Jarzembowski (PPE-DE). – (*DE*) Gerb. pirmininke, kadangi baigiame šią diskusiją padėkos žodžiais, skirtais Komisijos Pirmininko pavaduotojams J. Barrotui ir A. Tajani, taip pat Tarybai pirmininkavusiai Prancūzijai, turėtumėme nepamiršti padėkoti ir tiems, kurie daugelį metų kartu su mumis dirbo Taikinimo ir Transporto ir turizmo komitetuose. Jie atliko labai svarbų vaidmenį, padėjusį mums pasiekti rezultatą, kuriuo šiandien džiaugiamės, ir už tai jiems turime padėkoti.

Inés Ayala Sender (PSE). – (*ES*) Gerb. pirmininke, norėčiau tik trumpai papildyti prieš akimirką kalbėjusį G. Jarzembowskį. Jam, kaip asmeniui, pirmininkavusiam Laikinajam komitetui dėl saugos jūroje gerinimo, sukurtam ištirti laivo "Prestige" avarijos atvejį, kuris tam tikra prasme davė postūmį atsirasti šiam paketui, taip pat norime padėkoti.

Norėčiau patikinti iš anksto, jei atsitiks taip, kad mūsų ryšys su G. Jarzembowskiu nutrūks, kad mes visada prisiminsime jo kompetenciją, kurią jis parodė dirbdamas šiame komitete.

Pirmininkas. – Gerb. I. Ayala Sender,, pasinaudojęs savo, kaip pirmininko teise, aš, žinoma, taip pat norėčiau prisijungti prie padėkos žodžių asmeniui, kuris iš tikrųjų labai sėkmingai pirmininkavo minėtam komitetui, ir palinkėti jam visokeriopos sėkmės ir laimės.

Diskusijos baigtos.

Balsavimas vyks rytoj.

Raštiški pareiškimai (Darbo tvarkos taisyklių 142 straipsnis)

Dushana Zdravkova (PPE-DE), *raštu*. – (*BG*) Ponios ir ponai, kompromisas, kurį pavyko pasiekti, leis mums konsoliduoti saugą reglamentuojančius ES teisės aktus ir perkelti svarbias tarptautines priemones į Bendrijos teisę. Patvirtindamas šį paketą, Europos Parlamentas nustatys naują etaloną laivų avarijų tyrimo standartams.

Šias priemones priimti mus paskatino tanklaivio "Erika" avarija, bet norėčiau priminti jums dar vieną avariją, kuri įvyko ne taip seniai. 2004 m. vasario 13 d., 7.5 jūrmylių atstumu nuo Bosforo sąsiaurio nuskendo laivas "Hera" kartu su visa 19 asmenų įgula. Šios avarijos aplinkybės iki šiol neišaiškintos. Praėjus penkeriems metams po šios tragedijos, įvykusios vienoje iš vietų, kurioje dėl aktyvios laivybos eismas yra kontroliuojamas, niekas negali pasakyti, kaip ir kodėl laivas nuskendo. Dar daugiau, niekas negali pasakyti, kokių gelbėjimo veiksmų buvo imtasi išgirdus laivo pagalbos šauksmo signalą.

Šios avarijos priežasčių ir padarinių tyrimas šiuo metu atsidūrė aklavietėje. Vienintelis faktas, kurį galima patvirtinti, yra tas, kad avarijoje žuvo 17 Europos Sąjungos piliečių ir du piliečiai iš Ukrainos. Niekas už šią tragediją dar neatsakė.

Akivaizdu, kad naujos taisyklės, kurias ketiname patvirtinti, neužkirs kelio tokioms tragedijoms, bet tikiuosi, kad jos padės užtikrinti avarijų tyrimo skaidrumą, išsamumą ir objektyvumą, kad avarijų kaltininkai galėtų būti patraukti atsakomybėn.

13. Sunkiasvorių krovinių transporto priemonių apmokestinimas už naudojimąsi tam tikra infrastruktūra – Ekologiškas transporto naudojimas ir išorės sąnaudų priskyrimas vidaus sąnaudoms (diskusijos)

Pirmininkas. – Kitas klausimas – bendros diskusijos dėl šių pranešimų:

- S. El Khadraoui pranešimas A6-0066/2009 Transporto ir turizmo komiteto vardu dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos, kuria iš dalies keičiama Direktyva 1999/62/EB dėl sunkiasvorių krovinių transporto priemonių apmokestinimo už naudojimąsi tam tikra infrastruktūra (COM(2008)0436 C6-0276/2008 2008/0147(COD)), ir
- G. Jarzembowskio pranešimas A6-0055/2009 Transporto ir turizmo komiteto vardu dėl ekologiško transporto naudojimo ir išorės sąnaudų priskyrimo vidaus sąnaudoms (2008/2240(INI)).

Saïd El Khadraoui, *pranešėjas.* – (*NL*) Gerb. pirmininke, Komisijos nary, ponios ir ponai, norėčiau eiti tiesiai prie reikalo ir išaiškinti kelis dalykus, kurie buvo neteisingai suprasti. Įvairiuose šaltiniuose teko skaityti teigiant, kad šia "Eurovinjetės" direktyva šiuo ekonominiu sunkmečiu mes sužlugdysime transporto sektorių. Taip pat rašoma, kad mes norime padaryti taip, kad kelių rinkliavos būtų privalomos visiems keleiviniams automobiliams Europoje.

Mes, žinoma, nenorime nieko apmokestinti, priešingai, mes siekiame pasiūlyti valstybėms narėms, kurios nori joms patogiu laiku įgyvendinti kelių transporto sektoriuje principą "teršėjas moka", plataus spektro galimybes, t. y. mes norime sukurti sistemą, nustatyti pagrindines taisykles, kurių valstybės narės turės laikytis, jei norės išorės sąnaudas priskirti vidaus sąnaudoms.

Tai turėtų mus vienu žingsniu priartinti prie tvaresnės transporto sistemos. Tačiau norėčiau tiesiai pasakyti, kad tai nebus stebuklingas vaistas nuo visų ligų. Jei norime stebuklingų pokyčių, turėsime imtis daugybės kitų priemonių. Tačiau jei iš viso nieko nedarysime, iki 2020 m. kelių transporto srautai išaugs 55 proc. ir Komisija tai žino. Todėl turime kažką daryti.

Tai, ką mes siūlome, savaime yra nedidelė revoliucija, jei galima taip pasakyti, bet tai būtų tik pradžia, o po kelerių metų reikėtų imtis tolesnės ambicingos veiklos. Gavus Transporto ir turizmo komiteto daugumo paramą, mums pavyko parengti suderintą, pagrįstą ir nuoseklų pasiūlymą. Taip pat norėčiau padėkoti visiems, dalyvavusiems šiame darbe. Jis nebuvo lengvas, nes nuomonės labai išsiskyrė. Tikiuosi, kad mums pavyks išlaikyti šią pusiausvyrą ir todėl galėsime duoti stiprų signalą Tarybai, kad būtų parengtas dar vienas bendros pozicijos dokumentas.

Kas sudaro šio pasiūlymo esmę? Pirmiausia, kokios išorės sąnaudos bus įtrauktos į sistemą? Mes pasirinkome sritis, susijusias su transporto keliama oro tarša, triukšmu ir eismo spūstimis. Dėl pastarųjų mes, iš esmės, padarėme nuolaidą kelių transporto sektoriui, nes mūsų pasiūlyme sakoma, kad šalys, norinčios, kad jų sistemos apimtų spūstis, turėtų susieti jas su keleiviniu kelių transportu. Tai neprivaloma.

Antra, kalbant apie išorės sąnaudų mokesčio tikslinį panaudojimą, mes nelaikome šių pajamų papildomu mokesčiu, kuriuo būtų leidžiama paprasčiausiai papildyti valstybės biudžetą. Šios pajamos turi būti vėl investuotos į transporto sistemą, kad išorės sąnaudos nedidėtų, nes būtent tai turėtų būti galutinis tikslas.

Trečia, turi būti užtikrintas elektroninių rinkliavos sistemų operacinis suderinamumas. Šiuo klausimu, manau, Komisija dar turi dirbti. Mes nenorime, kad sunkvežimių vairuotojai su savimi turėtų vežiotis 27 skirtingas skardines. Todėl manau, kad šiuo klausimu reikia aiškių iniciatyvų.

Ketvirta, turi būti galimybė ateityje imtis papildomų veiksmų. Po kelerių metų turės būti parengta išorės sąnaudų priskyrimo vidaus sąnaudoms schemos taikymo visų rūšių transporto priemonėms apžvalga siekiant apsvarstyti galimybę į traukti į ją ir kitas išorės sąnaudas, bet pirmenybę turėtumėme teikti schemoms, kur mokesčiai skaičiuojami pagal ridą kilometrais, o ne pagal laiką.

Apskritai, visų šių priemonių poveikis, tiesą sakant, yra ribotas. Mūsų prognozėmis, eksploatacijos išlaidos galėtų padidėti 3 proc., jei ši direktyva būtų taikoma visoje Europoje. Todėl norėčiau pasiūlyti savo kolegoms Parlamente pritarti paketui, kurį remia Transporto ir turizmo komitetas.

Kitaip tariant, nepritariu Europos liaudies partijos (krikščionių demokratų) ir Europos demokratų frakcijos pasiūlytam pakeitimui, kuriuo siekiama pašalinti iš sistemos su eismo spūstimis susijusias išlaidas, taip pat negaliu pritarti pakeitimams, kuriuos pateikė Žaliųjų frakcija/Europos laisvasis aljansas, kad ir kaip patraukliai jie skambėtų. Turėtumėme išlaikyti darnią visumą ir taip judėti pirmyn.

Georg Jarzembowski, *pranešėjas.* – (*DE*) Gerb. pirmininke, Komisijos pirmininke, ponios ir ponai, leiskite man pradėti nuo to, kad žmonių ir prekių mobilumas – labai svarbus veiksnys, turintis įtakos piliečių gyvenimo kokybei, ekonomikos augimui ir užimtumui, taip pat Europos Sąjungos socialinei ir teritorinei sanglaudai bei prekybai su trečiosiomis šalimis.

Todėl Europos bendrijai būtina turėti infrastruktūrą, atitinkančią jos reikmes ir teisingas transporto taisykles, galiojančias visų rūšių transportui. Atsižvelgiant į tai, kad transportas taip pat daro neigiamą įtaką žmonėms ir aplinkai, jis, be abejo, turi būti naudojamas ekologiškai, kad padėtų mums kovoti su klimato kaita.

Tačiau turėčiau jums pasakyti, gerb. Komisijos Pirmininke, kad pasiūlymas, kurį mums pateikėte kaip pagrindinį dokumentą dėl ekologiško transporto naudojimo, yra pernelyg skurdus. Su apgailestavimu tenka pastebėti, kad jūsų pasiūlyme nėra bendro nuoseklaus plano ir visi klausimai paliekami atviri – viskas grindžiama subsidiarumo principu. Jei sakote, kad transportas turi būti naudojamas ekologiškai, šis reikalavimas turi privalomai galioti visoje Europos Sąjungoje, ne tik valstybėse narėse, pageidaujančiose jį taikyti. Taip pat jis turi privalomai galioti visoje transporto srityje, apimančioje visus sektorius nuo geležinkelių iki jūrų transporto.

Negalima pasirinkit tik kelių transporto – šiuo atveju, iš esmės, tik prekinio transporto eismo – ir pasakyti, kad "mes paliekame valstybėms narėms teisę savo nuožiūra apsispręsti, ar jos nori taikyti kelių rinkliavas". Jei norite esminio pokyčio, turite pateikti planą, apimantį visų rūšių transportą, ir būtent tokią nuostatą mes aiškiai suformulavome Komitete. Tačiau tada jums reikės atlikti moksliškai pagrįstus pasiūlyme pateiktų priemonių poveikio vertinimo tyrimus, kad būtų išsiaiškinta, kokią įtaką jos turės konkurencijai tarp skirtingų transporto sektorių, mobilumo sąnaudoms ir Europos konkurencingumui.

Antrasis komunikatas, dėl išorės sąnaudų priskyrimo vidaus sąnaudoms, yra dar vienas suskaidymo pagal jūsų siūlomą sistemą pavyzdys. Šiuo atveju jūs vėl pateikiate puikų vadovą, kuriame siūlomi įvairiausi išorės sąnaudų skaičiavimo būdai, bet gale teigiate, kad "išorės sąnaudos bus skaičiuojamos taikant nekintamo dydžio vertę". Niekas negalėjo suprasti, ką gi jūs pagaliau siūlote. Jūs taip pat neatsižvelgėte į mokesčius, jau taikomus visų rūšių transportui bendro mokesčio, mokesčio už benziną ar mokesčio už transporto priemonę pavidalu.

Žinote, kartojasi ta pati istorija kaip ir "Eurovinjetės" direktyvos atveju. Mano frakcija sutinka su kitomis frakcijomis, kad skaičiuojant išorės sąnaudas ir apmokestinant turėtų būti atsižvelgiama į oro taršą ir triukšmą. Kaip su spūstimis? Gerb. Komisijos pirmininke, spūstys atsiranda dėl to, kad valstybės narės nepakankamai rūpinasi infrastruktūros plėtojimu. Todėl duoti pinigų valstybėms narėms tam, ką pačios privalo daryti, būtų tiesiog beprotybė.

Be to, jūs puikiai žinote, kad įmonės jau ilgai moka už eismo spūstis, nes dėl jų išaugo jų darbo užmokesčio ir kuro išlaidos. Atsižvelgiant į tai, reikia pasakyti, gerb. S. El Khadraoui, kad nėra prasmės internalizuoti su eismo spūstimis susijusių išlaidų. Priešingai, mes turime siekti, kad šių išlaidų būtų išvengta protingai tobulinant infrastruktūrą ir naudojant pažangias transporto informacijos sistemas, bet neužtraukti papildomų kelių rinkliavų naštos verslui, kuris ir taip priverstas kovoti su augančiomis išlaidomis, nes iš to naudos nebus.

Gerb. Komisijos Pirmininke, jūsų komunikatas dėl apsaugos priemonių nuo geležinkelių transporto keliamo triukšmo, iš esmės, yra teigiamas. Tai gerai, bet kas iš to? Ką konkrečiai siūlote? Sakote, yra daug pasirinkimo galimybių. Bet gi jūs esate Komisija! Jūsų teisė ir pareiga teikti pasiūlymus, kuriuos mes galėtumėme įgyvendinti. Būtent todėl Transporto ir turizmo komitetas ragina jus pateikti konkretų pasiūlymą dėl direktyvos dėl su triukšmu susijusių mokesčių už naudojimąsi geležinkeliais, kad vėl investavę iš šių mokesčių gautas pajamas į geležinkelio bendroves, įskaitant privačias bendroves, naujų stabdžių sistemoms įsigyti galėtumėme sumažinti triukšmą. Visi šiuose Rūmuose turime aiškų tikslą – padaryti, kad nebūtų geležinkelio transporto keliamos akustinės taršos. Propaguodami geležinkelių transportą, kartu turime užtikrinti, kad traukiniai, riedantys tyliais Reino slėniais besidriekiančiais geležinkeliais, nekeltų triukšmo. Taigi padėkite mums tai pasiekti pasiūlydami ką nors iš tikrųjų konkretaus!

Antonio Tajani, *Komisijos Pirmininko pavaduotojas.* – (*IT*) Gerb. pirmininke, baigėsi dar vienos diskusijos tema, kurią aš pateikiau svarstyti šiems Rūmams iš karto, kai gavau Parlamento paramą, kitaip tariant, pritarimą neužtraukti Europos piliečiams papildomo mokesčio naštos. Tai, kad priemonė, numatyta naujoje

"Eurovinjetės" direktyvoje, yra neprivaloma, byloja apie tai, kad Komisija nenori nustatyti papildomo mokesčio. Pirmiausia, surinktos lėšos nebus naudojamos valstybių narių biudžetui papildyti, bet bus skirtos konkrečiam sektoriui ir panaudotos taršai mažinti, išorės sąnaudoms internalizuoti, saugesniems keliams tiesti ir transporto infrastruktūrai tobulinti.

Noriu padėkoti Parlamentui už įsipareigojimą persvarstyti "ekologiško transporto" paketą ir ypač "Eurovinjetės" direktyvą. Projekte, kurį parengė Transporto ir turizmo komitetas, remdamasis S. El Khadraoui pranešimu, siunčiama svarbi žinia valstybėms narėms, nes jame siūloma lankstesnė sistema, suteikianti teisinius įgaliojimus imtis naujų priemonių kovojant su transporto sektoriaus ir jame dirbančių subjektų daromu neigiamu poveikiu aplinkai. Ši žinia byloja apie politinį ketinimą palaipsniui skatinti, kad būtų sukurta teisingesnė ir veiksmingesnė apmokestinimo už naudojimąsi infrastruktūra sistema, pagal kurią už taršą turės mokėti patys teršėjai, o ne mokesčių mokėtojai.

Manau, Komisijos patvirtinta nuomonė, kurią šiandien svarstome, sustiprina Komisijos pasiūlymą keliais labais svarbiais atžvilgiais. Manau, kad pateikti pakeitimai paskirstant išteklius atitinka mūsų pasiūlytą požiūrį, kuriuo siekiama apginti nuostatą dėl kelių rinkliavų pajamų paskirstymo ir mažinti kelių transporto daromą neigiamą poveikį aplinkai. Kalbant apie konkrečias šio neigiamo poveikio rūšis, į kurias reikėtų atsižvelgti, sakau "ne" CO₂ ir "taip" eismo spūstims. Moduliuojamas spūsčių mokestis padės mums veiksmingiau kovoti su klimato kaita nei vienkartinis mokestis už taršą CO₂. Tai būtina siekiant kelių transporto ekonominio efektyvumo ir naudinga užtikrinant transporto pajėgumui didinti reikalingų lėšų pakankamumą. Manau, kad kompromisas, kurį mums pavyko pasiekti, suteikia mums tvirtą pagrindą pradėti diskusijas su Taryba. Tačiau turime būti atsargūs ir tikri, kad būtų pasiektas galutinis rezultatas, kuris skatins valstybes nares, o ne primes joms sunkiai įgyvendinamas sąlygas.

Tačiau turiu tam tikrų abejonių dėl konkretaus pakeitimo, susijusio su ekologiškai itin svarbiu kalnų regionu. Komisijos pasiūlyme jau leidžiama skaičiuojant mokesčius taikyti vadinamąjį kalnų regiono koeficientą. Duodami leidimą taikyti šį papildomą koeficientą kartu su jau nuo 2006 m. galiojančiu papildomu mokesčiu, skirtu pagrindiniams tuneliams Alpių regione finansuoti, mes leidžiame dvigubai apmokestinti, o tai, mano nuomone, gali tapti kliūtimi kuriant vieną bendrąją rinką. Būtent tai man kelia abejonių.

Dabar norėčiau pereiti prie G. Jarzembowskio pranešimo dėl kartu su direktyva pateikiamo komunikato. Kalbėdamas G. Jarzembowski davė aiškiai suprasti, kad labai kritiškai vertina Komisijos poziciją: per visus šiuos ilgus bendradarbiavimo metus mes pirmą kartą nesutariame. Šis pranešimas neabejotinai kritiškas. Pasistengsiu susitelkti ties dviem, mano nuomone, labai svarbiais konkrečiais klausimais. Norėčiau pabrėžti, kad Komisija vis tik atliko poveikio vertinimo tyrimą, apimantį visų rūšių transportą ir įvairių išorės sąnaudų internalizavimo poveikio analizę. Remdamasi šia analize, Komisija pasiūlė išorės sąnaudų internalizavimo strategiją. Kita vertus, Komisija pasiūlė bendrą išorės sąnaudų internalizavimo sistemą, grindžiamą principu, kuris yra susijęs su visų rūšių transportu ir kuriame atsižvelgiama į visas ankstesnes iniciatyvas. Tai pragmatinis požiūris, gerbiantis acquis communautaire ir atsižvelgiantis į pastaruoju metu priimtus pasiūlymus, ir aš mąstau apie galimybę išplėsti ES LPS taikymo sritį įtraukiant į ją aviaciją ir attinkamus tarptautinius susitarimus, jūrų laivybą ir vidaus laivybą. Žinoma, mes galime ginčytis, ar Komisijos pasiūlymai yra pakankamai išsamūs, bet turiu pabrėžti, kad Komisija aprėpė visas temas, kurias buvo paprašyta išnagrinėti, kitaip tariant, ji pateikė integruotą planą, kaip padaryti transportą ekologiškesnį, ir pasiūlė konkrečias teisėkūros priemones, padėsiančias šį planą įgyvendinti.

Baigdamas norėčiau pabrėžti, kad vienu aspektu Komisija ir Parlamentas vis tik sutaria: būtina surasti teisinį modelį spręsti geležinkelių transporto keliamo triukšmo problemai. Komisija pateiks savo pasiūlymus svarstant pirmąjį geležinkelių paketą, kurį numatoma priimti šį rudenį. Mums, žinoma, bus malonu išgirsti jūsų nuomonę šiuo klausimu.

Pirmininkas. – Ačiū, gerb. A. Tajani. Kalbant apie jūsų santykius su G. Jarzembowskiu, norėčiau pastebėti, kad Karlas Markas buvo teisus teigdamas, kad institucijos pozicija taip pat nulemia jai atstovaujančių žmonių politinę nuomonę įvairiais klausimais.

Claude Turmes, Pramonės, mokslinių tyrimų ir energetikos komiteto nuomonės referentas. – (FR) Gerb. pirmininke, Pramonės, mokslinių tyrimų ir energetikos komitetui labiausiai rūpėjo du šios direktyvos aspektai, kurių vienas susijęs su naftos sektoriumi.

Iš visų ekonomikos požiūriu labiausiai išsivysčiusių pasaulio regionų Europa labiausiai priklausoma nuo naftą naudojančio krovinių transporto. Neapgaudinėkime savęs. Nors šiuo metu naftos kainos mažėja, taip yra tik dėl pasaulio ekonomikos susitraukimo. Ekonomikai atsigavus, mes vėl susidursime su tomis pačiomis

naftos stygiaus problemomis ir priklausomybė nuo naftos degalų krovinių transportui ateityje bus pagrindinė Europos ekonomikos silpnoji pusė, jos Achilo kulnas.

Kitas aspektas susijęs su technologijomis ir eksportu. Jei Europa nustatys atitinkamą "Eurovinjetės" sistemą, tai taip pat paskatins Europos ekonomikos subjektų iškilimą. Jungtinės Amerikos Valstijos, Kinija, Indija ir Indonezija susidurs su tokiomis pačiomis ekonominėmis problemomis. Todėl raginame įgyvendinti ambicingą politiką, apimančią ir išorės sąnaudų internalizavimą, kad geriau pasirengtumėme būtiniems pokyčiams naftos sektoriuje, ir visas su "Eurovinjete" susijusias technologines priemones, kad būtų skatinamas Europos pramonės augimas.

Corien Wortmann-Kool, PPE-DE frakcijos vardu. – (NL) Gerb. pirmininke, Komisijos nary, mūsų pranešėjas, mano didžiai vertinamas kolega S. El Khadraoui visų pirma patikino, kad nesiekiama nustatyti jokių papildomų europinių mokesčių. Pranešėjas teigė, kad jam labiau rūpi pagrindinės vidaus rinkos taisyklės, kurios skatintų tvarų Europos transportą. Tačiau pagal poziciją, kurios jis laikosi kaip pranešėjas, valstybėms narėms suteikiama teisė taikyti labai didelį eismo spūsties mokestį, kuris kartu su marža gali siekti net kelis eurus vienam kilometrui. Gerb. pirmininke, Komisijos nario žodžiais, tai, ką mes turime, nėra pagrindinės vidaus rinkos taisyklės, bet vidaus rinkos kliūtys.

Europos liaudies partijos (krikščionių demokratų) ir Europos demokratų frakcija šiandien norėtų aiškiai išdėstyti savo poziciją. Mes tvirtai remiame investicijas į tvarų transportą. Todėl mes pritarsime pasiūlymui dėl išorės sąnaudų mažinant oro taršą ir triukšmą internalizavimo, bet su sąlyga, jei pajamos bus investuojamos į kelių transporto švarinimą, nes šiam tikslui pritaria dauguma. Tačiau pasiūlytas spūsties mokestis ir marža yra tai, kam PPE-DE frakcija negali pritarti. Spūsties mokesčio poveikis labai ribotas, todėl jis nepadės mums išspręsti problemų, susijusių su aplinkos tarša, o tik užtrauks šiais ekonomikos krizės laikais papildomą naštą mūsų MVI, taip pat turės neigiamos įtakos užimtumui.

Nustatydamas ryšį su keleiviniu transportu, pranešėjas pasiekė kompromisą su Liberalų ir demokratų aljanso už Europą frakcija, nes tai buvo būtina gaunant šios frakcijos paramą. Tačiau jau dabar aišku, kad Taryba tam nepritars. Tai priimtina pranešėjui, bet ne ALDE frakcijai.

Todėl norėčiau baigti savo kalbą PPE-DE frakcijos vardu senu posakiu: pralaimėti mūšį dar nereiškia pralaimėti visą kovą.

14. Darbotvarkės keitimas

Pirmininkas. – Ponios ir ponai, kaip pirmininkas, turiu perskaityti jums komunikatą, kuriame rašoma, kad 2009 m. kovo 9 d., pirmadienį, Užsienio reikalų komitetas savo posėdyje priėmė pasiūlymą dėl rezoliucijos dėl blogėjančios humanitarinės padėties Šri Lankoje ir, kadangi padėtis yra neatidėliotina, pareikalavo įtraukti šį pasiūlymą į šios sesijos darbotvarkę vadovaujantis Darbo tvarkos taisyklių 91 straipsniu.

Jei iki rytojaus 12 val. šiam pasiūlymui raštu nepaprieštaraus daugiau kaip 40 narių, jis bus laikomas priimtu. Tokiu atveju šis pasiūlymas dėl rezoliucijos bus įrašytas į šios sesijos darbotvarkę ir dėl jo rengiamos diskusijos bei balsuojama.

15. Sunkiasvorių krovinių transporto priemonių apmokestinimas už naudojimąsi tam tikra infrastruktūra – Ekologiškas transporto naudojimas ir išorės sąnaudų priskyrimas vidaus sąnaudoms (diskusijų tęsinys)

Pirmininkas. – Tęsiame diskusijas dėl S. El Khadraoui ir G. Jarzembowskio pranešimų dėl transporto sektoriaus.

Silvia-Adriana Țicău, *PSE frakcijos vardu.* – (RO) Visų pirma norėčiau pasveikinti savo kolegas S. El Khadraoui ir G. Jarzembowskį.

Transporto sektorius – vienas iš svarbiausių sektorių, prisidedančių prie socialinės ir ekonominės Europos Sąjungos plėtros. Europos Parlamento prašymu Taryba pasiūlė įtraukti išorės sąnaudas į vidaus sąnaudas ir pakeisti "Eurovinjetės" direktyvą. Tačiau šis pasiūlymas pateiktas labai sudėtingu metu. Dėl ekonomikos krizės mažėja užsakymų apimtis, didėja vežėjų išlaidos, bankrutuoja įmonės ir prarandamos darbo vietos.

Nors Komisijos siūlomi tekstai – žingsnis pirmyn plėtojant ekologišką transportą, juos galima ir reikia tobulinti. Nemanau, kad G. Jarzembowskio požiūris, kurį mes tik kritikuojame, bet nesiūlome jokių

10-03-2009

92

LT

Todėl manau, kad išorės sąnaudų internalizavimas turi būti taikomas visų rūšių transportui vengiant dvigubo apmokestinimo. Taigi jei kai kurios valstybės narės nutars rinkti mokesčius už kelių naudojimą, tai vėliau jos negalės nustatyti papildomo mokesčio už taršą. Iš esmės, tokios pačios pozicijos, kuriai aš pritariu, laikosi ir S. El Khadraoui.

Dėl eismo spūsčių patiriamos išlaidos auga ir greitai sudarys 1 proc. BVP. Todėl būtina imtis priemonių, bet jos negali būti įgyvendinamos tik prekių ir keleivių vežėjų sąskaita. Eismo spūstis kelia visų rūšių transporto priemonės, ypač dėl netinkamos infrastruktūros. Valstybės narės turi investuoti į naujų greitkelių, greitųjų traukinių linijų tiesimą ir kitas alternatyvas, galinčias padėti mums išspręsti eismo spūsčių problemą. Kombinuotasis transportas paskatins vežėjus daugiau krovinių gabenti traukiniais, laivais ir lėktuvais ir tai padidins krovinių ir keleivių gabenimo efektyvumą.

Taigi mums reikia integruotos ekologiško Europos transporto plėtojimo strategijos, bet šioje strategijoje numatomas išorės sąnaudų internalizavimas neturi kenkti kelių transporto konkurencingumui.

Dirk Sterckx, *ALDE frakcijos vardu*. – (*NL*) Gerb. pirmininke, pritariu G. Jarzembowskiui, kad mobilumas labai svarbus visuomenei. Taip pat sutinku su C. Wortmann-Kool, kad turime skirti ypatingą dėmesį vidaus rinkai. Tačiau šiame kompromisiniame tekste, mano galva, yra žengtas žingsnis šia linkme. Vidaus rinka yra svarbi, taigi taip pat svarbu, kad tarp valstybių narių būtų sudaryti atitinkami susitarimai. Be to, tai tik pirmas žingsnis einant sistemos link, kuri bet kuriuo atveju turės būti kažkada sukurta, todėl tam tikri aspektai galės būti koreguojami.

Didžioji mūsų frakcijos narių dauguma pritaria su pranešėju pasiektam kompromisui. Už tai esu pranešėjui dėkingas. Išorės sąnaudų internalizavimas – aš labai įdėmiai klausiausi pranešėjo kalbos – nėra mokestis įprasta prasme. Šiuo būdu gautos pajamos turi būti panaudotos išorės sąnaudoms mažinti. Tai esminis Parlamento pozicijos aspektas. Jei to nebus, kompromiso neturėsime.

Todėl mes pritariame dėl sąnaudų, susijusių su oro tarša, triukšmu ir spūstimis, įtraukimo į išorės sąnaudų internalizavimo sistemą. Tačiau jei siekiama kovoti su spūstimis, su visais kelių naudotojais, dėl kurių spūstys atsiranda, turi būti elgiamasi vienodai, nieko nediskriminuojant.

Taip pat manau, kad būtų neblogai, jei valstybės narės būtų įpareigotos pateikti savo veiksmų planus, kuriuose būtų nurodyta, kaip jos ketina mažinti eismo spūstis. Apskritai, tikslinis iš mokesčių surinktų pajamų panaudojimas – labai svarbus elementas ir tą pranešėjas taip pat pabrėžė. Dėl šio aspekto svarbos Parlamente nėra ginčijamasi.

Norėčiau pasakyti C. Wortmann-Kool, kad jei šios abi sąlygos – vienodas elgesys su visais už eismo spūsčių atsiradimą atsakingais kelių naudotojais ir aiškus tikslinis iš mokesčių surinktų pajamų panaudojimas – nebus įtrauktos ar jei Taryba joms nepritars, Liberalų ir demokratų aljanso už Europą frakcija atsiims savo paramą šiam kompromisui.

PIRMININKAVO: M. MAURO

Pirmininko pavaduotojas

Roberts Zīle, UEN frakcijos vardu. – (LV) Ačiū, gerb. pirmininke, pirmiausia norėčiau padėkoti abiem pranešėjams, ypač S. El Khadraoui, už sunkų darbą, kurį jiems teko atlikti stengiantis pasiekti kompromisą. Manau, kad dėl vienos šio kompromiso dalies, susijusios su tiksliniu pajamų panaudojimu, bus balsuojama Transporto ir turizmo komitete, o plenariniame posėdyje, žinoma, bus balsuojama dėl kitos dalies, susijusios su eismo spūstimis. Taip pat norėčiau padėkoti savo kolegoms iš Parlamento už tai, kad nepritarė pagal laiką apskaičiuojamų mokesčių panaikinimui valstybėse narėse, esančiose prie Europos Sąjungos išorės sienų, nes sunkiasvorių krovinių transporto priemonės, dieną ir naktį stovėdamos ilgose eilėse prie sienos, labai teršia orą. Baigdamas norėčiau pasakyti, kad kai ši direktyva bus priimta vienokiu ar kitokiu tekstu, aš labai tikiuosi, kad valstybės narės, nepaisydamos krizės, nepames kelio dėl takelio, t. y. nepaaukos ilgalaikių tikslų laikiniems, ekonomikos krizės padiktuotiems tikslams. Mano nuomone, tai labai svarbu sprendžiant šią problemą. Ačiū.

Eva Lichtenberger, *Verts/ALE frakcijos vardu.* – (*DE*) Ačiū, gerb. pirmininke. Ponios ir ponai, rytoj priimdami sprendimą dėl išorės sąnaudų internalizavimo kelių transporto sektoriuje, mes, iš esmės, apsispręsime, ar

norime turėti tvarią kelių transporto sistemą, ar norime, kad kelių ir geležinkelių transporto sektoriai ateityje galėtų sąžiningai konkuruoti, taip pat ar norime, kad kelių transporte galiausiai būtų įgyvendintas, bent tam tikru mastu, principas "teršėjas moka".

Už taršą jau mokama, tik šiuo metu šios išlaidos dengiamos valstybių narių biudžetų lėšomis. Mums, žinoma, turi labiausiai rūpėti aplinkos būklė ir šalia kelių gyvenančių žmonių sveikata, o ne tai, kad keliuose nebūtų spūsčių. Visiems puikiai žinoma, kokią naštą užtraukia neigiamas transporto poveikis aplinkai ir žmonių sveikatai. Neigiamas transporto sukeliamos taršos poveikis arti tranzito kelių gyvenančių žmonių sveikatai buvo moksliškai ištirtas ir dokumentais patvirtintas, todėl privalome imtis veiksmų.

Krovinių transporto priemonėms nustatyti griežtesni standartai dėl taršos išmetamosiomis dujomis, dėl kurių mes puoselėjome daug vilčių, nedavė laukiamo rezultato. Nepaisant to, kad kai kurie krovinių vežėjai patobulino savo transporto priemones, tarša nesumažėjo, nes padidėjo transporto srautai. Tai reiškia, kad būtina imtis naujų, tikslinių priemonių, kad būtų sukurtas geresnis pagrindas rinkai, kuri "nuvažiavo" nuo bėgių. Tačiau tai taip pat reiškia, kad būtina atsisakyti noro atleisti sunkiasvorį transportą nuo mokesčių už tarša, nes taip teršėjas bus ne baudžiamas, bet skatinamas teršti.

Mes reikalaujame, kad kuo didesniu mastu būtų įtrauktos visos atsirandančios išorės sąnaudos, kurios dabar dengiamos valstybių narių biudžeto lėšomis. Kaip visada, baigsiu savo kalbą tokiu *ceterum censeo*: aplinkos požiūriu jautriam Alpių regionui būtina ypatinga apsauga.

Erik Meijer, *GUE/NGL frakcijos vardu.* – (*NL*) Gerb. pirmininke, dėl išorės sienų ir keitimo kursų panaikinimo Europoje ekonomikos mastas išaugo. Vyriausybė sukūrė tankų dar platesnių greitkelių tinklą. Daug prekių dabar gabenama tolimais nuotoliais, kai kartais net įvairiais jų gamybos proceso etapais.

Visi šie pokyčiai daro neigiamą poveikį aplinkai, bet vežėjai už tai nemoka. Iš dalies dėl šios priežasties krovinių gabenimo paslaugos pinga, dėl to transporto srautai, taigi ir aplinkos tarša, didėja.

Esu Parlamento narys jau beveik 10 metų ir visą šį laiką girdėjau daug kalbant apie tai, kad būtina krovinių transportą apmokestinti už taršą, bet jokių teigiamų rezultatų, deja, nėra. Kartais susidaro įspūdis, kad politikams labiau rūpi patys skaičiavimo modeliai, o ne rezultatai, kurių galima pasiekti taikant šiuos modelius. Sprendimais, kuriuos priėmėme 2006 m., nepasiekėme pageidaujamų rezultatų.

Mano frakcija pagrindiniu tikslu laiko tai, kad mažiausiai gamtą teršiančioms transporto rūšims – geležinkelio ir vandens transportui – turi būti suteikta daugiau galimybių, o didžiausi teršėjai – kelių ir oro transportas – turi būti pažaboti. Jei neturėsime aiškaus tikslo, visi šie skaičiavimo modeliai ar papildomos taisyklės tik padidins biurokratijos mastą, bet neduos jokios naudos žmonėms ir aplinkai.

Mano šalis, Nyderlandai, yra geras pavyzdys, kaip nereikia daryti. Diskusija dėl mokesčių už naudojimąsi keliais, kitaip tariant, dėl kelių eismo apmokestinimo skaičiuojant mokestį pagal nukeliautą atstumą, vyksta jau beveik 20 metų, bet šiuo metu šis klausimas atsidūrė visiškoje aklavietėje. Todėl rinkėjams pagrįstai susidarė įspūdis, kad transporto spūstys apmokestinamos be jokių perspektyvų, kad problemos bus išspręstos ir jie galėsis naudotis geresnėmis geležinkelių ir viešojo keleivių transporto paslaugomis.

Europa neturi kartoti valstybių narių klaidų. Tačiau ji turi pašalinti visas kliūtis, trukdančias įgyvendinti regionines ir valstybių narių priemones, sudaryti sąlygas veiksmingai koordinuoti šių priemonių įgyvendinimą, patobulinti tarpvalstybinę mokesčių mokėjimo sistemą ir geriau informuoti profesionalius vairuotojus apie kitose šalyse galiojančius reikalavimus.

S. El Khadraoui pranešime į visa tai atsižvelgta, todėl mano frakcija jį palaiko. Be to, G. Jarzembowskio pranešime raginama atkreipti dėmesį į triukšmą, kurį kelia krovininis geležinkelių transportas, ir aš su pranešėju sutinku. Tačiau aš taip pat norėčiau pabrėžti, kad statydami daugiau aukštų garsą izoliuojančių geležinkelio linijų atitvarų problemos neišspręsime.

Johannes Blokland, IND/DEM frakcijos vardu. – (NL) Gerb. pirmininke, po ilgų ir varginančių diskusijų priartėjome prie akimirkos, kai Parlamento pozicija galės būti patvirtinta per pirmąjį svarstymą. Esu pakankamai patenkintas rezultatu ir labai patenkintas bendradarbiavimu su pranešėju. Gerai, kad dabar valstybėms narėms bus suteikta galimybė pareikalauti, kad išorės sąnaudas dengtų teršėjai. Nebijokime perduoti dengti sąnaudas, susijusias su eismo spūstimis, oro tarša ir triukšmu tiems, kuriems galiausiai tos lėšos sugrįš.

Tačiau manau, kad valstybėms narėms turi būti palikta galimybė pačioms diferencijuoti sąnaudas. Be to, turi būti užtikrinta galimybė nustatyti, ar mokesčiai buvo nustatyti aiškiai ir skaidriai ir ar jų dydis atitinka faktiškai patirtų sąnaudų dydį. Mes negalime leisti valstybėms narėms taikyti nepagrįstai didelį mokestį. Todėl 40 pakeitimas turės būti išbrauktas.

Taip pat norėčiau žinoti, ar Taryba pritaria Parlamento nuomonei, kad pajamos iš "Eurovinjetės" direktyvoje numatytų mokesčių turi būti panaudotos išorės sąnaudoms mažinti. Tai labai svarbus klausimas, nulemsiantis mano apsisprendimą balsuojant dėl "Eurovionjetės" direktyvos.

Be to, šiuo pasiūlymu neturėtų būti apsiribota. Sunkvežimiai – ne vieninteliai kelių naudotojai, atsakingi už eismo spūstis, kitų rūšių transportas taip pat sukelia eismo spūstis. Išskyrus jūrų transporto ir aviacijos sektorius, kurie bus įtraukti į prekybos išmetimų leidimais sistemos taikymo sritį, šie vežėjai taip pat privalo dengti išorės sąnaudas. Tai teisingas būdas skatinti vežėjus neteršti savo veikla aplinkos.

Naudodamasis proga, taip pat norėčiau paprašyti jūsų paremti mano pateiktą 76 pakeitimą. Nesuprantu, kodėl Komisija nutarė pakeisti ankstesnį tekstą dėl reguliavimo mokesčių sistemos įrašydama žodžius "visuose keliuose". Sprendimas dėl tokių mokesčių taikymo yra valstybių narių kompetencija. Pačios valstybės narės nusprendžia, kaip taikyti reguliavimo mokestį, žinoma, jei jis nėra diskriminacinis. Todėl aš siūlau palikti tekstą, priimtą 2006 m., ir prašau mane šiuo klausimu paremti.

Baigdamas norėčiau pasakyti, kad Komisijai privalės užtikrinti, o tai itin svarbu, kad remdamosi šia direktyva valstybės narės nenustatys nepagrįstai didelių mokesčių krovininiam transportui. Komisija turės labai atsakingai vykdyti savo pareigas, numatytas 11 straipsnio 1 dalyje. Jei kuri nors valstybė narė nepaisys reikalavimų dėl išorės sąnaudų mokesčio skaičiavimo ar didžiausios šio mokesčio vertės neviršijimo, Komisija privalės imtis griežtų priemonių šios valstybės narės atžvilgiu.

Reinhard Rack (PPE-DE). – (*DE*) Gerb. pirmininke, ekonomika, aplinka ir žmonės –trys kertiniai akmenys, prie kurių turi būti priderintas Europos įstatymas, susijęs su kelių mokesčiu ir "Eurovinjete". Kalbant apie krovininį transportą Europoje, turbūt būtų teisinga pasakyti, kad šie prioritetai turėtų būti surikiuoti atvirkštine tvarka: pirma žmonės, po to aplinka ir tik tada ekonomika.

Mes, Komisija ir Parlamentas, pasiryžę tam. Komisija pateikė labai svarų pasiūlymą dėl išorės sąnaudų internalizavimo, kuriame siūlomas objektyvesnis transporto – krovininio transporto ir ne tik – išorės sąnaudų vertinimo modelis, ir už tai turime būti dėkingi buvusiam Komisijos Pirmininko pavaduotojui J. Barrotui ir dabar šias pareigas einančiam A. Tajani.

Mes Transporto ir turizmo komitete patobulinome šį pasiūlymą dar labiau atsižvelgdami į būtinybę užtikrinti žmonių sveikatos apsaugą, aplinkos apsaugą ir spręsti problemas ekonomikos srityje. Todėl aš norėčiau nuoširdžiai padėkoti pranešėjui S. El Khadraoui ir visiems. labai konstruktyviai ir aktyviai prisidėjusiems prie šio darbo.

Mes taip pat stengėmės išlaikyti saiko jausmą. Europa negali ir neturėtų visko reguliuoti. Valstybės narės, kaip savo konkrečių sąlygų formuotojos, taip pat privalo turėti savo vietą. Tai ypač galioja šiandien mūsų išsamiai aptartam klausimui dėl eismo spūsčių. Šiuo atveju pirmenybė turėtų būti teikiama priemonėms, kurios neleistų susidaryti kelio eismo spūstims, o ne priemonėms, kuriomis siekiama nubausti tuos, kurie spūstis sukelia ir patys nuo jų kenčia.

Kaip dažnai atsitinka, šio teksto atveju esminiai skirtumai slypi smulkmenose. Savo pirminiame tekste Komisija siūlė atlikus nuodugnius sąnaudų skaičiavimus viską pamiršti ir galiausiai nustatyti viršutinę ribą. Mes Komitete šį punktą, kuris buvo įtrauktas į 20 pakeitimą, atmetėme. Rytoj šiuo klausimu, kuris šį kartą pateiktas kaip 40 pakeitimas, vėl balsuosime. Pranešėjas šiam pakeitimui pritaria. Todėl prašau visų jūsų paremti šį pakeitimą ir balsuoti už jį.

Baigdamas norėčiau pasakyti, kad esu nusivylęs dėl to, kad Tarybai pirmininkaujanti Čekija nesiteikė atsiųsti savo atstovo Parlamento diskusijose dėl šio labai svarbaus teisėkūros pasiūlymo.

Brian Simpson (PSE). – Gerb. pirmininke, kalbėsiu S. El Khadraoui pranešimo klausimu. Norėčiau padėkoti pranešėjui ir jo personalui už visą sunkų darbą, kurį jie atliko, ir už tai, kad buvo rastas kompromisas, nors kai kartais atrodė, kad jo neįmanoma pasiekti.

Yra daug aspektų, kuriuos reikėtų pabrėžti šiose diskusijose. Pirma, tai tik proceso pradžia, ne pabaiga, ir šiame kompromisiniame tekste valstybėms narėms suteikiama teisė pačioms apsispręsti, ar taikyti spūsties mokestį. Taip pat norėčiau priminti gerbiamiesiems Parlamento nariams, ypač iš PPE-DE frakcijos, kad šie Rūmai laikėsi nuoseklios pozicijos ir reikalavo, kad Komisija pasiūlytų išorės sąnaudų internalizavimo

strategiją, apimančią visų rūšių transportą – bet ypač kelių transportą – ir tai iš tikrųjų buvo pabrėžta, nes spūsčių mūsų keliuose daugėja, o visuotinis klimato atšilimas didėja.

Taip pat būtina užtikrinti didesnę kelių transporto sektoriaus pusiausvyrą, kad jis būtų ne tik ekonominiu, bet ir aplinkos požiūriu tvaresnis ir kad jis pripažintų savo atsakomybę teisingai kompensuoti išlaidas, kurias jis užtraukia teršdamas aplinką ar naudodamasis infrastruktūra. Mes negalime "nieko nedaryti", nors pastaraisiais mėnesiais šie žodžiai tapo konservatorių sinonimu. Žinau, kad šio pranešimo teksto formulavimo užduotis buvo sunki – vieni mano, kad jame nueita per toli, kiti kritikuoja jį už nepakankamumą. Tačiau tai tik pradžia, todėl manau, kad šį kompromisą vertėtų palaikyti. Tikiuosi, kad ateityje šios direktyvos taikymo sritis bus išplėsta įtraukiant kitas išorės sąnaudas. Tai pat norėčiau pasakyti, kad mano frakcija ypač pasisako už tikslinį pajamų iš "Eurovinjetės" mokesčių panaudojimą transporto sektoriuje, kad visuomenei nekiltų abėjonių dėl šių mokesčių politikos skaidrumo.

Šis pranešimas – rimtas bandymas pateikti rezultatą, kurio Parlamentas reikalavo daugelį metų. Ši direktyva bus svarbi priemonė, padėsianti mums mažinti eismo spūstis, gerinti aplinką ir skatinti perėjimą prie kitų rūšių transporto, todėl ji verta mūsų palaikymo. Gerb. Komisijos nary, aš labai nesijaudinčiau dėl nesutarimų su Georgu Jarzembowskiu – mes Socialistų frakcijoje jau prie to pripratome ir sėkmingai tvarkomės.

Paolo Costa (ALDE). – (*IT*) Gerb. pirmininke, Komisijos nary, ponios ir ponai, tai trečias kartas, kai man tenka dalyvauti sprendžiant šį klausimą. Praeitą kadenciją aš pats savo iniciatyva pateikiau pranešimą šiuo klausimu ir po to buvo patvirtinta ankstesnė "Eurovinjetės" direktyvos versija.

Mes neturėtumėme pamiršti, kodėl šis procesas taip ilgai užtruko. Galėčiau išskirti bent tris veiksnius, kurie vienu metu turėjo tam įtakos. Iki pastarojo laikotarpio keliai ir infrastruktūra buvo išlaikomi mokesčių mokėtojų. "Eurovinjetės" direktyva grindžia kelią, kuriuo eidami mes galėsime perkelti bent tam tikrą atsakomybės už finansinę naštą išlaikant transporto infrastruktūrą dalį ant pačių jos naudotojų pečių, kad šia atsakomybe būtų sąžiningiau dalijamasi. Kitaip tariant, "Eurovinjetė" – priemonė, skirta tam, kad būtų užtikrintas teisingesnis apmokestinimas nepaisant visų požymių, bylojančių priešingai. Ar tą pavyks užtikrinti, priklausys nuo finansinio projektavimo įvairiose valstybėse narėse, kurios nenori, kad šis klausimas būtų sprendžiamas Europos lygmeniu, nes kitaip šie mūsų siekiai liks tik gražiais norais. Pagal šiuo metu galiojančią "Eurovinjetės" direktyvą taikomas principas "naudotojas moka". Dabar būtina spręsti problemą, kaip pereiti prie sistemos, grindžiamos principu "teršėjas moka".

Mano nuomone, kompromisas, kurį mums pavyko pasiekti, yra tinkamas, todėl turėtumėme stengtis jo laikytis. Tai įrodymas, kad, jei Taryba sutiks, mes galėsime ...

(Pirmininkas nutraukė kalbėtoją)

Seán Ó Neachtain (UEN). -(GA) Gerb. pirmininke, norėčiau pasakyti, kad suprantu priežastis, paskatinusias šio pranešimo atsiradimą, tačiau manau, kad šia direktyva neteisingai užtraukiamos papildomos išlaidos šalims, esančioms toli nuo rinkos centro.

Komisijos narys minėjo, kad kalnų regionai priešinasi vienai bendrai rinkai. O kaip dėl tokių regionų kaip, pvz., mano apygarda vakarinėje Airijos dalyje, iš kurios kiekvieną savaitę išvyksta 1 000 sunkvežimių? Pakeliui į rinką jie "partrenkiami". Ar tai ir yra viena bendra rinka? Ne! Rinkos pakraštyje esančioms šalims užtraukiama papildoma finansinė našta, nes jūs norite padaryti rinką ekologiškesnę, tačiau taip vienos bendros rinkos nesukursite. Turite pagalvoti apie rinkos pakraštyje esančiais šalis ir pasiūlyti joms sąžiningą sandorį, nes to, gerb. pirmininke, pranešime pasigendu.

Sepp Kusstatscher, (Verts/ALE). – (*DE*) Gerb. pirmininke, ponios ir ponai, nei vienas rimtas mokslininkas neabėjoja, kad būtina griežtai apriboti iškastinio kuro vartojimą, nes žaliavų ištekliai nėra neišsenkami, be to, iškastinio kuro deginimas – pagrindinė klimato kaitos priežastis.

Visiems žinoma, kad apytikriai trečdalis viso suvartojamo iškastinio kuro sunaudojama transporto srityje ir kad sunkiasvoris krovininis transportas daro didžiulę žalą žmonių sveikatai ir aplinką, o už tai tenka mokėti mokesčių mokėtojams. Visi iš esmės pritaria principui, kad ši žala turi būti sąžiningai kompensuojama, bet kai pradedama kalbėti apie konkrečias priemones, kurios tą užtikrintų, išgirstame daugybę pasiteisinimų.

Visiškai nesuvokiama, kodėl nesiimama nuoseklesnių veiksmų sprendžiant kritines problemas. Neteisinga toliau skatinti nesveiką ir išpūstą transporto ūkį. Taip 20-20-20 tikslo įgyvendinimas dar nutols. Turime aiškiai duoti suprasti, kad toks nesąžiningumas kelia pavojų mūsų vaikaičių ateičiai.

Ulrich Stockmann (PSE). – (*DE*) Gerb. pirmininke, Komisijos nary, visų pirma norėčiau padėkoti pranešėjui S. El Khadraoui. Jam pavyko pasiekti įgyvendinamą kompromisą, nors ši užduotis buvo iš tikrųjų sunki.

Tai, kad dabar su oro tarša, triukšmu ir eismo spūstimis susijusios sąnaudos bus įtrauktos į kelių mokesčius, mes, transporto politikos formuotojai, vertiname kaip didžiulį žingsnį pirmyn. Taip bus įtvirtintas principas "teršėjas moka". Šis principas užkirs kelią didinti privataus verslo pelną visuomenės sąskaita. Tai – socialinės demokratijos principas. Parlamentas pasiryžo įgyvendinti šį principą palaipsniui įtraukdamas visų rūšių transporto priemones. Taip pagaliau bus užtikrinta sąžininga konkurencija tarp geležinkelių, sunkiasvorio krovininio ir vidaus vandenų transporto sektorių.

Taip pat būtina išaiškinti, kad valstybės narės turi visišką teisę pačios nuspręsti, ar taikyti šias papildomas kelių rinkliavas. Jokios prievartos nebus. Mes tik siekiame sukurti pagrindą tam, kad būtų išvengta skirtingų mokesčių modelių Europoje, taigi ir diskriminacijos krovinių gabenimo keliais vidaus rinkoje. Mes tai darome ne siekdami gauti papildomų pajamų, bet tam, kad transporto sritis būtų labiau reguliuojama, remiantis tinkamomis kainomis. Transporto ir turizmo komitetas teisingai nori matyti privalomą garantiją, kad šios papildomos pajamos bus skirtos išorės žalai mažinti.

Tačiau manau, kad medaus statinėje dar liko deguto. Deja, Komiteto sprendime, tokiu tekstu, koks jis dabar yra, su eismo spūstimis susijusių sąnaudų kompensavimo mokesčio taikymas krovininiam transportui yra susietas su kitų rūšių transporto priemonių, pvz., keleivinių automobilių, įtraukimu. Tai sudarys kliūčių nustatant su eismo spūstimis susijusių sąnaudų kompensavimo mokestį tose šalyse, pvz., Vokietijoje, kurios nenori taikyti kelių mokesčio keleiviniams automobiliams. Todėl mes negalėsime pasinaudoti šia svarbia apmokestinimo priemone transporto politikos srityje.

Mano išvada tokia: rytoj numatytas balsavimas suteikia mums galimybę po dešimtmetį užtrukusių diskusijų dėl išorės sąnaudų internalizavimo pagaliau padaryti proveržį transporto politikoje. Tikiuosi, kad rytoj gausime būtinąją daugumą balsų.

Jeanine Hennis-Plasschaert (ALDE). – (*NL*) Gerb. pirmininke, vienintelė priežastis – bent aš taip manau – dėl kurios vertėtų rimtai vertinti šį pasiūlymą, yra ta, kad direktyva bus sukurta europinė sistema, kurioje valstybės narės galės dirbti, ir tai bus naudinga vidaus rinkai. Iš tikrųjų, ekologiškumo sąvoka vis dažniau manipuliuojama protekcionistiniais tikslais. Tam tikrų transporto priemonių vairuotojų pažymėjimo atėmimo atvejai – puikus to pavyzdys.

Mūsų darbas užtruko ilgai. Tačiau liko neišspręsti keli keblūs klausimai. Noriu pasakyti tiesiai, kad spūsties mokesčio taikymas krovininiam transportui, mano nuomone, yra neleistinas. Taip pat laikau nepriimtinu ženklinimo panaikinimą.

Kaip pirmiau paminėjo mano kolega D. Sterckx, jei antrajame svarstyme paaiškės, kad šiuos klausimus palaikančios daugumos Parlamente ir Taryboje nėra, Liberalų ir demokratų aljanso už Europą frakcija atsiims savo pritarimą šiam pasiūlymui. Krovininio kelių transporto sektorius – varomoji mūsų ekonomikos jėga. Labai svarbu to nepamiršti – ypač dabar.

Leiskite man – ypač turiu galvoje Europos liaudies partijos (krikščionių demokratų) ir Europos demokratų frakciją – baigti senu olandų posakiu: "jautis porceliano parduotuvėje" metodas retai pasiteisina.

Wiesław Stefan Kuc (UEN). – (*PL*) Gerb. pirmininke, krizė, kuri vis labiau atsiliepia krovininio kelių transporto sektoriui, turėtų įspėti mus netaikyti naujų apmokestinimą reglamentuojančių taisyklių, nebent norime dar pabloginti kritinę padėtį. Transportas – visos ekonomikos šerdis. Mes jau turime neigiamos patirties, susijusios su bendros žemės ūkio politikos reforma, ir tikėtina, kad tai pasikartos ir šiuo atveju.

Turime atminti, kad krovinių gabenimo paslaugų srityje daugiausia dirba mažosios įmonės, turinčios labai nedaug transporto priemonių. Neleiskime, kad jos būtų priverstos mokėti už viso šalies ūkio išlaikymą. Jos jau tą daro mokėdamos mokesčius už kurą, draudimą, kelių kontrolę ir daugelį kitų rinkliavų. Mokesčiai už išorės sąnaudas labai padidins transporto paslaugų kainą, nes už tą patį dalyką bus mokama du kartus. Visi pripažįstame, kad prekės turi būti gabenamos, nes prekių gamintojai ir vartotojai, taigi ir poreikis prekių gabenimui neišnyks, bet ar reikia jiems užkrauti finansinę atsakomybę už infrastruktūros išlaikymą? Aš siūlau laikinai sustabdyti visus veiksmus ir palaukti geresnių laikų arba visiškai atmesti Komisijos pasiūlymą.

Michael Cramer (Verts/ALE). – (*DE*) Gerb. pirmininke, transportas, ypač kelių transportas, atsakingas už 30 proc. visos taršos CO₂ išlakomis ir net ši direktyva nepriartins mūsų prie sąžiningos konkurencijos tarp skirtingų transporto sektorių.

LT

ES taikomas privalomas geležinkelių mokestis, galiojantis nuo 1990 m. vidurio. Jis skaičiuojamas kiekvienam lokomotyvui ir kiekvienam geležinkelio kilometrui ir jo dydis beveik neribojamas. Kelių transporto atžvilgiu valstybėms narėms palikta teisė pačioms nuspręsti, ar taikyti kelių rinkliavas. Jis taikomas tik krovininiam transportui, tik greitkeliuose ir tik transporto priemonėms, kurios sveria 12 ir daugiau tonų. Tai nesąžininga konkurencija, skatinanti perėjimą nuo geležinkelių prie kelių, o ne – kaip dažnai girdime jus pretenzingai teigiant – perėjimą nuo kelių prie geležinkelių.

Geležinkelių mokestis Slovakijoje yra du kartus didesnis nei Vokietijoje ir slovakai visai nemoka jokių rinkliavų už kelių naudojimą. Tai visiška beprotybė. Todėl mums reikia šios direktyvos. Mums reikia apmokestinimo sistemos, atspindinčios realias sąnaudas. Jei Europos liaudies partijos (krikščionių demokratų) ir Europos demokratų frakcijos nariai mano, kad su eismo spūstimis susijusios sąnaudos neturėtų būti įtrauktos, jie turėtų balsuoti bent už sąnaudų, susijusių su klimatu, avarijomis ir triukšmu, įtraukimą. Tada galėsime jais patikėti.

Tie, kurie balsuoja "prieš", pasiduoda kovoje su klimato kaita ir pasmerkia mūsų vaikus ir vaikaičius pražūčiai, nes ateities šioje planetoje jie neturės. Mums reikia daug griežtesnio reguliavimo nei tas, kurį pasiūlė Komisija ir dauguma šių Rūmų narių.

Luís Queiró (PPE-DE). – (*PT*) Gerb. pirmininke, "Eurovinjetės" direktyvos pakeitimu buvo siekiama paskatinti plėtoti tvaresnį ir aplinkai nežalingą kelių transporto, tačiau mano išvada tokia, kad rezultatas, kurį pasiekėme Komitete, mus veda netinkama kryptimi.

Užuot pasirinkę priemones, skatinančias tvaresnę krovinių gabenimo veiklą, mes pateikėme netinkamą žinią šiais sunkiais pasaulinės krizė laikais, kuri tik pasunkins ir taip sudėtingą transporto įmonių padėtį, Didžiąją ūkio subjektų dalį šiame Europos sektoriuje sudaro mažosios ir vidutinės įmonės.

Mes žinome, kad kovai su oro tarša skirtos priemonės, ar priemonės, skatinančios technologinių naujovių, pvz., švaresnių variklių ar intelektualiųjų transporto priemonių, diegimą yra būtinos. Problema, pradedanti kelti rimtų sunkumų, susijusi su spūsties mokesčio taikymu. Pagrindinė vadinamųjų piko valandų priežastis –vietinio eismo srautai gyventojams vykstant į darbą, iš darbo namo ir pan. Apmokestinę krovininį transportą, paprasčiausiai nubausime tuos, kurie tiekia mūsų kasdieniame gyvenime ir darbe būtinus reikmenis pristatydami prekes pačiu sparčiausiu ir lanksčiausiu būdu tiesiai iki mūsų durų.

Be to, mūsų elgesys bus vienašališkas, jei nesiimsime jokių veiksmų, pvz., darbo valandų pakeitimo, nelaimingų atsitikimų kelyje prevencijos ar kelių priežiūros darbų planavimo požiūriu taip užginčydami patį mobilumą, apibrėžiantį mūsų visuomenę ir rinkos ekonomiką. Tuo mes taip pat užginčijame kitas priemones, įgyvendinamas siekiant ekonominės, socialinės ir teritorinės Europos Sąjungos sanglaudos. Mano šaliai, Portugalijai, taip pat visoms periferijoje esančioms šalims ši priemonė yra ne kas kita kaip ekonominės veiklos užsmaugimas, nes mes paprasčiausiai tapsime pagrindiniais tranzito mokesčių mokėtojais.

Gerb. pirmininke, apibendrinus galima teigti, kad nustatydami šį mokestį mes iškraipysime aplinkos apsaugos tikslų aiškinimą, o šie svarbūs tikslai sukelia sunkumų mažosioms ir vidutinėms įmonėms, net priveda jas prie bankroto, taigi tiesiogiai prisideda prie nedarbo didėjimo ir socialinės padėties nestabilumo Europos valstybėse. Sprendimas bus mūsų, bet nėra abejonių, kad už padarinius turėsime atsakyti.

Inés Ayala Sender (PSE). – (ES) Gerb. pirmininke, norėčiau išreikšti mūsų didžiulį nusivylimą, ypač Socialistų frakcijos vardu – nors mūsų vieta Parlamente yra geografinė periferija – dėl netinkamai pasirinkto laiko šiam pranešimui rengti ir pateikti. Pirma, jis buvo parengtas skubotai. Mes dar neįvertinome "Eurovinjetės II", kuri įgyvendinti buvo pradėta tik prieš pusmetį, ir jau pereiname prie dar vieno naujo dokumentų rinkinio.

Bet to, šiuo metu atsidūrėme sunkiausios finansinės, ekonominės ir socialinės krizės gniaužtuose ir ji daro niokojamą įtaką krovininio transporto sektoriui. Todėl tai, kad būtent dabar siūlome priemonę, pagal kurią neišvengiamai didės prekių kainos, ypač prekių, gabenamų per Europos pakrašty esančias šalis, kuriose didžiausiais nedarbas ir kurios negali pasinaudoti alternatyvomis, skamba kaip nevykęs pokštas. Alternatyvių transporto kelių, pvz. geležinkelių ar jūros greitkelių, jungiančių šias šalis su kitomis valstybėmis, paprasčiausiai nėra. Dar daugiau, niekas nerodo noro, kad šie keliai atsirastų.

Be to, Europos Parlamentas paragino išorės sąnaudų internalizavimą taikyti visų rūšių transportui, net tik tai vienai, kuriai jau taikomos pasienio rinkliavos. Mes prašėme Komisijos iš tikrųjų pasistengti ir pateikti modelį, apimantį visų rūšių transportą ir grindžiamą solidarumo principu, kuris atitiktų Europos įsipareigojimą sukurti visų rūšių transportą apimantį logistikos tinklą. Šis tekstas tam prieštarauja, nes yra šališkas.

Galiausiai esu nusivylusi tuo, kad žmonės nesąžiningai žadama, kad ši priemonė padės išspręsti eismo spūsčių problemą visiems laikams.

Jei taip būtų, krovininio transporto sektorius pirmasis paragintų šios priemonės imtis, nes šis sektorius jau moka už vėlavimus dėl miesto keliuose susidarančių spūsčių.

Pranešėjas siūlo kompromisą, kuris yra vertas pagyrimo už įžvalgumą, bet teisiniu požiūriu jame yra viena akivaizdi silpnoji vieta, kurią Komisija mato, bet neigia, nekalbant jau apie tai, kad nustatydami europines taisykles ir kartu leisdami valstybėms narėms pačioms pasirinkti, ar jas taikyti, mes siunčiame neteisingą žinią savo piliečiams.

Kaip minėjau, ši priemonė pasiūlyta netinkamu laiku ir jai stinga išsamumo ir solidarumo, bent jau Europos pakrašty esančių valstybių narių atžvilgiu.

Fiona Hall (ALDE). – Gerb. pirmininke, noriu pasakyti kelis žodžius dėl būtinybės į "Eurovinjetės" direktyvą įtraukti taršą CO₂ išlakomis. Beveik ketvirtadalis taršos CO₂ išlakomis, kurią sukelia visas kelių transportas, tenka sunkiasvoriam kroviniam transportui, ir jei automobiliai palaipsniui tobulėja, tai HGV degalų kokybė taršos požiūriu per pastaruosius 15 metų nepagerėjo.

Jei neįtrauksime taršos CO₂ išlakomis į "Eurovinjetės" direktyvą, tai kokias kitas pasirinkimo galimybes turėsime? Labai nedaug, nes, kaip sakoma, matysime ją kaip savo ausis kol ekonomikos ir finansų ministrai susitars dėl kuro apmokestinimo ES lygmeniu. Bet dar blogiau tai, kad jei valstybė narė norės nustatyti tokią apmokestinimo už naudojimąsi keliais sistema, kuri teisingai atspindėtų su tarša CO₂ išlakomis susijusias sąnaudas, jei nebus leista tą padaryti, jei mes dabar neįtrauksime taršos CO₂ išlakomis į "Eurovinjetę". Neįtraukti taršos CO₂ išlakomis į "Eurovinjetės" direktyvą būtų neteisinga, ypač atsižvelgiant į tai, kad visos valstybės narės dabar įsipareigojusios siekti taršos CO₂ išlakomis mažinimo tikslų, nustatytų bendrai priimtame sprendime. Joms reikia priemonių, kad galėtų įgyvendinti šiuos tikslus.

Philip Bradbourn (PPE-DE). – Gerb. pirmininke, noriu pasisakyti konkrečiai S. El Khadraoui pranešimo dėl "Eurovinjetės" direktyvos klausimu, kurį ne kartą įvairiomis progomis šiuose Rūmuose svarstėme. Aš laikausi tos pačios nuomonės ir nematau būtinybės papildomai apmokestinti pramonės sektorių, kuris ir taip labai nukentėjo nuo ekonomikos nuosmukio.

Jungtinėje Karalystėje iš kelių transporto sektoriaus mokesčiais surenkama per GBP 50 mlrd. ir tik GBP 10 mlrd. iš šios sumos sugrįžta į transporto sektorių investicijų pavidalu. Bet pakaks apie tokią hipoteką. Kodėl tokiu metu, kai mus ištiko didžiausia per visą istoriją ekonomikos krizė ir kai įmonės, didelės ir mažos, viena po kitos bankrutuoja, mes Europos lygmeniu diskutuojame dėl priemonių, kurios tik pagilintų problemą?

Atsižvelgdamas į tai, taip pat norėčiau pasakyti Brianui Simpsonui, kad geriau nieko nedaryti, nei daryti kažką blogai, nes esu tikras, kad jo partija suvoks to kainą jau po kelių savaičių.

Kalbant apskritai, turėčiau pasakyti, kad JK sprendimą klausimais, susijusiais su kelių mokesčių taikymu, priima vietinės valdžios institucijos. Mano regione, Vakarų Midlandse, visos septynios skirtingos politinis pakraipos miestų savivaldybės atmetė mintį dėl tokios sistemos įgyvendinimo.

Paties Briano Simpsono regione dauguma piliečių Didžiojo Mančesterio apskrityje surengtame vietiniame referendume pasisakė prieš kelių mokesčių rinkimą.

Taigi norėčiau paklausti Parlamento ir Komisijos, kokios žodžio "ne" dalies jūs nesuprantate? ES šioje srityje neturėtų diktuoti ir primesti požiūrį "vienas dydis visiems". Sprendimas šiuo klausimu turėtų būti priimamas išskirtinai vietos ar regiono lygmeniu.

Jörg Leichtfried (PSE). – (DE) Gerb. pirmininke, norėčiau pasinaudoti šia proga – kai aistros šiuose Rūmuose nurims – ir nuoširdžiai pasveikinti pranešėją. Nors užduotis buvo sunki, mums pavyko padaryti pažangą, žengti nedidelį žingsnį pirmyn visiškai ekologiško sunkiasvorio krovininio transporto link, ypač todėl, kad nenumatomas joks papildomų mokesčių kompensavimas ir kad įtraukiamos su triukšmu, oro tarša ir tam tikru mastu su eismo spūstimis susijusios išorės sąnaudos, kartu paliekant erdvės diskusijoms – ypač dėl su spūstimis susijusių sąnaudų – dėl to, ar to iš tikrųjų pakanka.

Tačiau yra tam tikrų dalykų, kurie manęs netenkina, ir apie tai norėčiau pakalbėti. Klimato kaita –problema, kurios rimtumą šiandien jau kiekvienas turėtų pripažinti ar bent suvokti. Taigi mes taip pat numatėme konkrečius reikalavimus, ypač sunkiajai pramonei, kurių laikytis nebus labai lengva, todėl tuo klausimu dar bus diskutuojama. Tačiau niekas Austrijoje ir visoje Europoje šiomis aplinkybėmis negali suprasti to, kad

Europos liaudies partijos (krikščionių demokratų) ir Europos demokratų frakcija neleido priversti vieną iš didžiausių teršėjų CO₂ išlakomis, būtent sunkiasvorio krovininio transporto sektorių, bent mažiausiu mastu kompensuoti dėl taršos patiriamas išorės sąnaudas. Ponios ir ponai, nemanau, kad tą iš tikrųjų galėsite paaiškinti savo rinkėjams, kurių sąskaita šios sąnaudos kompensuojamos.

Jei PPE-DE frakcijos pranešėja mano, kad jie pralaimėjo šį mūšį, tai norėčiau pasakyti jai, kad jie pralaimės daugybę tokių mūšių ir to aš tikiuosi, nes tai būtų naudinga Europos žmonėms.

Bilyana Ilieva Raeva (ALDE). – (*BG*) Pranešime kelių mokesčių klausimu yra pasiūlymų, kurie Europos Sąjungoje labai padidins transporto, ypač prekių gabenimo iš ES periferinių šalių, pvz., Bulgarijos, dideliais nuotoliais paslaugų kainą. Nuo to nukentės ne tik patys vežėjai, bet ir jų tiesioginiai užsakovai, mažmenininkai ir galutiniai vartotojai. Kelių transporto įmonės labai nukentėjo nuo finansų ir ekonomikos krizės. Lyginant su 2007 m., poreikis transporto paslaugoms sumažėjo 50 proc., o bankroto atvejų šiame sektoriuje skaičius išaugo 110 proc.

Dėl to, kad nėra nustatyta panašių reguliavimo reikalavimų, Europos vežėjai pralaimi konkurencijoje su trečiųjų šalių vežėjais, gabenančiais didžiulius krovinių kiekius Europos Sąjungoje. Ypač sunkioje padėtyje atsidūrė įmonės, pastaraisiais metais investavusias daug lėšų ekologiškoms transporto priemonėms įsigyti. Daug jų dabar atsidūrė ties bankroto riba, nes negeba mokėti išperkamosios nuomos įmokų. Atsižvelgdama į tokią padėtį, aš tvirtai pasisakau už 71 ir 72 pasiūlymus, kuriuose rekomenduojama neįtraukti į direktyvą "eismo spūsčių" veiksnio. Taip pat manau, kad kelių mokesčių pavidalu surinktos lėšos neturi būti investuojamos į kitus transporto sektorius, nes tai turės labai neigiamą poveikį, ypač šalyse kaip Bulgarija, kur kelių transporto infrastruktūra nėra išplėtota.

Marian-Jean Marinescu (PPE-DE). – (RO) Mums reikia darnios ir tvarios Europos transporto sektoriaus politikos, grindžiamos subsidiarumo ir proporcingumo principu. Su triukšmu ir oro tarša susijusių išorės sąnaudų įtraukimas į vidaus sąnaudas yra priemonė, turėsianti teigiamą poveikį.

Už naudojimąsi kelių infrastruktūra sunkiasvorių krovinių transportui taikomi mokesčiai ilguoju laikotarpiu parems Europos ir valstybių narių ekonomikos atkūrimo planuose numatytas didžiules investicijas ir į transeuropinio transporto tinklo, ir kitų kategorijų infrastruktūras, įskaitant infrastruktūras kalnų regionuose, kur labai sudėtinga tiesti kelius.

Tačiau trumpuoju laikotarpiu valstybės narės pačios privalo surasti greitų šių investicijų finansavimo būdų protingai panaudojant lėšas, skiriamas iš TEN-T finansavimo fondo, struktūrinių fondų ir Sanglaudos fondo, taip pat lėšas, numatomas pagal franšizės susitarimus ir viešojo ir privataus sektorių partnerystės programas.

ES Komisija turi panaudoti visas turimas priemones ir paremti kompleksines iniciatyvas dėl infrastruktūros tinklų išplėtimo valstybėse narėse, ypač naujosiose.

Taip pat manau, kad pasiūlymas dėl infrastruktūros naudotojų apmokestinimo sprendžiant eismo spūsčių problemą turėtų būti išnagrinėtas išsamiau, ypač atsižvelgiant į tai, kad spūstys susidaro ne tik dėl intensyvaus automobilių eismo, bet, o tai dar svarbiau, ir dėl valstybių narių negebėjimo tinkamai suplanuoti ir efektyviai įgyvendinti infrastruktūros išplėtimą regiono ar vietos lygmeniu.

Todėl manau, kad būtina geriau suderinti erdvės planavimo veiklą, miestų planus ir eismo valdymą, ypač miestų ir priemiesčių teritorijose, kur spūstys sukelia daugiausia problemų.

Robert Evans (PSE). – Gerb. pirmininke, pirmiausia norėčiau pasveikinti savo draugą ir kolegą S. El Khadraoui, kuris, reikia pasakyti, nors iš išorės to nepasakytum, įrodė iš tikrųjų gebąs parengti labai išsamų pranešimą, siūlantį realiai įgyvendinamas priemones. Džiaugiuosi galėdamas paremti šį pranešimą, ypač todėl, kad jame iš tikrųjų įtvirtinamas principas "teršėjas moka".

Mes, esantys šioje Rūmų pusėje, teikiame daug svarbos oro kokybei, dėl kurios mes visi labai susirūpinę, ir mes visi puikiai žinome, kad krovininis transportas labai teršia orą. Kaip pasakė E. Lichtenberger, yra dokumentais patvirtintų įrodymų. Dabar C. Wortmann-Kool, kuri jau išėjo, kalbėjo apie kliūtis, trukdančiais sukurti vidaus rinką, o G. Jarzembowski, nepaisant jo pranešimo dėl ekologiško transporto, taip pat išreiškė tam tikrų abejonių "Eurovinjetės" direktyva. Norėčiau pasakyti abiem kolegoms, kad didžiausia grėsmė visoms rinkoms iškils tuomet, jei nesugebėsime sustabdyti oro taršos. Nemanau, kad papildomi 2–3 proc. bus didžiulė mokesčių našta, bet įtraukdami su oro tarša susijusias sąnaudas į kelių mokesčius mes parodysime, kad iš tikrųjų imamės rimtų priemonių kovoti su tarša.

S. O'Neachtain kalbėjo turįs abejonių ir yra susirūpinęs dėl Airijos ir kitų periferinių šalių. Regis jis nesuprato, kad ši priemonė nebus privaloma valstybėms narėms. Ji bus taikoma Airijoje tik jei taip nuspręs šalies vyriausybė. Manau, kad jis, taip pat P. Bradbourn, šią popietę jau gavo vieną pamoką, kad pavojinga – ir atrodo gana kvailai – kalbėti apie pranešimą, kurio gal net neskaitėte ar, jei ir skaitėte, akivaizdžiai nesupratote, apie ką jame kalbama.

Kitu, šalutiniu klausimu norėčiau pasakyti, kad turėtumėme ir galėtumėme padaryti daugiau skatindami daugiau gabenti krovinius ne kelių transporto priemonėmis, o vandens keliais, nes viena barža gali plukdyti krovinį, kurio gabenimui keliu prisireiktų 15 sunkvežimių. Todėl manau, kad vertėtų palaikyti buvusį mūsų kolegą iš Belgijos.

Christine De Veyrac (PPE-DE). – (FR) Gerb. pirmininke, Komisijos Pirmininke, pirmiausia norėčiau padėkoti savo kolegoms S. El Khadraoui ir G. Jarzembowskiui už kokybiškai atliktą darbą ir puikų pranešimą.

Dabar esame posūkio taške stengdamiesi apsaugoti savo pramonę kartu padarant ją tvaresnę ir įgyvendinti "trys kart 20" tikslą, kurį šiuose Rūmuose praeitų metų gruodžio mėn. patvirtino ankstesnysis Tarybos Pirmininkas Nicolas Sarkozy.

Įgyvendindama šį tikslą, Europos Sąjunga išreiškė norą transporto sektoriuje teisiškai įtvirtinti principą "teršėjas moka", nes iki šiol už taršą mokėjo Europos visuomenė. Parlamentas visada rėmė šį principą.

Už šio principo įtvirtinimą oro transporto srityje balsavome praeitą birželio mėn., kai aviacija buvo integruojama į LP sistemą. Jūrų transporto sektoriaus atžvilgiu Komisija šiuo metu ieško geriausio būdo įtraukti sąnaudas, susijusias su tarša, kurią sukelia iš laivų į vandenį išleidžiamomis nuotekoms. Tą patį mes šiandien siūlome krovininiam kelių transportui.

Pritariu tiems, kurie kalbėjo apie tai, kad mes be abejo neturime riboti mobilumo. Mes daugelį metų skatinome mobilumą Europos Sąjungoje ir neturime liautis tai daryti. Taip pat būtina užtikrinti sąžiningą konkurenciją tarp skirtingų transporto sektorių.

Mes neturime bet kuria kaina versti įmonių gabenti savo prekes geležinkeliais ar laivais, o ne krovininio kelių transporto priemonėmis, nes tai būtų absurdiška ir neekonomiška. Mes turime užtikrinti galimybę įmonėms pasirinkti greičiausią, ekonomiškiausią ir naudingiausią prekių gabenimo būdą, labiausiai atitinkantį jų paskirtį, bet kad tai būtų įmanoma, kainoje turi atsispindėti realios sąnaudos, susijusios su pasirinktos rūšies transportu.

Suteikdama valstybėms narėms galimybę savo nuožiūra internalizuoti tam tikras išorės sąnaudas, ši direktyva leidžia mums žengti pirmą žingsnį šia kryptimi – pirmą žingsnį tikrosios išorės sąnaudų integracijos visuose transporto sektoriuose link, o tai – svarbi politinė žinia. Todėl rytoj turime balsuoti už šį pasiūlymą.

Bogusław Liberadzki (PSE). – (*PL*) Gerb. pirmininke, norėčiau padėkoti mūsų pranešėjui S. El Khadraoui. Jis puikiai pasidarbavo. Jam teko atsižvelgti į daugybę pastabų.

Nagrinėjama tema norėčiau pabrėžti, kad būtent kelių transportas šiuo metu palaiko Europos ūkį. Taip, mes svarstome sprendimą dėl papildomų mokesčių taikymo, nes teisinga mokėti už tai, kuo naudojamės. Tačiau planuodami rengti šią direktyvą, negalėjome numatyti krizės.

Todėl jaučiu privaląs tarti žodį vežėjų keliais vardu ir pasakyti, kad jų tikroji padėtis daug blogesnė, ypač atsižvelgiant į labai sumažėjusią tarptautinio kelių transporto paslaugų paklausą. Vežėjai skundžiasi didžiule finansine našta, ypač labai dideliais degalų mokesčiais. Degalų kainos laikinai nukrito, bet mes, Europos Sąjunga, negalime garantuoti, kad tokios kainos išliks ilgą laiką.

Manau, kad ir Komisija, ir valstybių narių vyriausybės turėtų pradėti dialogą su profesionaliais vežėjais keliais. Turime paaiškinti jiems, kodėl šios iniciatyvos buvo imtasi. Taip pat turime įtikinti juos, kad mes siekiame lygybės tarp visų transporto sektorių ir kad pagaliau esame atsakingi už protingą, suderintą Europos transporto politiką.

Luis de Grandes Pascual (PPE-DE). – (*ES*) Gerb. pirmininke, "Eurovinjetės" direktyvos pakeitimas – labai svarbus klausimas, rūpintis mums visiems, jam mes visi skiriame daug dėmesio ir jis mums kelia susirūpinimą, ypač tiems, kurie atstovauja periferinėms šalims, nes būtent jos labiausiai nukentės.

Komisija nutarė išspręsti transporto sektoriaus išorės sąnaudų internalizavimo klausimą apmokestindama transporto priemones už oro taršą, triukšmą ir eismo spūstis.

LT

Nors šio pasiūlymo esmę sudarantys principai – "naudotojas moka" ir "teršėjas moka" – yra tinkami, pasiūlytas sprendimas akivaizdžiai toks nėra, nes kelių transporto sektoriaus, kurį ekonomikos krizė ypač skausmingai paveikė, atžvilgiu jis yra diskriminacinis. Nors pradžioje nebuvo ketinama laikyti krovininio kelių transporto blogio įsikūnijimu, viskas baigėsi tuo, kad jis toks tapo.

Šis pasiūlymas, ponios ir ponai, yra netinkamas, nes jis ne tik nepadės pasiekti mūsų tikslą turėti tvarų transporto ūkį, bet taps mirties nuosprendžiu daugybei mažųjų ir vidutinių Europos įmonių, kurios aprūpina darbu tūkstančius Europos Sąjungos žmonių ir kiekvieną dieną prisideda prie prekių paskirstymo užtikrindamos prekių pristatymą galutiniam vartotojui. Pradėjus rinkti šiuos mokesčius, vartotojai pamatys, kaip prekių kainos kyla.

Ponios ir ponai, mums reikia konkurencingos, tvarios ir aplinkai žalos nedarančios transporto sistemos, kuri neišstumtų kelių transporto, nes šiuo metu tai – vienintelis būdas patekti visur. Mišrus transportas tebelieka nerealistiška svajone. Transeuropiniai tinklai, jūros greitkeliai ir tarpvalstybinės jungtys tebėra mūsų planai, o ne realybė.

Ponios ir ponai, pasaulio ekonomikos "Titanikui" skęstant, negalima prašyti, kad orkestras nesiliautų grojęs, ir, žinome, negalime prašyti, kad jis grotų iškilmingai.

Emanuel Jardim Fernandes (PSE). – (*PT*) Dėkoju visiems, kas dalyvavo šiame darbe, ypač savo kolegai S. El Khadraoui, kuris visas save atidavė ir buvo atviras kompromisams.

Pasiūlymas, kuriuo diskutuojame, leis valstybėms narėms nustatyti mokesčius, kad būtų kompensuotos tam tikros išorės sąnaudos ir gautos nemažos pajamos, reikalingos Europos kelių tinklui toliau tobulinti ir kai kurių rūšių transporto priemonių aplinkai daromos žalai mažinti. Antra vertus, tai taip pat galėtų reikšti nemažas papildomas išlaidas, ypač tokiose periferinėse šalyse kaip mano šalis, Portugalija. Būtent todėl atkakliai laikiausi savo pozicijos dėl "Copel" ir labai priešinausi geografinės teritorijos išplėtimui įtraukiant visus pagrindinius kelius.

Aš taip pat priešinausi spūsties mokesčio nustatymui, nes ši priemonė skatins nesąžiningą konkurenciją, o tie, kurie teršia labiausiai, liks nenubausti. Tačiau aš pripažįstu, kad šias sąnaudas būtina apskaityti. Šis mokestis bus taikomas tik transeuropinio kelių tinklo ar pagrindinių tarptautinio krovininio transporto kelių naudotojams – taip valstybėms narėms bus leista pačioms pasirinkti konkrečius maršrutus, kurių atžvilgiu šis mokestis galios – yra mažesnis blogis, kurį galima būtų dar sumažinti, jei šio pasiūlymo galiojimas būtų atidėtas tam tikram laikotarpiui, kol baigsis ši sunki visuotinė ekonomikos krizė.

Richard Seeber (PPE-DE). – (*DE*) Ačiū, gerb. pirmininke, aš labai palankiai vertinu šį pasiūlymą. Mes esame teisingame kelyje, ypač tuo požiūriu, kad į visas kelių išlaikymo sąnaudas įtraukėme su spūstimis susijusias sąnaudas. Mokesčiai turi atspindėti realias sąnaudas, kad panaudodami rinkos ekonomikos priemones galėtumėme reguliuoti eismą. Kitaip šiuo atžvilgiu niekada nepasieksime pusiausvyros.

Šios diskusijos taip pat išryškino įtampą tarp periferinių regionų ir regionų, esančių mūsų žemyno vidury. Tiesiog yra taip, kad vežėjai iš periferinių regionų, gabenantys krovinius kirsdami žemyno vidurio teritorijas, taip pat turi atsižvelgti į šiose teritorijose gyvenančių žmonių interesus. Tai labai svarbu ir aš iš tikrųjų prašau supratimo šiuo klausimu, nes kai kurių šalių gyventojai eismo spūsčių požiūriu iš tiesų atsidūrė ties riba. Pasiūlyme numatytas subsidiarumo principas leidžia valstybėms narėms pačioms nuspręsti, ar internalizuoti šias išorės sąnaudas.

Vidurio teritorijoms – ypač Alpių kalnų regionui – yra visiškai aišku, kad jos pasirinks internalizuoti šias sąnaudas. Jei periferiniai regionai pasirinks tuo keliu neiti, aš to nesuprasiu. Tačiau apskritai mes turime siekti, kad atskiri transporto ūkio sektoriai prisiimtų finansinę atsakomybę už dėl jų vykdomos veiklos atsirandančias realias išorės sąnaudas. Tai vienintelis būdas, kuris ilgainiui leis mums sukurti iš tikrųjų tvarią sistemą, atitinkančią gyventojų interesus. Ačiū.

Gilles Savary (PSE). – (FR) Gerb. pirmininke, norėčiau pirmiausia pasveikinti pranešėją S. El Khadraoui su tuo, kad jai pavyko pasiekti kompromisą, bet mes neturėtumėme įsivaizduoti, kad padėtis nėra labai trapi. Išorės sąnaudų internalizavimas per krizę – skausmingas sprendimas, keliantis vežėjų keliais susirūpinimą, todėl iš jų pusės patiriamas didelis spaudimas.

Be to, kai šis tekstas pateko į Komisijos rankas, padėtis buvo visiškai kitokia, nes naftos kaina tuo metu buvo JAVD 57 už barelį. Todėl šis tekstas gimė labai sudėtingomis aplinkybėmis, bet aš norėčiau pasakyti, nes mane labai nustebino kai kurie dalykai, kuriuos teko išgirsti, kad tai nėra tekstas, kuriuo nustatomas kažkoks mokestis ar kelių rinkliava: valstybės narės pačios nuspręs, ar šį mokestį ar rinkliavą taikyti.

Tai tekstas, kuriuo, kaip ir pirmesnių dviejų tekstų atveju, apibrėžiamos sąlygos taikyti kelių mokestį įvairiose šalyse, kad būtų išvengta didelių konkurencijos iškraipymų ir diskriminacijos.

Mano nuomone, mums iš tikrųjų reikia turėti aiškią poziciją šiuo klausimu. Tekstas visiškai atitinka subsidiarumo principą, o tai taip pat teisinga. Savo šalies vardu esu labai patenkintas tuo, nes sunkiasvorių krovinių vežėjai dabar turės finansiškai prisidėti prie infrastruktūros plėtojimo tokiose šalyse kaip Prancūzija, per kurias jie važiuoja nepirkdami nė lašo benzino ir neišleisdami nė cento. Todėl manau, kad šis tekstas bus naudingas.

Alexandru Nazare (PPE-DE). – (RO) Komisijos noras apmokestinti transporto įmones ne tik už naudojimąsi infrastruktūra, bet ir už poveikį aplinkai internalizuojant išorės sąnaudas užtrauks jiems didžiulę mokesčių naštą, labai apsunkinsiančią šių įmonių padėtį, ypač šiais ekonomikos krizės laikais.

Prieš patvirtinant šią direktyvą, būtina atlikti statistiniais duomenimis grindžiamą poveikio įvertinimo tyrimą. Būtina įvertinti šios direktyvos ir konkrečių išorės sąnaudų skaičiavimo ir internalizavimo metodų taikymo padarinius.

Transporto išorės sąnaudų internalizavimas, vertinant ilgalaikės perspektyvos požiūriu – tai priemonė, padėsianti padaryti transportą ekologiškesnį. Derėtų paminėti, kad konkrečios teisėkūros priemonės kaip šios iš tikrųjų būtinos tokiose valstybėse narėse kaip Rumunija. Tačiau neįsivaizduoju, kad priemonė dėl šių išorės sąnaudų internalizavimo ateityje bus taikoma bent jau mano šalyje Rumunijoje. Kalbu apie išorės sąnaudas, susijusias su eismo spūstimis, oro, akustine, vandens ir dirvos tarša, taip pat su neigiamu poveikiu kraštovaizdžiui. Man sunku patikėti, kad Rumunijos valdžia apsispręs įgyvendinti šią direktyvą, kuri veikiau užtrauks naštą nei pagelbės.

Tačiau, kaip G. Jarzembowski taip pat nurodė, tokio pobūdžio priemonės turi būti įgyvendinamos tik atlikus statistiniais duomenimis grindžiamus objektyvius jų poveikio vertinimo tyrimus. Mes negalime prašyti transporto įmonių, kad jos mokėtų sumas, kurios santykinai buvo priskirtos išorės sąnaudoms, ypač atsižvelgiant į tai, kad šios sumos tikrai nemažos.

Jörg Leichtfried (PSE). – (DE) Gerb. pirmininke, vėl paprašiau žodžio, nes nemažai mano kolegų darbo vietų išsaugojimo klausimu kalbėjo šiek tiek fariziejiškai. Manau, mes visi pripažįstame šio tikslo svarbą, ypač šiais sunkiais laikais.

Krovininio transporto pramonė, žinoma, ekonomikos krizės sąlygomis atsidūrė labai sunkioje padėtyje, bet ši krizė paveikė ir kitus sektorius – geležinkelių, vidaus vandenų ir jūrų transportas kenčia ne mažiau. Visa, ko šia direktyva siekiama – tai sumažinti krovininio kelių transporto privalumą, leidžiantį jam nesąžiningai konkuruoti su kitais transporto sektoriais.

Darbo vietų išsaugojimas – visiškai kitas klausimas. Šiuo atžvilgiu mums būtina vykdyti protingą transporto sektoriaus ekonomikos ir jo pertvarkos politiką ir nuosekliai įgyvendinti šiuose Rūmuose priimtus sprendimus. Tačiau ši direktyva su tuo neturi nieko bendra.

Antonio Tajani, *Komisijos Pirmininko pavaduotojas.* – (*IT*) Gerb. pirmininke, per šias diskusijas iškilo nuomonių skirtumai, kai kuriais atvejais net prieštaravimai, susiję su skirtingomis politinėmis pažiūromis ir skirtingais valstybių narių interesais. Todėl visa ši diskusija išryškino visą šio klausimo sudėtingumą, taip pat jo svarbą. Manau, jis turi būti sprendžiamas ieškant kompromiso. S. El Khadraoui pranešimas, ties kuriuo mes Parlamente ketiname apsistoti, iš esmės, yra tinkamas kompromisas.

Nemanau, kad Komisija savo pasiūlymu siekė užtraukti papildomą mokesčių naštą ar nubausti šalis, esančias vakariniame ir rytiniame Europos pakraštyje. Bet kokiu atveju "Eurovinjetės" direktyvos taikymas nėra privalomas. Mes taip pat norėjome suderinti sistemą, kad būtų sukurtas pagrindas, leisiantis užkirsti kelią mokestiniam sukčiavimui, todėl direktyvoje taip pat nustatytos didžiausios mokesčių vertės. Tačiau visiškai suprantama, kad per diskusijas išryškėjo nuomonių ir požiūrių skirtumai. Manau, kad tekstas, kuris bus pateiktas Tarybai, tam tikru mastu, be abejo, bus pakeistas, nes Taryboje taip pat skiriasi nuomonės. Mes visi sutinkame su principu "teršėjas moka", o visi nuomonių skirtumai tarp valstybių narių, politinių jėgų, Parlamento narių, taip pat tarp Komisijos, Parlamento ir Tarybos susiję su skirtingu požiūriu į praktinį šio principo įgyvendinimą. Todėl ši diskusija yra kebli ir sudėtinga.

Tačiau nemanau, kad turėtumėme patikėti tais, kurie laikosi kritinio požiūrio, dėl dabartinės krizės vertindami viską pesimistiškai. Taip, mus ištiko ekonomikos krizė, bet pasiūlytas priemones numatoma taikyti nuo 2012 m. Aš iš tikrųjų tikiuosi – manau, esu visiškai teisus taip teigdamas – kad iki to laiko mums pavyks

išbristi iš šios krizės. Šiek tiek optimizmo yra gerai, bet net ir didžiausi pesimistai nemano, kad krizė užsitęs iki 2012 m.

Kaip sakiau, manau, kad Taryba pasiūlys tam tikrus pakeitimus. Vadinasi pirmojo svarstymo nepakaks ir artimiausiais mėnesiais mes turėsime laiko įvertinti pakeitimus, kurie bus būtini, kad taikinimo procedūros keliu būtų pasiektas susitarimas. Taip galėsime pateikti konkrečius atsakymus visuomenei ir surasti geriausią būdą, kaip nuo 2012 m. pradėti taikyti valstybių narių pasirinkimo teisės principą "teršėjas moka".

Saïd El Khadraoui, pranešėjas. – (NL) Gerb. pirmininke, noriu pasidalyti keliomis pastabomis. Pirmiausia norėčiau paprašyti savo kolegų, kad neapsigautų patikėję baisia statistika, kurią kai kurie bandė pateikti. Vienas toks pavyzdys yra C. Wortmann-Kool, kuri kalba apie papildomas išlaidas, siekiančias kelių eurų sumą. Su visa derama pagarba, tai visiška netiesa. Galiu pasakyti jums cento tikslumu, kokią sumą šios papildomos išlaidos sudarys pačiu blogiausiu atveju: su eismo spūstimis susijusios išlaidos sieks 65 euro centus vienam kilometrui ir šis absoliutus maksimumas bus taikomas tik sunkiasvoriam krovinių transportui, tik tiems keliams, kur eismo spūstys didžiausios ir tik tiems maršruto ruožams, kur padėtis blogiausia, bet ne visai kelionei.

Mokestis už triukšmą sudarys 11 euro centų. Už oro taršą labiausiai teršiančioms krovininio transporto priemonėms teks mokėti 16 euro centų. Taigi susumavus gaunamas absoliutus maksimumas, sudarantis 82 euro centų, kuris bus taikomas tik kelių kilometrų ilgio ruožams, kur spūstys didžiausios. Likusioje maršruto dalyje reikės mokėti 65 euro centus. Tai pirmas dalykas, kurį norėjau pasakyti. Tai taip pat taikoma valstybėms narėms, esančioms periferiniuose Europos regionuose.

Antra, taip, mus ištiko krizė, bet ji nesitęs amžinai. Tai, ką mes darome, yra bandymas sukurti pagrindą, leisianti valstybėms narėms, kurios to nori, taikyti išorės sąnaudų internalizavimo sistemą – pirma apsvarsčius šį klausimą šalies lygmeniu, pačioms nustačius tinkamiausią laiką ir atlikus parengiamuosius darbus, galinčius užtrukti ne vienus metus.

Trečia, pastebėjau, kad nemažai mano kolegų nuogąstauja dėl Tarybos sprendimų, nes Taryba dar neapsisprendė dėl savo pozicijos. Tai neturėtų sulaikyti mūsų, todėl raginu tvirtai laikytis pozicijos, kurią remiame 100 proc. Su Taryba šis klausimas dar bus aršiai diskutuojamas. Galiu patikinti jus, kad aš, kaip pranešėjas, darysiu viską, kad Parlamento pozicija, pagal galimybę visa apimtimi, būtų išsaugota. Šiuo klausimu dar diskutuosime, bet vėliau.

Georg Jarzembowski, pranešėjas. – (DE) Gerb. pirmininke, Komisijos Pirmininke, ponios ir ponai, kadangi mūsų diskusijos jau baigiasi, norėčiau pasidalyti dviem pastabomis. Pirmąją skiriu R. Evansui. Mano frakcija pasisako už išorės sąnaudų, ypač susijusių su oro tarša ir triukšmu, internalizavimą. Mes manome, kad ši priemonė pagrįsta. Tačiau jei jūs visada pirmiausia pabrėžiate principą "teršėjas moka" – esu pasirengęs šiuo klausimu su jumis diskutuoti – tai dėl spūsčių pirmiausia kaltos pačios valstybės narės, nes neužtikrina pakankamos infrastruktūros. 80 proc. spūsčių, į kurias patenka krovininis transportas, sukelia lengvieji automobiliai. Versti transporto įmones mokėti už spūstis, susidarančias dėl valstybių narių kaltės, yra absurdiška. Jei principas "teršėjas moka" būtų taikomas, valstybės narės turėtų skirti papildomų lėšų krovininio transporto priemonių savininkams, nes būtent dėl valstybių narių negebėjimo reikiamu laiku pateikti tinkamą infrastruktūrą šios eismo spūstys ir susidaro.

Mes visis sutariame dėl to, kad ne visada tai turi būti papildoma infrastruktūra. Kitas būdas išvengti spūsčių – tai vadinamųjų intelektinių eismo valdymo sistemų diegimas. Yra daug šiuolaikinių technologijų, kurias naudojant galima užkirsti kelią spūsčių susidarymui. Sakydami, kad spūstys susidaro ir už tai turi mokėti krovininio transporto sektorius, neskatiname valstybių narių spręsti spūsčių problemos, nes tam reikės skirti lėšų iš biudžeto. Tačiau tai, aišku, nebūtų teisinga!

Gerb. Komisijos Pirmininke, jūs buvote teisus sakydamas, kad nesiekėte šiuo pasiūlymu užkrauti papildomos mokesčių naštos ir primygtinai reikalavote užtikrinimo, kad iš šių naujų mokesčių surinktos lėšos būtų investuojamos į transporto sektorių. Tai ar galima susitarti, gerb. Komisijos Pirmininke, kad jei Taryba nepritars pasiūlymui dėl tvirtos garantijos pajamų iš "Eurovinjetės" panaudojimo atžvilgiu, jūs atsiimsite savo pasiūlymą? Matot, jūs teigėte, kad nenorite taikyti jokių naujų mokesčių. Aš visiškai su jumis sutinku, kad jei "Eurovinjetė" labai pabrangs dėl su oro tarša ir triukšmu susijusių sąnaudų įtraukimo, šios papildomos lėšos turės būti panaudotos kelių transporto aplinkai daromam poveikiui mažinti, o ne finansų ministrų biudžetų skylėms lopyti. Atsižvelgdamas į tai, tikiuosi, kad jūs tvirtai laikysitės savo pozicijos, kitaip sakant, jokio apmokestinimo, jei nebus garantijos dėl mokesčių pajamų panaudojimo, arba pasiūlymo anuliavimas, jei su šia sąlyga nesutinkama. Labai dėkoju.

Diskusijos baigtos.

Balsavimas vyks 2009 m. kovo 11 d., trečiadienį.

(Posėdis sustabdytas 18.10 val. Ir po pertrauktos atnaujintas 18.30 val.)

Raštiški pareiškimai (Darbo tvarkos taisyklių 142 straipsnis)

Krzysztof Hołowczyc (PPE-DE), *raštu.* – (*PL*) Reikėtų pabrėžti tris diskutuojamo klausimo aspektus: transporto priemonių apmokestinimas, nežalingos aplinkai transporto priemonės ir išorės sąnaudų internalizavimas.

Pagrindiniu ES iniciatyvų prioritetu turėtų būti ES piliečių teisės į nevaržomą mobilumą užtikrinimas ir mobilumo skatinimas nuosekliai įgyvendinant ES infrastruktūros plėtros planus. Tai įtvirtinta EB sutarties nuostatų dėl laisvės kurti vidaus rinką 4 principe.

Investicijos į infrastruktūros plėtojimą turėtų būti grindžiamos tiksliniais prioritetais aplinkos apsaugos srityje, nustatomais atsižvelgiant į ES tikslus dėl klimato kaitos. Todėl turėtų būti sukurta šiuolaikinė kompleksinė infrastruktūra kartu išlaikant transporto įvairiarūšiškumo ir suderinamumo principus.

Su aplinkos apsauga, triukšmu, eismo spūstimis ir žmonių sveikatos apsauga neatskiriamai susietos su sparčiai plėtojamo Europos infrastruktūros tinklo pakeitimu. Būtų tikslinga padaryti šiame dokumente siūlomą principą "teršėjas moka" privalomą. Neužmirškime, kad šis principas jau kelerius metus veikia EB verslo srityje.

PIRMININKAVO: M. A. DOS SANTOS

Pirmininko pavaduotojas

16. Klausimų valanda (klausimai Komisijai)

Pirmininkas. – Kitas klausimas – klausimų valanda (B6-0009/2009), kuri išimties tvarka truks iki 20 val.

Pradėsiu pranešdamas, kad L. Kovács nedalyvaus, todėl į Komisijos nariui skirtus pirmosios šio posėdžio dalies klausimus Nr. 1 ir 3 atsakys V. Reding.

Šie klausimai buvo perduoti Komisijai.

Pirmoji dalis

Pirmininkas. – Klausimas Nr. 31, kurį pateikė **Silvia-Adriana Ţicău** (H-0068/09)

Tema: Produktų ir paslaugų skatinimo priemonės, kurios padeda didinti energinį naudingumą ir skatinti atsinaujinančių energijos šaltinių naudojimą

2008 m. pavasario Europos Vadovų Taryboje valstybių ir vyriausybių vadovai sutarė ateityje persvarstyti Energijos apmokestinimo direktyvą, kuria skatinama didinti procentinę atsinaujinančios energijos dalį proporcingai visos suvartojamos energijos kiekiui.

Energinio naudingumo didinimas yra greičiausias, saugiausias ir pigiausias būdas mažinti ES priklausomybę nuo trečiųjų šalių energijos išteklių, energijos suvartojimą ir išmetamą CO_2 kiekį, taip pat Europos viešąsias išlaidas energetikos srityje.

Ar, atsižvelgdama į būtinybę didinti energinį naudingumą, Komisija galėtų nurodyti, kokius veiksmus ir finansų bei biudžeto priemones ji numato, siekdama skatinti produktus ir paslaugas, kuriais siekiama padidinti energinį naudingumą ir skatinti atsinaujinančių energijos šaltinių naudojimą?

Viviane Reding, *Komisijos narė.* – Būtent savo Europos ekonomikos atkūrimo plane, kurį taip pat patvirtino Parlamentas ir Taryba, Komisija skatina greitai diegti ekologiškus produktus. Komisija, be kitų dalykų, taip pat pasiūlė mažesnes PVM normas ekologiškiems produktams ir paslaugoms, kuriais visų pirma siekiama padidinti pastatų energinį naudingumą. Be to, Komisija skatina valstybes nares teikti daugiau paskatų vartotojams siekiant skatinti aplinką tausojančių produktų paklausą.

Šiuo metu Komisija persvarsto galiojančius Bendrijos mokesčių teisės aktus. Siekiama panaikinti kiek įmanoma daugiau esamų paskatų, kurios prieštarauja energinio naudingumo ir išmetamo anglies kiekio mažinimo tikslams, taip pat, jei reikia, kurti paskatas, kurios padėtų siekti šių tikslų.

Be minėtų biudžeto iniciatyvų, Komisija siekia plėsti kitų finansų priemonių naudojimą, ypač skatindama pastatų energinį naudingumą. Kartu su Europos investicijų banku Komisija kuria tvariosios energijos finansavimo iniciatyvą. Šia iniciatyva siekiama pasitelkti finansavimą iš kapitalo rinkų, kuris būtų panaudojamas dalyvaujant Merų paktui. Tikimasi, kad 2009 m. bus numatytas 15 mln. EUR biudžetas.

Komisija taip pat pasiūlė Reglamento (EB) Nr. 1080/2006 dėl Europos regioninės plėtros fondo pakeitimą, kuris visoms valstybėms narėms leistų naudoti šį fondą finansuojant padidėjusias išlaidas, susijusias su energinio naudingumo didinimu ir atsinaujinančių energijos šaltinių naudojimu esamuose pastatuose.

Silvia-Adriana Țicău (PSE). – (RO) Norėčiau pradėti nuo to, kad dabartinė direktyva buvo įgyvendinta blogai ir netinkamai, ir todėl norėčiau paklausti Komisijos, ar ateityje ji taip pat ketina mažinti PVM produktams. Be to, manau, kad būtų svarbu nuo 3 iki 15 proc. padidinti Europos regioninės plėtros fondo išteklius, skirtus pastatų ir socialinio būsto energiniam naudingumui didinti.

Taip pat manau, kad būtų svarbu turėti energinio naudingumo ir atsinaujinančių energijos šaltinių fondą.

Viviane Reding, *Komisijos narė.* – Žinome, kad labai svarbu turėti priemonių, kurios piliečiams ir vyriausybėms padėtų didinti energinį naudingumą. Šiuo metu yra atlikti kai kurie tyrimai dėl energijos ir aplinkosaugos srities mokestinių paskatų poveikio ir Komisija rengia pasiūlymą iš dalies keisti PVM direktyvą, kad tam tikriems ekologiškiems produktams ir paslaugoms būtų galima taikyti mažesnes PVM normas.

Kaip nurodyta Ekonomikos atkūrimo plane, Komisija gali pasiūlyti mažesnes PVM normas ekologiškiems produktams ir paslaugoms, kuriais visų pirma siekiama padidinti pastatų energinį naudingumą. Vis dėlto reikėtų atkreipti dėmesį, kad 2008 m. liepos mėn. Komisijos pasiūlyme valstybėms narėms jau buvo suteikta galimybė šias mažesnes PVM normas taikyti paslaugoms, įskaitant būsto, maldos vietų, kultūros paveldo ir istorinių paminklų renovacijai, remontui, perstatymui ir priežiūrai. Šios nuostatos taikomos darbams, kuriais siekiama minėtuose pastatuose labiau taupyti energiją ir didinti jų energinį naudingumą.

Šiandien Ecofinas pasiekė susitarimo. Dar per anksti tiksliai pasakyti, kaip konkrečiai elgsimės su Ecofino pasiūlymais, tačiau Komisija ketina išnagrinėti šiandien pateiktus pasiūlymus.

Reinhard Rack (PPE-DE). – (*DE*) Gerb. pirmininke, norėčiau padėkoti Komisijos narei ir Komisijai, kurios suteikė galimybę čia diskutuoti taip pat apie pastatų šiluminę izoliaciją. Tai vienas iš pačių veiksmingiausių būdų taupyti energiją ir šiuo atžvilgiu man atrodo, kad tai svarbus ir teisingas kelias, kuriuo turime eiti. Atsižvelgiant į tai, mano klausimas yra toks: ar Komisija mato galimybių atitinkamai sumažinti PVM normas mažai energijos sunaudojantiems pastatams ir pasyviesiems pastatams surenkamųjų pastatų sektoriuje? Ar šis klausimas gali būti svarstomas ir kuria kryptimi judame?

Viviane Reding, *Komisijos narė.* – (*DE*) Gerb. pirmininke, R. Racko ką tik pasiūlyta mintis yra įdomi. Komisija, žinoma, apsvarstys jo pasiūlymą kartu su kitomis pateiktomis idėjomis, susijusiomis su statomų pastatų ar renovuojamo būsto energiniu naudingumu. Taip pat galiu pasakyti, kad Komisija ketina perskirstyti struktūrinius fondus, siekdama užtikrinti, kad į tokius energijos vartojimo požiūriu veiksmingus pastatus taip pat būtų įmanoma investuoti pasinaudojant struktūriniais fondais.

Pirmininkas. – Klausimas Nr. 32, kurį pateikė **Giorgos Dimitrakopoulos** (H-0100/09)

Tema: Lankstesnis Stabilumo ir augimo pakto aiškinimas

Gal Komisija pasakys, ar šiuo labai gilios ekonomikos krizės metu ji laikosi savo požiūrio, kad visos šalys, turinčios biudžeto deficitą, privalo jį sumažinti per dvejus, o ne trejus metus, nors remiantis turimais duomenimis pastarasis laikotarpis atrodytų labiau pagrįstas? Jei taip, tai kodėl? Kaip šis reikalavimas suderinamas su Eurogrupės pirmininko požiūriu dėl lankstesnio požiūrio į Stabilumo ir augimo paktą (žr. 2009 m. sausio 21 d. *Agence Europe* paskelbtus pareiškimus)?

Viviane Reding, *Komisijos narė.* – Stabilumo ir augimo paktas numato, kad įprastinėmis aplinkybėmis perviršinis deficitas sparčiai ištaisomas ir šis ištaisymas turėtų būti užbaigtas per metus nuo tokio deficito nustatymo. Vis dėlto, reformuotas Stabilumo ir augimo paktas taip pat leidžia nustatyti ilgesnį terminą, jei atsirastų ypatingų aplinkybių, kaip nurodyta Tarybos reglamento (EB) Nr. 1467/97 3 straipsnio 4 dalyje.

Paktas aiškiai neapibrėžia šių ypatingų aplinkybių. Vis dėlto, rengdama pranešimą pagal EB steigimo sutarties 143 straipsnį dėl nustatyto arba numatomo perviršinio deficito, pagal Sutarties nuostatas Komisija privalo įvertinti vadinamuosius "svarbius veiksnius". Šiame pranešime Komisija įvertina vidutinės trukmės ekonomikos būklės raidą, ypač galimą augimą, dominuojančias ciklines sąlygas, politikos įgyvendinimą atsižvelgiant į Lisabonos darbotvarkę ir politiką, skatinančią mokslinius tyrimus, plėtrą ir naujoves. Jame taip pat atsižvelgiama į vidutinės trukmės biudžeto būklės raidą, ypač pastangas konsoliduoti biudžetą ekonomikos pakilimo laikotarpiu, valstybės skolos dydį ir tvarumo klausimus, išorinio finansavimo poreikį, viešąsias investicijas ir bendrąją viešųjų finansų kokybę. Pranešime taip pat įvertinami visi kiti veiksniai, kurie, susijusių valstybių narių nuomone, yra svarbūs siekiant išsamiai kokybiškai įvertinti pamatinės vertės perviršį, ir kuriuos valstybės narės, žinoma, nurodo Komisijai ir Tarybai.

Nuostatos dėl svarbių veiksnių, kuriuos reikia įvertinti, nurodo, kad nustatant ypatingų aplinkybių buvimą reikėtų remtis bendru tokių veiksnių vertinimu. Vasario 18 d. Komisija patvirtino rekomendacijas dėl Tarybos nuomonių dėl 17 valstybių narių stabilumo ir konvergencijos programų paskutinių pakeitimų. Kartu atsižvelgdama į savo atliktą šių programų vertinimą, Komisija patvirtino pranešimus dėl Airijos, Graikijos, Ispanijos, Prancūzijos, Latvijos ir Maltos. Šįryt Ecofinas patvirtino savo nuomonę dėl šių pranešimų. Komisija pasiūlys rekomendacijas Tarybai, kad būtų užkirstas kelias tokioms situacijoms, kuriose atsiranda perviršinis deficitas. Šiose rekomendacijose bus nurodyti terminai, dėl kurių turi būti sprendžiama pagal Stabilumo ir augimo paktą, t. y., jei reikia, atsižvelgiant į ypatingas aplinkybes.

Giorgos Dimitrakopoulos (PPE-DE). – (*EL*) Gerb. pirmininke, norėčiau padėkoti Komisijos narei už labai išsamų atsakymą, tačiau turiu pasakyti, jog buvau šiek tiek nustebintas, kad nepaisant visų svarbių minėtų dalykų jūs nepaminėjote grafikų koncepcijos, kitaip tariant, ar kiekvienu atveju Komisija rekomenduos konkrečius grafikus ir ar Komisija savo rekomendacijose susies grafikų etapus su 3 proc. viršijančių procentinių verčių mažinimu.

Jörg Leichtfried (PSE). – (DE) Gerb. pirmininke, Komisijos nare, turiu du trumpus klausimus. Mano pirmasis klausimas yra toks: kas atsitiks tų valstybių narių atveju, kuriose yra tikrai provokuojančiai maži mokesčių verslui tarifai arba jų iš viso nėra? Ar teisinga užmerkti akis prieš Pakto silpninimą, jei šios šalys dėl savo vykdomos politikos surinkdamos mažiau mokesčių patirs sunkumų?

Mano antrasis klausimas yra toks: ar šio klausimo nereikėtų susieti su tam tikra sėkme? Kitaip tariant, ar nereikėtų skatinti tokio požiūrio tuo atveju, jei valstybė narė turi perviršinį deficitą, siekdama kovoti su nedarbu, ir nedarbas dėl to labai sumažėja?

Avril Doyle (PPE-DE). – Ar buvo pakeistos Darbo tvarkos taisyklės? Maniau, kad turėjo būti klausėjas, kuris turėjo papildomą klausimą, ir dar du kiti EP nariai.

Antra, iki kada šįvakar tęsis klausimų valanda, jei pradėjome vėlai?

Pirmininkas. – Gerb. A. Doyle, iš tikrųjų baigsime 20 val., kaip numatyta. Vėlai pradėjome, vėlai ir baigsime. Ar gerbiama EP narė neturi papildomo klausimo?

Gerb A. Doyle, ar norėtumėte pateikti papildomą klausimą?

Avril Doyle (PPE-DE). – Gerb. pirmininke, norėčiau. Atsiprašau. Aš supratau, kad galimybę pateikti papildomą klausimą jūs suteikėte tik klausėjui ir dar vienam asmeniui. Aš neteisingai supratau jūsų mintį.

Norėčiau baigti, paprašydama Komisijos narės įvardyti bent vieną valstybę narę, kuri neturės tokio perviršinio deficito, kaip jį šiuo metu suprantame.

Antra, ar ji negalėtų tiksliai paaiškinti, ką Komisija ketina pasiūlyti Tarybai kalbant apie šįryt priimtą sprendimą dėl Airijos?

Viviane Reding, *Komisijos narė.* – Atsakant į G. Dimitrakopoulos klausimą, Komisija, siūlydama valstybėms narėms terminus, per kuriuos šios vėl turės užtikrinti tvarių viešųjų finansų būklę, atsižvelgs į susijusių valstybių narių turimą veiksmų laisvę. Raginimo imtis spartaus biudžeto konsolidavimo galima tikėtis tik tais atvejais, kai gresia viešųjų finansų krizė, atsižvelgiant į visos ekonomikos finansavimo poreikius.

Kalbant apie antrąjį klausimą, kuris buvo sudarytas iš dviejų dalių, atsakymas į pirmąją jo dalį yra "ne". Atsakymas į šio klausimo antrąją dalį dėl šalių, kuriose yra maži juridinių asmenų mokesčiai: Stabilumo ir augimo paktas vertina bendrąją valstybės narės biudžeto būklę, o ne konkrečią valstybės narės mokesčių struktūrą.

Atsakymas į trečiąjį klausimą, ar yra valstybių narių, neturinčių perviršinio deficito: žinoma, yra valstybių narių, neturinčių perviršinio deficito, kaip galima matyti iš diagramų, kurias reguliariai skelbia Komisija.

Pirmininkas. – Klausimas Nr. 33, kurį pateikė Pedro Guerreiro (H-0125/09)

Tema: Mokesčių oazių panaikinimas

Ar Komisija pasiūlė arba ketina siūlyti panaikinti mokesčių oazes, ypač ES viduje?

Ar ES priėmė sprendimų, kuriais valstybėms narėms būtų siūloma panaikinti jų teritorijose esančias mokesčių oazes?

Kokių priemonių imsis Komisija, kad būtų panaikintos mokesčių oazės, būtų kovojama su finansinėmis spekuliacijomis ir skatinamas laisvas kapitalo judėjimas, ypač Sąjungos viduje?

Viviane Reding, *Komisijos narė.* – (*FR*) Gerb. pirmininke, nuo devintojo dešimtmečio pabaigos Komisija vykdo politiką, nukreiptą prieš sukčiavimą, mokesčių vengimą ir žalingą mokesčių konkurenciją.

Pagrindinė šios politikos sudedamoji dalis buvo mokesčių sistemų skaidrumo skatinimas ir mokesčių administratorių vykdomas keitimasis informacija. Pagaliau, šią politiką patvirtino aiškūs G20 šalių pareiškimai, kuriuose buvo pasisakoma prieš neskaidrią veiklą kai kuriose teritorijose, kurios dažnai vadinamos mokesčių oazėmis.

2008 m. pabaigoje ir 2009 m. pradžioje Komisija sustiprino šios srities politiką, pateikdama du pasiūlymus.

Pirmuoju pasiūlymu siekiama išplėsti keitimąsi informacija, kaip nustatyta Santaupų apmokestinimo direktyvoje. Antrajame pasiūlyme iš tikrųjų siūloma, kad visos valstybės narės suvienodintų savo keitimosi informacija standartus iki atviriausio lygio, ypač užtikrinant, kad valstybės narės negalėtų naudotis finansiniu konfidencialumu kaip priedanga, atsisakydamos pateikti informaciją, kuri yra būtina kitoms valstybėms narėms siekiant apskaičiuoti savo nuolatinių gyventojų mokesčius.

2008 m. gegužės mėn. Taryba nusprendė trečiosiose šalyse skatinti šią gero finansų valdymo politiką, įskaitant skaidrumo, keitimosi informacija ir teisingos mokesčių konkurencijos principus, ir paprašė Komisijos derėtis dėl šios srities nuostatų įtraukimo į susitarimus su trečiosiomis šalimis.

Netrukus Komisija ketina pateikti politinę iniciatyvą, kuria siekiama išryškinti šios politikos nuoseklumą ir pagrindinius veiksnius, lemiančius jos sėkmę. Komisija mano, kad į P. Guerreiro išsakytą susirūpinimą ypač atsakytų Europos lygmeniu koordinuojamų priemonių įgyvendinimas.

Pedro Guerreiro (GUE/NGL). – (*PT*) Sprendžiant iš to, kas buvo pasakyta, atrodo, kad daugiau kalbama nei daroma. Kitaip tariant, neketinama spręsti mokesčių oazių ir jų panaikinimo problemos, vis dėlto pateikčiau tokį klausimą: kaip Komisija ketina – nes ji pareiškė tokį ketinimą – atkalbėti bankus, kad nevykdytų veiklos lengvatinės prekybos centruose? Be to, kokias priemones ji ketina pasiūlyti kovojant su finansinėmis spekuliacijomis, kurios yra viena pagrindinių šios finansų ir ekonomikos krizės priežasčių?

Robert Evans (PSE). – Komisijos narė turėtų kai ką žinoti apie mokesčių oazes, nes Liuksemburgas priskiriamas šiai kategorijai. Ar ji nemano, kad tai pakerta bendrosios rinkos principą, kai sunkvežimiai nukrypsta nuo savo maršruto, kad ten galėtų prisipilti pigių degalų?

Taip pat yra Džersis, Gernsis, Meno sala, kuri priklauso Jungtinei Karalystei, tačiau nepriklauso ES, Lichtenšteinas, Monakas, San Marinas ir kt. Tai mažos mokesčių oazės, kuriose veikia lengvatinė bankininkystė, apie kurią ką tik išgirdome ir kuri yra turtingųjų bendrininkė. Jos egzistuoja tik todėl, kad ES joms tai leidžia.

Štai jos žodžiai: "tvirta, prieš mokesčių vengimą nukreipta politika". Jei tai būtų tiesa, argi Komisija nepateiktų keleto pasiūlymų, kad būtų panaikintos šios mokesčių oazės?

Viviane Reding, *Komisijos narė.* – Atsakant į pirmąjį klausimą, Komisija pasiūlė dvi naujas direktyvas, kad būtų išspręstos šios problemos, nes finansų krizė šias problemas parodė daug aiškiau nei anksčiau.

2008 m. pabaigoje pateikėme vieną pasiūlymą, o kitą pateikėme 2009 m. pradžioje. Pirmasis pasiūlymas užtikrina keitimosi informacija įgyvendinimą, o antrasis saugoja valstybės narės teisę gauti informaciją kitai valstybei narei neužtikrinant bankų paslapties.

Atsakydama į antrąjį klausimą tiesiog norėčiau pabrėžti, kad sunkvežimiai neturi nieko bendro su mokesčių oazėmis.

Antroji dalis

Klausimas Nr. 34, kurį pateikė **Claude Moraes** (H-0048/09)

Tema: Internetas ir iš neapykantos paskatų vykdomi nusikaltimai

Rasinės neapykantos kurstymas laikomas nusikaltimu visose ES valstybėse narėse. Vis dėlto remiantis 2008 m. NVO *Human Rights First* paskelbtais tyrimais dėl iš neapykantos paskatų vykdomų nusikaltimų, Europoje daugėja iš neapykantos paskatų vykdomų nusikaltimų ir svarbu pastebėti svarbų vaidmenį, kuris šiame procese tenka internetui.

Ar siekdama kovoti su nusikaltimais kibernetinėje erdvėje ir sukurti saugesnį internetą visiems Komisija imasi konkrečių veiksmų, kurie padėtų kovoti su tinklalapiais, kuriuose kurstoma rasinė neapykanta ir smurtas?

Viviane Reding, *Komisijos narė*. – Užduotas klausimas yra labai svarbus ir aš norėčiau pabrėžti, kad Komisija ryžtingai atmeta rasizmą, ksenofobiją ir bet kokius neapykantą kurstančius pasisakymus, kuriuos minėjo gerbiamas EP narys. Komisija taip pat pritaria išreikštam susirūpinimui ir žino, kad tam tikras internete prieinamas turinys gali turėti labai neigiamo poveikio.

Komisija, kiek tai įmanoma, kovoja su rasizmu, ksenofobija ir antisemitizmu ne tik internete, bet ir visose žiniasklaidos rūšyse, remdamasi įgaliojimais, kuriuos jai suteikia Sutartys. Jais remdamasi Komisija pradėjo keletą teisėkūros ir su teisėkūra nesusijusių iniciatyvų, kuriomis siekiama užkirsti kelią diskriminacijai, taip pat rasistiniams, ksenofobiniams ir antisemitiniams pasisakymams. Pirma, turime Garso ir vaizdo žiniasklaidos paslaugų direktyvą, kuri praplečia mažiausius reikalavimus, keliamus visų garso ir vaizdo žiniasklaidos paslaugų turiniui, ir kuri apima užsakomąsias paslaugas internete. Joje nurodyta: "draudžiama kurstyti neapykantą dėl rasės, lyties, religijos, tautybės ar pilietybės". Be to, Komisija patvirtino politikos priemones, kuriomis siekiama riboti rasistinį turinį internete. Čia tiesiog pabrėžčiau rekomendaciją dėl nepilnamečių ir žmogiškojo orumo apsaugos ir atsakymo teisės, kuri ragina visoje žiniasklaidoje kovoti su diskriminacija.

Neseniai patvirtintas Tarybos pamatinis sprendimas dėl kovos su tam tikromis rasizmo ir ksenofobijos formomis bei apraiškomis baudžiamosios teisės priemonėmis nustato bendrą ES požiūrį į rasizmą ir ksenofobiją. Pamatiniu sprendimu siekiama užtikrinti baudžiamumą už tyčinę veiką, pvz., smurto ar neapykantos, nukreiptos prieš asmenų grupę, apibūdinamą pagal rasę, odos spalvą, kilmę, religiją, tikėjimą, tautinę arba etninę kilmę, ar tokiai grupei priklausantį asmenį, kurstymas.

Už smurto ar neapykantos kurstymą taip pat baudžiama, jei ši veika vykdoma viešai skleidžiant ar platinant rašytinę, vaizdinę ar kitokią medžiagą. Valstybės narės privalo įvykdyti šias nuostatas iki 2010 m. lapkričio 28 d.

Be teisinio požiūrio, Komisija skatina priemonių paketą, kuriuo siekiama saugesnio naudojimosi internetu. Manau, kad Parlamentas gerai žino Saugesnio interneto ("Safer Internet plus") programą, kurios 2009–2013 m. biudžetas yra 55 mln. EUR ir kuri bendrai finansuoja projektus, kuriais siekiama «geriau informuoti visuomenę, sukurti ryšio mazgų tinklą, kuriuo būtų pranešama apie neteisėtą ir žalingą turinį ir veiką, ypač apie medžiagą, susijusią su vaikų seksualiniu išnaudojimu, vaikų viliojimu internetu siekiant lytiškai pasitenkinti ir kibernetiniu priekabiavimu, skatinti šios srities savireguliavimo iniciatyvas ir įtraukti vaikus kuriant saugesnę interneto aplinką, kurti žinių bazę apie naujas interneto technologijų naudojimo kryptis ir jų poveikį vaikų gyvenimui.

Be to, Komisija siekia skatinti atsakingą žiniasklaidos ir interneto naudojimą. Savo 2007 m. gruodžio mėn. komunikate dėl žiniasklaidos priemonių naudojimo raštingumą Komisija ragina valstybes nares įsipareigoti veiksmingiau skatinti žiniasklaidos priemonių naudojimo raštingumą ir šios srities mokslinius tyrimus. Šiais metais ji pateiks rekomendaciją dėl žiniasklaidos priemonių naudojimo raštingumo.

Taip pat verta paminėti, kad mūsų kaimynė, Europos Vadovų Taryba, šia tema parengė keletą tarptautinių, teisės požiūriu privalomų ir neprivalomų priemonių, kurios parodo, kad kibernetinė erdvė nėra sritis, kurioje negalioja teisė, ir kad valstybių narių nacionaliniai įstatymai, *inter alia*, Konvencija dėl elektroninių nusikaltimų ir jos papildomas 3 protokolas jas įpareigoja saugoti asmenų teises ir laisves.

Claude Moraes (PSE). – Komisijos nare, nei akimirką nesuabejojau jūsų įsipareigojimu šioje srityje. Žinau, kad išsamiai domėjotės šiuo klausimu. Vis dėlto kalbant apie jūsų minėtą elektroninių nusikaltimų "sritį, kurioje negalioja teisė" – ar esate įsitikinusi, ypač kalbėdama apie neapykantos kurstymą, kuris, manau, visose valstybėse narėse yra kriminalinis nusikaltimas, kad Pamatinio sprendimo, Garso ir vaizdo direktyvos ir

daugelio kitų jūsų minėtų priemonių įgyvendinimas iš tikrųjų stabdo šių tinklalapių plitimą? Akivaizdu, kad mums čia bekalbant jų daugėja. Ar nemanote, kad turėtume imtis papildomų veiksmų?

Jim Allister (NI). – Komisijos nare, nėra didesnio iš neapykantos paskatų įvykdomo nusikaltimo nei žmogžudystė, o šią savaitę Šiaurės Airijoje mano rinkiminėje apygardoje Airijos respublikonų teroristai iš neapykantos paskatų įvykdė trijų saugumo pajėgų narių žmogžudystes.

O dabar, praėjus kelioms valandoms, keletas interneto tinklalapių garbina šiuos bjaurius žmogžudžius ir šlovina tuos, kurie juos išauklėjo. Taigi, ar taip pat kaip ir rasizmui bei ksenofobijai Komisija skiria dėmesio tam, kaip internetu piktnaudžiauja teroristiniai parazitai?

Viviane Reding, *Komisijos narė.* – Nusikaltimo pateisinti negalima, nepriklausomai nuo to, kur nusikaltimas buvo įvykdytas – realiame pasaulyje ar skaitmeniniame pasaulyje – tačiau, be abejonės, daug paprasčiau kovoti su nusikalstamumu realiame pasaulyje, nes turite priemonių, kurios jums leidžia tiesiogiai įsikišti. Daug sudėtingiau tai daryti pasauliniame žiniatinklyje ir būtent todėl mes sukūrėme keletą priemonių, kad galėtume kovoti su tokiais nusikaltimais.

Diskusijose su savo kolega, Jacques'u Barrotu, sužinojau, kad policijos pajėgos kuria tyrimų tinklą, kad galėtų kovoti su nusikalstamumu internete, ir kad jiems vis labiau sekasi sulaikyti nusikaltėlius. Vis dėlto kuriama vis daugiau tinklalapių. Šioje srityje, naudodamasi Saugesnio interneto programa, asmeniškai bandžiau nuveikti kai ką kito. Būtent bandžiau suteikti žmonėms – visų pirma jaunimui, kuris naudojasi internetu – galimybę sužinoti, ką daryti susidūrus su netinkamu turiniu. Mes kalbame nebūtinai apie nusikaltimus, o, pvz., apie kibernetinį priekabiavimą, kuris jaunimui gali tapti baisiu, ir norėdami gauti pagalbos jie gali pasinaudoti specialiu pranešimų mygtuku.

Taigi bandome įvairiais būdais kovoti su nusikaltėliais, pasitelkdami policijos pajėgas, suteikdami galių pedagogams, tėvams ir vaikams, kad šie galėtų patys priimti sprendimus arba pranešti ir, žinoma, diegdami žiniasklaidos priemonių naudojimo raštingumo programas, kurių, mano nuomone, valstybėse narėse turėtų būti daugiau. Jaunajai kartai privalote suteikti priemonių, kurios leistų rasti sprendimus ir kovoti, nes kitaip dėl interneto galime turėti problemų ir tėvai neleis savo vaikams naudotis internetu, o tai būtų netinkamas sprendimas. Norime, kad teigiama interneto pusė klestėtų, o neigiama interneto pusė būtų sustabdyta.

Dabar atsakysiu į klausimą dėl žmogžudystės, į kurią gerbiamas EP narys atkreipė dėmesį. Atsitiko baisus dalykas ir manau, kad jis priklauso policijos ir saugumo pajėgų veiklos sričiai ir jos turi visa tai nutraukti. Tokios priemonės, žinoma, neturėtų būti laikomos sprendimais, kuriuos galima taikyti sprendžiant visas visuomenės problemas, tačiau negalima diskutuoti, kai įvykdomas nusikaltimas. Su nusikalstamumu būtina kovoti ir tai būtina daryti labai ryžtingai.

Pirmininkas. – Klausimas Nr. 35, kurį pateikė Eoin Ryan (H-0055/09)

Tema: Informacinės ir ryšių technologijos (IRT) ir informacinė visuomenė

IRT ir informacinės visuomenės kūrimas, kuris atveria milžiniškas galimybes Europos ekonomikai ir visuomenei, yra svarbi Komisijos programų dalis. Vis dėlto kokių veiksmų imasi Komisija, siekdama užtikrinti, kad kai kurie Europos visuomenės sluoksniai, pvz., vyresnio amžiaus ir mažesnes pajamas gaunantys žmonės, šiame procese neatsiliktų arba nebūtų užmiršti?

Viviane Reding, *Komisijos narė.* – Informacinės ir ryšių technologijos suteikia milžiniškas galimybes padėti vyresnio amžiaus žmonėms. Žinoma, lengviau pasakyti nei padaryti, nes susiduriame su tikra skaitmenine atskirtimi. Būtent tie žmonės, kuriems labai reikia IRT priemonių, nėra įpratę jomis naudotis, nes jie niekada anksčiau nesinaudojo šiomis priemonėmis. Pvz., vos 15 proc. vyresnio amžiaus žmonių naudojasi internetu. Būtent todėl turime sukurti ištisą politiką, kad panaikintume šią kliūtį, nes IRT mums reikės užtikrinant, kad galėdami naudotis didesne interneto paslaugų pasiūla vyresnio amžiaus žmonės ilgesnį laiką išliktų aktyvūs, dalyvautų visuomeniniame gyvenime ir ilgiau mėgautųsi sveikesniu ir aukštesnės kokybės gyvenimu.

Būtent todėl 2007 m. Komisija pateikė Senėjimo informacinėje visuomenėje veiksmų planą ir jame numatė labai konkrečias priemones.

Pirmoji priemonė susijusi su moksliniais tyrimais ir inovacijomis siekiant sukurti ir išbandyti socialinei priežiūrai ir savarankiškam vyresnio amžiaus žmonių gyvenimui skirtas technologijas. Turiu pareikšti padėką mūsų pramonei, kadangi, vykdydama šias mokslinių tyrimų programas, ji sukūrė daugelį sistemų, paslaugų ir produktų, kurie padeda vyresnio amžiaus žmonėms ilgiau gyventi savo namuose.

Antroji priemonė yra susijusi su informuotumo apie naudą vartotojams ir viešosioms institucijoms didinimu kuriant, pvz., gerosios patirties mainų interneto portalą ir pažangių namų ir savarankiško gyvenimo priemonių Europos apdovanojimų programą.

Trečiąja priemone siekiama sumažinti požiūrių sklaidą diegiant šias technologijas Europoje.

2008 m. Komisija patvirtino dar dvi iniciatyvas.

Pirmoji buvo susijusi su nauja bendrąja programa, skirta remti bendrus mokslinius tyrimus kasdienį gyvenimą palengvinančios aplinkos srityje: tai namų gyvenimui ir judumui pritaikytos technologijos, padedančios vyresnio amžiaus vartotojams kasdieniame gyvenime ir teikiančios socialinės priežiūros paslaugas.

Antroji iniciatyva buvo naujasis komunikatas dėl e. prieinamumo, kuriame vyresnio amžiaus žmonės ir neigalieji raginami naudotis IRT produktais ir paslaugomis, o valstybės narės kviečiamos imtis visų būtinų veiksmų gerinant viešųjų tinklalapių prieinamumą.

ES, kartu su valstybėmis narėmis ir privačiuoju sektoriumi įgyvendindama šias priemones, į senėjančiai visuomenei skirtus mokslinius tyrimus ir naujoves iki 2013 m. investuos daugiau nei 1 mlrd. EUR.

Taigi, kaip matote, mes labai rimtai vertiname šį klausimą ir manome, kad šioje srityje turime galimybių pagerinti senėjančios visuomenės gyvenimą.

Kalbėdama apie mažas pajamas gaunančių vartotojų problemą, visų pirma atkreipčiau dėmesį į Tarptinklinio ryšio reglamento antrąjį paketą, kurį vakar vakare Parlamentas patvirtino ITRA komitete. Viena iš sudedamųjų šio paketo dalių siekiama sumažinti kainas, susijusias su mobiliųjų telefonų, fiksuoto ryšio linijų ir interneto naudojimu.

Komisija taip pat parengė vartotojų rinkų rezultatų suvestinę, kuri vartotojams leidžia stebėti rinkų rezultatus. Suvestinės rezultatai mums leidžia geriau atsižvelgti į vartotojų interesus.

Naujaisiais pasiūlymais dėl telekomunikacijų rinkos, kuriuos svarsto Parlamentas, taip pat siekiama sustiprinti vartotojo ir naudotojo teises, susijusias su prieinamumo gerinimu ir visuomenės be atskirties skatinimu.

Pvz., siūloma iš dalies keisti kai kurias nuostatas siekiant labiau atsižvelgti į vyresnio amžiaus ir specialiųjų poreikių turinčių žmonių poreikius ir tai turėtų tapti pagrindiniu tikslu, kurio savo veikla siektų valstybių narių institucijos.

Eoin Ryan (UEN). – Norėčiau padėkoti Komisijos narei. Nei akimirką nesuabejojau, kad Komisija labai daug dirba informavimo IT srityje. Galite pamatyti labai daug jų nuveikto darbo. Pastaruoju metu dalyvauju *Twitter* tinklalapyje ir turiu pasakyti, kad esu labai nustebintas dėl to, kiek daug informacijos joje pateikia Europos Sąjunga. Joje pateikiama labai daug informacijos ir aš norėčiau dėl to pasveikinti.

Vis dėlto vis dar susiduriame su problema, susijusia su pažeidžiamų visuomenės sluoksnių ir vyresnio amžiaus žmonių galimybe naudotis internetu ir naujomis technologijomis. Padėtis nuolatos keičiasi, tačiau nuo šiandien iki birželio mėn. mums atsiveria galimybė arba iššūkis ir aš tiesiog norėčiau jūsų paklausti, ar neketinate pabandyti į internetą pritraukti daugiau žmonių siekdami informuoti apie birželio mėn. Europos Sąjungoje vyksiančius rinkimus.

Silvia-Adriana Țicău (PSE). – (*RO*) Norėčiau jus pasveikinti su tuo, ką nuveikėte vaikų ir interneto labui, taip pat su sprendimu iki 2010 m. užtikrinti 100 proc. plačiajuosčio interneto aprėptį.

Norėčiau pasakyti, kad Rumunijoje vyresnio amžiaus žmonės ir tėvai už nedidelė kainą ir veiksmingai internetu palaiko ryšį su vaikais, išvykusiais į užsienį; jie gali savo vaikus matyti ir girdėti. Vis dėlto noriu jūsų paklausti, ko imatės plėtodami interneto paslaugas. Šiuo atveju turiu omenyje pagrindinę viešąją infrastruktūrą.

Reinhard Rack (PPE-DE). – (*DE*) Gerb. pirmininke, Komisijos nare, pramonė šiuo metu gamina įrangą, kuri taip pat labai tinka įvairiems vyresnio amžiaus ir neįgalių asmenų informacinės visuomenėms poreikiams tenkinti. Vis dėlto beveik visi mobilieji telefonai, pagalbos kvietimo mygtukai ir panašūs prietaisai dažniausiai siūlomi už labai didelę kainą.

Ar Komisija gali kaip nors tai pakeisti? Matote, ypač paprastos technologijos pardavimas itin didelėmis kainomis nėra labai palankus vartotojams.

Viviane Reding, *Komisijos narė.* – Visų pirma apie internetą ir rinkimus. Tai klausimas, kurį turi apmąstyti ir kuriuo remdamiesi turi kurti geresnį ryšį su piliečiais tie, kurie dalyvaus rinkimuose – EP nariai ir kandidatai. Pastaraisiais metais padedant Europos Parlamentui buvo vykdoma tiek daug teigiamų veiksmų, kad neturėtų būti sunku piliečiams pristatyti visus šiuos teigiamus veiksmus.

Pvz., žvelgdama vien tik į e. įtraukties pavyzdžius Airijoje, galiu pateikti sąrašą tų asmenų, kuriems Airijos teritorijoje buvo suteikta praktikos vieta Airijos bendrovėse, mokslinių tyrimų centruose ir NVO. Bus labai įdomu paaiškinti netgi EP nariams, kas buvo nuveikta pasinaudojant Europos biudžetu, kad būtų pagerintas piliečių gyvenimas.

Antrasis klausimas buvo susijęs su jaunais ir senais žmonėmis ir su tuo, kaip jie gali geriau palaikyti ryšį. Galiu jums pasakyti, kad mano motina, kuri niekada anksčiau nesinaudojo mobiliuoju telefonu, jį įsigijo, kad galėtų bendrauti su savo anūkais, nes suprato, kad tai – vienintelis būdas, kuriuo jie galėtų jai paskambinti. Dabar ji labai jaudinasi, jei jie nepakankamai dažnai jai skambina. Vis dėlto sutikau daug vyresnio amžiaus asmenų, kurie dėl *Skype* programos ėmė naudotis internetu, nes jų vaikai ar anūkai yra užsienyje ir jie norėtų su jais pasikalbėti.

Būtent todėl bandome kurti priemones, leisiančias Europoje turėti tikrą vidaus rinką ryšių srityje, kad šis ryšys būtų spartus ir nebrangus.

Tai atveda mane prie trečiojo klausimo: ką galime pasakyti apie ryšio paslaugų kainas? Yra daug teikiamų paslaugų, kurios mažina ryšio paslaugų kainas. Vis dėlto tiesa, kad šios paslaugos arba specialiai vyresnio amžiaus žmonėms pritaikyti prietaisai lieka vidaus rinkoje, nes rinka dar nepakankamai išvystyta ir šie prietaisai vis dar yra per brangūs.

Yra tik vienas šio klausimo sprendimas – būtent kurti rinką, nes jei tūkstančiai vyresnio amžiaus žmonių naudosis šiomis paslaugomis, naudosis šiais prietaisais, jų kaina taps prieinama. Taigi turime didinti informuotumą, skatindami naudotis šiomis IRT prekėmis ir paslaugomis, kurios taps vienu iš senėjančios visuomenės problemų sprendimų.

Pirmininkas. – Klausimas Nr. 36, kurį pateikė Gay Mitchell (H-0065/09)

Tema: Interneto stebėsena

Atkreipiau dėmesį, kad internetas tapo užuovėja rasistams ir kitokiems fanatikams, leidžiančia reikšti savo pažiūras.

Ar Komisija svarstė šį klausimą ir kokių veiksmų ji imasi?

Atsakymai į klausimus Nr. 37 ir 40 bus pateikti raštu.

Viviane Reding, *Komisijos narė.* – Klausimas, kurį uždavė gerbiamas EP narys, nėra naujas ir tai rodo, kad esama EP narių širdžiai labai brangių temų.

Norėčiau priminti atsakymą, kurį pateikiau į C. Moraeso klausimą dėl interneto ir iš neapykantos paskatų vykdomų nusikaltimų, į L. Romagnoli klausimą dėl interneto dienoraščių turinio ir jų naudojimo ir į R. Kilroy-Silko klausimą dėl rasizmo ir smurto socialiniuose tinklalapiuose. Galiu pasakyti net tik tai, kad buvo užduoti minėti klausimai, bet ir tai, kad Komisija ėmėsi veiksmų šioje srityje.

Kalbant tik apie socialinius tinklalapius, prieš keletą savaičių visi socialinių tinklų operatoriai susėdo prie apskritojo stalo ir pasirašė elgesio kodeksą, siekdami vaikams ir jaunimui padėti kovoti su neigiamu šių tinklalapių turiniu.

Kaip žinote, Komisija ryžtingai atmeta visas internete skleidžiamas rasistines ir ksenofobines pažiūras, taip pat įvairius neapykantą kurstančius pasisakymus, kuriuos savo klausime citavo gerbiamas EP narys. Kaip tai dažnai atsitinka žiniatinklyje, matome tikrai prieštaringą vaizdą. Žiniatinklyje geriausi dalykai yra visiškai greta blogiausių: viena vertus, jame esama milžiniškų galimybių skleisti ir gauti vertingą ir tikslingą informaciją skatinant socialinę sanglaudą; kita vertus, tai ideali aplinka stereotipams, prietarams, įžeidžiančioms pažiūroms ir netgi pavojingam turiniui, kaip buvo minėta klausime.

Pavojus slypi čia: ar valstybė turėtų veikti ir blokuoti prieigą prie tinklalapių, ar ji turėtų filtruoti paieškos sistemų rezultatus? Taip jau daro autoritarinės valstybės. Demokratinėse šalyse, pvz., ES valstybėse narėse, kalbos laisvė ribojama išimtiniais atvejais ir tai daroma remiantis teisinės valstybės principu.

Verta atkreipti dėmesį, kad Europos Vadovų Taryba parengė keletą tarptautinių, teisės požiūriu privalomų ir neprivalomų priemonių, tiesiogiai ir netiesiogiai susijusių su internetu. Jos stiprina įsitikinimą, kad kibernetinė erdvė nėra sritis, kurioje negalioja teisė, ir kad jai galioja teisinės valstybės principas. Norėčiau priminti Konvenciją dėl elektroninių nusikaltimų ir jos papildomą protokolą.

Komisija taip pat patvirtino politikos priemones, kuriomis siekiama riboti rasistinį turinį internete, ypač atkreipiant dėmesį į rekomendaciją dėl nepilnamečių ir žmogiškojo orumo apsaugos ir atsakymo teisės, kuri ragina visoje žiniasklaidoje kovoti su diskriminacija.

Taip pat norėčiau atkreipti dėmesį į Pamatinį sprendimą dėl kovos su tam tikromis rasizmo ir ksenofobijos formomis bei apraiškomis, kuriuo siekiama baudžiamosios teisės priemonėmis kovoti su tyčiniais nusikaltimais, pvz., smurto ar neapykantos, nukreiptos prieš asmenų grupę ar tokiai grupei priklausantį asmenį, kurstymą. Tai – kriminalinis nusikaltimas, jei ši veika vykdoma viešai skleidžiant ar platinant rašytinę, vaizdinę ar kitokią medžiagą, ir nuo 2010 m. lapkričio 28 d. valstybės narės privalo laikytis Pamatinio sprendimo nuostatų.

Taip pat galėčiau pabrėžti, kad Europos teisė jau dabar draudžia televizijos transliacijose ir internete kurstyti neapykantą dėl rasės, lyties, religijos ar tautybės.

Taigi jau turime daug procedūrų, įstatymų ir šiuos įstatymus įgyvendinančių priemonių. Vis dėlto su neigiamu turiniu visada yra taip pat – nesvarbu, ar jis platinamas įprastinės žiniasklaidos priemonėmis, ar internete – jis atsiranda greičiau nei galime su juo kovoti.

Gay Mitchell (PPE-DE). – Norėčiau padėkoti Komisijos narei už atsakymą. Pastarosiomis dienomis matėme, kaip Šiaurės Airijoje buvo nužudyti du kareiviai ir policininkas, kaip jau minėjo kitas EP narys, ir tai padarė žmonės, kurie slapta reikalauja sau teisės daryti štai tokius fanatizmu, blogiu ir, žinoma, rasizmu ir ksenofobija pagrįstus dalykus. Jie ir į juos panašūs asmenys naudojasi tokiais dalykais kaip internetas, siekdami verbuoti ir skleisti savo blogus žodžius ir darbus.

Man labai aišku, kad, pvz., sugriežtinus priėmimo į pokalbių svetaines taisykles ir neleidžiant naudoti, pvz., *Hotmail* elektroninio pašto adresų – prisipažįstu, kad apie tai žinau labai nedaug, tačiau jais labai lengva naudotis – ir vietoj to reikalaujant nurodyti kokį nors atsekamą elektroninio pašto adresą, žmonės, darantys tokius dalykus, kurių negalėtų daryti atvirai, būtų lengviau susekami. Prašau Komisijos narės pasinaudoti visais jai suteiktais įgaliojimais ir toliau spręsti šį klausimą, kadangi yra nepriimtina, kad internetas būtų naudojamas rasizmui ir ksenofobijai skleisti.

Viviane Reding, *Komisijos narė*. – Nusikaltimas lieka nusikaltimu nepriklausomai nuo to, kur jis buvo įvykdytas, ir todėl mes turime priemones susekti nusikaltimą, jei jis buvo įvykdytas internete. Kartu su mano kolega Jacques'u Barrotu tobulinsime šias priemones, kad jos taptų pajėgesnėmis ir būtų naudojamos veiksmingiau. Interneto problema, žinoma, yra ta, kad jis driekiasi už valstybių narių teritorijų, todėl būtina stiprinti policijos pajėgų ir pajėgų, atsakingų už kovą su terorizmu ir tarptautiniu nusikalstamumu, bendradarbiavimą. Pastaraisiais metais matėme labai gerų tų pajėgų bendro darbo rezultatų. Tikiuosi ir manau, kad šios pastangos bus tęsiamos.

Pirmininkas. Klausimą Nr. 41 pateikė **Bernd Posselt** (H-0061/09)

Tema: Serbijos kandidatės statusas

Diskusijos dėl ES šalies kandidatės statuso suteikimo Serbijai tęsiasi. Ar nėra pavojaus suteikti Serbijai šalies kandidatės ar netgi valstybės narės statusą prieš suteikiant tokį statusą Kosovui atsižvelgiant į tai, kad Belgradas galėtų pasinaudoti šiuo pranašumu ir blokuoti tolesnes derybas dėl stojimo ar galbūt bet kokių ES ir Kosovo santykių užmezgimą?

Leonard Orban, *Komisijos narys.* – (RO) Serbijos stojimo į Europos Sąjungą perspektyva priklauso nuo to, kaip ši šalis atitiks Kopenhagos stojimo kriterijus, taip pat sąlygas, kurios buvo nustatytos kaip Stabilizacijos ir asociacijos proceso dalis, įskaitant sąlygą dėl glaudaus bendradarbiavimo su Tarptautiniu baudžiamuoju tribunolu buvusiajai Jugoslavijai.

Vis dėlto Serbija nėra šalis kandidatė ir kol kas dar nepateikė prašymo stoti į Europos Sąjungą. Todėl dar nesu pasirengęs vertinti, kas galėtų atsitikti ateityje ir kokių veiksmų Kosovo atžvilgiu imtųsi ar nesiimtų Serbija.

Jei Serbija pateiktų prašymą dėl stojimo, Tarybai paprašius Europos Komisija parengtų nuomonės projektą, pagrįstą nustatytais objektyviais kriterijais, kurie taikomi visoms valstybėms, pateikusioms prašymą stoti į ES. Po to būtent Europos Vadovų Taryba nuspręs, ar suteikti šalies kandidatės statusą.

Bernd Posselt (PPE-DE). – (*DE*) Gerb. pirmininke, Komisijos nary, asmeniškai labai jus gerbiu ir būtent todėl apgailestauju, kad čia nedalyvauja Komisijos narys O. Rehnas, nes esu visiškai nepatenkintas tokiu atsakymu. Jį galėjau pats atsispausdinti iš interneto.

Labai atvirai pasakysiu, ko siekiau savo klausimu. Vyksta derybos su Serbija dėl šiuo metu rengiamo stabilizacijos susitarimo. Noriu atkreipti Komisijos dėmesį į pavojų, kad čia, taip pat JT ir Europos Vadovų Taryboje Serbija galėtų blokuoti Kosovo klausimą. Mano klausimas buvo apie tai, ką mes darome, kad užkirstume kelią panašiam dalykui, kaip dabar Slovėnijos pareikštas nepritarimas Kroatijos stojimui.

Leonard Orban, *Komisijos narys.* – (*RO*) Kaip jau sakiau savo atsakyme, mes jokiu būdu nenorime užbėgti už akių ateityje galimiems veiksmams. Šiuo metu Serbija dar nėra pateikusi prašymo stoti į Europos Sąjungą. Pažiūrėkime, kas bus ateityje.

Todėl, kaip jau sakiau, nespekuliuokime hipotetinėmis ateities situacijomis.

Pirmininkas. – Klausimas Nr. 42, kurį pateikė Sarah Ludford (H-0072/09)

Tema: Serbijos stojimas

Ar Europos Komisija aiškiai ir tvirtai rekomenduos, kad būtų sustabdyta pažanga, susijusi su Serbijos stojimu į ES, kol Ratko Mladićius ir Goranas Hadžićius, du likusieji nuo TBBJT besislapstantys bėgliai, nebus perduoti Hagai?

Leonard Orban, *Komisijos narys.* – (RO) Serbijos stojimas į Europos Sąjungą priklauso nuo to, ar Serbija įvykdys politinę sąlygą dėl glaudaus bendradarbiavimo su Tarptautiniu baudžiamuoju tribunolu buvusiajai Jugoslavijai ir ar vykdys visus kitus įsipareigojimus, kurie yra integracijos į ES sąlyga.

Šiuo atžvilgiu Komisija pritaria 2008 m. balandžio mėn. Tarybos išvadoms, kad glaudus bendradarbiavimas su Tarptautiniu baudžiamuoju tribunolu buvusiajai Jugoslavijai, įskaitant būtinybę dėti visas įmanomas pastangas siekiant suimti ir perduoti apkaltintus asmenis, yra pagrindinė Stabilizacijos ir asociacijos proceso sudedamoji dalis.

Šiuo požiūriu labai svarbus Tarptautinio baudžiamojo tribunolo vyriausiojo prokuroro Serge'o Brammertzo atliktas vertinimas. Su juo mes užmezgėme nuolatinį, glaudų ryšį. Be to, Komisijos narys O. Rehnas pasinaudojo kiekviena proga paraginti Serbijos institucijas iki galo įgyvendinti rekomendacijas, kurias 2008 m. gruodžio mėn. paskelbtame ir JT Saugumo Tarybai persiųstame pranešime pateikė vyriausiasis prokuroras.

Tai pats tikriausias būdas leisti Serbijai glaudžiai bendradarbiauti su Tarptautiniu baudžiamuoju tribunolu ir daryti pažangą kalbant apie jos siekių tapti Europos Sąjungos valstybe nare įgyvendinimą.

Sarah Ludford (ALDE). – Kaip buvusi atitinkamos Europos Parlamento delegacijos narė, labai remiu Serbijos daromą pažangą, susijusią su stojimu į ES, taip pat remiu visus Vakarų Balkanus.

Problema yra ta, kad mums sakant, jog Serbijos stojimas priklausys nuo glaudaus bendradarbiavimo su TBBJT, kyla klausimas, nuo kada tiksliai imsime taikyti šį kriterijų.

Iš tikrųjų noriu pabandyti ir iš Komisijos nario gauti patvirtinimą, kad pažanga bus sustabdyta dabar, per keletą ateinančių savaičių, jei šie bėgliai nebus perduoti.

Ar jis taip pat galėtų pasakyti, kad būtina sustabdyti pažangą, susijusią su Kroatijos stojimu, kol TBBJT nebus patenkintas glaudžiu bendradarbiavimu, susijusiu su įrodymais ir liudytojais kalbant apie kviečiamus Kroatijos piliečius.

Bernd Posselt (PPE-DE). – (*DE*) Gerb. pirmininke, norėčiau pritarti S. Ludford klausimui. Komisijos narys teisingai pasakė, kad tai – Serbijai taikomas kriterijus. Vis dėlto jis nepasakė, ar Serbija atitinka šį kriterijų. Būtų įdomu išgirsti atsakymą. Ar Serbija atitinka glaudaus bendradarbiavimo kriterijų? Mes žinome, kad taip yra Kroatijos atveju.

Leonard Orban, *Komisijos narys.* – Žinote, kad Taryboje yra įvairių nuomonių šiuo klausimu, ir žinote, kad nėra vieningos nuomonės dėl Tarybos pozicijos šiuo klausimu. Taigi, kaip minėjau savo atsakyme, mes

Komisijoje visiškai pritariame Tarybos nuomonėms – kalbu apie 2008 m. balandžio mėn. Tarybos išvadas – kad glaudus bendradarbiavimas su Tribunolu yra svarbus proceso tąsai.

Pirmininkas. – Atsakymai į klausimus Nr. 43 ir 44 bus pateikti raštu.

Pirmininkas. – Klausimas Nr. 45, kurį pateikė Yiannakis Matsis (H-0095/09)

Tema: Turkijos remiamas graikų kilmės kipriečių nuosavybės užvaldymas okupuotoje Kipro teritorijoje

Remiantis viešais buvusios Kipro užsienio reikalų ministrės Erato Markoulli kaltinimais, okupuotos Kipro teritorijos Karpas pusiasalyje vyksta graikų kilmės kipriečių nuosavybės didelio masto užvaldymas, kurį remia Turkija.

Apie tai E. Markoulli sužinojo derybose dėl Kipro klausimo sprendimo, kuriose ji dalyvavo, taip pat remdamasi kita informacija. Turkija, kuri pateikė prašymą stoti į ES, tuo pačiu metu okupuoja ES valstybės narės, Kipro, teritoriją ir organizuoja Europos piliečiams priklausančios nuosavybės užvaldymą, taip pažeisdama tarptautinę teisę ir žmogaus teises, taip pat ES principus ir vertybes.

Koks yra Komisijos požiūris į šią Turkijos vykdomą politiką? Ar tai priimtina šaliai, siekiančiai ES narystės? Ar Komisija ketina imtis priemonių prieš Turkiją ir, jei ketina, tai kokių priemonių ji imsis, atsakydama į graikų kilmės kipriečių nuosavybės užvaldymą okupuotame Kipre?

Leonard Orban, *Komisijos narys.* – (*RO*) Komisija atkreipė dėmesį į šiaurinėje Kipro dalyje esančios nuosavybės, priklausančios graikų kilmės kipriečiams naudojimą. Komisija žino apie šią problemą, kuri padažnėjo 2004 m. gegužės 1 d. Kiprui įstojus į Europos Sąjungą, ir pritaria gerbiamo Europos Parlamento nario išreikštam susirūpinimui.

Kalbant apie konkrečius atvejus, kuriuos nurodė gerbiamas Parlamento narys, Komisija apie juos neturi informacijos ir todėl negali jų komentuoti.

Europos Komisija dar kartą patvirtina savo įsipareigojimą remti graikų kilmės kipriečių ir turkų kilmės kipriečių bendruomenių lyderių pastangas ieškant išsamaus Kipro problemos sprendimo globojant Jungtinėms Tautoms. Toks sprendimas saloje padėtų išspręsti nuosavybės problemas, kurias nurodė gerbiamas Europos Parlamento narys.

Yiannakis Matsis (PPE-DE). – (*EL*) Gerb. pirmininke, Parlamente atstovauju Kiprui, nuo Prezidento H. T. Ozalo laikų rėmiau Turkijos integraciją į Europą ir šiandien vis dar ją remiu.

Ketvirtojoje tarpvalstybinėje byloje Žmogaus Teisių Teismas nusprendė, kad Turkija yra atsakinga už graikų kilmės kipriečių turto užvaldymą. Ką pagaliau reikia daryti? Kaip bėgant metams turėtume susitaikyti su šia padėtimi? Gal yra pirmosios ir antrosios klasės žmogaus teisės, o gal jų taikymas priklauso nuo šalies dydžio?

Leonard Orban, *Komisijos narys.* – Komisija visada ragino Turkiją įgyvendinti visus Europos Žmogaus Teisių Teismo sprendimus. Diskusijos vyks rytoj plenariniame posėdyje ir ši tema taip pat bus svarstoma.

Pirmininkas. – Klausimas Nr. 46, kurį pateikė **Vural Öger** (H-0106/09)

Tema: Energetikos skyriaus atvėrimas derybose su Turkija dėl stojimo

Paskutinė Rusijos ir Ukrainos dujų krizė dar kartą parodė ES energijos šaltinių ir energijos tiekimo maršrutų įvairinimo svarbą. Turkija – strateginė tranzito šalis ir šiuo atžvilgiu ji taip pat gyvybiškai svarbi ES energetiniam saugumui. Todėl yra dar svarbiau, kad ES ir Turkijos derybos dėl Energetikos skyriaus būtų netrukdomai tęsiamos ir kad dėl politinių priežasčių jos nebūtų stabdomos kai kurių valstybių narių.

Ar Komisija imsis veiksmų siekdama užtikrinti, kad būtų atvertas šis derybų skyrius? Ar ji gali nurodyti grafiką? Kokia svarbiausia kliūtis visiškai atverti Energetikos derybų skyrių?

Atsakymai į klausimus Nr. 47 ir 48 bus pateikti raštu.

Leonard Orban, *Komisijos narys.* – (*RO*) Europos Komisija mano, kad Turkija yra pakankamai pasirengusi pradėti derybas dėl Energetikos skyriaus ir todėl rekomendavo šį skyrių atverti 2007 m. pavasarį. Mūsų požiūris šiuo klausimu nepasikeitė.

Vis dėlto siekiant atverti derybų skyrių būtinas vieningas visų valstybių narių pritarimas, kuris iki šiol nėra gautas. Atsižvelgdami į paskutinę energetikos krizę, mes visiškai su jumis sutinkame, kad glaudžiai

bendradarbiaujant ir priderinant Turkijos įstatymus prie Bendrijos energetikos srities įstatymų būtų geriau atsižvelgiama ir į ES, ir į Turkijos interesus.

Derybų dėl energetikos sektoriaus pradžia taptų esminiu įnašu siekiant šio tikslo.

Vural Öger (PSE). – (*DE*) Taigi, ar Komisija imasi veiksmų užtikrinti, kad skyrius būtų atvertas, ar mums tiesiog reikės laukti, kol tam pritars visos valstybės narės? Ar Komisija nedaro įtakos valstybėms narėms?

Leonard Orban, *Komisijos narys.* – Tokios taisyklės. Komisija pateikė pasiūlymą ir dabar atėjo eilė Tarybai vieningai nuspręsti, ar atverti derybų skyrių.

Tokia tvarka. Privalome laikytis tvarkos.

Pirmininkas. – Klausimas Nr. 49, kurį pateikė **Marian Harkin** (H-0041/09)

Tema: Parama rinkai

Sausio mėn. pradžioje Komisija įsipareigojo įvesti naujas priemones pieno sektoriui ir Europos gamintojų pajamoms remti siekiant kovoti su kai kuriais neigiamais padariniais, kurių pieno sektoriui turi pastaroji ekonomikos krizė. Ar Komisija taip pat ketina panašiai remti kitus žemės ūkio sektorius ir gamintojus, kuriuos taip pat neigiamai paveikė pastaroji ekonomikos krizė?

Klausimas Nr. 51, kurį pateikė **Seán Ó Neachtain** (H-0053/09)

Tema: ES pieno sektorius

Komisija įvedė priemones, kuriomis siekiama padėti pieno sektoriui. Komisija įves eksporto gražinamąsias išmokas sviestui, lieso pieno milteliams (LPM), nenugriebto pieno milteliams ir sūriams. Be to, jei to reikalaus padėtis rinkoje, Komisija supirks didesnį nei nustatytą kiekį sviesto ir LPM. Ar Komisija mano, kad šių priemonių pakaks, kad ES ir ypač Airijos pieno sektoriuje būtų sustabdyta mažėjančių kainų spiralė?

Mariann Fischer Boel, *Komisijos narė.* – Du klausimai, kuriuos pateikė M. Harkin ir S. Ó Neachtainas, iš esmės yra susiję su ta pačia tema. Dėkoju už man suteiktą galimybę atsakyti į juos kartu.

Džiaugiuosi galėdama pasakyti, kad neseniai Komisija ėmėsi priemonių pieno sektoriuje, siekdama sustabdyti mažėjančių kainų spiralę.

Jau įvedėme privatų sandėliavimą anksčiau nei tai paprastai darome. Taip pat pradėjome intervencijos priemonių sistemą, kuria tikimės stabilizuoti sviesto ir lieso pieno miltelių kainas, nes intervencijos priemonių sistema iš rinkos tikrai pašalins didelį kiekį produktų.

Iš pradžių nustatėme 30 000 tonų kiekį sviestui ir 109 000 tonų milteliams, tačiau aš neseniai pažymėjau, kad skelbdami paraiškų konkursą galime arba esame pasirengę didinti šį kiekį.

Neseniai buvo dar labiau palengvintos eksporto grąžinamosios išmokos pieno sektoriui. Matome, kad susiduriame su labai sumažėjusiomis kainomis pasaulio rinkoje, nors nepaisant 2 proc. padidintos pieno kvotos, dėl kurios buvo sutarta praėjusį balandžio mėn., Europa nepadidino gamybos.

Taigi manau, kad žmonėms, tvirtinantiems, jog kainos sumažėjo dėl padidintos kvotos, galiu pasakyti, kad taip įvyko ne dėl to, nes matome, kad nepaisant 2 proc. padidintos kvotos gamybos apimtys išlieka mažesnės nei buvo anksčiau.

Vis dėlto įvedę eksporto grąžinamąsias išmokas turėtume stebėti padėtį, kaip galime padidinti Europos Sąjungos pieno gamintojų galimybes patekti į pasaulio rinką. Kartu tai galėtų sumažinti pieno rinkos disbalansą.

Atsakydama į S. Ó Neachtaino pateiktą konkretų klausimą, galiu teigti, kad Airijos pieno sektorius, kuriame santykinai didelė dalis tenka į sviestą ir lieso pieno miltelius perdirbamam pienui ir kuriame santykinai didelė dalis tenka eksportui už Europos Sąjungos ribų, turės ypač didelės naudos dėl Komisijos įvestų priemonių.

Galiu pažadėti, kad ir toliau atidžiai stebėsime padėtį pieno rinkoje. Šį pasižadėjimą gali patvirtinti tai, kad prieš dvi savaites mes iš tikrųjų padidinome eksporto grąžinamąsias išmokas pieno sektoriuje ir kad esame pasirengę imtis visų būtinų veiksmų.

Žinoma, pats sektorius taip pat privalo priderinti gamybą prie paklausos siekiant atkurti pelningumą, o. M. Harkin nori žinoti, ar Komisija panašiai ketina veikti kitų sektorių atžvilgiu.

Aš suprantu, kad klausime turbūt turimos omenyje grąžinamosios išmokos kiaulienos sektoriui. Vis dėlto šiuo metu turiu pasakyti, kad nematau jokio pagrindo įvesti eksporto grąžinamąsias išmokas kiaulienos sektoriui, nes matome, kad mažėja paršingų kiaulių ir paršelių skaičius. Vadinasi, mažės Europos rinkai pateikiamos produkcijos dalis ir todėl tikimės, kad kainos dėl to didės.

Taip pat turime atsižvelgti į tai, kad kiaulienos produkcijos atveju padėtis yra visiškai skirtinga nei buvo 2007 m., nes šiandien pašarų ir energijos kainos yra daug mažesnės nei buvo tada, kai įvedėme eksporto grąžinamąsias išmokas kiaulienos sektoriui.

Todėl prašau patikėti, kad ir toliau stebėsime padėtį. Aš pakankamai įvertinu sudėtingą pieno sektoriaus padėtį. Manau, kad dešimtmečius nepatyrėme tokios padėties, kokią matome šiandien.

Marian Harkin (ALDE). – Komisijos nare, dėkoju už labai išsamų atsakymą. Aš kalbėjau apie priemones, kurių ėmėtės, siekdami sustabdyti mažėjančių kainų spiralę. Kaip gerai žinote, šiuo metu pieno kainos yra mažesnės už gamybos kainas. Daugelis pieną tiekiančių ūkininkų šiuo metu laikosi virš prarajos įsikibę nagais.

Man labai malonu girdėti jus sakant, kad esate pasirengusi imtis visų būtinų veiksmų. Ar taip sakydama, jūs ketinate labiau pasinaudoti kai kuriomis jūsų turimomis pieno kiekio valdymo priemonėmis, pvz., eksporto grąžinamosiomis išmokomis, pagalba privačiam sandėliavimui ir intervencijomis?

Norėčiau, kad man tai paaiškintumėte.

Seán Ó Neachtain (UEN). – (*GA*) Gerb. pirmininke, taip pat norėčiau padėkoti Komisijos narei už jos išsamų atsakymą. Vis dėlto ji supranta, kad pieno gamintojau patiria didelių sunkumų. Pieno gamybos sąnaudos yra didesnės nei kaina, už kurią jis parduodamas.

Pritariu jūsų požiūriui dėl Airijos, tačiau ar siekiant padidinti kainą šiuo metu gali būti vykdoma papildoma politika – intervencinių pirkimų politika? Ūkininkai negali toliau gaminti pieno tokiomis sąlygomis.

Jim Allister (NI). – Komisijos nare, kaip skubiai ir ryžtingai ketina veikti Komisija užtikrindama, kad pieno rinka pagaliau pasiektų dugną? Ar nesama pavojaus, kad taikant laipsniško didinimo priemones užtruks dar ilgiau, kol rinka pasuks kita kryptimi? Vis dėlto šiuo metu laikas yra tas dalykas, kurio neturime. Ar dar neatėjo laikas drąsiai elgtis su eksporto grąžinamosiomis išmokomis? Komisijos nare, klausiu, nes mūsų pramonė sparčiai smunka.

Jim Higgins (PPE-DE). – Komisijos nare, norėčiau jums padėkoti ir ypač džiaugiuosi dėl jūsų sprendimo, susijusio su ketinimu kaip trumpalaikes priemones įvesti intervencinius pirkimus tik todėl, kad esame krizinėje padėtyje.

Ar Komisijos narė sutiktų, kad turime keturias problemas: pirma, euro ir svaro sterlingų keitimo kursą; antra, dėl melamino skandalo Azijoje ir Kinijoje sumažėjusią gamybą; trečia, 3 proc. padidėjusią gamybą Jungtinėse Amerikos Valstijose ir, pagaliau, mūsų senąjį priešą Braziliją? Ar mums nereikėtų nuolatos stebėti pasaulio tendencijų siekiant būti pasirengusiems atsakyti į tokias situacijas?

Mariann Fischer Boel, Komisijos narė. – Visų pirma aiškiai parodžiau, kad esu pasirengusi panaudoti mūsų turimas valdymo priemones. Vis dėlto mums galioja tam tikros ribos ir yra labai svarbu, kad sprendimai, kuriuos galbūt priimsime, nereikštų, kad galų gale patys sau pakenksime. Turime atsižvelgti į tai, kad intervencija yra tiksli ir – džiaugiausi tai girdėdama – trumpalaikė priemonė. Taip yra ne todėl, kad turėtume jos atsikratyti, bet todėl, kad rinkoje ją reikia taikyti paskutiniame etape ir tai paprastai pailgina skausmą, tačiau negalime tiesiog leisti rinkai žlugti.

Kaip jau minėjau, prieš dešimtį dienų parodėme savo įsipareigojimą didinti eksporto grąžinamąsias išmokas sviestui ir pieno milteliams, taip pat stebime rinką.

Kalbant apie kompensacijas, atrodo, kad labai daug pieną tiekiančių ūkininkų užmiršo, kad pagal 2003 m. reformą jie iš tikrųjų gauna kompensaciją per tiesiogines išmokas ir todėl suma nėra susieta su melžiama karve, o yra skaičiuojama remiantis ankstesne 2000–2002 m. produkcija ir dabar įtraukiama į tiesiogines išmokas.

Kai kuriems ūkininkams kartais taip pat turiu priminti, kad ši kompensacija jau yra išmokėta. Žinau, kad šioje sudėtingoje padėtyje tai nėra visiškai patenkinantis atsakymas, tačiau į ją buvo atsižvelgta.

Sausio mėn. pradžioje vykusios Žaliosios savaitės Berlyne metu daviau labai aiškų ženklą sakydama, kad buvau pasirengusi skirti dalį nepanaudotų 2009 m. biudžeto lėšų, o Komisija pateikė pasiūlymą 2009 m. skirti 1,5 mlrd. EUR siekdama padengti trūkumą, atsiradusį dėl 2010 m. sausio 1 d. neįsigaliosiančios būklės patikros, kai pradės veikti paketas, kuriuo siekiama atsakyti į naujus iššūkius.

Dėl klausimo, ar valstybės narės nori išleisti 1,5 mlrd. EUR, sprendimą priimu ne aš, o valstybių vadovai ir finansų ministrai, ir aš tikiuosi, kad tam tikra Europos Parlamento narių lobistinė veikla valstybių narių vyriausybėse taip pat leis pasiekti sprendimo.

Visiškai sutinku dėl trijų priežasčių, lėmusių esamą padėtį. Kalbant apie Airiją, eksportas į Jungtinę Karalystę esant dabartiniam valiutų keitimo kursui, kuris dar labiau apsunkina padėtį, žinoma, jai yra labai nepalankus, ypač Airijos ūkininkams. Pakankamai įvertinu šalutinius melamino skandalo Kinijoje padarinius, nes kai kurie žmonės galbūt tapo dar atsargesni pieno produktų, kuriuos jie valgo ir geria, atžvilgiu.

Padidėjęs pieno produktų kiekis yra gaminamas ne tik Jungtinėse Amerikos Valstijose. Pastebėjome žymų gamybos didėjimą Naujojoje Zelandijoje ir tai pasaulio rinkoje sukėlė mūsų minėtus padarinius. Tikiuosi, kad pasaulio rinkoje gamyba iš esmės mažės, nes tai – visuotinė problema ir ji turi poveikio ne vien tik Europos pieno gamintojams. Šiuo metu pieno sektoriuje pelningai vykdyti veiklą yra labai sunku. Todėl nesidrovėsime tinkamai ir suderintai naudoti tyrimų priemonių.

Pirmininkas. – Klausimas Nr. 50, kurį pateikė **Liam Aylward** (H-0051/09)

Tema: Avienos produktų ženklinimas

Šiuo metu nėra specialių ES teisės aktų, reglamentuojančių produktų kilmės ženklinimą avienos sektoriuje. Dėl to ES avienos produktų sektoriuje naudojama daug įvairių ženklinimo technologijų.

Ar Komisijos narė numato įvesti ES reglamentą dėl avienos produktų ženklinimo, kuris leistų vartotojams atskirti ES produktus nuo trečiųjų šalių produktų.

Mariann Fischer Boel, Komisijos narė. – Tikrai manau, kad Europos ūkininkai gali didžiuotis savo taikomais standartais, ir Komisija pritaria kiekvienai iniciatyvai, kuri padeda ūkininkams, taip pat gyvulininkystės sektoriuje, informuoti vartotojus apie produktų kilmę.

Kaip minėjo gerbiamas EP narys. šiuo metu nėra specialių ES teisės aktų, kurie reglamentuotų produktų kilmės ženklinimą avienos sektoriuje.

Žinoma, bendrosios vidaus rinkos taisyklės dėl maisto produktų ženklinimo ir reklamavimo taip pat galioja avienai. Šios taisyklės reikalauja privalomai nurodyti kilmę tais atvejais, kai vartotojas gali būti klaidinamas dėl tikrosios maisto produktų kilmės ar provenencijos vietos.

Komisija nepritaria nuomonei, kad esama visuotinės problemos, susijusios su vartotojais, klaidinamais dėl avienos kilmės. Todėl neseniai Komisijos pateiktame pasiūlyme dėl reglamento dėl informacijos apie maistą teikimo vartotojams nebuvo papildytas sąrašas, kuriame išvardytiems produktams taikomas privalomas kilmės ženklinimas.

Norėčiau pažymėti, kad jautienos ir jautienos produktų kilmės ženklinimas yra specialus atvejis, ir manau, kad visi prisimename, dėl ko jis atsirado, nes tai buvo šalutinis GSE krizės padarinys. Todėl siekiant atkurti vartotojų pasitikėjimą jautiena jiems būtinai reikėjo pateikti daugiau informacijos aiškiau ženklinant produktus, taip pat nurodant jų kilmę.

Taip pat svarbu prisiminti, kad jau šiuo metu galiojantys teisės aktai leidžia taikyti savanorišką avienos ženklinimą. Jei visa tiekimo grandinė galėtų susitarti dėl tokios ženklinimo sistemos, tai suteikiant vartotojams papildomos informacijos ženklinimas galėtų padidinti jų produktų vertę.

Siekiant sklandaus vidaus rinkos veikimo Komisijos pasiūlyme dėl reglamento dėl informacijos apie maistą teikimo vartotojams įvesta savanoriškų kilmės nuorodų sistema.

Pvz., nurodant avienos kilmę turi būti pateikta informacija apie skirtingas gyvulio gimimo, auginimo ir skerdimo vietas. Jei šie gamybos etapai vyko skirtingose valstybėse narėse, turėtų būti nurodytos visos kilmės vietos.

Žvelgdama į ateitį, Komisija svarsto, ar būtina ženklinti visus skirtingus žemės ūkio produktus siekiant nurodyti ūkininkavimo vietą ir ypač ar buvo laikomasi ES galiojančių ūkininkavimo reikalavimų.

Žinau, kad vykstant viešosioms konsultacijoms dėl Žaliosios knygos dėl žemės ūkio produktų kokybės suinteresuotosios avienos sektoriaus šalys pasisakė už privalomą kilmės ženklinimą. 2009 m. gegužės mėn. Komisija paskelbs komunikatą, kuriame sieksime tinkamos supaprastinimo, skaidrumo ir produkto specifikacijos pusiausvyros. Šiuo klausimu ES pirmininkaujančios Čekijos organizuojama konferencija vyks šį ketvirtadienį ir penktadienį ir aš esu tikra, kad sulauksime gyvos ir įdomios diskusijos dėl ženklinimo. Tai svarbu. Tai ne visada paprasta, nes niekas nenori skaityti didelio kiekio informacijos, kuri pateikiama ant prekybos centruose parduodamų maisto produktų, todėl manau, kad mums reikia rasti pusiausvyrą ir tinkamą sprendimą. Džiaugiuosi dėl visų pastabų, kurių jau sulaukėme dėl Žaliosios knygos.

Liam Aylward (UEN). – Dėkoju Komisijos narei. Ypač džiaugiuosi dėl vyksiančios konferencijos ir iš tikrųjų mes galime labai didžiuotis Europos maisto produktų standartais – šiuo klausimu su jumis visiškai sutinku.

Vis dėlto noriu atkreipti dėmesį į siūlomą privalomąjį avių elektroninį identifikavimą, kuris turėtų būti taikomas nuo 2010 m. sausio 1 d. ir kurį Komisija pasiryžusi įgyvendinti, nepaisydama Žemės ūkio komiteto ir ūkininkų organizacijų prieštaravimo. Mes, EP nariai, abejojame dėl privalomojo avių elektroninio identifikavimo proceso ir jam reikalingų sąnaudų sukeltų padarinių, taip pat dėl pražūtingo poveikio pramonei, kuri jau šiuo metu labai smunka. Ar Komisija negalėtų apsvarstyti galimybės perkelti šio pasiūlymo įsigaliojimo terminą arba panaikinti privalomą jo pobūdį? Jei Komisija neketina to daryti, tai gal ji apsvarstytų galimybę padengti papildomas privalomojo elektroninio identifikavimo išlaidas?

Mariann Fischer Boel, *Komisijos narė.* – Visų pirma norėčiau pasakyti, kad norėdami išsamios diskusijos apie elektroninį avių ženklinimą, kaip tikriausiai žinote, turėtumėte pakviesti kitą Komisijos narį – už vartotojų apsaugą atsakingą Komisijos narį – tačiau būsiu laiminga, galėdama pateikti savo pastabas šiuo klausimu.

Atrodo, kad šiuo metu Taryboje esama vieningos nuomonės šiuo klausimu. Turiu galimybę nemažai keliauti ir sutinku daug žmonių, kurie mano, kad dėl atsirandančių išlaidų elektroninio identifikavimo sistema sužlugdys daugelį smulkiųjų gamintojų. Manau, kad turite ieškoti galimybių pasinaudoti kaimo plėtros fondų finansavimu ir taip sumažinti elektroninio ženklinimo išlaidas. Galima pasinaudoti vadinamąja "standartų suderinimo" eilute, kuri gali būti taikoma prašant iš kaimo plėtros fondų finansuoti šias papildomas išlaidas, kurias iš tikrųjų pajus daugelis smulkiųjų avių augintojų.

Pirmininkas. – Atsakymai į klausimus, į kuriuos nebuvo atsakyta dėl laiko stokos, bus pateikti raštu (žr. priedą).

Tuo baigsime klausimų valandą.

(Posėdis sustabdytas 20.45 val. ir atnaujintas 21 val.)

PIRMININKAVO: D. WALLIS

Pirmininko pavaduotoja

17. Vaikų priežiūros įstaigos. Barselonos tikslai (diskusijos)

Pirmininkė. – Kitas klausimas – Komisijos pareiškimas: Vaikų priežiūros įstaigos. Barselonos tikslai.

Vladimír Špidla, *Komisijos narys.* – (*CS*) Gerb. pirmininke, ponios ir ponai, praėjus keletui dienų nuo kovo 8 d. švenčiamos Tarptautinės moters dienos Komisija džiaugiasi turėdama galimybę Europos Parlamente pateikti pareiškimą dėl vaikų priežiūros įstaigų, skirtų ikimokyklinio amžiaus vaikams. Šios įstaigos yra svarbios skatinant lyčių lygybę ir padedant siekti asmeninio gyvenimo ir darbo pusiausvyros, taip pat užtikrinant vaikų gyvenimo kokybę. 2002 m. Europos Vadovų Tarybos susitikime Barselonoje valstybės narės patvirtino ambicingus tikslus, kurie turi būti pasiekti iki 2010 m. Remiantis įsipareigojimu, kurį 2007 m. Komisija prisiėmė Europos Parlamente, 2008 m. spalio mėn. buvo pateikta Barselonos tikslų įgyvendinimo ataskaita. Joje Komisija kalbėjo apie tai, kodėl svarbu daugiau investuoti į vaikų priežiūros įstaigas.

Komisija atkreipė dėmesį daugiausiai į tai, kad Barselonos tikslais siekiama pašalinti kliūtis, trukdančias, ypač moterims, patekti į darbo rinką. Daugiau nei 6 mln. ES moterų (kurių amžius yra nuo 25 iki 49 m.) sako, kad jos negali dirbti arba gali dirbti tik ne visą darbo dieną dėl savo įsipareigojimų šeimai. Todėl Europos ekonomika netenka svarbių našumą lemiančių galimybių ir tai vyksta laikais, kai ES turi kovoti su rimtais ekonomikos ir demografiniais iššūkiais ir kai dėl to susilpnėjo socialinė šeimų padėtis. Ikimokyklinio amžiaus vaikams skirtų priežiūros įstaigų plėtra leis šeimoms laisvai spręsti, kaip planuoti savo laiką ir kaip pasiekti

geresnės darbo ir asmeninio gyvenimo pusiausvyros. Siekiama ne "priversti" tėvus leisti savo vaikus į šias įstaigas. Siekiama pasiūlyti šią galimybę tiems tėvams, kurie to nori. Vaikų priežiūros paslaugų plėtra taip pat prisidės užkertant kelią skurdui, ypač nepilnose šeimose, trečdaliui iš kurių gresia skurdas.

Atsižvelgiant į demografinį lėtėjimą, kurį patiria Europa, galimybė naudotis vaikų priežiūros įstaigų paslaugomis taip pat padės įgyvendinant šeimos planavimą. Pasirodo, kad didžiausią gimstamumą turinčios valstybės narės yra būtent tos, kurios taiko pačias tobuliausias politikos priemones, užtikrinančias darbo ir asmeninio gyvenimo pusiausvyrą, ir kuriose užregistruotas didžiausias moterų užimtumas. Žinoma, vaikų priežiūros įstaigos taip pat padeda skatinti vaiko raidą. Gausūs tyrimai, ypač tie, kuriuos atliko OECD ir UNICEF, parodė, kad šios paslaugos vaidina svarbų vaidmenį formuojantis vaiko asmenybei su sąlyga, kad šios paslaugos yra aukštos kokybės, o vaikai yra patikėti šioms įstaigoms pakankamai ilgą laiką. Vaikų priežiūros paslaugos taip pat gali turėti teigiamo poveikio pasiekimams moksle ir tolesniam profesiniam gyvenimui.

Šioje ataskaitoje Komisija nurodo, kad nepaisant visų minėtų gerų priežasčių, daugelis valstybių narių yra dar labai toli nuo 2002 m. nustatytų tikslų. Dar reikia daug nuveikti, ypač kalbant apie mažesnius nei 3 metų vaikus. Be to, esama įstaigų, kurios veikia tik dalį darbo dienos, ir tai riboja tėvų galimybes patekti į darbo rinką. Vis dėlto Komisija pripažįsta, kad daugelyje valstybių narių buvo pasiekta didelės pažangos. Šiuo atžvilgiu svarbų vaidmenį suvaidino valstybių narių įsipareigojimai Europos lygmeniu ir daugelyje Europos Parlamento rezoliucijų išsakyti raginimai. Todėl būtina visiems dalyviams, ypač valstybių narių ir regionų institucijoms, susiburti ir kurti pažangias, finansiniu požiūriu prieinamas ir aukštos kokybės vaikų priežiūros įstaigas ikimokyklinio amžiaus vaikams.

Europos Komisija įgyvendino Lyčių lygybės veiksmų planą, kuriuo siekiama remti valstybių narių pastangas šioje srityje. Jis skatina valstybes nares iki galo pasinaudoti struktūrinių fondų teikiamomis galimybėmis. Siekdama padėti vietos organizacijoms įgyvendinti šios srities priemones, Komisija patvirtino informacinį leidinį, kuris tapo antruoju greta praėjusių metų leidinio apie šeimai skirtų paramos priemonių finansavimo galimybes. Komisija ir toliau skatins keitimąsi gerąja patirtimi ir nuolatos stebės, kaip siekiama Barselonos tikslų augimo ir plėtros strategijos aplinkybėmis. Ji taip pat vertins šeimos politikos priemones, ypač su profesinio ir asmeninio gyvenimo pusiausvyra susijusias politikos priemones, ir šiame procese ji daugiausiai remsis bendradarbiavimu su OECD. Pagaliau, Komisija rems Europos vaikų priežiūros tikslų laikymąsi augimo ir plėtros strategijos po 2010 m. aplinkybėmis.

Kai kurie žmonės gali abejoti investicijų į vaikų priežiūros įstaigas krizės metu tikslingumu. Vis dėlto daugelis tyrimų parodė, kad ten, kur tokių paslaugų nėra, šią kainą moka visi. Todėl šiandien svarbu veikti siekiant užtikrinti galimybę naudotis vaikų priežiūros įstaigomis ir siekiant remti užimtumą ir skatinti lygybę, socialinę įtrauktį ir vaikų interesus.

Philip Bushill-Matthews, PPE-DE frakcijos vardu. – Komisijos nary, dėkoju už pareiškimą. Mane labai padrąsino jūsų žodžiai, tačiau buvau labai prislėgtas, kai pastebėjau, kad čia dalyvavo ir pareiškimo klausėsi tik 12 kolegų. Šis skaičius dabar padidėjo iki stulbinančio 18 EP narių, atėjusių išgirsti svarbų pareikšimą svarbia tema, skaičiaus.

Vis dėlto man buvo keista, kad nebuvo paminėta – galbūt praleidau – prieš mėnesį ar kiek anksčiau Tarybai pirmininkaujančios valstybės pateiktų komentarų, nes maniau, kad tos pastabos būtų labai naudingos diskusijai, nes jos labai aiškiai nurodė, kad, nors Barselonos tikslai dar nepasiekti – kai kuriais atvejais reikia dar labai daug nuveikti – tačiau yra labai aišku, kad daugelis šalių visiškai neparengė skubių planų šiems tikslams pasiekti ir negalvoja, kad tai problema. Taip yra todėl, kad (cituoju Tarybai pirmininkaujančios Čekijos žodžius): "Niekas neturėtų kritikuoti tų šalių sprendimų, kurioms nepavyko įgyvendinti Barselonos tikslų ir kurios neketina labiau stengtis juos pasiekti. Yra šalių, kurių piliečiai dėl istoriškai susiklosčiusio požiūrio nėra suinteresuoti, kad jų vaikai lankytų priežiūros įstaigas."

Manau, kad tai tiesa. Tai, žinoma, nereiškia, kad mes, kiek įmanydami, neturėtume bandyti skatinti teikti priežiūros paslaugas ir neturėtume sudaryti galimybės jomis naudotis tiems, kurie to nori.

Komisijos nary, tikiuosi, kad sutiksite, jog siekiant padėti didesniam skaičiui moterų patekti darbo rinkon ir padėti žmonėms atlikti svarbų vaikų priežiūros vaidmenį iš tikrųjų galima eiti skirtingais keliais ir kad yra ne vienas būdas, į kurį turėtume sutelkti savo dėmesį. Prašau, ištirkime visus kelius, tačiau galvoje turėkime aukščiausią tikslą, kad iš tiesų galėtume įgyvendinti mūsų bendrus siekius.

Zita Gurmai, PSE frakcijos vardu. – Gerb. pirmininke, finansų krizė peraugo į ekonomikos krizę ir šiuo metu Europoje mes patiriame recesiją, kuri taip pat turi poveikio paprastiems piliečiams: išaugo kainos, didėja nedarbas, lėtėja investavimas, suteikiama mažiau kreditų, todėl lėtėja ekonomika.

Skaičiai, kurie rodo, kad nedarbas pirmiausia ir labiausiai paliečia vyrus, iš tikrųjų tėra akių dūmimas, nes pramonėje, pvz., automobilių pramonėje, daugiausiai dirba vyrai. Vis dėlto moterys nukentės nuo antrosios atleidimų bangos ir mes kentėsime ilgą laiką. Moterys, dirbančios pagal terminuotas arba užsakomojo darbo sutartis, dažnai užpildo darbo vietas, kurių labai reikia ekonomikos pakilimo laikotarpiu, tačiau tokios darbo vietos yra labai pažeidžiamos ekonomikos nuosmukio laikotarpiu. Šis lankstumas naudingas darbo rinkai, tačiau ne moterims, kurios nori ir kurioms reikia socialinės apsaugos, užimtumo garantijų ir asmeninio bei profesinio gyvenimo suderinimo. Dar labiau neramina tai, kad konservatyvios vyriausybės, pvz., šiuo metu Tarybai pirmininkaujančios Čekijos Vyriausybė, kalba apie Barselonos tikslų persvarstymą ir grįžimą prie vaikų priežiūros namuose. Barselonos tikslai, kaip 2007 m. Per savo kampaniją parodė PSE frakcijos moterys, yra naudingi visai visuomenei ir visiems vaikams. Šie tikslai padeda jiems suteikti vienodas gyvenimo pradžios sąlygas ir išnaikinti skurdą.

Kaip sako Jacques Delors: "kiekviename vaike yra lobis ir mes turime suteikti jam progą atskleisti ir didinti šį lobį". Jei galėčiau pridurti: kiekvienam vaikui reikia vienodų galimybių didinti savo lobius. Taip galime užtikrinti gerai parengtą ir išmanančią darbo jėgą. Barselonos tikslai taip pat padeda siekti Lisabonos tikslo 60 proc. moterų užtikrinti darbą, moterims darbuotojoms sudarant sąlygas suderinti asmeninį ir profesinį gyvenimą.

Aišku, kad vyriausybės neturėtų riboti viešųjų paslaugų netgi dabartinės krizės sąlygomis.

(Pirmininkė paprašė pasisakančios EP narės kalbėti lėčiau)

Vaikų priežiūra namuose yra svarbi. Kiekviena moteris privalėtų turėti galimybę pasirinkti vaikų priežiūrą namuose arba viešosiose įstaigose, tačiau kiekviena vyriausybė privalo užtikrinti šią pasirinkimo laisvę kiekvienam vaikui, suteikdama aukštos kokybės, pasiekiamą ir prieinamą vaikų priežiūrą. Džiaugiuosi, kad siekdami Barselonos tikslų turėjome tokį pasišventusį sąjungininką.

Karin Resetarits, *ALDE frakcijos vardu.* – (*DE*) Gerb. pirmininke, vaikai ir politika – retai kada piliečių ir politikų interesai taip labai skiriasi. Visos Europos piliečiams vaikų tema yra pačioje jų prioritetų viršūnėje. Kaip matome čia, politikams vaikų problemos taip pat yra nevykėlių problemos.

Nežinau nei vienos šalies, kurioje būtų paskirtas vaikų reikalų ministras, taip pat nežinau, ar yra paskirtas mūsų jauniausių piliečių interesų atstovas Komisijoje. Parlamente vaikų tema yra paplitusi visuose komitetuose. Būtent todėl šiandien norėčiau pateikti ypatingą užuominą Komisijai, nes čia ji susiduria su vaikų priežiūros įstaigų ir Barselonos tikslų tema. Labai ačiū.

Parlamento darbo grupėje dėl vaikystės kokybės pastebėjome, kad mūsų vaikai gyvena labai sudėtingame pasaulyje. Tų, kurie šiuo metu – šiandien – yra vaikai, ateitis yra visiškai neaiški. Šiandienos vaikas gali užkopti į pačią visuomenės piramidės viršūnę arba nusiristi į patį dugną. Tokie vaikai gali pasilikti savo kultūrinėje aplinkoje arba gali pasiieškoti sau kitos aplinkos. Jie gali pasirinkti savo tėvų gyvenimo kelią arba visiškai priešingą gyvenimo kelią. Jie gali susituokti su priešingos lyties arba tos pačios lyties asmeniu. Daugiau nei prieš 50 metų, kai pradėjome Europos vienijimo projektą, viskas buvo visiškai kitaip.

Įvairovė, kuri apibūdina mus kaip europiečius, tapo svarbiu veiksniu vaikų gyvenime. Todėl įvairovės idėja privalo rasti atspindį tame, ko moko mokytojai ir kiti mūsų vaikų švietime dalyvaujantys asmenys. Šiuo metu tam skiriama tikrai per mažai dėmesio. Pagaliau, Europos vaikų priežiūros įstaigos ir mokyklos braška nuo integracijos iššūkių sukeltos įtampos. Kai pradedama kalbėti apie integracijos klausimus, turime paspausti grįžties mygtuką ir pradėti iš naujo.

Dar kartą pradėkime nagrinėti šią temą visiškai išsilaisvinę nuo išankstinio nusistatymo, remdamiesi šūkiu "sustabdykime pasinaudodami įvairove". Be to, norėčiau paprašyti visų po manęs pasisakysiančių EP narių ne tik išeiti iš pasisakyti už lyčių aspektą, bet taip pat kovoti už vaikų aspektą – ypač šiuo pasaulinės finansų krizės laikotarpiu – nes kitaip savo vaikams užkrausime nesuskaičiuojamas skolas.

Roberta Angelilli, *UEN frakcijos vardu.* – (*IT*) Gerb. pirmininke, ponios ir ponai, mes turėtume neužmiršti, kad nei viename dokumente, susijusiame su užimtumu ar lygiomis galimybėmis, negalime palaikyti moterų teisių, kol neturėsime patenkinamų vaikų priežiūros įstaigų, be kurių tarpininkavimas yra neįmanomas, o teisės nieko nereiškia.

LT

Šie klausimai dabar yra tinkamesni spręsti nei bet kada anksčiau, nes susiduriame su problemomis, kurios atsirado dėl ekonomikos krizės. Europos Sąjungoje daugiau nei šeši milijonai moterų, kurių amžius yra nuo 25 iki 49 metų, nurodo, kad jos yra priverstos nedirbti arba dirbti ne visą darbo dieną dėl savo įsipareigojimų šeimai. Daugiau nei ketvirtadalio šių moterų padėtį lemia vaikų priežiūros įstaigų trūkumas arba didelė priežiūros paslaugų kaina. Praėjus šešeriems metams po Barselonos tikslų patvirtinimo ir artėjant 2010 m. terminui mes sužinome, kad daugelis valstybių narių nepasieks šių tikslų, kurie netgi nebuvo ypatingai ambicingi: trisdešimčiai procentų jaunesnių nei trejų metų vaikų užtikrinti galimybę lankyti vaikų priežiūros įstaigas. Todėl turime sunkiai dirbti, kad pasiektume patenkinamą vaikams skirtų paslaugų prieinamumo lygį, pradedant paslaugomis, teikiamomis jaunesniems nei trejų metų vaikams.

Dėl to esu labai laiminga, kad šiandien Ecofino taryba patvirtino galimybę visoms valstybėms narėms mažinti PVM vaikams skirtoms paslaugoms. Tikiu, kad tai svarbi paskata ir protingas gestas, kuris galėtų padėti Europos Sąjungoje atnaujinti vaikų priežiūros planą ir vaikams bei šeimoms skirtų paslaugų planą.

Hiltrud Breyer, *Verts/ALE frakcijos vardu.* – *(DE)* Gerb. pirmininke, mes manome, kad Tarybai pirmininkaujančios Čekijos bandymai susilpninti ES vaikų priežiūros tikslus yra tikrai gėdingi ir todėl, žinoma, ryžtingai juos atmetame. Taip pat laikome didele sėkme tai, kad dėl Parlamento daromo spaudimo Sąjungos šeimos reikalų ministrai nepritarė šiam bandymui silpninti vaikų priežiūros tikslus.

Taip pat liūdna, nes tenka pastebėti, kad Tarybai pirmininkaujanti Čekija šiandien nedalyvauja ir negali Parlamente su mumis diskutuoti apie savo bandymus susilpninti Barselonos tikslus, nes šis Čekijos veiksmas – labai aiškus bandymas nukreipti ES lygybės politiką priešinga kryptimi ir mes aiškiai atmetame pasenusį požiūrį į moterį ir šeimą, kurį savo pasiūlyme išreiškė Tarybai pirmininkaujanti Čekija.

Vis dėlto, Komisijos nary V. Špidla, jūs sakėte, kad turime galimybių finansuoti. Pastebėjote, kad daugelis ES valstybių narių nepasiekė tikslų, ypač kalbant apie jaunesnių nei trejų metų vaikų priežiūrą. Vis dėlto, kokios iniciatyvos imsis Komisija, siekdama paskatinti valstybes nares aktyviau veikti? Bijau, kad šiandien atsakymo į šį klausimą iš jūsų neišgirdau.

Ko dar imsis Komisija, siekdama paraginti valstybės nares? Taip pat nurodėte, kad turime galimybių bendrai finansuoti. Ar valstybės narės naudojasi šiomis galimybėmis? Norėčiau paprašyti, kad atsakytumėte į šį klausimą. Jei nesinaudoja, tai kodėl, ir ar Komisija taip pat padidins finansavimą vaikų priežiūros plėtrai?

Eva-Britt Svensson, *GUE/NGL frakcijos vardu.* – (*SV*) Gerb. pirmininke, labai vertinau valstybių narių pastangas siekiant Barselonos tikslų, susijusių su galimybe pasinaudoti vaikų priežiūros paslaugomis. Maniau – ir šiandien laikausi tos pačios nuomonės – kad buvo nustatyti pakankamai maži tikslai, tačiau mes bent jau pradėjome procesą. Galimybė naudotis kokybiška vaikų priežiūra – pagrindinė sąlyga, jei moterims turėtų būti suteikta galimybė dirbti, taip pat tai yra pagrindinė sąlyga siekiant lygybės.

Vis dėlto dabar esu susirūpinusi tuo, kad šie tikslai nebus pasiekti, ir, žinoma, esu susirūpinusi tuo, kad Tarybai pirmininkaujanti Čekija ketina pakeisti vaikų priežiūros tikslą jų priežiūra namuose, kuri turėtų būti visiškai tinkama alternatyva, ir kad dėl to Čekija ketina atsisakyti šio tikslo. Vis dėlto taip pat norėčiau padėkoti Komisijos nariui V. Špidlai, kuris iš tikrųjų aiškiai nurodė, kad Komisija šį klausimą vis dar laiko svarbiu siekiant Barselonos tikslų, susijusių su vaikų priežiūra. Taip pat norėčiau padėkoti K. Resetarits už jos pasiūlymą dėl vaikų aspekto. Manau, kad visi kartu turėtume į tai atsižvelgti.

Kathy Sinnott, IND/DEM frakcijos vardu. – Komisijos nary, daugelis mano rinkėjų turi kūdikių ir labai mažų vaikų, todėl šį vakarą norėčiau kalbėti jų vardu, ypač atsižvelgdamas į tai, kad šį vakarą turime daug gerų pasisakančių EP narių, kurie gali veiksmingai pasisakyti dirbančių moterų vardu.

Priežiūra, kuri vaikui suteikiama ankstyvaisiais jo gyvenimo metais, turi poveikio visam jo gyvenimui. Daugelis studijuojančių vaikų raidos klausimus, pvz., Maria Montessori, pastebėjo mažo vaiko poreikį greta turėti savo motiną arba motiną pakeičiantį asmenį. Daugelis iš jų tai pat pastebėjo, kad vaiko raidoje esama kritinio momento, kai vaikas sulaukia dvejų metų ir devynių mėnesių amžiaus, po kurio vaikui tampa saugu praleisti dalį laiko be savo pagrindinio prižiūrinčio asmens.

Pastarąjį dešimtmetį smegenų vizualizacijos technologija patvirtino šių stebėjimų rezultatus, parodydama, kad esama aiškaus vaiko smegenų pokyčio, kuris jam leidžia taip savyje išsaugoti pirminį prižiūrintį asmenį, paprastai motiną, kad netgi jai nesant greta vaikas ją išsaugo aktyviojoje atmintyje. Tuo metu vaikas jau gali suvokti, kad motina arba ją pakeičiantis pagrindinis prižiūrintis asmuo sugrįš ir kad jis nedingo visam laikui.

Žinoma, gyvenimas yra kitoks ir motinos dažnai dirba ne namuose. Jos gali norėti dirbti ar nuspręsti dirbti ir netgi tuo atveju, jei jos to nenori, jos gali būti priverstos uždirbti pinigų, nes būtina grąžinti būsto paskolą

ir išmaitinti šeimą. Moterys buvo puikus darbo jėgos priedas. Jų įtrauktis ir vienodas požiūris į jas – pagrindinių teisių klausimas. Vis dėlto kūdikiai nežino ir negali suvokti, ką privalo ar nori daryti jų motinos. Jie tvirtai jaučia tik savo poreikius. Gamta – labai stipri jėga.

Priešinimasis gamtai visada turi padarinių. Idealu, jei vaikas turi mylinčią motiną, ir mes turėtume dėti visas pastangas, kad suteiktume galimybę to pageidaujančiai moteriai būti šalia savo vaiko jo ankstyvaisiais gyvenimo metais. Taip yra todėl, kad vaikui reikalaujant nuolatinio motinos buvimo, kuris užtikrintų jo saugumą, ir neturint jos šalia, ši padėtis jam turės poveikio nepaisant visų labai svarbių priežasčių, dėl kurių jos nėra šalia. Vis dėlto, kaip jau sakiau, moterys dirba ir mes privalome padaryti viską, kad bent užtikrintume, jog tuo atveju, jei jaunesniu nei dvejų metų ir devynių mėnesių vaiku rūpinasi ne pagrindinis prižiūrintis asmuo, šis asmuo turėtų būti toks, kad galėtų kaip galima geriau prižiūrėti vaiką.

Kai kurie vaikai yra pakankamai laimingi, galėdami gauti tokią priežiūrą iš nepagrindinių prižiūrinčių asmenų, pvz., tėvų, senelių, kitų giminių, artimų kaimynų – žmonių, kurie yra jiems atsidavę ir yra nuolatinė jų gyvenimo dalis. Vis dėlto jie sudaro nedidelę tų kūdikių ir mažų vaikų dalį, kurie galėtų būti prižiūrimi vaikų priežiūros įstaigose. Turime užtikrinti, kad šios įstaigos būtų švarios, saugios, skatinančios ir visų pirma suteikiančios priežiūrą, o ne tiesiog vaikų laikymo centrai.

Vaikai – mūsų ateitis. Pagrindai, kuriuos jie įgyja, yra labai svarbūs, tačiau laikas, vieta ir priežiūra, kurie yra būtini vaiko augimui ir visaverčiam vystymuisi, tampa prabanga, kurią gali sau leisti vis mažiau žmonių. Kas beįvyktų, augindami savo vaikus mes kuriame Europos ateitį. Norėčiau paprašyti Komisijos narį trumpam pažvelgti į šį klausimą iš vaiko pozicijų. Jei galėtumėte paklausti kūdikio, ką jis rinktųsi – savo mamą ar priežiūros įstaigą – jis visada pasirinktų mamą. Mes turime išklausyti vaiko taip, kaip jo klausosi motina, ir padėti jai suderinti namus ir darbą taip, kad naudos turėtų abu.

Irena Belohorská (NI). – (*SK*) Mes tikriausiai visi žinome, kaip svarbu kasdieniame gyvenime įgyvendinti visus Barselonos tikslus. Pasiekti šeimos gyvenimo ir profesinio gyvenimo pusiausvyros yra svarbu taikant lygybės principą užimtumo srityje. Ši pusiausvyra taip pat naudinga vaikams sveikai vystytytis.

Remiant ikimokyklinių ir neformalaus ugdymo įstaigų teikiamų paslaugų plėtrą, tėvų centrus, taip pat plataus spektro, daugiafunkcinių, nuolatos veikiančių bendruomenių centrų veiklą gerinamas šeimoms skirtų viešųjų socialinių paslaugų sistemos pasiekiamumas, lankstumas ir lygybė, taip didinant jų konkurencingumą ir gerinant jų kokybę.

Padėtis Slovakijoje vaikų priežiūros srityje pakankamai sudėtinga. Viešosios vaikų priežiūros įstaigos mažiausiems, iki dvejų ar trejų metų amžiaus vaikams iš esmės dingo ir veikia tik išimtiniais atvejais, o privačios įstaigos daugeliui šeimų yra neprieinamos. Atsakomybė už šią sritį buvo perduota vietos savivaldai, kuri gali nuspręsti arba atsisakyti dalyvauti šių įstaigų veikloje.

Padėtis kalbant apie menkai pastebimą vyresnių, trejų–šešerių metų vaikų grupę, t. y. apie vadinamąsias mažąsias mokyklas, yra ne ką geresnė. Remiantis ES statistiniais vertinimais, tik Graikijoje, Lietuvoje, Lenkijoje ir Slovėnijoje užregistruotas mažesnis vyresnių nei trejų metų amžiaus vaikų lankomumas.

Šalyse, kuriose socialinė ir šeimos politika grindžiama lyčių lygybės idėjomis ir nuostatomis, pvz., Suomijoje, Švedijoje ir Prancūzijoje, pastaraisiais metais buvo užregistruotas aukštas gimstamumo lygis, o šalys, pvz., Vokietija, Ispanija ir Italija, kurios pasisako už tradicinį tėvų vaidmenų atskyrimą, susiduria su mažu gimstamumu ir didėjančiu bevaikių šeimų skaičiumi.

Daugelyje šalių, kurių darbo rinkose moterys sudaro didelę santykinę dalį, pvz., Šiaurės Europos šalyse, taip pat užregistruotas didesnis gimstamumas ir vaisingumas. Valstybė turi teikti paramą, kad moterys galėtų dirbti ir kartu įgyvendinti savo siekį tapti motinomis. Demografinę padėtį tiesiog lemia suinteresuotumas, kurį valstybė rodo būsima karta, arba tokio suinteresuotumo stoka. Remdama šeimos politikos priemones, valstybė šeimoms sudarys būtinas sąlygas. Nenoras remtis šiomis vertybėmis, kurį matėme iki šiol, kartu su vartotojiško gyvenimo būdo skatinimu turbūt yra pagrindinė dabartinės niūrios demografinės padėties priežastis.

Taip pat teisinga, kad ikimokyklinės įstaigos taip pat yra labai svarbios probleminėms grupėms, pvz., vaikams iš socialiai pažeidžiamų visuomenės grupių ir romų vaikams. Būtent šie vaikai ikimokyklinėse įstaigose išmoksta pagrindinių higienos įpročių ir palaipsniui mokosi elgesio taisyklių. Sutikime, kad Barselonos tikslai turėtų tapti valstybės nacionalinės politikos, kuria siekiama kurti piliečių gerovę, dalimi.

Edite Estrela (PSE). – (*PT*) Praėjus beveik septyneriems metams po Barselonoje vykusio Europos Vadovų Tarybos susitikimo, dauguma valstybių narių dar turi labai daug nuveikti, kad pasiektų nustatytus tikslus.

Vaikų priežiūros įstaigos vis dar yra svarbus reikalavimas siekiant suderinti ir vyrų, ir moterų profesinį, šeimos ir asmeninį gyvenimą. Jos taip pat yra reikalavimas siekiant skatinti lygybę.

Norėčiau jums priminti, kad įsipareigojimai šeimai daugiau nei šešiems milijonams Europos moterų neleidžia tapti darbo rinkos dalimi. Vis dar yra 15 valstybių narių, kuriose priežiūros įstaigų aprėptis yra mažesnė nei Europos vidurkis, kuris vis dar neatitinka Barselonos tikslų. Pvz., Čekijoje, kuri šiuo metu pirmininkauja Europos Sąjungos Tarybai, vaikų iki trejų metų amžiaus grupėje ši aprėptis yra mažesnė nei 10 proc. Taigi nenuostabu, kad reikalingos diskusijos dėl Barselonos tikslų persvarstymo, kuris įtrauktas į Tarybai pirmininkaujančios Čekijos programą. Kalbant rimčiau Tarybai pirmininkaujanti Čekija ketina (cituoju): "sutelkti dėmesį į tėvų vykdomą vaikų priežiūrą ir jos ryšį su užimtumo politika ir pabrėžti namuose vykdomos vaikų priežiūros, kaip visiškai visavertės alternatyvos profesinei karjerai, svarbą". Citatos pabaiga.

Sunku patikėti tuo, ką skaitai. Nepaisant to, tai tiesa: Tarybai pirmininkaujanti Čekija nori išsiųsti moteris atgal į namus. Ji nori, kad Europa daugeliu metų būtų grąžinta į praeitį ir kad Europos moterys atsisakytų per šiuos metus iškovotos lygybės rezultatų. Taip yra iš tikrųjų, nes šio pasiūlymo autoriai neketina namo išsiųsti vyrų, kad šie galėtų prižiūrėti vaikus. Vis dėlto moterys ir vyrai turi vienodas teises į profesinę karjerą.

Kaip pavyzdį norėčiau pateikti Portugaliją, kuri pradėjo įgyvendinti ambicingą vaikų priežiūros įstaigų statybos programą. Tai padės skatinti ekonomiką ir kurti darbo vietas, taip pat siekti Barselonos tikslų.

Jan Tadeusz Masiel (UEN). - (*PL*) Gerb. pirmininke, kartais man susidaro įspūdis, kad kuo šalis yra labiau pasiturinti, tuo mažiau pinigų ji išleidžia savo vaikų priežiūrai, auklėjimui ir švietimui. Vis dėlto privalome neužmiršti, kad Europai gresia demografinė krizė. Privalome daryti viską, kas paskatintume moteris ir vyrus kurti šeimas ir turėti kiek įmanoma daugiau vaikų.

Daugelyje ES šalių norint užsitikrinti vietą priežiūros įstaigoje prašymą reikia pateikti vaikui dar negimus. Taigi kaip galime kalbėti apie būtinybę palengvinti sąlygas moterims grįžti į darbą? Be to, daug moterų ieško savo pirmojo darbo tik susilaukę vaikų.

Tegul Europos piliečių požiūris į šeimą ir vaikus parodo mūsų kultūros ir papročių lygį.

Marie Panayotopoulos-Cassiotou (PPE-DE). – (*EL*) Gerb. pirmininke, verta pažymėti Europos Komisijos pastangas padėti moterims aktyviai dalyvauti darbo rinkoje, kurias ji deda skatindama taikyti visas 2002 m. Barselonoje patvirtintas nuostatas.

Vis dėlto norėčiau priminti Komisijos nariui, kad pasirinkimo laisvė, ypač tada, kai juntamas ekonomikos spaudimas, yra ne istoriškai susiklosčiusių tradicijų klausimas, o demokratijos klausimas. Verčiant moteris eiti šiuo keliu nebus pasiekta gerų rezultatų; priešingai, rezultatų turėsime tada, kai tėvai įsitikins, kad tai idealus sprendimas jų vaikui, ir, kaip sakė prieš tai pasisakęs EP narys, šio tikslo pasieksime paramą ir patariamąsias paslaugas teikdami nuo pradžios, kai sukuriama gyvybė.

Taigi netrukus po to, kai gims vaikas, ir po trejų metų tėvai taip pat suras geriausią sprendimą ir laikui bėgant pakeis priežiūros įstaigas. Vis dėlto privalome pažvelgti į teikiamas paslaugas, nes kokybė kainuoja pinigus. Šiandien daugelyje šalių kokybė brangiai kainuoja ir siejama su privačiomis įstaigomis. Priešingai, viešosios įstaigos, kurios yra pigesnės arba kartais nemokamos, kainuoja mažiau, tačiau yra prastos kokybės. Todėl turime numatyti tokių įstaigų darbuotojų mokymą ir didinti tėvų pasitikėjimą, kad jie galėtų dalyvauti šiame procese. Kai Paryžiuje susilaukiau pirmojo iš savo devynių vaikų, buvau įsitikinusi šių įstaigų teikiamų paslaugų kokybe, kurios būdama motina negalėjau užtikrinti.

Todėl privalome gerbti motinų patirtį ir laikyti tai pirmine paslauga, jei ji teikiama vien tik vaikams. Kadangi moterys teikia savo paslaugas, jos gali pasinaudoti visą gyvenimą trunkančio mokymo ir kvalifikacijos kėlimo priemonėmis, kad vėliau galėtų dirbti pagal specialybę.

Taip pat turime prisiminti Parlamento pranešimą dėl studentams skirtų vaikų priežiūros įstaigų, nes kalbame apie darbą, o darbas prasideda nuo profesinių kvalifikacijų. Taigi, jei per studijas, kuriose įgyjamos profesinės kvalifikacijos, neturėsime vaikų priežiūros įstaigų, kaip vėliau moterys galės dalyvauti darbo rinkoje?

Gabriela Crețu (PSE). – (RO) Tarybai pirmininkaujanti Čekija buvo teisi: Barselonos tikslai buvo patvirtinti prieš paskutiniąją ES plėtrą. Vis dėlto buvo iš esmės neteisinga teigti, kad ypatinga naujųjų valstybių narių padėtis ir jų ankstesnė patirtis turėtų tapti argumentais atsisakant šių tikslų.

Galbūt teikiama nauda yra svarbi: tėvams ir lyčių lygybei, ekonomikai ir užimtumo lygiui, vaikams ir ateičiai. Santykinai maži atlyginimai mūsų šalyse reiškia, kad abu tėvai turi dirbti; tai ne galimybė, o būtinybė. Be to, daugėja nepilnų šeimų. Kai kuriose šalyse beveik trečdalis vaikų gimsta ne tradicinės šeimos aplinkoje.

Politikos priemonės, kurios skatina darbo jėgos judumą, laikomą rinkos veiksmingumą lemiančiu veiksniu, negali ir toliau neatsižvelgti į tai, kad žmonės turi vaikų. Daugelis jų gyvena neturtingose šeimose ir negauna tinkamo maisto, sveikatos apsaugos ir išsilavinimo. Kartais šeimos aplinkoje jie patiria smurtą. Tėvams emigravus ieškoti darbo šie vaikai taip pat lieka vieni. Šios paslaugos gali nutraukti skurdo grandinę ir pasiūlyti teigiamą alternatyvų socializacijos būdą prižiūrint specialiai apmokytiems darbuotojams. Vis dėlto, kad galėtų atlikti šį vaidmenį, vaikų lopšeliai ir darželiai turi būti:

- 1. pasiekiami ir visų pirma lankomi nemokamai arba už prieinamą kainą ir
- 2. jie turi būti geros kokybės. Būtent dėl to gyvybiškai būtina darbuotojams sudaryti profesinio mokymo galimybes.

Siekdami kovoti su dabartine krize, mes atsisakome beveik naujų automobilių, kad galėtume įsigyti visiškai naujus automobilius, taip šiame procese švaistydami materialiuosius išteklius. Geriau jau investuotume į vaikų lopšelius ir darželius ir kurtume ilgalaikes darbo dirbantiesiems šiame sektoriuje. Naudojamų žmogiškųjų išteklių kokybė ilgą laiką buvo vienu iš veiksnių, kuris parodydavo šalių skirtumus.

Mes siūlome, kad, vertindama kiekvienos šalies užimtumo programas, Komisija rimtai atsižvelgtų į vaikui tenkančias viešąsias išlaidas. Tiesa, kad Jacques Delors kartą pasakė, kad kiekviename vaike yra lobis ir kad visuomenės užduotis yra jį atskleisti. Vis dėlto aš dar pridurčiau tai: priešingu atveju visuomenė palaidoja visą savo ateitį.

Anna Záborská (PPE-DE). – (*SK*) Pusiausvyra, pasiekta tarp, viena vertus, motinų ir tėvų įsipareigojimų savo šeimoms ir, kita vertus, jų profesinių siekių, gali turėti labai teigiamo ir tiesioginio poveikio visai visuomenei. Norėčiau pasiūlyti, kad būtų persvarstyta darbo apibrėžtis siekiant pabrėžti įsipareigojimų šeimai ir profesinių siekių pusiausvyros naudą.

Įsipareigojimai šeimai neprivalo būti savaime vertinami kaip žalingi moterų ateities perspektyvoms tiesiog dėl to, kad jie susiję su laikinu pasitraukimu iš darbo rinkos. Iki šiol Europos politikos priemonėse ir požiūriuose piliečiai buvo vertinami tik darbo rinkos požiūriu. Vis dėlto atsižvelgiant į demografinę krizę piliečius reikia taip pat vertinti remiantis jų kaip tėvų, kitaip tariant, motinų ir tėvų, kurie turi įsipareigojimų savo šeimoms, vaidmeniu.

Šiuo atžvilgiu kyla pamatinis klausimas, nulemsiantis tolesnių svarstymų kryptį. Tai klausimas apie tai, kokį socialinį modelį norime skatinti. Ar norime turėti šeimas, prisitaikiusias prie rinkos ir bendrovių poreikių, ar turėti rinką ir bendroves, prisitaikiusias prie šeimų? Iš tikrųjų tai nėra beprasmis klausimas. Šios srities Europos ir valstybių narių politikos priemones lemia įtampa tarp rinkos logikos ir žmogiškosios prigimties logikos. Todėl visuomenės užduotis yra veikti taip, kad moterys ir vyrai galėtų laisvai pasirinkti vieną iš dviejų loginių galimybių, kurios abi turi teisę egzistuoti, jei jos vertinamos iš platesnės nei vien tik darbo perspektyvos.

Logika, kuria grindžiamos ES politikos priemonės, susijusios su gyvavimo ciklu, atsižvelgia į šią ypatingą svarbą, nes jos konkrečiai įvertina aktyvių vyrų ir moterų, kurių amžius yra nuo 15 iki 49 metų, kategorijas, kad jie galėtų atlikti savo konkretų vaidmenį sprendžiant demografinę krizę. Priešingai nei siūlo Europos Komisija, sprendimas duoti vaikui gyvybę negali būti vertinamas tiesiog kaip asmeninis tikslas, susijęs su noro turėti vaikų išpildymu.

Marusya Ivanova Lyubcheva (PSE). – (BG) Ponios ir ponai, vaikų priežiūra turėtų būti ES politikos dėmesio centre. Taip yra ne todėl, kad siekdami šio tikslo kartais sakome, jog vaikai – tautos ateitis, o todėl, kad šiandienos tikrovė reikalauja, jog galvotume apie Europos ateities kūrimą ir dirbtume siekdami šio tikslo. Susiduriame su rimta demografine krize, mažu gimstamumu, gyventojų senėjimu, taip pat ekonomikos ir socialinėmis problemomis visuomenėje. Savo pastangomis turime siekti, kad būtų sukurtos tinkamos sąlygos, būtinos suteikiant vaikui gyvybę, jį auklėjant, suteikiant jam išsilavinimą, aprūpinant materialiai ir skatinant jo socialinę raidą. Su vaiko priežiūra susijusias teises, pareigas ir atsakomybę turime tinkamai paskirstyti valstybei, vietos institucijoms ir šeimai. Taip pat turime remti viešojo ir privataus sektorių vaikų priežiūros institucijas, siekti sudaryti viešojo ir privataus sektorių partnerystes vaikų priežiūros srityje ir gauti jų plėtrai būtiną finansavimą. Jei norime pasiekti Barselonos tikslus, privalome patvirtinti konkrečias priemones, labiau atsižvelgti į vaikų poreikius lopšeliuose ir darželiuose, kurių statymui turi būti teikiama pirmenybė. Taip pat

turime sukurti tinklus, kurie užtikrintų didelę vaikams ir tėvams skirtų paslaugų, konsultacijų ir socialinės paramos pasiūlą.

Mano šalis, Bulgarija, užtikrina aukštą vaikų priežiūros lygį. Vaikams skirtoje Nacionalinėje strategijoje ir Nacionalinėje vaiko apsaugos programoje, kurios buvo patvirtintos, ne tik apibrėžti tikslai, bet ir numatytos konkrečios su vaikų priežiūra susijusios priemonės, kurias turi įgyvendinti vykdomoji valdžia. Vaikų institucijos pakeitė savo įvaizdį, pvz., buvo siekiama sprendimų, kurių tikslas grąžinti vaikus į jų šeimos aplinką, patvirtinti šeimos stiprinimo principai, sukurti saugūs namai ir statomi vaikų darželiai ir lopšeliai. Vis dėlto apie visa tai kalbame finansų ir ekonomikos krizės sąlygomis, kuriomis yra įmanoma, jog prarasime tai, ko pasiekėme, ir nepasieksime to, ką numatėme. Ar tada investuosime į Europos vaikus?

Zuzana Roithová (PPE-DE). – (CS) Gerb. pirmininke, ponios, galbūt jums nepatiks tai, ką pasakysiu. Barselonos tikslais siekiama didinti motinų užimtumą, tačiau juose visiškai neužsimenama apie jų vaikų gyvenimo gerinimą ir jais nesiekiama padėti šiems vaikams ateityje įveikti gyvenimo problemas. Kažkas pabrėžė, kad, pvz., kūdikiams ir mažiems vaikams iki dvejų metų reikia motinos, tėvo, senelės ar tiesiog auklės, kurie visą dieną būtų šalia, tačiau akivaizdu, kad šių vaikų sveikam vystymuisi tikrai nebūtinos vaikų priežiūros įstaigos. Žinoma, padėtis yra visai kitokia ikimokyklinio amžiaus vaikų atveju ir čia Barselonos tikslai yra visiškai tinkami. Netgi Tarybai pirmininkaujanti Čekija sugeba užtikrinti vaikų priežiūros įstaigas 90 proc. ikimokyklinio amžiaus vaikų, nes šie vaikai mokosi kartu žaisti ir jiems reikia būti grupėje. Vis dėlto, ponios ir ponai, Barselonos tikslai – praeito amžiaus politika. Šiuolaikinė dvidešimt pirmojo amžiaus šeimos politika taip pat turėtų skatinti sveiką vaiko vystymąsi. Tie iš mūsų, kurie gyveno buvusiose komunistinėse šalyse, turi pakankamai patirties vaikų priežiūros įstaigų srityje, nes motinos turėjo grįžti į darbą, praėjus keturiems ar penkiems mėnesiams po vaiko gimimo. Norėčiau paprašyti jūsų taip pat paskaityti truputį Europos istorijos.

Katrin Saks (PSE). – (*ET*) Politinė partija, kuriai priklausau, laikosi įpročio Tarptautinės dienos proga lankytis vaikų darželiuose ir pagerbti juose dirbančius žmones. Šiais metais aplankiau dešimt vaikų darželių ir visuose juose girdėjau apie ilgas eiles tų, kurie nori juose auklėti savo vaikus. Akivaizdu, kad Estija negali pasiekti Barselonos tikslų, bent jau kalbant apie jaunesnius nei trejų metų amžiaus vaikus, tačiau Komisijos raginimas sveikintinas ir padės spręsti šią problemą.

Vis dėlto taip pat norėčiau atkreipti dėmesį į dar vieną dalyką: apie vaikų priežiūrą paprastai kalbama svarstant lyčių lygybės ir moterų užimtumo klausimus, tačiau aš norėčiau atkreipti dėmesį, kad tai ne vien priežiūros paslauga, bet ir auklėjimo paslauga, ir šis auklėjimas sukuria pagrindą, kuris lemia sėkmę mokykloje ir tolesniame gyvenime. Šiuo atžvilgiu vaikų priežiūrą mes taip pat laikome labai svarbia ir, žinoma, nemanome, kad tai – praeito šimtmečio požiūris, kaip ką tik girdėjome. Tai – šio šimtmečio požiūris.

Flaviu Călin Rus (PPE-DE). – (*RO*) Remiantis 2008 m. spalio mėn. Europos Komisijos ataskaita dėl Barselonos tikslų įgyvendinimo ir ikimokyklinio amžiaus vaikų priežiūros sistemos, valstybės narės neįgyvendino Europos Sąjungos vadovų nustatytų tikslų.

Šiuo atveju rekomenduoju šiuos veiksmus:

- 1. didinti valstybių narių vyriausybių dalyvavimą sprendžiant šią problemą,
- 2. valstybių narių vyriausybių lygmeniu kurti specialistų grupę, kuri spręstų vien tik šią problemą,
- 3. kurti valstybių narių kontrolę, kurią taikydama konkrečių priemonių paketą vykdytų ES.

Visos šios priemonės padėtų užtikrinti vienodas moterų ir vyrų galimybes, gerinti gyvenimo kokybę, taip pat kompensuoti dėl senėjimo mažėjantį gyventojų skaičių, nes jos padidintų gimstamumą.

Catherine Stihler (PSE). – Gerb. pirmininke, labai liūdina tai, kad tiek daug šalių nepasiekė Barselonos tikslų, o šioje salėje galbūt matytume daugiau kolegų, jei diskusija vyktų 9 val., o ne 21 val.

Daugelis kalbėjo apie ekonomikos krizę. Dabar laikas ne atsikratyti vaikų priežiūra, o gerinti jos kokybę ir visiems užtikrinti prieinamą vaikų priežiūrą. Kaip niekad anksčiau turime investuoti į mūsų vaikus. Investicijos į kokybišką vaikų priežiūrą padės ir šeimoms, ir vaikams siekiant, kad šeimoms – labiausiai moterims – būtų suteikiama galimybė dirbti, vaikams suteikiant galimybę gauti aukštos kokybės auklėjimą, panašų į tą, kurį jie gautų namuose.

Šį savaitgalį girdėjau garsaus Škotijos psichiatro ir asmens, atstovaujančio *Barnardo's* organizacijai, pokalbį. Jie išdėstė savo požiūrį dėl pažeidžiamų vaikų ir mane sukrėtė išreikšta mintis, kad neįsikišus ir nesuteikus pagalbos pažeidžiamiems vaikams iki trejų metų jie gali būti negrįžtamai sužaloti. Vaikų priežiūra padeda šeimoms ir visai visuomenei ir ji taip pat gali padėti labiausiai pažeidžiamiems vaikams. Raginu Komisiją ir toliau daryti spaudimą.

Nicodim Bulzesc (PPE-DE). – (RO) Šalis, kuriai aš atstovauju, ilgą laiką priklausė valstybių, neturinčių Europos standartus atitinkančios vaikų priežiūros politikos, sąrašui. Padėtis palaipsniui pagerėjo patvirtinus kokybines metodikas, kurias parengė specialius mokymus baigę priežiūrą atliekantys darbuotojai. Barselonos tikslai tapo paskata institucijoms, kurių tikslas – apsaugoti vaikus, o dėl priežiūros standartų atsirado atsakomybė ir įgūdžiai. Su vaikais iš tikrųjų elgiamasi humaniškai.

Pastaruoju metu mažėjant gimstamumui privalome suteikti vienodas galimybes tiems, kurie pateko į ypatingas socialines aplinkybes. Ir valstybės narės, ir Europos Komisija privalo stengtis remti jų švietimą ir tolesnę integraciją į visuomenę. Jie turi nepilnavertiškumo kompleksų, palyginti su tais vaikais, kurie augo normaliose šeimose. Būtent todėl programos, leidžiančios šiems socialines paslaugas gaunantiems vaikams praleisti laiką šeimos aplinkoje ir juos socializuoti, galėtų suteikti jiems dar vieną galimybę.

Silvia-Adriana Țicău (PSE). – (RO) Moterų dalyvavimas profesiniame gyvenime ir politikoje, taip pat skatinimas prisiimti didesnę atsakomybę priklauso nuo vaikų priežiūros įstaigų pasiekiamumo.

Moterys privalo būti skatinamos planuoti savo karjerą, tačiau to negalima padaryti neturint veiksmingos vaikų priežiūros sistemos. Kiekvienas euras, investuotas į vaikų priežiūros įstaigas, reiškia šešių–devynių eurų naudą visuomenei, kurios ji gauna dėl kuriamų darbo vietų ir palankesnių vaikų auklėjimo sąlygų.

Tai, kad, pvz., daugelyje valstybių narių dar negimus vaikui turite registruotis, norėdami gauti vietą lopšelyje, arba kad yra sąrašai, pagal kuriuos turite keletą mėnesių laukti, kad galėtumėte užsiregistruoti vietai vaikų darželyje, rodo, jog Europoje nepakanka vaikų priežiūros įstaigų. Vaikų priežiūros įstaigos ne tik padeda moterims kurti savo karjerą – jos ypač lavina vaikų kaip visuomenės narių įgūdžius.

Taip pat norėčiau pasakyti, kad dabartinėje krizėje mums svarbu investuoti į švietimą ir sveikatos apsaugą, kurie yra praktinės investicijos į mūsų ateitį.

Ewa Tomaszewska (UEN). - (*PL*) Gerb. pirmininke, vaikų lopšeliai yra blogis. Jie gali būti neišvengiamu blogiu, tačiau jie yra blogis. Niekada nepamiršiu, kaip turėjau nešti savo mažą trijų mėnesių amžiaus brolį į vaikų lopšelį, nes mano motina turėjo anksti pradėti dirbti. Jis laikėsi į mane įsikibęs, nes nenorėjo, kad jį ten palikčiau. Tikiu, kad, jei paklaustume savęs, kas yra svarbiau – vaiko gerovė ar tėvų karjera – pirmenybę visada teiktume vaiko gerovei.

Vaikų darželiai ir lopšeliai būtini, tačiau tik ten, kur jų tikrai reikia. Vis dėlto reikia jautriai žiūrėti į tuos tėvus, ypač motinas, kurie nori likti namuose su savo mažais vaikais, kad galėtų juos prižiūrėti, ir suteikti jiems galimybę bei padėti tai daryti. Jiems reikia ir finansinės paramos, ir patarimų. Privalome to neužmiršti. Kai kalbame apie vaikų priežiūrą, kalbame apie vaikus ir jų poreikius, o ne apie tai, ko savo asmeniniam patogumui norime mes.

Zbigniew Zaleski (PPE-DE). - (*PL*) Gerb. pirmininke, esu psichologas ir politikas, todėl norėčiau pasakyti du dalykus. Gyvenimas keičiasi mūsų akyse, karjeros siekiančios moterys tapo nauju reiškiniu, tėvai yra vis labiau užimti, o moterys kovoja už savo teises. Visa tai skamba taip logiškai ir šiuolaikiškai, netgi socialistiškai.

Vis dėlto šiame procese išlieka vienas nesikeičiantis dalykas ir tai yra individualūs psichologiniai vaikų poreikiai. Šioje srityje nėra pažangos ar revoliucinių pokyčių. Siekiant, kad šie vaikai užaugtų brandžiais piliečiais, eilinės moterys ir eiliniai vyrai turi stengtis, nereikšdami pretenzijų, nesivadovaudami tariamai šiuolaikiškais metodais, o tiesiog natūraliai juos prižiūrėdami, skirdami jiems savo laiką ir atsidavimą, netgi jei dėl to kartais tektų laikinai atsižadėti savęs ir savo ambicijų. Tai būtina vaikų labui ir todėl taip pat tėvų laimei ir tam tikra prasme taip pat normalios Europos visuomenės, kurioje norėčiau gyventi, raidai.

José Ribeiro e Castro (PPE-DE). – (PT) Gerb. pirmininke, Komisijos nary, paprašiau suteikti man žodį, kad galėčiau paprieštarauti gerb. E. Estrelai. Iš tikrųjų pasisakyti mane paskatino jos bandymas iškreiptai pavaizduoti Tarybai pirmininkaujančios Čekijos ketinimus. Niekas nenori išsiųsti moterų atgal į namus. Problema ta, kad kai kurios moterys nori arba norėtų likti namuose. Netgi yra organizacijų, siekiančių jas ginti! Tai moterys, kurios yra ignoruojamos, niekinamos ir diskriminuojamos, nes jos nori aukotis dėl savo šeimų, o mes jų neišklausome. Dar daugiau, tai – laisvės klausimas: tai pasirinkimo laisvės klausimas, apie kurį taip labai nori priminti kairieji, tačiau čia apie jį užmiršta. Tai klausimas, susijęs su pagarba porų pasirinkimui, kaip tvarkyti savo gyvenimą. Kalbame apie galimybę užtikrinti geresnę gyvenimo kokybę ir kokybišką tėvų ir motinų teikiamą priežiūrą tiems, kurie tai nori daryti būtent taip. Tai taip pat privalo daryti

LT

mūsų visuomenė. Mes nejudėsime pirmyn ir neišspręsime gimstamumo ir žmonių laimės problemų, jei iš anksto nusiteiksime prieš. Šios problemos bus sprendžiamos politikos priemonėmis, kurios bus derinamos atsižvelgiant į tikrovę ir savanoriškus žmonių siekius. Mes nejudėsime pirmyn, jei mus užvaldys įkyrios mintys apie valstybę ir rinką. Pirmyn judėkime turėdami teisingą požiūrį į šeimą!

Vladimír Špidla, Komisijos narys. – (CS) Ponios ir ponai, norėčiau padėkoti jums už, mano nuomone, ypatingai svarbią ir išsamią diskusiją. Žinoma, aišku, kad šiuo istoriniu laikotarpiu ir šeima, ir vaikų gyvenimas labai keičiasi. Pvz., viduramžiais vaikystė nebuvo pripažįstama kaip gyvenimo etapas ir vaikai buvo laikomi mažais suaugusiais ir galima pasakyti, kad vaikystės koncepcija iš esmės buvo sukurta Švietimo epochoje, Jeano Jacques'o Rousseau ir jo romano "Emilis, arba apie auklėjimą" laikotarpiu. Šiuo požiūriu visada būtina atsižvelgti į tai, kad šeimos priklauso nuo visuomenės ir visuomenė, žinoma, priklauso nuo šeimos. Barselonos kriterijai iš tikrųjų nėra praeito šimtmečio politika, jie yra politika, kuri sukelia gyvas diskusijas ir kuri tikrai jas sukels ateityje. Nepaisant viso to, ir dabartinė diskusija, ir neoficialios darbo ir socialinių reikalų ministrų derybos suformavo požiūrį, kad Barselonos kriterijai yra svarbūs dabar ir kad teisinga juos toliau taikyti. Taip pat norėčiau atkreipti dėmesį į tai, kad Barselonos kriterijai nenumato atskiro sprendimo priverstinio taikymo kiekvienam asmeniui, o suteikia tėvams tikrą pasirinkimo galimybę, nes, ponios ir ponai, diskusijoje ir, mano nuomone, ypač paskutiniame pasisakyme buvo aiškiai pabrėžtas esminis dalykas, kad tikrai rūpestingi ir mylintys tėvai iš tiesų moka gerai nuspręsti, kaip tam tikrą akimirką, tam tikru šeimos gyvenimo etapu ar tam tikroje situacijoje priimti sprendimą, kuris būtų geriausias jų vaikams. Todėl tikiu, kad taip pat svarbu suteikti pasirinkimo galimybę taikant Barselonos kriterijus.

Kalbant apie tai, kaip Komisija rems Barselonos kriterijus, galiu atsakyti, kad tai galima daryti naudojantis struktūriniais fondais. Naujojoje perspektyvoje tai aiškiai numatyta pirmą kartą. Anksčiau tai buvo techniškai įmanoma, tačiau įgyvendinimo būdas buvo neaiškus ir sudėtingas, nes tai – atvira galimybė. Žinoma, Komisija taip pat stebi Barselonos kriterijų raidą, kartu ji gali padėti perteikti gerąją patirtį ir metodus, kad palengvintų rasti atskiroms valstybėms narėms tinkamus sprendimus. Ponios ir ponai, tvirtai tikiu, kad Barselonos kriterijai jokiu būdu neprieštarauja vaikų interesams, ir norėčiau atkreipti dėmesį į tai, ką sakė daugelis žmonių: Barselonos kriterijai parodo konkretų požiūrį į problemą iš kiekybinės pozicijos, tačiau bet kokiomis aplinkybėmis mes privalome neužmiršti kokybės aspekto. Taip pat aišku, kad svarbiausius sprendimus visada turi priimti tėvai ir turiu pridurti asmeniškai, kad galų gale, remdamasis paprasta savo šeimos patirtimi, aš tikiu tėvais.

Pirmininkė. – Diskusijos baigtos.

Raštiški pareiškimai (Darbo tvarkos taisyklių 142 straipsnis)

Siiri Oviir (ALDE), *raštu.* – (*ET*) 2000 m. kovo mėn. Lisabonoje vykusiame Europos Vadovų Tarybos susitikime buvo nustatyti strateginiai tikslai ateinančiam dešimtmečiui, pvz., užtikrinti tvarią ekonomikos plėtrą, kurti daugiau ir geresnių darbo vietų ir gerinti socialinę sanglaudą.

Remiantis vadinamaisiais Barselonos tikslais, susijusiais su vaikų priežiūros įstaigomis, kuriuos 2002 m. patvirtino valstybės narės, iki 2010 m. valstybės narės turėtų užtikrinti vaikų priežiūrą bent 90 proc. vaikų nuo trejų metų amžiaus iki privalomo mokyklos lankymo ir bent 33 proc. vaikų iki trejų metų amžiaus.

Siekiant Barselonos tikslų buvo taikomas atvirojo koordinavimo metodas, tačiau dėl priemonių, kuriomis buvo siekiama tikslų, turėjo spręsti pačios valstybės narės. Todėl dabar turime pastebėti, kad kai kurios valstybės narės yra vis dar labai nutolusios nuo šio tikslo, ir todėl dabar reikia persvarstyti 2002 m. patvirtintus tikslus.

Dabartinė recesija įrodo, kad neramumai finansų rinkoje pastebimai neigiamai veikia realią ekonomiką. Neigiamas poveikis ekonomikos augimui ir užimtumui yra pakankamai rimtas ir šiuo metu daro poveikį galimybėms pasiekti Lisabonos tikslus valstybėse narėse.

Kadangi daugelis ES valstybių narių šiuo metu savo dėmesį ir finansinius išteklius skiria kovai su ekonomikos krize, svarbu tai, kad vykdant šią veiklą nebūtų užmiršti Barselonos tikslai, nes juos pasiekus taip pat bus lengviau siekti Lisabonos tikslų.

Dabartinė padėtis taip pat rodo, kad iki galo nepasieksime šio tikslo valstybėse narėse tiesiog nustatydami naujus Barselonos tikslų įgyvendinimo terminus. Kitas valstybėms narėms svarbus šios srities klausimas susijęs su ES remiamomis skatinančiomis priemonėmis, kurios valstybėse narėse padės siekti tikslų, susijusių su vaikų priežiūros įstaigomis.

18. Migrantų vaikai (diskusijos)

Pirmininkė. – Kitas klausimas – diskusijos dėl Jan Andersson žodinio klausimo Komisijai (O-0023/2009 – B6-0014/2009) Užimtumo ir socialinių reikalų komiteto vardu dėl migrantų vaikų.

Rovana Plumb, atstovauja autorių. – (RO) Visų pirma norėčiau padėkoti savo kolegoms iš Užimtumo ir socialinių reikalų komiteto ir Komisijos PES sekretoriatui už pagalbą nagrinėjant šią migrantų vaikų temą, apie kurią šiandien diskutuojame šiame plenariniame posėdyje, nes kalbėdami apie vaikus kalbame apie savo ateitį, apie Europos Sąjungos ateitį.

Migracija ieškant darbo toliau didėja ne tik pasaulio, bet ir ES mastu. Migracija suteikia daug galimybių plėtrai, tačiau ji taip pat susijusi su rimtais iššūkiais ir išsivysčiusiose, ir mažiau išsivysčiusiose Europos Sąjungos valstybėse narėse. Galime kalbėti apie teigiamą migracijos poveikį migruojančių darbuotojų kilmės šalių ekonomikos lygmeniu, kadangi migracija gali sumažinti skurdą ir skatinti investicijas į žmogiškuosius išteklius. Kita vertus, ES migrantų vaikų, kurie paliekami vieni gimtojoje valstybėje narėje, kai jų tėvai išvyksta dirbti į kitą valstybę narę, padėtis per pastaruosius dvejus metus kėlė didelį susirūpinimą tam tikrose valstybėse narėse.

Nors jau vykdoma politika, kuria siekiama gerinti migrantų vaikų, kurie kartu su užsienyje dirbančiais tėvais persikelia gyventi svetur, gyvenimo ir lavinimo sąlygas, tačiau vaikų, paliktų vienų gimtojoje šalyje, reiškiniui skirta mažai dėmesio. Tėvų migracija į užsienį ieškant darbo yra socialinis reiškinys, kuris turi sudėtingo poveikio pokyčiams šeimoje ir jos gyvavimui, taip pat visai visuomenei. Vaikai, kurių tėvai išvyko į užsienį dirbti, priklauso pažeidžiamai gyventojų grupei, kuriai kyla grėsmė.

Šios problemos, jos priežasčių ir padarinių, šio proceso spartos ir teisinių nuostatų veiksmingo įgyvendinimo sudėtingumas, taip pat šios srities profesionalų patirties sudėtingumas sukėlė iššūkių ne tik institucijoms, bet ir pilietinei visuomenei. Šiuo klausimu Rumunijos pilietinė visuomenė ir masinės informavimo priemonės pristatė tyrimų rezultatus, kurie rodo, kad Rumunijoje yra 350 000 vaikų, kurių tėvai dirba užsienyje, įskaitant 126 000 vaikų, kurių abu tėvai emigravo.

Nepalankius tėvų išvykimo padarinius vaikai visų pirma jaučia psichiniu lygmeniu. Prislėgta nuotaika ir suinteresuotumo dalyvauti mokyklos ir popamokinėje veikloje stoka gali būti tiesioginis tėvų nebuvimo padarinys. Tiesioginis tėvų migracijos padarinys yra tai, kad vaikui trūksta tėvų meilės ir būtinos jo normalios raidos priežiūros.

Tais atvejais, kai tėvai emigravo ir vaikai liko namuose prižiūrimi asmenų, kurie negali jiems suteikti emocinės paramos ir padėti moksle, tai gali turėti neigiamos įtakos vaikų sveikatai ir psichinei raidai, taip pat priversti juos elgtis nebūdingai ar netinkamai savo amžiui ar padaryti juos pažeidžiamus kitokioms išnaudojimo ir piktnaudžiavimo rūšims.

Esu motina ir Europos socialdemokratė, todėl raginu atsižvelgti į kiekvieno vaiko teises, vaikų teises į vienodas galimybes ir valstybės vaidmenį, taip pat užtikrinti investicijas, kurios būtinos formuojant ateities kartas. Sutelkiant pastangas moksliniams tyrimams pagrindinį dėmesį reikia skirti pažeidžiamiems, atskirtiems ar nustumtiems į šalį vaikams nustatyti užtikrinant, kad būtų sukurti pakankami svertai, remsiantys institucijų pastangas saugoti kiekvieno vaiko teises.

Komisijos nary V. Špidla, norėčiau jums nuoširdžiai padėkoti už vaizdo pranešimą, kuris buvo praėjusį lapkričio mėn. Bukarešte organizuotos europinės konferencijos, kurios tema buvo vieni namuose palikti vaikai, dalis.

Atsižvelgdama į šios problemos sudėtingumą, ypač esant dabartinei ekonomikos ir visuomenės krizei, kuri pirmiausia daro poveikį pažeidžiamoms visuomenės grupėms, kurioms taip pat priklauso vaikai, Užimtumo ir socialinių reikalų komiteto vardu norėčiau paklausti, ar Komisija ketina atlikti šios padėties masto įvertinimo tyrimą ir ar Komisija laikosi nuomonės, kad migrantų vaikų klausimas nėra tik šalies, iš kurios išvykstama, bet ir šalių, kurių darbo rinkai palanku, kad atvyksta migruojančių darbuotojų, vyriausybių problema.

Vladimír Špidla, *Komisijos narys.* – (*CS*) Gerb. pirmininke, ponios ir ponai, pastebime nerimą keliančių ženklų, kurie rodo palyginti naują tendenciją kai kuriose valstybėse narėse. Tėvai išvyksta iš savo gimtosios šalies dirbti į kitą valstybę narę – tai vadinamieji "judūs darbuotojai" – ir palieka savo vaikus namuose prižiūrimus giminių. Šie sprendimai turėtų būti laikini, tačiau atrodo, kad dažnai jie trunka ilgesnį laiką Klausimas, ar sprendimai dėl namuose paliktų vaikų daromi oficialiai ar neoficialiai, priklauso nuo to, kokiam

laikui tėvai ketina išvykti dirbti į užsienį. Vis dėlto po kurio laiko dalis šių vaikų patenka į viešąsias priežiūros įstaigas, nes dėl finansinių, asmeninių ar kitų praktinių priežasčių giminės ilgiau negali susidoroti su padėtimi.

Valstybėse narėse, kuriose registruojamas aukštas emigracijos lygis, šis reiškinys jokiu būdu nėra neįprastas. Jis jau pradedamas registruoti dokumentuose, taip pat patraukė žiniasklaidos dėmesį. Komisija surengė keletą tyrimų, kurie padės rinkti faktus ir rasti sprendimus, nors tokie sprendimai gali būti įgyvendinami tik vidaus lygmeniu. Šiuo metu vis dar nepakanka tikslių duomenų, kad galėtume suvokti šio reiškinio prigimtį, struktūrą ir pagrindines formas, tačiau, kaip jau minėjau, pats faktas yra pakankamai keliantis nerimą. Taikant atvirojo koordinavimo metodą socialinėje srityje pirmenybė teikiama kovai su skurdu ir socialine atskirtimi. Valstybės narės privalo užtikrinti prevencinių priemonių vykdymą ir sutelkti dėmesį į pažeidžiamiausias šeimas. Kalbant konkrečiai, tai reiškia paramą projektams, kuriais siekiama stiprinti šeimas, ir paramą suteikiant pagalbą tėvams tose šeimose, kurios pateko į sudėtingas aplinkybes, siekiant išvengti pavojaus, kad ankstyvajame amžiuje vaikai bus atskirti nuo savo tėvų.

Dar vienas aspektas, kurį būtina nagrinėti, yra tai, kad šis reiškinys dažnai vertinamas kaip neigiamas darbuotojų judumo padarinys. Komisija, bendradarbiaudama su EURES tinklu, sutelkia dėmesį į tai, kaip geriausiai padėti tiems, kuriuos paveikė konkrečios problemos, susijusios su tėvų, kurie yra judūs darbuotojai, namuose paliktais vaikais, ir kaip suteikti ieškantiesiems darbo ir jų šeimoms informaciją apie gyvenimo ir darbo sąlygas ES šalyse. Toks požiūris gali prisidėti švelninant neigiamus šio reiškinio, apie kurį šiandien pakankamai pagrįstai diskutuojame, padarinius.

Marie Panayotopoulos-Cassiotou, PPE-DE frakcijos vardu – (EL) Gerb. pirmininke, mano politinė frakcija aktyviai dalyvavo rengiant šio pasiūlymo projektą ir tobulino tekstą, kad juo daugiau nebūtų slepiamas veidmainiškumas, kuris pasireiškia tada, kai išnaudojami trečiųjų šalių darbuotojai.

Žinome, kad iš ES valstybių narių kilę tėvai, dirbdami kitoje šalyje, gauna pašalpą už vaiką. Žinome, kad šalyse, kurios palaiko dvišalius ryšius, šeima gali būti kartu. Tai kodėl atsiranda šis reiškinys, kurį Komisijos narys apibūdina kaip neįmanomą išmatuoti? Mes turime filmus, turime dokumentinius filmus, kurie buvo rodomi per televiziją visame pasaulyje, taip pat Rumunijoje, Ukrainoje ir kitose šalyse. Vienas šių filmų buvo rodomas čia Parlamente ir mes matėme situaciją.

Todėl veidmainiška sakyti, kad neturime įrodymų.

Veidmainiška sakyti, kad nėra šeimos ir todėl yra paliktų vaikų.

Yra šeima, tačiau nėra tinkamų dvišalių ryšių ir susitarimų, kurie apimtų tėvus, kad šie nepaliktų savo vaikų, ir nėra Europos Sąjungos pagalbos šioms šalims statant infrastruktūrą, kuri padėtų užtikrinti, kad vaikai, kurie pateko į tokią padėtį, galėtų būti reabilituoti ir visą gyvenimą savyje nenešiotų šios traumos.

Manau, kad taip pat turime geriau informuoti tėvus, atvykstančius į mūsų šalis dirbti. Jei skauda vieną kūno dalį, skauda visą kūną. Jei kas nors iš mūsų brangių žmonių, ypač vaikų, kenčia kaimyninėse šalyse, vėliau pamatysime juos atvykstančius į čia kitais grėsmingesniais būdais ir tada juos uždarysime savo kalėjimuose.

Inger Segelström, *PSE frakcijos vardu.* – (*SV*) Gerb. pirmininke, Komisijos nary V. Špidla, norėčiau iš pradžių padėkoti Komisijos nariui už atsakymą, o Komitetui už parodytą iniciatyvą. Pats laikas Parlamente pradėti diskusiją šiuo klausimu. Patvirtinus Lisabonos sutartį, klausimai, susiję su vaikais, taps ES tikslais ir įgys teisinį pagrindą. Prieš metus, laukdamas Sutarties, Parlamentas taip pat patvirtino vaikų reikalų strategiją.

Skandalinga, kad vaikai iš viso paliekami gyventi savo jėgomis. Žinoma, motina ir tėvas gali būti priversti išvykti ieškoti darbo ar prieglobsčio, tačiau mes, EP nariai, privalome prisiimti atsakomybę, kai patvirtiname tokias taisykles, kai, pvz., prieglobstį gauna tik prašytojas, o ne jo šeima, nors dažniausiai bėga vyrai, o moterys ir vaikai lieka namuose. Arba kai darbdaviai įveža darbo jėgą ir neklausia arba nesirūpina, ar namuose liko vaikų, arba kai jie nekreipia dėmesio į tai, kad taip yra iš tikrųjų. Todėl visiškai pritariu reikalavimams, kuriuos savo klausime pateikė Socialistų frakcija Europos Parlamente. Reikia skubiai ir privalomai atlikti poveikio vertinimą. Komisija privalo veikti remdamasi tyrimų, kuriuos užsakė pats Komisijos narys, rezultatais, ir privalo tai daryti skubiai.

Būtina parengti išsamesnę informaciją apie vaikų teises ir lavinimą. Taip pat turime parengti informaciją ir užtikrinti, kad vaikams, kurie šiuo metu yra tokioje padėtyje, būtų suteikta pagalba. Turime įtraukti susijusias šalis ir NVO, taip pat turime parengti pasiūlymų. Taip pat manau, kad į Komisijos nario apibūdintą darbą taip pat galėtų būti įtraukta palyginti nauja vienišų vaikų pabėgėlių grupė. Vaikai turėtų augti apgaubti šilumos ir rūpesčio ir jie nėra subjektai, kuriuos turėtų kontroliuoti rinka. Mes, politikai, turime pareigą ir mes turime

ją prisiimti, taigi pateikite mums vaikų aspekto integravimą ir šios milžiniškos problemos poveikio vertinimą. Kitaip būsime priversti gėdytis, kai susidursime su naująja karta.

Jean Lambert, *Verts/ALE frakcijos vardu.* – Gerb. pirmininke, norėčiau padėkoti Komisijos nariui už pasiryžimą imtis tyrimų ir papildyti EURES tinklo informaciją siekiant asmenims suteikti daugiau informacijos apie šeimos teises ir šeimos teisę į susijungimą. Kolegos pateikė klausimus, kodėl žmonės jaučia poreikį išvykti ieškoti darbo. Žinoma, ypač svarbu spartinti pažangą kovojant su skurdu Europos Sąjungoje. Tikimės sparčios pažangos šioje srityje, įskaitant klausimo dėl mažiausių pajamų sprendimą, kad žmonės galėtų gyventi oriai.

Vis dėlto taip pat turėtume suvokti, kad daugelis išvykstančių tėvų tai daro siekdami, jų nuomone, geriausiai atsižvelgti į savo vaikų interesus ir suteikti jiems daugiau galimybių. Iš tikrųjų jie dažnai paaukoja savo karjerą, pasirinktą kelią, siekdami pabandyti ir įvykdyti savo sumanymą. Bandydami surūšiuoti vaikų problemas, turėtume saugotis, kad nedemonizuotume išvykstančių tėvų.

Alessandro Battilocchio (PSE). – Gerb. pirmininke, Europos Komisija turėtų sutelkti dėmesį į šią problemą. Kaip keletą kartų pažymėjo UNICEF ir kitos organizacijos, ši problema liečia milžinišką skaičių pasaulio ir Europos vaikų.

Situacija, kai dėl šalia vaikų nesančių tėvų, kurie negali užtikrinti savo vaikų priežiūros ir lavinimo poreikių, padidėja socialinė ir ekonominė rizika, gali lemti padidėjusį pažeidžiamumą. Pagrindinė atsakomybė už vaiko vystymąsi tenka tėvams; tėvai, vykdydami savo pareigas, turi teisę gauti reikiamą paramą iš bendruomenės ir vietos institucijų, kurių pastangos vykdyti savo įpareigojimus, deja, dažnai nueina perniek. Taigi mes tikimės konkrečių Komisijos veiksmų šioje svarbioje srityje.

Flaviu Călin Rus (PPE-DE). – (*RO*) Remiantis Jungtinių Tautų Vaikų fondo (UNICEF) ir Rumunijos socialinių alternatyvų asociacijos tyrimų duomenimis, beveik 350 000 vaikų bent vienas iš tėvų dirbo kitoje šalyje, o beveik 126 000 vaikų abu tėvai dirbo užsienyje. Šie duomenys kelia nerimą. Esu įsitikinęs, kad padėtį būtų galima pagerinti patvirtinant šias priemones:

- 1. Migrantų kilmės valstybių narių vyriausybės ir darbo jėgą priimančių šalių vyriausybės kartu su Europos Komisija turėtų parengti bendrą programą, kuri migruojantiems darbuotojams suteiktų galimybę gauti konkrečias vaikų priežiūros paslaugas, naudotis mokyklinio lavinimo ir švietimo sistema, taip pat lankyti kalbos mokymo kursus. Šios paslaugos turėtų būti prieinamos visiems migruojančių darbuotojų segmentams.
- 2. Europos Komisija kartu su valstybių, kuriose įdarbinami migrantai, vyriausybėmis turėtų parengti strategiją, pagal kurią jos galėtų pasiūlyti tam tikras priemones įdarbinimo tarnyboms, kad šios darbuotojams taip pat galėtų pasiūlyti konkrečių paslaugų paketą, kuris suteiktų migruojantiems darbuotojams galimybę į šalis, kuriose jie dirba, kartu atsivežti savo vaikus.

Manau, šios priemonės turėtų skatinti darnią šių vaikų raidą ir augimą, nes jie taip pat yra Europos ateitis.

Gabriela Crețu (PSE). – (RO) Norėčiau pabrėžti vieną dalyką. Darbo jėgos srautas, apie kurį kalbame, juda iš mažiau išsivysčiusių į labiau išsivysčiusias ES šalis.

Galimybė patekti į išsivysčiusių šalių darbo rinkas paprastai laikoma svarbiu privalumu, o didelių pinigų sumų, kurios grįžta atgal į kilmės šalis, argumentas visada naudojamas diskusijose šiuo klausimu. Vis dėlto čia pateikti duomenys parodo kitokį aspektą: greta naudos, gaunamos dėl mažesnių darbo sąnaudų, išsivysčiusios šalys perkelia išorėn kai kurias susijusias išlaidas. Šios išlaidos yra svarbios ir jas turi padengti bendruomenės ir valstybės, iš kurių atvyksta darbuotojai.

Šiuo atžvilgiu valstybių narių sanglaudos ir solidarumo politika neturi būti laikoma altruizmo aktu, kurį turtingieji atlieka neturtingųjų naudai. Ši politika yra būtinas teisingumo aktas, užtikrinantis, kad Europos Sąjunga nuosekliai vadovautųsi savo vertybių ir išsaugotų savo piliečių palaikymą šioms vertybėms.

Nicodim Bulzesc (PPE-DE). – Gerb. pirmininke, norėčiau pasinaudoti proga ir šios diskusijos fone akcentuoti kitą aspektą, susijusį su jau minėtomis problemomis. Neseniai buvau pagalbiniu pranešėju rengiant PPE-DE frakcijos pranešimą dėl migrantų vaikų švietimo. Šis pranešimas pagrįstas Komisijos komunikatu "Migracija ir judumas. ES švietimo sistemų uždaviniai ir galimybės".

Šio dokumento struktūra labai gerai apibrėžta ir jame labai gerai apibendrintos problemos, susijusios su migracija ir švietimu. Vis dėlto jame nenagrinėjamas vienas aspektas: tūkstančių Europos vaikų, kuriuos paliko tėvai, išvykę į dirbti kitą Europos šalį, kurie bendrai vadinami "migracijos našlaičiais" ir kurių mano šalyje yra beveik 350 000, padėtis.

LT

Jau pateikiau rašytinį klausimą Komisijai šia tema, tačiau norėčiau pasinaudoti šia proga ir iškelti šį klausimą dar kartą. Taigi, Komisijos nary, gal galėtumėte mums pasakyti, ar Komisija mano, kad tai vien valstybių narių vyriausybių reikalas, ar mums reikia Europos veiksmų šioje srityje? Jei reikia, tai kokių veiksmų ėmėsi arba imsis Komisija, siekdama padėti tiems vaikams mokytis?

Silvia-Adriana Țicău (PSE). – (RO) Rumunijoje vartojame posakį: sakoma, kad tinkamai išaugintas žmogus praleidžia savo "pirmuosius septynerius metus namuose". Maži vaikai privalo būti kartu su savo šeima, kad galėtų būti tiesiogiai savo tėvų priežiūrimi ir globojami. Tėvams, nusprendusiems išvykti ir laikinai dirbti kitose šalyse, reikia padėti kiek galima greičiau suburti šeimą kartu.

Daugelyje valstybių narių mokyklose sudaromos galimybės mokytis šalies, kurioje vaikai nuolatos gyvena, kalbos. Iš tikrųjų kai kuriose valstybėse narėse šeimos, kurios gyveno nelegaliai, sugebėjo legalizuoti savo padėtį, jei jos turėjo mokyklose registruotų vaikų, ir netgi gavo socialinį būstą.

Vaikai – pats brangiausias dalykas, kurį turi visuomenė, ir mūsų pareiga yra užtikrinti jiems sąlygas, kurios skatintų jų darnų vystymąsi. Formalus švietimas, prisirišimas ir vaikų integracija visuomenėje – pagrindinės sąlygos, leidžiančios socialinei Europai suteikti vienodas galimybes visiems savo piliečiams.

Sveikinu R. Plumb su šia iniciatyva. Tai aktuali tema, nepaprastai svarbi ateičiai. Sveikinu.

Anna Záborská (PPE-DE). – (SK) Kai darbuotojai emigruoja, vaikai dažnai tampa savo šeimos pagerėjusios finansinės padėties aukomis. Tarpukario laikotarpiu buvusi Čekoslovakijos Respublika patyrė didelė emigracijos bangą, daugiausiai į Jungtines Amerikos Valstijas. Vis dėlto šie emigrantai namuose gyveno ypatingo skurdo sąlygomis. Netgi jei vaikai laikinai likdavo prižiūrimi vieno iš tėvų, tai paprastai trukdavo tik ribotą laiką.

Šiandienos vartotojiškoje visuomenėje kylant grėsmei šeimos santykiams yra daug daugiau tragiškų atvejų. Dažnai tėvus dirbti užsienyje skatina ne kraštutinis skurdas. Vienas arba abu tėvai dažnai niekada negrįžta ir jiems gali visiškai nerūpėti jų vaikų likimas, kurie geriausiu atveju gali tikėtis, kad juos prižiūrės artimi giminaičiai.

Turėtume neužmiršti šio aspekto, kai kalbame apie regionų plėtros politiką, ir turėtume stengtis pašalinti regionų skirtumus, ypač naujosiose valstybėse narėse.

Vladimír Špidla, *Komisijos narys.* – (*CS*) Ponios ir ponai, manau, kad diskusija aiškiai parodė, jog tai yra svarbi tema, kurią turime nagrinėti neatsižvelgdami į tai, ar šiuo metu turime pakankamai išsamios informacijos, kad galėtume priimti galutinį sprendimą. Pagaliau, žinomi faktai yra pakankamai įpareigojantys, kad taptų aišku, jog turime spręsti šį klausimą ir taikyti aktyvų požiūrį. Nurodžiau, kad Komisija jau parengė kai kuriuos tyrimus, vienas iš kurių bus baigtas iki šių metų pabaigos. Manau, kad taip pat aišku, jog daugiausiai atsakymų ir pagrindinė reakcija turi sugrįžti iš valstybių narių, nes šeimos politika iš esmės yra valstybių narių reikalas. Žinoma, neabejotinai turime galimybių pačioje ES, nes su migruojančiais darbuotojais susiję klausimai taip pat yra susiję su jų socialine apsauga, socialinių įmokų pervedimu ir daugeliu kitų klausimų. Taigi mano atsakymas į jūsų klausimą būtų toks: tai visų pirma valstybių narių reikalas, tačiau ES turi vaidinti vaidmenį, kuris mano nuomone, yra svarbus.

Pirmininkė. – Gavau pasiūlymą dėl rezoliucijos⁽¹⁾, pateiktą pagal Darbo tvarkos taisyklių 108 straipsnio 5 dalį.

Diskusijos baigtos.

Balsavimas vyks 2009 m. kovo 12 d., ketvirtadienį.

19. Įmonės Qimonda uždarymo Vokietijoje ir Portugalijoje bei tūkstančių darbo vietų praradimo Europoje pavojus (diskusijos)

Pirmininkė. – Kitas klausimas – Komisijos pareiškimas dėl įmonės *Qimonda* uždarymo Vokietijoje ir Portugalijoje bei tūkstančių darbo vietų praradimo Europoje pavojaus.

⁽¹⁾ Žr. protokolą.

Vladimír Špidla, *Komisijos narys.* – (*CS*) Gerb. pirmininke, ponios ir ponai, bendrovės ir darbuotojai ima jausti finansų ir ekonomikos krizės poveikį. Nors aplinkybės atskirose valstybėse narėse skiriasi, tačiau padėtis užimtumo srityje Europoje iš esmės blogėja. 2009 m. bendrasis užimtumas gali sumažėti 1,6 proc. ir tai atitinka 3,5 mln. prarastų darbo vietų. 2010 m. ES nedarbo lygis turbūt sieks 10 proc. Bendrovės kasdien praneša apie restruktūrizavimo priemones arba perkelia veiklą į kitą vietą, dėl to dažnai prarandama daug darbo vietų. Padėtis įmonėje *Qimonda*, kuri pranešė apie gamyklų Vokietijoje ir Portugalijoje uždarymą, deja, nėra išskirtinė.

Komisija žino apie neigiamą poveikį darbuotojams, jų šeimoms ir ekonominei bei socialinei šio regiono struktūrai, kurio gali turėti restruktūrizavimas. Vis dėlto norėčiau pabrėžti, kad Komisija neturi įgaliojimų atšaukti arba atidėti atskirų bendrovių sprendimų ir kad bendrovės nėra įpareigotos pranešti Komisijai apie savo sprendimus. Turiu pasakyti, kad nei įmonės *Qimonda* vadovybė, nei darbuotojų atstovai nesikreipė į Komisiją.

Komisija norėtų iškelti keletą klausimų, susijusių su šia padėtimi. Visų pirma svarbu geriau numatyti ir valdyti restruktūrizavimą kalbantis su darbuotojų atstovais ir kitomis susijusiomis šalimis. Manau, kad neseniai patvirtinta direktyva arba iš dalies pakeista Direktyva dėl įmonių darbuotojų tarybų – vienas iš pagrindinių ES įnašų šiuo klausimu. Šiomis aplinkybėmis dar svarbiau, kad susijusios bendrovės būtinai vykdytų savo įsipareigojimus, kurie atsiranda pagal ES direktyvas, susijusias su darbuotojų informavimu ir jų konsultavimu. Komisija tai pat kviečia bendroves pradėti taikyti priemones, kuriomis siekiama išsaugoti didžiausią darbuotojų užimtumą taikant susitarimus dėl lankstaus darbo ir laikinas prastovas dėl ekonominių priežasčių.

Dauguma valstybių narių ėmė taikyti konkrečias priemones, siekdamos skatinti užimtumą ir apriboti krizės poveikį eiliniams piliečiams. Šios priemonės taikomos keturiose pagrindinėse srityse: darbuotojų užimtumo išsaugojimas, greitas darbuotojų grąžinimas į darbą, parama labiausiai pažeidžiamoms grupėms teikiant pašalpas, ilgesnis bedarbio pašalpos mokėjimo laikotarpis arba šeimos įmokų didinimas ir socialinės apsaugos stiprinimas ir investicijos į socialinę ir sveikatos infrastruktūrą.

Komisija sustiprino finansavimo priemones Europos lygmeniu, siekdama padėti valstybėms narėms įveikti krizę ir jos socialinius padarinius. Europos socialinis fondas, kuris kasmet suteikia paramą 9 mln. darbuotojų, buvo supaprastintas taip, kad būtų galima vykdyti išankstinius mokėjimus projektams, kurių suma yra 1,8 mlrd. EUR. Tikiuosi, kad Europos Parlamentas ir Taryba šiuo klausimu greitai pasieks susitarimo. Komisija taip pat remia tas valstybės narės, kurios norėtų perprogramuoti Europos socialinį fondą. Valstybės narės taip pat gali prašyti Europos prisitaikymo prie globalizacijos padarinių fondo įsikišti siekiant padėti atleistiems darbuotojams. Europos ekonomikos atkūrimo plane Komisija pasiūlė praplėsti paramos teikimo kriterijus, kad būtų geriau atsižvelgiama į dabartinę ekonomikos krizę. Tikiuosi, kad šiuo klausimu Parlamentas taip pat greitai pasieks susitarimo su Taryba. Komisija pasirengusi dirbti kartu su Vokietijos ir Portugalijos valdžios institucijomis, kad galėtų įvertinti visus paramos iš Europos fondų prašymus. Komisija taip pat remia socialinį dialogą Europos lygmeniu, nes socialiniams partneriams tenka lemiamas vaidmuo valdant krizę. Kovo 19 d. vyksiančiame trišaliame susitikime Europos socialiniai partneriai taip pat turėtų pateikti bendrą dokumentą apie tai, kaip įveikti krizę.

Komisijai svarbu, kad būtų imtasi vieningų veiksmų, nes taip bus įmanoma kovoti su trumpalaikiu krizės poveikiu ir dirbti siekiant tolesnio ekonomikos atstatymo. Pradėjusi Europos užimtumo skatinimo iniciatyvą pagal Europos ekonomikos atkūrimo planą, Komisija turėjo omenyje savo tikslą. Kovo 4 d. Komisija taip pat gavo dokumentą, skirtą kovo 19–20 d. vyksiančiam Europos Vadovų Tarybos susitikimui, kuriame be kitų dalykų dėmesys skiriamas krizės paveiktiems darbuotojams ir darbo rinkoje pažeidžiamiems asmenims teikiamos paramos reikalavimams ir metodams.

Komisija taip pat pritaria Tarybai pirmininkaujančios Čekijos iniciatyvai 2009 m. gegužės mėn. organizuoti aukščiausio lygio vadovų susitikimą, skirtą užimtumo ir socialiniams reikalams. Šiame susitikime bus siekiama įvertinti padėtį ir nustatyti konkrečias priemones. Jame turėtų būti patvirtintas bendras požiūris dėl krizės socialinių padarinių mažinimo, pasiekta naujo susitarimo su socialiniais partneriais ir kitais dalyviais dėl socialinės politikos modernizavimo klausimo ir nustatytos konkrečios priemonės, leisiančios spartinti ekonomikos atsigavimą ir įveikti krizę šalinant struktūrinius darbo rinkos trūkumus.

José Albino Silva Peneda, PPE-DE frakcijos vardu. – (PT) Galimas įmonės Qimonda uždarymas kelia pavojų beveik 2 000 darbo vietų Šiaurės Portugalijos regione, kuris per keletą metų iš labai aukštą pramonės lygį turinčio Europos regiono tapo vienu iš skurdžiausių žemyno regionų.

Reikia suprasti, kad Šiaurės Portugalijos pramonės struktūra buvo pagrįsta tradiciniais sektoriais, kuriuose labai svarbi buvo lengvoji pramonė. Nagrinėjama problema atsirado būtent tada, kai ši pramonės struktūra

LT

išgyveno lemiamų pokyčių etapą ir joje vyko restruktūrizavimo procesai, kurie visada yra sunkūs ir brangūs. Jei ši įmonė iš tiesų bus uždaryta, tai turės milžiniško poveikio ne tik regionui, bet ir visai šaliai.

Žinau, kad klausimas, ar įmonė *Qimonda* toliau veiks, visų pirma priklauso nuo rinkos jėgų ir akcininkų noro. Nepaisant to, taip pat nesunku suvokti, kad mes negalime sutikti, jog vien rinkos jėgos spręstų apie šios įmonės ateitį, kadangi *Qimonda* laikoma viena pagrindinių Portugalijos eksportuotojų ir ji taip pat yra svarbi regiono ekonomikos struktūros dalis. Ši aplinkybė paaiškina, kodėl Portugalijos ir Vokietijos valdžios institucijos šį klausimą sprendė aukščiausiu lygmeniu, labai konkrečiai ir visai neseniai dalyvaujant Portugalijos Prezidentui ir Kanclerei A. Merkel. Taip pat dėl šios priežasties, V. Špidla, jei to dar nepadarė Portugalijos Vyriausybė, aš asmeniškai kviečiu jus, Komisijos nary, apsilankyti regione, kuris susiduria su tikrai kritiška padėtimi socialinėje srityje, nes noriu, kad pats pamatytumėte padėties rimtumą, paremtumėte dedamas pastangas ir sutelktumėte visas priemones, kurias turi Komisija, kad būtų užkirstas kelias dar labiau plisti visame regione pastebimam pasitikėjimo trūkumui.

Edite Estrela, PSE frakcijos vardu. – (PT) Qimonda – pavyzdinis atvejis pasaulinės finansų ir ekonomikos krizės aplinkybėmis. Tai bendrovė, kuri naudoja šiuolaikinę technologiją, įdarbina aukštos kvalifikacijos darbuotojus ir skatina mokslinius tyrimus. Qimonda atitinka Lisabonos strategijos tikslus. Portugalijos Vyriausybė darė viską, kad rastų sprendimą, užtikrinantį šios bendrovės išsaugojimą, tačiau sprendimas taip pat priklauso nuo Vokietijos Federalinės Vyriausybės ir Bavarijos bei Saksonijos žemių vyriausybių dalyvavimo. Portugalijos Vyriausybė jau nusprendė šiam tikslui skirti 100 mln. EUR. Kaip jau sakiau, ji darė viską ir toliau darys viską, kas įmanoma, ir tai iš tikrųjų pastebėjo įmonės Qimonda darbuotojai iš Vokietijos per neseniai vykusį oficialų vizitą pas Portugalijos Prezidentą.

Europos Komisija ir valstybės narės ėmėsi veiksmų – ir pagrįstai – siekdamos išgelbėti didelį skaičių bankų ir paremti kai kurias pramonės šakas, pvz., automobilių pramonę. Kodėl taip pat neparemti įmonės *Qimonda?* Palikę įmonę *Qimonda* likimo valiai, sulauksime labai rimtų padarinių. Dėl to ne tik praras darbą tūkstančiai darbuotojų Vokietijoje ir Portugalijoje, bet tai pat bus prarasta neįkainojama Europos intelektinė nuosavybė ir daug Bendrijos lėšų, kurios buvo investuotos įmonėje *Qimonda*. Išsaugoti Vokietijoje ir Portugalijoje veikiančią įmonę *Qimonda* yra strategiškai svarbu Europai, todėl Europos Sąjungos pagalba yra labai pagrįsta.

Komisijos nary, privalome būti nuoseklūs ir, jei būsime nuoseklūs, tai mes padarysime viską, kad išgelbėtume įmonę Qimonda. Qimonda yra daugiau nei vien bendrovė!

PIRMININKAVO: A. VIDAL-QUADRAS

Pirmininko pavaduotojas

Ewa Tomaszewska, *UEN frakcijos vardu.* – (*PL*) Gerb. pirmininke, Vokietijos korporacija *Qimonda*, viena didžiausių atminties lustų gamintojų, paskelbė bankrotą. Per paskutinius metus ji gavo 325 mln. EUR subsidijų, kurios pasirodė esančios nepakankamos.

2007 m. įmonėje *Qimonda* dirbo 13 500 darbuotojų. Praėjusių metų gruodžio mėn. darbdaviai nuo 10 iki 15 proc. sumažino darbuotojų atlyginimus tikindami, kad šis atlyginimo mažinimas darbuotojams bus kompensuotas iki šių metų balandžio mėn. Vietoj to, per vieną naktį darbą prarado 500 darbuotojų. Jie negavo nei neišmokėtų atlyginimų ar kompensacijų, nei išeitinių pašalpų. Dar 500 darbuotojų neteks darbo ateinantį mėnesį, o toliau eilėje laukia dar 1 500 darbuotojų, kuriems gresia atleidimas.

Mūsų šalyse yra daug daugiau tokių įmonių, įskaitant Krośno ar Stalowa Wola esančias Lenkijos įmones. Tikimės iš Komisijos nuoseklios programos, skirtos darbo vietoms apsaugoti krizės metu.

Elisabeth Schroedter, Verts/ALE frakcijos vardu. – (DE) Gerb. pirmininke, Komisijos nary, ponios ir ponai, bendrovė Qimonda bankrutavo labai nukritus pasenusių DRAM lustų kainoms. Iš tikrųjų šiuo metu bendrovė Qimonda ištisais mėnesiais lenkia savo konkurentus, kai kalbama apie taupiau energiją vartojančius lustus, ir būtent šiuo konkrečiu atveju būtinos investicijos, nes čia glūdi galimybės kurti naujoves. Tikimės, kad Komisija atkreips į tai dėmesį.

Vis dėlto tai gali reikšti, kad bus išsaugotos ne visos darbo vietos. Komisijos narys buvo teisus. Būtent šiuo atveju yra naudingas Europos prisitaikymo prie globalizacijos padarinių fondas. Vis dėlto bendrovėje *Qimonda* turime aukštos kvalifikacijos darbuotojų, kurie galėtų susirasti naują darbą naujose svarbiausiose pramonės šakose, jiems taikant tinkamai parinktas ir konkrečiai pritaikytas perkvalifikavimo priemones. Tai parodė tie darbuotojai, kurie perėjo dirbti į saulės energetikos pramonę. Bendrovės *Qimonda* atvejis rodo, kad Komisija turi užtikrinti, jog perkvalifikavimas būtų atliekamas orientuojantis į perspektyvias darbo vietas,

o ne taikant tolygaus paskirstymo požiūrį. Tik tikslinės investicijos, ekonomikos restruktūrizavimas atsižvelgiant į aplinkosaugos aspektą ir atitinkamas darbo jėgos perkvalifikavimas suteikia žmonėms vilties ir realių ateities perspektyvų.

Gabriele Zimmer, *GUE/NGL frakcijos vardu*. – (*DE*) Gerb. pirmininke, Komisijos nary, jūs tikrai nenustebsite išgirdę, kad esu nepatenkintas jūsų pateiktu atsakymu, ypač todėl, kad prieš keletą savaičių mes labai stengėmės užmegzti ryšį su įvairiais Komisijos atstovais, pvz., Komisijos nariu G. Verheugenu, ir reikalavome aiškaus atsakymo. Šiandien turėjote gerą progą pateikti daug konkretesnį atsakymą ir pasakyti, kaip pati Komisija ketina prisiimti atsakomybę.

Man svarbūs du aspektai, kuriuos norėčiau pristatyti šioje diskusijoje. Visų pirma bendrovė *Qimonda* turi galimybių užtikrinti Europos Sąjungai gyvybiškai svarbų pranašumą puslaidininkių technologijos ir nanotechnologijos srityje. Antra, bendrovė *Qimonda* neturi konkurentų Europoje, tačiau jų turi Azijoje, kurie yra remiami 70 proc. dydžio subsidijomis – tai yra esminis skirtumas. Trečia, gamybos nutraukimas bendrovėje *Qimonda* reikš, kad bus prarastas bendradarbiavimo tinklo, kuriam vien tokiame regione kaip Saksonija priklauso apie 40 000 darbo vietų, branduolys.

Ko iš Sąjungos tikisi darbuotojai, jų šeimos ir susijusių regionų gyventojai? Pirmiausia jie tikisi aiškaus ir skubaus pasižadėjimo, kad Komisija sieks išsaugoti dabartinius Europos puslaidininkių technologijos ir nanotechnologijos pramonės regionus, kad ji neketina prarasti šio ateityje svarbaus pranašumo ir kad jos pareiškimai dėl ateities išlaidų moksliniams tyrimams, ypač susijusių su Aštuntąja mokslo tyrimų ir plėtros pagrindų programa, yra teisingi.

Taip pat tikimės, kad Komisija, Vokietijos Federalinė Vyriausybė ir Saksonijos žemės Vyriausybė pritars būtinam sprendimui, kuris leistų išvengti gamybos stabdymo. Liko nedaug laiko, vos kelios dienos. Jau dabar išvyksta aukščiausios kvalifikacijos darbuotojai. Galimas šios problemos sprendimas galėtų būti pačių pažangiausių mokslinių tyrimų technologijų perkėlimas į Aziją arba jų pardavimas už grašius. Tvirtinčiau, kad tai negali atitikti Europos Sąjungos interesų.

Joel Hasse Ferreira (PSE). – (*PT*) Gerb. pirmininke, Komisijos nary, ponios ir ponai, sunki bendrovės Qimonda padėtis dar labiau pablogėjo dėl prasidėjusios finansų ir ekonomikos krizės. Portugalijos Vyriausybė darė viską, ką ji mano esant tinkama ir naudinga padedant spręsti susidariusią padėtį. Norėtume, kad Bavarijos Vyriausybė taip pat žinotų, kaip suvokiant savo didelę atsakomybę elgtis šioje situacijoje. Gamyklų Miunchene išsaugojimas turės lemiamo poveikio Vila do Conde ir Dresdeno gamykloms.

Portugalijos Ekonomikos ir inovacijų ministras Manuelis Pinho pats patvirtino, kaip svarbu užtikrinti šios bendrovės gyvybingumą. Bendrovė *Qimonda* yra labai svarbi Portugalijai ir, kadangi ji gali būti konkurencinga pasaulio lygmeniu, ji lygiai taip pat svarbi Europai.

Gerb. pirmininke, Portugalija ir toliau dirbs, siekdama rasti sprendimą, kuris užtikrintų bendrovės gyvybingumą. Tikimės, kad Vokietijos Vyriausybė – Federacijos ir žemių lygmens – tikrai sieks rasti šios problemos sprendimą.

Asmeniškai norėčiau dar kartą pabrėžti, kad strategiškai svarbu Europos teritorijoje išsaugoti šios rūšies pramonę. Tikiuosi, kad jokia valstybės narės ar žemės vyriausybė nedarys klaidos ir neleis uždaryti šios bendrovės gamyklų ir sunaikinti darbo vietų Sąjungos teritorijoje.

Ponios ir ponai, mes suprantame poreikį padėti didelėms automobilių pramonės grupėms vykdyti restruktūrizavimą, tačiau Sąjungos ištekliai ir Europos Komisijos energija negali būti išnaudoti vien šiai pagalbai.

Komisijos nary, siekdami išvengti galimų bendravimo nesklandumų, kreipiamės į V. Špidlą, su kuriuo esame susiję darbo ir politinio solidarumo ryšiais, ir į Komisijos Pirmininką, kuris niekada neužmirš, kad jis yra mūsų brangus tautietis, taip pat atsižvelgs į reikšmingą bendrovės *Qimonda* darbuotojų dalį sektoriuje, kad jie Komisijoje pasisakytų už paramą bendrovei *Qimonda*.

Prieš baigdami privalome pabrėžti, kad Portugalijos Prezidentas Cavaco Silva Vokietijoje neseniai pareiškė, kad atsirado naujos vilties kalbant apie bendrovę *Qimonda*. Taip pat privalome atkreipti dėmesį į konkretaus ekonomikos sektoriaus, kuriame veiklą vykdo *Qimonda*, svarbą, kaip tai jau padarė mano gerbiami EP nariai. Todėl neužmirškime, kad Portugalijos Vyriausybė, atsižvelgdama į šalies ekonomikos dydį, rodo savo pasirengimą visomis būtinomis priemonėmis paremti bendrovę *Qimonda*.

Ponios ir ponai, padėkite mums gelbėti bendrovę Qimonda. Laikas spaudžia!

Ilda Figueiredo (GUE/NGL). – (*PT*) Gerb. pirmininke, Komisijos nary, ponios ir ponai, šioje svarbioje diskusijoje, kuri šiuo metu vyksta, yra svarbu, kad būtų aišku, jog rizikuojame: strateginės nanotechnologijos pramonės ateitimi ir mokslinių tyrimų ir plėtros ateitimi sektoriuje, kuris yra labai svarbus informacinės visuomenės ateičiai ir kurio pagrindinis branduolys ir mokslinių tyrimų centras yra *Qimonda* komplekse Vokietijoje, o puslaidininkių gamykla yra Portugalijoje. Europos Sąjunga negali toliau leisti, kad būtų sunaikinta jos pramonė, ypač strateginėje srityje, ir kad ji taptų priklausoma nuo Jungtinių Amerikos Valstijų ir Azijos šalių, kurios remia savo pramonę. Tenka apgailestauti, kad V. Špidla šioje salėje parodė didelį abejingumą bendrovei *Qimonda*, kuri yra naši įmonė.

Šis procesas apima daug darbo vietų: beveik 2 000 darbo vietų Vila do Conde, 5 000 – Vokietijoje ir daugiau nei 5 000 – visame pasaulyje, taip pat kiltų pavojus tūkstančiams darbo vietų tiekėjų bendrovėse ir kituose bendrovės *Qimonda* partneriams priklausančiuose mokslinių tyrimų ir plėtros centruose. *Qimonda* uždarymo Vokietijoje rizika kelia pavojų milžiniškos apimties moksliniams tyrimams, taip pat esama netiesioginio poveikio, dėl kurio situacija gali pasikartoti Portugalijoje. Nekyla abejonių, kad Europos Sąjunga neturėtų įsipareigoti sprendžiant šią problemą bent jau taip, kaip ji tai darė bankų sektoriuje. Būtina atsižvelgti į tai, kad Vila do Conde yra Portugalijos šiaurėje, kur nedarbas augo labiausiai galbūt todėl, kad nutraukė veiklą lengvosios pramonės bendrovės ir drabužių pramonė, o gal todėl, kad tarptautinės bendrovės, kurios be kitų dalykų gamino avalynę ir kabelius, perkėlė gamybą kitur. Dabar šiame regione dar labiau padidės socialinė rizika, jei nebus imtasi veiksmų mažinant nedarbo augimą ir užtikrinant gamybą.

Todėl svarbu visais įmanomais būdais dėti visas būtinas pastangas. Trumpalaikėje perspektyvoje šios priemonės apima valstybės pagalbą, Bendrijos finansinę paramą ir garantijas kreditams, kad būtų išsaugota pramonė, strategiškai svarbi Europos Sąjungos ekonomikai. Vidutinės trukmės perspektyvoje jos apima šios pramonės srities plėtrą ir teises užtikrinančių darbo vietų kūrimą. Būtų gerai, jei tai suprastų Europos Komisija ir mūsų šalių vyriausybės. Kalbant apie mus, mes tęsime šią kovą.

Colm Burke (PPE-DE). – Gerb. pirmininke, smerkiu pirmenybę, kuri buvo suteikta šiai diskusijai. Politikos formuotojai turi rimtai vertinti tokių bendrovių kaip *Qimonda* nuostolius, atsižvelgdami į šių bendrovių dydį ir jų kaip ekonomikos pagrindo svarbą regionų ir netgi valstybių ekonomikai.

Šių bendrovių uždarymą arba jų perkėlimą į užsienį dažnai vykdo globalizacijos jėgos. Globalizacija – paprastai teigiamą vaidmenį vaidinanti jėga, kuri didina pasaulio gerovę – deja, gali sukelti milžinišką regiono ekonomikos griūtį, jei didelės bendrovės keičia savo veiklos vietą. Tai atsitiko mano gimtojoje vietovėje Pietų Airijoje, kur bendrovė *Dell* pranešė apie 1 900 darbuotojų atleidimą iš savo Limericko gamyklos. Panašiai atsitiko Waterforde, kur greitai gali būti uždaryta įmonė *Waterford Wedgwood*, ir vėl gali būti prarastas dar vienas tūkstantis darbo vietų šioje įmonėje ir susijusiose bendrovėse.

Politikos formuotojai turi rimtai vertinti šį klausimą. Todėl pritariu Komisijos nario V. Špidlos sprendimui dėti visas pastangas, kad būtų galima panaudoti Europos prisitaikymo prie globalizacijos padarinių fondo ir Europos socialinio fondo lėšas. 500 mln. EUR iš Europos prisitaikymo prie globalizacijos padarinių fondo galėtų duoti milžiniškos naudos ir suteikti dar vieną galimybę atleistiems darbuotojams pakelti kvalifikaciją, persikvalifikuoti ir tapti verslininkais, kurie mus išvestų iš šios recesijos.

Valstybių narių vyriausybės turi visas galimybes prašyti šio finansavimo. Galbūt šioje situacijoje vertėtų primygtinai reikalauti 75 proc. dydžio bendro finansavimo, kad būtų palengvintas jų prašymų pateikimas, ir taip sparčiai ir veiksmingai vietoje suteikti susijusiems darbuotojams atsigavimo galimybę.

José Ribeiro e Castro (PPE-DE). – (PT) Gerb. pirmininke, Komisijos nary, metų metus kalbėjome apie Lisabonos strategiją ir šie metai turbūt yra ne pats tinkamiausias laikas apie ją diskutuoti. Vis dėlto, be abejonės, mums reikia strategijos – strategijos, kuri atsako į sunkumus ir iššūkius, kuriuos kelia dabartinė krizė. Būtent to ir tikimės iš Komisijos. Svarbu, kad Komisija nevengtų šios temos, o sugebėtų kartu su Portugalijos Vyriausybė ir Vokietijos ir jos žemių vyriausybėmis parengti bendrus veiksmus. Svarbu prisiminti, kad, kaip jau buvo minėta, tai – pramonė, svarbi Europai dėl savo kokybės ir vertės, dėl jos vykdomų mokslinių tyrimų ir su ja susijusios kokybės aplinkosaugos požiūriu. Svarbu, kad Komisija jos nevengtų. Pritariu kvietimui apsilankyti Portugalijoje, kurį V. Špidlai ir Komisijai perdavė mano kolega J. A. S. Peneda.

Svarbu, kad Komisija prisimintų, jog šiuo metu europiečiai stebi Europą ir tikisi Europos valdžios institucijų atsako: jie turi jaustis taip, lyg Europos valdžios institucijos būtų visai šalia. Europos visuomenė nesupranta Europos, nusiplaunančios rankas nuo problemų. Priešingai, žmonės nori pakankamai drąsios Europos, kuri galėtų pasiraitoti rankoves ir susitepti rankas, padėdama jiems nugalėti savo sunkumus.

Vladimír Špidla, *Komisijos narys.* – (*CS*) Ponios ir ponai, atvejis, apie kurį diskutuojame, yra svarbus ir yra bendrosios ekonomikos padėties dalis. Jūs taip pat gerai žinote, kad strategija, kurią rengia Komisija, yra pramonei skirta politika, nes Komisija tvirtai tiki, kad pramonė visada privalo sudaryti pagrindinę mūsų ekonomikos dalį ir kad ji yra aukštųjų technologijų nešėja. Aišku, kad krizė, kurioje dabar esame, turi tam tikrų struktūrinių elementų ir todėl Komisija savo strategijose ir pagrindiniuose dokumentuose formuluoja, viena vertus, ekologišką ateities ekonomiką arba "ekologiškas darbo vietas", kartu taip pat daro didelį spaudimą pabrėždama naujoves ir modernizavimą. Taip pat aišku, kaip nurodžiau pradžioje, kad būtent bendrovės priima verslo sprendimus ir kad Komisija nesikiš į tokius reikalus.

Kitas dalykas, žinoma, yra tai, kad tuo atveju, jei vykdomas tam tikro masto restruktūrizavimas ir priimami tam tikri sprendimai, sukeliantys socialinių ir Bendrijos masto padarinių, turime priemonių ir Europos politikos priemonių, kurias, žinoma, visada privalome pasitelkti ir mes jas pasitelkiame. Kalbant apie mano adresu du kartus išsakytą raginimą iš arčiau susipažinti su padėtimi vietoje, aš, žinoma, esu tam pasirengęs, nes viena iš mūsų įprastų ir pagrindinių pareigų – įvertinus galimybes priimti sprendimus. Buvo paminėtos finansavimo iš Europos fondų galimybės ir paminėti požiūriai, kuriuos aptarė Portugalijos ir Vokietijos Vyriausybės. Bet kuriuo atveju aš galiu garsiai ir aiškiai pareikšti, kad Komisija visada aktyviai pasinaudoja visomis įmanomomis galimybėmis, kad taip ji elgiasi šiuo atveju ir kad ji, be abejonės, taip elgsis ateityje iškilsiančias atvejais.

Pirmininkas. – Šiuo pasisakymu baigiame nagrinėti klausimą.

20. Daugiametis rytinės Atlanto vandenyno dalies ir Viduržemio jūros paprastųjų tunų išteklių atkūrimo planas (diskusijos)

Pirmininkas. – Kitas klausimas – diskusijos dėl pasiūlymo dėl Tarybos reglamento dėl daugiamečio rytinės Atlanto vandenyno dalies ir Viduržemio jūros paprastųjų tunų išteklių atkūrimo plano (COM(2009)0093 – C6-0081/2009 – 2009/0029(CNS)).

Philippe Morillon, *Žuvininkystės komiteto pirmininkas.* – (FR) Gerb. pirmininke, Komisijos nary, ponios ir ponai, ir praėjusią savaitę Žuvininkystės komitete ir šį rytą plenariniame posėdyje Parlamentas vieningai nusprendė pritarti Tarybos prašymui šį klausymą svarstyti skubos tvarka.

Mes, be abejonės, visi žinome, kad Europos Sąjunga turi gerbti įsipareigojimus, kuriuos praėjusį lapkritį Marakeše prisiėmė kompetentinga tarptautinė komisija TATAK. Mes ypač turime įgyvendinti rekomendacijas, kurias patvirtino ši organizacija, siekdama pažaboti nuolatinę problemą, susijusią su per dideliu paprastųjų tunų išteklių išnaudojimu rytinėje Atlanto vandenyno dalyje ir Viduržemio jūroje, ir užkirsti kelią pavojui, kuris dėl to kyla šios rūšies ateičiai, taigi ir pačiai žvejybos pramonei.

Du mano kolegos Žuvininkystės komitete, C. Fraga Estévez ir R. Romeva i Rueda, buvo Marakeše ir apie tai kalbės diskusijoje. Asmeniškai aš norėčiau jums priminti, kad mūsų komitetas labai svarbiu laiko šį klausimą, kuris apims pagrindinius Bendrosios žuvininkystės politikos aspektus: išteklių valdymą, laivyno valdymą, tarptautinių, regioninių ir dvišalių susitarimų laikymąsi, technines priemones ir visų pirma stebėjimą, prie kurio trumpam sugrįšiu. Todėl šis apibrėžiantis klausimas, mūsų požiūriu, yra bendrosios žuvininkystės politikos patikimumo testas.

Todėl nebuvo abejonių, kad naujasis atkūrimo planas turėtų būti įgyvendinamas pasikonsultavus su Europos Parlamentu.

Todėl man malonu, kad Komisija pagaliau pasirinko vienintelį teisėtą ir politiškai priimtiną būdą įgyvendinti TATAK rekomendacijas, t. y. skubos tvarka pateikė pasiūlymą dėl reglamento pagal EB steigimo sutarties 37 straipsnį.

Pagaliau, Komisijos įsipareigojimų, kuriuos ji prisiėmė Europos Sąjungos vardu regioninėse žuvininkystės organizacijose, perkėlimas į Bendrijos teisę vargu ar yra neginčytinas veiksmas ir mes privalome primygtinai reikalauti, kad jis visada būtų atliekamas prižiūrint šiai demokratinei institucijai.

Iš esmės esu labai patenkintas įvairiomis pateiktomis priemonėmis, nes, būdamos pakankamai suvaržančiomis, jos atitinka iššūkius, ir aš pabrėžčiau, kad svarbiausios iš šių priemonių, be abejonės, yra tos, kurios yra susijusios su stebėjimu, nes teisinga, kad joks atkūrimo planas negali būti veiksmingas be stebėjimo.

Todėl jums, Komisijos nary, esu dėkingas už šį pasiūlymą ir tikiuosi, kad dabar, kai planą ratifikavo Taryba, jį įgyvendindamas būsite toks pats ryžtingas, koks buvote siekdamas patenkinamo susitarimo su TATAK.

Joe Borg, *Komisijos narys*. – Gerb. pirmininke, pirmiausia norėčiau pabrėžti svarbą, kurią Komisija teikia paprastųjų tunų išteklių tvarumui ir žuvininkystei, taip pat Europos Parlamento svarbai šiame procese.

Remdamasi 2006 m. paprastųjų tunų išteklių atkūrimo planu, jo įgyvendinimu 2006, 2007 ir 2008 m. žvejybos sezonais ir atsižvelgdama į naujai gautas mokslines rekomendacijas, TATAK nusprendė patvirtinti naują atkūrimo planą. TATAK mokslo komitetas aiškiai išreiškė savo požiūrį, kad 2006 m. atkūrimo planas buvo nepakankamas siekiant atkurti išteklius ir pakartojo savo susirūpinimą dėl BLSK ir per didelių žvejybos pastangų.

Be to, TATAK susitariančiosios šalys nustatė kai kurias klaidas, kurios buvo padarytos įgyvendinant 2006 m. planą, ir todėl nusprendė patvirtinti naująjį planą. Šiame plane atsižvelgta į Mokslo komiteto susirūpinimą, ypač mažinant BLSK ir įvedant naujas su žvejybos bei auginimo pajėgumais susijusias priemones.

Taip pat reikėtų pažymėti, kad Europos bendrijos iniciatyva naujajame atkūrimo plane buvo nustatytas įsipareigojimas TATAK lygmeniu dėl metinių žvejybos planų. Tai veiksminga priemonė siekiant išvengti per didelio žuvų išteklių išnaudojimo, pagal kurią nurodomi ilgesni nei 24 metrų žūklės laivai, kuriais žvejojami paprastieji tunai ir nustatomos individualios jiems skirtos kvotos. Esu įsitikinęs, kad metinio žvejybos plano parengimas yra pagrindinė priemonė, užtikrinanti visišką nustatytų kvotų laikymąsi.

Naujasis atkūrimo planas taip pat yra patobulintas palyginti su šiuo metu galiojančiu planu ir jame numatytos naujos kontrolės priemonės, kuriomis siekiama išvengti susitariančiųjų šalių padarytų klaidų, kurias nurodė Philippe Morillonas.

Pagrindinės naujajame atkūrimo plane numatytos priemonės – esminis BLSK mažinimas nuo 27 500 iki 22 000 tonų 2009 m. ir tolesnis mažinimas iki 19 950 tonų 2010 m. ir iki 18 500 tonų 2011 m. Taigi EB kvota 2009 m. mažinama nuo 2006 m. plane numatytos 15 641 tonos iki 12 406 tonų. Trumpinami visų nurodytų metų žvejybos sezonai, ypač gaubiamaisiais tinklais žvejojantiems laivams, kuriems tenka didžioji šios žvejybos dalis. Priemonė, kuria siekiama įšaldyti ir sumažinti žvejybos ir auginimo pajėgumus, yra visiškai nauja ir lemiama naujoje plano sudedamoji dalis. Nustatyta, kad per dideli pajėgumai kurį laiką buvo pagrindinis per didelį žuvų išteklių išnaudojimą lemiantis veiksnys. Dabar atėjo laikas iš tikrųjų spręsti šį klausimą ir Bendrija, kaip ir kitos TATAK narės, turi prisidėti prie bendrų pastangų siekiant šio tikslo.

Žvejybos planų sudarymas yra dar viena priemonė, kurią jau minėjau. Be to, yra suderintos nukrypti leidžiančios nuostatos, susijusios su mažiausiu paprastųjų tunų dydžiu. Nukrypti leidžiančios nuostatos daugiau netaikomos Atlanto vandenyne pelaginiais tralais žvejojantiems traleriams, o nukrypti leidžiančios nuostatos, kurios buvo taikomos žvejybai pakrantės vandenyse naudojant tradicinius įrankius, buvo išbrauktos, išskyrus vieną atvejį. Iš tikrųjų tik kartinėmis ūdomis žvejojantys laivai vis dar gali pasinaudoti ankstesnėmis nukrypti leidžiančiomis nuostatomis. Dabar nukrypti leidžiančios nuostatos taikomos žvejybai Viduržemio jūros pakrantės vandenyse naudojant tradicinius įrankius. Vykdomos kontrolės priemonės, ypač susijusios su jungtinėmis žvejybos operacijomis, patvirtintu visuotiniu draudimu jūroje perkrauti paprastuosius tunus ir įvesta TATAK regionine stebėtojų programa.

Apibendrinant, paprastojo tuno padėtis laikoma labai rimta. Kvotų viršijimas, neatitikimas reikalavimams, ypač kalbant apie duomenų rinkimą ir perdavimą, labai trukdo atkurti išteklius. Vis dėlto esu įsitikinęs, kad mūsų susitarimas skubiai patvirtinti priemones, kuriomis siekiama užkirsti kelią per dideliam žuvų išteklių išnaudojimui ir užtikrinti griežtą atitikimą TATAK priemonėms, gali iš esmės pakeisti padėtį ir atkurti paprastųjų tunų išteklius iki tvaraus lygio.

Turime užtikrinti, kad ateityje vėl nepasikartotų situacija, panaši į tą, kuri buvo praėjusiais metais. Geriausias būdas to pasiekti – skubus naujojo paprastųjų tunų išteklių atkūrimo plano patvirtinimas Taryboje. Todėl reikėtų vengti bet kokios delsos patvirtinant šį reglamentą, ypač jei norime užtikrinti Bendrijos patikimumą tarptautiniu lygmeniu ir skatinti išteklių atkūrimo procesą. Esu įsitikinęs, kad iki galo vykdant šį planą bus suteikta reali galimybė palaipsniui atkurti paprastųjų tunų išteklius. Vadinasi, būtina skubiai, ryžtingai ir veiksmingai veikti Bendrijos lygmeniu.

Po to, kai bus patvirtintas šis reglamentas, Komisija yra pasiryžusi glaudžiai bendradarbiauti su valstybėmis narėmis ir kitomis TATAK susitariančiosiomis šalimis, kad būtų užtikrintas ir atidžiai stebimas visiškas išteklių atkūrimo plano įgyvendinimas.

Galiausiai norėčiau pritarti konstruktyviam Europos Parlamento požiūriui ir bendradarbiavimui nagrinėjant šią jautrią temą, išreiškiant mūsų bendrą interesą ir pasiryžimą užtikrinti, kad būtų visiškai laikomasi Bendrijos žuvininkystės politikos ir mūsų tarptautinių įsipareigojimų. **Carmen Fraga Estévez,** *PPE-DE frakcijos vardu.* – (*ES*) Gerb. pirmininke, mano politinė frakcija balsavo už skubos tvarkos taikymą paprastųjų tunų išteklių atkūrimo planui, nes svarbu užtikrinti, jog naujosios priemonės įsigaliotų iki balandžio mėn. prasidėsiančio žvejybos sezono.

Vis dėlto taip pat norėčiau visiems priminti, kad joks išteklių atkūrimo planas neišgelbės paprastųjų tunų, kol nebus sumažinti žvejybos pajėgumai pradedant kai kuriais Bendrijos laivynais, kurie yra gerai žinomi ir šiuo požiūriu buvo nurodomi daugelį metų. Visus šiuo metus minėtos valstybės narės leido savo laivynams didėti iki skandalingo dydžio, o Europos Komisija pasyviai laukė. Dėl to atsidūrėme tokioje padėtyje, iš kurios sunku rasti išeitį.

Kai 2007 m. buvo patvirtintas šiuo metu galiojantis planas, pateikiau pakeitimą, kurį Parlamentas patvirtino ir kurį Komisija įtraukė į galutinį dokumento tekstą, taip įpareigodami valstybes nares pateikti žvejybos planus, rodančius, kad jų laivynų pajėgumai buvo priderinti prie jiems skirtų kvotų.

Nepaisant to, 2008 m. pradžioje žvejyba vėl turėjo būti nutraukta anksčiau laiko dėl to, kad praėjusiais metais buvo nustatyta, jog praktiškai visa Bendrijos kvota buvo panaudota vos per kelias savaites; vadinasi, mūsų padėtis tapo dar blogesnė.

Naujojo išteklių atkūrimo plano 5 straipsnis dabar įpareigoja valstybes nares, kurios turi per didelius pajėgumus, iki 2010 m. juos sumažinti bent 25 proc. Ne tik dėl to, kad, mano nuomone, kvotų sumažinimas buvo neįtikėtinai menkas palyginti su turimų pajėgumų pertekliumi, bet ir todėl, kad man vis didesnį susirūpinimą kelia Komisijos ir Tarptautinės Atlanto tunų apsaugos komisijos (TATAK) sugebėjimas užtikrinti šio įsipareigojimo įgyvendinimą atsižvelgiant į akivaizdų politinės valios trūkumą, kurį daugiau nei parodė susijusios valstybės narės.

Todėl maldauju Komisijos čia ir dabar suteikti mums garantijas, kad šis politinės valios trūkumas nesumažins Komisijos dėmesio ir kad šį kartą Komisija pademonstruos ryžtingus veiksmus, kurie šį pavasarį reikš daugiau nei žvejybos nutraukimą anksčiau laiko.

Rosa Miguélez Ramos, *PSE frakcijos vardu.* – (*ES*) Gerb. pirmininke, pasiūlymas dėl Tarybos reglamento dėl daugiamečio rytinės Atlanto vandenyno dalies ir Viduržemio jūros paprastųjų tunų išteklių atkūrimo plano įgyvendina privalomą sprendimą, kuris buvo priimtas pasiekus susitarimo 2008 m. lapkričio mėn. vykusiame Tarptautinės Atlanto tunų apsaugos komisijos metiniame susitikime.

Kaip buvo nurodyta, šis reglamentas turėtų įsigalioti iki balandžio mėn. prasidėsiančio žvejybos sezono ir tai reiškia, kad ši privaloma konsultacija Europos Parlamente turi įvykti šioje plenarinėje sesijoje. Norėtume padėti Taryboje pasiekti veiksmingo politinio susitarimo šiuo klausimu, kuris labai svarbus ir nusipelnė didžiausio mūsų dėmesio. Būtent todėl Parlamento Žuvininkystės komitetas vienbalsiai pasisakė už skubos tvarkos taikymą.

Metiniais žvejybos planais, žvejybos sezono sutrumpinimu, stebėjimo sistemos, neršimo vietų Viduržemio jūroje ir TATAK stebėtojų buvimo žvejybos gaubiamaisiais tinklais vietose ir tunų auginimo žuvininkystės ūkiuose stiprinimu, visomis į reglamentą įtrauktomis priemonėmis siekiama užtikrinti atitikimą patvirtintoms valdymo priemonėms ir atsekamumą visuose lygiuose. Manau, kad jos bus sėkmingos.

Kiekviena susitariančioji šalis – manau, kad svarbu tai pažymėti – žūklės laivų ir stacionarių tinklų, kuriais rytinėje Atlanto vandenyno dalyje ir Viduržemio jūroje gaudomi paprastieji tunai, atveju turės pateikti žvejybos planą, kuriame, *inter alia*, nurodomi ilgesni nei 24 metrų žūklės laivai, kuriems leista žvejoti, ir individualių kvotų laikymosi užtikrinimo priemonės.

Kita svarbi priemonė, kuri turi būti patvirtinta, yra žvejybos sezono sutrumpinimas ir žvejybos draudimo laikotarpio prailginimas gaubiamaisiais tinklais, ūdomis, kartinėmis ūdomis, velkamosiomis ūdomis ir pelaginiais tralais žvejojantiems laivams ir poilsinei žūklei. Taip pat svarbūs laivynų pajėgumų suderinimo planai šalyse, kuriose esama perteklinių pajėgumų, ir paprastųjų tunų tukinimo žuvininkystės ūkių pajėgumų suderinimo planai.

Ponios ir ponai, pastarosiomis dienomis perskaičiau daug informacijos apie tunus ir per man likusį trumpą laiką norėčiau iškelti keletą klausimų.

Greta beveik neegzistuojančio valdymo, kuriuo būtų atsveriami žvejojančių tautų konkurenciniai interesai, ir didelės paklausos rinkoje, yra daug įvairių veiksnių, kurie kartu lemia, kad paprastieji tunai, kurie šiuo metu yra labai išnaikinta rūšis, yra tokioje neaiškioje padėtyje.

Duomenys rodo, kad Europos Sąjungai, o tiksliau trims valstybėms narėms (Prancūzijai, Ispanijai ir Italijai) kartu tenka pusė visų pasaulyje sugaunamų paprastųjų tunų. Todėl gyvybiškai svarbu, kad Europos Sąjunga galėtų TATAK pateikti statistikos duomenis, kurie būtų tokie pat kokybiški kaip žvejyba ar dedamos žvejybos pastangos, ne tik todėl, kad statistikos duomenys yra svarbūs, jei norime atlikti tyrimus, siekdami atsakyti į poreikius ar klausimus, kuriuos šiandien kelia paprastųjų tunų biologija ir ekologija ir kurie yra susiję mokslo tyrimais, atsakančiais į realius iššūkius.

Jei norime išsaugoti šią rūšį, turime daugiau apie ją sužinoti. Todėl, mano nuomone, viskas, kas susiję su duomenų rinkimu ir jų statistiniais tyrimais, yra ypatingai svarbu.

Raül Romeva i Rueda, *Verts/ALE frakcijos vardu.* – (*ES*) Gerb. pirmininke, atėjo laikas kalbėti aiškiai. Nemanau, kad tai, ką matome čia, yra atkūrimo planas; priešingai, tai galima būtų pavadinti mirties liudijimu.

Kai kurių vyriausybių ir Komisijos politinės atsakomybės jausmo stoka kartu su tam tikru dalies sektoriaus aklumu atvedė mus prie scenarijaus, pagal kurį mes turime savęs paklausti, kada jau nebematysime ir nesugausime tunų mūsų jūrose ir vandenynuose, o ne apie mūsų galimybes padėti atkurti jų išteklius. Čia kalbu ne apie dešimtmetį, o daugiausiai apie penkerius metus.

Dėl to Tarptautinė Atlanto tunų apsaugos komisija iš tiesų turėtų būti vadinama Tarptautine visų Atlanto tunų išgaudymo komisija.

Vyriausybės ir Komisija apsimetė negirdinčios konkrečių rekomendacijų, kurios nuolatos jas įspėjo apie kolapsą tikintis politinės reakcijos, kurios niekada nesulaukta. Šio požiūrio rezultatas – privalome savęs neapgaudinėti – yra dar vienas žingsnis prarajos link.

Dabar, kai atsidūrėme tokioje padėtyje, bijau, kad mums lieka mažai sprendimų tunams išsaugoti, nors esama vieno, kuriuo vis dar galime pasinaudoti: privalome dirbti siekdami, kad tunai kaip nykstanti rūšis būtų įtraukti į CITES sąrašą ir uždraudus jų komercinį naudojimą užtikrinti jų ateitį.

Iles Braghetto (PPE-DE). – (*IT*) Gerb. pirmininke, Komisijos nary, ponios ir ponai, džiaugiuosi galimybe kuo skubiausiai diskutuoti dėl priemonių, kurias būtina patvirtinti siekiant apsaugoti paprastųjų tunų išteklius ir palaipsniui mažinti TATAK nustatytas kvotas.

Europos Sąjunga privalo vykdyti savo įsipareigojimą remti Marakeše parengtą atkūrimo planą, kurį turi papildyti valstybių narių atliekamas stebėjimas siekiant užkirsti kelią nelegaliai tunų žvejybai. Kaip televizijoje ir spaudoje atskleidė neseniai atlikti žurnalistiniai tyrimai, ji ypač paplitusi Viduržemio jūroje. Europos Sąjunga taip pat privalo atitinkamai kelti nesąžiningos konkurencijos, kurią sukelia pietinės Viduržemio jūros pakrantės šalys, klausimą.

Ypač pritariu šiems pasiūlyto reglamento aspektams; sprendimui suderinti žvejybos pajėgumus su skirtomis kvotomis; susitarimui iki nustatyto termino parengti informaciją apie atitinkamų metinių žvejybos planų įgyvendinimą; jungtinio tarptautinio inspektavimo sistemai, kuria užtikrinamas atkūrimo plano veiksmingumas; ir su sportinės ir pramoginės žūklės veikla susijusioms reguliavimo priemonėms. Kitaip tariant, tai griežtesnis ir reiklesnis planas palyginti su ankstesniu ir juo siekiama valdyti šią labai svarbią žveiybos veikla.

Ioannis Gklavakis (PPE-DE). – (*EL*) Gerb. pirmininke, reglamento projekte dėl rytinės Atlanto vandenyno dalies ir Viduržemio jūros paprastųjų tunų išteklių atkūrimo, apie kurį skubos tvarka diskutuojame šį vakarą, pateiktos nuostatos dėl sumažintų kvotų iki 2011 m., žvejybos ribojimo tam tikrose rajonuose ir nustatytais laikotarpiais, nustatyto naujo verslinio žuvų dydžio, su sportinės ir pramoginės žūklės veikla susijusių ribojančių priemonių, su žvejybos bei tukinimo pajėgumais susijusių priemonių, griežtesnės kontrolės priemonių ir TATAK parengtos jungtinio tarptautinio inspektavimo programos taikymo, kad būtų užtikrintas išteklių atkūrimo plano veiksmingumas.

Sutinku su reglamento idėja, nes per didelio masto žvejyba sumažino tunų išteklius iki labai pavojingo lygio. Privalome neužmiršti, kad per pastaruosius dvejus metus Komisija skubiai taikė draudimą tunų žvejybai nepasibaigus žvejybos sezonui, nes paaiškėjo, jog tam tikros valstybės narės iki 200 proc. viršijo žvejybos kvotas taip akivaizdžiai pakenkdamos šalims, nepažeidusioms įstatymų, tačiau taip pat buvo privestoms nutraukti tunų žvejybą.

Vis dėlto naujajame reglamente yra du dalykai, keliantys man rūpestį:

Pirmasis jų susijęs su trumpu laikotarpiu, kuris skiriamas valstybėms narėms suderinti savo žvejybos pastangas. TATAK rekomendacijose 2010 m. nustatyti kaip taikymo metai, o reglamente pateikta nuostata dėl 2009 m., t. y. šių metų. Šis laikotarpis yra labai trumpas ir aš bijau, kad kils problemų.

Antrasis susijęs su padidėjusiomis išlaidomis, patiriamomis įgyvendinant Jungtinio tarptautinio inspektavimo programą, kurias turės padengti valstybės narės. Galbūt įmanoma apsvarstyti Bendrijos paramos šioje srityje galimybę.

Sebastiano Sanzarello (PPE-DE). – (IT) Gerb. pirmininke, Komisijos nary, ponios ir ponai, kaip galime suprasti iš to, kas iki šiol buvo pasakyta, TATAK planas iki šiol nėra visiškai įgyvendintas. Tai reiškia, kad planas, reguliuojantis tunų žvejybos metodus, kurie tarpusavyje labai skiriasi ir svyruoja nuo žvejybos gaubiamaisiais tinklais iki tradicinės žvejybos naudojant pritvirtintų tinklų sistemą, turi būti papildomai tobulinamas atsižvelgiant į smulkmenas, kol bus visiškai tinkamas taikyti. Privalome skirti tokį gaudymą, kai neatsižvelgiama į sugauto laimikio dydį žvejojant gaubiamaisiais tinklais – kuris yra dar blogesnis, kai laivynai viršija leidžiamą dydį, jiems nustatytas žvejybos kvotas, kurios nėra pakankamai stebimos, kaip nurodė kai kurie pasisakiusieji – nuo tradicinės žvejybos pritvirtintais tinklais. Pritvirtintais tinklais, kaip nurodo jų apibrėžtis, neįmanoma ieškoti laimikio: naudojant šią sistemą žvejybos sezonas iš tikrųjų trunka nuo 50 iki 60 dienų.

Paskelbdama naujas reguliuojančias priemones, TATAK privalo atsižvelgti į šią žvejybos sistemų įvairovę. Ji taip pat turi atsižvelgti į tai, kad tunų žvejybos naudojant pritvirtintus tinklus sistema taip pat yra kultūrinių ir istorinių šaknų turinti veikla, kuri nekenkia aplinkai ir užtikrina užimtumą tūkstančiams žmonių. Taip pat manau, kad UNESCO turėtų pagalvoti apie šios žvejybos sistemos apsaugą, kadangi ji yra svarbi kultūros požiūriu, taip pat daro poveikį ekonomikai ir užimtumui. Mano požiūriu, TATAK į savo programas turėtų įtraukti papildomas kontrolės sistemas: turėtų būti neįmanoma be atrankos gaudyti tunų, kol jie nepasiekė Viduržemio jūros; turėtų būti neįmanoma Viduržemio jūroje be atrankos žvejoti paprastųjų tunų dėl komercinės jų vertės. Komisijos nary, norėčiau baigti sakydamas, kad verta dėti diplomatines pastangas siekiant leisti žvejybą Viduržemio jūroje tik toms valstybėms, kurių pakrantė ribojasi su Viduržemio jūro draudžiant kitoms valstybėms čia žvejoti – nes šios šalys yra suinteresuotos išsaugoti Viduržemio jūros žuvų išteklius ir turi bendrą interesą užtikrinti savo žvejybos ateitį.

Joe Borg, *Komisijos narys.* – Gerb. pirmininke, visų pirma norėčiau padėkoti EP nariams už jų pastabas ir dalykus, kurie buvo išsakyti šioje diskusijoje, taip pat už pritarimą prašymui taikyti skubos tvarką. Kaip pareiškiau pradžioje, priemonės, dėl kurių buvo sutarta Marakeše, turi būti perkeltos kiek įmanoma greičiau, kad jas būtų įmanoma taikyti nuo žvejybos sezono pradžios.

Šie metai aiškiai taps išbandymu mūsų sugebėjimui parodyti savo pasiryžimą išsaugoti šią endeminę populiaciją. Negaliu nepabrėžti, kad nepaprastai svarbu, jog visos susitariančiosios šalys, tarp jų ir mūsų pačių žvejai, gerbtų priemones, dėl kurių buvo neseniai sutarta. Tai vienintelis būdas suteikti galimybę išsaugoti šią populiaciją. Naujojo atkūrimo plano nesilaikymas turės sunkių padarinių ir sukels šios populiacijos išnykimą.

Kalbant apie C. Fraga Estévez iškeltą klausimą, visiškai pritariu, kad siekdami atkūrimo plano sėkmės turime sumažinti pajėgumus, ypač žvejybos gaubiamaisiais tinklais laivyno, kuris daro didžiausią neigiamą poveikį paprastųjų tunų populiacijai, pajėgumus. Šiuo atžvilgiu norėčiau atkreipti dėmesį į tai, kad praėjusiais metais mes sutarėme dėl restruktūrizavimo paketo, kuris buvo pradėtas svarstyti dėl degalų krizės, ir kad mes raginame valstybes nares pasinaudoti šiuo restruktūrizavimo paketu siekiat sumažinti laivyną, ypač žvejybos gaubiamaisiais tinklais laivyną. Girdime drąsinančių žinių, susijusių su viena konkrečia valstybe nare, Prancūzija, kuri pasižada skatinti tam tikrus žvejus nutraukti savo laivų eksploataciją, kad būtų galima sumažinti pajėgumus.

Turime pamatyti šį procesą taip pat kitose valstybėse narėse, pvz., Italijoje, kuri ypač kenčia dėl per didelių pajėgumų. Todėl šiuo metu mes dalyvaujame diskusijose su Italijos valdžios institucijomis, siekdami išsiaiškinti, ar šiuo požiūriu jie gali ko nors pasiekti per labai trumpą laiką.

Turiu pabrėžti, kad praėjusiais metais mes taip anksti nutraukėme žvejybą, nes nenorėjome patirti nei vienos valstybės narės ar valstybių narių grupės spaudimo. Nutraukėme žvejybą anksti – tuojau pat po to, kai pagal savo skaičiavimus nustatėme, kad buvo panaudota visa Bendrijos kvota. Atsižvelgdami į metinius žvejybos planus, dėl kurių Bendrijai primygtinai prašant buvo sutarta Marakeše, šiais metais mes taip pat esame pasirengę anksčiau nutraukti žvejybos sezoną konkrečioms valstybėms narėms. Jei tam tikros valstybės narės laivynas viršys savo kvotą, mes nesivaržydami nutrauksime tos konkrečios valstybės narės žvejybą. Taip galėsime užtikrinti, kad dėl kvotos viršijimo padarinių kentėtų tik kvotas viršijusios valstybės narės

laivynas, o ne visos Bendrijos laivynas. Tikiuosi, kad žvejybos sezono metu pakaks tik nežymiai paderinti mūsų veiksmus.

Jei nesilaikysime šio atkūrimo plano, artimiausiais metais susidursime su rimtais padariniais, dėl kurių ateinančiais metais žvejyba iš viso negalės būti pradėta. Tikiuosi, kad sugebėsime laikytis šio plano.

Todėl, deja, nesutinku su R. Romeva i Rueda išreikšta mintimi, kad atkūrimo planas – mirties liudijimas. Manau, kad tinkamai įgyvendinamas atkūrimo planas mums suteikia realia ir pagrįsta galimybę pamatyti, kad populiacija didėja. Mūsų rimtus ketinimus rodo tai, kad kvotas 2009 metams sumažinome nuo 15 641 tonos iki 12 406 tonų, mūsų šiandienos diskusija ir Tarybos direktyva, kuri, tikėkimės, bus priimta per mėnesį, ir tai, kad dar šiam žvejybos sezonui ketiname įgyvendinti lapkričio mėn. patvirtiną Marakešo atkūrimo planą. Nesame pasirengę taikstytis su piktnaudžiavimu žvejybos galimybėmis, kurios yra pagrįstos Marakeše pasiektu susitarimu.

Nelaukėme natūralaus Marakešo susitarimo įgyvendinimo, kuris įvyktų per vėlai, prasidėjus paprastųjų tunų žvejybos sezonui. Nutarėme iš pat pradžių įtraukti visus Marakešo plano reikalavimus.

Tikiuosi, kad jų bus tinkamai laikomasi, kadangi taip galėsime kartu atkuri šią endeminę populiaciją. Vis dėlto, jeigu jų nebus laikomasi, kitais metais turėsime kalbėtis kita kalba.

Pirmininkas. – Diskusijos baigtos.

Balsavimas vyks 2009 m. kovo 12 d., ketvirtadienį 12 val.

21. Kito posėdžio darbotvarkė (žr. protokolą)

22. Posėdžio pabaiga

(Posėdis baigtas 23.20 val.)